Územný plán mesta Považská Bystrica

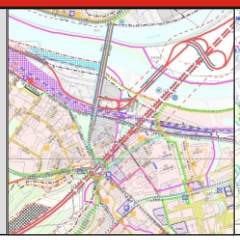

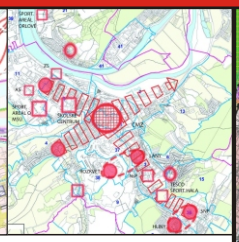

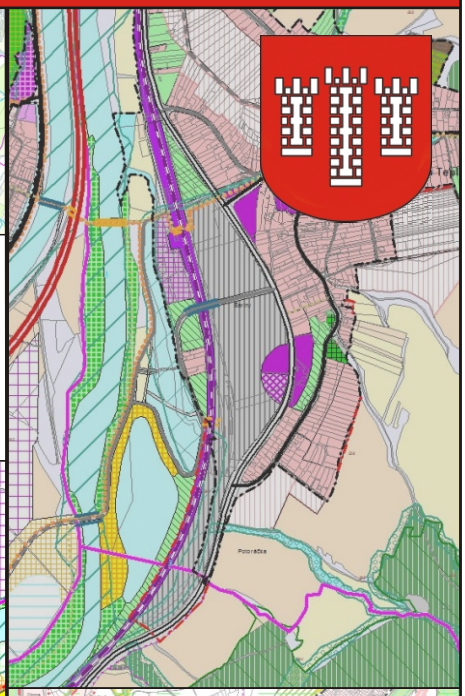

Čistopis

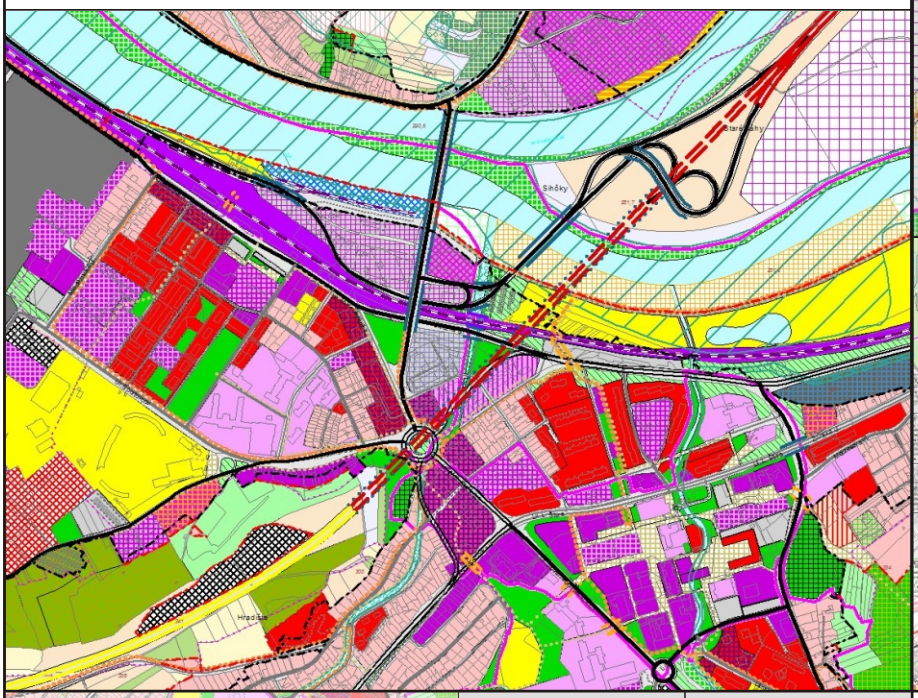

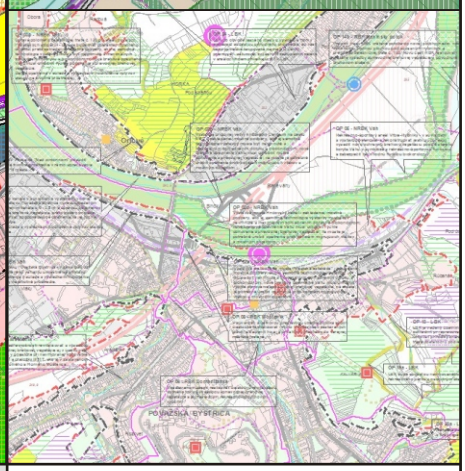

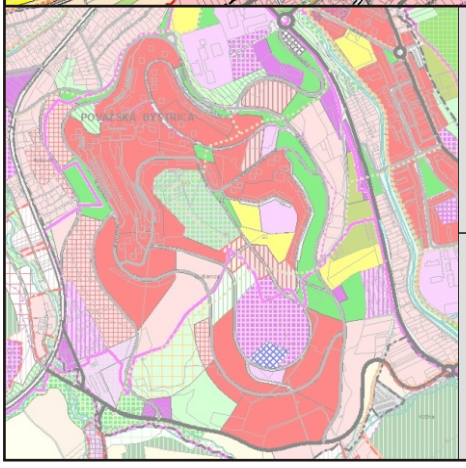

Textová časť

AUREX

© Aurex 2008

Ateliér pre výskumnú a projektovú činnosť v oblasti architektúry, územného rozvoja, ekológie a informatiky

Územný plán mesta Považská Bystrica

Textová a tabuľková časť

Schválené uznesením č. 49/a/2008
Mestského zastupiteľstva v Považskej Bystrici
zo dňa 3. júla 2008

Júl 2008

Názov dokumentácie:	Územný plán mesta Považská Bystrica – Čistopis
Obstarávateľ:	Mesto Považská Bystrica
Spracovateľ:	AUREX, spol. s r.o., Bratislava
Hlavný riešiteľ:	Ing. arch. Dušan Kostovský
Číslo zákazky:	2001/001

Podpis a pečiatka organizácie	Podpis a pečiatka hlavného riešiteľa

Na zhotovení dokumentácie sa podieľali nasledovní pracovníci:

hlavný riešiteľ	**Ing.arch. Dušan Kostovský**

urbanizmus	Ing. arch. Dušan Kostovský Ing. arch. Lenka Stankovská

obyvateľstvo a byty	Mgr. Jana Hocová Ing. Tatiana Lechová Ing. arch. Dušan Kostovský
ekonomická aktivita obyvateľstva	
sociálna infraštruktúra	
rekreácia, turizmus a šport	Ing. arch. Milan Vaníček, CSc.
ochrana hmotných kultúrnych hodnôt	Ing. arch. Jara Lalková PhDr. Norma Urbanová Ing. arch. Dušan Kostovský

ochrana prírody	Mgr. Pavel Minarových Ing. arch. Dušan Kostovský
krajinnoekologický plán	RNDr. Peter Mederly (REGIOPLAN Nitra)
životné prostredie	Mgr. Pavel Minarových

geológia a ťažba nerastných surovín	Mgr. Pavel Minarových
priemysel a stavebníctvo	Doc. Ing. Jozef Tvrdoň, PhD (EU Bratislava) Ing. Ľubomír Macák Ing. arch. Dušan Kostovský
poľnohospodárstvo	Mgr. Pavel Minarových
lesné hospodárstvo	Ing. Jozef Marko, CSc. (IVASO Bratislava) Ing. Ivan Greguš
odpadové hospodárstvo	Mgr. Pavel Minarových

doprava	Ing. Ján Konček, CSc. Ing. Dr. Milan Skýva (DIC Bratislava)
vodné hospodárstvo	Ing. Emília Vrbicová Ing. Michal Leštach (A-Z projekt Žilina)
energetika – plyn a teplo	Ing. Pavol Jurecký
energetika – elektrická energia	Vladimír Krecháč (Elektro-projekt Prievidza)
telekomunikácie	Ing. Igor Tomášik (Labyrint Prievidza)

GIS a počítačová grafika	Ing. Ladislav Červeň
	Ing. arch. Aleš Baláži
	Mgr. Lucia Zúdorová
	Mgr. Pavol Kristeľ

© AUREX, spol. s r.o., Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava, júl 2008

O B S A H strana

A. ÚVOD 1

A.1. Zadanie úlohy 1
A.2. Dôvody pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica 1
A.3. Ciele spracovania ÚPN mesta Považská Bystrica 2
A.4. Postup a spôsob spracovania 2
A.5. Vymedzenie riešeného územia 4
A.6. Podkladové materiály 7

B. DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ PRE SPRACOVANIE ÚPN MESTA POVAŽSKÁ BYSTRICA 9

B.1. Obyvateľstvo 9
B.1.1. Počet obyvateľov a ich zloženie 9
B.1.2. Retrospektívny vývoj obyvateľstva 9
B.1.3. Bilancia pohybu obyvateľstva mesta Považská Bystrica po r. 1991 10
B.1.4. Veková štruktúra obyvateľstva 12
B.1.5. Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania 14
B.1.6. Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti 14
B.1.7. Náboženská štruktúra obyvateľstva 15
B.2. Zamestnanosť 16
B.2.1. Hospodárska základňa mesta a okresu Považská Bystrica 16
B.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva 19
B.2.3. Dochádzka a odchádzka za prácou 19
B.2.4. Nezamestnanosť 20
B.2.5. Počet obyvateľov a ekonomicky aktívnych podľa urbanistických obvodov 21
B.3. Výhľadový počet obyvateľov a ekonomická aktivita 23

C. ŠIRŠIE VZŤAHY MESTA 25

C.1. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 25
C.2. ÚPN VÚC Trenčiansky kraj 30
C.3. Územné plány okolitých obcí 35

D. URBANISTICKÁ KONCEPCIA ROZVOJA MESTA 36

D1. Urbanistická koncepcia doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica 36
D.2. Urbanistická koncepcia mesta a jeho jednotlivých častí 41
D.2.1. Celková urbanistická koncepcia mesta 41
D.2.2. Urbanistické riešenie jednotlivých mestských častí a urbanistických obvodov 43
D.2.2.1. Mestská časť 01 – Stred 45
D.2.2.2. Mestská časť 02 – Sever 48
D.2.2.3. Mestská časť 03 – Lány 53
D.2.2.4. Mestská časť 04 – SNP 56
D.2.2.5. Mestská časť 05 – Rozkvet 59
D.2.2.6. Mestská časť 06 – Hliny 63
D.2.2.7. Mestská časť 07 – Za Váhom 67
D.2.2.8. Mestská časť 08 – Západ 71
D.2.2.9. Mestská časť 09 – Juh 77
D.2.2.10. Mestská časť 10 – Východ 80
D.2.2.11. Mestská časť 11 – Považská Teplá 83
D.2.2.12. Mestská časť 12 – Milochov 86
D.2.2.13. Mestská časť 13 – Šebešťanová 89
D.2.2.14. Mestská časť 14 – Podvažie 90

strana

E. O C H R A N A K U L T Ú R N E H O D E D I Č S T V A 93

E.1. Ideový význam mesta Považská Bystrica 95
E.2. Celková urbanistická kompozícia mesta a jeho zapojenie do krajinného prostredia 95
E.3. Zachované kultúrno-historické hodnoty mesta a tradičné štruktúry využitia zeme - súčasný stav pamiatkovej ochrany 96
E.4. Archeologické lokality na území mesta 97
E.5. Zásady uplatnenia limitov rozvoja mesta Považská Bystrica podľa mestských častí, vyplývajúce z ochrany kultúrneho dedičstva a tradičného využitia zeme 99

F. Ž I V O T N É P R O S T R E D I E A B I O T A 105

F.1. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja (života) 105
F.2. Faktory kvality životného prostredia v meste 106
F.2.1. Ovzdušie 106
F.2.1.1. Emisná situácia 107
F.2.1.*2. Imisná situácia 109*
F.2.2. Voda 112
F.2.2.1. Povrchové vody 112
F.2.2.2. Podzemné vody 114
F.2.2.3. Minerálne vody 116
F.2.2.4. Verejné studne 116
F.2.3. Pôda 117
F.2.3.1. Kontaminácia pôdy 117
F.2.3.2. Degradácia pôd eróziou 118
F.2.4. Rizikové faktory 118
F.2.4.1. Žiarenia 118
F.2.4.2. Hluk a vibrácie 121
F.2.4.3. Ostatné rizikové faktory 123
F.3. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie 123
F.4. Ochrana prírody a územný systém ekologickej stability 124
F.4.1. Ochrana prírody 124
F.4.1.1. Vyhlásené chránené územia 124
F.4.1.1.1. Chránené krajinné oblasti 124
F.4.1.1.2. Národné prírodné rezervácie 124
F.4.1.1.3. Chránené stromy 125
F.4.1.2. Navrhované chránené územia 125
F.4.1.3. Chránené územia v záujmovom území 125
F.4.1.4. Ostatné dôležité územia ochrany prírody 126
F.4.2. Územný systém ekologickej stability 134
F.4.2.1. Regionálny ÚSES okresu Považská Bystrica 134
F.4.2.2. Miestny ÚSES Považská Bystrica 135
F.4.2.3. Súlad konceptu riešenia ÚPN mesta Považská Bystrica s požiadavkami na ochranu prírody a tvorbu krajiny vrátane zabezpečenia ekologickej stability územia stanovenými v KEP a Zadaní na spracovanie ÚPN mesta 137

G. S O C I Á L N A I N F R A Š T R U K T Ú R A 144

G.1. Bytový fond 144
G.1.1. Počet domov, bytov a cenzových domácností 144
G.1.2. Veková štruktúra bytového fondu 145
G.1.3. Veľkosť a kategória bytov 147
G.1.4. Odpad bytového fondu 149
G.1.5. Nová bytová výstavba po r. 2001 150
G.1.6. Trvale obývané byty v r. 2001 podľa mestských častí (MČ) a urbanistických obvodov (UO) 150
G.1.7. Návrh bytovej výstavby do r. 2020 151

strana

G.2. Občianske vybavenie 153
G.2.1. Sociálne vybavenie (verejný, nekomerčný sektor) 154
G.2.1.1. Školstvo a výchova *154*
G.2.1.1.1. Materské školy *154*
G.2.1.1.2. Základné školy *155*
G.2.1.1.3. Stredné školstvo *156*
G.2.1.1.4. Špeciálne školy *157*
G.2.1.1.5. Doplnkové vzdelávacie zariadenia *157*
G.2.1.1.6. Vysokoškolské vzdelávacie zariadenia *158*
G.2.1.2. Zdravotníctvo *158*
G.2.1.3. Sociálna starostlivosť *159*
G.2.1.4. Kultúra *160*
G.2.1.5. Telesná kultúra *162*
G.2.1.6. Verejná administratíva a správa *163*
G.2.2. Komerčné vybavenie 163
G.2.3. Špecifické služby 164
G.2.4. Vyhodnotenie občianskeho vybavenia mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí a návrh dobudovania / vybudovania nových zariadení 165

H. R E K R E Á C I A, Š P O R T A T U R I Z M U S 178

H.1. Východiská pre návrh 178
H.2. Prírodné a civilizačné danosti 178
H.2.1. Prírodné pôvodné a nadobudnuté danosti 178
H.2.2. Civilizačné danosti 179
H.3. Širšie územné vzťahy 179
H.4. Tranzitný turizmus 180
H.5. Vybavenosť pre rekreáciu, šport a turizmus 180
H.5.1. Ubytovacia vybavenosť 180
H.5.2. Športovo-rekreačná vybavenosť 181
H.6. Individuálna rekreácia 184
H.7. Nároky obyvateľov na rekreáciu a šport 185
H.8. Návrh funkčno-priestorového systému rekreácie, športu a turizmu 186

I. Ú Z E M I E M E S T A A H O S P O D Á R S K Y R O Z V O J 188

I.1. Prehľad hospodárskej štruktúry mesta Považská Bystrica a okresu Považská Bystrica 188
I.2. Analýza hospodárskej štruktúry mesta Považská Bystrica 192
I.2.1. Priemysel 192
I.2.2. Stavebníctvo 193
I.2.3. Obchod 193
I.3. Priemyselné zóny v meste Považská Bystrica 194
I.4. Regionálna koncepcia priemyselných parkov 196
I.5. Trendy budúceho vývoja hospodárskeho potenciálu mesta Považská Bystrica 198
I.5.1. Strategické zameranie rozvoja hospodárstva mesta Považská Bystrica 198
I.5.2. Scenáre rozvoja hospodárstva v meste Považská Bystrica 199
I.6. Nerastná surovinová základňa, jej využitie a ochrana 200
I.7. Poľnohospodárska výroba 200
I.7.1. Poľnohospodársky pôdny fond 200
I.7.2. Rastlinná výroba 201
I.7.3. Živočíšna výroba 202
I.7.4. Poľnohospodárske podniky 203
I.7.5. Návrh využitia zariadení poľnohospodárskej výroby pre iné funkcie 204

strana

I.8. Lesné hospodárstvo, poľovníctvo a rybárstvo 204
I.8.1. Lesné hospodárstvo 204
I.8.2. Poľovníctvo 206
I.8.3. Rybárstvo 206
I.9. Odpadové hospodárstvo 206
I.9.1. Súčasný stav nakladania s odpadmi 206
I.9.2. Množstvo a zloženie odpadov, ich zneškodňovanie, úprava a využívanie 207
I.9.2.1. Množstvo a zloženie odpadov 207
I.9.2.2. Zariadenia na zneškodňovanie a úpravu odpadu 208
I.9.2.3. Využívanie odpadu 210
I.9.2.4. Environmentálna záťaž z odpadov 211
I.9.3. Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva 212

J. D O P R A V A 214

J.1. Širšie vzťahy 214
J.2. Cestná doprava 215
J.2.1. Kategorizácia komunikačnej siete 215
J.2.2. Zaťaženie komunikačnej siete 216
J.2.3. Návrh komunikačnej siete 217
J.2.4. Vybavenosť komunikačnej siete 219
J.3. Statická doprava 220
J.4. Cestná hromadná doprava 221
J.4.1. Prímestská hromadná doprava (PHD) 221
J.4.1. Mestská hromadná doprava (MHD) 222
J.5. Železničná doprava 223
J.6. Pešia a cyklistická doprava 225
J.6.1. Pešia doprava 225
J.6.2. Cyklistická doprava 225
J.7. Vodná doprava 226
J.7.1. Nákladný prístav 226
J.7.2. Osobný prístav 227
J.7.3. Športový a turistický prístav 227

K. V E R E J N É T E C H N I C K É V Y B A V E N I E - V O D N É H O S P O D Á R S T V O 228

K.1. Úprava odtokových pomerov a využitie riečnej sústavy 228
K.2. Ochrana vodohospodárskych záujmov 229
K.2.1. Chránené vodohospodárske oblasti 229
K.2.2. Vodohospodársky významné vodné toky 229
K.2.3. Chránené vodárenské územia – PHO zdrojov pitných vôd 230
K.3. Zdravotno-technická infraštruktúra 230
K.3.1. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou - stav 230
K.3.1.1. Zdroje vody 230
K.3.1.2. Distribúcia vody zo zdrojov do vodovodného systému 231
K.3.1.3. Vodovodný systém mesta 232
K.3.1.4. Tlakové pásma 232
K.3.1.5. Zásobná a rozvodná sieť 233
K.3.1.6. Prehľad zásobovania pitnou vodou 234
K.3.1.7. Kvalita vody 235
K.3.2. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou - návrh 235
K.3.3. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd – stav 239
K.3.3.1. Kanalizačná sieť v meste Považská Bystrica 239
K.3.3.2. Stručný popis kanalizačnej sústavy 240
K.3.3.3. Čistiarne odpadových vôd 241
K.3.4. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd – návrh 244

strana

L. V E R E J N É T E C H N I C K É V Y B A V E N I E - E N E R G E T I K A 248

L.1. Zásobovanie elektrickou energiou 248
L.1.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta 248
L.1.1.1. Zdroje elektrickej energie 248
L.1.1.2. Transformovne a VN vedenia 248
L.1.1.3. Trafostanice 249
L.1.1.4. Zámery v oblasti zásobovania mesta elektrickou energiou 249
L.1.2. Návrh zásobovania územia mesta elektrickou energiou 249
L.1.2.1. Bilancia potreby elektrickej energie 249
L.1.2.2. Bilancia odberov elektrickej energie na riešenom území podľa mestských častí 250
L.1.2.3. Návrh 22 kV elektrických liniek a trafostaníc podľa mestských častí 257
L.1.2.4. Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou 259
L.1.2.5. Ochranné pásma 260
L.2. Zásobovanie plynom 261
L.2.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta 261
L.2.1.1. VTL plynovody a VTL prípojky 261
L.2.1.2. Prepúšťacie a regulačné stanice 261
L.2.1.3. Prepojovacie miestne STL a NTL plynovody 261
L.2.2. Návrh zásobovania územia mesta plynom 262
L.2.2.1. Potreba plynu 262
L.2.2.2. Návrh koncepcie zásobovania plynom a návrh nových plynových zariadení 263
L.2.2.3. Ochranné pásma plynárenských zariadení 264
L.3. Zásobovanie teplom 264
L.3.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta teplom 264
L.3.2. Návrh zásobovania územia mesta teplom 265
L.3.3. Návrh zásobovania teplom v členení podľa MČ 271
L.3.4. Ochranné pásma 273
L.4. Telekomunikácie 273

M. Z Á U J M Y O B R A N Y Š T Á T U, P O Ž I A R N E J O C H R A N Y A O C H R A N Y P R E D P O V O D Ň A M I 274

M.1. Záujmy obrany štátu 274
M.2. Záujmy požiarnej ochrany 277
M.3. Ochrana pred povodňami 278

N. V E R E J N O P R O S P E Š N É S T A V B Y 280

N.1. Verejnoprospešné stavby dopravné 280
N.1.1. Cestná komunikačná sieť 280
N.1.2. Statická doprava 282
N.1.3. Mestská a prímestská hromadná doprava 282
N.1.4. Železničná doprava 282
N.1.5. Vodná doprava 282
N.1.6. Cyklistická doprava 282
N.1.7. Pešia doprava 283
N.2. Verejnoprospešné stavby vodného hospodárstva 283
N.2.1. Stavby zabezpečujúce úpravu odtokových pomerov a využitie riečnej sústavy 283
N.2.2. Stavby a zariadenia na zásobovanie vodou 283
N.2.3. Stavby a zariadenia na odvádzanie a čistenie odpadových vôd 283
N.3. Verejnoprospešné stavby energetiky a spojov 284
N.3.1. Stavby a zariadenia na zásobovanie elektrickou energiou 284
N.3.2. Stavby a zariadenia na zásobovanie plynom 284
N.3.3. Stavby a zariadenia na zásobovanie teplom 285
N.3.4. Stavby a zariadenia spojov 285
N.4. Verejnoprospešné stavby odpadového hospodárstva 285
N.5. Verejno-prospešné stavby bytové 286

strana

N.6. Verejnoprospešné stavby občianskeho vybavenia 286
N.6.1. Verejné školstvo 286
N.6.2. Verejné sociálne a zdravotnícke zariadenia 286
N.6.3. Verejné kultúrno-spoločenské zariadenia 286
N.6.4. Verejné športové zariadenia 287
N.6.5. Verejné obchodné zariadenia 287
N.7. Verejná zeleň 287

O. REGULATÍVY A LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA 288

O.1. Regulatívy funkčného využitia územia 288
O.2. Regulatívy hmotovo-priestorovej štruktúry 325
O.3. Regulatívy intervenčných zásahov do územia 325
O.4. Limity využitia územia 325
O.4.1. Limity pamiatkovej starostlivosti 326
O.4.2. Limity ochrany prírody 326
O.4.3. Limity ekológie (ÚSES) 324
O.4.4. Limity ochrany životného prostredia 328
O.4.4.1. Hlukové limity 328
O.4.4.2. Limity radónového rizika 329
O.4.4.3. Limity zaťaženia územia pachmi 329
O.4.4.4. Geologické limity 329
O.4.4.5. Limity ťažby 329
O.4.4.6. Limity pohrebísk 329
O.4.5. Regulatívy a limity zelene 330
O.4.6. Limity dopravy 330
O.4.7. Limity vodného hospodárstva 331
O.4.8. Limity energetiky 332
O.4.9. Limity telekomunikácií 333
O.4.9. Limity ASR 333

P. PERSPEKTÍVNE POUŽITIE PP A LP NA NEPÔDOHOSPODÁRSKE ÚČELY 334

P.1. Perspektívne použitie PP na nepoľnohospodárske účely 334
P.1.1. Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu 335
P.1.2. Zhodnotenie predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy 335
P.2. Perspektívne použitie LP na nelesohospodárske účely 336

R. ORIENTAČNÁ ETAPIZÁCIA NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA 337

S. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA 339

Z. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN MESTA POVAŽSKÁ BYSTRICA - samostatná časť

ZOZNAM TABULIEK

ZOZNAM GRAFOV A OBRÁZKOV

ZOZNAM GRAFICKÝCH PRÍLOH

Z O Z N A M G R A F O V A O B R Á Z K O V

Číslo grafu	Názov grafu alebo obrázku	Strana
Graf B.1.2-1	Vývoj počtu obyvateľov v meste Považská Bystrica	9
Graf B.1.3-1	Bilancia pohybu obyvateľstva mesta Považskej Bystrici v rokoch 1991-2004	10
Graf B.1.4-1	Veková štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica v roku 2004	13
Graf B.1.7-1	Náboženská štruktúra obyvateľstva v r.2001	15
Graf B.2.1-1	Zamestnanosť v meste Považská Bystrica v roku 2001	17
Graf B.2.1-2	Zamestnanosť v okrese Považská Bystrica v roku 2004	18
Obr. D.1-1	ÚPN SÚ Považská Bystrica, Stavoprojekt Žilina, 1977 - Širšie vzťahy, M 1:25.000	40
Obr. D.1-2	ÚPN SÚ Považská Bystrica, Stavoprojekt Žilina, 1977 – Hlavný výkres, M 1:5.000	40
Graf F.2.1.1-1	Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stredných a veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica v rokoch 2000 - 2004 (t/rok)	109
Graf F.2.2.1-1	Prietoky na jednotlivých tokoch v roku 2003 ($m^3.s^{-1}$)	113
Obr. F.2.4.1-1	Regionálne mapy geologických faktorov životného prostredia regiónu Stredné Považie – územie mesta Považská Bystrica	120
Obr. F.4.1.4-1	SKUEV0256 - Strážovské vrchy	131
Obr. F.4.1.4-2	SKCHVU028 - Strážovské vrchy	132
Graf G.1.1-1	Domy a byty v meste Považská Bystrica v r. 2001	144
Graf G.1.2-1	Veková štruktúra trvale obývaných bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001	146
Graf G.1.3-1	Veľkostná štruktúra trvale obývaných bytov v r. 2001	147
Graf G.1.3-2	Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001	148
Graf G.1.3-3	Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001	149
Graf I.1-1	Zamestnanosť v jednotlivých odvetviach hospodárstva v okrese Považská Bystrica k 31.12.2006	190
Obr. J.2.3-1	Možný výzor mestskej triedy (bulváru) podľa štúdie z r. 1994	217
Obr. L.1.2.4-1	Predbežná lokalizácia uvažovanej 400/110 kV transformovne podľa technických požiadaviek SEPS, a.s.	259

Z O Z N A M G R A F I C K Ý C H P R Í L O H

Číslo	Názov grafickej prílohy	Kapitola
1	Schéma rozmiestnenia obyvateľov podľa mestských častí do r. 2020	B.
2	Schéma rozmiestnenia pracovných príležitostí vo výrobe podľa mestských častí do r. 2020	B.
3	Schéma rozmiestnenia pracovných príležitostí v terciéri podľa mestských častí do r. 2020	B.
4	Schéma návrhu sústredenej výstavby bytov v Považskej Bystrici v r. 2006-2020	D.
5	Schéma rozvoja občianskeho vybavenia na území mesta Považská Bystrica do r. 2020	D.
6	Schéma návrhu bytovej výstavby a rozmiestnenia bytov podľa mestských častí do r. 2020	G.
7	Funkčno-priestorový systém turizmu, rekreácie a športu	H.
8	Funkčné triedy komunikačnej siete mesta	J.
9	Návrh mestských okruhov	J.
10	Zariadenia statickej dopravy	J.
11	Mestská a prímestská hromadná doprava	J.
12	Pešie a cyklistické trasy	J.
13	Železničná doprava	J.

Z O Z N A M T A B U L I E K

Číslo tabuľky	Názov tabuľky	strana
Tab. A.5-1	Katastrálne územia mesta Považská Bystrica	4
Tab. A.5-2	Urbanistické obvody mesta Považská Bystrica	5
Tab. A.5-3	Členenie územia Považskej Bystrice na mestské časti	6
Tab. A.6-1	Podkladové materiály pre spracovanie návrhu ÚPN mesta Považská Bystrica	7
Tab. B.1.2-1	Retrospektívny vývoj obyvateľstva Považskej Bystrice od r. 1961	9
Tab. B.1.2-2	Retrospektívny vývoj obyvateľstva Považskej Bystrice v r. 1970-2004	10
Tab. B.1.3-1	Bilancia pohybu obyvateľov v meste Považská Bystrica v rokoch 1991-2004	10
Tab. B.1.3-2	Bilancia prírastkov obyvateľov v meste Považská Bystrica v rokoch 1991-2004	11
Tab. B.1.3-3	Bilancia pohybu obyvateľov v rokoch 1997-2004 v meste a okrese Považská Bystrica, a v Trenčianskom kraji (absolútne údaje)	11
Tab. B.1.4-1	Veková štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica v roku 1991, 2001 a 2004	12
Tab. B.1.4-2	Veková štruktúra obyvateľstva okresu, mesta Považská Bystrica a vidieckych sídiel v roku 2004	12
Tab. B.1.4-3	Veková štruktúra obyvateľstva roku 2001	13
Tab. B.1.5-1	Bývajúce obyvateľstvo v roku 1991 a 2001 podľa vzdelania	14
Tab. B.1.6-1	Bývajúce obyvateľstvo v roku 1991 a 2001 podľa národnosti	14
Tab. B.1.7-1	Bývajúce obyvateľstvo v roku 1991 a 2001 podľa náboženstva	15
Tab. B.2.1-1	Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica ako ju sleduje ŠÚ SR pri SODB 2001	16
Tab. B.2.1-2	Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica podľa sektorov v r. 2001	16
Tab. B.2.1-3	Odvetvová štruktúra hospodárstva mesta Považská Bystrica podľa sektorov v r. 2003	17
Tab. B.2.1-4	Subjekty vedené v Registri organizácií mesta Považská Bystrica v r. 2003	17
Tab. B.2.1-5	Pracujúci v NH (jediné zamestnanie) v okrese Považská Bystrica v rokoch 1996 – 2004	18
Tab. B.2.1-6	Zamestnanosť v okrese Považská Bystrica 1996 – 2004	19
Tab. B.2.3-1	Odchádzka do zamestnania z mesta Považská Bystrica v r. 2001	19
Tab. B.2.3-2	Dochádzka do zamestnania do mesta Považská Bystrica v r. 2001	20
Tab. B.2.4-1	Nezamestnanosť v meste Považská Bystrica v auguste 2005	20
Tab. B.2.5-1	Veková štruktúra obyvateľov podľa mestských častí	21
Tab. B.2.5-2	Počet obyvateľov a EA obyvateľov podľa UO	22
Tab. B.3-1	Veková štruktúra obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020	23
Tab. B.3-2	Ekonomická aktivita obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020	23
Tab. B.3-3	Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020	24
Tab. D.1-1	Vyhodnotenie realizácie urbanistickej koncepcie doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica	36
Tab. D.2.2-1	Návrh členenia územia Považskej Bystrice na mestské časti	44
Príloha ku kapitole E.	Zoznam pamiatkovo chránených objektov na území mesta Považská Bystrica – stav r. 2005	103
Tab. F.2.1-1	Umiestnenie monitorovacích staníc a ich monitorovací program (stav k 1.1.2004)	106
Tab. F.2.1-2	Manuálny monitoring ťažkých kovov	107
Tab. F.2.1.1-1	Významní prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia v meste Považská Bystrica v roku 2004 a množstvo emisií základných znečisťujúcich látok (t/rok)	107

Číslo tabuľky	Názov tabuľky	strana
Tab. F.2.1.1-2	Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok z najväčšieho zdroja znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica - Parná a horúcovodná kotolňa v Teplárni, a. s. v rokoch 2000 až 2004 (t/rok)	108
Tab. F.2.1.1-3	Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica za roky 2000-2004 (t/rok)	108
Tab. F.2.1.2-1	Koncentrácia škodlivín vo voľnom ovzduší podľa výsledkov meraní Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v lokalite Považská Bystrica	110
Tab. F.2.2.1-1	Znečistenie vody vo Váhu v r. 2003	112
Tab. F.2.2.1-2	Významné vypúšťania do povrchových vôd	113
Tab. F.2.2.1-3	Prietoky na jednotlivých tokoch v roku 2003 ($m^3.s^{-1}$)	113
Tab. F.2.2.2-1	Významné odbery podzemných vôd	115
Tab. F.2.2.3-1	Minerálne pramene na území mesta Považská Bystrica	116
Tab. F.2.2.3-2	Pramene v kúpeľoch Nimnica	116
Tab. F.2.4.1-1	Výsledky meraní pôdneho radónu a kategórie Rn rizika	119
Tab. F.2.4.1-2	Priemerné hodnoty dávkového príkonu miesta na území mesta Považská Bystrica merané TLD ($nGy.h^{-1}$) v roku 2000	119
Tab. F.2.4.2-1	Jednorazové merania RÚVZ v Považskej Bystrici v r. 2000 – 2003 - vyhodnotenie dopravného hluku	121
Tab. F.2.4.2-2	Jednorazové meranie ŠZÚ r. 2000 - objektivizácia hladiny hlučnosti: (namerané hodnoty - denná doba 8.8.2000)	122
Tab. F.2.4.2-3	Jednorazové meranie ŠZÚ r. 2000 - objektivizácia hladiny hlučnosti: (namerané hodnoty - nočná doba 8.8.-9.8.2000)	122
Tab. F.2.4.2-4	Vplyv pôsobenia nadlimitného hluku na osídlenie v schválenom koridore diaľnice D1 a pôvodných ciest I/61 a II/517 v nočnom období roku 2035	123
Tab.G.1.1-1	Retrospektívny vývoj počtu bytov v Považskej Bystrici od r. 1970	145
Tab.G.1.1-2	Počet cenzových domácností v Považskej Bystrici v r. 2001	145
Tab.G.1.2-1	Veková štruktúra trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v r. 2001	146
Tab.G.1.3-1	Byty podľa veľkosti, neobývané byty, priemerný vek v r. 2001 (SODB)	147
Tab.G.1.3-2	Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001	147
Tab.G.1.3-3	Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001	148
Tab.G.1.4-1	Odpad bytového fondu v rokoch 1991 – 2001	149
Tab.G.1.4-2	Počty kolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001	149
Tab.G.1.5-1	Nová bytová výstavba po r. 2001 v meste Považská Bystrica	150
Tab.G.1.6-1	Trvale obývané byty a domy v jednotlivých MČ a UO mesta Považská Bystrica v r.2001	150
Tab.G.1.7-1	Počet obyvateľov a trvale obývaných bytov v rokoch 1991, 2001 a prognóza pre rok 2020	152
Tab.G.1.7-2	Prognóza nárastu/poklesu počtu obyvateľov a nárastu počtu bytov v r. 2020	152
Tab.G.1.7-3	Odpad bytového fondu do r. 2020	152
Tab.G.1.7-4	Nová bytová výstavba do r. 2020	152
Tab.G.2.1.1.1-1	Materské školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/ 2006	154
Tab.G.2.1.1.2-1	Základné školy v meste Považská Bystrica k 15.9. 2005	155
Tab.G.2.1.1.3-1	Stredné školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/2006	156

Číslo tabuľky	Názov tabuľky	strana
Tab.G.2.1.1.4-1	Špeciálne školské zariadenia v meste Považská Bystrica v roku 2005	157
Tab.G.2.1.1.5-1	Doplnkové vzdelávacie zariadenia – september 2005	157
Tab.G.2.1.2-1	Organizácia zdravotníckej starostlivosti v okrese Považská Bystrica - r.2003	158
Tab.G.2.1.2-2	Prehľad siete zdravotníckych zariadení v meste Považská Bystrica – r.2004	159
Tab.G.2.1.3-1	Detské jasle na území Považskej Bystrice v r. 2005	160
Tab.G.2.1.3-2	Zariadenia sociálnej starostlivosti na území Považskej Bystrice v r. 2005	160
Tab.G.2.1.4-1	Zariadenia kultúry na území Považskej Bystrice v r. 2005	160
Tab.G.2.1.5-1	Vybrané zariadenia telovýchovy a športu a ich kapacity	162
Tab.G.2.2-1	Zariadenia komerčného vybavenia v meste Považská Bystrica k 31.12.2004	164
Tab.G.2.3-1	Cintoríny a ich kapacita na území mesta Považská Bystrica v r. 2005	165
Tab.G.2.4-1	Vybavenie mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí (50.000 obyvateľov v roku 2020)	166
Tab. H.6-1	Záhradkárske osady na území mesta Považská Bystrica	184
Tab. I.1-1	Počet podnikov v meste Považská Bystrica podľa hospodárskej štruktúry k 28.2.2006	188
Tab. I.1-2	Počet podnikov v meste Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006	189
Tab. I.1-3	Počet podnikov v okrese Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006	190
Tab. I.1-4	Počet podnikov v okrese Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006	191
Tab. I.2.1-1	Prehľad najvýznamnejších priemyselných podnikov v meste Považská Bystrica podľa odvetví	192
Tab. I.2.2-1	Podnikateľské subjekty v oblasti stavebníctva v meste Považská Bystrica k septembru 2007	193
Tab. I.2.3-1	Podnikateľské subjekty v oblasti obchodu v meste Považská Bystrica k 28.2.2006	193
Tab. I.7.1-1	Štruktúra PPF v riešenom území Považská Bystrica v roku 2002	200
Tab. I.7.2-1	Hektárové výnosy v t/ha v okrese Považská Bystrica	202
Tab. I.7.3-1	Stavy hospodárskych zvierat v meste Považská Bystrica k 30.6.2001	202
Tab. I.9.2.1-1	Prehľad produkcie komunálnych odpadov v meste Považská Bystrica v roku 2000 (t)	207
Tab. I.9.2.2-1	Zoznam evidovaných skládok na území mesta Považská Bystrica	208
Tab. I.9.2.2-2	Spaľovne odpadov prevádzkované na území mesta Považská Bystrica	209
Tab. I.9.2.2-3	Zariadenia na zhodnocovanie odpadov na území mesta Považská Bystrica	210
Tab. I.9.2.3-1	Vyseparované zložky odpadu za rok 2000 na území mesta Považská Bystrica	211
Tab. I.9.2.4-1	Skládky odpadu pretrvávajúce ako stará záťaž	211
Tab. J.2.2-1	Zaťaženie komunikačnej siete	216
Tab. J.2.4-1	Výhľadová potreba čerpacích stojanov	219
Tab. J.3-1	Bilancia statickej dopravy – príloha kapitoly J.3.	
Tab. J.4.2-2	Zoznam liniek MHD v meste Považská Bystrica (stav k 1.1.2008)	222
Tab. J.5-1	Zaťaženie železničnej trate č.120	223
Tab. J.6.2-1	Trasy cyklistickej dopravy	225
Tab. K.2.1-1	Základné parametre CHVO	229
Tab. K. 3.1.4-1	Vodojemy v Považskej Bystrici	232
Tab. K. 3.1.5-1	Základné údaje vodovodného systému mesta Považská Bystrica	233
Tab. K. 3.1.6-1	Prehľad zásobovania pitnou vodou	234

Číslo tabuľky	Názov tabuľky	strana
Tab. K.3.2-1	Prehľad zásobovania pitnou vodou v roku 2020 pri navrhovanom počte obyvateľov 50.000	235
Tab. K.3.3.2-1	Územné členenie urbanistických obvodov z hľadiska kanalizačných okresov – povodí	241
Tab. K.3.3.3-1	Parametre ČOV Považská Bystrica	242
Tab. K.3.3.3-2	Znečistenie odpadových vôd vypúšťaných ČOV	242
Tab. K.3.3.3-3	Charakteristiky ČOV na území mesta Považská Bystrica	242
Tab. K.3.3.3-4	Prehľad ČOV na území mesta a v časti jeho záujmového územia podľa rezortov	243
Tab. L.1.2.2-1	Súhrnná bilancia elektrickej energie za riešené územie pre novonavrhované bytové jednotky, vybavenosť a iné zariadenia	257
Tab. L.2.2.1-1	Potreba energie v plyne a objemové množstvo plynu pre navrhované rozvojové plochy do roku 2020	262
Tab. L.3.2.1-1	Tepelný výkon a ročná potreba tepla pre navrhované plochy a zariadenia do r. 2020	268
Tab. M.1-1	Počet miest v úkrytoch COO	275
Tab. M.1-2	Potrebný počet miest v úkrytoch COO v r. 2020	276
Tab. P.1-1	Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskych pôd – príloha kap.P.	
Tab. P.1.1-1	Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ	335
Tab. P.1.2-1	Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany PP v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane PP	335
Tab. P.2-1	Záber lesných pôd	336
Tab. R-1	Orientačná etapizácia bytovej výstavby (okrem nadstavieb HBV a dostavieb v prielukách IBV)	338

A. Ú V O D

A.1. Zadanie úlohy

Územný plán mesta Považská Bystrica (ÚPN mesta Považská Bystrica) objednalo u AUREX-u, spol. s r.o. Bratislava mesto Považská Bystrica na základe víťazstva vo verejnej súťaži.

V zmysle požiadavky objednávateľa a podľa podaného návrhu na spôsob zhotovenia úlohy pozostáva spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica z týchto samostatných etáp:

1. Prípravné práce
2. Prieskumy a rozbory (vrátane prieskumov pre samostatnú doložku COO a analytickej časti krajinno-ekologického plánu)
3. Návrh zadania pre ÚPN-O
4. Prerokovanie zadania s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, ako aj s ďalšími dotknutými organizáciami, a vypracovanie jeho definitívneho znenia
5. Koncept ÚPN-O vo variantoch (vrátane príslušnej časti krajinno-ekologického plánu a M-ÚSES),
6. Prerokovanie konceptu ÚPN-O s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, ako aj s ďalšími dotknutými organizáciami, vyhodnotenie pripomienkového konania a spracovanie podkladu pre súborné stanovisko obstarávateľa,
7. Návrh ÚPN-O (vrátane samostatnej doložky COO a dopracovania krajinno-ekologického plánu a M-ÚSES),
8. Podklad pre návrh uznesenia o schválení ÚPN-O a pre návrh VZN mesta o ÚPN-O, technická pomoc pri schvaľovacom procese návrhu ÚPN-O
9. Spracovanie ÚPN-O vo forme GIS

A.2. Dôvody pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica

Hlavným dôvodom pre aktualizáciu doposiaľ platného ÚPN SÚ mesta z r. 1981 je skutočnosť, že vzhľadom na zásadnú zmenu spoločensko-politických a hospodársko-sociálnych podmienok na Slovensku v posledných rokoch, ktoré rozhodujúcim spôsobom vplývajú aj na funkčné využitie a usporiadanie územia Považskej Bystrice, nie je doterajší územný plán zhotovený za diametrálne odlišných podmienok riadeného hospodárstva schopný plniť úlohu nástroja riadenia rozvoja mesta Považská Bystrica.

Spracovanie územného plánu teda zohľadňuje nové spoločensko-ekonomické podmienky, ale predovšetkým súčasný stav a očakávané zmeny v oblasti

- územnosprávneho usporiadania SR,
- objektívnych tendencií v premenách sídelnej štruktúry Slovenska a jeho jednotlivých regiónov,
- vlastníckych vzťahov, a to z hľadiska zosúladenia individuálnych a verejných záujmov, ktoré sa premietajú najmä do problematiky vymedzovania verejného záujmu a verejnoprospešných stavieb,
- kompetencií a práv mestskej samosprávy vo vzťahu na jednej strane ku štátnej správe a na druhej k občanom, ktorá v záujme zabezpečenia komplexného rozvoja územia a plnenia úloh samosprávy musí pružne reagovať na požiadavky riešenia konkrétnych investično-podnikateľských aktivít,
- reštrukturalizácie hospodárskej základne mesta i jeho záujmového územia,
- nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry.

A.3. Ciele spracovania ÚPN mesta Považská Bystrica

Hlavným cieľom spracovania ÚPN mesta Považská Bystrica je vyjadrenie koncepčného názoru na rozvoj nielen celkového prostredia mesta, ale aj jeho jednotlivých zložiek, ktorý bude slúžiť ako podklad pre komplexné rozhodovanie orgánov mesta.

Ďalšími cieľmi boli najmä:

- zohľadnenie všetkých doposiaľ schválených zmien a doplnkov k ÚPN SÚ Považská Bystrica, ako aj schválených zmien a doplnkov (resp. aktualizácií) ÚPD nižšieho stupňa na území mesta,
- posúdenie vypracovaných štúdií a zámerov rozvoja jednotlivých častí a funkcií mesta a ich začlenenie do celkového navrhovaného rozvoja mesta,
- posúdenie jednotlivých žiadostí obyvateľov a organizácií o zaradenie investičných zámerov do ÚPN mesta a ich začlenenie do celkového navrhovaného rozvoja mesta[1],
- zohľadnenie požiadaviek zo Súborného stanoviska ku konceptu územného plánu mesta Považská Bystrica, schváleného Mestským zastupiteľstvom v Považskej Bystrici uzn. MZ č. 74/2007 zo dňa 19.7.2007, vrátane príloh č. 1-4, a to:,
  - prílohy č.1: Pripomienky dotknutých orgánov verejnej správy
  - prílohy č.2: Pripomienky mestských častí, organizácií, firiem a súkromných podnikateľov - FO,
  - prílohy č.3: Pripomienky občanov,
  - prílohy č.4: Pripomienky mesta Považská Bystrica.

A.4. Postup a spôsob spracovania

Metodika spracovania ÚPN vychádzala predovšetkým z novelizovaného Zákona č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení jeho neskorších úprav, vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD, ako aj z požiadaviek obstarávateľa úlohy.

Pri spracovaní úlohy boli aplikované metodické postupy uplatňované v ateliéri AUREX pri spracovávaní územnoplánovacích dokumentácií miest a obcí, ako aj územnoplánovacích

---

[1] *V priebehu rokov 2001-2005 bolo zaevidovaných takmer 250 takýchto žiadostí, pričom všetky boli v rámci spracovania konceptu ÚPN vyhodnotené najmä z hľadiska*
- *súladu so schválenou ÚPD,*
- *zámerov nadradenej dopravnej infraštruktúry na území mesta,*
- *nadradenej technickej infraštruktúry,*
- *ochrany vodných zdrojov,*
- *ochrany prírody a územného systému ekologickej stability,*
- *zosuvov a erózií,*
- *ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu, a pod.*

Tieto žiadosti boli posudzované aj vzhľadom na všeobecne platné urbanistické a územnoplánovacie zásady, ktoré z hľadiska nadväznosti na doterajšiu územnoplánovaciu činnosť, ako aj z hľadiska ekonomiky mesta požadujú najmä:
- *prednostne využiť plochy schválené na výstavbu doplnkami k ÚPN SÚ, resp. ÚPN Z,*
- *snažiť sa o kompaktnú zástavbu (aj u územne izolovaných častí mesta) a v rámci toho*
  - *nerozširovať pásovú zástavbu pozdĺž mestských komunikácií,*
  - *využívať obojstrannú zástavbu jestvujúcich ulíc a cestných komunikácií s vybudovanou technickou infraštruktúrou,*
- *prednostné využívať plochy, na ktorých alebo v tesnej blízkosti ktorých je vybudovaná technická infraštruktúra,*
- *uvažovať s drobnými prielukami v jestvujúcej zástavbe ako s prirodzenou územnou rezervou pre výstavbu,*
- *prednostne navrhovať na využitie pozemky v súčasnom zastavanom území mesta.*

Plochy navrhnuté v koncepte ÚPN z hľadiska vyššie uvedených zásad boli v návrhu ÚPN upravované podľa požiadaviek mesta Považská Bystrica vyjadrených v Súbornom stanovisku ku konceptu územného plánu mesta Považská Bystrica.

dokumentácií zón, a boli tiež zohľadnené praktické skúsenosti z doteraz spracovaných územných plánov miest a obcí.

Štruktúra textovej časti ÚPN je nasledovná:

A. Úvod
B. Demografické východiská pre spracovanie ÚPN mesta
C. Širšie vzťahy
D. Urbanistická koncepcia rozvoja mesta
E. Ochrana kultúrneho dedičstva
F. Životné prostredie a biota
G. Sociálna infraštruktúra
H. Rekreácia, šport a turizmus
I. Územie mesta a hospodársky rozvoj
J. Verejné dopravné vybavenie
K. Verejné technické vybavenie - Vodné hospodárstvo
L. Verejné technické vybavenie - Energetika
M. Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami
N. Verejnoprospešné stavby
O. Regulatívy a limity využitia územia
P. Perspektívne použitie PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely
R. Orientačná etapizácia
S. Hodnotenie navrhovaného riešenia

Ako samostatná časť ÚPN je spracovaná kapitola Z. Návrh záväznej časti ÚPN mesta Považská Bystrica

Grafická časť pozostáva z nasledovných výkresov:

1.	Širšie vzťahy	M 1:50.000
2.	Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia	M 1:5.000
3.	Verejné dopravné vybavenie	M 1:5.000
4.	Verejné technické vybavenie – vodné hospodárstvo	M 1:5.000
5a.	Verejné technické vybavenie – zásobovanie plynom a teplom	M 1:5.000
5b.	Verejné technické vybavenie – zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie	M 1:5.000
6.	Ochrana prírody a tvorba krajiny	M 1:10.000
7.	Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia	M 1:5.000
8.	Perspektívne použitie PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely	M 1:5.000
9.	Verejnoprospešné stavby a následné ÚPN-Z	M 1:10.000
10.	Orientačná etapizácia	M 1:10.000

- - -

V rámci PaR bol spracovaný Krajinno-ekologický plán, ktorého súčasťou bol v zmysle vtedajšej metodiky aj M-ÚSES. Nakoľko je M-ÚSES podľa najnovšej legislatívy len dokumentom ochrany prírody a krajiny, nie je naďalej súčasťou ÚPN a jeho zásady sú premietnuté v textovej časti v kapitole F. Životné prostredie a biota, ako aj v grafickej časti vo výkrese č. 6. Ochrana prírody a tvorba krajiny.

Pri ÚPN obce sa podľa platnej legislatívy nevyžaduje ani samostatná doložka COO. Problematika COO bola preto v rámci konceptu riešenia zahrnutá do kapitoly M. Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami.

A.5. Vymedzenie riešeného územia

Územný plán sídelného útvaru Považská Bystrica rieši v zmysle podmienok súťaže a zmluvy o dielo na spracovanie ÚPN-O len územie administratívnej obce Považská Bystrica.

Riešené (hodnotené) územie je súhrnom

a) katastrálnych území (základných územných a sídelných jednotiek – ZÚJ, ZSJ a ich dielov) podľa Štatistického lexikónu obcí Slovenskej republiky[2]

Tab.A.5-1 Katastrálne územia mesta Považská Bystrica

Čís.	Katastrálne územia	Urbanistické obvody	Kód
01	Dolný Moštenec	Dolný Moštenec	21250 4 0
		Cingeľov laz	21249 1 0
02	Horný Moštenec	Horný Moštenec	21841 3 0
03	Milochov	Dolný Milochov	23757 4 0
		Horný Milochov	24758 2 0
		Šuvarovce	23759 1 0
		Strojárne	28091 7 2
04	Orlové	Orlové	24437 6 0
		Medzijarčie	28093 3 0
05	Podmanín	Dvorského laz	24760 0 0
		Podmanín	24761 8 0
06	Podvažie	Podvažie	24776 6 0
07	Považská Bystrica	Považská Bystrica – stred	24883 5 0
		Nábrežie	24884 3 0
		Domanižanka	24885 1 0
		Jelšové I	24886 0 0
		Strojárenská štvrť	24887 8 0
		Pod Dedovcom	24888 6 0
		Kvašovský dvor	24889 4 0
		Hliny	24890 8 0
		Dušianica	24891 6 0
		Krekáčov – Kunovec	24892 4 0
		Priemyselný obvod	24893 2 0
		Zákopa	24894 1 0
		Pod úvozom	24895 9 0
07	Považská Bystrica	Ondrejová	24896 7 0
		Dedovec I	24897 5 0
		Vysoká Bukovina	24898 3 0
		Pod Žadovcom	24899 1 0
		Jelšové II (zrušený)	28087 9 0
		Sídlisko SNP	28088 7 0
		Rozkvet I	28089 5 0
		Rozkvet II	28090 9 0
		Strojárne	28091 7 1
		Dedovec II (zrušený)	28092 5 0
08	Považská Teplá	Vrtižer	24901 7 0
		Považská Teplá	24900 9 0
09	Považské Podhradie	Považské Podhradie	24902 5 0
10	Praznov	Dolné lazy	24934 3 0
		Horné lazy – Podkostolčie	24935 1 0
		Praznov	24936 0 0
11	Šebešťanová	Šebešťanová	26071 1 0
12	Zemiansky Kvašov	Zemiansky Kvašov	27310 4 0

[2] *Štatistický úrad SR v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR, 1994*

b) urbanistických obvodov podľa vymedzenia ŠÚ SR pre posledné Sčítanie ľudu, domov a bytov k 26.5.2001 (pozri grafickú schému), a to:

Tab.A.5-2 Urbanistické obvody mesta Považská Bystrica

Por. číslo UO	Číslo UO (pôv.číslovanie)	Kód UO	Názov UO	Charakter UO
01	01	2488350	Považská Bystrica - Stred	V
02	02	2488430	Nábrežie	O
03	03	2488510	Domanižanka	O
04	04	2488600	Jelšové	O
05	05	2488780	Strojárenská štvrť	O
06	06	2488860	Pod Dedovcom	O
07	07	2488940	Kvášovský dvor	O
08	08	2489080	Hliny	O
09	09	2489160	Dušianica	Z
10	10	2489240	Krekáčov - Kunovec	Z
11	11	2489320	Priemyselný obvod	P
12	12	2489410	Zákopa	L
13	13	2489590	Pod úvozom	Z
14	14	2489670	Ondrejová	L
15	15	2489750	Dedovec	Z
16	16	2489830	Vysoká Bukovina	L
17	17	2489910	Pod Žadovcom	L
18	18	2375740	Dolný Milochov	N
19	19	2375820	Horný Milochov	N
20	20	2375910	Šuvarovce	N
21	22	2443760	Orlové	N
22	23	2490250	Považské Podhradie	N
23	24	2607110	Šebešťanová	N
24	25	2477660	Podvažie	N
25	26	2490170	Vrtižer	N
26	27	2490090	Považská Teplá	N
27	28	2731040	Zemiansky Kvašov	N
28	29	2184130	Horný Moštenec	N
29	30	2125040	Dolný Moštenec	N
30	31	2124910	Cingeľov laz	N
31	32	2476000	Dvorského laz	N
32	33	2476180	Podmanín	N
33	34	2493430	Dolné lazy	N
34	35	2493510	Horné lazy – Podkostolčie	N
35	36	2493600	Praznov	N
36	40	2808870	Sídlisko SNP	O
37	41	2808950	Rozkvet I.	O
38	42	2809090	Rozkvet II.	O
39	43	2809171	Strojárne*	P
		2809172	Strojárne*	P
40	45	2809330	Medzijarčie	L
41	46	2819211	Ľahký priemysel**	L
		2819212	Ľahký priemysel**	P

* *UO Strojárne bol už v rámci prieskumov a rozborov v dôsledku nezrovnalostí medzi hranicou UO a k.ú. rozčlenený do dvoch k.ú., a to: 2809171 – k.ú. Orlové, 2809172 - k.ú. Považská Bystrica,*

*** rovnako UO Ľahký priemysel bol už v rámci prieskumov a rozborov v dôsledku nezrovnalostí medzi hranicou UO a k.ú. rozčlenený do dvoch k.ú., a to: 2819211 – k.ú. Považské Podhradie, 2819212 – k.ú. Orlové.*

Charakter UO
V – vybavenostný
O – obytný
N – obytný odlúčený
Z – poľnohospodársky
P – priemyselný
L – lesný

Pozn.: Pôvodné UO 21 – Tomanov laz (23760X), 37 – Sverepec (25970)[3], 38 – Lazy (25969), 39 – Jelšové II (28087X) a 44 – Dedovec II (28092X) boli pričlenené k iným UO alebo iným obciam.

Na základe zaužívaného členenia bolo v etape prieskumov a rozborov územie mesta rozčlenené na 13 mestských častí (do ktorých boli včlenené ucelené UO), a to:

Tab. A.5-3 Členenie územia Považskej Bystrice na mestské časti

Por.číslo MČ	Mestská časť	Por. číslo UO	Pôv.číslo UO	Kód UO	Názov UO	Charakter UO
01	Stred	01	01	2488350	Považská Bystrica - Stred	V
02	Sever	02	02	2488430	Nábrežie	O
		13	13	2489590	Pod úvozom	Z
		14	14	2489670	Ondrejová	L
03	Lány	03	03	2488510	Domanižanka	O
		06	06	2488860	Pod Dedovcom	O
04	SNP	07	07	2488940	Kvašovský dvor	O
		15	15	2489750	Dedovec	Z
		16	16	2489830	Vysoká Bukovina	L
		36	40	2808870	Sídlisko SNP	O
05	Rozkvet	37	41	2808950	Rozkvet I.	O
		38	42	2809090	Rozkvet II.	O
06	Hliny	17	17	2489910	Pod Žadovcom	L
		08	08	2489080	Hliny	O
		09	09	2489160	Dušianica	Z
		27	28	2731040	Zemiansky Kvašov	N
07	Za Váhom	21	22	2443760	Orlové	N
		22	23	2490250	Považské Podhradie	N
		41	46	2819211	Ľahký priemysel**	L
				2819212	Ľahký priemysel**	P
08	Západ	04	04	2488600	Jelšové	O
		05	05	2488780	Strojárenská štvrť	O
		10	10	2489240	Krekáčov - Kunovec	Z
		11	11	2489320	Priemyselný obvod	P
		12	12	2489410	Zákopa	L
		39	43	2809171	Strojárne*	P
				2809172	Strojárne*	P
		40	45	2809330	Medzijarčie	L
09	Juh	28	29	2184130	Horný Moštenec	N
		29	30	2125040	Dolný Moštenec	N
		30	31	2124910	Cingeľov laz	N

[3] *Pôvodná miestna časť Považskej Bystrice – Sverepec – bola odčlenená ku dňu 23.11.1990*

Por.číslo MČ	Mestská časť	Por. číslo UO	Pôv.číslo UO	Kód UO	Názov UO	Charakter UO
10	Východ	31	32	2476000	Dvorského laz	N
		32	33	2476180	Podmanín	N
		33	34	2493430	Dolné lazy	N
		34	35	2493510	Horné lazy – Podkostolčie	N
		35	36	2493600	Praznov	N
11	Považská Teplá	25	26	2490170	Vrtižer	N
		26	27	2490090	Považská Teplá	N
12	Milochov	18	18	2375740	Dolný Milochov	N
		19	19	2375820	Horný Milochov	N
		20	20	2375910	Šuvarovce	N
13	Šebešťanová	23	24	2607110	Šebešťanová	N
14	Podvažie	24	25	2477660	Podvažie	N

*

Záujmové územie mesta je tvorené považsko-bystricko – púchovským ťažiskom osídlenia podľa vymedzenia v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja[4], t. j. administratívnymi územiami sídiel: Plevník-Drienové, Považská Bystrica, Visolaje, Beluša, Dolné Kočkovce, Púchov, Nimnica, Streženice a Lednické Rovne, doplnenými o administratívne územia prepájajúcich sídiel Sverepec a Udiča (Upohlav)**,** ako aj o administratívne územia sídiel s výrazným rekreačným potenciálom z hľadiska Považskej Bystrice, t.j. sídiel: Prečín (Bodiná), Záskalie, Kostolec a Vrchteplá.

A.6. Podkladové materiály

Zhotoviteľovi čistopisu ÚPN mesta Považská Bystrica boli k dispozícii najmä nasledovné materiály:

Tab. A.6-1 Podkladové materiály pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica

Čís.	Názov dokumentácie	Spracovateľ	Spracované /schválené
1	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001)	AUREX, spol. s r.o., Bratislava	schválená uzn. vlády SR č. 1033/2001 zo dňa 31.10.2001 (záväzná časť vyhlásená nar. vlády SR č.528/2002 Z.z. zo dňa 14.8.2002)
2	Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004 - čistopis	AŽ PROJEKT, Bratislava	schválené Zastupiteľstvom TSK uzn.č. 259/2004 zo dňa 23.6.2004 (záväzná časť vyhlásená VZN TSK č. 7/2004)
3	ÚPN mesta Považská Bystrica - Prieskumy a rozbory	AUREX, spol. s r.o., Bratislava	sprac. 03/2002
4	Súborné stanovisko ku konceptu riešenia ÚPN mesta Považská Bystrica	Mesto Považská Bystrica	19.7.2007, uzn. MsZ č. 74/2007
5	Návrh ÚPN mesta Považská Bystrica	AUREX, spol. s r.o., Bratislava	sprac. 12/2007
6	VZN MsZ v Považskej Bystrici č.49/a/2008 z 3.7.2008, ktorým sa vyhlasuje Záväzná časť ÚPN mesta Považská Bystrica s pokynmi na dopracovanie čistopisu ÚPN	Mesto Považská Bystrica	3.7.2008, uzn. MsZ č. 49/a/2008

[4] *Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov 2004.*

Čís.	Názov dokumentácie	Spracovateľ	Spracované /schválené
7	Zmeny a doplnky ÚPN SÚ Považská Bystrica – Vedenie diaľnice D1 (variant 2a/I) územím mesta a nová bytová výstavba	AUREX, spol. s r.o., Bratislava	schválené MsZ v Považskej Bystrici dňa 10.12.2004 (záväzná časť vyhlásená VZN č.36/2004 s účinnosťou od 10.1.2005
8	Diaľnica D1 Sverepec – Vrtižer – dokumentácia pre územné rozhodnutie	Dopravoprojekt, a.s. Bratislava	03/2003 (doplnok 06/2004)
9	Diaľnica D1 Sverepec – Vrtižer – dokumentácia pre stavebné povolenie	Dopravoprojekt, a.s. Bratislava	05 a 06/2005
10	Diaľnica D1 Sverepec – Vrtižer, Preložka cesty I/61, Zámer	Dopravoprojekt, a.s. Bratislava	sprac. 07/2004
11	Preložka cesty I/61 v úseku diaľnice D1 Sverepec – Vrtižer, Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie	Dopravoprojekt, a.s. Bratislava	sprac. 10/2005
12	Diaľnica D1 Sverepec – Vrtižer, Preložka cesty II/517, Zámer	Dopravoprojekt, a.s. Bratislava	sprac. 4/2004
13	ŽSR, Modernizácia železničnej trate Púchov – Žilina na rýchlosť do 160 km/hod, Zámer	Reming Consult, a.s. Bratislava	sprac. 02/2003

Okrem vyššie uvedených materiálov boli spracovateľovi k dispozícii viaceré situácie realizovaných aj navrhovaných súborov stavieb, stavieb a zariadení (napr. aktualizované digitálne dáta situácie úpravy železničnej trate č.120 Púchov – Žilina v súvislosti s jej modernizáciou na rýchlosť do 160 km/hod., ako aj s ňou súvisiacich zmien mestských komunikácií).

Materiály poskytnuté objednávateľom ÚPN mesta Považská Bystrica boli doplnené materiálmi a údajmi získanými spracovateľom od rôznych orgánov a inštitúcií, ako aj vlastnými prieskumami na území mesta Považská Bystrica.

B. DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ PRE SPRACOVANIE ÚPN MESTA POVAŽSKÁ BYSTRICA[1]

B.1. Obyvateľstvo

B.1.1. Počet obyvateľov a ich zloženie

Podľa počtu obyvateľov patrí Považská Bystrica medzi stredne veľké mestá SR a v rebríčku slovenských miest zaujíma v roku 2004 podľa veľkosti 13. miesto s počtom obyvateľov 42.320.

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov k 3.3.1991 žilo v meste Považská Bystrica 40.083 obyvateľov, ktorí tvorili až 63,59 % obyvateľstva okresu Považská Bystrica, pri SODB 2001 už 42.773 obyvateľov (65,65 % obyvateľov okresu).

Mesto malo pri SODB 2001 trinásť mestských častí, pričom v mestskej časti Považská Bystrica žilo v roku 2001 - 35.250 obyvateľov, t.j. 82,4 % obyvateľov mesta. Viaceré mestské časti vznikli pripojením pôvodne samostatných obcí (Orlové, Považské Podhradie a Zemiansky Kvašov k 28.11.1971, Považská Teplá k 1.1.1979, Dolný Milochov, Horný Milochov, Dolný Moštenec, Horný Moštenec, Šebešťanová a Podvažie k 1.7.1979, Podmanín a Praznov k 1.1.1980). Naopak, od mesta Považská Bystrica bola k 23.11.1990 odčlenená obec Sverepec (pôvodne pričlenená k Považskej Bystrici k 1.1.1981).

B.1.2. Retrospektívny vývoj obyvateľstva

Mesto Považská Bystrica je okresným sídlom a plní významnú sídelno-hospodársku funkciu vo svojom regióne. V okresnom meste žije v roku 2004 65,40% obyvateľov okresu.

Tab. B.1.2-1 Retrospektívny vývoj obyvateľstva Považskej Bystrice od r. 1961

Počet obyvateľov	1961	1970	1980	1991	2001	2004
mesto Považská Bystrica	19 296	22 953	30 444	40 083	42 773	42 320
okres Považská Bystrica				63 033	65 150	64 708
% obyv.mesta z obyv. okresu				63,59	65,65	65,40

Pozn.: roky 1961, 1970, 1980, 1991, 2001 ku dňu sčítania, údaje o počte obyvateľov v územnosprávnom členení mesta Považská Bystrica v r. 2001, rok 2004 k 31.12. príslušného roku

Graf B.1.2-1 Vývoj počtu obyvateľov v meste Považská Bystrica

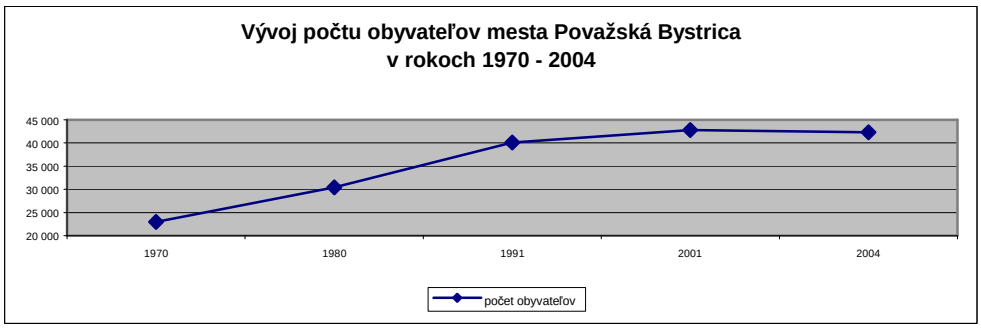

[1] *Vzhľadom na skutočnosť, že pri spracovaní prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Považská Bystrica v rokoch 2001-2002 neboli ešte k dispozícii definitívne výsledky SODB 2001, sú v nasledujúcich kapitolách uvedené aj demografické údaje charakterizujúce stav v meste v r. 2001, doplnené o niektoré aktuálne údaje z neskorších rokov.*

Počet obyvateľov Považskej Bystrice sa v období rokov 1970-2004 zvýšil o 19.367 obyvateľov, t. j. o 84 % od roku 1970, pričom v jednotlivých obdobiach po r. 1970, s výnimkou obdobia 2001 – 2004 kedy došlo k poklesu obyvateľstva, sa zvyšoval takto:

Tab. B.1.2-2 Retrospektívny vývoj obyvateľstva Považskej Bystrice v r. 1970-2004

Obdobie	Prírastky počtu obyvateľov	Index rastu
1970-1980	7.491	133
1981-1991	9.639	132
1991-2001	2.690	107
2001 - 2004	-453	98,94

B.1.3. Bilancia pohybu obyvateľstva mesta Považská Bystrica po r. 1991

Nárast počtu obyvateľov Považskej Bystrice sa skladá z prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Celkový prírastok počtu obyvateľov Považskej Bystrice v rokoch 1991 – 2004 bol podľa bilancie pohybu obyvateľstva 3.163 osôb, z toho prirodzený prírastok bol 2.517 osôb, prírastok sťahovaním 646 osôb. Určujúcim zdrojom rastu obyvateľstva je prirodzený prírastok, ktorý sa na celkovom prírastku podieľa 79,57%.

Tab. B.1.3-1 Bilancia pohybu obyvateľov v meste Považská Bystrica v rokoch 1991-2004

Rok	Prirodzený prírastok	Prírastok sťahovaním	Celkový prírastok	Stav k 31.12.
1991	381	614	995	40.955
1992	401	347	748	41.703
1993	372	148	520	42.223
1994	296	218	514	42.737
1995	223	76	299	43.036
1996	162	27	189	43.225
1997	136	97	233	43.458
1998	131	-49	82	43.540
1999	122	-88	34	43.574
2000	93	-97	-4	43.570
2001	62	-81	-19	42.748
2002	28	-60	-32	42.716
2003	47	-273	-226	42.490
2004	63	-233	-170	42.320
1991 - 2004	2.517	646	3.163	

Zdroj: Krajská správa ŠÚ v Trenčíne

Graf B.1.3-1 Bilancia pohybu obyvateľov v Považskej Bystrici v rokoch 1991-2004

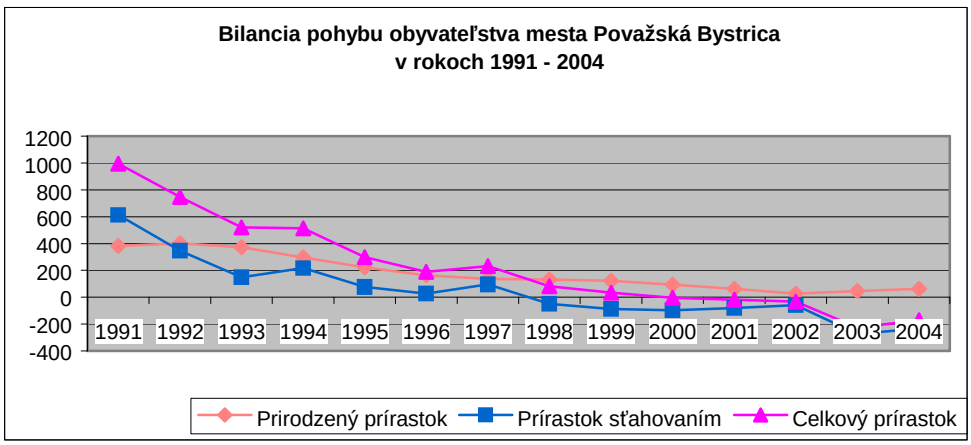

Prirodzené prírastky zaznamenali v celom sledovanom období plusové hodnoty, prírastky sťahovaním zaznamenali v rokoch 1991 – 1997 plusové hodnoty, od roku 1998 však zaznamenávajú mínusové hodnoty. Celkové prírastky sa počas celého sledovaného obdobia znižujú, pričom od roku 2000 zaznamenávajú mínusové hodnoty.

V relatívnom vyjadrení sú prirodzené prírastky a prírastky sťahovaním v Považskej Bystrici v r. 1991-2004 (v prepočte na 1.000 obyv.) nasledujúce:

Tab. B.1.3-2 Bilancia prírastkov obyvateľov v meste Považská Bystrica v rokoch 1991-2004

Rok	Prirodzené prírastky na 1.000 obyvateľov (‰)	Prírastky sťahovaním na 1.000 obyvateľov (‰)
1991	9,30	14,99
1992	9,62	8,32
1993	8,81	3,51
1994	6,93	5,10
1995	5,18	1,77
1996	3,75	0,62
1997	3,13	2,23
1998	3,01	-1,13
1999	2,80	-2,02
2000	2,13	-2,23
2001	1,45	-1,89
2002	0,66	-1,40
2003	1,11	-6,43
2004	1,49	-5,51
ročný priemer 1991 - 2004	4,21	1,08

Zdroj: Krajská správa ŠÚ v Trenčíne

V prepočte na 1.000 obyvateľov vykazuje v roku 2004 prirodzený prírastok v meste Považská Bystrica priaznivú hodnotu (1,49) v porovnaní s okresnou hodnotou (-0,54), prírastok/úbytok sťahovaním vykazuje v meste Považská Bystrica vyšší úbytok sťahovaním (-5,51) ako je okresná hodnota (-1,39). Čo sa týka celkového prírastku vykazuje aj okres (-1,93) aj mesto Považská Bystrica (-4,02) úbytok.

Tab.B.1.3-3 Bilancia pohybu obyvateľov v rokoch 1997-2004 v meste a okrese Považská Bystrica, a v Trenčianskom kraji (absolútne údaje)

Rok	Mesto Považská Bystrica				Okres Považská Bystrica			
	Počet obyv. k 31.12.	Priro-dzený prírastok	Prírastok sťaho-vaním	Celkový prírastok	Počet obyv. k 31.12.	Priro-dzený prírastok	Prírastok sťahovaním	Celkový prírastok
1997	43 458	136	97	233	65 837	110	30	140
1998	43 540	131	-49	82	65 861	63	-39	24
1999	43 574	122	-88	34	65 862	76	-75	1
2000	43 570	93	-97	-4	65 847	29	-44	-15
2001	42 748	62	-81	-19	65 110	49	-100	-51
2002	42 716	28	-60	-32	65 007	-108	5	-103
2003	42 490	47	-273	-226	64 833	-67	-107	-174
2004	42 320	63	-233	-170	64 708	-35	-90	-125
1997 - 2004		682	-784	-102		117	-420	-303

Rok	Trenčiansky kraj			
	Počet obyv. k 31.12.	Priro-dzený prírastok	Prírastok sťaho-vaním	Celkový prírastok
1997	610 349	72	142	214
1998	609 739	-330	-280	-610
1999	609 288	-118	-333	-451
2000	608 786	-291	-211	-502
2001	604 917	-655	-392	-1047
2002	603 494	-897	-526	-1423
2003	602 166	-1113	-215	-1328
2004	601 392	-663	-111	-774
1997 - 2004		-3 995	-1 926	-5 921

Zdroj: Krajská správa ŠÚ v Trenčíne

B.1.4. Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľov Považskej Bystrice ako aj celého okresu vykazuje priaznivú skladbu. Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva uvádzame k SĽ 1991, SODB 2001 a k 31.12.2004 z podkladov Krajskej správy Štatistického úradu v Trenčíne.

Tab. B.1.4-1 Veková štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica v roku 1991, 2001 a 2004

Veková štruktúra	absolútne hodnoty			v %		
	SĽ 1991	SODB 2001	31.12.2004	SĽ 1991	SODB 2001	31.12.2004
predproduktívni obyv.	11.830	8.978	7.302	29,51	21,01	17,25
produktívni obyv.	23.494	27.790	28.543	58,61	65,04	67,45
poproduktívni obyv.	4.759	5.960	6.475	11,87	13,95	15,30
spolu	40.083	42.728	42.320	100,00	100,00	100,00
index starnutia	40,23	66,38	88,67			
nezistení		45				
počet obyv. spolu	.83	42.773	42.320			

Zdroj: SĽ 1991, SODB 2001, r. 2004 - Krajská správa ŠÚ SR v Trenčíne

Tab. B.1.4-2 Veková štruktúra obyvateľstva okresu, mesta Považská Bystrica a vidieckych sídiel v roku 2004

Veková skupina 2004	Okres Považská Bystrica		Mesto Považská Bystrica		Vidiecke sídla okresu	
	počet osôb	%	počet osôb	%	počet osôb	%
0-14	11.214	17,33	7.302	17,25	3.912	17,47
produktívna	41.910	64,77	28.543	67,45	13.367	59,71
poproduktívna	11.584	17,90	6.475	15,30	5.109	22,82
spolu	64.708	100,00	42.320	100,00	22.388	100,00
priemerný vek	36,64		35,61			
index starnutia	103,30		88,67		130,60	

Zdroj: Krajská správa ŠÚ v Trenčíne

Graf B.1.4-1 Veková štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica v roku 2004

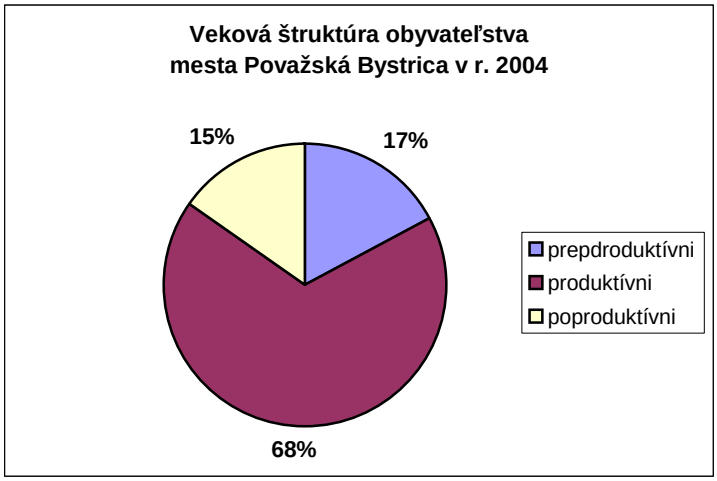

Od r. 2001 do roku 2004 sa znížil podiel predproduktívneho obyvateľstva, zvýšil sa podiel produktívneho a poproduktívneho obyvateľstva a to v meste Považská Bystrica, v okrese Považská Bystrica aj vo vidieckych sídlach, pričom najvýraznejšie sa to prejavilo v meste Považská Bystrica.

Priemerný vek v meste Považská Bystrica dosahoval k 31.12.2004 hodnotu 35,61 a index starnutia mal hodnotu 88,67. Priemerný vek v okrese Považská Bystrica dosahoval v r. 2004 hodnotu 36,64 a index starnutia 103,30.

Z prehľadu vyplýva, že skladba vekovej štruktúry obyvateľstva celého okresu Považská Bystrica je ovplyvňovaná veľmi priaznivou skladbou vekovej štruktúry obyvateľov mesta Považská Bystrica, ktorá sa vyznačuje vysokým podielom predproduktívnej zložky (0-14 r.), vysokým podielom obyvateľov v produktívnom veku a nízkym zastúpením obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Vidiecke sídla okresu Považská Bystrica majú skladbu vekovej štruktúry obyvateľstva menej priaznivú. Charakterizuje ju nižší podiel predproduktívnej zložky a vyššie zastúpenie obyvateľov v poproduktívnom veku.

Výraznejšie rozdiely v demografickej štruktúre obyvateľstva podľa veku sú medzi mestskými a vidieckymi sídlami. Rozvojový demografický potenciál je sústredený v meste Považská Bystrica, kde index vitality dosahuje hodnotu 112,8 (stagnujúci až mierne klesajúci typ populácie), zatiaľ čo vo vidieckych sídlach je táto hodnota veľmi nízka (76,6- regresívny typ populácie).

Pre porovnanie uvádzame aj údaje vekovej štruktúry zo SODB 2001. Skladba vekovej štruktúry obyvateľstva okresu Považská Bystrica sa v porovnaní s celoslovenským priemerom vyznačuje vyšším zastúpením obyvateľstva v predproduktívnom veku a nižším zastúpením obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Tab. B.1.4-3 Veková štruktúra obyvateľstva roku 2001

Veková skupina 2001	Okres Považská Bystrica		Mesto Považská Bystrica		Priemer za SR
	počet osôb	%	počet osôb	%	%
0-14	13.197	20,3	8.978	21,0	18,9
produktívna	40.749	62,5	27.790	65,0	62,3
poproduktívna	11.146	17,1	5.960	13,9	18,0
spolu	65.092	99,9	42.728	99,9	
nezistené	58	0,1	45	0,1	

Zdroj: SODB 2001

B.1.5. Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Počet bývajúceho obyvateľstva vo veku 16 a viac rokov bol v meste Považská Bystrica v r. 2001 pri SODB 33.190 osôb a mal nasledujúcu štruktúru:

Tab. B.1.5-1 Bývajúce obyvateľstvo v roku 1991 a 2001 podľa vzdelania

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	Rok 1991		Rok 2001	
	abs.	%	abs.	%
základné	7.674	27,16	6.177	18,61
učňovské a stredné bez maturity	8.233	29,14	9.417	28,37
učňovské a stredné s maturitou + vyššie	8.952	31,69	12.891	38,84
vysokoškolské	3.002	10,63	4.059	12,23
ostatní bez udania školského vzdelania	308	1,09	575	1,73
ostatní bez školského vzdelania	84	0,30	71	0,21
spolu obyvateľstvo vo veku 16 a viac rokov	28.253	100,00	33.190	100,00
trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	40.083		42.773	

Zdroj: SĽ 1991 a SODB 2001

Oproti SĽ 1991 sa do roku 2001 zlepšila vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica – klesol podiel obyvateľstva so základným vzdelaním z 27 % (r. 1991) na 18,61 % (r. 2001), narástol podiel obyvateľstva s učňovským a stredným vzdelaním s maturitou z 31,7 % (r.1991) na 38,8 % (r. 2001) a narástol podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním z 10,6 % (r. 1991) na 12,23 % (r.2001).

B.1.6. Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Porovnanie skladby obyvateľstva podľa národnosti mesta Považská Bystrica pri sčítaniach obyvateľov v rokoch 1991 a 2001 vyzerá nasledovne:

Tab. B.1.6-1 Bývajúce obyvateľstvo v rokoch 1991 a 2001 podľa národnosti

národnosť	1991		2001	
	abs.	%	abs.	%
slovenská	39.229	97,87	41.796	97,72
maďarská	46	0,11	40	0,09
rómska	46	0,11	38	0,09
česká	650	1,62	434	1,01
rusínska	4	0,01	15	0,04
ukrajinská	12	0,03	12	0,03
nemecká	7	0,02	20	0,05
poľská	21	0,05	28	0,07
srbská	-	-	1	0,00
ruská	-	-	14	0,03
židovská	-	-	2	0,00
ostatné a nezistené	68	0,17	373	0,87
spolu	40.083	100,00	42.773	100,00

Zdroj: SĽ 1991 a SODB 2001

Silné zastúpenie má obyvateľstvo slovenskej národnosti s 97,72 %-tami.

B.1.7. Náboženská štruktúra obyvateľstva

Podľa náboženskej štruktúry prevažujú v meste Považská Bystrica obyvatelia rímsko-katolíckeho vyznania - až 81 % v r. 2001. Ich podiel oproti roku 1991 výrazne narástol.

Tab. B.1.7-1 Bývajúce obyvateľstvo v rokoch 1991 a 2001 podľa náboženstva

náboženské vyznanie	1991		2001	
	abs.	%	abs.	%
Rímsko-katolícka cirkev	27.597	68,85	34.688	81,10
Grécko-katolícka cirkev	62	0,15	76	0,18
Pravoslávna cirkev	11	0,03	28	0,07
Československá husitská cirkev	2	0,00	18	0,04
Evanjelická cirkev	712	1,78	1.059	2,47
spolu ostatné cirkvi	82	0,21	256	0,60
nezistené	8.113	20,24	1.249	2,92
bez vyznania	3.504	8,74	5.399	12,62
spolu	40.083	100,0	42.773	100,0

Zdroj: SĽ 1991 a SODB 2001

Graf B.1.7-1 Náboženská štruktúra obyvateľstva v r.2001

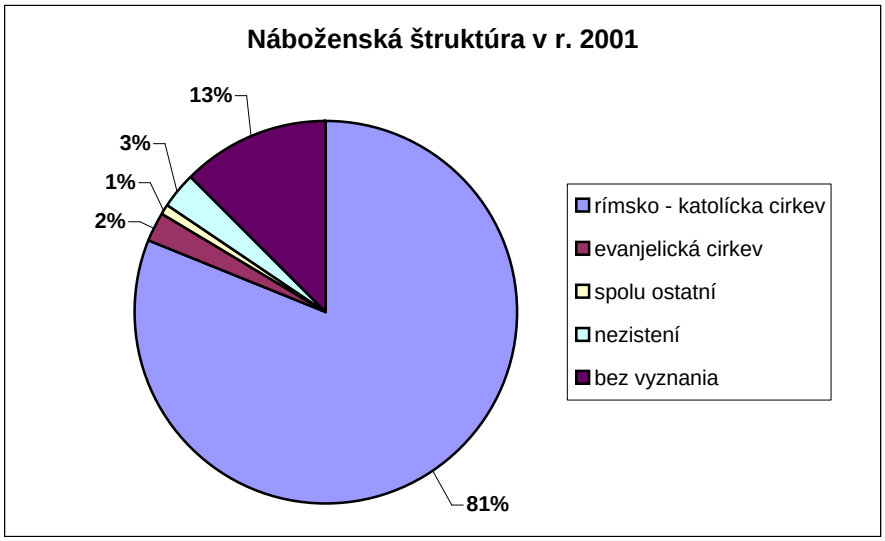

B.2. Zamestnanosť

B.2.1. Hospodárska základňa mesta a okresu Považská Bystrica

Za jednotlivé sídla sa sleduje štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetvia hospodárstva iba pri SODB. Za mesto Považská Bystrica sú uvedené údaje podľa odvetvia hospodárstva zo SODB 2001 ako aj za jednotlivé sektory národného hospodárstva.

Pracovné príležitosti členíme do troch národohospodárskych sektorov, ktoré zahŕňajú jednotlivé odvetvia takto:

- I - primárny sektor = poľnohospodárstvo a lesníctvo
- II - sekundárny sektor = priemysel a stavebníctvo
- III - terciérny sektor = ostatné odvetvia

Tab. B.2.1-1 Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica ako ju sleduje ŠÚ SR pri SODB 2001

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v meste Považská Bystrica podľa odvetvia hospodárstva	abs.	v %	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	144	0,64	66
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	108	0,48	15
Rybolov, chov rýb	7	0,03	1
Ťažba nerastných surovín	27	0,12	6
Priemyselná výroba	5.122	22,71	759
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	327	1,45	52
Stavebníctvo	1.366	6,06	381
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	2.856	12,67	366
Hotely a reštaurácie	501	2,22	73
Doprava, skladovanie a spoje	891	3,95	265
Peňažníctvo a poisťovníctvo	394	1,75	69
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	1.038	4,60	221
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1.313	5,82	318
Školstvo	1.397	6,20	195
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	1.221	5,41	157
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	564	2,50	106
Súkromné domácnosti s domácim personálom	1	0,00	0
Exteritoriálne organizácie a združenia	39	0,17	35
EA bez udania odvetví	5.234	23,21	448
Spolu	22.550	100,00	3.533

Zdroj: SODB 2001

Tab. B.2.1-2 Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva mesta Považská Bystrica podľa sektorov v r. 2001

	absolútne hodnoty	v %
primárny sektor	259	1,15
sekundárny sektor	6.842	30,34
terciérny sektor	10.215	45,30
bez udania odvetví	5.234	23,21
spolu	22.550	100,00

Zdroj: SODB 2001

Graf B.2.1-1 Zamestnanosť v meste Považská Bystrica v roku 2001

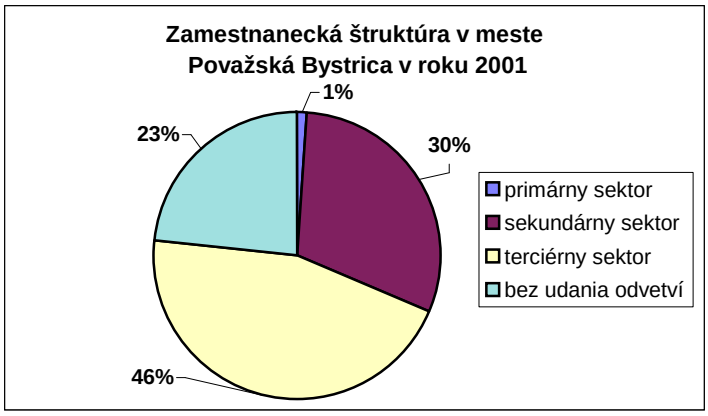

Štatistický úrad SR vypracováva Mestskú a obecnú štatistiku (MOŠ), ktorá ako automatizovaný štatistický informačný systém poskytuje štatistické informácie za každú obec a mesto SR. V rámci sledovaných ukazovateľov MOŠ je aj odvetvová štruktúra hospodárstva a subjekty vedené v Registri organizácií:

Tab. B.2.1-3 Odvetvová štruktúra hospodárstva mesta Považská Bystrica podľa sektorov v r. 2003

Odvetvová štruktúra hospodárstva v roku 2003	abs.	v %
Odvetvová štruktúra hospodárstva: subjekty za územie spolu (OKEČ 01-99)	4.336	100,00
Subjekty v poľnohosp., poľovníctve, lesnom hosp. a rybolove spolu (OKEČ 01, 02 a 05)	52	1,20
Subjekty v ťažbe nerast. surovín., priemysle, výrobe elektriny, plynu a vody (OKEČ 10-41)	887	20,46
Subjekty v stavebníctve (OKEČ 45)	909	20,96
Subjekty v obchode, hotel.sl., doprave, peňažníctve, školstve a zdravotníctve (OKEČ 50-95)	2.488	57,38

Zdroj: Mestská a obecná štatistika 2003, ŠÚ SR

Tab. B.2.1-4 Subjekty vedené v Registri organizácií mesta Považská Bystrica v r. 2003

Subjekty vedené v Registri organizácií	4.336
Právnické subjekty spolu	816
Podniky	567
Obchodné spoločnosti	518
Akciové spoločnosti	41
Spol. s r.o.	468
Družstvá	8
Štátne podniky	-
Obecné podniky	x
Org. zložky zahr. osôb	17
Ostatné ziskovo orient. jednotky	-
Neziskové organizácie - spolu	249
Neziskové organizácie - rozpočtové	24
Neziskové organizácie - príspevkové	10
Neziskové organizácie - ostatné	215
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri - spolu	3.520
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri - živnostníci	3.361
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri -slobodné povolania	145
Fyz.os.nezap. v obchod. registri -samostatne hospodáriaci roľníci	14

Subjekty vedené v Registri organizácií	4.336
Počet podnikov v súkromnom sektore - spolu	4.299
Počet podnikov v súk. sektore -v medzinár.vlast. s prevaž. súk.s.	37
Počet podnikov v súkromnom sektore - v zahraničnom vlastníctve	39
Počet podnikov v súkromnom sektore - družstevnom vlastníctve	8
Počet podnikov vo verejnom sektore	37

Zdroj: Mestská a obecná štatistika 2003, ŠÚ SR

Pozn.: Za okres je uvedený počet pracovníkov v národnom hospodárstve, tak ako ich sleduje Štatistický úrad SR každoročne do úrovne okresov v publikácii Zamestnanosť v SR, krajoch a okresoch. Údaje o počte pracovníkov boli spracované na základe údajov z ročného výkazu Práca 3-01, údajov o malých podnikoch do 20 zamestnancov z výkazu práca 12-01 a odhadov za súkromných podnikateľov nezapísaných do obchodného registra. Počty pracovníkov sú triedené podľa Odvetvovej klasifikácie ekonomických činností.

Tab. B.2.1-5 Pracujúci v NH (jediné zamestnanie) v okrese Považská Bystrica v rokoch 1996 – 2004

Rok	absolútne hodnoty				%			
	I. Sektor	II. Sektor	III. Sektor	Spolu	I. Sektor	II. Sektor	III. Sektor	Spolu
1996	781	12.395	11.564	24.740	3,16	50,10	46,74	100,00
2004	520	11.076	11.473	23.069	2,25	48,01	49,73	100,00

Zdroj: Zamestnanosť v SR, krajoch a okresoch 1996, 2004, ŠÚ SR

Graf. B.2.1-2 Zamestnanosť v okrese Považská Bystrica v roku 2004

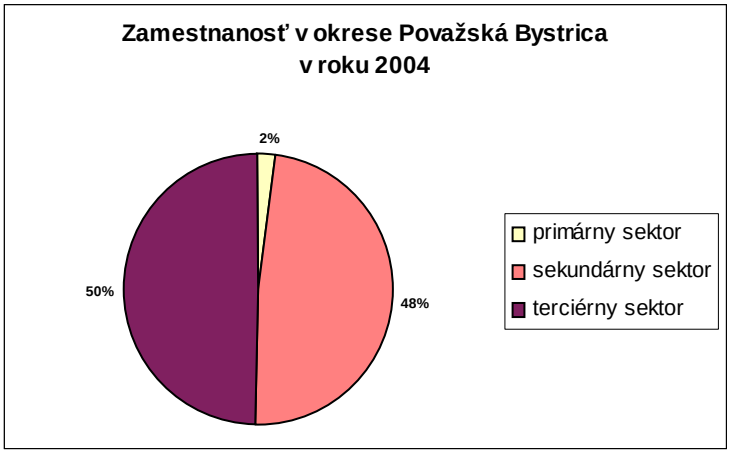

Počet pracovných príležitostí sa za roky 1996 – 2004 znížil o 1.671. Znížila sa aj intenzita zamestnanosti, t.j. počet pracovných príležitostí na 100 obyvateľov (PP/100 obyv.) z 37,65 v roku 1996 na 35,65 v roku 2004.

Klesol podiel zamestnaných v primárnom a sekundárnom sektore, narástol podiel zamestnaných v terciérnom sektore.

Odvetvím s v najvyššou zamestnanosťou v okrese Považská Bystrica v roku 2004 bol priemysel (7.601 zamestnaných). V roku 2004 sa podiel tohto odvetvia na celkovej zamestnanosti znížil na 32,95 % z 39,3 % v roku 1996. Najintenzívnejší rast zamestnanosti za obdobie 1996 – 2004 bol v odvetví stavebníctvo. Najvýraznejší pokles, aj napriek stále najvyššiemu zastúpeniu, bol v odvetví priemysel.

Tab. B.2.1-6 Zamestnanosť v okrese Považská Bystrica 1996 – 2004

Rok \ Poč. zamest. v	Pôdohospod., rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod	Hotely, reštaurácie	Doprava, spoje	Peňažníctvo, poistovníctvo	Obchod, služby, výskum	Verejná správa	Školstvo	Zdravotníctvo, sociál.starost.	Ostat. verejné služby	Spolu
1996	781	9.724	2.671	3.454	365	1.590	438	968	825	1.959	1.403	562	24.740
2004	520	7.601	3.475	3.328	492	1.098	247	1.076	878	1.744	1.778	832	23.069
v %													
1996	3,16	39,3	10,8	13,96	1,48	6,43	1,77	3,91	3,33	7,92	5,67	2,27	100,00
2004	2,25	32,95	15,06	14,43	2,13	4,76	1,07	4,66	3,81	7,56	7,71	3,61	100,00

Zdroj: Zamestnanosť v SR, krajoch a okresoch 1996, 2004, ŠÚ SR

Vývoj zamestnanosti a štruktúru hospodárstva v meste a okrese po roku 1989 výrazne ovplyvnila likvidácia špeciálnej výroby a poľnohospodárskych družstiev. Utlmenie výroby v Považských strojárňach, ktoré do roku 1989 predstavovali dominantu v oblasti hospodárskeho, spoločenského, kultúrneho rozvoja mesta a jeho výstavby, malo za

následok výrazné zníženie počtu zamestnaných v priemysle. Zrútenie sa gigantu Považských strojárni podnietilo na druhej strane vznik najmä stredného a malého podnikateľského sektoru, ktorý má prioritné postavenie v oblasti rozvoja mesta.

B.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa výsledkov sčítania ľudu v r. 1991 bolo v Považskej Bystrici 20.357 ekonomicky aktívnych obyvateľov (50,78 % z celkového počtu obyvateľov).

K 26.5.2001 bolo v Považskej Bystrici 22.550 ekonomicky aktívnych obyvateľov (52,7 % z celkového počtu obyvateľov. Z toho bolo 11.093 ekonomicky aktívnych žien a 11.457 ekonomicky aktívnych mužov.

B.2.3. Dochádzka a odchádzka za prácou

V roku 2001 žilo v meste Považská Bystrica 42.773 obyvateľov, z čoho bolo ekonomicky aktívnych 22.550 (52,7 %).

Za prácou mimo obec bydliska odchádzalo 3.533 osôb, t. j. 15,66 % z ekonomicky aktívnych osôb. Odchádzka za prácou mimo obec bydliska (nad 60 odchádzajúcich) bola smerovaná takto:

Tab. B.2.3-1 Odchádzka do zamestnania z mesta Považská Bystrica v r. 2001

Obec dochádzky	Počet odchádzajúcich	v %
Púchov	629	17,80
Bratislava hl.m. SR	466	13,19
Žilina	367	10,39
Bytča	163	4,61
Ilava	116	3,28
Trenčín	100	2,83
Dubnica nad Váhom	99	2,80
Beluša	92	2,60
Sverepec	71	2,01
Ostatné obce spolu	890	25,19
Odchádzajúci do zahraničia	540	15,28
spolu odchádzajúci z mesta Považská Bystrica	3.533	100,00

Zdroj: SODB 2001

Do Považskej Bystrice dochádzalo za prácou spolu 5.429 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Nad 100 dochádzajúcich obyvateľov dochádzalo z týchto sídiel:

Tab. B.2.3-2 Dochádzka do zamestnania do mesta Považská Bystrica v r. 2001

Obec odchádzky	abs.	v %
Udiča	466	8,58
Papradno	385	7,09
Púchov	310	5,71
Dolná Mariková	273	5,03
Prečín	258	4,75
Plevník-Drienové	238	4,38
Brvnište	220	4,05
Pružina	217	4,00
Bodiná	195	3,59
Jasenica	185	3,41
Domaniža	182	3,35
Beluša	156	2,87

Obec odchádzky	abs.	v %
Bytča	142	2,62
Sverepec	139	2,56
Stupné	126	2,32
Dolný Lieskov	106	1,95
Ostatné obce spolu	1.831	33,73

Zdroj: SODB 2001

Oproti r. 1991 (8.942 dochádzajúcich) výrazne klesol v r. 2001 počet dochádzajúcich za prácou do mesta Považská Bystrica o 3.513 osôb, čo je spôsobené jednak dočasným zánikom pracovných príležitostí v Považskej Bystrici, vznikom nových pracovných príležitostí po aj v menších sídlach (malí podnikatelia, drobné prevádzky), ale aj vyššou nezamestnanosťou ako bola v r. 1991.

B.2.4. Nezamestnanosť

V auguste 2005 bolo v meste Považská Bystrica evidovaných 1.732 nezamestnaných. Vzhľadom na pohlavie výrazne prevyšovali ženy s 59 %-tami. Podľa vzdelania bolo najviac 35,8% vyučených, nezamestnaní s vysokoškolským vzdelaním predstavovali 7,68%.

Podľa veku bolo najviac nezamestnaných vo vekovej kategórií 40 – 50 ročných 28,29%.

Tab. B.2.4-1 Nezamestnanosť v meste Považská Bystrica v auguste 2005

Nezamestnaní v meste Považská Bystrica - august 2005	
počet uchádzačov o zamestnanie	1. 732
ženy	1.028
muži	704

Nezamestnaní podľa vzdelania	
nedokončené vzdelanie alebo bez vzdelania	4
základné	259
vyučení	620
stredné odborné bez maturity	15
úplné stredné vzdelanie	196
úplné stredné všeobecné	58
úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou	432
vyššie	15
vysokoškolské	133
spolu nezamestnaní	1.732

Nezamestnaní podľa veku	
17 roční	1
18 roční	4
19 roční	16
20 - 24 roční	216
25 - 29 roční	206
30 - 34 roční	194
35 - 39 roční	206
40 - 44 roční	247
45 - 49 roční	243
50 - 54 roční	274
55 - 59 roční	119
60 a viacroční	6
spolu nezamestnaní	1.732

Zdroj: Úrad práce, soc. vecí a rodiny, pobočka v Považskej Bystrici

V okrese Považská Bystrica bolo v auguste 2005 2.704 uchádzačov o zamestnanie, z toho bolo 2.424 disponibilných uchádzačov o zamestnanie. Miera evidovanej nezamestnanosti predstavovala 7,72%.

V okrese Považská Bystrica je výrazne nižšia miera nezamestnanosti (7,72%) ako je celoslovenský priemer s 10,88%-tami.

B.2.5. Počet obyvateľov a ekonomicky aktívnych podľa urbanistických obvodov

Porovnaním vekovej štruktúry obyvateľstva v jednotlivých mestských častiach (13 mestských častí) vidno výrazný rozdiel v podiele obyvateľstva v jednotlivých vekových kategóriách.

Index starnutia poukazuje na vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku v MČ Sever, MČ Za Váhom, MČ Lány, MČ Stred, MČ Západ, MČ Považská Teplá, MČ Milochov.

Naopak vysoký podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku majú MČ Rozkvet, SNP, MČ Hliny, MČ Juh. V MČ Východ a MČ Šebešťanová a Podvažie je približne rovnaký podiel predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva.

Tab. B.2.5-1 Veková štruktúra obyvateľov podľa mestských častí

MČ	Názov MČ	Veková štruktúra v %			Index starnutia
		predproduktívni	produktívni	poproduktívni	
1	Stred	11,51	70,76	17,72	153,93
2	Sever	13,35	64,94	21,71	162,62
3	Lány	15,41	60,35	24,24	157,37
4	SNP	14,97	77,13	7,90	52,78
5	Rozkvet	34,31	64,32	1,36	3,98
6	Hliny	16,71	74,04	9,24	55,31
7	Za Váhom	15,70	59,12	25,18	160,43
8	Západ	16,89	57,10	26,00	153,91
9	Juh	20,70	60,74	18,56	89,69
10	Východ	21,81	58,17	20,02	91,76
11	Považská Teplá	17,50	57,59	24,91	142,34
12	Milochov	17,79	57,43	24,78	139,29
13	Šebešťanová a Podvažie	19,46	59,01	21,53	110,65
	Považská Bystrica - mesto	20,99	65,08	13,93	66,38

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR 2002, údaje zo SODB 2001 – prepočet na MČ

Tab. B.2.5-2 Počet obyvateľov a EA obyvateľov podľa UO

UO / MČ	Trvale bývajúce obyvateľstvo					Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			
	spolu	ženy	predpro-duktívni	produk-tívni	popro-duktívni	spolu	Odchá-dzajúci za prácou	pracujúci vo verej. sektore	pracujúci v súkrom. sektore
Považská Bystrica - stred	773	394	89	547	137	435	77	145	194
Stred	773	394	89	547	137	435	77	145	194
Nábrežie	3.023	1.629	407	1.964	652	1.709	294	643	804
Ondrejová	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pod úvozom	63	33	5	40	18	31	2	7	17
Sever	3.086	1.662	412	2.004	670	1.740	296	650	821
Domanižanka	5.375	2.889	839	3.270	1.266	2.657	341	805	1.246
Pod Dedovcom	350	176	43	185	122	166	45	62	81
Lány	5.725	3.065	882	3.455	1.388	2.823	386	867	1.327
Dedovec I	387	187	90	279	18	216	33	61	136
Kvašovský dvor	119	63	22	64	33	54	6	30	17
Sídlisko SNP	7.064	3.591	1.021	5.496	547	4.449	730	1.374	2.235
Vysoká Bukovina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SNP	7.570	3.841	1.133	5.839	598	4.719	769	1.465	2.388

UO / MČ	Trvale bývajúce obyvateľstvo					Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			
	spolu	ženy	predpro-duktívni	produk-tívni	popro-duktívni	spolu	Odchá-dzajúci za prácou	pracujúci vo verej. sektore	pracujúci v súkrom. sektore
Rozkvet I	2.639	1.346	591	2.002	46	1.391	192	449	643
Rozkvet II	8.864	4.532	3.356	5.397	111	4.374	748	1.307	2.286
Rozkvet	11.503	5.878	3.947	7.399	157	5.765	940	1.756	2.929
Dušianica	5	2	0	5	0	4	0	2	2
Hliny	2.196	1.109	363	1.648	185	1.300	206	390	653
Pod Žadovcom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zemiansky Kvašov	222	109	42	141	39	116	16	55	42
Hliny	2.423	1.220	405	1.794	224	1.420	222	447	697
Ľahký priemysel I	4	1	2	2	0	2	0	0	2
Ľahký priemysel II	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Orlové	660	321	89	384	187	328	52	119	172
Považské Podhradie	833	430	144	499	190	390	51	100	219
Za Váhom	1.497	752	235	885	377	720	103	219	393
Jelšové	1.643	839	301	963	379	791	100	240	397
Krekáčov - Kunovec	97	46	16	52	29	45	7	15	16
Medzijarčie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Priemyselný obvod	18	9	3	14	1	13	4	6	3
Strojárenská štvrť	2.634	1.413	422	1.479	733	1.257	190	474	616
Strojárne I	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strojárne II	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zákopa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Západ	4.392	2.307	742	2.508	1.142	2.106	301	735	1.032
Cingeľov laz	43	22	4	21	18	17	1	5	9
Dolný Moštenec	652	311	137	395	120	323	61	72	156
Horný Moštenec	571	272	121	353	97	276	33	79	143
Juh	1.266	605	262	769	235	616	95	156	308
Dolné lazy	17	9	2	12	3	11	1	1	7
Dvorského laz	24	9	2	11	11	9	1	2	3
Horné lazy - Podkostolčie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmanín	553	272	140	325	88	273	27	89	138
Praznov	630	302	123	364	143	315	24	83	118
Východ	1.224	592	267	712	245	608	53	175	266
Považská Teplá	1.244	651	220	718	306	590	97	206	347
Vrtižer	173	82	28	98	47	83	18	31	37
Považská Teplá	1.417	733	248	816	353	673	115	237	384
Dolný Milochov	684	347	129	400	155	332	81	132	180
Horný Milochov	103	58	11	52	40	43	3	17	24
Šuvarovce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Milochov	787	405	140	452	195	375	84	149	204
Podvažie	536	278	101	330	105	266	39	70	137
Podvažie	536	278	101	330	105	266	39	70	137
Šebešťanová	574	292	115	325	134	284	53	70	166
Šebešťanová	574	292	115	325	134	284	53	70	166
Pov. Bystrica - mesto	42.773	22.024	8.978	27.835	5.960	22.550	3.533	7.141	11.246

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR 2002, údaje zo SODB 2001 – prepočet na MČ

B.3. Výhľadový počet obyvateľov a ekonomická aktivita

Výskumné demografické centrum (Infostat, Bratislava) vypracovalo v r. 2004 Prognózu vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025. Východiskovým podkladom na výpočet prognózy bol počet a veková štruktúra obyvateľstva v okresoch k 31.12.2002.

Podľa tejto prognózy sa predpokladá do roku 2020 v okrese Považská Bystrica pokles obyvateľstva o 1.333 osôb (od SODB 2001 zo 65.150 obyvateľov na 63.817 v roku 2020).

Prognóza vývoja počtu obyvateľov mesta Považská Bystrica pre 50.000 obyvateľov v r. 2020[2]

Pri predpokladanom náraste počtu obyvateľov na 50.000 do r. 2020 by malo obyvateľstvo mesta Považská Bystrica narásť od r. 2004 do r. 2020 o 7.680 obyvateľov, t.j. o 480 obyvateľov ročne.

Takýto nárast nie je možný prirodzeným nárastom, ale len za predpokladu výraznejšej migrácie obyvateľstva do mesta Považská Bystrica. Predpokladá sa hlavne migrácia produktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva, na základe čoho a bude odvíjať aj veková štruktúra a ekonomická aktivita obyvateľstva v r. 2020, a rovnako aj nároky obyvateľstva na občiansku vybavenosť.

Treba však podotknúť, že od r. 1998 dochádza v meste Považská Bystrica k migračnému úbytku obyvateľstva, a aby došlo až k takejto výraznej migrácii obyvateľstva do mesta, museli by v ňom byť vytvorené veľmi výhodné pracovné príležitosti, bytové podmienky a vybavenosť službami, ktoré sem toto obyvateľstvo prilákajú.

Tab. B.3 -1 Veková štruktúra obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020

Veková štruktúra mesta Pov. Bystrica	rok 2001		rok 2020	
	abs.	v %	abs.	v %
0-14	8.978	20,99	9.000	18,00
15-44	21.238	49,65	22.500	45,00
45-64	8.955	20,94	14.500	29,00
65+	3.557	8,32	4.000	8,00
nezistení	45	0,11		
Spolu	42.773	100,00	50.000	100,00

Tab. B.3 -2 Ekonomická aktivita obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020

	Stav r. 2001	Nápočet pre r. 2020
počet obyvateľov	42.773	50.000
obyvateľstvo v produktívnom veku	27.790	37.000
počet EA obyvateľov	22.550	29.600
podiel EA z celkového počtu obyv. (%)	52,7	59,2
ženy na MD a nezamestnaní	- 4.989	- 2.368
disponibilné pracovné sily v Považskej Bystrici	17.561	27.232
odchádzka za prácou z Považskej Bystrice	- 3.533	+ 2.960
dochádzka za prácou do Považskej Bystrice	+ 5.429	
celkom pracovných síl v Považskej Bystrici	19.457	32.560

ÚPN mesta predpokladá do r. 2020 vyšší počet obyvateľov v produktívnom veku (hlavne 45-64 ročných), ako bol v r. 2001, čo súvisí so zvyšovaním veku odchodu do dôchodku a s uvažovanou výraznou migráciou obyvateľstva v produktívnom veku do mesta Považská Bystrica.

Od produktívneho veku obyvateľstva sa odvíja aj ekonomická aktivita obyvateľstva a pracovné sily v meste Považská Bystrica (predstavujú časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva bez žien na materskej dovolenke a nezamestnaných), pričom sa v r. 2020 na základe priaznivého vývoja v posledných rokoch počíta len so 4 %-nou nezamestnanosťou.

[2] *Na základe danej prognózy vývoja obyvateľstva v okrese Považská Bystrica, ale aj na základe skutočného vývoja obyvateľstva v samotnom meste Považská Bystrica v období rokov 2001-2004, kedy bol v ňom zaznamenaný pokles obyvateľstva o 453 obyvateľov (k 31.12.2004 žilo v meste Považská Bystrica len 42.320 obyvateľov), bude pravdepodobnejším variantom vývoja pokles obyvateľstva na 41.740 obyvateľov do roku 2020. V tomto prípade by došlo k výraznému znižovaniu predproduktívnej zložky obyvateľstva, čo okrem iného vyvolá odlišné nároky na občianske vybavenie oproti ÚPN.*

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) z celkového počtu obyvateľov sa tak zvýši z 52,7 % v roku 2001 na 59,2 % v r. 2020.

Ženy na materskej dovolenke a nezamestnaní predstavovali v r. 2001 – 22,12 % EAO obyvateľov. Do r. 2020 sa predpokladá značný pokles oboch týchto kategórií obyvateľov, a to na cca 8 % (z toho nezamestnaných cca 4 %).

V r. 2001 odchádzalo za prácou mimo obec 3.533 obyvateľov , t.j. 15,67 % z EAO. Do Považskej Bystrice za prácou dochádzalo 5.429 obyvateľov (24,075 % z EAO). Rozdiel predstavoval 1.896 osôb v prospech pracovných síl v meste Považská Bystrica, t.j. cca 8,4 % z EAO, s ktorými je potrebné počítať aj v r. 2020. Pre r. 2020 počítame v zásade so zachovaním terajších pomerov odchádzky a dochádzky za prácou, t.j. s cca 10 %-nou celkovou dochádzkou do mesta z okolitých obcí.

Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva predpokladá do r. 2020 percentuálne rovnaký podiel jednotlivých sektorov, pričom sa predpokladá výrazne vyšší podiel obyvateľstva zamestnaného v terciérnom sektore.

Tab. B.3-3 Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva v r. 2001 a prognóza v r. 2020

Zamestnanecká štruktúra obyvateľstva podľa sektorov NH	2001			2020	
	abs.	%	% so započítaním nezist. zam.	abs.	%
primárny sektor	259	1,15	1,50	325	1,00
sekundárny sektor	6.842	30,34	39,51	11.070	34,00
terciérny sektor	10.215	45,30	58,99	21.165	65,00
bez udania odvetví	5.234	23,21	-		.
spolu	22.550	100,00	100,00	32.560	100,00

Ak počet zamestnancov bez udania odvetví rozdelíme v pomere zistených údajov, dostaneme približnú reálnu zamestnaneckú štruktúru v meste. Tú potom extrapolujeme do r. 2020 v zmysle súčasných trendov (minimalizácia v 1. sektore, pokles v 2. sektore a zvyšovanie počtu pracovníkov v 3. sektore). Zároveň pre mesto Považská Bystrica uvažujeme s počtom pracovných síl so započítaním predpokladanej odchádzky a dochádzky za prácou.

Približný predpoklad rozmiestnenia pracovných príležitostí vo výrobe a terciéri v jednotlivých mestských častiach Považskej Bystrice do r. 2020 je znázornený v nasledujúcich schémach. Predpoklad vychádza len z odborného odhadu súčasného rozmiestnenia pracovných príležitostí, nakoľko exaktné údaje nebolo možné v rámci spracovania ÚPN mesta získať.

C. ŠIRŠIE VZŤAHY MESTA

C.1. Koncepcia územného rozvoja Slovenska

V roku 2001 bola vypracovaná Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001). Schválená bola uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31. októbra 2001 ako územnoplánovací dokument celoštátneho stupňa, ktorý vytvára základné predpoklady pre usmerňovanie rozvoja všetkých aktivít s územno-priestorovými prejavmi relevantnými pre celoštátnu úroveň. Jej záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. zo dňa 14.8.2002.

KURS 2001 v súlade so stavebným zákonom ustanovil „usporiadanie a hierarchizáciu sídelnej štruktúry osídlenia a uzlov sídelných a hospodárskych aglomerácií v medzinárodných a celoštátnych súvislostiach, rozvoj hlavných urbanizačných osí na území Slovenskej republiky a zásady územného rozvoja s cieľom vytvárať rovnocenné životné podmienky na celom území Slovenskej republiky.“[1]

KURS 2001 v rámci koncepcie rozvoja sídelných štruktúr vyjadril hierarchiu a význam terciárnych centier, ťažísk osídlenia a rozvojové osi.

Mesto Považská Bystrica je podľa demografických údajov z roku 2004 s počtom 42.320 obyvateľov trinástym najľudnatejším mestom a v sídelnom systéme Slovenskej republiky, ale najmä Trenčianskeho kraja, zastáva významné miesto, čo bolo vyjadrené aj v KURS 2001 v hodnoteniach a postavení centier a ťažísk osídlenia (samostatné ťažisko osídlenia spolu s mestom Púchov).

Centrá osídlenia boli v KURS 2001 hodnotené ako terciárne centrá, t. j. ako centrá zabezpečujúce potrebnej obsluhy obyvateľov sociálnou infraštruktúrou, a to ako pre vlastné mesto, tak aj pre jeho zázemie. Hodnotené obce SR[2] boli podľa zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry rozdelené do piatich skupín[3], v rámci ktorých bolo mesto Považská Bystrica zaradené do „prvej podskupiny druhej skupiny“ (sídla súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 25 až 50 tis. obyvateľov, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu a často sú podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu).

Ťažiská osídlenia chápe KURS 2001 ako „efektívne fungujúce a funkčne komplexné aglomerácie“, ktoré by „mali plniť funkciu akýchsi akcelerátorov všeobecného rozvoja“ a rozvíjať sa „na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými mestami, ako aj medzi mestami a ich zázemím – vidieckym priestorom“. V tomto zmysle navrhuje podporovať vytváranie ťažísk osídlenia v sídelnej sieti Slovenska v niekoľkých úrovniach.

Považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia je v KURS 2001 zaradené do ťažísk osídlenia druhej úrovne , t. j. takých, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest (v zásade okolo centier druhej skupiny – pozri vyššie), pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia.

Rozvojové osi chápe KURS 2001 ako „súčasť tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry“, ktoré „podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka, vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj

[1] *§9 ods. (2) zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov*

[2] *Všetky obce, ktoré na návrh vlády vyhlásila Národná rada SR podľa § 22 ods.1 zákona č.369/90 Zb. o obecnom zriadení ako mestá, ako aj 9 obcí, ktoré majú viac ako 5.000 obyvateľov a nie sú vyhlásené za mestá.*

[3] *Mimo dominantných sídiel nezaradených do skupín – Bratislava a Košice.*

prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí".

Mesto Považská Bystrica leží podľa KURS 2001 na považskej rozvojovej osi Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina, teda na rozvojovej osi prvého stupňa, ktorá „prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu".

Rozvojová os prvého stupňa „prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu"[4]. Rozvojová os druhého stupňa „prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu, alebo jednu rýchlostnú cestu"[5].

Požiadavky na územný rozvoj mesta vyplývajúce zo záväznej časti KURS 2001

1.	**V oblasti medzinárodných súvislosti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:**
1.2.	Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla pozdĺž spojníc • katowickej a viedenskej aglomerácie, • katowickej a budapeštianskej aglomerácie,
1.3.	Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v ČR,
1.6.	Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v SR a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce,
1.7.	Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ,
2.	**V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislosti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:**
	Základná koncepcia
2.1.	Formovať základnú makrokoncepciu sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie sa na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.
2.5.	Zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky.
2.6.	Formovať sídelnú štruktúru na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov.

[4] *KURS 2001, str. 47*
[5] *tamtiež*

Centrá osídlenia

2.7. Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom…

2.11. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: *…Považská Bystrica, …*

Ťažiská osídlenia

2.19. Podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne:
- *považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia, …*

2.22. Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.

2.23. Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.

2.24. Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov.

2.25. Formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie.

2.26. Upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.

Rozvojové osi

2.27. Podporovať budovanie rozvojových osi v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
- *považskú rozvojovú os: Bratislava – Trnava – Trenčín – (Považská Bystrica) – Žilina, …*

3. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom:

3.1. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností.

4. V oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva

4.1. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

4.2. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
- územia lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva,
- územia pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón,
- územia historických jadier miest a obcí,
- známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov,
- národné kultúrne pamiatky, kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma,
- územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
- novodobé architektonické a urbanistické diela,
- areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
- historické technické diela.

4.3. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry:

5.1. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej.

5.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností územia a najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET a biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.

5.3. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

5.5. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť dlhodobo priaznivé existenčné podmienky pre akvatickú a semiakvatickú biotu vodných ekosystémov.

5.6. Identifikovať stresové faktory v území a zabezpečovať ich elimináciu.

5.9. Rešpektovať ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd. Zabezpečovať ochranu pôdnych zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny.

6. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

6.1. Rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov

6.3. Diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie.

6.5. Sústrediť pozornosť na rozvoj „Globálnej informačnej spoločnosti“ v Slovenskej republike predovšetkým skvalitňovaním infraštruktúry komunikačných systémov.

6.6. Harmonizovať proces programovania a implementácie Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 a Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov Slovenskej republiky.

7. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva

7.1. Stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd, najmä pôd pod závlahami, pôd vinohradov a najlepších bonít, a ochranu výmery a kvality pôdy uskutočňovať nielen ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu, ale aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia.

7.5. Realizovať ozdravné opatrenia v najviac poškodených lesných spoločenstvách.

8. V oblasti priemyslu a stavebníctva

8.1. Vychádzať pri územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.

8.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých regiónov Slovenskej republiky a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny.

8.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

9. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu

9.1. Podporovať tie druhy a formy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu (kúpeľný, poznávací kultúrny, horský letný a zimný, tranzitný turizmus a poľovníctvo).

9.2. Nadviazať na medzinárodný turizmus a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. končiacich na Slovensku. Venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému turizmu.

9.4. Dotvoriť funkčno-priestorový systém rekreácie a turizmu na celoslovenskej úrovni vytváraním siete rekreačných územných celkov, siete rekreačných záujmových území väčších miest a siete ucelených území vidieckeho osídlenia.

9.6. Podporovať podmienky pre prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.

10. V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry

Školstvo

10.1. Podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a predškoľovacích zariadení na území štátu.

10.4. Zriadiť vyššie odborné školy poskytujúce pomaturitné vzdelávanie v oblastiach vyžadujúcich podporu regionálneho rozvoja.

Zdravotníctvo

10.5. Rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti obyvateľov.

10.7. Rozšíriť kapacitu odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva v regiónoch.

Sociálna starostlivosť

10.8. Riešiť nedostačujúce kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti v regiónoch.

Kultúra a umenie

10.10. Podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia:

11.3. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA):

- multimodálny koridor č. V.a. Bratislava – (Považská Bystrica) – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy, vysokorýchlostná železničná trať juh - sever Rakúsko – Bratislava – Žilina – Poľsko s vetvou Čadca – Ostrava (v študijnej polohe), Vážska vodná cesta v úseku Sereď – Žilina, …
- výhľadové prístavy na Vážskej vodnej ceste v … *Považskej Bystrici* …,

12. V oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia:

Vodné hospodárstvo

12.1. Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí. Nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.

12.2. Zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ.

12.7. Zabezpečovať podľa návrhu plánu územného rozvoja a z neho vyplývajúcich potrieb prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia.

12.8. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania, s cieľom postupne:
- znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,

Energetika

12.9. Zabezpečiť územnú prípravu pre dobudovanie vnútroštátnych elektrických vedení a výstavbu ďalších medzinárodných prepojení v súvislosti s liberalizáciou energetiky a s otvorením trhov s elektrickou energiou.

12.13. Presadzovať uplatnením energetickej politiky SR, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.

Odpadové hospodárstvo

12.16. Usmerniť cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom čase, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva.

12.17. Vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví.

12.18. Koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch podľa ich špecifickej potreby.

12.19. Vytvárať územné podmienky pre výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov a spaľovní odpadov pre jednotlivé oblasti s ich lokalizáciou v optimálnom dosahu najväčších producentov odpadov.

C.2. ÚPN VÚC Trenčiansky kraj

K Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčiansky kraj, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR nariadením č. 149 zo dňa 14.4.1998, boli vypracované ZaD ÚPN VÚC Trenčiansky kraj č. 1/2004 (schválené uzn. zastupiteľstva TSK č. 259/2004 zo dňa 23.6.2004).

Požiadavky na rozvoj mesta vyplývajúce z aktualizovanej záväznej časti ÚPN VÚC Trenčiansky kraj

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Trenčiansky kraj – Zmeny a doplnky 2004 - sú stanovené nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia, relevantné z hľadiska rozvoja mesta Považská Bystrica:

1.	V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
1.2	Ťažiská osídlenia jednotlivých úrovní formovať ako priestorovo-plošné sídelné systémy, ktoré sú tvorené sieťou vzájomných vzťahov jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia, priľahlých obcí a vidieckeho priestoru.
1.4.	Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, jej prvej podskupiny s možnosťou plnenia nadregionálnych až celoštátnych funkcií, a to miest: ... Považská Bystrica... V týchto centrách podporovať rozvoj týchto zariadení: • správy vyššieho významu s nadregionálnou až celoštátnou pôsobnosťou, • vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou školiacich pre ďalšie vzdelávanie a odborné preškoľovanie a rekvalifikovanie pracovníkov, • zdravotníckych a sociálnych s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb, • kultúrnych – divadlá, koncertné sály a múzeá, • výstavníctva (veľtrhy a kongresov), • technologických centier a parkov, • športových pre súťaže krajskej a celoštátnej úrovne, • nákupných a obchodných centier, • voľného času, rekreácie a cestovného ruchu s dostatočnými plochami zelene.
1.7	Podporovať rozvoj centier osídlenia šiestej skupiny... Druhú podskupinu predstavujú sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla: *1.7.6. v okrese Považská Bystrica: ...Udiča, Plevník-Drienové, ...Sverepec.* V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení: • základných škôl, • predškolských zariadení, • zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekárne), • stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania, • pôšt, • opravárenských a remeselníckych služieb pre pokrytie základnej potreby, • nákupných možností pre pokrytie základnej potreby, • zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene. *1.8.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám...*
2.	V oblasti rekreácie a cestovného ruchu
2.2	Usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese *2.2.6. Považská Bystrica: ...Udiča – Nosická priehrada, Manínska úžina a Považská Bystrica - Vŕbie.* *2.3. Skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky...* *2.5. Zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón.*
2.7	Pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu *2.7.2. postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu.*
2.9.	Zachovať pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia jestvujúce ochranné pásma prírodných liečivých... vôd.
3.	V oblasti sociálnej infraštruktúry
3.1	Riešiť rozvoj zdravotníckych zariadení riešiť v súlade s koncepciou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky „Perspektívna sieť lôžkových zdravotníckych zariadení v SR“.
4.	V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva
4.1	Rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky... a súbory navrhované na vyhlásenie.
4.3	Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel.

5.	<u>V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu</u>
5.1	Rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj… definovaný v záväznej časti územného plánu.
5.3	Pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody.
5.4.	...neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnúť na zalesnenie.
5.8	Vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity...
5.11	Postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch.
5.12	Revitalizovať priestory so zmenenou krajinnou štruktúrou podľa osobitných revitalizačných programov.
5.14	Rekultivovať jestvujúce vyťažené priestory štrkovísk, zemníkov, lomov.
5.15	Uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov.
5.16.	Rešpektovať pri... rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (územiach európskeho významu, chránených vtáčích územiach a pod.), prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny zvlášť.
5.21.	Revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu... drevín a krovín pozdĺž tokov..., čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
5.22.	Venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov a prinavráteniu funkcie čiastočne likvidovaným resp. nevhodne upraveným tokom...
5.23.	Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody...
5.24.	Usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu.
6.	<u>V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja</u>
6.2	Nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov.
6.4.	Podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných lokalitách: *6.4.11. Považská Bystrica – Považská Teplá*
7.	<u>V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry</u>
7.1.	*Cestná infraštruktúra*
7.1.1	Realizovať diaľnicu D1 v kategórii D26,5/120 v trase multimodálneho koridoru č.Va (hlavná sieť TINA, AGR č.E50, E75), v trase a úsekoch: • *(existujúca trasa D1) Ladce – Sverepec – Považská Bystrica západ – Vrtižer – hranica Žilinského kraja,* • *v meste Považská Bystrica.*
7.1.4.	Realizovať preložku cesty I/61 (celoštátneho významu) v trase a úseku • *Považská Bystrica.*
7.1.14.	Homogenizovať existujúcu trasu cesty II/507 (regionálneho významu) v kategórii C 9,5/70-60.
7.1.17.	Realizovať preložku cesty II/517 (regionálneho významu) v kategórii C 9,5/70-60 v trase a úseku • *Považská Bystrica.*
7.1.18.	Homogenizovať existujúcu trasu cesty II/517 v kategórii C 9,5/70-60.

7.2. Infraštruktúra železničnej dopravy

7.2.1 Zabezpečiť územnú rezervu – koridor pre vysokorýchlostnú železničnú trať pre rýchlosť 250 km/hod. (juh-sever Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice) na území kraja v trase a úsekoch:

- hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – hranica Žilinského kraja.

7.2.3 Realizovať modernizáciu železničnej trate č. 120 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/hod. v trase multimodálneho koridoru č.Va. (hlavná sieť TINA), AGC č.E63 a E40 hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – hranica Žilinského kraja. Z toho v trase s novým smerovým vedením:

- úseky vynútených lokálnych úprav.

7.3. Infraštruktúra vodnej dopravy

7.3.1 Rezervovať a chrániť územie Vážskej vodnej cesty (vnútroštátna vodná cesta medzinárodného významu na území kraja triedy Va, súčasť multimodálneho koridoru č.Va, AGN č.E81) lokalizovanej v trase a úsekoch

- existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu,
- vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh.

7.3.2. Rezervovať a chrániť územie prístavov Vážskej vodnej cesty lokalizovaných v:

- ...Považskej Bystrici.

7.7. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

7.7.1. Vytvoriť územné podmienky pre rozvoj Považskej nadregionálnej cyklomagistrály v trase a úsekoch:

- hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja.

7.7.2. Vytvoriť územné podmienky k prepojeniu cyklomagistrál a pripojeniu regionálnych cyklotrás na Považskú cyklomagistrálu

- Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja Rajec (pripojenie na Rajeckú cyklomagistrálu),

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1. Energetika

8.1.1 Rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradený plynovod a elektrické vedenie pre veľmi vysoké napätie.

8.1.5 Vytvoriť podmienky pre realizáciu rekonštrukcie a rozšírenie transformovne Považská Bystrica na 400/110 kV vrátane vedenia 400 kV do rozvodne Považská Bystrica.

8.1.10 Chrániť koridor pre výstavbu magistrálneho severojužného plynovodu riešeným územím.

8.2. Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy...

8.2.2 Rešpektovať ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov...

8.2.3 *Na úseku zásobovania pitnou vodou prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb*:

e) realizácia regionálneho skupinového vodovodu, ktorý vznikne vzájomným prepojením skupinového vodovodu Považská Bystrica a Pružina – Púchov – Dubnica...

8.2.4 *Na úseku odkanalizovania a čistenia odpadových vôd*

Postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s čistiarňami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov

a) výstavbou čistiarní odpadových vôd v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia,

c) prednostne výstavbou skupinových kanalizácií s čistiarňami odpadových vôd.

8.2.5 Prednostne zabezpečiť realizáciu stavieb:

1) z hľadiska čistenia odpadových vôd v súlade s NV SR č. 491/2002 Z.z.
   - dokončenie rekonštrukcie a modernizácie ČOV Považská Bystrica – II.etapa,

4) stavby rozvoja verejných kanalizácií, ktoré využijú jestvujúce kapacity čistenia odpadových vôd
   b) regionálna skupinová kanalizácia Považská Bystrica, v rámci ktorej budú odkanalizované obce pravej strany Váhu - ...Manínskej úžiny, Domanižskej doliny a ostatných okolitých obcí do jestvujúcej ČOV Považská Bystrica;

5) ostatné významné stavby:
f) výstavba skupinovej kanalizácie a ČOV Udiča...;

8.2.7. Využiť možnosť pripojenia sa na jestvujúce skupinové vodovody z hľadiska zásobovania obyvateľstva pitnou vodou:
f) v regióne Považská Bystrica – na skupinový vodovod Považská Bystrica.

8.2.12. Protipovodňová ochrana
b) vytvárať územné podmienky... s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1 Zabezpečiť riešenie odpadového hospodárstva v súlade so schváleným programom odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja do r. 2005.

9.6 Riadiť odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží.

9.15 Riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Ako verejnoprospešné stavby boli pre územie mesta Považská Bystrica v ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č.1/2004 stanovené tieto stavby:

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

1. Cestná infraštruktúra

1.1. Diaľnica D1 v trase a úsekoch Ladce – Sverepec – Považská Bystrica západ – Vrtižer – hranica Žilinského kraja (v meste Považská Bystrica).

1.4. Cesta I/61 v trase a úseku preložky v meste Považská Bystrica.

1.7. Cesta II/517 v trase a úseku preložky Považská Bystrica.

2. Infraštruktúra železničnej dopravy

2.1. Modernizácia železničnej trate č.120 do rýchlosti 160 km/hod. v trase hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – hranica Žilinského kraja. Z toho v trase s novým smerovým vedením... v úsekoch vynútených lokálnymi úpravami.

3. Infraštruktúra vodnej dopravy

3.1. Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh...

3.2. Výstavba prístavov v… Považskej Bystrici.

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1. Oblasť zásobovania pitnou vodou

1.19. realizácia regionálneho skupinového vodovodu vzájomným prepojením skupinového vodovodu Považská Bystrica a Pružina – Púchov – Dubnica...

2. Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

2.4. dokončenie rekonštrukcie a modernizácie ČOV Považská Bystrica – II.etapa.

Verejnoprospešné stavby v oblasti energetiky

1. Energetika a teplárenstvo

1.1. Rekonštrukcia a rozšírenie transformovne Považská Bystrica na 400/110 kV vrátane vedenia 400 kV do rozvodne Považská Bystrica.

C.3. Územné plány okolitých obcí

Žiadna z okolitých obcí nesusedí svojím zastavaným územím priamo so zastavaným územím mesta Považská Bystrica, a naopak, navrhovaný rozvoj funkčných plôch mesta sa nedotýka územia okolitých obcí. Nie je preto nutné zosúladiť ÚPN týchto obcí s ÚPN mesta Považská Bystrica.

Jedinou výnimkou je uvažovaná priemyselná zóna v nadväznosti na plochy riešené v ÚPN-O Plevník-Drienové na východnej strane diaľničnej križovatky Vrtižer, ktorá je v grafickej časti ÚPN zohľadnená ako výhľadová plocha.

Územia okolitých obcí sú dotknuté len navrhovanou výstavbou cestných komunikácií, čo je bližšie popísané v kapitole J. Verejné dopravné vybavenie.

D. URBANISTICKÁ KONCEPCIA ROZVOJA MESTA

D.1. Urbanistická koncepcia doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica

Doposiaľ platný územný plán mesta Považská Bystrica (ÚPN SÚ Považská Bystrica), schválený R ONV Považská Bystrica, uzn.č.255/74 (potvrd. platnosti 24.8.1981) a Radou S-KNV uzn.č.131/75-IV. (potvrd. platnosti 26.8.1981).

Z hľadiska rozvoja základných funkčných plôch, hlavných línií a zariadení uvažoval ÚPN SÚ s rozvojom mesta, ako je zobrazený na priložených schémach. V nasledovnej tabuľke je vyhodnotený stupeň realizácie zámerov ÚPN podľa stavu k r. 2002.

Tab. D.1-1 Vyhodnotenie realizácie urbanistickej koncepcie doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica

Funkcia	Zámer ÚPN SÚ		Realizácia do r. 2000	Poznámka
bývania	formou HBV	vo vtedajšom okrsku L.Lačku (dnes OS Stred) - dostavba	realizované	
		vo vtedajšom okrsku Gottwaldova štvrť (dnes OS Lány) – dostavba	realizované	
		vo vtedajšom okrsku SNP (dnes OS SNP a OS Hliny) – nová výstavba	realizované	
		v časti vtedajšieho okrsku Zemiansky Kvašov (dnes OS Hliny) – nová výstavba	realizované	
		vo vtedajšom okrsku Jelšové – nová výstavba	realizované	
		vo vtedajšom okrsku Rozkvet I (I. a II. stavba) – nová výstavba	čiast. realiz. (celý I.OS, časť II.OS) – bez časti zariadení OV	realizácia podľa aktual. ÚPN-Z Rozkvet z r.1989 – 3 obyt. súbory
		vo vtedajšom okrsku Rozkvet II (III., IV a V. stavba) – nová výstavba, časť až výhľad po r.2000		
		vo vtedajšom okrsku Rozkvet III (VI., VII. a VIII. stavba) – výhľad novej výstavby po r.2000		
		výhľadovo po roku 2000 v priestore nadväzujúcom na Sídlisko SNP, v lokalite Lúčky a v priestore medzi „Váhom a jeho kanálom“	nerealizované	
	formou IBV	vo vtedajšom okrsku Rozkvet I (I. a II. stavba) – výhľad novej výstavby ako progresívnej IBV (átriovej, radovej, terasovej) po r.2000	nerealizované	
		vo vtedajšom okrsku Rozkvet II (III., IV a V. stavba) – nová výstavba ako progresívna IBV (átriová, radová, terasová)	nerealizované	
		vo vtedajšom okrsku Rozkvet III (VI., VII. a VIII. stavba) – výhľad novej výstavby ako progresívnej IBV (átriovej, radovej, terasovej) po r.2000	nerealizované	
		vo vtedajšom okrsku Jelšové – dostavba prieluk a nová výstavba smerom na JZ	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
		vo vtedajšom okrsku Dedovec – nová výstavba	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
		v časti vtedajšieho okrsku SNP (dnes OS Zakvášov) – nová výstavba	nerealizované	
		vo vtedajšom okrsku Orlové – dostavba prieluk a prestavba východného okraja okrsku	čiastočne realizované	nerealizovaná prestavba vých. časti
		vo vtedajšom okrsku Považské Podhradie - dostavba prieluk a zástavba voľných plôch	čiastočne realizované	nerealizovaná najmä zástavba voľných plôch v južnej časti
		vo vtedajšom okrsku Zemiansky Kvašov (dnes časť OS Hliny) – nová výstavba, dostavba prieluk a zástavba voľných plôch	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
		vo vtedajšom okrsku Milochov – obmedzená nová výstavba	čiastočne realizované	realizácia pokračuje

Funk-cia	Zámer ÚPN SÚ		Realizácia do r. 2000	Poznámka
bývania	formou IBV	vo vtedajšom okrsku Považská Teplá – dostavba prieluk a zástavba voľných plôch smerom na Vrtižer	čiastočne realizované	obe časti sú zatiaľ spojené 1 ulicou väčšinou len 1-stranne zastavanou
		vo vtedajšej samostatnej obci Dolný Moštenec v záujmovom území mesta – dostavba prieluk a nová výstavba na voľných plochách v centrálnej a severnej časti obce	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
		vo vtedajších samostatných obciach Horný Moštenec, Podmanín[1], Šebešťanová a Podvažie v záujm. území mesta – dostavba prieluk	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
		výhľadovo po roku 2000 v priestore nadväzujúcom na Sídlisko SNP, v lokalite Lúčky a v priestore medzi „Váhom a jeho kanálom“	nerealizované	
občianskej vybavenosti	Predovšetkým v centre mesta na mieste postupne uvoľňovanom asanáciami „najmenej kvalitného bytového fondu“ s nadmestskou a celomestskou vybavenosťou – administratívna budova MsNV, ObNV a ONV, okresný súd, vojenská správa, banka, sporiteľňa, kiná, divadlá, koncertná sála, okresná knižnica, stála výstavná sieň, lekáreň, reštaurácie a iné stravovacie zariadenia, hotely, rôzne predajne a služby		do značnej miery realizované	
	severne od okrsku Orlové – park kultúry a oddychu		nerealizované	okrem časti športových plôch
	v okrsku Gottwaldova štvrť (dnes OS Lány) – dostavba nemocnice s poliklinikou		realizované	realizácia pokračuje
	v okrsku SNP – osobitná škola, domov dôchodcov		špeciálna ZŠ internátna, Domov dôch. a Domov – penzión pre dôchodcov	
	v okrsku Strojárenská štvrť – Ľudová škola umenia		realizované	
	v okrskoch Rozkvet I, II a III – učilište OSP, SPŠ stavebná, gymnázium, dom dôchodcov, okresný archív (po roku 2000: centrum zábavy, planetárium, supermarket, hotel B, výskumné ústavy)		len SPŠ (teraz bez špecifikácie) s Domovom mládeže, Štátny okresný archív	v UO Stred realizované SOU stavebné
	v okrsku Považská Teplá – kultúrne zariadenie		realizované	rekonštrukcia
	v okrskových centrách, predovšetkým centrách okrskov s HBV – predajne, základné služby, stravovacie zariadenia, základné zdravotnícke zariadenia, lekárne, kluby dôchodcov, kultúrne a osvetové zariadenia, úradovne pôšt a VB, atď.		čiastočne realizované	
	v rámci okrskov s HBV, ale aj v samostatných okrskoch a pričlenených obciach – detské jasle, materské školy, základné školy		takmer realizované	
športu a rekreácie	doplnením jestvujúceho športového areálu v Strojárenskej štvrti o volejbalové, basketbalové a tenisové ihriská, športovú halu, plaváreň a krytú plaváreň, prírodné i umelé klzisko		krytá plaváreň, zimný štadión, tenisová hala, 2 areály tenis. Ihrísk	letné kúpalisko v súčasnosti nefunkčné
	výstavbou úplného sortimentu športových zariadení v športovej časti PKO v okrsku Orlové		2 futbalové ihriská	
	výstavbou nového športového areálu južne od NsP – ihriská pre mládež a dospelých, telocvičňa, prírodná plaváreň		športová hala	
	výstavbou nových športových zariadení na Sídlisku Rozkvet – športová hala pre loptové hry, športová hala s krytou plavárňou…		nerealizované	
	výstavbou rekreačných zariadení na ploche medzi železničnou traťou a Váhom – prírodné kúpalisko, celý sortiment zariadení pre veslársky a vodácky šport, vodný motorizmus, vodné lyžovanie, areál zdravia, minigolf, kolkáreň		nerealizované	

[1] *V ÚPN SÚ sa vôbec nespomína vtedajšia samostatná obec Praznov (dnes MČ Považskej Bystrice), a to ani ako okrsok Považskej Bystrice, ani ako samostatná obec v záujmovom území mesta.*

Funk-cia	Zámer ÚPN SÚ	Realizácia do r. 2000	Poznámka
športu a rekreácie	doplnením jestvujúceho športového areálu v Strojárenskej štvrti o volejbalové, basketbalové a tenisové ihriská, športovú halu, plaváreň a krytú plaváreň, prírodné i umelé klzisko	krytá plaváreň, zimný štadión, tenisová hala, 2 areály tenis. Ihrísk	letné kúpalisko v súčasnosti nefunkčné
	výstavbou úplného sortimentu športových zariadení v športovej časti PKO v okrsku Orlové	2 futbalové ihriská	
	výstavbou nového športového areálu južne od NsP – ihriská pre mládež a dospelých, telocvičňa, prírodná plaváreň	športová hala	
	výstavbou nových športových zariadení na Sídlisku Rozkvet – športová hala pre loptové hry, športová hala s krytou plavárňou…	nerealizované	
	výstavbou rekreačných zariadení na ploche medzi železničnou traťou a Váhom – prírodné kúpalisko, celý sortiment zariadení pre veslársky a vodácky šport, vodný motorizmus, vodné lyžovanie, areál zdravia, minigolf, kolkáreň	nerealizované	
zelene	realizáciou najväčších plôch verejnej zelene v celomestskom centre a centrách jednotlivých okrskov	čiastočne realizované	
	realizáciou nového mestského cintorína v lokalite Kamenná	realizovaná 1.etapa	
	ďalším budovaním lesoparku vo vymedzenom území	čiastočne realizované	
výroby	likvidáciou nevhodných prevádzok v centrálnej časti mesta – Ssl. mäsopriemysel, Ssl. pekárne a cukrárne, a pod.	realizované	
	intenzifikáciou areálu Považských strojární – zvýšenie počtu pracovníkov na 13.400 v roku 2000	chýbajú údaje o súčasnom počte pracovníkov v areáli PS	
	dostavbou a intenzifikáciou zóny ľahkého priemyslu v Považskom Podhradí	čiastočne realizované	realizácia pokračuje
	výstavbou novej zóny ľahkého priemyslu v priestore medzi železničnou traťou a intravilánom Považskej Teplej	nerealizované	
	dostavbou nového areálu Ssl. pekární a cukrární (teraz SATES, a.s.) pri Sídlisku SNP	realizované	
dopravy	rekonštrukciou železničnej stanice vrátane zavlečkovania uvažovaného prístavu na ľavom brehu Váhu	čiastočne realizované	rekonštruo-vané koľajisko a nástupisko, prístav zatiaľ nevybudovaný
	realizáciou novej autobusovej stanice pred vstupom do areálu Považských strojární	realizované	
	výstavbou nákladného prístavu na ľavom brehu Váhu pri konci areálu Považských strojární	nerealizované	
	výstavbou športového prístavu v tej istej lokalite	nerealizované	
	realizáciou Rajeckého variantu diaľnice – t.j. od Sverepca južne od Sídliska Rozkvet do údolia Domanižanky	nerealizované	variant nereálny
	vylúčením motorovej dopravy cez Manínsku úžinu a jej náhradou v trase Prečín – Manín – Plevník	nerealizované	
	ponechaním cesty I/61 ako privádzača na diaľnicu – v prieťahu mestom v pôvodnej trase v kategórii M 15,75/50 (v extraviláne S11,5/80)	nerealizované	
	rozšírením mostu cez Váh na ceste II/517 na kategóriu M 15,75/50 a úseku cesty II/517 v úseku od mosta po križovatku s cestou I/61 na kategóriu M 19,75/50	realizované	
	rekonštrukciou cesty II/507 na kategóriu S 11,5/?[2] v celom úseku	čiastočne realizované	
	vybudovaním zbernej komunikácie po východnom okraji HBV v údolí Domanižanky (dnes Lánska ul.) s mimoúrovňovým krížením I/61 a II/517 v kategórii M 8,5/50	nerealizované	

[2] *Údaj v ÚPN SÚ chýba*

Funk-cia	Zámer ÚPN SÚ		Realizácia do r. 2000	Poznámka
technickej infraštruktúry v oblasti	zásobovania vodou najmä	prípravou využitia nových vodných zdrojov (Čertova skala – 134,0 $l.s^{-1}$, Domanižská Lehota - 50,0 $l.s^{-1}$, Blatnica - 10,0 $l.s^{-1}$, Mlyn na Barinách - 5,0 $l.s^{-1}$)	realizovaný odber z prameňa Čertova skala a Blatnica, vrtov v Domanižskej Lehote	
		vybudovaním vodného zdroja Čertova skala vrátane prívodu vody z prameňa do VDJ Žadovec a vybudovania čerpacej stanice	realizované	
		vybudovaním vodojemu 2 x 250 m^3 pre Považské strojárne na krytie špičkovej spotreby (I. tlakové pásmo)	údaje nedostupné	
		vybudovaním akumulácie v objeme 800 m^3 na zásobovanie II.tlakového pásma	realizovaný VDJ 2 x 400 m^3 pre OS Dedovec	
		vybudovaním vodojemu na Žadovci (3 x 3.000 m^3) na zabezpečenie akumulácie v III. a IV. tlakovom pásme (OS Rozkvet)	realizovaný VDJ 3.000 + 5.000 m^3	
	odvádzania odpadových vôd najmä	dobudovaním centrálnej mestskej ČOV na potrebnú kapacitu	realizované	nutná rekonštrukcia
		rekonštrukciou jestvujúcej stokovej siete	priebežná realizácia	
		výstavbou nových stokových vetiev „podľa výstavby jednotlivých sídlisk	priebežná realizácia	
	zásobovania elektrickou energiou najmä	vybavením jestvujúcej transformovne 220/110/22 kV novými transformátormi s výkonom 2 x 40 MVA	transformátory 3 x 33,3 a 4 x 66 MVA	
		vybudovaním nových transformovní 22/0,4 kV v celkovom počte 88 kusov do r.2000 pre centrálne časti mesta a v počte 9 kusov pre Orlové (2), Považské Podhradie (2), Milochov (2) a Považskú Teplú (3)	čiastočne realizované	
	zásobovania plynom najmä	prekládkou VTL plynovodu ďalej od RS Hliny mimo intravilánu mesta	v realizácii	
		ponechaním časti VTL plynovodu vo východnej časti mesta ako VTL prípojky k RS Domanižanka	realizované	
		dokončením NTL siete v okrsku Jelšové a Rozkvet I (Hliníky)	realizované	
		dobudovaním STL siete na sídlisku SNP a v Zemianskom Kvašove (Hliny)	realizované	
		plynulým rozširovaním STL siete v okrsku Dedovec a na sídlisku Rozkvet	realizované	
		plynofikáciou Považskej Teplej samostatným STL plynovodom s RS	napojenie cez Váh z Považ. Podhradia	
		vybudovaním nových RS (č. 4 Rozkvet – 2 x 5.000 m^3, č. 5 Považská Teplá – 2 x 3.000 m^3, vo výhľade RS pre krematórium), rekonštrukciou jestvujúcich RS (č. 2 Domanižanka – na 2 x 3.000 m^3) a DRS (Domanižanka – 2 x 800 m^3 na prepojenie NTL siete, č. 11 Hliníky – 2 x 800 m^3)	čiastočne realizované	
		dobudovaním obvodnej plynoslužobne vo východnej časti sídliska Rozkvet	realizované	teraz areál SPP
	zásobovania teplom najmä	ukončením 4. etapy výstavby teplárne na palivovej základni tuhé palivo – hnedé uhlie	čiastočne realizované	teraz najmä plyn
		napojením okrskov Strojárenská štvrť, sídlisko L. Lečku, sídlisko Rozkvet, ako aj centra mesta horúcovodom na tepláreň PS	realizované	
		úpravou kotolne K1 na sídlisku SNP na celkový výkon 12 $Gcal.h^{-1}$	kotolne K1 a K3 s celkovým výkonom 28 MW	
		vybudovaním kotolne K2 na sídlisku SNP so STL parnými kotlami s celkovým výkonom 12,5 $Gcal.h^{-1}$ a jej prepojením do spoločného výkonu s K1		
		vybudovaním 26 výmenníkových staníc tepla	čiastočne realizované	

Funk-cia	Zámer ÚPN SÚ		Realizácia do r. 2000	Poznámka
technickej infraštruktúry v oblasti	telekomunikácií najmä	zabezpečením 90 %-nej telefonizácie b.j.	chýbajú údaje ST	
		zabezpečením 18.800 hlavných telefónnych staníc	realizované	
		dobudovaním telefónnych ústrední na kapacitu 21.000 Pp (centrum – 10.000 Pp, Rozkvet -Juh – 8.000 Pp, sídlisko SNP – 3.000 Pp)	chýbajú údaje ST	
		vybudovaním 2 spojových budov (juh sídliska Rozkvet, resp. v rezervných plochách nového centra – 0,3 ha, v centre OV sídliska SNP, vrátane skladového hospodárstva a stanice technickej obsluhy – 1,3-1,5 ha)	chýbajú údaje ST	

Obr. D.1-1 ÚPN SÚ Považská Bystrica, Stavoprojekt Žilina, 1977 - Širšie vzťahy, M 1:25.000 (zmenš. bez mierky)

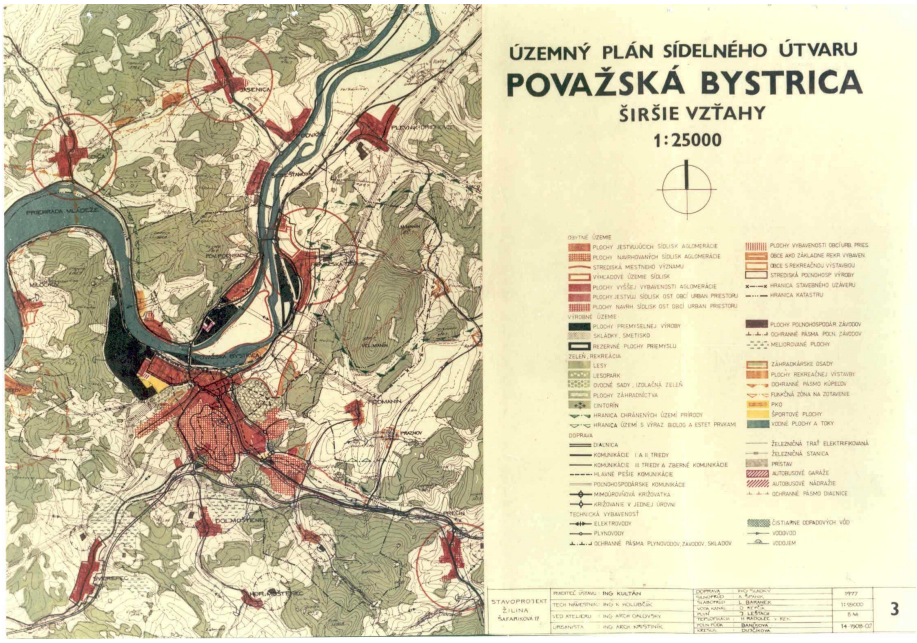

Obr. D.1-2 ÚPN SÚ Považská Bystrica, Stavoprojekt Žilina, 1977 – Hlavný výkres, M 1:5.000 (zmenš.bez mierky)

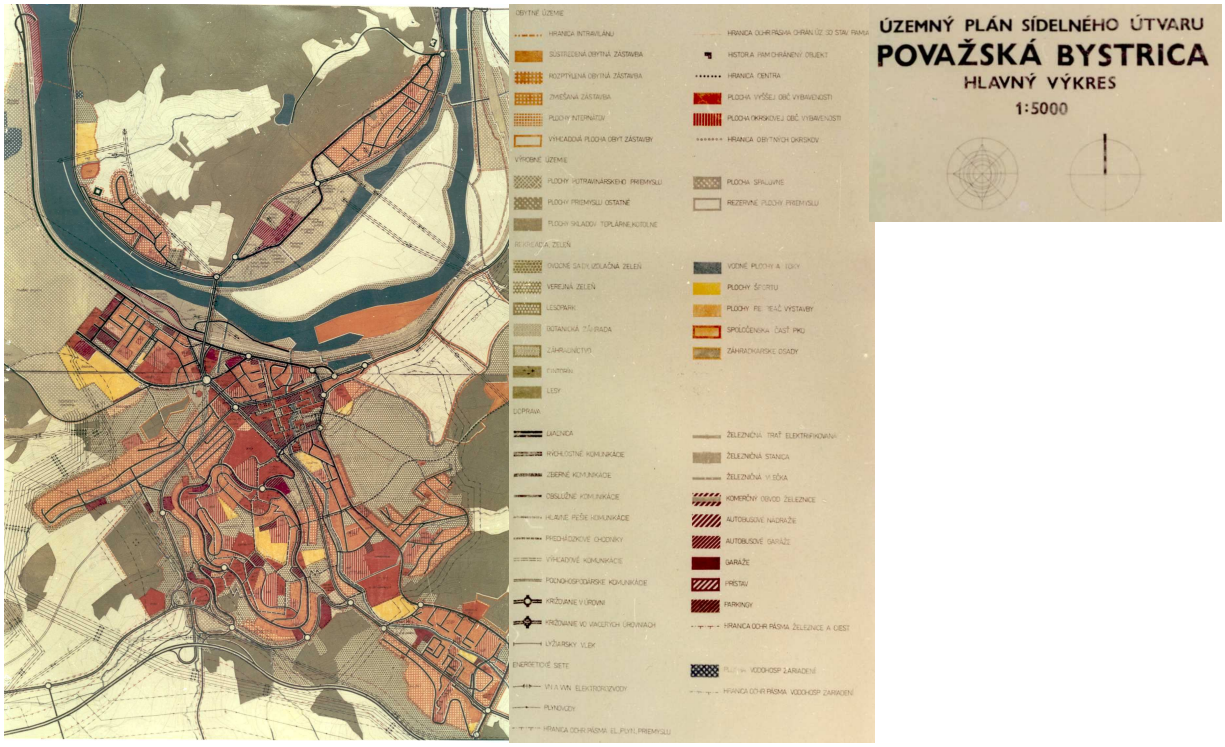

D.2. Urbanistická koncepcia mesta a jeho jednotlivých častí

D.2.1. Celková urbanistická koncepcia mesta

Urbanistická koncepcia rozvoja mesta Považská Bystrica vychádza z niekoľkých základných predpokladov, ktorými sú najmä:

- postavenie mesta ako väčšieho administratívno-správneho centra Trenčianskeho kraja,
- postavenie mesta ako centra Považsko-bystricko – púchovského ťažiska osídlenia (ťažisko osídlenia druhej úrovne) na významnej Považskej rozvojovej osi (podľa KÚRS 2001),
- lokalizácia mesta na európskych dopravných koridoroch č.5 a č.4, ako aj dopravných koridoroch SR najvyššieho významu.

V súlade s týmito predpokladmi orientuje sa základná urbanistická koncepcia plošného rozvoja mesta na

- prednostné využitie príp. intenzifikáciu existujúcich voľných plôch v rámci zastavaného územia,
- primárny rozvoj nových plôch bývania kompletizáciou plôch uvažovaných na výstavbu v rámci OS Rozkvet, sekundárny rozvoj nových plôch bývania rozširovaním a kompletizáciou súčasných plôch v jednotlivých mestských častiach (najmä MČ Za Váhom, Sever, Západ, Považská Teplá, Východ),
- primárny rozvoj občianskeho vybavenia jeho kompletizáciou v centrálnej mestskej zóne a v rámci OS Rozkvet, ako aj pozdĺž hlavných a vedľajších rozvojových osí mesta, sekundárny rozvoj občianskeho vybavenia vo vedľajších mestských centrách a centrách územne oddelených mestských častí,
- primárny rozvoj plôch výroby intenzifikáciou využitia areálu bývalých Považských strojární, sekundárny rozvoj výroby v menších priemyselných parkoch Považská Teplá a Dolný Moštenec, resp. vo výhľade Šebešťanová – Považské Podhradie,
- primárny rozvoj rekreácie a športu pozdĺž starého koryta Váhu (Vŕbie – Rybníky) a v nadväznosti na VN Nosice (Milochov, Orlové), sekundárny rozvoj rekreácie a športu dostavbou plôch a zariadení v jednotlivých mestských častiach.

Nakoľko v súčasnosti nie je možné presne stanoviť spoločenskú potrebu počtu bytov v jednotlivých druhoch bytovej výstavby počas návrhového obdobia ÚPN, orientuje sa ÚPN mesta Považská Bystrica z hľadiska rozvoja bytovej výstavby na maximálnu ponuku plôch pokrývajúcu s rezervou vypočítanú potrebu do r. 2020.

Pri stanovovaní tejto ponuky vychádza ÚPN najmä z požiadaviek občanov a organizácií na rozvoj bývania, ktoré však boli posudzované a z hľadiska vhodnosti vyhodnotené podľa nasledovných kritérií:

1. prednostný návrh využitia plôch schválených na výstavbu doplnkami k doterajšiemu ÚPN SÚ, resp. ÚPN Z,
2. snaha o kompaktnú zástavbu (aj u územne izolovaných častí mesta), a v rámci toho najmä
   - nerozširovanie pásovej zástavby pozdĺž mestských komunikácií,
   - využívanie obojstrannej zástavby jestvujúcich ulíc s technickou infraštruktúrou,
3. prednostné využívanie plôch, na ktorých alebo v tesnej blízkosti ktorých je vybudovaná technická infraštruktúra,
4. využitie drobných prieluk v jestvujúcej zástavbe ako prirodzenej územnej rezervy pre výstavbu,
5. prednostné využívanie pozemkov v súčasne vymedzenom zastavanom území mesta,
6. vhodnosť podľa limitov územia, ktorými boli napr.

- zámery vedenia nadradených trás dopravnej infraštruktúry (diaľnica D1, modernizovaná železničná trať č.120),
- línie vedení nadradenej technickej infraštruktúry,
- limity vodného hospodárstva (CHVO, PHO vodných zdrojov, OP liečivých vodných zdrojov),
- limity ochrany prírody a územného systému ekologickej stability,
- zosuvy a erózie,
- chránený PPF a LPF.

Okrem takto stanovených plôch pre rozvoj funkcie bývania boli plochy navrhované v koncepte ÚPN (1.variant) rozšírené o ďalšie plochy podľa schváleného Súborného stanoviska MsZ ku konceptu riešenia ÚPN.

Základné rozmiestnenie lokalít sústredenej výstavby bytov v jednotlivých mestských častiach podľa ÚPN mesta Považská Bystrica je znázornené na nasledovných schémach.

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia mesta spočíva základná koncepcia rozvoja vo vytvorení dostatočnej ponuky plôch pre

- základné zariadenia komunálnej vybavenosti areálového charakteru nadregionálneho, regionálneho, resp. celomestského významu (plochy pre orgány štátnej a miestnej správy, plochy pre kultúrne a školské zariadenia, väčšie športovo-rekreačné areály, shopping-centrá, a pod.),
- niektoré zariadenia komunálneho vybavenia lokálneho charakteru, ktorých potreba vyplýva zo zabezpečenia základných nárokov obyvateľov v súvislosti s navrhovaným rozvojom bytovej výstavby, resp. nutnosťou saturácie doposiaľ neuspokojených nárokov bývajúceho obyvateľstva (najmä školské, zdravotnícke, sociálne a kultúrno-spoločenské zariadenia[3]),
- rekreačno-športové činnosti a oddych obyvateľov mesta i jeho zázemia,
- nešpecifikované komerčné vybavenie (najmä obchody, služby, ubytovacie a stravovacie zariadenia),

ako aj v stanovení základných uzlov a línií rozvoja tohto vybavenia pozdĺž vybraných mestských dopravných osí.

Základné smerovanie rozvojových osí občianskeho vybavenia a hierarchia jeho centier podľa ÚPN mesta Považská Bystrica je znázornené na nasledovnej schéme.

Z hľadiska rozvoja výroby na území mesta spočíva základná rozvojová koncepcia v

- primárnom rozvoji plôch výroby intenzifikáciou využitia areálu bývalých Považských strojární (MČ Západ),
- sekundárnom rozvoji výroby v menších priemyselných parkoch Považská Teplá a Dolný Moštenec, resp. vo výhľade po r. 2020 aj v priemyselnom parku Šebešťanová – Považské Podhradie,
- postupnej zmene funkcie súčasných alebo bývalých areálov poľnohospodárskych družstiev (využitie najmä na výrobu a výrobné služby lokálneho významu),
- postupnom obmedzovaní výrobných funkcií v niektorých súčasných areáloch s priamou nadväznosťou na obytné a vybavenostné funkcie.

Základné rozmiestnenie pracovných príležitostí a lokalít výroby v jednotlivých mestských častiach podľa ÚPN mesta Považská Bystrica je znázornené na nasledovných schémach.

Z dopravného hľadiska spočíva základná rozvojová koncepcia v

- rešpektovaní založenej a odsúhlasenej nadradenej dopravnej infraštruktúry mesta (odsúhlasená trasa diaľnice D1, preložka cesty I/61, preložka cesty II/517, ako aj vytvorená sieť vnútromestských hlavných cestných komunikačných osí),
- vytvorení základného dopravného skeletu[4] mesta tvoreného najmä

[3] *Potrebné kapacity jednotlivých druhov zariadení pozri v kapitole G. Sociálna infraštruktúra.*
[4] *Podrobnejší popis pozri v kapitole J. Verejné dopravné vybavenie.*

  - vnútorným dopravným okruhom,
  - stredným dopravným okruhom,
  - hlavnými radiálnymi cestnými komunikáciami,
- rešpektovaní založenej a navrhovanej infraštruktúry železničnej dopravy v severo-južnom smere (trať č.120 vrátane jej modernizácie a smerových úprav),
- vytvorenia rezervy pre možné vedenie vysokorýchlostnej železničnej trate (VRT) mimo dnešnú trať č.120,
- rešpektovania navrhovanej lokalizácie prístavu Považská Bystrica podľa zámerov realizácie vodnej cesty Váh[5],
- kompletizácii základných peších a cyklistických ťahov na území mesta.

Základná dopravná kostra podľa konceptu ÚPN je znázornená na schémach v kapitole J. Verejné dopravné vybavenie.

Rozvojová koncepcia technickej infraštruktúry spočíva v návrhu potrebných línií a zariadení prívodu pitnej vody a energií (elektrická energia, plyn a teplo), saturovaní potreby odvádzania odpadových vôd, ako aj stanovení spôsobu odstraňovania komunálneho odpadu.

Navrhovaný rozvoj mesta v zásade rešpektuje KEP[6], ako aj so stanovené zásady ochrany kultúrnych pamiatok na území mesta.

D.2.2. Urbanistické koncepcia priestorového a funkčného usporiadania jednotlivých mestských častí

Už v rámci spracovania prieskumov a rozborov ÚPN-O Považská Bystrica boli jednotlivé urbanistické obvody zlúčené do väčších celkov, ktoré boli pracovne nazvané „mestské časti“.

Pri ich vymedzovaní bola snaha o uplatnenie nasledovných zásad:
- zásada zachovania súčasných hraníc UO,
- zásada skladby týchto väčších celkov z pôvodných územno-technických jednotiek (ÚTJ), t.j. katastrálnych území,
- zásada zachovania súčasnej organizácie mestských častí podľa organizácie Mestského zastupiteľstva v Považskej Bystrici.

Druhá zásada nebola, prirodzene, dodržaná v rámci najväčšieho katastrálneho územia, teda k. ú. Považská Bystrica, ktoré bolo rozčlenené na viacero mestských častí, a taktiež v prípade k. ú. Orlové, ktoré presahuje až na ľavý breh Váhu a delí priemyselný areál (bývalé Považské strojárne).

Tretia zásada nebola v podstate dodržaná len v prípade Zemianskeho Kvášova, ktorého k.ú. bolo pričlenené k UO Hliny, keďže je s týmto urbanistickým obvodom už prakticky stavebne zrastené.

V rámci konceptu riešenia bola na základe požiadavky mesta MČ 13 Šebešťanová a Podvažie rozčlenená na MČ 13 Šebešťanová a MČ 14 Podvažie. Toto členenie zachováva aj ÚPN.

---

[5] *Lokalizácia verejných prístavov na Váhu – výskumný projekt (VÚD Žilina – Divízia vodnej dopravy, Ing. V.Fulmeková, Ing. J.Bereš, 05/1995).*

[6] *Určité nevyhnutné strety záujmov rozvoja mesta so zásadami ochrany prírody, biodiverzity a ÚSES, ako aj možnosti ich aspoň čiastočného zmiernenia sú uvedené v kapitole F.3.2.3. Súlad konceptu riešenia ÚPN mesta Považská Bystrica s požiadavkami na ochranu prírody a tvorbu krajiny vrátane zabezpečenia ekologickej stability územia stanovenými v KEP a Zadaní na spracovanie ÚPN mesta.*

Tab. D.2.2-1 Návrh členenia územia Považskej Bystrice na mestské časti

Por.čís. MČ	Mestská časť	Por. číslo UO	Pôv.čís. UO	Kód UO	Názov UO	Charakter UO
01	Stred	01	01	2488350	Považská Bystrica - Stred	V
02	Sever	02	02	2488430	Nábrežie	O
		13	13	2489590	Pod úvozom	Z
		14	14	2489670	Ondrejová	L
03	Lány	03	03	2488510	Domanižanka	O
		06	06	2488860	Pod Dedovcom	O
04	SNP	07	07	2488940	Kvášovský dvor	O
		15	15	2489750	Dedovec	Z
		16	16	2489830	Vysoká Bukovina	L
		36	40	2808870	Sídlisko SNP	O
05	Rozkvet	37	41	2808950	Rozkvet I.	O
		38	42	2809090	Rozkvet II.	O
06	Hliny	17	17	2489910	Pod Žadovcom	L
		08	08	2489080	Hliny	O
		09	09	2489160	Dušianica	Z
		27	28	2731040	Zemiansky Kvášov	N
07	Za Váhom	21	22	2443760	Orlové	N
		22	23	2490250	Považské Podhradie	N
		41	46	2819211	Ľahký priemysel**	L
				2819212	Ľahký priemysel**	P
08	Západ	04	04	2488600	Jelšové	O
		05	05	2488780	Strojárenská štvrť	O
		10	10	2489240	Krekáčov - Kunovec	Z
		11	11	2489320	Priemyselný obvod	P
		12	12	2489410	Zákopa	L
		39	43	2809171	Strojárne*	P
				2809172	Strojárne*	P
		40	45	2809330	Medzijarčie	L
09	Juh	28	29	2184130	Horný Moštenec	N
		29	30	2125040	Dolný Moštenec	N
		30	31	2124910	Cingeľov laz	N
10	Východ	31	32	2476000	Dvorského laz	N
		32	33	2476180	Podmanín	N
		33	34	2493430	Dolné lazy	N
		34	35	2493510	Horné lazy – Podkostolčie	N
		35	36	2493600	Praznov	N
11	Považská Teplá	25	26	2490170	Vrtižer	N
		26	27	2490090	Považská Teplá	N
12	Milochov	18	18	2375740	Dolný Milochov	N
		19	19	2375820	Horný Milochov	N
		20	20	2375910	Šuvarovce	N
13	Šebešťanová	23	24	2607110	Šebešťanová	N
14	Podvažie	24	25	2477660	Podvažie	N

D.2.2.1. Mestská časť 01 - Stred

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na križovaní ciest I/61 a II/517, ale hlavne pozdĺž Ul. Ľ.Štúra na ploche ohraničenej na východe Jánskou ulicou, na severe Okružnou ulicou, potokom Domanižanka, ulicou J. Bottu, Železničnou ulicou, Komenského ulicou a Ul. M. R. Štefánika, na západe židovským cintorínom a Ulicou kpt. Nálepku, na juhu zadnými traktami mestskej tržnice a SOU stavebného, ul. Slovenských partizánov, Lánskou ulicou a jej spojnicou s Kuzmányho ulicou za kinom Mier.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *01 – Považská Bystrica - Stred*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 01: Považská Bystrica - Stred

Z bytovej výstavby sa na území UO nachádza iba niekoľko objektov HBV patriacich do OS Stred (3-6 podlažných), ako aj niekoľko rodinných domov na Železničnej ulici. Vybavenosť (maloobchodné zariadenia) sa nachádza v parteri bytových domov pri kostole Navštívenia Panny Márie, ako aj v parteri objektov charakteru RD na ul. M. R. Štefánika.

Občianska vybavenosť je v tomto UO tvoriacom centrum mesta najkoncentrovanejšia, a to z hľadiska kvantity i kvality.

Z komunálnej OV sa tu nachádzajú zariadenia regionálneho, okresného, celomestského i lokálneho významu (Okresný úrad, Mestský úrad, Daňový úrad, Katastrálny úrad, Národný úrad práce, Slovenská pošta 1, kostol Navštívenia Panny Márie, základná škola, materská škola, základná umelecká škola, kino Mier, Okresná vojenská správa, Okresná knižnica).

Komerčná vybavenosť je zastúpená viacerými budovami bánk a poisťovní (VÚB, IRB, ČSOB, Istrobanka, Slovenská sporiteľňa, Prvá stavebná sporiteľňa, Slovenská poisťovňa, Poisťovňa ALLIANZ, Poisťovňa UNIQUA), obchodnými domami (OD PRIOR-DELVITA, OD BANCO, OD TABAT-JEDNOTA, OD Hypernova), tržnicou s otvoreným trhoviskom a početnými maloobchodnými zariadeniami, ubytovacími (hotel Manín) a viacerými stravovacími zariadeniami, cestovnými kanceláriami a zariadeniami nevýrobných služieb. V objektoch centra sa nachádzajú aj administratívne priestory viacerých súkromných firiem (ALBA-Invest, TELEKI Holding International atď.).

V UO sa nenachádzajú plochy výroby, ani plochy športových a rekreačných zariadení (okrem športovej vybavenosti zariadení školstva).

Verejná zeleň charakteru parkových úprav má v UO výrazné zastúpenie, a to najmä v priestore okolo regulovaného potoka Domanižanka. Jej nedostatkom je slabšia údržba. Na viacerých plochách zelene však majú byť ešte podľa výsledkov vyzvanej UAŠ na Riešenie severnej časti CMZ Považská Bystrica z roku 1995 realizované ďalšie celomestské zariadenia.

Vodné plochy a toky sú zastúpené potokom Domanižanka, ktorý je väčšinou vedený v otvorenom regulovanom koryte. Krytý je len v križovaní s ul. Ľ. Štúra.

Z dopravných plôch sú okrem ciest a mestských komunikácií v UO vzhľadom na koncentráciu administratívy a maloobchodu značne zastúpené parkoviská (na Nám. A. Hlinku, za Slovenskou sporiteľňou, za MsÚ, pri hoteli Manín a pri všetkých obchodných domoch). Centrálny charakter UO podčiarkuje pomerne rozsiahla pešia zóna vybavená mestským mobiliárom, ktorá podchodom pod ul. Ľ.Štúra zasahuje aj do OS Stred.

Výraznejšie plochy technickej infraštruktúry sa na území UO nenachádzajú.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Stred vychádza predovšetkým z rešpektovania jej primárnej funkcie ako prirodzeného centra celého mesta, čo je dané jednak historickým vývojom, jednak zmenami vo funkčnej štruktúre mesta v posledných 30 rokoch. Ide o územie do značnej miery funkčne i hmotovo-priestorovo stabilizované, jeho ďalší rozvoj by sa mal odohrávať najmä v oblasti postupného vylepšovania celkovej kvality prostredia centra mesta, vrátane prestavby a modernizácie jestvujúcich objektov, resp. ich parteru, rekonštrukcie

zelene, dlažby a mestského mobiliáru na pešej zóne, smerových úprav a rekonštrukcie koryta potoka Domanižanka, budovania zariadení statickej dopravy a pod.).

S takýmto rozvojom mala pôvodne korešpondovať aj dostavba územia centrálnej mestskej zóny v zmysle pôvodného schváleného ÚPN-Z Centrum z r.1979, ako aj výsledkov verejnej súťaže na riešenie severnej časti CMZ z roku 1995 (pozri priložený obrázok[7]).

Členenie základných plôch CMZ podľa vyššie uvedených návrhov nemohol ÚPN mesta rešpektovať vzhľadom na vydané rozhodnutie o umiestnení stavby pre „Obchodno-bytový komplex Považská Bystrica – Centrum“[8] a požiadavku na jeho zohľadnenie v čistopise ÚPN mesta.

Významnejšími zmenami, ktoré do územia MČ vnáša ÚPN mesta, sú len

- dostavba a humanizácia centrálnej mestskej zóny,
- rekonštrukcia centrálneho mestského parku v zmysle pôvodného návrhu,
- zmena charakteru Ul.Ľ.Štúra z dnešnej kapacitnej cesty (zbernej komunikácie) na mestský bulvár so sprievodnou zeleňou a parkovacími státiami.

Z hľadiska bývania nepočíta ÚPN mesta v tomto priestore so zásadným rozvojom. S novou výstavbou bytov (s nešpecifikovaným počtom bytov, ale podľa schválenej regulácie) počíta len po oboch stranách prístupovej komunikácie k V. základnej škole na ul. Slovenských partizánov, ako aj v lokalite bývalého letného kina (cca 40 b.j. formou HBV) a priľahlej lokalite smerom k starému cintorínu a CMZ (bez špecifikácie počtu bytov[9]). Určité možnosti poskytuje len realizácia nadstavieb jestvujúcich bytových domov pozdĺž Ul. Ľ.Štúra.

[7] *Víťazný návrh autorského kolektívu v zložení: Ing.arch. Peter Krajč, Ing.arch. Marián Pivarči, Ing.arch. Ľubomír Zaymus, Ing.arch. Mária Krajčová, Ing. Anna Servová.*

[8] *Rozhodnutie o umiestnení stavby č. RM 1874/S/2006-7 TA5 A-10 zo dňa 10.7.2006 s právoplatnosťou od 15.9.2006.*

[9] *Spôsob zástavby určí následná podrobnejšia ÚPD alebo UŠ s nutnosťou zohľadnenia ochranného pásma cintorína a rešpektovania nerušeného pešieho prístupu ku Kalvárii.*

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta na území mestskej časti predovšetkým s

- ďalším rozvojom, reštrukturalizáciou a skvalitňovaním najmä komerčného vybavenia na území CMZ (dostavba nerealizovaných objektov podľa pôvodných návrhov, prestavba a revitalizácia nevhodne využívaných objektov a pod.),
- výstavbou nových komunálno-komerčných zariadení celomestského, nadmestského, resp. regionálneho významu (napr. kongresové centrum) v kombinácii s komerčnými zariadeniami obchodu a nevýrobných služieb v južnej časti CMZ,
- prestavbou a dostavbou územia medzi ulicami M. R. Štefánika, Sládkovičovou, Kpt. Nálepku a potokom Mošteník na kompaktné centrálne mestské bloky s prevahou komerčných zariadení občianskeho vybavenia,
- prestavbou a dostavbou občianskeho vybavenia na severnej strane Ul. Ľ. Štúra,
- funkčným začlenením 6-podlažného bytového domu na rohu ul. Ľ. Štúra a ul. M. R. Štefánika do centrálnej polohy v meste (prístavba alebo vostavba vybavenosti a pod.),
- prestavbou priestoru dnešného mestského trhoviska pri budove Pošty 1 na mestskú tržnicu s doplnkovými komerčnými funkciami,
- polyfunkčnou výstavbou občianskeho vybavenia a bytov po oboch stranách prístupovej komunikácie k V. základnej škole na ul. Slovenských partizánov.

ÚPN mesta nenavrhuje v tejto mestskej časti nové zariadenia rekreácie a športu, počíta však s rekonštrukciou športovísk v areáli IV. ZŠ a ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti, resp. mesta. V súvislosti s dostavbou CMZ počíta aj s určitými obmedzenými kapacitami menších komerčných zariadení slúžiacich na aktívny oddych (fitness centrá, squash, sauna a pod.).

S plochami zelene počíta ÚPN mesta najmä

- v centrálnom mestskom parku (rekonštrukcia a dostavba),
- pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky (ako regionálneho biokoridoru),
- pozdĺž revitalizovaného toku Mošteníka (ako regionálneho biokoridoru),
- úpravou a dostavbou verejnej zelene v rámci pešej zóny v celom priestore CMZ,
- v okolí kostola Navštívenia Panny Márie (rekonštrukcia a dostavba),
- v podobe izolačnej zelene v okolí Okružnej ul. (areál ZŠ),
- v podobe vyhradenej zelene v priestore starého židovského cintorína.

S plochami výroby, okrem Považskej tlačiarne (bez rozširovania výroby) ÚPN mesta v MČ neuvažuje.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti predovšetkým tieto úpravy a zariadenia:

- preložka a šírková úprava cesty I/61 v úseku Sládkovičova ul. - križovatka pri Pošte 1 - Ul. M.R.Štefánika – veľká okružná križovatka pod diaľničnou estakádou[10],
- preložka a šírková úprava cesty I/61 v úseku Okružná ul. – Nová ul. – veľká okružná križovatka pod diaľničnou estakádou,
- už spomínaná zmena charakteru Ul. Ľ.Štúra z dnešnej kapacitnej cesty (zbernej komunikácie) na mestský bulvár so sprievodnou zeleňou a parkovacími státiami,
- úpravu šírkového usporiadania križovatky pri Pošte 1 (Ul.Ľ.Štúra – Ul. M.R.Štefánika – Sládkovičova ul. – Ul.Slov.partizánov),
- šírková úprava cestných komunikácií tvoriacich vnútorný mestský okruh (Sládkovičova ul., Ul. Slov.partizánov, spojnica Lánskej a Kuzmányho ul., Jánska ul., Okružná ul.),
- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke ulíc Prístupová - Slov.partizánov – Lánska,

[10] *Pričom vo výhľade počíta aj s pôvodne navrhovanou preložkou cesty I/61 cez Ul. kpt.Nálepku, ak by sa po vyhodnotení dopravného zaťaženia (po uvedení diaľnice D1 do prevádzky) preukázalo, že navrhovaná preložka cez Ul. M.R.Štefánika dopravným nárokom nepostačuje.*

- vybudovanie hromadných viacpodlažných garáží v rámci investičnej výstavby
  - v rámci navrhovanej viacpodlažnej hromadnej garáže na Nám. A.Hlinku (kapacita 300 vozidiel),
  - v rámci nových centrálnych mestských blokov medzi ulicami M. R. Štefánika, Sládkovičovou, Kpt. Nálepku a potokom Mošteník (kapacita 100 vozidiel),
  - v rámci navrhovaného mestského bloku nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti na križovatke Ul. Slov. partizánov a Ul. Ľ.Štúra (kapacita 200 vozidiel),
  - v rámci navrhovaného mestského bloku nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti medzi Ul. Slov. partizánov a OD BANCO (kapacita 200 vozidiel),
  - v priestore dnešného parkoviska hypermarketu Hypernova (kapacita 500 vozidiel, z toho 300 vozidiel pre potreby obyvateľov OS Lány).
- doplnenie pešej zóny vybudovaním nových peších ťahov medzi mestskými blokmi CMZ a v rámci centrálneho mestského parku,
- vybudovanie 2 peších podchodov pod Ul. Slov. partizánov na spojniciach peších ťahov CMZ – OS Rozkvet,
- vybudovanie pešieho podchodu pod Jánskou ul. na pešom ťahu CMZ – starý mestský cintorín – Kalvária – rekreačný park.

S budovaním zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta.

D.2.2.2. Mestská časť 02 - Sever

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na západe mostom cez Váh (cestou II/517), potokom Mošteník a Hviezdoslavovou ulicou, na juhu Ul. M. R. Štefánika, Komenského ulicou, Železničnou ulicou, ulicou J. Bottu, potokom Domanižanka, Okružnou ulicou, Jánskou ulicou, južným okrajom starého mestského cintorína, juhozápadným a južným okrajom lesným masívom Kalvárie a obytným súborom pod Dedovcom, na východe a severe lesným masívom Dúbravy, na severe hranicou k.ú. Považská Bystrica - Považská Teplá a pravým brehom starého koryta Váhu.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *02 – Nábrežie*
- *13 – Pod úvozom*
- *14 – Ondrejová*

Súčasný stav

<u>Urbanistický obvod 02: Nábrežie</u>

UO tvoria v podstate tri navzájom takmer nesúvisiace, z hľadiska funkčnej skladby diametrálne rozdielne časti, a to:

- *západná časť s prevahou funkcie bývania (obytný súbor Stred s HBV a niekoľko menších blokov IBV),*
- *východná časť s kombináciou najmä funkcie bývania (prevažne IBV), nevýrobných služieb a výroby (Slovryb, a.s.) a*
- *severná časť (za železničnou traťou) tvorená v podstate inundačným územím starého koryta Váhu.*

Západná časť UO

Bytovú výstavbu reprezentujú najmä izolované bloky HBV (3 až 12 podlažné) v rámci obytného súboru Stred, ako aj bloky IBV (na Železničnej, Komenského, Hviezdoslavovej a Novej ul.). Zatiaľ čo HBV je v tomto UO monofunkčná, bez vybavenosti v parteri, mnohé rodinné domy majú zároveň aj funkciu občianskej vybavenosti, v niektorých prípadoch aj výroby.

Občianska vybavenosť je v tejto časti UO zastúpená jednak komunálnou vybavenosťou okresného, celomestského i lokálneho významu (oddelenia Okresného úradu v Považskej Bystrici, Okresná

správa Zboru požiarnej ochrany a požiarna zbrojnica, sídlo Mestskej polície, SOU stavebné, materská škola), jednak vybavenosťou komerčnou (Poľnobanka, zariadenia maloobchodu a nevýrobných služieb, stravovacie zariadenia, sídla súkromných firiem).

Zeleň je zastúpená jednak verejnou zeleňou v rámci plôch HBV, jednak zeleňou záhrad rodinných domov. Obmedzené zastúpenie má zeleň v areáloch občianskej vybavenosti, ako aj sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov, resp. ostatná nešpecifikovaná zeleň.

Vodné plochy a toky sú v tejto časti UO zastúpené len regulovaným potokom Mošteník.

Plochy výroby sú zastúpené prakticky len vyššie spomínanými zariadeniami komunálnej výroby v rámci rodinných domov (COLON – výroba športových ponožiek, výroba odevov CHOZÉ).

Z dopravných plôch sú okrem mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené len parkoviská (najmä ako súčasť vybavenosti HBV) a hromadná garáž na Okružnej ulici.

Výraznejšie plochy technickej infraštruktúry sa v tejto časti UO nenachádzajú.

Východná časť UO

Bytovú výstavbu reprezentuje len jeden izolovaný blok HBV na Moyzesovej ulici (vo výstavbe sa má pokračovať ďalším blokom), ako aj bloky IBV na tej istej ulici a obmedzene aj pozdĺž Žilinskej ulice. Blok HBV je s vybavenosťou v parteri, rodinné domy slúžia takmer výlučne funkcii bývania.

Občianska vybavenosť je v tejto časti UO zastúpená jednak komunálnou vybavenosťou okresného, celomestského i lokálneho významu (cirkevná ZŠ Sv.Augustína, r.k. farský úrad, letný amfiteáter, starý mestský cintorín), jednak vybavenosťou komerčnou (zariadenia maloobchodu a nevýrobných služieb – najmä rozsiahly areál technických služieb, stravovacie zariadenia, sídla súkromných firiem).

Zeleň je zastúpená jednak verejnou zeleňou v rámci plochy cintorína, jednak zeleňou záhrad rodinných domov, samostatnými záhradami, ale aj zeleňou v poľnohospodárskej krajine (vedenou v KN ako trvalá kultúra – záhrady a sady, trvalé trávne porasty alebo orná pôda,) Obmedzené zastúpenie má zeleň v areáloch občianskej vybavenosti, sprievodná zeleň komunikácií, zeleň evidovaná v KN ako „zastavaná“ a „ostatná plocha“, resp. ostatná nešpecifikovaná zeleň.

Vodné plochy a toky sa v tejto časti UO nenachádzajú.

Plochy výroby sú zastúpené rozsiahlym areálom podniku SLOVRYB, a.s. s bazénmi na chov rýb, ako aj menšími zariadeniami komunálnej priemyselnej výroby.

Z dopravných plôch sú okrem ciest a mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené len menšie parkoviská (najmä ako súčasť vybavenosti HBV), ČSPL firmy OMV a autoservis.

Výraznejšie plochy technickej infraštruktúry sa v tejto časti UO nenachádzajú.

Severná časť UO

Túto časť UO tvorí priestor severne od železničnej trate Bratislava –Žilina, najmä však staré koryto Váhu s inundačným priestorom.

Okrem vodných plôch a neupravených plôch zelene (sprievodná zeleň vodných tokov a komunikácií) sa tu nachádza len niekoľko izolovaných rodinných domov, menšia záhradkárska osada a výkupňa farebných kovov).

<u>Urbanistický obvod 13: Pod úvozom</u>

UO nadväzuje na UO Nábrežie, a z toho dôvodu do neho podľa súčasného vymedzenia zasahuje časť IBV na Moyzesovej ulici, ako aj niekoľko objektov IBV pozdĺž cesty I/61 (za Motorestom Oáza pri ceste na Drahy). IBV je tu tiež zastúpená niekoľkými objektmi voľne situovanými v poľnohospodárskej krajine.

Zo zariadení občianskej vybavenosti sa v UO vyskytuje len kaplnka sv. Márie Magdalény s klasicistickou Kalváriou a zastaveniami krížovej cesty (zapísaná v ÚZKP). Plochy rekreácie sú zastúpené rozsiahlou záhradkárskou osadou Rozvoj (za Kalváriou) a chatovou osadou Drahy.

Zeleň je reprezentovaná jednak lesom v rámci mestského lesoparku s areálom Kalvárie, jednak zeleňou záhradkárskej osady Rozvoj a chatovej osady Drahy, v obmedzenej miere zeleňou záhrad rodinných domov, samostatnými záhradami, zeleňou evidovanou v KN ako „zastavaná“ a „ostatná plocha“, resp. ostatnou nešpecifikovanou zeleňou. Podstatnú časť plochy UO tvorí zeleň v poľnohospodárskej krajine (vedenou v KN ako trvalá kultúra – záhrady a sady, trvalé trávne porasty alebo orná pôda).

Vodné plochy a toky sú zastúpené dvoma menšími potokmi stekajúcimi od ZO Rozvoj a CHO Drahy.

Výrobné plochy, ani plochy zariadení technickej infraštruktúry sa na území UO nevyskytujú.

Z dopravných plôch sa tu okrem prevažne lesných a poľných ciest nachádza len koncentrovaná výstavba individuálnych garáží nad areálom technických služieb (pri ceste na Drahy).

Urbanistický obvod 14: Ondrejová

Takmer celú plochu UO tvoria hospodárske lesy, ktoré sú zároveň vymedzené ako mestský lesopark. Jedine v menšej časti UO priliehajúcej k ceste I/61 sa nachádza poľnohospodárska (orná) pôda.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Sever je ovplyvnený značnou rôznorodosťou funkčnej skladby jej západnej, východnej a severnej časti. Zatiaľ čo západná časť s takmer homogénnou štruktúrou bývania občianskeho vybavenia je územne aj funkčne zrastená s CMZ, východná časť je funkčne rôznorodá (IBV, nevýrobné služby, záhradkárska a chatová osada, špeciálna pôdohospodárska výroba – Slovryb, PPF aj LPF) a severná časť je okrem izolovanej IBV a záhrad využívaná len extenzívne.

Aj ďalší rozvoj mestskej časti bude podľa ÚPN mesta rozdielny, aj keď dôjde k určitým tendenciám smerom k vyrovnávaniu rozdielov medzi spomínanými časťami. Rozvoj všetkých častí bude ovplyvnený dvoma významnými zámermi v oblasti nadradenej dopravnej infraštruktúry, a to výstavbou prieťahu diaľnice D1[11] (a úpravou trasy cesty I/61) územím mesta a modernizáciou železničnej trate č. 120 so smerovými úpravami jestvujúcej trate.

Významnejšími zmenami, ktoré do <u>západnej časti</u> územia MČ vnáša koncept ÚPN, sú len
- vybudovanie novej spojovacej komunikácie z Okružnej ul. smerom k navrhovanej veľkej okružnej križovatke pod diaľničnou estakádou,
- z toho vyplývajúce čiastočné zmeny funkčnej štruktúry mestských blokov medzi Hviezdoslavovou ul., Okružnou ul. a Ul. M.R.Štefánika.

Z hľadiska bývania nepočíta ÚPN mesta v tomto priestore s rozvojom. Určité možnosti poskytuje len realizácia nadstavieb jestvujúcich bytových domov v OS Stred. Nevyhnutnou súčasťou rozvoja tejto funkcie však musí byť postupné vylepšovanie kvality obytného prostredia, ktoré bude do istej miery narušené plánovanou estakádou diaľnice D1[12] vedenou v tesnej blízkosti niektorých objektov bytových domov

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta na území mestskej časti len s
- prestavbou a dostavbou príslušnej časti občianskeho vybavenia na severnej strane Ul. Ľ. Štúra,
- prestavbou a dostavbou časti mestského bloku medzi ulicami M. R. Štefánika, Hviezdoslavovou, Železničnou a Komenského, priliehajúcej k Ul. M. R. Štefánika, na kompaktný centrálny mestský blok s prevahou komerčných zariadení občianskeho vybavenia,
- prípadnou prestavbou jestvujúcich predškolských zariadení (alebo častí zariadení) na zariadenia sociálnej starostlivosti,
- modernizáciou základnej občianskej vybavenosti v rámci OS Stred.

ÚPN mesta nenavrhuje v tejto mestskej časti nové zariadenia rekreácie a športu, počíta však s obmedzenými kapacitami menších komerčných zariadení slúžiacich na aktívny oddych (fitness centrá, squash, sauna a pod.) v rámci prestavby a dostavby mestských blokov pri Ul. M. R. Štefánika.

S plochami zelene počíta ÚPN mesta len
- pozdĺž revitalizovaného toku Mošteníka (ako regionálneho biokoridoru),
- úpravou a rekonštrukciou verejnej zelene v rámci OS Stred,
- v podobe izolačnej zelene v okolí Okružnej ul.

S plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti predovšetkým tieto úpravy a zariadenia:

[11] *Ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje.*
[12] *Ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje*

- vybudovanie estakády diaľnice D1 ponad severozápadnú časť územia,
- vybudovanie vyššie spomínanej veľkej okružnej križovatky pod diaľničnou estakádou na hranici s MČ Západ
- vybudovanie spojovacej komunikácie z Okružnej ul. smerom k tejto okružnej križovatke,
- šírková úprava Okružnej ul. v úseku preložky cesty I/61,
- vybudovanie ďalších hromadných viacpodlažných garáží v priestore medzi cestou I/61 (Okružnou ul.) a upravenou trasou železničnej trate č.120 (spolu 550 vozidiel), slúžiacich predovšetkým obyvateľom OS Stred,
- vybudovanie hromadnej podzemnej garáže v rámci prestavby mestského bloku medzi ulicami M. R. Štefánika, Hviezdoslavovou, Železničnou a Komenského (spolu 150 vozidiel),
- vybudovanie hromadnej podzemnej garáže v rámci prestavby a dostavby príslušnej časti občianskeho vybavenia na severnej strane Ul. Ľ. Štúra (spolu 100 vozidiel),
- doplnenie a rekonštrukcia peších ťahov,
- vybudovanie pešieho podchodu pod Okružnou ul. a železničnou traťou smerom do rekreačno-športovej oblasti Vŕbie.

S budovaním zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí a zariadení infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tomto priestore nepočíta.

*

Významnejšími zmenami, ktoré ÚPN mesta vnáša do <u>východnej časti</u> územia MČ, sú:

- vybudovanie preložky cesty I/61 v úseku od areálu TS medzi areálom Slovrybu a železničnou traťou až po napojenie na Okružnú ul.,
- nová výstavba formou IBV v priestore východne od súčasnej zástavby rodinnými domami na Moyzesovej ul. (lokalita Lúčky),
- vybudovanie mestského rekreačného lesa (lesoparku) pre potreby obyvateľov mesta a rozšírenie chatovej osady Drahy (vrátane výstavby zrubových chát na území lesného masívu nad chatovou osadou pri rešpektovaní požiadaviek orgánov ochrany prírody a štatútu mestského rekreačného lesa / lesoparku),
- vybudovanie polyfunkčnej zóny s prevahou výrobno-obslužných funkcií v priestore medzi cestou I/61 a smerovo upravenou železničnou traťou č.120 (čiastočne až vo výhľade po r. 2020),
- vybudovanie zóny nešpecifikovaného občianskeho vybavenia na juhovýchodnej strane Žilinskej ul. (na plochách neriešených v schválenej UŠ Lúčky) .

Z hľadiska bývania zohľadňuje ÚPN mesta v tomto priestore budovanie ďalších objektov HBV na Moyzesovej ul. Ďalej navrhuje novú výstavbu formou IBV v priestore východne od súčasnej zástavby rodinnými domami na Moyzesovej ul. s celkovým počtom cca 290 b.j. (na časti územia so zohľadnením schválenej UŠ Lúčky).

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v tejto časti len s

- rozšírením a dobudovaním Katolíckeho centra vrátane ZŠ sv.Augustína,
- vybudovaním zóny nešpecifikovaného občianskeho vybavenia na juhovýchodnej strane Žilinskej ul. (na plochách neriešených v schválenej UŠ Lúčky),
- likvidáciou priestoru mestského amfiteátra a jeho využitím na účely občianskeho vybavenia alebo IBV.

ÚPN mesta navrhuje v tejto mestskej časti nové zariadenia rekreácie a športu len v rámci mestského rekreačného lesa (lesoparku), kde však uvažuje v podstate len s extenzívnymi rekreačno-športovými funkciami pre obyvateľov mesta (sieť peších cestičiek, prístrešky pre turistov, kyslíková dráha a pod.). V zmysle podnetov občanov počíta aj s miernym rozšírením chatovej osady Drahy mimo lesného masívu, ako aj s výhľadovou výstavbou zrubových chát na území lesného masívu nad chatovou osadou pri rešpektovaní požiadaviek orgánov ochrany prírody a štatútu mestského rekreačného lesa (lesoparku).

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN najmä

- v záhradách navrhovanej IBV,

- v oblasti chatovej osady Drahy,
- v oblasti záhradkárskej osady Rozvoj.

Z hľadiska výroby ÚPN mesta počíta v tejto časti MČ so
- zachovaním súčasného areálu Slovryb-u bez jeho rozširovania alebo intenzifikácie výroby a s tendenciou výhľadovej premeny na zónu s prevahou obslužných funkcií,
- vybudovaním novej polyfunkčnej zóny s prevahou výrobno-obslužných funkcií v priestore medzi cestou I/61 a smerovo upravenou železničnou traťou č.120 (čiastočne až vo výhľade po r. 2020),
- využitím súčasného areálu TS ako polyfunkčnej zóny s prevahou obslužno-výrobných funkcií.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti predovšetkým tieto úpravy a zariadenia:
- už spomínané vybudovanie preložky cesty I/61 v úseku od areálu TS medzi areálom Slovryb-u a železničnou traťou až po napojenie na Okružnú ul.,
- z toho vyplývajúcu zmenu charakteru Žilinskej ul. v spomínanom úseku z dnešnej kapacitnej cesty (zbernej komunikácie) na mestský bulvár so sprievodnou zeleňou a parkovacími státiami,
- vybudovanie mimoúrovňového cestného prístupu do rekreačnej oblasti Vŕbie (nadjazd nad železničnou traťou z obslužnej komunikácie v novej polyfunkčnej výrobno-obslužnej zóne),
- vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií v rámci navrhovaného obytného súboru IBV Lúčky,
- likvidáciu súčasnej „kolónie“ individuálnych garáží nad Moyzesovou ul. pri ceste na Drahy,
- vybudovanie pešieho prístupu z CMZ a podchodu pod Jánskou ul. poza starý mestský cintorín ku Kalvárii a rekreačnému parku.

S budovaním zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí a zariadení infraštruktúry pre zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tomto priestore nepočíta. ÚPN v rámci IS IBV Lúčky počíta s rešpektovaním ochranného a bezpečnostného pásma VTL plynovodu DN 300 vedúceho územím.[13]

*

Severná časť územia je dotknutá najmä týmito navrhovanými zmenami:
- modernizácia železničnej trate č. 120 so smerovými úpravami jestvujúcej trate a dopadom na jestvujúcu IBV a záhrady,
- vybudovanie väčšieho rekreačno-športového areálu Vŕbie medzi železničnou traťou a starým korytom Váhu.

Z hľadiska bývania rešpektuje ÚPN mesta jestvujúcu IBV v tomto priestore, ktorá nie je dotknutá uvažovanými smerovými úpravami železničnej trate, jej rozširovanie však nenavrhuje.

Ako už bolo spomenuté vyššie navrhuje ÚPN mesta v tomto priestore vybudovanie rekreačno-športového areálu Vŕbie výhľadovo prepojeného na ďalšie rekreačno-športové areály (pozri MČ Považská Teplá). V priestore počíta s vybudovaním novej športovej lodenice, turistického (a perspektívne po vybudovaní Vážskej vodnej cesty aj osobného) prístavu, kolkárne, jazdeckých zariadení a plôch (terénne jazdenie, parkúr), golfového ihriska, príp. letného kúpaliska – prírodného alebo s bazénmi. Ďalej tu počíta so sieťou výletných prechádzkových trás a oddychových plôch, ako aj s revitalizáciou jestvujúcich vodných plôch.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v tejto časti len s doplnkovými funkciami k základnej rekreačno-športovej funkcii územia.

[13] *Ochranné a bezpečnostné pásmo plynovodu bude musieť byť zohľadnené pri návrhu ÚPN-Z Lúčky, resp. pri osadzovaní jednotlivých objektov.*

V rámci územia počíta ÚPN mesta aj s príslušnými plochami mestskej verejnej zelene, najmä v rámci navrhovaného rekreačno-športového areálu.

S plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti predovšetkým tieto úpravy a zariadenia:

- už spomínanú modernizáciu železničnej trate č.120,
- vybudovanie mimoúrovňového cestného prístupu do rekreačnej oblasti Vŕbie – nadjazdu nad železničnou traťou z obslužnej komunikácie v novej polyfunkčnej výrobno-obslužnej zóne (dtto ako vo východnej časti MČ),
- vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných, cyklistických a peších komunikácií v rámci rekreačno-športovej oblasti, ako aj príslušných plôch statickej dopravy (400 vozidiel),
- vybudovanie pešieho podchodu pod Okružnou ul. a železničnou traťou smerom do rekreačno-športovej oblasti Vŕbie (dtto ako v západnej časti MČ).

S budovaním zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí a zariadení infraštruktúry pre zásobovanie priestoru vodou a energiami) ÚPN mesta v tomto priestore nepočíta.

D.2.2.3. Mestská časť 03 - Lány

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na západe až juhozápade Ulicou Slovenských partizánov, na juhu areálom OD TESCO, na východe až severovýchode Dedovským potokom a OS Dedovec, na severe lesným masívom Ondrejová, ZO Rozvoj, lesným masívom Kalvárie, starým mestským cintorínom, na severozápade spojnicou Kuzmányho a ulice a spojnicou Lánskej a Prístupovej ulice.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *03 – Domanižanka*
- *06 – Pod Dedovcom*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 03: Domanižanka

Prevažná časť obytného súboru Lány bola vystavaná v prvej polovici 60-tych rokov, severná časť priliehajúca k centru mesta bola dostavovaná v rokoch 70-tych. Jeho dominantnou funkciou je funkcia bývania v bytových domoch (HBV), výška objektov sa pohybuje od 3-5 podlažných klasických murovaných domov v strednej a južnej časti UO po 12-14 podlažné bodové domy stavané panelovou technológiou v severnej časti.

Bytovú výstavbu dopĺňa niekoľko lokalít IBV, a to v južnej a strednej časti na ľavom brehu potoka Domanižanka (medzi potokom a cestou II/517 – ul. Slovenských partizánov), v severnej časti na Kuzmányho ulici.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádza predovšetkým rozsiahly areál Nemocnice s poliklinikou, 1. základná škola, 2 materské školy, budova pošty, hudobné oddelenie mestského Centra voľného času, metodické pracovisko odboru školstva OÚ v Považskej Bystrici a areál mestského letného kúpaliska.

Komerčná vybavenosť je zastúpená najmä zariadeniami maloobchodu, nevýrobných služieb a verejného stravovania (reštaurácie Námorník, Country Saloon, Golden Pizzeria, piváreň Domanižanka a iné) ako aj sídlami súkromných firiem.

Zeleň je v UO zastúpená väčšími plochami parkov pred NsP a v centre OS Lány, menšími plochami verejnej zelene v rámci plôch HBV, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (NsP, mestské kúpalisko, ZŠ, MŠ) a zeleňou v rámci menšej záhradkárskej osady nad Lánskou ulicou. Obmedzené zastúpenie má zeleň záhrad rodinných domov, ako aj sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov, resp. ostatná nešpecifikovaná zeleň. Zeleň v poľnohospodárskej krajine je zastúpená menšou plochou

ornej pôdy v južnej časti UO (zatiaľ nevyužitá rezerva pre ďalší rozvoj NsP) a tiež menšími plochami trvalých kultúr za objektmi nad Lánskou ulicou (sady, záhrady).

Vodné plochy a toky sú v tejto časti UO zastúpené jednak regulovaným potokom Domanižanka, jednak Dedovským potokom v areáli NsP a menším potokom nad Lánskou ulicou.

Z výrobných plôch sa na území UO vyskytuje len menšia výrobňa plastových okien a dverí ELOK (ul. Slovenských partizánov – v IBV), z výrobných služieb prevádzka a servis Energokontrol, s.r.o., veľkoobchod je zastúpený areálom SLOVMET-u, spol. s r.o. so zameraním na farebné kovy a odpady.

Z dopravných plôch sú okrem ciest (II/517) a mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené len parkoviská (najmä ako súčasť vybavenosti HBV) a koncentrované radové garáže (pri Domanižanke za areálom ZŠ, nad Lánskou ulicou pri križovatke s Kuzmányho ulicou a na začiatku IBV na ul. Slovenských partizánov).

Technická infraštruktúra je zastúpená okrem trafostaníc 22/0,4 kV najmä plynovou kotolňou v južnej časti UO pri Domanižanke a RS plynu v severnej časti pri mestskom cintoríne.

Urbanistický obvod 06: Pod Dedovcom

Je to v podstate monofunkčný UO s nízkopodlažnou zástavbou rodinnými domami (IBV). Výstavba rodinných domov, ktorá sa začala už v 70-tych rokoch, pokračuje v tomto UO aj v súčasnosti. Časť IBV tvoria 2 podlažné rodinné dvojdomy, časť izolované 2-3 podlažné RD.

V UO sa nenachádzajú žiadne zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, výroby ani významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry.

Z dopravných plôch sú okrem mestských komunikácií v UO zastúpené len 2 menšie zhluky radových garáží.

Zeleň je zastúpená menšou plochou verejnej zelene s parkovou úpravou, zeleňou na pozemkoch rodinných domov, zeleňou samostatných záhrad, sprievodnou zeleňou komunikácií, ostatnou neidentifikovanou zeleňou a krajinnou zeleňou (trvalé kultúry, orná pôda). Do severnej časti územia UO zasahuje mestský lesopark .

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Lány vychádza zo skutočnosti, že je to pravdepodobne funkčne i hmotovo-priestorovo najstabilizovanejšia mestská časť Považskej Bystrice, predovšetkým však UO Domanižanka. Ďalší rozvoj najmä tejto časti MČ by mal mať predovšetkým podobu postupného vylepšovania kvality obytného prostredia (využitie podkroví, strešné nadstavby, modernizácia, prestavba, humanizácia, revitalizácia koryta potoka Domanižanka, rekonštrukcia zelene a pod.).

Významnejšími zmenami, ktoré do územia MČ vnáša ÚPN mesta, sú teda len

- prestavba a humanizácia obytného územia,
- dostavba menšieho počtu rodinných domov v UO Pod Dedovcom v zmysle pôvodných návrhov,
- dostavba sociálnych a sociálno-zdravotných zariadení na voľnej ploche medzi areálom nemocnice s poliklinikou a OD TESCO,
- výsadba časti rekreačného lesa spájajúceho priestor Kalvárie s lesným masívom Dúbravy.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore UO Domanižanka s rozvojom len formou realizácie nadstavieb jestvujúcich bytových domov OS Lány. V UO Pod Dedovcom počíta s dostavbou formou IBV v severovýchodnej časti územia a s doplnením niektorých prieluk (spolu cca 20 b.j.). ÚPN počíta aj s prestavbou objektu Povbyt-u na Kuzmányho ul. na bytový dom s cca 35 b.j. a s určitým nešpecifikovaným počtom bytov v polyfunkčných objektoch občianskeho vybavenia a bývania na Lánskej ulici v dotyku s CMZ (ako súčasti mestských obytných blokov).

S ďalšími cca 40 b.j. formou intenzívnej IBV počíta ÚPN v UO Pod Dedovcom až vo výhľade.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti nepočíta ÚPN mesta v časti Pod Dedovcom s výstavbou nových zariadení občianskeho vybavenia, najmä vzhľadom na blízkosť

zariadení občianskej vybavenosti v OS Lány. Na území UO Domanižanka počíta predovšetkým s

- modernizáciou základnej občianskeho vybavenia v rámci OS Lány,
- dostavbou občianskeho vybavenia (podstavané a dostavané vybavenie) v severnej časti OS Lány podľa pôvodného návrhu ÚPN-Z Centrum,
- prípadnou prestavbou jestvujúcich predškolských zariadení (alebo častí zariadení) na zariadenia sociálnej starostlivosti,
- využitím voľného priestoru medzi NsP a OD TESCO na dostavbu sociálnych a sociálno-zdravotných zariadení, a to najmä
  - hospic,
  - domov - penzión pre dôchodcov s cca 50-80 miestami (vrátane klubov, jedálne, strediska osobnej hygieny a práčovne pre dôchodcov),
  - zariadenie opatrovateľskej služby,
  - zariadenie chráneného bývania s cca 20 miestami,
  - domov pre osamelých rodičov s cca 50 miestami,
  - zariadenie pestúnskej starostlivosti,
  - útulok pre bezdomovcov,
  - krízové stredisko,
  - resocializačné stredisko,
  - rehabilitačné stredisko,

  (vybudovanie areálu vyššie uvedených zariadení práve v tomto priestore je výhodné jednak vzhľadom na blízkosť NsP s lekárskou starostlivosťou, jednak vzhľadom na väčší počet starších ľudí v OS Lány, SNP a Hliny).

ÚPN mesta nenavrhuje v tejto mestskej časti nové zariadenia rekreácie a športu, počíta však so

- zachovaním a ďalšou modernizáciou letného kúpaliska,
- rekonštrukciou športovísk v areáli I. ZŠ a ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti, resp. mesta,
- v súvislosti s modernizáciou vybavenia OS Lány aj s určitými obmedzenými kapacitami menších komerčných zariadení slúžiacich na aktívny oddych (fitness centrá, squash, sauna a pod.).

S plochami zelene počíta ÚPN mesta najmä

- v novo vysadenej časti mestského rekreačného lesa (lesoparku) na severe MČ,
- v parku OS Lány (rekonštrukcia a dostavba),
- v parku pri NsP (rekonštrukcia a dostavba),
- pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky (ako regionálneho biokoridoru),
- úpravou a dostavbou verejnej zelene v rámci vnútroblokov OS Lány,
- v podobe izolačnej zelene pozdĺž Ul. Slovenských partizánov,
- v podobe vyhradenej zelene v areáloch občianskeho vybavenia (ZŠ, MŠ, NsP, letné kúpalisko),
- v ZO Lánska - Pod Kalváriou,
- v záhradách súčasnej i navrhovanej IBV.

S plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje. Navrhuje na zrušenie prevádzky pri potoku Domanižanka v južnom cípe územia MČ a ich nahradenie zariadeniami obchodu (pozri MČ 04 – SNP).

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti predovšetkým tieto úpravy a zariadenia:

- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke ulíc Prístupová - Slov.partizánov – Lánska (na hranici s MČ Stred),
- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke Ul. Slov. partizánov s preložkou cesty II/517 pod Rozkvetom,
- šírková úprava Ul. Slov. partizánov,

- výhľadová likvidácia súčasnej „kolónie“ individuálnych garáží medzi potokom Domanižanka a areálom I.ZŠ,
- likvidácia súčasnej „kolónie“ individuálnych garáží nad križovaním Lánskej a Kuzmányho ul. a jej nahradenie hromadnou garážou (kapacita 250 vozidiel),
- vybudovanie hromadnej podzemnej garáže v rámci prestavby severnej časti centrálneho parku v OS Lány (kapacita 200 vozidiel),
- vybudovanie hromadnej podzemnej garáže v priestore parkoviska pred NsP (kapacita 150 vozidiel),
- vybudovanie menších podzemných garáží vo vnútroblokoch OS Lány s kapacitou 300 vozidiel (200+100),
- vybudovanie pešieho ťahu pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky,
- vybudovanie pešieho podchodu pod Ul. Slov. partizánov na spojnici Ul. 1. mája v OS Lány s novo navrhovanými časťami OS Rozkvet.

S budovaním zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta.

D.2.2.4. Mestská časť 04 - SNP

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe až severovýchode hranicou obce Prečín, hranicou k.ú. Praznov a Podmanín, na severe až severozápade lesným masívom Ondrejovej a UO Pod Dedovcom, na západe Lánskou ulicou, Dedovským potokom, novými pavilónmi NsP a areálom SLOVMET, s.r.o. a na juhu Ul. Slovenských partizánov (resp. cestou II/517), okrajom lesného masívu pri prístupovej ceste k Zemianskemu Kvášovu a horským chrbtom spájajúcim vrch Hôrky s kótou 628,0 m n. m. (severne od vrchu Bukovina).

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *07 – Kvášovský dvor*
- *15 – Dedovec*
- *16 – Vysoká Bukovina*
- *36 – Sídlisko SNP*

Súčasný stav

<u>Urbanistický obvod 07: Kvášovský dvor</u>

Z hľadiska obytnej zástavby tvorí takmer všetok bytový fond rozptýlená staršia nízkopodlažná zástavba charakteru RD so súkromnými záhradami koncentrovaná len v oblasti lokalít Kopanice, Zakvášov a južne od cesty II/517 Zálipie. Táto staršia zástavba je postupne prestavovaná, resp. dopĺňaná novými objektmi.

V UO sa nenachádzajú žiadne zariadenia občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, výroby ani technickej infraštruktúry.

Dopravné plochy sú v UO zastúpené len mestskými komunikáciami, resp. komunikáciami charakteru poľných a lesných ciest.

Zeleň je zastúpená najmä krajinnou zeleňou (lesy, orná pôda, trvalé kultúry, trvalé trávne porasty), v obmedzenej miere zeleňou na pozemkoch rodinných domov a zeleňou samostatných záhrad.

<u>Urbanistický obvod 15: Dedovec</u>

Z hľadiska bytovej výstavby je UO znovu takmer monofunkčný. Bytová výstavba je vlastne ďalšou etapou výstavby OS Dedovec (Dedovec III) a pozostáva najmä z progresívnych foriem IBV (radová a terasová zástavba) doplnených izolovanými rodinnými domami, v niektorých prípadoch až charakteru nadštandardných RD a rezidencií.

Vzhľadom na vymedzenie hraníc spadá do UO v severovýchodnej časti aj časť zástavby Podmanína, všetko charakteru vidieckej zástavby rodinnými domami.

Na rozdiel od UO Pod Dedovcom sa v tomto UO nachádza aj občianska vybavenosť. Pôvodnú vybavenosť zastupuje areál materskej školy pri Lánskej ulici a niekoľko zariadení OV priamo v rodinných domoch (privátna gynekologická klinika a zubná ambulancia). Rozostavaná je maloobchodná predajňa pri areáli MŠ. Nakoľko územie UO zasahuje medzi UO Domanižanka a UO SNP až k ul. Slovenských partizánov (cesta II/517), leží v ňom aj nová krytá Športová hala SNP. V období po r. 2002 bol na nezastavaných plochách pri športovej hale (určených v platnom ÚPN SÚ čiastočne pre rozšírenie NsP, čiastočne pre rozšírenie športových plôch) postavený areál OD TESCO.

Rekreačné plochy sú zastúpené chatovou osadou západne od cesty na Podmanín.

Väčšiu časť plochy UO zaberá krajinná zeleň (lesy, orná pôda, trvalé kultúry – sady a záhrady, ale aj zeleň evidovaná v KN ako „zastavaná" a „ostatná plocha"). Lesy v západnej časti UO spadajú pod mestský lesopark. Značnú časť územia UO zaberajú aj záhradkárske osady (Dolinky a Ľadoveň). V obmedzenom rozsahu je v UO zastúpená aj zeleň záhrad pri rodinných domoch a samostatných záhrad.

Vodné plochy a toky sú v UO zastúpené Dedovským potokom a potokom v Podmanínskej doline.

Pri rodinnom dome sa nachádza aj menšie zariadenie drevovýroby, čo predstavuje jediné zariadenie výroby alebo výrobných služieb v UO.

Dopravné plochy tvoria výhradne mestské komunikácie, lesné a poľné cesty.

Technické zariadenia reprezentujú najmä vodárenské zariadenia (vodojemy).

Urbanistický obvod 16: Vysoká Bukovina

Takmer celú plochu UO tvoria hospodárske lesy. Zvyšok územia UO zaberajú plochy poľnohospodárskej pôdy (orná pôda a trvalé trávne porasty).

Urbanistický obvod 36: Sídlisko SNP

Obytný súbor Sídlisko SNP bol budovaný koncom 60-tych a v 70-tych rokoch (???). Jeho dominantnou funkciou je funkcia bývania v bytových domoch (HBV), výška objektov stavaných panelovou technológiou sa pohybuje od 5 podlaží pri doskových domoch po 11 podlaží pri domoch bodových.

Bytovú výstavbu dopĺňa niekoľko lokalít IBV, a to v strednej časti pri materskej škole (pokračovanie Gagarinovej ul. z OS Hliny), v severnej časti pozdĺž cesty na Podmanín a v juhovýchodnom cípe UO v lokalite Zakvášov (najmä na Zakvášovskej ceste), kde majú niektoré objekty IBV až charakter nadštandardných RD a rezidencií. Vo východnom výbežku UO sa pozdĺž cesty II/517 nachádza niekoľko izolovaných starších rodinných domov.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádzajú predovšetkým areály škôl (VI. Základná škola, Špeciálna základná škola internátna a 2 materské školy), zariadenia sociálnej starostlivosti (Domov dôchodcov, Domov–penzión pre dôchodcov, Detský charitný dom), zariadenia kultúry (PX Centrum s knižnicou a kultúrnym strediskom) a pošta.

Komerčná vybavenosť je zastúpená len niekoľkými zariadeniami maloobchodu, nevýrobných služieb (Dom služieb) a verejného stravovania (piváreň Junior a iné) ako aj sídlami súkromných firiem.

Zeleň je v UO zastúpená najmä plochami verejnej zelene v rámci plôch HBV, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (ZŠ, MŠ) a zeleňou v rámci Záhradkárskej osady č.8 – Sídlisko SNP nad Lánskou ulicou. Menšie zastúpenie má zeleň záhrad rodinných domov, ako aj sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov, resp. ostatná nešpecifikovaná zeleň. Zeleň v poľnohospodárskej krajine je zastúpená menšími plochami ornej pôdy východne od zastaveného územia UO (zatiaľ nevyužitá rezerva pre ďalší rozvoj UO).

Vodné plochy a toky sú v tejto časti UO zastúpené jednak regulovaným potokom Domanižanka, jednak jeho ľavobrežným prítokom - Kvášovským potokom.

Z výrobných plôch sa na území UO vyskytuje najmä väčší areál SATES-u, a.s., menšie výrobne sú zastúpené napr. firmami DREVOX Slovakia, s.r.o. (výroba nábytku), PCO Plus, s.r.o. (šitie paplónov), MOLIMAT, DAMAJO, MONIKA (šitie odevov) a pod. Ako skladové priestory je v súčasnosti využívaný bývalý objekt diskontnej predajne Jednoty.

Z dopravných plôch sú okrem ciest mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené v postate len parkoviská (najmä ako súčasť vybavenosti HBV).

Technická infraštruktúra je zastúpená najmä väčším areálom kotolní K1, K3 v lokalite Kvášovský dvor, odovzdávacími stanicami tepla v správe POVBYT, spol. s r.o a murovanými trafostanicami 22/0,4 kV.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti SNP vychádza zo skutočnosti, že je to čiastočne funkčne aj hmotovo-priestorovo stabilizovaná mestská časť Považskej Bystrice, predovšetkým však UO Sídlisko SNP. Ďalší rozvoj najmä tejto časti MČ by mal mať predovšetkým podobu postupného vylepšovania kvality obytného prostredia (využitie podkroví, strešné nadstavby, modernizácia, prestavba, humanizácia, revitalizácia koryta potoka Domanižanka, rekonštrukcia zelene a pod.).

Významnejšími zmenami, ktoré do územia MČ vnáša ÚPN mesta, sú teda len

- dotvorenie komerčnej zóny obchodu v okolí OD TESCO,
- vytvorenie novej zóny zmiešaného vybavenia s plošnou prevahou komerčných zariadení východne od areálu SATES, a.s.,
- vytvorenie nového športovo-rekreačného areálu v OS SNP pri potoku Domanižanka,
- výsadba novej spojovacej časti mestského rekreačného lesa na severe MČ,
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/517 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj).

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v MČ s rozvojom len formou realizácie nadstavieb jestvujúcich bytových domov OS SNP, resp. dostavbou prieluk v UO Dedovec. V UO Kvášovský dvor počíta s výstavbou cca 110 b.j. (najmä dostavba lokality Šurabová). ÚPN nepočíta s rozširovaním IBV pozdĺž cesty II/517 za odbočením na Zemiansky Kvašov (okrem menšej plochy pre IBV v priestore križovatky), rešpektuje ale súčasnú zástavbu.

Vo výhľade počíta ÚPN mesta s ďalším rozširovaním plôch pre rozdinné domy v lokalite Šurabová (cca 40 b.j.).

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia nepočíta ÚPN mesta v UO Dedovec s výstavbou nových zariadení občianskeho vybavenia, najmä vzhľadom na blízkosť zariadení občianskeho vybavenia v OS Lány aj OS SNP. Z rovnakého dôvodu a malého počtu b.j. nepočíta s výstavbou akýchkoľvek zariadení občianskeho vybavenia v UO Kvášovský dvor. Na území UO SNP počíta predovšetkým s

- modernizáciou základného občianskeho vybavenia v rámci OS SNP, najmä kultúrnych a stravovacích zariadení,
- prípadnou prestavbou jestvujúcich predškolských zariadení (alebo častí zariadení) na zariadenia sociálnej starostlivosti,
- dotvorením komerčnej zóny obchodu v okolí OD TESCO vybudovaním doplňujúcich menších zariadení obchodu, ako napr. Hobby market (Bau-Max a pod.),
- vytvorením novej zóny zmiešaného vybavenia s plošnou prevahou komerčných zariadení východne od areálu SATES, a.s.
- využitím areálu špeciálnej ZŠ na umiestnenie príbuzných nedostatkových zariadení, akými sú napr. osobitné výchovné zariadenia (detský výchovný ústav pre cca 45-60 detí a výchovný ústav pre mládež, rovnako s cca 45-60 miestami),
- realizáciou Rímskokatolíckeho kostola a farského centra podľa zastavovacej štúdie schválenej uzn. MsZ č. 118/95 bod B-12 z 30.11.1995,

Z hľadiska rozvoja rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti so

- zachovaním areálu športovej haly,
- alternatívne (v prípade, že v lokalite nebude realizovaný R.k. kostol a farské centrum – pozri vyššie, resp. ako účelová súčasť tohto areálu) vytvorením nového (alebo rekonštrukciou a rozšírením jestvujúceho) športovo-rekreačného areálu pre potreby obyvateľov OS SNP pri potoku Domanižanka s možnou náplňou
  - závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - rekreačné ihriská pre loptové hry (volejbal, basketbal a iné) určené pre širokú verejnosť,
  - detské ihriská,

  - menšie kryté zariadenia (posilňovňa, fitnes centrum, squash...),
  - prípadne aj s krytou plavárňou s 25 m bazénom (alternatívne otvorené klzisko).
- vo výhľade aj s priestorom pre výstavbu rekreačných chát (chatovej osady) v lokalite Kvášovský dvor, severne od potoka Domanižanka medzi jestvujúcou zástavbou IBV a hranicou územia mesta.

S plochami zelene počíta ÚPN mesta najmä
- v novo vysadenej časti mestského rekreačného lesa na severe MČ (UO Dedovec),
- pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky (ako regionálneho biokoridoru),
- úpravou a dostavbou verejnej zelene v rámci vnútroblokov OS SNP,
- v podobe izolačnej zelene pozdĺž Ul. Slovenských partizánov,
- v podobe vyhradenej zelene v areáloch občianskeho vybavenia (ZŠ, MŠ),
- v ZO Dolinky a Ľadoveň,
- v záhradách súčasnej i navrhovanej IBV.

S novými plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje, rešpektuje však areál SATES, a.s. s tým, že výhľadovo budú v rámci areálu dominovať obslužné, resp. obslužno-výrobné funkcie.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:
- vybudovanie novej prístupovej komunikácie súbežnej s cestou II/517 od OS SNP do Zakvášova (napojenie IBV Šurabová),
- šírková úprava severného úseku Ul. Slov. partizánov,
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/517 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj),
- vybudovanie hromadných garáží, a to
  - v rámci vytvorenia zóny zmiešanej vybavenosti východne od areálu SATES, a.s. (kapacita 200 vozidiel - pre potreby obyvateľov MČ SNP),
  - pri areáli kotolne POVBYT-u (kapacita 1.200 vozidiel – z toho 750 pre obyvateľov MČ SNP, 300 pre obyvateľov MČ Hliny a 150 pre obyvateľov MČ Lány),
- vybudovanie menších podzemných garáží vo vnútroblokoch OS SNP s kapacitou 200 + 250 vozidiel,
- vybudovanie pešieho ťahu pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky.

S budovaním zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení, resp. s ich rekonštrukciou a úpravou.

D.2.2.5. Mestská časť 05 - Rozkvet

Vymedzenie

MČ, ktorá je tvorená dvoma časťami obytného súboru HBV Rozkvet, sa rozprestiera na ploche ohraničenej na severovýchode až severe Ul. Slovenských partizánov a SOU stavebným, na západe spojnicou ulice S. Chalúpku s ulicou M. Benku, samotnou ulicou M. Benku, plochou rodinných domov severovýchodne od Sládkovičovej ulice a samotnou Sládkovičovou ulicou (resp. cestou I/61) až po salaš Bystričan, na juhu zadnými traktami salaša a areálu autoservisu AUTOMAX, na juhu severnou hranicou UO Dušianica až po Ul. Slovenských partizánov.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov
- *37 – Rozkvet I.*
- *38 – Rozkvet II.*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 37: Rozkvet I.

Obytný súbor Rozkvet bol budovaný od r.1978 (vydané územné rozhodnutie), prakticky až po zastavenie výstavby HBV koncom 80-tych rokov. Jeho najvýznamnejšou funkciou je funkcia bývania v bytových domoch (HBV), výška objektov sa pohybuje od 9 do 13 podlaží.

V južnej časti UO sa nachádza niekoľko starších izolovaných rodinných domov.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádza predovšetkým rozsiahly areál Strednej priemyselnej školy bez špecifikácie (v budove bývalého Domova mládeže sú v súčasnosti umiestnené komerčné prevádzky zariadení služieb, školské a zdravotnícke zariadenia, byty a pod.), Štátny okresný archív, V. Základná škola, ako aj zdravotné strediská, lekáreň a pobočka Okresnej knižnice v parteri bytových domov na Novomeského ulici.

Komerčná vybavenosť je zastúpená najmä areálom Slovenských telekomunikácií, a.s., ale aj zariadeniami maloobchodu, nevýrobných služieb a verejného stravovania (hostinec U pekára, piváreň Tarantula), ktoré sa nachádzajú najmä v parteri bytových domov na Novomeského ulici.

Zeleň je v UO zastúpená najmä menšími plochami verejnej zelene s parkovou úpravou na Novomeského ul. a ul. M. Benku, menšími plochami verejnej zelene v rámci plôch HBV, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (SPŠ, ZŠ), sprievodnou zeleňou komunikácií a nešpecifikovanou neupravenou zeleňou na plochách určených podľa koncepcie zástavby na iné funkcie. V južnej časti UO nad cestou Slovenských partizánov sa nachádza aj krajinná zeleň v podobe trvalých trávnych porastov a ornej pôdy.

Vodné plochy a toky sa v UO nenachádzajú.

Výrobné plochy sa na území UO nevyskytujú.

Z dopravných plôch sa v UO okrem mestských komunikácií nachádza čerpacia stanica pohonných látok ESSO, parkoviská a koncentrované radové garáže (najmä kombinované ako súčasť vybavenosti HBV

Technická infraštruktúra je okrem vstavaných trafostaníc 22/0,4 kV zastúpená najmä plynovou výhrevňou pri areáli SPŠ a odovzdávacou stanicou tepla.

Urbanistický obvod 38: Rozkvet II.

Obytný súbor Rozkvet bol budovaný od r.1978 (vydané územné rozhodnutie), prakticky až po zastavenie výstavby HBV koncom 80-tych rokov. Jeho dominantnou funkciou je funkcia bývania v bytových domoch (HBV), výška objektov sa pohybuje od 9 do 13 podlaží.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádzajú areály základnej občianskej vybavenosti HBV (rozostavaná i keď čiastočne funkčná VIII. Základná škola, materská škola), a kaplnka sv.Heleny.

Komerčná vybavenosť je v rámci HBV zastúpená základnými zariadeniami maloobchodu, nevýrobných služieb a verejného stravovania (espresso Hermes), ale aj vyššou vybavenosťou (pobočka VÚB, a.s.), z ktorých značná časť sa nachádza v parteri bytových domov.

V lokalite pri súbehu cesty I/61 a cesty na Dolný Moštenec sa v rámci služieb motoristom nachádzajú stravovacie zariadenia (motorest Gurman, salaš Bystričan) a areál AUTOMAX-u (predaj a servis motorových vozidiel).

Zeleň je v UO zastúpená najmä väčšími plochami verejnej zelene s neukončenou alebo úplne absentujúcou parkovou úpravou (nad Novomeského ul. a ul. M. Benku, resp. v okolí kaplnky sv. Heleny), menšími plochami verejnej zelene v rámci plôch HBV, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (ZŠ, MŠ), v menšej miere aj sprievodnou zeleňou komunikácií. Značnú časť územia UO zaberá nešpecifikovaná neupravená zeleň na plochách určených podľa koncepcie zástavby na iné funkcie. V juhovýchodnej časti UO nad cestou Slovenských partizánov sa nachádza aj krajinná zeleň v podobe trvalých trávnych porastov a ornej pôdy.

Vodné plochy a toky sa v UO nenachádzajú.

Výrobné plochy sa na území UO nevyskytujú.

Z dopravných plôch sa v UO okrem ciest a mestských komunikácií nachádza čerpacia stanica pohonných látok SHELL a areál autoservisu AUTOMAX (na ceste I/61), parkoviská a koncentrované radové garáže (najmä kombinované ako súčasť vybavenosti HBV)

Technická infraštruktúra je okrem vstavaných trafostaníc 22/0,4 kV zastúpená najmä odovzdávacími stanicami tepla.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Rozkvet vychádza z názoru, že pôvodný koncept zástavby prezentovaný Aktualizáciou ÚPN-Z Rozkvet z r.1989 je potrebné, hoci s nevyhnutnými zmenami vyjadrujúcimi rozdielne socio-ekonomické podmienky, rešpektovať. Ďalší rozvoj tejto MČ je teda chápaný (okrem postupného vylepšovania kvality obytného prostredia - využitie podkroví, strešné nadstavby, modernizácia, prestavba, humanizácia, rekonštrukcia zelene a pod.) v podobe hlavného priestoru bytovej výstavby (najmä bytových domov), ale aj výstavby zodpovedajúceho občianskeho vybavenia. Tento koncept je umocňovaný schválenou preložkou cesty II/517, ktorá tak tvorí nielen prirodzenú územnú hranicu Rozkvetu, ale aj možnosť dopravného nástupu do novej časti MČ.[14]

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta viacero významných zmien, a to najmä:

- výstavbu 365 b.j. formou HBV a 360 b.j. formou IBV vo východnej, západnej a južnej časti MČ,
- zásadnú modernizáciu a humanizáciu súčasného obytného územia,
- v rámci modernizácie kompletizáciu zdravotníckych, sociálnych a sociálno-zdravotníckych zariadení,
- vybudovanie športovo-rekreačného areálu v centrálnej časti OS Rozkvet pre potreby obyvateľov MČ i celého mesta,
- vybudovanie menšieho rekreačno-oddychového areálu v severnej časti MČ,
- dostavbu zariadení komerčného občianskeho vybavenia v severovýchodnej časti MČ,
- vybudovanie centrálneho priestoru charakteru verejnej zelene so zvýšeným zastúpením zariadení nekomerčného občianskeho vybavenia,
- vybudovanie zodpovedajúcich prístupových a obslužných cestných komunikácií,
- rekonštrukcia a nová výsadba verejnej zelene v medziblokových priestoroch a na plochách inak nevyužiteľných z hľadiska morfológie terénu.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ s

- výstavbou 365 b.j. formou HBV v priestore južne od Helenskej a východne od Dušianickej ulice, pričom v zmysle regulatívov funkčného rozvoja je možné nahradiť časť navrhovanej HBV rodinnými domami (IBV) podľa aktuálnej potreby a podrobnejšej ÚPD,
- výstavbou 360 b.j. formou IBV, a to:
  - 60 b.j. (intenzívna zástavba) vo východnej časti MČ nad Ul. Slov. partizánov,
  - 240 b.j. (kombinovaná intenzívna a klasická zástavba) v západnej časti MČ medzi Sládkovičovou ul. a Ul. M.Benku,
  - 60 b.j. (klasická zástavba východne od spomínanej novej HBV).

S ďalšími novými bytmi v MČ počíta ÚPN formou nadstavieb jestvujúcich objektov v rámci modernizácie.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta (v súlade s Generelom bytovej výstavby) v priestore MČ vo výhľade s

- výstavbou cca 100 b.j. formou HBV v priestore medzi Prístupovou ul. a Ul. M.Benku,
- výstavbou cca 45 b.j. formou HBV medzi Novomeského ul. a ul. ČSA,
- výstavbou cca 200 b.j. formou HBV južne až juhozápadne od VIII. ZŠ.

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v MČ len[15] s

- kompletizáciou menších zdravotníckych, sociálnych a sociálno-zdravotníckych zariadení výstavbou (prestavba, vostavba) v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia,

[14] *V dôsledku prijatého členenia územia Považskej Bystrice na mestské časti a urbanistické obvody sa z hľadiska návrhu dostáva prevažná časť novo navrhovanej investičnej výstavby v rámci OS Rozkvet do UO Dušianica ako súčasti MČ Hliny. Tento rozpor bude v prípade súhlasu mesta Považská Bystrica možné odstrániť v čistopise ÚPN preradením UO Dušianica do MČ Rozkvet.*

[15] *Vzhľadom na navrhovanú sústredenú výstavbu kapacitnejších zariadení občianskeho vybavenia na území susediacej MČ Hliny (UO Dušianica)ako súčasti OS Rozkvet.*

- reštrukturalizáciou a modernizáciou súčasného základného občianskeho vybavenia v rámci OS Rozkvet,
- dostavbou zariadení komerčného občianskeho vybavenia v severovýchodnej časti MČ v zmysle pôvodného návrhu Aktualizácie ÚPN-Z Rozkvet,
- vybudovaním centrálneho priestoru charakteru verejnej zelene so zvýšeným zastúpením zariadení nekomerčného občianskeho vybavenia v priestore okolo kaplnky sv. Heleny slúžiaceho primárne ako oddychový a spoločenský priestor (cirkevné púte, ľudové veselice) s možnosťou umiestňovania menších nerušiacich nekomerčných zariadení kultúrneho, vzdelávacieho, charitatívneho a podobného charakteru (pozri kapitolu P. Regulatívy a limity využitia územia),
- prípadnou postupnou prestavbou jestvujúcich predškolských zariadení (alebo častí zariadení) na zariadenia sociálnej starostlivosti.

ÚPN mesta navrhuje v tejto mestskej časti vybudovanie 2 nových športovo-rekreačných areálov, a to

- väčšieho južne a západne od VIII.ZŠ s kapacitnejším športovo-rekreačným vybavením, ako napr.
  - športová hala pre 3.000 divákov,
  - krytý 25 m plavecký bazén,
  - otvorený 25 m plavecký bazén,
  - otvorený zimný štadión,
  - kolkáreň (bowlingová hala),

  ale aj
  - závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - rekreačné ihriská pre loptové hry, a pod.
- menšieho severne od V.ZŠ s extenzívnejším využitím, ako napr.
  - závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - rekreačné ihriská pre loptové hry (volejbal, basketbal a iné) určené pre širokú verejnosť,

Ďalej tu uvažuje aj s rekonštrukciou športovísk v areáli V. a VIII. ZŠ a s ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti, resp. mesta.

S plochami zelene počíta ÚPN mesta najmä

- v spomínanom priestore verejnej zelene so zvýšeným zastúpením zariadení nekomerčného občianskeho vybavenia v priestore okolo kaplnky sv. Heleny,
- v medziblokových priestoroch a na plochách inak nevyužiteľných z hľadiska morfológie terénu (rekonštrukcia a nová výsadba verejnej zelene),
- v podobe vyhradenej zelene v areáloch občianskeho vybavenia (ZŠ, MŠ),
- v ZO nad Ul. Slov. partizánov (časť v MČ Hliny),
- v záhradách navrhovanej IBV,
- v priestore záhrad nad preložkou cesty II/517 (zosuvné, ťažko zastaviteľné územie),
- v priestore pozdĺž prítoku Mošteníka (sprievodná zeleň vodných tokov charakteru rekreačnej verejnej zelene).

S plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje. Na špecifickú formu využitia (vedecko-technologický park - vrátane podnikateľského inkubátora - pre podporu progresívnych technológií výroby v meste) je tu navrhované menšie územie juhovýchodne od areálu autoservisu Automax.[16]

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:

- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke ulíc Prístupová - Slov.partizánov – Lánska (na hranici s MČ Stred),
- postupné budovanie hromadných garáží v jestvujúcej zástavbe UO Rozkvet I až na celkovú kapacitu 600 vozidiel (3x200),

[16] *Väčšia časť tohto priestoru leží už na území MČ Hliny (UO Dušianica).*

- postupné budovanie hromadných garáží v jestvujúcej zástavbe UO Rozkvet II až na celkovú kapacitu 1.800 vozidiel (3x400 + 3x200),
- vybudovanie hromadných garáží v rámci novej výstavby HBV (kapacita 200+200 vozidiel),
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií,
- vybudovanie peších ťahov spájajúcich OS Rozkvet s MČ Stred a MČ Lány, ako aj peších ťahov v rámci OS.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení, resp. s ich rekonštrukciou a úpravou.

D.2.2.6. Mestská časť 06 - Hliny

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe hranicou administratívneho územia mesta Považská Bystrica (hranica s obcou Prečín), na severovýchode lesným masívom UO Vysoká Bukovina, Ul. Slovenských partizánov, na severe hranicami UO Rozkvet I a II (MČ Rozkvet) a na západe až juhozápade hranicami k.ú. Dolný Moštenec a Horný Moštenec.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *17 – Pod Žadovcom*
- *08 – Hliny*
- *09 – Dušianica*
- *27 – Zemiansky Kvašov*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 17: Pod Žadovcom

Takmer celý UO tvoria hospodárske lesy. Zvyšok územia UO zaberajú plochy poľnohospodárskej pôdy (trvalé trávne porasty) a krajinná zeleň evidovaná v KN ako „zastavaná plocha".

Urbanistický obvod 08: Hliny

Obytný súbor Hliny bol vybudovaný začiatkom 70-tych rokov. Jeho dominantnou funkciou je funkcia bývania, a to jednak v bytových domoch (HBV) s výškou objektov od 5-7 podlaží pri doskových obytných domoch až po 11-podlažné bodové domy, jednak v rodinných domoch (IBV) charakteru progresívnej (radové domy) i klasickej IBV (izolované RD). V severnej časti UO ako aj popri ceste do Zemianskeho Kvašova sa nachádzajú aj lokality klasickej IBV nepatriace k OS Hliny.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádza len základná občianska vybavenosť HBV (VII. Základná škola, materská škola), resp. menší areál športových ihrísk za HBV pri ceste na Zemiansky Kvašov.

Komerčná vybavenosť je zastúpená najmä zariadeniami maloobchodu a nevýrobných služieb (zariadenie Jednoty, predajňa malej poľnohospodárskej techniky Zaťko, stavebniny), ale aj verejného stravovania (Poľovnícka reštaurácia) ako aj sídlami súkromných firiem.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená menšími plochami verejnej zelene v rámci plôch HBV, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (ZŠ, MŠ), zeleňou záhrad rodinných domov i samostatných záhrad, záhradkárskou osadou Hliny, sprievodnou zeleňou komunikácií a ostatnou nešpecifikovanou zeleňou.

Krajinná zeleň je zastúpená hospodárskymi lesmi a poľnohospodárskou pôdou (najmä trvalé trávne porasty, v menšej miere aj orná pôda).

Vodné plochy a toky sú v tejto časti UO zastúpené len Kvášovským potokom.

Z výrobných plôch sa na území UO vyskytuje len menší skladový areál stavebnín pri ceste na Zemiansky Kvašov.

Z dopravných plôch sú okrem ciest (II/517) a mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené len parkoviská (ako súčasť vybavenosti HBV).

Výraznejšie plochy technickej infraštruktúry sa v tejto časti UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 09: Dušianica

Okrem značných plôch PPF (najmä trvalé trávne porasty, menšie plochy ornej pôdy a trvalých kultúr, resp. zeleň evidovaná v KN ako „zastavaná plocha“) a malej lokality LPF (hospodárske lesy) sú nepočetné mestotvorné funkcie UO sústredené pozdĺž cesty Slovenských partizánov na východe a pri ceste na Dolný Moštenec na západe.

Bytová výstavba je zastúpená len niekoľkými staršími rodinnými domami pri ceste Slovenských partizánov.

Komunálna vybavenosť sa v UO nevyskytuje, komerčná vybavenosť je zastúpená len administratívou Slovenského plynárenského priemyslu, a.s. Športovú a rekreačnú vybavenosť zastupuje lyžiarska cvičná lúka s cca 200 m vlekom nad cestou Slovenských partizánov.

Sídelná zeleň je zastúpená len malým výbežkom verejnej zelene, ktorý sem zasahuje z UO Rozkvet II, ako aj zeleňou rodinných domov.

Vodné plochy a toky sa v UO nevyskytujú.

Z výrobných plôch sa na území UO vyskytuje len betonárka Cestných stavieb, s.r.o. medzi cestou na Dolný Moštenec a prístupovou cestou k OS Rozkvet.

Z dopravných plôch sú okrem mestských komunikácií v tejto časti UO zastúpené len poľné cesty.

Zariadenia technickej infraštruktúry reprezentuje najmä vodojem. Iné významnejšie plochy technickej infraštruktúry nenachádzajú.

Urbanistický obvod 27: Zemiansky Kvášov

Bývanie je v UO zastúpené výhradne nízkopodlažnou zástavbou rodinnými domami, v centrálnej časti obce pôvodného vidieckeho typu, v okrajových častiach už mestského typu. Mestský typ rodinných domov sa však v dôsledku prestavieb alebo náhrady pôvodných objektov čiastočne vyskytuje aj v pôvodnej starej zástavbe.

Komunálna vybavenosť je zastúpená len kostolom a miestnym kultúrnym domom, komerčná vybavenosť len predajňou rozličného tovaru. Športovo-rekreačná vybavenosť je zastúpená niekoľkými rekreačnými chatkami v údolí Kvášovského potoka.

Prevažnú časť územia UO tvorí krajinná zeleň, a to najmä v podobe hospodárskych lesov a poľnohospodárskej pôdy (orná pôda a trvalé trávne porasty). Sídelná zeleň má predovšetkým podobu záhrad pri rodinných domoch a samostatných záhrad, zastúpená je aj zeleň cintorínov a ostatná zeleň.

Vodné plochy a toky sú v UO zastúpené Kvášovským potokom a jeho menšími prítokmi.

Výrobné plochy sa na území UO nenachádzajú (areál bývalého poľnohospodárskeho družstva je nevyužívaný, objekty chátrajú).

Z dopravných plôch sa v UO okrem miestnych komunikácií nachádzajú len poľné a lesné cesty.

Okrem vodojemu v lokalite Páleniská sa v UO významnejšie plochy technickej infraštruktúry nenachádzajú.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Hliny vychádza z rozdielneho postavenia jednotlivých funkčných zón MČ v súčasnosti i návrhovom období.

Priestor OS Hliny (UO 08 – Hliny) je do značnej miery stabilizovaný a okrem určitého rozvoja IBV by sa v ňom mala pozornosť sústreďovať na postupné vylepšovanie kvality obytného prostredia (využitie podkroví, strešné nadstavby, modernizácia, prestavba, humanizácia, rekonštrukcia zelene a pod.).

Priestor bývalej samostatnej obce Zemiansky Kvášov zase predstavuje len čiastočné možnosti rozvoja IBV podľa pôvodnej koncepcie (UŠ zóny Zemiansky Kvášov z r. 1982). Celé územie UO je samozrejme potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Prevažná časť UO Dušianica sa v dôsledku prijatého členenia územia Považskej Bystrice na mestské časti a urbanistické obvody dostáva z hľadiska ÚPN do priestoru navrhovanej investičnej výstavby v rámci OS Rozkvet. Ďalší rozvoj tohto UO je teda chápaný ako hlavný

priestor bytovej výstavby (najmä bytových domov), ale aj výstavby zodpovedajúceho občianskeho vybavenia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta viacero významných zmien, a to najmä:
- výstavbu 879 b.j. formou HBV a 240 b.j. formou IBV v severnej časti MČ (UO Dušianica),
- zásadnú modernizáciu a humanizáciu súčasného obytného územia OS Hliny,
- vo výhľade aj výstavbu cca 75 b.j. formou IBV v nadväznosti na súčasnú IBV v UO Hliny,
- vo výhľade po r. 2020 vybudovanie menšieho športovo-rekreačného areálu v UO Pod Žadovcom pre potreby obyvateľov OS Hliny a Zemianskeho Kvášova,
- vybudovanie centrálneho priestoru občianskeho vybavenia pre potreby nielen obyvateľov MČ Hliny a MČ Rozkvet, ale aj celého mesta Považská Bystrica,
- vybudovanie príslušnej časti preložky cesty II/517 s napojením na jestvujúcu sieť obslužných komunikácií OS Rozkvet,
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/517 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj).

Z hľadiska bývania počíta teda ÚPN mesta v priestore MČ s
- výstavbou 879 b.j. formou HBV v priestore severne od preložky cesty II/517 v rámci OS Rozkvet,
- výstavbou formou IBV, a to:
  - 200 b.j. (kombinovaná intenzívna a klasická zástavba) v severovýchodnej časti MČ (UO Dušianica) medzi Ul. Slov. partizánov a preložkou cesty II/517 v rámci OS Rozkvet,
  - 40 b.j. (klasická zástavba) južne od preložky cesty II/517,
  - 110 b.j. (klasická zástavba) v podobe dostavby územia v UO Zemiansky Kvášov).

Ďalšie obmedzené množstvo nových bytov je v MČ možné získať formou nadstavieb jestvujúcich objektov HBV v rámci modernizácie.

Vo výhľade rezervuje ÚPN na území MČ ešte ďalšie plochy pre výstavbu formou IBV, a to:
- pre cca 25 b.j. južne od preložky cesty II/517,
- pre cca 50 b.j. (kombinovaná intenzívna a klasická zástavba) v nadväznosti na súčasnú IBV Hliny v južnej časti UO Hliny.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ najmä s
- postupnou výstavbou zariadení občianskeho vybavenia v centrálnom priestore OS Rozkvet pre potreby nielen obyvateľov MČ Hliny a MČ Rozkvet, ale aj celého mesta Považská Bystrica s možnou náplňou
  - polyfunkčné kultúrne zariadenie pre potreby obyvateľov OS Rozkvet (knižnica, klubové zariadenia, divadlo malých foriem),
  - sociálne a zdravotnícke zariadenia,
  - voľnočasové centrum,
  - kino, resp. prírodný amfiteáter,
  - hotel (cca 200-250 lôžok),
  - veľký supermarket s cca 1.000 – 2.500 m^2 predajnej plochy,
  - stravovacie zariadenia,
  - menšie prevádzky obchodu a nevýrobných služieb,
  - administratíva (banky, poisťovne, sídla firiem a pod.),
- kompletizáciou menších zdravotníckych a sociálnych zariadení výstavbou (prestavba, vostavba) v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia, resp. využitím súčasných predškolských zariadení,
- reštrukturalizáciou a modernizáciou súčasného základného občianskeho vybavenia v rámci OS Hliny,
- postupným budovaním centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Zemiansky Kvášov.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti s

- výhľadovým (po r. 2020) vybudovaním menšieho športovo-rekreačného areálu v UO Pod Žadovcom pre potreby obyvateľov OS Hliny a Zemianskeho Kvášova s možnou náplňou:
  - závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - rekreačné ihriská pre loptové hry (volejbal, basketbal a iné) určené pre širokú verejnosť,
  - detské ihriská,
  - menšie kryté zariadenia (posilňovňa, fitnes centrum, squash...)
- zachovaním a dobudovaním jestvujúceho rekreačno-športového areálu s lyžiarskym svahom a vlekom v priestore medzi ZO a areálom SPP nad Ul. Slov.partizánov,
- zachovaním a dobudovaním súčasného športoviska v OS Hliny pri ceste na Zemiansky Kvášov (najmä rekreačné ihriská pre loptové hry),
- rekonštrukciou športovísk v areáli VII. ZŠ a s ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti.

S plochami zelene počíta ÚPN mesta najmä

- v medziblokových priestoroch novej HBV a na plochách inak nevyužiteľných z hľadiska morfológie terénu,
- v priestore záhrad nad preložkou cesty II/517 (zosuvné, ťažko zastaviteľné územie),
- v priestore verejnej zelene navrhovaného zeleného koridoru spájajúceho biokoridor Mošteníka s centrálnou plochou verejnej zelene v OS Rozkvet,
- v podobe vyhradenej zelene v areáloch občianskeho vybavenia (ZŠ, MŠ),
- v ZO nad Ul. Slov. partizánov (časť v MČ Rozkvet), ale najmä v ZO Hliny,
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV.

S plochami výroby ÚPN mesta v tejto časti MČ neuvažuje. Na špecifickú formu využitia (vedecko-technologický park - vrátane podnikateľského inkubátora - pre podporu progresívnych technológií výroby v meste) je tu navrhované menšie územie juhovýchodne od areálu autoservisu Automax, nakoľko je značná časť tohto priestoru ešte vo vlastníctve mesta Považská Bystrica[17]. ÚPN mesta počíta aj so zachovaním obslužno-výrobného areálu SPP, a.s. západne od Ul. Slov. partizánov.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti tieto úpravy a zariadenia:

- vybudovanie preložky cesty II/517 v úseku cesta I/61 – Ul. Slov. Partizánov,
- vybudovanie prístupovej komunikácie z preložky cesty II/517 na OS Rozkvet (napojenie na jestvujúcu sieť obslužných komunikácií),
- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke Ul. Slov. partizánov s preložkou cesty II/517 pod Rozkvetom,
- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke Ul. Slov. partizánov s cestou III/5173 do Zemianskeho Kvášova,
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/517 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj),
- výhľadová (po r. 2020) likvidácia „kolónie“ individuálnych garáží v lokalite pod Klčinou,
- vybudovanie hromadných garáží v rámci novej výstavby HBV s kapacitou 1.000 vozidiel (2x400 + 200),
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

[17] *Menšia časť tohto priestoru leží už na území MČ Rozkvet (UO Rozkvet II).*

D.2.2.7. Mestská časť 07 – Za Váhom

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na západe až juhozápade ľavým brehom Váhu, na juhu (na nive Váhu) pravým brehom Vážskeho kanála a za mostom pravým brehom starého koryta Váhu, na východe tiež pravým brehom starého koryta Váhu a na severe hranicou k.ú. Šebešťanová a hranicou administratívneho územia mesta Považská Bystrica (obec Udiča).

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *21 – Orlové*
- *22 – Považské Podhradie*
- *41 – Ľahký priemysel*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 21: Orlové

Obytné plochy UO sú tvorené výhradne nízkopodlažnými rodinnými domami, čiastočne ešte charakteru pôvodnej zástavby vidieckeho typu, väčšinou však už (po prestavbe a dostavbe prieluk) charakteru mestského.

V UO sa z komunálnej vybavenosti nachádza len areál pamiatkovo chráneného kaštieľa s Vlastivedným múzeom, a materská škola. Komerčná vybavenosť je zastúpená niekoľkými maloobchodnými (väčšinou ako doplnková funkcia rodinných domov) a stravovacími zariadeniami (hostinec MAXO, pohostinstvo, bufet v športovom areáli). Na východ od športového areálu sa nachádza nový areál doškoľovacieho zariadenia PRIMA Zdroj holding, a.s.

Rekreačno-športové plochy sú zastúpené športovým areálom s cvičnými futbalovými ihriskami na severozápad od súčasnej hranice zastavaného územia.

Sídelná zeleň pozostáva najmä zo zelene záhrad pri rodinných domoch, resp. zelene samostatných záhrad. Minimálne je zastúpená zeleň cintorínov, zeleň v areáloch občianskej vybavenosti (MŠ) a ostatná neidentifikovaná zeleň.

Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), v nive Váhu aj lesy na poľnohospodárskej pôde, resp. sprievodná zeleň vodných tokov.

Voda je zastúpená najmä tokom Váhu a Vážskym kanálom, okrem toho len menšími potokmi, ktoré majú v zastavanom území charakter kanála.

Výrobno-skladové plochy sú zastúpené areálom firmy MARS (veľkoobchod), AMP (výroba a obchod s bicyklami), ADET, s.r.o. (výroba ochranných pracovných pomôcok) a veľkoskladom GALTOP EDIN.

Z dopravných plôch sa na území UO okrem ciest a miestnych komunikácií nachádza len ČSPL ÖMV, ako aj početné lesné a poľné cesty.

Významnejšie plochy technickej infraštruktúry sa na území UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 22: Považské Podhradie

Obytná zóna UO pozostáva okrem niekoľkých nízkopodlažných bytových domov (3-5 podlažných) takmer výlučne z nízkopodlažnej zástavby charakteru RD so záhradami. Niektoré z rodinných domov majú ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, prevláda však už typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom s poštou, základnou školou (1.-4.ročník), materskou školou a kostolom s farou, komerčná vybavenosť len niekoľkými zariadeniami maloobchodu a stravovacími zariadeniami (hostinec U kastelána). Objekty zámočku a kaštieľa, ktoré by mohli slúžiť ako zariadenia občianskej vybavenosti, sú v súčasnosti svojím majiteľom nevyužívané.

Športovo-rekreačná vybavenosť na území UO absentuje (okrem športových plôch v rámci areálu ZŠ).

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov, zeleňou v rámci areálov OV (ZŠ, MŠ) a ostatnou zeleňou. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty)v okolí Vážskeho kanála aj sprievodná zeleň vodných tokov.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä Vážsky kanál, okrem neho len niekoľko menších potokov bez názvu.

Plochy výroby reprezentuje v UO areál bývalého PD v ktorom sa nachádzajú najmä aktivity firmy RAVEN, a.s. (sklad stavebnín, colný sklad, ČSPL). V južnej časti areálu je stolárstvo.

Z dopravných plôch sa na území UO okrem ciest a miestnych komunikácií nachádza len ČSPL (nafta) v areáli RAVEN-u, a.s., ako aj početné lesné a poľné cesty.

Významnejšie plochy technickej infraštruktúry sa v UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 41: Ľahký priemysel

Obytná zástavba sa na území UO prakticky nevyskytuje (okrem 1 rodinného domu v severnej časti pri ceste pod lesom).

Komunálnu občiansku vybavenosť tu zastupuje len areál SOU stavebného a administratívne budovy štátnych podnikov (Lesy SR, š.p., SAD Trenčín, š.p. – OZ, Slovenská správa ciest - správa a údržba Považská Bystrica).

Komerčná vybavenosť sa vyskytuje predovšetkým v podobe zariadení maloobchodu (maloobchodné predajne výrobných a obchodných podnikov). Verejné stravovacie služby zabezpečuje len salaš Lujana v severnej časti UO. Športové a rekreačné zariadenia sa v UO nenachádzajú.

Sídelnú zeleň predstavuje na území UO takmer výlučne zeleň areálov výrobných podnikov, často v dezolátnom stave. Dopĺňajú ju len menšie plochy sprievodnej zelene vodných tokov pozdĺž Vážskeho kanála.

Vodné plochy a toky sú zastúpené Vážskym kanálom a jeho priesakovým kanálom.

Nakoľko je celý UO vlastne takmer monofunkčným výrobno-skladovým obvodom, je tu najviac zastúpená výrobná funkcia. Z výrobných podnikov nadmestského významu sa tu nachádza najmä areál firmy LOGMAN - POVAŽAN, a.s. a areál firmy DOR, s.r.o., väčšími podnikmi komunálnej priemyselnej výroby sú napr. LPS MACHINE, s.r.o. a AMP welding, s.r.o. Ostatnú výrobu predstavujú drobné výrobné prevádzky, často charakteru výrobných služieb.

V UO sú zastúpené aj veľkoobchodné a skladové prevádzky, z ktorých najvýznamnejšie sú: RAVEN, a.s. – veľkoobchod s hutníckym materiálom, PRIMA ZDROJ Holding, a.s. Púchov, VEHOX Púchov, s.r.o. – veľkosklad ovocia a zeleniny, B&B - bratia Belanskí, veľkoobchod s potravinami, atď.

Stavebná výroba je zastúpená najmä areálmi Považskej stavebnej, a.s. a V.K.-S.O.K., stavebno-obchodnej firmy.

Lesná výroba má v UO tiež svoje zastúpenie, a to jednak areálom Lesov SR, š.p., ako aj areálom Mestských lesov Považská Bystrica, s.r.o..

Dopravné plochy sú v UO zastúpené okrem ciest a miestnych komunikácií najmä areálmi špecializovaných zariadení dopravy (Slovenská správa ciest - správa a údržba Považská Bystrica) a dopravných firiem (SAD, š.p. Trenčín – OZ Považská Bystrica, a viacero menších dopravných firiem). Okrem nich sa tu nachádzajú početné autoservisy (Citroen – AUTOVEK, Peugeot, autoservis MAZELI pre nákladné vozidlá atď.), areál Stanice technickej kontroly, autoškola s cvičiskom a ČSPL Benzinol.

Zariadenia technickej infraštruktúry sú reprezentované predovšetkým rozsiahlym areálom vodnej elektrárne Považská Bystrica (SE – Vodné elektrárne Trenčín, a.s.). Iné významnejšie plochy technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti za Váhom vychádza opäť z rozdielneho charakteru jednotlivých funkčných zón MČ v súčasnosti i návrhovom období.

Je to jednak územie bývalých samostatných obcí Orlové a Považské Podhradie (v ktorých však už výrazne prevládajú nové plochy IBV mestského charakteru), jednak územie výrobno-obslužnej zóny (UO 41 - Ľahký priemysel). Najväčšiu časť územia MČ tvorí lesný masív a poľnohospodárska pôda.

Priestory bývalých samostatných obcí Orlové a Považské Podhradie predstavuje len čiastočné možnosti rozvoja IBV, preto je celé územie ich UO potrebné predovšetkým dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Územie výrobno-obslužnej zóny nemá v podstate rezervy pre extenzívny rozvoj. Určité neveľké plošné rezervy spočívajú v doposiaľ nevyužívaných plochách, väčšiu rezervu však predstavujú súčasné areály firiem, a to najmä z hľadiska možností ich intenzifikácie.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta len nasledujúce významnejšie zmeny:

- výstavbu 115 b.j. v UO Orlové a 80 b.j. v UO Považské Podhradie formou IBV,
- modernizáciu a dobudovanie športovo-rekreačného areálu Orlové pre potreby obyvateľov celého mesta Považská Bystrica,
- postupné budovanie centrálnych priestorov občianskeho vybavenia v UO Orlové a Považské Podhradie (so zapojením objektov oboch kaštieľov),
- výhľadové vybudovanie centra vybavenosti trhových, netrhových a výrobných služieb (obchod, kultúra, vzdelávanie, cestovný ruch, voľný čas, gastronómia, administratíva, veda, výskum a inovácie) v priestore Sihote,[18]
- vybudovanie (rekonštrukcia) mestského rekreačného lesa / lesoparku v okolí Považského hradu,
- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky a privádzača Centrum vrátane rekonštrukcie mosta cez Váh,
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/507 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj).

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ len s

- výstavbou 115 b.j. formou IBV v priestore severozápadne od zastaveného územia UO Orlové (lokalita Potoky - Viešky),
- výstavbou 80 b.j. formou IBV na zostávajúcich voľných plochách v UO Považské Podhradie.

Vo výhľade počíta ďalej s dostavbou IBV v lokalite Potoky – Viešky (cca 60 b.j.) a s ďalšou klasickou IBV v lokalite nad cintorínom (cca 40 b.j.).

Z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta v MČ najmä s

- opätovným využitím priestorov kaštieľa Orlové najmä pre potreby celomestského až regionálneho nekomerčného občianskeho vybavenia, s možnosťami funkcií
  - vlastivedné múzeum,
  - obrazová galéria (výstavné priestory),
  - knižnica,
  - klubové priestory,
  - prípadne aj penzión a reštaurácia,
- postupným budovaním centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Považské Podhradie (s rekonštrukciou objektov oboch kaštieľov a ich zapojením do poskytovania komerčných i nekomerčných služieb obyvateľom a návštevníkom),
- v súvislosti s tým s kompletizáciou menších zdravotníckych a sociálnych zariadení v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia, resp. využitím súčasných predškolských zariadení,
- vybudovanie zariadenia OZ Prameň života - Komunitného centra pomoci mladým ľuďom závislým na alkohole a drogách, v doline pod Vysokou (UO Považské Podhradie),
- konzerváciou, resp. čiastočnou rekonštrukciou Považského hradu,
- výhľadového vybudovania centra vybavenosti trhových, netrhových a výrobných služieb (obchod, kultúra, vzdelávanie, cestovný ruch – ubytovanie, aquapark a pod., voľný čas, gastronómia, administratíva, veda, výskum a inovácie – vedecko-technologický park) v priestore Sihote, ktoré by v značnej miere slúžilo potrebám širšieho regiónu, resp. potrebám tranzitnej automobilovej dopravy a tranzitného cestovného ruchu v dopravnom koridore č.Va.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä s

- modernizáciou a dobudovaním športovo-rekreačného areálu Orlové pre potreby obyvateľov celého mesta Považská Bystrica s možnou náplňou:
  - futbalové ihriská,
  - závodné i rekreačné ihriská pre loptové hry (volejbal, basketbal a iné),

[18] *Na základe schválenej stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Považská Bystrica (AUREX, spol. s r.o., 08/2007)*

  - závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - otvorený 25 m plavecký bazén,
  - menšie kryté zariadenia (posilňovňa, fitnes centrum, squash...),
  - prípadne lodenica[19],
- rekonštrukciou športovísk v areáli ZŠ a s ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti,
- využitím prihrádzového pásu Vážskeho kanála pre extenzívnu rekreáciu.

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ najmä
- v priestore navrhovaného mestského rekreačného lesa / lesoparku v okolí Považského hradu,
- v podobe doplnkovej zelene vo výrobných a výrobno-obslužných areáloch,
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV.

Z hľadiska výroby uvažuje ÚPN mesta v tejto MČ len s miernym zvýšením počtu pracovných príležitostí (+100) na doposiaľ nevyužívaných plochách, resp. intenzifikáciou využitia areálov firiem v rámci UO 41 Ľahký priemysel. V celej zóne navrhuje základnú humanizáciu prostredia (prestavba a rekonštrukcia stavieb a zelene, zabezpečenie základnej vybavenosti pre zamestnancov firiem – stravovanie, oddych, rekreačno-športové možnosti, a pod.).

Na hranici s MČ Šebešťanová (severne od areálu RAVEN-u) počíta vo výhľade po r. 2020 aj s vytvorením uceleného malého priemyselného parku s cca 700 prac. príležitosťami, ktorý bude územne prepojený na výrobno-obslužné plochy v MČ Šebešťanová.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti tieto úpravy a zariadenia:
- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky a privádzača Centrum,
- v súvislosti s tým rekonštrukcia mosta cez Váh (s vytvorením samostatných jazdných pruhov pre cyklistov v rámci Považskej nadregionálnej cyklomagistrály a jej odbočky smerom na Rajec),
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/507 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj),
- rekonštrukcia vnútroobvodovej dopravnej siete v rámci výrobno-obslužnej zóny Považské Podhradie,
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov (v rámci nich vybudovanie pešieho a cyklistického prepojenia MČ Za Váhom a MČ Považská Teplá s využitím jestvujúceho mosta nad Vážskym kanálom, vybudovanie podchodu pod diaľnicou D1 a ďalej – už na území MČ Považská Teplá – lávky pre peších cez staré koryto Váhu),
- vybudovanie obratiska a predĺženie trasy MHD do priestoru športovo-rekreačného areálu Orlové,
- výhľadové ľavostranné rozšírenie Hričovského kanála Váhu a rekonštrukcia plavebnej komory VE Považská Bystrica v súvislosti s výstavbou Vážskej vodnej cesty[20],
- výhľadová trasa vysokorýchlostnej železničnej trate Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice, na území MČ v podobe: most cez Váh severne od Orlového – tunel pod vrchom Vysoká – most ponad priemyselný park Považské Podhradie – Šebešťanová a cez Váh do spoločného dopravného koridoru diaľnice a železničnej trate č.120.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí a zariadení infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení, resp. s ich rekonštrukciou a úpravou.

---

[19] *Pre športový areál bolo vypracovaných niekoľko štúdií s odlišnou náplňou.*

[20] *Dokumentácia „Púchov – Žilina, Rekonštrukcia derivačného kanála pre plavebnú triedu Va.“ (Hydroinvest, s.r.o., 1996) počítala na území MČ aj s umiestnením verejného prístavu na pravom brehu Vážskeho kanála nad cestným mostom, čo je však z hľadiska ÚPN celkom nevhodné – v uvedenom priestore nie je pre takúto aktivitu dostatočná územná rezerva (vybudovanie prístavu by si vyžiadalo asanáciu niektorých výrobných a obslužných zariadení), prístav by nebol napojený na železničnú dopravu a pomerne komplikovane aj na nadradenú cestnú sieť cez jediný most cez Váh (diaľnica, cesta I/61). Preto návrh ÚPN zohľadňuje pre vybudovanie prístavu inú lokalitu (pozri MČ 08 – Západ).*

D.2.2.8. Mestská časť 08 – Západ

Vymedzenie

MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na severe až severozápade hranicou s MČ Milochov, na západe hranicou administratívneho územia mesta Považská Bystrica (obce Nosice a Sverepec, na juhu bezmenným potokom popri ceste I/61 až po salaš Bystričan a na východe hranicami MČ Rozkvet, Stred a Sever, mostom cez Váh hranicou s MČ Za Váhom (ľavým breh Vážskeho kanála a Váhu).

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *05 – Strojárenská štvrť*
- *10 – Krekáčov - Kunovec*
- *11 – Priemyselný obvod*
- *12 – Zákopa*
- *39 – Strojárne*
- *40 – Medzijarčie*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 04: Jelšové

Obytná zástavba pozostáva najmä z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami mestského typu, 2-3 podlažnými. V severovýchodnej časti UO nad ul. E. M. Šoltésovej a na Mošteníkovej ulici je niekoľko 3-podlažných bytových domov, v strede UO pri odbočke z ul. E. M. Šoltésovej k novému mestskému cintorínu sa nachádza niekoľko 4-5 podlažných bytových domov.

Z komunálnej občianskej vybavenosti sa v UO nachádza predovšetkým rozsiahly areál nového mestského cintorína, okrem neho len materská škola.

Komerčná vybavenosť je zastúpená len nepočetnými zariadeniami maloobchodu a verejného stravovania.

Športové ani rekreačné zariadenia a plochy sa na území UO nevyskytujú.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä zeleňou pri rodinných domoch, zeleňou cintorínov, sprievodnou zeleňou vodných tokov a komunikácií, ako aj ostatnou zeleňou. Minimálne je tu zastúpená zeleň pri občianskej vybavenosti.

Krajinnú zeleň predstavuje najmä poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé trávne porasty), ako aj menšie lesíky.

Vodné plochy a toky sú v tomto UO zastúpené najmä potokom Mošteník, jeho prítokom Galanovec a ďalšími menšími prítokmi bez mena.

Výrobné plochy sa na území UO nenachádzajú.

Z dopravných plôch sú okrem ciest (I/61) a mestských komunikácií v UO zastúpené len parkoviská (najmä ako súčasť HBV a občianskej vybavenosti) a koncentrované radové garáže (pri bytových domoch a pri Sládkovičovej ulici). Dopravnú vybavenosť dopĺňa ČSPL Slovnaftu na Sládkovičovej ulici.

Významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 05: Strojárenská štvrť

Jednou z hlavných funkcií UO je funkcia bývania v bytových domoch (HBV), výška objektov sa pohybuje od 2-3 podlažných starších (klasických murovaných) domov v západnej časti UO po novšie 5-9 podlažné bytové domy v strednej časti. V bytových domoch pozdĺž ul. M. R. Štefánika sa v parteri nachádza občianska vybavenosť.

Bytovú výstavbu dopĺňajú rodinné domy, a to najmä na Jesenského, Družstevnej, Mládežníckej a Kukučínovej ulici.

V UO je významne zastúpená komunálna občianska vybavenosť, z ktorej je potrebné spomenúť najmä značnú časť plochy UO zaberajúce areály školstva (SOU strojárske, Stredná zdravotnícka škola, gymnázium, Obchodná akadémia, jazyková škola, III. Základná škola, Ľudová škola umenia, materská škola). Ďalej sa tu nachádza Dom kultúry, Považské osvetové stredisko, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR, úradovňa polície, Sociálna poisťovňa, Colný úrad a Evanjelický a. v. farský úrad.

Komerčná vybavenosť je zastúpená najmä zariadeniami maloobchodu, nevýrobných služieb a verejného stravovania (reštaurácie Bajkal, Terno, Alfa) v parteri domov ale aj v samostatných objektoch hlavne pozdĺž ul. M. R. Štefánika, budovami Prvej komunálnej banky, Devín banky, Slovenskej poisťovne, Všeobecnej zdravotnej poisťovne, ako aj sídlami súkromných firiem (areál PRIMA Zdroj holding, a.s., MON-trade atď.).

Značnú časť územia UO zaberá aj športovo-rekreačná vybavenosť, nakoľko sa tu nachádza väčšia časť športového areálu MŠK s futbalovým štadiónom a cvičnými ihriskami. Súčasťou areálu je aj hotel Sparta. Ďalšie ubytovacie kapacity v tejto časti mesta predstavuje hotel Garni a dva penzióny – ubytovne. Športovú vybavenosť územia dopĺňajú športové plochy školských areálov.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená väčšími plochami parkov pozdĺž ulice Odborov, vo vnútrobloku medzi Tatranskou ulicou a ul. I. Krasku, na Mierovej ulici na ul., pred Spoločenským domom, M. R. Štefánika (park medzi ul. M. R. Štefánika a nájazdom nad most cez Váh). Značnú časť zelene tvoria aj plochy zelene v rámci HBV a zeleň záhrad rodinných domov, menej sa vyskytuje sprievodná zeleň komunikácií (resp. vodných tokov), zeleň záhradiek pri HBV a ostatná neidentifikovaná zeleň.

Vodné plochy a toky sú v tomto UO nevyskytujú.

Výrobné plochy sú tu zastúpené najmä tlačiarňou Nika, s.r.o. vo východnej časti UO, z ďalších výrobných plôch sa v ňom vyskytujú len menšie výrobne odevov (LUXOR, a.s. – výroba pánskej a dámskej konfekcie, Chozé - výroba odevov), ako aj menšie potravinárske výrobne skôr charakteru výrobných služieb (pekáreň Brojo, výrobňa šalátov).

Z dopravných plôch sa okrem mestských komunikácií v tomto UO nachádza predovšetkým autobusová stanica SAD, z ostatných dopravných plôch sú tu zastúpené len parkoviská (najmä ako súčasť občianskej vybavenosti, vybavenosti HBV, resp. účelové parkoviská podnikov) a koncentrované radové garáže (najmä pri parkovisku Colného úradu na Mládežníckej ulici, pri športovom areáli na Kukučínovej ulici, resp. v rámci HBV).

Technická infraštruktúra je zastúpená najmä areálom Severoslovenských vodární a kanalizácií, š.p. Žilina s vodárenským dispečingom a ubytovňou, ďalšie významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú

Urbanistický obvod 10: Krekáčov - Kunovec

Obytná zástavba sa v UO nachádza len na niekoľkých lazoch (Kunovec, Galanovec, Rybárikov laz, Chodnické a Krekáčov laz), a to prevažne vo forme rodinných domov vidieckeho typu, aj keď v niektorých lokalitách (napr. výrazne v Kunovci) dochádza v poslednej dobe už k výstavbe v podobe výrazne mestskej IBV.

Občianska vybavenosť sa na území UO nenachádza. Športovo-rekreačné plochy a zariadenia sú zastúpené len jedným ubytovacím zariadením, a to v súčasnosti nefunkčným motelom FIM s chatkami nad cestou I/61.

Sídelná zeleň je zastúpená len zeleňou pri rodinných domoch a záhradkárskymi osadami nad Jelšovým a nad Kukučínovou ulicou.

Výraznejšie zastúpenie má krajinná zeleň, ktorá tvorí podstatnú časť plochy UO. Pozostáva najmä z hospodárskych lesov a poľnohospodárskej pôdy (najmä orná pôda a trvalé trávne porasty). Zvyšok krajinnej zelene tvoria trvalé kultúry (sady, záhrady), ale aj zeleň evidovaná v katastri ako zastavaná alebo ostatná plocha.

Vodné plochy a toky sú zastúpené najmä potokom Galanovec a jeho menšími nepomenovanými prítokmi.

Plochy výroby sa na území UO nenachádzajú, len na hranici s obcou Sverepec je situovaná kompostáreň Chudovský, spol. s r.o. V blízkosti areálu bývalých Považských strojární sa v mulde nachádza neaktívna skládka priemyselného odpadu.

Dopravné plochy sú okrem ciest (I/61) a nepočetných miestnych komunikácií zastúpené najmä poľnými a lesnými cestami.

Významnejšie plochy a zariadenia technickej infraštruktúry sa na území UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 11: Priemyselný obvod

Obytná zástavba, ani zariadenia občianskej vybavenosti sa na území UO prakticky nevyskytujú. Podľa súčasného vymedzenia UO však do neho spadá značná časť plochy športového areálu MŠK, ako aj plocha lodeníc a kynologického klubu na brehu Váhu za železničnou stanicou.

Sídelnú zeleň zastupuje na území UO takmer výlučne zeleň areálov výrobných podnikov, často v dezolátnom stave.

Vodné plochy a toky sú zastúpené najmä pôvodným korytom Váhu a vážskym kanálom.

Nakoľko je celý UO vlastne takmer monofunkčným výrobno-skladovým obvodom, je tu najviac zastúpená výrobná funkcia. Z výrobných podnikov nadmestského významu sa tu nachádzajú najmä areály následníckych firiem Považských strojární, a.s., ako napríklad VOJUS, a.s., PS Poľnotech, a.s., Manet, a.s., Farmet, a.s., SAUER-DANFOSS, a.s., PSL, a.s., Letecké motory, a.s., VUSTAM, a.s., PS Povzbroj, a.s., Kaliareň, s.r.o., Alonex, s.r.o. a tiež Považské strojárne, a.s. v likvidácii.

Stavebnú výrobu reprezentuje v areáli najmä firma HBH, a.s., ostatnú výrobu predstavujú drobné výrobné prevádzky (napr. DREVOS), často charakteru výrobných služieb.

Funkcia skladov je zastúpená najmä skladovými areálmi firiem Palivá, s.r.o., Štátne lesy, š.p. a Jednota, s.d. Považská Bystrica v samostatnom miniobvode medzi železničnou traťou a Váhom.

Dopravné plochy sú v UO zastúpené okrem miestnych komunikácií najmä vnútroareálovými komunikáciami, plochami logistických firiem (UDOS Slovakia Transport, Bruhn Transport) a areálom sústredených individuálnych radových garáží na Kukučínovej ulici. Významné zastúpenie má v rámci dopravných plôch UO železničná doprava: v UO sa nachádza nielen časť železničnej trate Bratislava – Žilina, ale aj hlavná železničná stanica s koľajiskom a manipulačnými plochami.

Zariadenia technickej infraštruktúry sú reprezentované predovšetkým rozsiahlym areálom transformovne prenosovej sústavy 220/110 kV a 110/22 kV, ako aj areálom Teplárne, a.s. Iné významnejšie plochy technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

UO je územne stabilizovaný, nakoľko ho v podstate tvorí len zastavané územie. Z hľadiska funkčného rozvoja ho však možno radiť medzi rozvojové UO, nakoľko sa v ňom nachádzajú jednak značné plošné rezervy v podobe v súčasnosti nevyužívaných plôch a zariadení, jednak predstavujú určitú rezervu aj samotné súčasné areály firiem, a to najmä z hľadiska možností ich intenzifikácie.

Na vytvorenie plnohodnotného mestského výrobného územia by však bolo potrebné celé prostredie humanizovať (prestavba a rekonštrukcia stavieb a zelene, zabezpečenie základnej vybavenosti pre zamestnancov firiem (stravovacie a odpočinkové, prípadne rekreačno-športové možnosti, a pod.). Zásadnú funkčnú prestavbu na plnohodnotný mestský priestor potrebuje vzhľadom na svoju polohu priestor UO medzi železničnou traťou a Váhom.

Urbanistický obvod 12: Zákopa

Takmer celý UO tvoria hospodárske lesy. Malý zvyšok územia UO zaberajú plochy poľnohospodárskej pôdy (trvalé trávne porasty, orná pôda).

Urbanistický obvod 39: Strojárne

Na území UO sa nenachádzajú žiadne obytné plochy, plochy občianskej vybavenosti alebo športovo-rekreačné plochy.

Sídelnú zeleň zastupuje na území UO takmer výlučne minimálna zeleň areálov výrobných podnikov, často v dezolátnom stave. Vodné plochy a toky sa na území UO nevyskytujú.

Nakoľko je celý UO takmer monofunkčným výrobno-skladovým obvodom (územným pokračovaním UO 11), je tu najviac zastúpená výrobná funkcia. Z výrobných podnikov nadmestského významu sa tu nachádzajú najmä zariadenia a objekty následníckych firiem Považských strojární, a.s., ako napríklad VOJUS, a.s., PS Poľnotech, a.s., Letecké motory, a.s. (skúšobňa leteckých motorov), a tiež Považské strojárne, a.s. v likvidácii. Stavebnú výrobu reprezentuje betonárka firmy Dopravospol, spol. s r.o.

Dopravné plochy sú v UO zastúpené okrem miestnych komunikácií najmä vnútroareálovými komunikáciami. Územím UO vedie aj časť železničnej trate Bratislava – Žilina, ako aj odstavné koľajisko revízie lokomotív.

Zariadenia technickej infraštruktúry sú reprezentované predovšetkým rozsiahlym areálom mestskej čistiarne odpadových vôd.

Urbanistický obvod 40: Medzijarčie

Výhradnou funkciou celého UO sú hospodárske lesy.

Návrh

Návrh rozvoja mestskej časti Západ vychádza opäť z veľmi rozdielneho charakteru jednotlivých funkčných zón MČ v súčasnosti i návrhovom období.

Územie MČ tvorí v prvom rade areál bývalých Považských strojární, ktorého význam sa po útlme začiatkom 90-tych rokov znovu zvyšuje príchodom nových firiem. Areál nemá rezervy pre extenzívny rozvoj. Určité neveľké plošné rezervy spočívajú v doposiaľ nevyužívaných plochách, resp. v nevyužívaných objektoch bývalých PS, väčšiu rezervu však predstavuje

intenzifikácie súčasných areálov firiem. Na vytvorenie plnohodnotného mestského výrobného územia by však bolo potrebné celé prostredie humanizovať (prestavba a rekonštrukcia stavieb a zelene, zabezpečenie základnej vybavenosti pre zamestnancov firiem - stravovanie, oddych, rekreačno-športové možnosti, a pod.).

Prechod medzi areálom bývalých PS a jadrovým mestom tvorí UO Strojárenská štvrť, ktorá predstavuje polyfunkčné územie s obytnými, vybavenostnými, rekreačno-športovými, ba až výrobnými funkciami. V jeho obytnom území počíta ÚPN mesta s postupným vylepšovaním kvality obytného prostredia (využitie podkroví, strešné nadstavby, modernizácia, prestavba, humanizácia, rekonštrukcia zelene a pod.), a to najmä vzhľadom na vek značnej časti bytového fondu v UO.

Priestor bývalej samostatnej obce Jelšové, ktorá je však už dlhšie obdobie územne aj funkčne zrastená s mestom Považská Bystrica tak, že vlastne do značnej miery tvorí jeho jadrové územie. Dovybavenie základným občianskym vybavením je preto potrebné orientovať viac do oblastí plánovanej novej IBV.

Zvyšok územia MČ, územne však najrozsiahlejší, tvoria UO Krekáčov-Kunovec, Zákopa a Medzijarčie s minimálnym zastúpením mestských funkcií a s prevládajúcou funkciou LPF a PPF.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta nasledujúce významnejšie zmeny:
- výstavba 155 b.j. formou IBV v UO Jelšové,
- modernizácia a dostavba (intenzifikácia) centrálneho mestského športového areálu MŠK,
- modernizácia a dostavba (intenzifikácia) areálu bývalých Považských strojární,
- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä časti križovatky a privádzača Sverepec, a trasy po estakádu nad mestom,
- nové dopravné napojenie areálu bývalých Považských strojární na nadradenú cestnú sieť,
- ďalšie dopravné napojenia UO Jelšové na mestskú dopravnú sieť,
- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav a prestavby železničnej stanice,
- vybudovanie verejného nákladného prístavu v súvislosti s výstavbou Vážskej vodnej cesty.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ len s
- výstavbou 155 b.j. severozápadne a západne od zastavaného územia UO Jelšové (kombinovaná intenzívna a klasická zástavba),
- výstavbou 5 b.j. v priestore pod Sládkovičovou ul. pri Mošteníku (klasická zástavba),
- výstavbou zatiaľ bližšie neurčeného počtu bytov v rámci polyfunkčných objektov občianskeho vybavenia a bývania v areáli bývalého hotela FIM (pri dodržaní stanoveného regulatívu).

Vo výhľade počíta aj s rozsiahlejšou výstavbou IBV (kombinovaná intenzívna a klasická zástavba) v priestore pod Sládkovičovou ul. pri Mošteníku – cca 80 b.j., s cca 10 b.j. v lokalite Podkamenná, ako aj s cca 10-15 b.j. formou IBV medzi areálom bývalého hotela FIM a výhľadovou mestskou komunikáciou triedy C2 spájajúcou navrhovanú odbočku cesty II/517 z cesty I/61 (pri salaši Bystričan) s areálom centrálneho mestského cintorína a centrom UO Jelšové. S bližšie neurčeným počtom bytov počíta aj v polyfunkčných objektoch občianskeho vybavenia a bývania v zóne zmiešaného občianskeho vybavenia po oboch stranách Mládežníckej ulice (pri dodržaní stanoveného regulatívu).

Ďalšie obmedzené množstvo nových bytov je v MČ možné získať formou nadstavieb jestvujúcich objektov HBV V UO Strojárenská štvrť v rámci modernizácie, ako aj dostavbou jestvujúcich prieluk v IBV.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ najmä s
- postupnou rekonštrukciou a funkčnou prestavbou centrálneho priestoru občianskeho vybavenia (Dom kultúry, ĽŠU, obchodné prevádzky a prevádzky nevýrobných služieb) v zóne pri železničnej stanici a jeho zapojením do poskytovania komerčných i nekomerčných služieb obyvateľom a návštevníkom mesta,

- zachovaním predovšetkým zariadení stredného školstva v UO Strojárenská štvrť a ich modernizáciou,
- prestavbou časti územia bývalých Považských strojární pri Mládežníckej ulici na zónu zmiešaného občianskeho vybavenia s plošnou prevahou komerčných zariadení,
- prestavbou územia medzi ulicami Mládežníckou, Športovcov a Mierovou na zónu zmiešaného občianskeho vybavenia s plošnou prevahou komerčných zariadení,
- vytvorením centra služieb a údržby v rámci areálu bývalých PS,
- kompletizáciou menších zdravotníckych a sociálnych zariadení výstavbou (prestavba, vostavba) v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia, resp. využitím súčasných predškolských zariadení,
- prestavbou blokov pozdĺž Ul. M. R. Štefánika medzi Kukučínovou ul. a Okružnou ul. na centrálne mestské bloky so zvýšeným zastúpením bývania,
- prestavbou časti bloku medzi ul. Novou, M.R.Štefánika a Hviezdoslavovou na centrálny mestský blok so zvýšeným zastúpením občianskeho vybavenia,
- rozšírením centrálneho mestského cintorína v UO Jelšové (s prípadnou realizáciou malého regionálneho krematória v rámci areálu podľa vypracovanej štúdie[21]) a vybudovaním menšieho areálu občianskeho vybavenia a nevýrobných služieb medzi ním a Sládkovičovou ul.,
- rekonštrukciou, modernizáciou a dostavbou zariadení služieb (ubytovanie, komerčná vybavenosť) na južnej strane Kukučínovej ul.,
- prestavbou areálu bývalého hotela FIM na zónu zmiešaného občianskeho vybavenia s plošnou prevahou komerčných zariadení.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä s

- modernizáciou a dostavbou (intenzifikáciou) centrálneho mestského športového areálu MŠK[22] s možným rozšírením náplne o:
  - závodné i rekreačné ihriská pre loptové hry (volejbal, basketbal a iné),
  - ďalšie závodné a cvičné tenisové ihriská,
  - otvorený 25 m plavecký bazén[23],
  - ďalšie menšie kryté zariadenia (posilňovňa, fitnes centrum, squash...),
- rekonštrukciou športovísk v areáloch škôl a ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti.

V tejto MČ (najmä UO 10 – Krekáčov-Kunovec) počíta ÚPN mesta s rozvojom agroturizmu na báze existujúcich usadlostí so súkromnými hospodárstvami (napr. Rybárikov laz, Krekáčov laz).

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ najmä

- na súčasných plochách verejnej zelene, najmä však parku medzi ul. I.Krasku a Odborov, ako aj parku medzi ul. M.R.Štefánika a nájazdom na cestný most,
- v medziblokových priestoroch HBV v UO Strojárenská štvrť (potrebná revitalizácia),
- v podobe vyhradenej zelene v areáloch občianskeho vybavenia (ZŠ, MŠ, stredné školstvo),
- v areáli centrálneho mestského cintorína,
- v ZO Jelšové-Hradište a Kalsová medzi Kukučínovou ul. a Ul. E.M.Šoltésovej[24],
- v novonavrhovanej ZO na časti plochy bývalej skládky škváry CTZ,
- v podobe doplnkovej zelene vo výrobných a výrobno-obslužných areáloch,
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV,
- v priestore pozdĺž toku Mošteníka a Galanovca (sprievodná zeleň vodných tokov charakteru rekreačnej verejnej zelene).

---

[21] *Krematorium Považská Bystrica – Provozní studie (Teplotechna Brno, s.r.o., 04/1996)*

[22] *ÚPN mesta tu počíta okrem intenzifikácie areálu s možnosťou umiestnenia nových športových plôch aj v rámci časti dnešnej autobusovej stanice (v rámci funkčnej náplne podľa regulatívu UO 02 D Zmiešané vybavenie s plošnou prevahou komerčných zariadení)*

[23] *Namiesto zrušeného letného kúpaliska na ul. Športovcov.*

[24] *So zohľadnením redukcie územia ZO v súvislosti s výstavbou diaľnice D1, ale aj s navrhovaným rozšírením o plochy „kolónie" individuálnych garáží na južnej strane Kukučínovej ul. pod vedeniami VVN a nad plynovodnou VTL prípojkou.*

Z hľadiska výroby uvažuje ÚPN mesta v tejto MČ najmä s ďalším postupným zvyšovaním počtu pracovných príležitostí (+1.500) v súvislosti s intenzifikáciou využitia areálu bývalých Považských strojární. V celej zóne navrhuje základnú humanizáciu prostredia (prestavba a rekonštrukcia stavieb a zelene, zabezpečenie základnej vybavenosti pre zamestnancov firiem – stravovanie, oddych, rekreačno-športové možnosti, a pod.). Výrobné funkcie v UO Strojárenská štvrť odporúča ÚPN mesta obmedziť na funkcie bez akéhokoľvek negatívneho dopadu na obytné a rekreačné prostredie, v ideálnom prípade ich z tohto priestoru, vzhľadom na jeho prevládajúci charakter, úplne vylúčiť.

S výhľadovým vytvorením menšej výrobno-obslužnej zóny počíta ÚPN mesta na hranici s obcou Sverepec v nadväznosti na súčasnú kompostáreň Chudovský, spol. s r.o.

Na východnej časti plochy bývalej skládky škvary CTZ navrhuje ÚPN realizovať mestskú kompostáreň, nakoľko podľa § 18 ods. 3 písm. m/ zákona o odpadoch musí zabezpečiť obec – mesto zhodnocovanie bioodpadu.

V menšej výrobno-obslužnej zóne medzi železničnou traťou č.120 a Váhom počíta ÚPN mesta podľa výskumného projektu Lokalizácia verejných prístavov na Váhu (VÚD Žilina – Divízia vodnej dopravy, 05/1995) najmä s umiestnením verejného prístavu na Vážskej vodnej ceste a jeho zázemia (skladové a logistické plochy).

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti tieto úpravy a zariadenia:

- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä časti križovatky a privádzača Sverepec, a trasy po estakádu nad mestom
- v súvislosti s tým rekonštrukcia príslušnej časti mosta cez Váh (s vytvorením samostatných jazdných pruhov pre cyklistov v rámci Považskej nadregionálnej cyklomagistrály a jej odbočky smerom na Rajec), ako aj napojenia na diaľničný privádzač ku križovatke Centrum,
- vybudovanie veľkej okružnej križovatky pod diaľničnou estakádou s novým napojením preložky cesty I/61, Ul. M.R.Štefánika a Kukučínovej ul.,
- smerová a šírková úprava cesty I/61 v úseku diaľničná križovatka Sverepec – odbočka preložky cesty II/517,
- šírková úprava cesty I/61 v úseku odbočka preložky cesty II/517 – Ul. kpt. Nálepku,
- nové dopravné napojenie areálu bývalých Považských strojární na nadradenú cestnú sieť podľa riešenia v rámci projektu modernizácie železničnej trate č. 120 (Reming Consult, a.s.), a to mimoúrovňovým križovaním zbernej komunikácie B2 do MČ Milochov so železničnou traťou a realizáciou odbočky v triede B3 popri Váhu až k diaľničnej križovatke Považská Bystrica – Centrum,
- výhľadovo aj vytvorenie novej zbernej komunikácie B3 na západnej strane areálu bývalých PS s mimoúrovňovým križovaním železničnej trate č.120 aj cesty do Milochova a napojením na nábrežnú komunikáciu (v rámci výhľadu počíta aj s mimoúrovňovým križovaním tejto zbernej komunikácie so železničnou vlečkou do prístavu),
- rekonštrukcia vnútroobvodovej dopravnej siete v rámci výrobnej zóny „areál bývalých PS“,
- výhľadová mestská komunikácia triedy C2 spájajúca navrhovanú odbočku cesty II/517 z cesty I/61 (pri salaši Bystričan) s areálom centrálneho mestského cintorína a centrom UO Jelšové,
- predĺženie Ul. E.M.Šoltésovej v smere na Kunovec s obchvatom osady a novým napojením na cestu I/61 pri diaľničnej križovatke Sverepec,
- nová spojnica Sládkovičovej ul. s Ul. E.M.Šoltésovej,
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov,
- prestavba nevyužívanej časti autobusovej stanice SAD na ul. Športovcov na zmiešané, prevažne komerčné občianske vybavenie,
- zrušenie „kolónií“ individuálnych garáží pri Sládkovičovej ul., na Kukučínovej ul. a na Mládežníckej ul. a ich nahradenie inými funkciami v zmysle ÚPN mesta,
- vybudovanie hromadných garáží, a to najmä
  - pri centrálnom mestskom športovom areáli MŠK (kapacita 200 vozidiel),

- v rámci prestavby centrálneho priestoru občianskeho vybavenia UO Strojárenská štvrť pri železničnej stanici (kapacita 200 vozidiel),
- v rámci prestavby priestoru dnešnej „kolónie“ individuálnych garáží na Mládežníckej ul. (kapacita 200 vozidiel),
- v rámci výstavby občianskeho vybavenia v priestore medzi Sládkovičovou ul. a Jelšovým (kapacita 300 vozidiel),
- rozšírenie parkoviska pri centrálnom mestskom cintoríne,

- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav a prestavby železničnej stanice,
- územná rezerva pre výhľadovú trasu vysokorýchlostnej železničnej trate Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice, na území MČ Západ v podobe: tunel pod masívom Žiaru - most cez Váh severne od areálu bývalých PS – a ďalej na území MČ Za Váhom,
- ľavostranné rozšírenie Hričovského kanála Váhu v súvislosti s výstavbou Vážskej vodnej cesty,
- vybudovanie verejného prístavu v súvislosti s výstavbou Vážskej vodnej cesty a jeho napojenie železničnou vlečkou na železničnú stanicu Považská Bystrica[25].

ÚPN rámcovo (v rokoch 2014-2019) počíta s uvažovaným nahradením súčasnej transformovne 220/110 kV v lokalite Kukučínova ul. transformovňou 400/110 kV v inej lokalite podľa následnej lokalitnej štúdie,[26] s nevyhnutným pripojením TR do siete 400 kV zaslučkovaním jestvujúceho vedenia V495 Bošáca – Varín prostredníctvom 2 jednoduchých vzdušných 400 kV elektrických vedení VVN, ako aj s vyvedením el.výkonu z TR 400/110 kV 1 vedením 110 kV do jestvujúcej R 110 kV v TR 220/110/22 kV na Kukučínovej ul.[27]

ÚPN v súvislosti s ďalším rozvojom mesta počíta aj s ďalšou rekonštrukciou a modernizáciou ČOV Považská Bystrica, ako aj s ďalším rozvojom verejnej kanalizácie na celom území mestskej časti.

S budovaním ďalších nových zariadení technického vybavenia (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ, vrátane areálu bývalých PS, vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. Nepočíta ani s predtým uvažovaným umiestnením tepelného zdroja pre zásobovanie teplom časti mesta Považská Bystrica na ploche centrálneho športového areálu MŠK.

V návrhovom období počíta v MČ aj so zachovaním všetkých ostatných jestvujúcich zariadení technického vybavenia.

D.2.2.9. Mestská časť 09 – Juh

Vymedzenie

Okrajová MČ sa rozprestiera na ploche ohraničenej na východe administratívnou hranicou mesta Považská Bystrica, na severovýchode hranicou MČ Hliny, na severe hranicou MČ Západ a na západe až juhozápade znovu administratívnou hranicou mesta Považská Bystrica.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *28 – Horný Moštenec*
- *29 – Dolný Moštenec*
- *30 – Cingeľov laz*

[25] *Umiestnenie verejného prístavu je zvolené na základe výskumného projektu Lokalizácia verejných prístavov na Váhu (VÚD Žilina – Divízia vodnej dopravy, 05/1995). Odlišné umiestnenie prístavu prezentované v ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja z r. 2004 (na severnom okraji areálu bývalých Považských strojární) je potrebné v ďalšej aktualizácii ÚPN VÚC nahradiť lokalitou podľa ÚPN mesta Považská Bystrica.*

[26] *Nakoľko lokalitná štúdia nemohla byť spracovaná do doby ukončenia ÚPN mesta Považská Bystrica, bolo s mestom Považská Bystrica dohodnuté, že definitívne umiestnenie novej transformovne bude predmetom Zmien a doplnkov ÚPN mesta Považská Bystrica v rámci územnej prípravy stavby.*

[27] *Podrobnejšie pozri v kapitole L.1. Zásobovanie elektrickou energiou a v prílohe „Transformovňa 400/110 kVA Považská Bystrica – Technické požiadavky (SEPS, a.s., Bratislava, 12/2007)*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 28: Horný Moštenec

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby charakteru RD so záhradami. Časť rodinných domov v strede obce má ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, v okrajových častiach zastavaného územia však už dominuje typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom a kostolom, komerčná vybavenosť len jedným zariadením maloobchodu (predajňa potravín). Športovo-rekreačná vybavenosť na území UO absentuje.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov, s minimálnym zastúpením izolačnej zelene, sprievodnej zelene vodných tokov a ciest, ako aj ostatnej zelene. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytuje sa aj ostatná krajinná zeleň.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO potok Mošteník a jeho bezmenné prítoky.

Plochy výroby reprezentuje v UO areál bývalého PD v ktorom sa nachádzajú viaceré menšie výrobné prevádzky (Marine Sport, spol. s r.o. – stavba a oprava lodí, ADIP – výroba drevených hračiek). Stavebnú výrobu i veľkoobchod zastupuje firma Drevosen – ekologické materiály.

Dopravné plochy zastupujú okrem miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty, v areáli bývalého PD má sídlo logistická firma Sfinx, spol. s r.o.

Významnejšie plochy technickej infraštruktúry sa v UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 29: Dolný Moštenec

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. V centre obce majú ešte viaceré rodinné domy charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove už však v obci prevláda typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom a novým kostolom sv.Gorazda, komerčná vybavenosť len jedným objektom maloobchodu (predajňa potravín) s pohostinstvom, ako aj niekoľkými maloobchodnými predajňami na samostatných pozemkoch i v rámci rodinných domov. Športovo-rekreačná vybavenosť na území UO absentuje.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj verejnou zeleňou (pri kultúrnom dome, pri kostole) a zeleňou cintorínov. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytuje sa aj sprievodná zeleň vodných tokov a lesy na poľnohospodárskej pôde.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä potok Mošteník a niekoľko jeho menších prítokov bez názvu.

Plochy výroby reprezentuje v UO najmä nový areál ľahkého priemyslu na hranici s UO Horný Moštenec, v ktorom sa v súčasnosti nachádzajú zariadenia firiem Unilever Slovensko, s.r.o. (výroba mrazených krémov Algida), Tibbett&Britten Slovakia, s.r.o. (skladové a distribučné centrum) a RACIO (výroba ochutených ovsených vločiek).

V areáli bývalého PD sa nachádza zariadenie kovovýroby, priamo v sídle areál firmy BAX (výroba drevených paliet) a na jeho južnom okraji obchodno-skladový areál firmy OFFIM. Vzhľadom na súčasné hranice UO do neho patrí aj areál výrobných služieb pri ceste severne od obce (POBYSS, v.o.s. – výkup kovového odpadu, ELETHERM, s.r.o. – výroba, montáž a oprava elektrických pecí).

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty. V areáli POBYSS-u na prístupovej ceste k Dolnému Moštencu sa nachádza ČS LPG Pegas.

Plochy technickej infraštruktúry reprezentujú v UO najmä zariadenia vodného hospodárstva (vodojem Žadovec a miestny vodojem východne od obce). Severne od obce sa nachádza regulačná stanica plynu. Ďalšie významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 30: Cingeľov laz

UO je súčasťou k. ú. bývalej samostatnej obce Dolný Moštenec. Je situovaný na západ od Dolného Moštenca, pričom jeho východnú hranicu tvorí hranica UO Dolný Moštenec, severozápadnú hranicu v podstate cesta I/61 a juhozápadnú hranicu administratívna hranica mesta Považská Bystrica.

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami, väčšinou charakteru pôvodnej vidieckej zástavby, vyskytuje sa však aj typ mestského rodinného domu.

Občianska vybavenosť v UO zastúpená nie je, rekreačno-športovú vybavenosť predstavuje niekoľko objektov rekreačných chát.

Sídelnú zeleň zastupuje zeleň záhrad pri rodinných domoch, zeleň samostatných záhrad a zeleň rekreačných objektov, krajinnú zeleň hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde. Vodné plochy a toky sa na území UO nevyskytujú.

Výrobné ani dopravné plochy (okrem miestnych komunikácií, poľných a lesných ciest) sa na území UO nevyskytujú.

Z významnejších zariadení technickej infraštruktúry sa tu nachádza len prepúšťacia stanica VTL plynovodu.

Návrh

Ide o územie bývalých samostatných obcí Horný a Dolný Moštenec spolu so samostatnou osadou Cingeľov laz, ktoré si v centre do určitej miery zachovali pôvodný ráz. Najväčšiu časť územia MČ však tvorí lesný masív a poľnohospodárska pôda.

Priestory bývalých samostatných obcí Horný a Dolný Moštenec predstavujú určité možnosti rozvoja IBV, celé územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta len nasledujúce významnejšie zmeny:
- výstavbu 70 b.j. v UO Dolný Moštenec a 120 b.j. v UO Horný Moštenec formou IBV,
- postupné budovanie kompaktných priestorov občianskeho vybavenia UO Horný a Dolný Moštenec v ich centrách,
- dobudovanie menšieho priemyselného parku v južnej časti UO Dolný Moštenec,
- využitie areálov bývalých PD v Hornom Moštenci (čiastočne aj Dolnom Moštenci) ako polyfunkčných zón s výrobno-obslužnými funkciami miestneho, resp. regionálneho významu,
- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky Sverepec,
- vybudovanie príslušnej časti preložky cesty II/517.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ len s
- výstavbou 70 b.j. formou IBV v severnej, ale najmä južnej časti zastavaného územia UO Dolný Moštenec (klasická zástavba),
- výstavbou 110 b.j. formou IBV v okrajových častiach zastavaného územia a mimo zastavaného územia UO Horný Moštenec (klasická zástavba).

Určitú rezervu bytovej výstavby predstavujú aj prieluky v rámci zastavaného územia oboch UO, ako aj v osade Cingeľov laz.

S ďalšími plochami pre IBV počíta ÚPN v tejto MČ až vo výhľade, a to:
- v UO Dolný Moštenec,
  - s cca 20 b.j. severovýchodne od zastavaného územia,
  - s cca 40 b.j. juhovýchodne od zastavaného územia,
- v UO Horný Moštenec,
  - s cca 40 b.j. západne od zastavaného územia,
  - s cca 30 b.j. severne od zastavaného územia,
  - s cca 120 b.j. juhozápadne od zastavaného územia,
  - s cca 40 b.j. južne od zastavaného územia,
  - s cca 50 b.j. juhovýchodne od zastavaného územia,
  - s cca 20 b.j. v UO Cingeľov laz.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ len s postupným budovaním kompaktných priestorov občianskeho vybavenia UO Horný a Dolný Moštenec v ich centrách.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti len s budovaním menších krytých zariadení v rámci centier občianskeho vybavenia (posilňovňa, fitnes centrum...). Vo výhľade po r. 2020 navrhuje rozšírenie plôch pre chatovú osadu v južnej a východnej časti zastavaného územia osady Cingeľov laz.

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ

- v priestore cintorínov (vrátane navrhovaného rozšírenia cintorína v dolnom Moštenci),
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV.

Z hľadiska výroby uvažuje ÚPN mesta v tejto MČ

- so výšením počtu pracovných príležitostí (+250) v rámci dostavby menšieho priemyselného parku v južnej časti UO Dolný Moštenec,
- s miernou intenzifikáciou už v súčasnosti využívaného areálu bývalého PD v Hornom Moštenci (+20 prac. príležitostí),
- prípadne aj novými pracovnými príležitosťami v prípade využitia areálu bývalého PD v Dolnom Moštenci (+100).

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:

- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky Sverepec,
- vybudovanie príslušnej časti preložky cesty II/517,
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

D.2.2.10. Mestská časť 10 – Východ

Vymedzenie

Ďalšiu okrajovú MČ tvoria k. ú. bývalých samostatných obcí Podmanín a Praznov. Na juhovýchode, východe až severovýchode tvorí jej hranicu hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica, na severozápade hranica MČ Považská Teplá, na západe hranica MČ Sever a SNP.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *31 – Dvorského laz*
- *32 – Podmanín*
- *33 – Dolné lazy*
- *34 – Horné lazy - Podkostolčie*
- *35 – Praznov*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 31: Dvorského laz

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami charakteru pôvodnej vidieckej zástavby, občianska ani rekreačno-športová vybavenosť v UO zastúpená nie je.

Sídelnú zeleň zastupuje zeleň záhrad pri rodinných domoch a zeleň samostatných záhrad, krajinnú zeleň len poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde. Vodné plochy a toky sa na území UO nevyskytujú.

Výrobné, dopravné plochy (okrem miestnych komunikácií, poľných a lesných ciest), ani významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa na území UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 32: Podmanín

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. V centre obce majú ešte viaceré rodinné domy charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove už však v obci začína prevládať typ mestského rodinného domu. Oddelene od obce leží Pechov laz s vidieckou zástavbou.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom (vo výstavbe je aj Dom smútku na novom cintoríne), komerčná niekoľkými objektmi maloobchodu (predajňa potravín, rozličného tovaru). Športovo-rekreačná vybavenosť je zastúpená futbalovým ihriskom a účelovým objektom FK Manín.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov a ostatnou zeleňou. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä Podmanínsky potok a niekoľko jeho menších prítokov.

Plochy výroby sa na území UO nenachádzajú. Plochy dopravy predstavujú okrem miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty, významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry zastupuje len objekt vodojemu.

Urbanistický obvod 33: Dolné lazy

Obytná zóna UO nadväzujúca na zástavbu UO Kvášovský dvor v lokalite Zakvášov pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami charakteru pôvodnej vidieckej zástavby i mestských rodinných domov. Občianska vybavenosť v UO zastúpená nie je, rekreačno-športovú vybavenosť reprezentuje jedna rekreačná chata.

Sídelnú zeleň zastupuje zeleň záhrad pri rodinných domoch a zeleň samostatných záhrad, krajinnú zeleň len hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (trvalé trávne porasty a orná pôda), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde. Vodné plochy a toky na území UO predstavuje Praznovský potok.

Výrobné, dopravné plochy (okrem miestnych komunikácií, poľných a lesných ciest), ani významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa na území UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 34: Horné lazy - Podkostolčie

Obytné plochy sú v UO zastúpené len niekoľkými roztrúsenými izolovanými objektmi vidieckych rodinných domov. Občianska vybavenosť ani rekreačno-športová vybavenosť v UO zastúpená nie je.

Sídelnú zeleň zastupuje len zeleň záhrad pri rodinných domoch, väčšinu územia UO tvorí krajinná zeleň - najmä hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (väčšinou trvalé trávne porasty, menej orná pôda, resp. iné plochy na PPF), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde. Vodné plochy a toky na území UO predstavuje Praznovský potok a jeho prítoky.

Výrobné plochy zastupuje v UO len areál farmy Agrorozkvet, spol. s r.o. Považská Bystrica, zaoberajúcej sa chovom oviec a ošípaných.

Dopravné plochy (okrem miestnych komunikácií, poľných a lesných ciest), ani významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa na území UO nevyskytujú.

Urbanistický obvod 35: Praznov

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. V centre obce majú ešte viaceré rodinné domy charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove už však v obci (najmä v severnej a južnej časti) prevláda typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom, materskou školou, kostolom, domom smútku na cintoríne a požiarnou zbrojnicou. Komerčná vybavenosť je zastúpená objektmi maloobchodu (predajňa potravín, rozličného tovaru) a pohostinstvom. Športovo-rekreačná vybavenosť na území UO absentuje.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov a ostatnou zeleňou. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (najmä trvalé trávne porasty, menšie plochy ornej pôdy sa v podstate nachádzajú len v intraviláne obce), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä Praznovský potok a niekoľko jeho menších prítokov.

Plochy výroby zastupuje v UO len niekoľko zariadení charakteru výrobných služieb pri rodinných domoch (zámočnícke a zváračské práce, zákazkové šitie a oprava odevov).

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem miestnych komunikácií len poľné a lesné cesty.

Plochy technickej infraštruktúry reprezentujú v UO najmä zariadenia vodného hospodárstva (vodojem východne, čerpacia stanica k vodojemu Podmanín západne od obce).

Návrh

Ide o územie bývalých samostatných obcí Praznov a Podmanín so svojimi osadami, ktoré si v centre do určitej miery zachovali pôvodný ráz. Najväčšiu časť územia MČ však tvorí lesný masív a poľnohospodárska pôda.

Priestory bývalých samostatných obcí predstavujú pomerne značné možnosti rozvoja IBV, celé územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta len nasledujúce významnejšie zmeny:
- výstavbu 90 b.j. v UO Podmanín a 165 b.j. v UO Praznov formou IBV,
- postupné budovanie kompaktných priestorov občianskeho vybavenia UO Praznov a Podmanín v ich centrách,
- vo výhľade po r. 2020 aj vybudovanie novej cestnej komunikácie Praznov – Kostolec, ktorá má zabezpečiť alternatívu prístupu do obcí za Manínskou tiesňavou.

Z hľadiska bývania počíta teda ÚPN mesta v priestore MČ len s
- výstavbou 70 b.j. formou IBV (najmä klasická zástavba) predovšetkým v južnej časti medzi zastavaným územím UO Podmanín a zastavaným územím osady Dvorského laz,
- výstavbou 20 b.j. formou IBV (klasická zástavba) v rámci zastavaného územia UO Podmanín,
- výstavbou 165 b.j. formou IBV (klasická zástavba) najmä pozdĺž východnej strany súčasného zastavaného územia UO Praznov.

Určitú rezervu bytovej výstavby predstavujú aj prieluky v rámci zastavaného územia oboch UO.

S ďalšími plochami pre IBV počíta ÚPN v tejto MČ až vo výhľade, a to:
- s cca 80 b.j. v južnej časti UO Podmanín,
- s cca 10 b.j. v severnej časti UO Praznov, a
- s cca 60 b.j. juhovýchodne od zastavaného územia UO Praznov.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ len s postupným budovaním kompaktných priestorov občianskeho vybavenia UO Praznov a Podmanín v ich centrách.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä s rozšírením jestvujúcich futbalových ihrísk na komplexnejšie športovo-rekreačné areály s možnosťou budovania ihrísk pre ďalšie športy (volejbal, basketbal, tenis) a budovania menších krytých zariadení (posilňovňa, fitnes centrum...). V UO Praznov počíta aj s ďalšími rekreačnými plochami severne od športového centra.

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ
- v priestore cintorínov (vrátane navrhovaného rozšírenia cintorínov v oboch UO),
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV.

Z hľadiska výroby počíta ÚPN mesta v tejto MČ len so zachovaním špecializovanej poľnohospodárskej farmy severne od zastavaného územia UO Praznov.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:
- výhľadové (po r. 2020) vybudovanie novej cestnej komunikácie Praznov – Kostolec, ktorá má zabezpečiť alternatívu prístupu do obcí za Manínskou tiesňavou,

- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

D.2.2.11. Mestská časť 11 – Považská Teplá

Vymedzenie

Ďalšia okrajová MČ je tvorená územím bývalej samostatnej obce Považská Teplá (s osadou Vrtižer). Na východe a severe tvorí jeho hranicu hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica, na západe (pozdĺž pravého brehu starého koryta Váhu) hranica MČ Šebešťanová a Za Váhom, na juhu hranice MČ Sever a MČ Východ.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov

- *25 – Vrtižer*
- *26 – Považská Teplá*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 25: Vrtižer

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. Viaceré rodinné domy majú ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove už však v UO prevláda typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť tu zastúpená nie je (vzhľadom na vybavenosť Považskej Teplej), komerčná vybavenosť je zastúpená len jedným objektom maloobchodu (predajňa potravín). Športovo-rekreačná vybavenosť na území UO absentuje.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov a ostatnou zeleňou. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (väčšinou orná pôda, menej trvalé trávne porasty), vyskytuje sa aj sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov, ale aj lesy na poľnohospodárskej pôde.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä staré koryto Váhu.

Plochy výroby sú v UO zastúpené iba areálom výrobných služieb AGROKOVO - Market, spol. s r.o.

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem železničnej trate Bratislava – Žilina, ciest (I/61) a miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty.

Významnejšie plochy a zariadenia technickej infraštruktúry sa okrem regulačnej stanice plynu v UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 26: Považská Teplá

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. V centre obce majú ešte viaceré rodinné domy charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove už však v obci prevláda typ mestského rodinného domu, ktorý je úplne dominantný v nových častiach UO (južná časť, pozdĺž cesty do Manínskej tiesňavy a pozdĺž cesty do Vrtižeru).

Vzhľadom na veľkosť UO je tu značne zastúpená komunálna vybavenosť, a to školskými zariadeniami (areál základnej školy, materská škola, Pošta 5, r.k. kostol Sedembolestnej p.Márie). Viacerými zariadeniami je zastúpená aj komerčná vybavenosť, a to viacerými maloobchodnými predajňami potravín a rozličného tovaru, ako aj stravovacími zariadeniami (hostinec Manín, hostinec Popper). Rozsiahly areál predajne hutníckeho materiálu VIKO je situovaný v priestore za železničnou zastávkou, pri ceste I/61 zase areál predajne motorových vozidiel a autobazáru Spektrum.

Značne je na území UO zastúpená aj športovo-rekreačná vybavenosť. Na východnom okraji obce smerom do Manínskej tiesňavy sa nachádzajú rozsiahle areály chatovej osady Manínska tiesňava (ubytovacie, stravovacie, športovo-rekreačné zariadenia) a autokempingu Manín. Okrem toho sa v ich

blízkosti nachádza niekoľko väčších chát firiem a organizácií (napr. chata SZS, chata Slovenského poľovníckeho zväzu), ako aj viacero súkromných rekreačných chatiek. Ubytovacie kapacity dopĺňa t. č. nefunkčný motorest Považská Teplá a ubytovacie kapacity na súkromí. Pri železničnej zastávke sa v priestore medzi cestou I/61 a železničnou traťou nachádza futbalové ihrisko s objektom šatní.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, zeleňou v areáloch občianskej vybavenosti (ZŠ, chatová osada, autokemping), zeleňou cintorínov, sprievodnou zeleňou vodných tokov a ostatnou zeleňou. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde, zeleň evidovaná v KN ako ostatná plocha a iná plocha na PPF.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä staré koryto Váhu a Manínsky potok s menšími prítokmi bez názvu.

Plochy výroby reprezentuje v UO najmä areál bývalého PD, v ktorom sa v súčasnosti nachádzajú prevádzky firmy Modet (výroba konfekcie) a drevovýroba. Výrobné služby sú v areáli zastúpené servisom vysokozdvižných vozíkov DESTA-Balcancar. Zvyšok objektov areálu je v súčasnosti nevyužívaný, resp. využívaný súkromnými majiteľmi na skladové priestory a drobné výrobné služby.

Viaceré prevádzky výrobných služieb sa v UO nachádzajú v samostatných objektoch alebo pri rodinných domoch (napr. čalúnnictvo Obnova Plus, zámočníctvo).

Plochy dopravy predstavujú v UO najmä plochy železničnej dopravy (železničná trať a zastávka s manipulačnými plochami) a cestnej dopravy (okrem ciest a miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty).

Plochy technickej infraštruktúry sú v UO zastúpené najmä zariadeniami vodného hospodárstva (vodný zdroj pred Manínskou tiesňavou, dva vodojemy a čerpacia stanica). Ďalšie významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Návrh

Ide o územie bývalej samostatnej obce Považská Teplá s osadou Vrtižer, ktorá si v centre do určitej miery zachovala pôvodný ráz. Osobitosťou MČ je jej charakter nástupného priestoru do rekreačne silne využívaného priestoru Manínskej tiesňavy. Celú východnú časť územia MČ tvorí lesný masív, na zostávajúcom území ma silné zastúpenie PPF.

Priestor MČ predstavuje pomerne značné možnosti rozvoja IBV, celé doposiaľ zastavané územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta nasledujúce významnejšie zmeny:

- výstavbu 75 b.j. formou IBV, a to na území Vrtižeru, medzi Považskou Teplou a Vrtižerom, ako aj na južnom okraji zastavaného územia MČ Považská Teplá,
- prestavbu a dobudovanie rekreačno-športového územia Rybníky v súvislosti s modernizáciou železničnej trate č.120 a vytvorením nových vodných plôch v dôsledku ťažby štrku pre výstavbu diaľnice D1,
- postupné budovanie centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Považská Teplá (so zapojením súčasných objektov),
- vybudovanie menšieho priestoru komerčnej vybavenosti s prevahou služieb motoristom pri ceste I/61,
- vybudovanie priemyselného parku v priestore medzi cestou I/61 a upravenou trasou železničnej trate č. 120,
- vybudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky a privádzača Vrtižer,
- dopravné napojenie navrhovaného priemyselného parku a rekreačno-športových zón na ľavom brehu Váhu na cestu I/61,
- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav.

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ najmä s

- výstavbou 40 b.j. formou IBV (klasická zástavba) v priestore Vrtižeru, ako aj medzi zastavanými územiami UO Považská Teplá a Vrtižer,

- výstavbou 35 b.j. na južnom okraji zastavaného územia UO Považská Teplá.

Ďalšie obmedzené množstvo nových bytov je v MČ možné získať dostavbou jestvujúcich prieluk v IBV.

ÚPN tiež na území MČ rezervuje plochy pre ďalšiu výstavbu formou IBV, a to:
- pre cca 160 b.j. v priestore medzi zastavanými územiami UO Považská Teplá a Vrtižer,
- pre cca 90 b.j. juhovýchodne od zastavaného územia UO Považská Teplá.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ najmä s
- vybudovaním menšieho priestoru komerčnej vybavenosti s prevahou služieb motoristom pri ceste I/61,
- vytvorením centra služieb a údržby pre novo navrhovaný priemyselný park v priestore oproti ČSPL,
- postupným budovaním centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Považská Teplá (s rekonštrukciou a dostavbou súčasných objektov občianskeho vybavenia),
- v súvislosti s tým s kompletizáciou menších zdravotníckych a sociálnych zariadení v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia, resp. využitím súčasných predškolských zariadení.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä so
- zrušením súčasného futbalového ihriska pri železničnej stanici,
- prestavbou a dobudovaním rekreačno-športového územia Rybníky v súvislosti s modernizáciou železničnej trate č.120 a vytvorením nových vodných plôch v dôsledku ťažby štrku pre výstavbu diaľnice D1, a to s prevažujúcou náplňou extenzívnych foriem rekreácie,
- v rámci toho s vybudovaním rekreačno-športového územia na mieste predpokladanej ťažby štrku pre výstavbu diaľnice D1 pri starom koryte Váhu zameraného na vodné športy, súčasťou ktorého by mohlo byť aj prírodné kúpalisko a sprievodné aktivity (základná vybavenosť, požičovne člnov a pod.)[28],
- rekonštrukciou a dostavbou športovísk v areáli ZŠ (vrátane rozšírenia areálu východným smerom) a s ich využitím aj pre obyvateľov mestskej časti,
- dobudovaním strediska Manínska tiesňava ako cieľa rekreačného pobytu aj východiska na turistiku k Súľovu.

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ najmä
- v priestore cintorínov (vrátane navrhovaného rozšírenia cintorína v severnej časti UO),
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV,
- v podobe doplnkovej zelene v navrhovanom priemyselnom parku.

Z hľadiska výroby uvažuje ÚPN mesta v tejto MČ s vybudovaním priemyselného parku v priestore medzi cestou I/61 a upravenou trasou železničnej trate č. 120 (cca +650 nových prac.príležitostí), ako aj s využitím časti areálu bývalého PD ako polyfunkčnej zóny s výrobno-obslužnými funkciami miestneho, resp. regionálneho významu.

Vo výhľade počíta ÚPN v severnej časti UO na hranici s obcou Plevník-Drienové s rozšírením plánovanej výrobnej zóny tejto obce aj na územie mesta Považská Bystrica.[29]

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti tieto úpravy a zariadenia:
- dobudovanie príslušnej časti diaľnice D1, najmä križovatky a privádzača Vrtižer,
- dopravné napojenie navrhovaného priemyselného parku z križovatky na ceste I/61,
- v súvislosti s tým a s modernizáciou železničnej trate č. 120 zrušenie súčasného úrovňového cestného prejazdu cez železničnú trať a jeho nahradenie prístupom zo

[28] *Rekreačno-športový priestor by mal byť výhľadovo funkčne i dopravne prepojený na priestor podobného charakteru ležiaci v MČ Sever a MČ Za Váhom, pri výstavbe a určovaní funkčnej náplne je však potrebné brať do úvahy, že priestor leží v inundačnom území Váhu.*

[29] *V súlade s požiadavkou NDS, a.s. je pritom potrebné riešenie výrobnej zóny zosúladiť s modernizáciou železničnej trate Bratislava – Žilina, a rešpektovať ochranné pásmo diaľnice (100 m od osi priľahlého jazdného pásu), ktoré platí aj pre vetvy križovatky.*

západnej strany žel.trate (s využitím dopravného napojenia rekreačno-športovej zóny Rybníky nadjazdom z priemyselného parku Považská Teplá),
- šírkové a čiastočne aj smerové úpravy miestnych obslužných komunikácií na území Považskej Teplej,
- vybudovanie 2 podchodov pre peších pod železničnou traťou, z toho jedného v rámci železničnej zastávky Považská Teplá,
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov (v rámci nich vybudovanie pešieho a cyklistického prepojenia MČ Považská Teplá a MČ Za Váhom lávkou pre peších cez staré koryto Váhu a ďalej podchodom pod diaľnicou D1s využitím jestvujúceho mosta nad Vážskym kanálom – už na území MČ Za Váhom),
- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

D.2.2.12. Mestská časť 12 – Milochov

Vymedzenie

Ďalšia okrajová MČ je tvorená k. ú. pôvodne samostatnej obce Milochov. Na východe (cez rieku Váh) susedí s MČ Za Váhom (UO Orlové), na severe a západe hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica prebiehajúca riekou Váh a na juhu jednak opäť hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica, jednak hranica s MČ Západ.

Mestskú časť tvoria územia urbanistických obvodov
- *18 – Dolný Milochov*
- *19 – Horný Milochov*
- *20 – Šuvarovce*

Súčasný stav

<u>Urbanistický obvod 18: Dolný Milochov</u>

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. Vzhľadom na to, že ide v podstate o novú zástavbu po realizácii VD Nosice, má len menšie množstvo rodinných domov charakter vidieckej zástavby, celkove v UO prevláda typ mestského rodinného domu. Tento typ sa začína presadzovať aj na okolitých lazoch (Liškovie laz, časť Belažskej kopanice). Niektoré nové rodinné domy v UO majú až charakter nadštandardných rodinných domov a rezidencií.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená kultúrnym domom (v KD je aj občerstvenie a predaj zmiešaného tovaru a textilu), základnou školou (1.-4.ročník), materskou školou, domom smútku, poštou a požiarnou zbrojnicou, komerčná vybavenosť len dvoma objektmi maloobchodu (predajňa potravín a mäsa-údenín). Športovo-rekreačná vybavenosť je zastúpená športovým ihriskom s objektom posilňovne, v extraviláne obce aj niekoľkými rekreačnými chatami.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to najmä hospodárske lesy, menej poľnohospodárska pôda (trvalé trávne porasty a orná pôda), vyskytujú sa aj lesy na poľnohospodárskej pôde.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä tok Váhu, resp. plocha vodnej nádrže Nosice.

Plochy výroby sa na území UO nenachádzajú. Na juh od zastavaného územia obce sa nachádza teraz nevyužívaný bývalý staveniskový areál Stavoinvesty.

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem železničnej trate Bratislava – Žilina a miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty.

Plochy technickej infraštruktúry reprezentujú v UO najmä zariadenia vodného hospodárstva (vodojem). Iné významnejšie zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Urbanistický obvod 19: Horný Milochov

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. Viaceré rodinné domy majú ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, celkove sa však začína aj tu presadzovať typ mestského rodinného domu.

Občianska ani športovo-rekreačná vybavenosť, rovnako ako plochy výroby a technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch, zeleňou samostatných záhrad a ostatnou zeleňou. Väčšiu časť plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty).

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä tok Váhu, resp. plocha vodnej nádrže Nosice.

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem železničnej trate Bratislava – Žilina a miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty.

Urbanistický obvod 20: Šuvarovce

Obytná zóna UO pozostáva z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami jednak v nadväznosti na UO Dolný Milochov, jednak v samostatných lazoch (so záhradami. Vzhľadom na to, že ide v podstate o novú zástavbu po realizácii VD Nosice, má len menšie množstvo rodinných domov charakter vidieckej zástavby, celkove v UO prevláda typ mestského rodinného domu. Tento typ sa začína presadzovať aj na okolitých lazoch (Trnovie laz, Matúšsky laz, Tomankovci, časť Belažskej kopanice).

Občianska vybavenosť, plochy výroby a technickej vybavenosti sa na území UO nenachádzajú. Športovo-rekreačná vybavenosť je zastúpená areálom Stanice mladých turistov, ktorá slúži aj ako doškoľovacie stredisko.

Takmer celý UO tvoria hospodárske lesy. Zvyšok územia UO zaberajú plochy poľnohospodárskej pôdy (trvalé trávne porasty a orná pôda), krajinná zeleň v podobe lesov na poľnohospodárskej pôde a iná plocha na PPF.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä tok Váhu., resp. plocha vodnej nádrže Nosice.

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem železničnej trate Bratislava – Žilina a miestnych komunikácií najmä poľné a lesné cesty.

Návrh

Ide o územie ďalšej bývalej samostatnej obce Milochov, ktorá si v centre Dolného Milochova do určitej miery zachovala pôvodný ráz. Celú strednú a východnú časť územia MČ tvorí lesný masív.

Priestor MČ predstavuje určité možnosti rozvoja IBV (najmä v súvislosti s uvažovaným budúcim rozvojom rekreácie), celé doposiaľ zastavané územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného, a v tomto prípade najmä rekreačného prostredia..

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta nasledujúce významnejšie zmeny:

- výstavbu 120 b.j. formou IBV,
- vo výhľade (po r. 2020) vybudovanie rekreačno-športového areálu s autocampingom na južnom okraji zastavaného územia UO Dolný Milochov,
- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav a budovania technických objektov (tunel pod kopcom Stavná, most cez VN Nosice),
- zrušenie súčasnej železničnej trate č.120 popri nádrží vodného diela Nosice a jej nahradenie cestnou komunikáciou spájajúcou Považskú Bystricu s Púchovom (cez územie Nosíc),
- postupné budovanie centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Dolný Milochov (so zapojením súčasných objektov).

Z hľadiska bývania počíta ÚPN mesta v priestore MČ najmä s výstavbou 120 b.j. formou IBV (klasická zástavba) v priestore východne od zastavaného územia UO Dolný Milochov. S ďalším obmedzeným množstvom nových bytov v MČ počíta ÚPN prostredníctvom dostavby jestvujúcich prieluk v IBV (aj v UO Horný Milochov). V priestore Horného Milochova

však v súvislosti s modernizáciou železničnej trate č.120 počíta aj s asanáciou cca 5 b.j. v IBV medzi Horným Milochovom a výrobným areálom bývalých Považských strojární.

Vo výhľade rezervuje ÚPN v tejto MČ plochy pre ďalších cca 35 b.j. v klasickej IBV a cca 10 b.j. v nadštandardných rodinných domoch.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ najmä s

- postupným budovaním centrálneho priestoru občianskeho vybavenia v UO Dolný Milochov (so zapojením súčasných objektov),
- v súvislosti s tým s kompletizáciou menších zdravotníckych a sociálnych zariadení v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia, resp. využitím súčasných predškolských zariadení,
- vybudovaním menšieho priestoru komerčnej vybavenosti s prevahou rekreačných služieb pri cestnej komunikácii na mieste súčasnej železničnej trate.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä s

- využitím pobrežného pásu v Dolnom Milochove smerom k RO Cerov (k.ú. Nosice, Púchov) po odstránení telesa železničnej trate s možnou náplňou
  - prírodné pláže,
  - pešia promenáda,
  - cyklistická a korčuliarska dráha,
  - lodenice,
  - požičovne lodiek, a pod.,
- vybudovaním nového mestského rekreačného lesa / lesoparku vo východnej časti UO Dolný Milochov v nadväznosti na rozšírené rekreačno-športové funkcie územia,
- vo výhľade po r. 2020 aj s vybudovaním rekreačno-športového areálu s autocampingom (cca 200 miest) na južnom okraji zastavaného územia UO Dolný Milochov.

S plochami zelene počíta ÚPN mesta v MČ najmä

- vo vyššie spomínanom mestskom rekreačnom lese / lesoparku,
- v podobe rekreačnej zelene v rámci pobrežného rekreačno-športového pásu,
- v podobe vyhradenej zelene v navrhovanom autocampingu,
- v priestore cintorína (bez možnosti rozšírenia),
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV,

So zariadeniami výroby ÚPN mesta v tejto MČ vzhľadom na jej výlučný obytný a navrhovaný silný rekreačno-športový charakter neuvažuje.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti tieto úpravy a zariadenia:

- modernizácia železničnej trate č.120 vrátane smerových úprav a budovania technických objektov (tunel pod kopcom Stavná, most cez VN Nosice),
- preloženie železničnej zastávky Milochov severným smerom do priestoru medzi prístupovou miestnou komunikáciou a železničnou traťou č. 120,
- zrušenie súčasnej železničnej trate č.120 popri nádrží vodného diela Nosice a jej nahradenie cestnou komunikáciou až na územie Púchova (časť Nosice),
- v súvislosti s modernizáciou železničnej trate rekonštrukcia miestnej komunikácie do Milochova (vrátane nových mimoúrovňových križovaní so železničnou traťou)
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov.

ÚPN mesta uvažuje v MČ v návrhovom období (resp. vo výhľade po r. 2020) so zrušením jestvujúcej ČOV a jej nahradením novou samostatnou ČOV na južnom okraji novo vzniknutého zastavaného územia UO Dolný Milochov. S budovaním ďalších zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním ostatných jestvujúcich zariadení.

D.2.2.13. Mestská časť 13 – Šebešťanová

Vymedzenie

MČ tvorí k. ú. bývalej samostatnej obce Šebešťanová. Na východe susedí s MČ Považská Teplá (UO Vrtižer), na severe s MČ. (resp. UO) Podvažie, na západe tvorí jeho hranicu hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica a na juhu susedí s MČ Za Váhom (UO Považské Podhradie).

Mestskú časť tvorí územie urbanistického obvodu

- *23 – Šebešťanová*

Súčasný stav

Urbanistický obvod 23: Šebešťanová

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. Väčšina domov (najmä v centre obce) má ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, v okrajových častiach však už prevláda typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená len materskou školou, kostolom a požiarnou zbrojnicou, komerčná vybavenosť len dvoma objektmi maloobchodu (predajne potravín) a pohostinstvom STAR (spolu s administratívnymi priestormi firiem Stavitel, s.r.o. a Stavstar, s.r.o.). Športovo-rekreačnú vybavenosť zastupuje areál futbalového ihriska a detské ihrisko.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to hospodárske lesy a poľnohospodárska pôda (trvalé trávne porasty a orná pôda), vyskytuje sa aj sprievodná zeleň vodných tokov a iné plochy na PPF.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä Vážsky kanál a miestny potok bez názvu.

Plochy výroby reprezentuje v UO menší areál ľahkého priemyslu a výrobných služieb na južnom okraji obce (NOVA trade, s.r.o., Rademaker Slovakia, s.r.o., IMC Slovakia, s.r.o., Kisters Slovakia, s.r.o. a zapletanie lán Krasňan). Z areálu výrobných služieb na severnom okraji obce pri ceste na Jasenicu spadá do UO objekt čalúnnictva Tauris a pri križovatke tejto cesty s cestou II/507 sa nachádza skladový areál Sibastavu, s.r.o.

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem miestnych komunikácií len poľné a lesné cesty.

Plochy technickej infraštruktúry reprezentujú v UO najmä zariadenia vodného hospodárstva (vodojem a čerpacia stanica). Iné významnejšie plochy a zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Návrh

Ide o územie bývalej samostatnej obce Šebešťanová, ktorá si v centre do určitej miery zachovala pôvodný ráz. Celú západnú časť územia MČ však tvorí lesný masív a značné zastúpenie má aj poľnohospodárska pôda.

Priestor bývalej samostatnej obce predstavuje určité možnosti rozvoja IBV, celé územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta len nasledujúce významnejšie zmeny:

- výstavbu 60 b.j. formou IBV,
- postupné budovanie kompaktného priestoru občianskeho vybavenia v priestore nástupu do obce od cesty II/507,
- zachovanie súčasných výrobno-obslužných plôch na južnom okraji MČ a vo výhľade po r. 2020 aj ich rozvoj v podobe malého priemyselného parku Považské Podhradie – Šebešťanová.

Z hľadiska bývania počíta teda ÚPN mesta v priestore MČ s výstavbou 60 b.j. formou IBV (klasická zástavba) predovšetkým v západnej časti vymedzeného zastavaného územia. Určitú rezervu bytovej výstavby predstavujú aj prieluky v rámci zastavaného územia.

Vo výhľade rezervuje ÚPN na území MČ ešte menšiu plochu pre cca 15 b.j. formou IBV v južnej časti zastavaného územia a plochu pre cca 10 b.j. západne od zastavaného územia.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ len s postupným budovaním kompaktného priestoru občianskeho vybavenia (so začlenením jestvujúcich objektov vybavenia) v severnej časti zastavaného územia, v priestore nástupu do obce od cesty II/507.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti najmä s intenzifikáciou a prestavbou jestvujúceho futbalového ihriska na komplexnejší športovo-rekreačný areál s možnosťou budovania ihrísk pre ďalšie športy (volejbal, basketbal, tenis) a budovania menších krytých zariadení (posilňovňa, fitnes centrum...).

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ len

- v priestore cintorína (vrátane navrhovaného a výhľadového rozšírenia) a okolitej izolačnej zelene,
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV,
- v podobe vyhradenej zelene vo výrobno-obslužných areáloch a v športovom areáli.

Z hľadiska výroby počíta ÚPN mesta v tejto MČ s už spomínaným zachovaním (prípadne miernou intenzifikáciou) súčasných výrobno-obslužných plôch na južnom okraji MČ a vo výhľade po r. 2020 aj s ich väčším rozvojom v podobe malého priemyselného parku Považské Podhradie – Šebešťanová.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:

- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/507 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj),
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov,
- územná rezerva pre výhľadovú trasu vysokorýchlostnej železničnej trate Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice, na území MČ v nasledovnej podobe: tunel pod masívom Vysokej - most cez Váh ponad územie priemyselného parku a ďalej na územie MČ Považská Teplá.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

D.2.2.14. Mestská časť 14 – Podvažie

Vymedzenie

MČ tvorí k. ú. bývalej samostatnej obce Podvažie. Na východe, severe a západe tvorí jeho hranicu hranica administratívneho územia mesta Považská Bystrica, na juhu susedí s MČ (resp. UO) Šebešťanová.

Mestskú časť tvorí územie urbanistického obvodu

- *24 – Podvažie*

Súčasný stav

<u>Urbanistický obvod 24</u>: <u>Podvažie</u>

Obytná zóna UO pozostáva výlučne z nízkopodlažnej zástavby rodinnými domami so záhradami. Väčšina domov v centre obce má ešte charakter pôvodnej vidieckej zástavby, objavuje sa tu však a v okrajových častiach už prevláda typ mestského rodinného domu.

Komunálna vybavenosť je tu zastúpená len novým kostolom a požiarnou zbrojnicou, komerčná vybavenosť len jedným objektom maloobchodu (predajňa potravín) a pohostinstvom MBM - Skala. Športovo-rekreačnú vybavenosť zastupuje areál futbalového ihriska.

Sídelná zeleň je v UO zastúpená najmä súkromnou zeleňou pri rodinných domoch a zeleňou samostatných záhrad, čiastočne aj zeleňou cintorínov a sprievodnou zeleňou vodných tokov. Väčšinu plochy UO tvorí krajinná zeleň, a to poľnohospodárska pôda (orná pôda a trvalé trávne porasty) a hospodárske lesy, vyskytuje sa aj sprievodná zeleň vodných tokov a iné plochy na PPF.

Vodné plochy a toky reprezentuje na území UO najmä Vážsky kanál a potok Papradnianka, ktorý pod obcou ústi do Váhu.

Z areálu výrobných služieb na južnom okraji obce pri ceste na Jasenicu spadá do UO objekt firiem Global Interier a PS Interier, zameraných na výrobu nábytku a zariaďovanie interiérov..

Plochy dopravy predstavujú v UO okrem ciest a miestnych komunikácií len poľné a lesné cesty.

Významnejšie plochy a zariadenia technickej infraštruktúry sa v UO nenachádzajú.

Návrh

Ide o územie bývalej samostatnej obce Podvažie, ktorá si v centre tiež do určitej miery zachovala pôvodný ráz. Severnú časť územia MČ však tvorí lesný masív a značné zastúpenie má aj poľnohospodárska pôda.

Priestor bývalej samostatnej obce predstavuje len obmedzené možnosti rozvoja IBV, celé územie UO je však predovšetkým potrebné dovybaviť základným občianskym vybavením a humanizovať ho tak, aby ako súčasť významného centra osídlenia spĺňalo kritériá jeho obytného, pracovného a rekreačného prostredia.

Na území MČ predpokladá ÚPN mesta len nasledujúce významnejšie zmeny:
- výstavbu 50 b.j. formou IBV,
- postupné budovanie kompaktného priestoru občianskeho vybavenia v priestore nástupu do obce od cesty II/507.

Z hľadiska bývania počíta teda ÚPN mesta v priestore MČ len s výstavbou 50 b.j. formou IBV (klasická zástavba) predovšetkým v centrálnej časti doplnením vymedzeného zastavaného územia severným smerom a jeho rozšírením juhovýchodne v smere k ceste II/507. Určitú rezervu bytovej výstavby predstavujú aj prieluky v rámci zastavaného územia.

Vo výhľade rezervuje ÚPN plochu pre ďalších 50 b.j. v IBV medzi zastavaným územím MČ a cestou II/507.

Z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti počíta ÚPN mesta v MČ len s postupným budovaním kompaktného priestoru občianskeho vybavenia (so začlenením jestvujúcich objektov vybavenia) v južnej časti zastavaného územia, v priestore nástupu do obce od cesty II/507.

Z hľadiska zariadení rekreácie a športu počíta ÚPN mesta v tejto mestskej časti len so zachovaním a modernizáciou jestvujúceho futbalového ihriska.

S plochami mestskej zelene počíta ÚPN mesta v MČ len
- v priestore cintorína (vrátane navrhovaného rozšírenia),
- v záhradách súčasnej a navrhovanej IBV,
- v podobe vyhradenej zelene v športovom areáli.

Z výrobnými plochami ÚPN mesta v tejto MČ nepočíta.

Dopravné riešenie ÚPN mesta navrhuje na území mestskej časti len tieto úpravy a zariadenia:
- homogenizácia existujúcej trasy cesty II/507 v kategórii C 9,5/80 (resp. C 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), v zastavanom území mesta v kategórii MZ 9,5/80 (resp. MZ 9,5/70-60 podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj),
- v súvislosti s novou výstavbou vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií, ako aj peších ťahov.

S budovaním nových zariadení technickej vybavenosti (okrem budovania nevyhnutných sietí infraštruktúry zlepšujúcich zásobovanie MČ vodou a energiami) ÚPN mesta v tejto mestskej časti nepočíta. V návrhovom období však počíta so zachovaním všetkých jestvujúcich zariadení.

E. OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Kultúrne dedičstvo tvorí nenahraditeľné bohatstvo štátu, je dokladom dejín a vývoja spoločnosti, vedy, techniky, umenia a vzdelanosti. Zohráva aktívnu úlohu v tvorbe a ochrane životného prostredia a má nezastupiteľné miesto ako zdroj zvyšovania kultúrnej, vzdelanostnej úrovne a uspokojovania duchovných potrieb. Je základným prvkom osobitosti národa.

Kultúrne dedičstvo tvoria hmotné a nehmotné dokumenty tvorivej činnosti človeka, vývoja spoločnosti, jej životného spôsobu a prostredia od najstarších čias po súčasnosť, zachované na mieste, ako aj v sekundárnom umiestnení, alebo sústredené v zbierkach organizácií a jednotlivcov, ktoré majú kultúrnu hodnotu, alebo iný kultúrno-spoločenský význam, prípadne môžu takýto význam časom nadobudnúť.

1. Kultúrne dedičstvo predstavujú:

a) pamiatky in situ
(predmety, objekty a ich súbory, prvky a štruktúry archeologickej povahy zachované na mieste, vrátane ich pôvodných urbanistických a krajinných súvislostí):
- historické mestské a vidiecke sídla alebo ich časti,
- architektonické a stavebné diela a ich fragmenty, ľudové staviteľstvo, archeologické lokality, vrátane ich prostredia,

b) pamiatky in fondo
(premiestnené objekty a predmety uložené v múzeách, galériách, knižniciach, archívoch a iných objektoch),

c) ostatné kultúrne pamiatky
voľné kultúrne pamiatky (predmety historickej, umeleckej, estetickej, vedeckej, technickej, archeologickej, kultúrnej povahy, ktoré nie sú pamiatkami in situ a in fondo, alebo iného kultúrno-spoločenského významu:
- doklady rozvoja vedy, techniky, remesiel a organizácie života spoločnosti,
- jedinečné a nenahraditeľné originálne výtvarné a umelecké diela každého druhu,
- fotografické, filmové, zvukové a video záznamy,
- slovesné a hudobné prejavy a diela, písomné dokumenty,
- predmety a nehnuteľnosti, ktoré majú vzťah k významným osobám a udalostiam,
- ďalšie doklady dejín (knižnice, archívne dokumenty, hudobné archívy) objavené i neobjavené,
- prírodné prostredie, dotvorené ľudskou činnosťou (historická zeleň, parky, jaskyne a pod.),
- ukážky (exponáty) zo živočíšnej, rastlinnej a nerastnej ríše,
- tradície, názory, duchovný život, životný štýl.

Kultúrne dedičstvo zahŕňa v sebe nielen významné architektonické, archeologické, historické, umelecké, technické a ďalšie hodnoty, ktoré už poznáme, ale aj doklady minulosti, ktoré doposiaľ nie sú zaregistrované alebo klasifikované, prípadne ešte nie sú objavené.

Zachovanie kultúrneho dedičstva je vecou verejného záujmu. Štát, jeho orgány, obce, všetky organizácie a občania sú povinní kultúrne dedičstvo chrániť, starať sa oň, a vytvárať podmienky pre jeho zachovanie a zodpovedajúce spoločenské využitie. K presadeniu verejného záujmu štát prostredníctvom svojej koncepčnej, legislatívnej, rozhodovacej, ekonomickej, výchovno-vzdelávacej a kontrolnej činnosti vytvára, ovplyvňuje a sleduje postavenie kultúrneho dedičstva spoločnosti.

Ústava Slovenskej republiky v článku č. 4 uvádza:
(2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
(3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.

Vláda Slovenskej republiky prijala dňa 8. 1. 1991 uznesením č. 14/1991 opatrenia na realizáciu Návrhu koncepcie záchrany kultúrneho dedičstva SR, s dôrazom na koncepčné zámery a ciele štátnej pamiatkovej starostlivosti. Nadviazala tak na „Svetovú chartu ICOMOS v záchrane historických miest“, ktorá bola touto Medzinárodnou radou pre pamiatky a sídla pri UNESCO prijatá a schválená v dňoch 10. - 15. októbra 1987 vo Washingtone. Jedným zo signatárov tohto dokumentu bola aj ČSFR.

Vláda SR preto v opatreniach ku svojmu uzneseniu č. 14/1991 ukladá ministrovi kultúry a ďalším príslušným ministrom, v bode 2 „Nadväzne na prijaté parciálne zákony vypracovať návrh zásad zákona o ochrane kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky“. V bode 11 ukladá ministrovi - predsedovi SKŽP v spolupráci s ministrom kultúry „Presadzovať revitalizáciu historických jadier miest, záchranu kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón prostredníctvom územného plánu a stavebného poriadku“.

Od 1. apríla 2002 je účinný nový zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Od 1. novembra 2005 nadobudol platnosť i nový zákon NR SR č. 479/2005 z 23. septembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Tento v čl. XIV mení a dopĺňa Zákon č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (bod 1-8).

V zmysle čl. XIV sa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu mení a dopĺňa takto: ods.3. - V § 30 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Ak sa o umiestnení rozhoduje v územnom konaní alebo v stavebnom konaní, Krajský pamiatkový úrad je v konaní dotknutým orgánom.“

*

ÚPN mesta Považská Bystrica na základe dôsledných analýz a poznania kultúrnych hodnôt, prírodných daností, historických hodnôt, urbanistických hodnôt a uplatňovania tvorivých umeleckých princípov modelovania krajinného obrazu vytvoril syntetickú návrhovú časť s krajinou chápanou ako celok, kde popri vyriešení územno-technických súvislostí, územnom usporiadaní a funkčnej regulácii je kladený dôraz aj na harmonizáciu prírodných a civilizačných prvkov v území, pri dôslednom zachovaní a prezentácii všetkých kultúrnych hodnôt v území.

V návrhovej časti sú zohľadnené všetky kultúrno-historické hodnoty sídla, a to nielen v centrálnom priestore mesta Považská Bystrica, ale aj v jeho integrovaných častiach - pôvodných samostatných obciach.

V rámci návrhu ide preto aj o zachovanie a prezentáciu[1] následných hodnôt:

<u>Hodnoty nehmotnej povahy</u>

- vývojový význam historického sídla,
- ideový význam historického sídla,
- historická tradícia sídla,
- kultúrna tradícia sídla,
- správna tradícia sídla,
- funkcie celkom a historicko-spoločenské aktivity,
- topografické miestne názvy,
- historická sociálna štruktúra,
- genius loci sídla.

[1] *Samozrejme, vyjadriteľnú v mierke spracovania ÚPN mesta – zachovanie detailnejších hodnôt (strešná krajina, fasády objektov, interiéry objektov, dvory a nádvoria objektov, povrchy komunikácií, malá architektúra a umelecké diela, podzemie sídla a pod.) bude musieť byť riešené v následnej podrobnejšej ÚPD alebo ÚPP.*

Hodnoty hmotnej povahy

- Krajinný rámec - živá a neživá príroda nad (na) i pod terénom
  - reliéf terénu,
  - štruktúra, kompozícia prírodného priestoru,
  - kultúrna krajina,
  - chránené krajinné celky, prvky, i navrhované na ochranu.
- Vonkajší obraz sídla - stavebné i prírodné prvky
  - panoramatické pohľady,
  - štruktúra, kompozícia sídla,
  - dominanty sídla,
  - farebnosť sídla,
  - chránené stavebné i prírodné celky, prvky, aj navrhované na ochranu.
- Vnútorný obraz sídla - stavebné a prírodné prvky (na) nad terénom i pod terénom
  - pôdorys sídla,
  - parcelácia,
  - štruktúra, kompozícia sídla,
  - dominanty,
  - verejné priestory - námestia, ulice...,
  - zástavba sídla - typologické druhy,
  - strešná krajina,
  - fasády objektov,
  - interiéry objektov,
  - dvory a nádvoria objektov,
  - povrchy komunikácií,
  - malá architektúra a umelecké diela,
  - podzemie sídla - kultúrne vrstvy pod terénom, pivnice, podzemné chodby,
  - prírodné prvky (živá i neživá príroda, terénny reliéf, skladba, kompozícia prírodných prvkov v rámci stavebnej štruktúry, sady, záhrady, vodné plochy...

Pre zachovanie hore uvedených hodnôt navrhujeme v rámci územnoplánovacej dokumentácie stanoviť následnú mieru ochrany a z nej vyplývajúce limity a regulatívy:

E.1. Ideový význam mesta Považská Bystrica

Historické údaje a výsledky doterajších archeologických výskumov svedčia o dlhodobo kontinuálne osídlenom území od obdobia raného stredoveku s náznakmi na existenciu viacerých starších lokalít doložených predmetmi hmotnej kultúry.

Pri rozvoji mesta v zmysle ÚPN bude preto potrebné počítať s určitými obmedzeniami, vyplývajúcimi zo zákona o ochrane kultúrneho dedičstva a kultúrnej krajiny, a to najmä v súvislosti s možnými významnými archeologickými nálezmi aj z predslovanského obdobia v kontakte osídlenia s CHKO Strážovské vrchy.

E.2. Celková urbanistická kompozícia mesta a jeho zapojenie do krajinného prostredia

Mesto Považská Bystrica má mimoriadne príťažlivý krajinný rámec. Pod strmým svahom Považského hradu, týčiaceho sa nad riekou Váh, vyrástla v minulosti poddanská obec Považské Podhradie s výrazne akcentovaným Horným a Dolným kaštieľom a farským kostolom. Urbanita starej časti bývalej obce s typickou regionálnou kultúrou jednopodlažných domov s orientáciou k historickým komunikáciám sa zachovala dodnes. Obdobnú mierku aj urbanistickú štruktúru si zachovali bývalé obce Šebešťanová a Podvažie s harmonickou drobnou mierkou na pozadí lesného porastu.

Ďalšia bývalá samostatná obec Orlové má obdobnú urbanistickú charakteristiku. Vyvrcholením jeho kompozície je areál kaštieľa s parkovou úpravou zelene.

Na ľavom brehu Váhu stratilo pôvodné mestečko Považská Bystrica po demolačnej prestavbe svoje kultúrno-historické hodnoty, predmetom ochrany je preto iba niekoľko solitérnych architektúr. Vlastné centrum mesta pôsobí, napriek doterajšej prestavbovej regenerácii, do značnej miery chaoticky a neorganizovane, najmä z dôvodu nedokončenia pôvodných zámerov. Cez centrum prechádza hlavná dopravná tepna (cesta I/61), ktorá ho rozdeľuje na centrum s vybavenosťou a centrum s viacpodlažnou panelovou hromadnou bytovou zástavbou s torzom historickej solitérnej architektúry. Jediná ucelene zachovaná historická zástavba pozdĺž Ul. M.R.Štefánika smerom k cestnému mostu cez Váh, nemá výrazné kultúrno-historické kvality.

Výraznejšie urbanistické i architektonické kvality vykazuje tzv. Strojárenská štvrť s jasnou koncepciou a kvalitnou architektúrou moderny 20-tych rokov. Urbanisticky ucelená je aj hlavná priemyselná časť mesta – areál bývalých Považských strojární.

Z hľadiska urbanistickej kompozície pôsobí vyvážene i obytná štvrť Jelšové s usmernenou zástavbou rodinnými domami (1-2 nadzemné podlažia).

Zástavba v rámci obytných súborov Lány, SNP a Hliny, tiahnuca sa dolinou Domanižanky, je typickým prejavom sídliskovej socialistickej urbanity s výškovými bytovými domami a nízkopodlažnou vybavenosťou.

Centrum z nížinnej polohy prechádza na strane východnej do zvlneného terénu s pôvodne akcentovanou Kalváriou - dnes zarastenou náletovou zeleňou. Na juhozápade pôvodnú dominantnosť kostolíka sv. Heleny na vrchole pahorka Dušianica pohltila hromadná dosková a bodová zástavba výškových objektov v rámci OS Rozkvet.

Územie mesta Považská Bystrica tvorí aj veľký počet ďalších pôvodne samostatných obcí, zväčša typu hromadných resp. potočných dedín (Praznov, Podmanín, Zemiansky Kvášov, Považská Teplá, Dolný a Horný Moštenec. Tieto si dodnes zachovali svoje historické jadrá, historickú uličnú sieť, charakter zástavby, dominanty i nenarušené krajinné prostredie.

Okrem takto urbanizovaných sídiel sa v krajinnom prostredí v okolí Považskej Bystrice (najmä v jej západnej časti) nachádza veľký počet rozptýlenej horskej a podhorskej lazníckej zástavby, ktorá je pre Strážovské pohorie typická a je jedným z identických prvkov tradičného krajinného obrazu.

E.3. Zachované kultúrno-historické hodnoty mesta a tradičné štruktúry využitia zeme - súčasný stav pamiatkovej ochrany

Mesto Považská Bystrica má len malý počet objektov s legislatívnou ochranou – národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sú územne lokalizované v grafickej časti ÚPN a popísané v priloženej tabuľke.

Považská Bystrica nebola, vzhľadom na radikálnu prestavbu a malý počet zapísaných pamiatok, ako historické sídlo vyhlásená za chránený historický súbor (pamiatkovú rezerváciu, pamiatkovú zónu) a ani vzhľadom na uvedené nie je predpoklad jej vyhlásenia. Na pamiatkovú ochranu formou pamiatkovej zóny nie sú perspektívne uvažované ani pridružené obce (mestské časti), resp. ich historické jadrá.

Na druhej strane sú pre celé územie mesta (mimo vlastného centra a nových sídliskových štruktúr) charakteristické zachované historické kryštalizačné jadrá pôvodne samostatných obcí, historická uličná sieť, hmotovo-priestorový spôsob zástavby i výšková hladina zástavby s dominantným pôsobením sakrálnych stavieb. Tieto sídla sa nachádzajú v prostredí s prirodzeným vývinom, s využitím miestnych zdrojov vody (riečky a potoky), v údoliach, resp. na náhorných terasách s dobrou orientáciou k svetovým stranám a s prirodzenou ochranou lesnými masívmi.

Tradičné štruktúry využitia zeme sú v týchto priestoroch neporušené - ide o obytno-poľnohospodársku funkciu s extenzívnym pasienkárstvom a extenzívnym využitím ornej pôdy s prevládajúcou funkciou lesného hospodárstva.

Preto sa územný plán, zohľadňujúci všetky aspekty ochrany kultúrneho dedičstva, kultúrnej krajiny a tradičného využitia zeme, stáva základom pre záchranu identity riešeného územia. Predmetom ochrany takto chápaného územného plánu je krajinný obraz vyjadrený ochranou prirodzenej konfigurácie terénu, tradičného využitia zeme, historických komunikácií, vodných tokov, masívov a skupín zelene, hmotovo-priestorovej skladby urbanity, zachovaním akcentácie historických dominánt i emotívneho pôsobenia prvkov malej architektúry (prícestné kaplnky, kríže, staré cintoríny...).

V nadväznosti na ÚPN mesta môžu byť po podrobnom prieskume predmetom ochrany v nižšie uvedených celkoch (napr. v historických jadrách bývalých obcí – pozri kapitolu F.5.) dodatočne do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísané objekty a prvky regionálnej kultúry, ktoré doposiaľ vykazujú kultúrno-historické hodnoty a ich stavebno-technický stav umožňuje ochranu ich autenticity, alebo v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce.

Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnuteľných a nehnuteľných vecí (napr. Orlovský most cez Váh) aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Objekty s legislatívnou ochranou kultúrnych pamiatok

E.4. Archeologické lokality na území mesta

V súvislosti s rozvojom urbanizácie dochádza k narušeniu vrstiev chrániacich doklady o existencii dávnych kultúr, skrytých pod terénom. Pri urbanistických zmenách, akými Považská Bystrica v nedávnej minulosti prešla, možno predpokladať, že aj na tomto území došlo k úbytku takýchto dokladov bez náležitého vyhodnotenia a evidencie, nakoľko doterajšie archeologické výskumy územia svedčia o jeho dlhodobom kontinuálnom osídlení od eneolitu cez mladšiu dobu bronzovú, hallštatt až po slovanské osídlenie, najmä v 8.-9. storočí.

Z viacerých archeologicky preskúmaných lokalít sú na území Považskej Bystrice zápisom v Ústrednom zozname chránené:

- mohylník z 8. - 9. stor. v polohe Orlové-Hôrka -číslo v ÚZKP 2225/1
- Hradište Jelšové, JZ od obce na kóte 340/neskúmané/, číslo v ÚZKP 2227/1.
- Hrádok -lokalita na kóte 500 , číslo v ÚZKP 2228/1

Ďalšími archeologickými náleziskami v rámci mesta (preskúmanými, evidovanými a podchytenými v odborných materiáloch) sú:

- v polohe Dedovec: sídlisko s dlhším trvaním (35 objektov obdĺžnikového pôdorysu s ohniskom v kúte), pravdepodobne chránené drevenou ohradou a dvoma ramenami potoka z 8.-10. stor.
- východne od Dedovca pri rodinných domoch: ojedinelý nález črepov z 9.-10. stor.,
- v polohe Lány, SZ od Dedovca: črepy z pravdepodobného sídliska z 9. stor.,
- v polohe Skalica (Za Skaličie) 1 km od Dolného Moštenca na kóte 462,9: mohylník z 8.-9. stor. tesne vedľa sídliska z doby rímskej,
- v polohe Hôrka, VSV od kaštieľa v Orlovom: mohylník z 8.-9. stor.,

- v polohe Považský hrad: nález črepov z predpokladaného sídliska z 13. stor., situovaného nad Považským Podhradím,
- v katastri Považského Podhradia v polohe Hradište na kóte 641: nález črepov z 8.-9. stor.

V zmysle Zmien a doplnkov ÚPN SÚ Považská Bystrica z 06/2004 počíta technická dokumentácia diaľnice D1 v jej trase, resp. v blízkosti jej staveniska, aj s nasledovnými zistenými archeologickými lokalitami:

- Galanovec, pod Krekáčovým lazom - hrádok pravdepodobne z obdobia stredoveku,
- sídlisko Jelšové, pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
- Považská Bystrica, Hradište - hradisko, paleolit, neolit, doba hradištná - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, kostol pri námestí - sídlisko, pohrebisko, lužická kultúra doby bronzovej, púchovská kultúra stredoveku,
- Široká a Prúdy - sídlisko púchovskej kultúry - stredovek, novovek,
- Považské Podhradie - hrádok, sídlisko púchovskej kultúry - neskorá doba laténska, včasný stredovek až včasný novovek,
- Považská Bystrica, Za Strakovec - sídlisko lužickej kultúry doby bronzovej, púchovská kultúra - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dedovec - púchovská kultúra doby rímskej, doba hradištná - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dolné Lány – sídlisko - doba rímska, sťahovanie národov, doba kamenná, lužická kultúra doby bronzovej, doba hradištná - stredovek,
- Kvášovský majer, dvor – sídlisko - pravek, doba hradištná - stredovek,
- Považská Bystrica, dvor Považských strojární - pravek,
- Považská Bystrica, zastávka SAD Kríž - včasný novovek,
- Považská Teplá, Toračka - hrádok, púchovská kultúra z doby laténskej,
- Považská Teplá, Pod Toračkou – sídlisko - mladší paleolit, eneolit,
- Považská Teplá, Niva - pohrebisko, sídlisko, lužická kultúra doby bronzovej - mladší paleolit, eneolit,
- Považská Teplá, Dúbrava – sídlisko - mladší paleolit, eneolit, doba bronzová,
- Považská Teplá, Oplzeň - hrádok, púchovská kultúra doby laténskej - novovek,
- Považská Teplá, Záhumnie – sídlisko - eneolit,
- Považská Teplá, Záluzie – sídlisko - neskorý stredovek,
- Považská Bystrica, pod úpätím kopca Kamenná – sídlisko - recentné,
- Považská Bystrica, Bukovina - mohylové pohrebisko - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dušianice - sídlisko, púchovská kultúra doby laténskej - Považská Bystrica, Helena - vrcholný až neskorý stredovek,
- Považská Bystrica, križovatka na Zemiansky Kvašov - sídlisko, lužická a púchovská kultúra - doba rímska, sťahovanie národov, včasný stredovek,
- Považské Podhradie, terasa a svah od cesty k staršiemu kaštieľu - sídlisko, púchovská kultúra - stredovek, novovek,
- Považské Podhradie, Sihot' - sídlisko, púchovská kultúra,
- Orlové, Hôrka – pohrebisko - včasný stredovek,
- Orlové, terasa kaštieľa - neolit,
- Podmanín, Hrádek – hrádok - stredovek,

V lokalitách Považská Bystrica – Hradište, Široká a Prúdy, ako aj Považské Podhradie, ktoré ležia priamo v trase diaľnice, navrhuje technická dokumentácia vykonať doplnkovú archeologickú sondáž a podstatnú časť záchranného archeologického prieskumu. Doterajšie poznatky, získané zväčša záchranným výskumom, dovoľujú predpokladať bohaté a významné nálezy aj na iných miestach.

Od 1. apríla 2002 je účinný nový zákon NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, ktorý stanovuje podmienky pre ochranu archeologických lokalít i doposiaľ

nezistených. Pri realizácii všetkých zmien funkčného využitia územia mesta Považská Bystrica je preto každý investor v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania povinný vyžiadať si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín záväzné stanovisko k zámeru súvisiaceho so stavebnou činnosťou, respektíve so zemnými prácami, z dôvodu nenarušenia archeologických nálezísk a nálezov i doposiaľ neevidovaných.

E.5. Zásady uplatnenia limitov rozvoja mesta Považská Bystrica podľa mestských častí, vyplývajúce z ochrany kultúrneho dedičstva a tradičného využitia zeme

MČ 01 - Stred

- v zmysle návrhu vedenia trasy diaľnice D1 a cesty I/61 eliminovať podstatnú časť tranzitnej dopravy v centre mesta,
- dotvárajúcou regeneráciou bývalého historického jadra mesta vytvoriť formou novej výstavby z terajšej tranzitnej komunikácie mestskú triedu (mestský bulvár) so zapojením existujúcich kultúrnych pamiatok a s rešpektovaním ochranného pásma kultúrnej pamiatky - farského kostola; pre toto územie je potrebné stanovenie záväznej výškovej regulácie pre zmiernenie doterajších negatívnych zásahov a dosiahnutie mestotvorných účinkov kompaktnej zástavby,
- regenerovať súčasný stav kolmej uličnej osi na cestu I/61 (Ul. M.R.Štefánika, čiastočne aj Ul. Slov.partizánov) obojstrannou mestskou zástavbou v podobe centrálnych mestských blokov,
- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Stred (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na charakter centrálnej mestskej zóny,
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Domanižanky,
- nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- pri novej výstavbe rešpektovať diaľkové pohľady na Považský hrad,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 02 - Sever

- kultivovať priestory nábrežia za železničnou traťou po jej modernizácii a smerových úpravách,
- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Stred (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na charakter susediacej centrálnej mestskej zóny,
- počítať s organickým zapojením historického mestského cintorína do organizmu centrálnej mestskej zóny kvalitným peším prepojením, vybudovaním dôstojného nástupného objektu, perspektívne aj jeho postupným prebudovaním na verejný park špecifického charakteru so zachovaním náhrobkov a celkového pietneho charakteru miesta,
- novú výstavbu IBV v UO Pod úvozom riešiť s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia,
- rozvoj a úpravu mestského rekreačného parku riešiť tiež primárne s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia.
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Mošteníka,
- uvažovať s možnosťou prezentácie archeologickej lokality v rámci rekreačno-športovej zóny za železničnou traťou (Vŕbie),
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 03 - Lány

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Lány (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na pôvodný charakter zástavby,
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Domanižanky ,
- v UO Pod Dedovcom pri dostavbe dodržiavať pôvodný typ zástavby.

MČ 04 - SNP

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS SNP (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS,
- novú výstavbu v lokalite Kvášovského dvora prispôsobiť mierkou pôvodnej zástavbe a krajinnému obrazu.
- v UO Dedovec pri dostavbe dodržiavať pôvodný typ zástavby,
- v UO Vysoká Bukovina chrániť krajinný obraz lesného masívu.

MČ 05 - Rozkvet

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Rozkvet (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS,
- novú zástavbu v zmysle ÚPN mesta riešiť podrobnejšie pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,

MČ 06 - Hliny

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Hliny (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS Hliny a SNP,
- novú zástavbu v zmysle ÚPN mesta (nová časť OS Rozkvet) riešiť podrobnejšie pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,
- navrhovanú dostavbu IBV riešiť podrobnejšie bez narušenia morfológie terénu a pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,
- v UO Pod Žadovcom chrániť krajinný obraz lesného masívu.
- v centrálnej časti UO Zemiansky Kvášov zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zabezpečiť ochranu akcentácie cintorínskeho kostolíka s prispôsobením zástavby IBV v ochrannom pásme (cca 100 m) jeho charakteru.

MČ 07 – Za Váhom

- v UO Orlové zabezpečiť ochranu národnej kultúrnej pamiatky (kaštieľa s areálom), jej dominantného postavenia, ako aj uplatnenia v diaľkových pohľadoch,
- v súlade s ÚPN mesta neuvažovať s novou výstavbou v priestore severo-západne od kaštieľa,
- v zastavanom území UO Orlové nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- v UO Považské Podhradie zabezpečiť ochranu národných kultúrnych pamiatok (hrad, kaštiele) spolu s ich zapojením do poskytovania služieb obyvateľom i návštevníkom,
- v zastavanom území UO Považské Podhradie nezvyšovať celkovú hladinu zástavby.
- vo výrobno-obslužnej časti územia (UO Ľahký priemysel) zabezpečiť základnú humanizáciu prostredia pri nezvyšovaní celkovej hladiny zástavby,
- perspektívne sa snažiť o zvýraznenie služobného charakteru územia na úkor výrobného,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 08 - Západ

- lokalitu Strojárenská štvrť ponímať ako v zásade stabilizovanú na základe hodnotného urbanistického konceptu i kvalitnej obytnej architektúry,

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na pôvodný charakter zástavby,
- pri dostavbe doposiaľ extenzívne využívaných priestorov nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- rozvoj UO Jelšové v smere k ceste I/61 (Sládkovičova ul.) riešiť v zmysle ÚPN mesta bez zvyšovania súčasnej hladiny zástavby,
- v UO Krekáčov-Kunovec zachovať v zmysle ÚPN mesta rozptýlenú horskú a podhorskú laznícku zástavbu, ktorá je jedným z identických prvkov tradičného krajinného obrazu v regióne,
- uvažovať s možnosťou prezentácie archeologických lokalít (napríklad aj nových nálezov v súvislosti s výstavbou diaľnice D1),
- vo výrobnej zóne (areál bývalých Považských strojární) uvažovať s celkovou humanizáciou prostredia a modernizáciou zástavby,
- v UO Zákopa a Medzijarčie krajinný obraz lesného masívu.
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, zárezy, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 09 Juh

- v centrálnych častiach UO Dolný Moštenec a Horný Moštenec zachovať pri vytváraní miestnych centier občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celých historických kryštalizačných jadrách oboch UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v nezastavanej krajine zachovať tradičný krajinný ráz.
- pri dostavbe UO Cingeľov laz zachovať tradičnú štruktúru a mierku zástavby, a to aj na plochách určených pre rekreačné využitie.

MČ 10 – Východ

- v centrálnych častiach UO Praznov a Podmanín zachovať pri vytváraní miestnych centier občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celých historických kryštalizačných jadrách oboch UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v častiach s charakterom laznického osídlenia (Dvorského laz, Dolné lazy, Horné lazy – Podkostolčie) neuvažovať v zmysle ÚPN s novou výstavbou, pri rekreačnom využití zachovať tradičnú štruktúru a mierku zástavby,
- na území MČ preveriť stav zachovania kultúrno-historických hodnôt regionálnej ľudovej architektúry,
- v nezastavanej krajine zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 11 - Považská Teplá

- v centrálnej časti UO Považská Teplá zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby, a zabezpečiť ochranu historického jadra tejto mestskej časti,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- pri detailnom riešení novej zástavby IBV i priemyselného parku zachovať pohľady na Považský hrad,
- rozšírenie (intenzifikáciu) rekreačno-športového centra Manínska tiesňava na okraji zastavaného územia prispôsobiť charakterom tradičnému krajinnému rázu,

- v nezastavanej krajine tiež zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 12 – Milochov

- novú výstavbu v UO Dolný Milochov podľa ÚPN prispôsobovať štruktúrou, mierkou aj architektonickým výzorom doterajšiemu charakteru zástavby,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov modernizovanej železničnej trate (most cez VN Nosice, tunelové portály a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v krajine a pri diaľkových pohľadoch,
- rozvoj a úpravu nového mestského rekreačného parku riešiť primárne s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia.
- v ostatnej nezastavanej krajine tiež zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 13 – Šebešťanová

- v centrálnej časti UO zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a harmonickú drobnú mierku zástavby na krajinnom pozadí,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v zastavanom území nezvyšovať v zmysle ÚPN celkovú hladinu zástavby.

MČ 14 – Podvažie

- v centrálnej časti UO zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a harmonickú drobnú mierku zástavby na krajinnom pozadí,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v zastavanom území nezvyšovať v zmysle ÚPN celkovú hladinu zástavby.

Príloha ku kapitole E. - Zoznam pamiatkovo chránených objektov na území mesta Považská Bystrica – stav r. 2005

Čís. v ÚZ	Miestna časť	Súp. č.	Číslo parcely	Unifikovaný názov NKP	Unifikovaný názov PO	Bližšie určenie	Súčasť pam.chrán. celku	Doba vzniku	Datovanie zmien	Prevládajúci sloh	Vlastník	Využitie	Súč. tech. stav	Umiestnenie pamiatky	Podl.
753/0	Podskalie	63	200	kostol	kostol	r.k. sv.Martina		1.pol. 14.st.	1750,1754, 1860	gotika	CV	976	2		
2225/1	Orlové			arch.lokalita	mohylník	neskúmaný					71	99	3	Hôrka	
751/1	Orlové	116	1	kaštieľ a park	kaštieľ	solitér		1.pol. 17.st.	1773,19.st. 1950	baroko	51	8655	3		2/-1
751/2	Orlové		1,2,3/1,2, 5,6; 19	kaštieľ a park	park			18. stor.	19. stor.	prírod.kraj.	51	8691	3		
756/0	Pov.Bystrica		3810	kaplnka	kaplnka	r.k. sv.Heleny		1728		baroko	CV	976	1	OS Rozkvet	1-l.
757/1	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	Márie Magdalény 1. zastavenie		1805		klasicizmus	CV	99	4	Kalvária	1-l.
757/2	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	2. zastavenie					CV	976	2		
757/3	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	3. zastavenie						976	3		
757/4	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	4. zastavenie						976	3		
757/5	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	5. zastavenie						976	3		
757/6	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	6. zastavenie						976	2		
757/7	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	7. zastavenie						976	2		
757/8	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	8. zastavenie						976	2		
757/9	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	9. zastavenie						976	3		
757/10	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	10. zastavenie						976	4		
757/11	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	11. zastavenie						976	3		
759/0	Pov.Bystrica		1./1.	socha	socha	P. Mária		1.pol. 20.st.		eklekticizmus	CV	868	3		
2227/1	Pov.Bystrica		kóta340-SZ	archeologickálokalita	hrádok	neskúmané					CV	1	3		

Čís. v ÚZ	Miestna časť	Súp. č.	Číslo parcely	Unifikovaný názov NKP	Unifikovaný názov PO	Bližšie určenie	Súčasť pam.chrán. celku	Doba vzniku	Datovanie zmien	Prevládajúci sloh	Vlastník	Využitie	Súč. tech. stav	Umiestnenie pamiatky	Podl.
753/0	Podskalie	63	200	kostol	kostol	r.k. sv.Martina		1.pol. 14.st.	1750,1754, 1860	gotika	CV	976	2		
2228/1	Pov.Bystrica		hrádok - kóta 50	archeologická lokalita	hrádok	neskúmané					4	99	3		
754/0	Pov.Bystrica	33	1./1.	kostol	kostol	r.k.Navštívenia P.M.		14. stor.	17.,1767, 1959		CV	976	1		
11280/0	Pov.Bystrica	41	254	vila	vila	solitér		1900		hist.,secesia	3	8625	2		2/-1
763/0	Pov.Teplá		330/1	socha	socha	sv.Ján Nepomucký		1815		klasicizmus	CV	8672	2		
760/0	Považské Podhradie		279	hrad	hrad	ruina		2.pol. 13.st.	1458,1558, 1580	renesancia	6	8671	4		
762/1	Považské Podhradie	5	266	kaštieľ s areálom	kaštieľ			1750-1775	1763-64	baroko nesk.	SV	99	3		2/-1
762/2	Považské Podhradie	5	265	kaštieľ s areálom	budova hosp.					gotika	SV	99	3		
762/3	Považské Podhradie	5	265	kaštieľ s areálom	sýpka			okolo 1760	1./2 19.,20.stor.		SV	99	3		1/-1.
761/0	Považské Podhradie	6	261	kaštieľ	kaštieľ			1631	1955-56	renesancia	2	9511	2		2/-1

E. OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Kultúrne dedičstvo tvorí nenahraditeľné bohatstvo štátu, je dokladom dejín a vývoja spoločnosti, vedy, techniky, umenia a vzdelanosti. Zohráva aktívnu úlohu v tvorbe a ochrane životného prostredia a má nezastupiteľné miesto ako zdroj zvyšovania kultúrnej, vzdelanostnej úrovne a uspokojovania duchovných potrieb. Je základným prvkom osobitosti národa.

Kultúrne dedičstvo tvoria hmotné a nehmotné dokumenty tvorivej činnosti človeka, vývoja spoločnosti, jej životného spôsobu a prostredia od najstarších čias po súčasnosť, zachované na mieste, ako aj v sekundárnom umiestnení, alebo sústredené v zbierkach organizácií a jednotlivcov, ktoré majú kultúrnu hodnotu, alebo iný kultúrno-spoločenský význam, prípadne môžu takýto význam časom nadobudnúť.

1. Kultúrne dedičstvo predstavujú:

a) pamiatky in situ
(predmety, objekty a ich súbory, prvky a štruktúry archeologickej povahy zachované na mieste, vrátane ich pôvodných urbanistických a krajinných súvislostí):
- historické mestské a vidiecke sídla alebo ich časti,
- architektonické a stavebné diela a ich fragmenty, ľudové staviteľstvo, archeologické lokality, vrátane ich prostredia,

b) pamiatky in fondo
(premiestnené objekty a predmety uložené v múzeách, galériách, knižniciach, archívoch a iných objektoch),

c) ostatné kultúrne pamiatky
voľné kultúrne pamiatky (predmety historickej, umeleckej, estetickej, vedeckej, technickej, archeologickej, kultúrnej povahy, ktoré nie sú pamiatkami in situ a in fondo, alebo iného kultúrno-spoločenského významu:
- doklady rozvoja vedy, techniky, remesiel a organizácie života spoločnosti,
- jedinečné a nenahraditeľné originálne výtvarné a umelecké diela každého druhu,
- fotografické, filmové, zvukové a video záznamy,
- slovesné a hudobné prejavy a diela, písomné dokumenty,
- predmety a nehnuteľnosti, ktoré majú vzťah k významným osobám a udalostiam,
- ďalšie doklady dejín (knižnice, archívne dokumenty, hudobné archívy) objavené i neobjavené,
- prírodné prostredie, dotvorené ľudskou činnosťou (historická zeleň, parky, jaskyne a pod.),
- ukážky (exponáty) zo živočíšnej, rastlinnej a nerastnej ríše,
- tradície, názory, duchovný život, životný štýl.

Kultúrne dedičstvo zahŕňa v sebe nielen významné architektonické, archeologické, historické, umelecké, technické a ďalšie hodnoty, ktoré už poznáme, ale aj doklady minulosti, ktoré doposiaľ nie sú zaregistrované alebo klasifikované, prípadne ešte nie sú objavené.

Zachovanie kultúrneho dedičstva je vecou verejného záujmu. Štát, jeho orgány, obce, všetky organizácie a občania sú povinní kultúrne dedičstvo chrániť, starať sa oň, a vytvárať podmienky pre jeho zachovanie a zodpovedajúce spoločenské využitie. K presadeniu verejného záujmu štát prostredníctvom svojej koncepčnej, legislatívnej, rozhodovacej, ekonomickej, výchovno-vzdelávacej a kontrolnej činnosti vytvára, ovplyvňuje a sleduje postavenie kultúrneho dedičstva spoločnosti.

Ústava Slovenskej republiky v článku č. 4 uvádza:
(2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
(3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.

Vláda Slovenskej republiky prijala dňa 8. 1. 1991 uznesením č. 14/1991 opatrenia na realizáciu Návrhu koncepcie záchrany kultúrneho dedičstva SR, s dôrazom na koncepčné zámery a ciele štátnej pamiatkovej starostlivosti. Nadviazala tak na „Svetovú chartu ICOMOS v záchrane historických miest“, ktorá bola touto Medzinárodnou radou pre pamiatky a sídla pri UNESCO prijatá a schválená v dňoch 10. - 15. októbra 1987 vo Washingtone. Jedným zo signatárov tohto dokumentu bola aj ČSFR.

Vláda SR preto v opatreniach ku svojmu uzneseniu č. 14/1991 ukladá ministrovi kultúry a ďalším príslušným ministrom, v bode 2 „Nadväzne na prijaté parciálne zákony vypracovať návrh zásad zákona o ochrane kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky“. V bode 11 ukladá ministrovi - predsedovi SKŽP v spolupráci s ministrom kultúry „Presadzovať revitalizáciu historických jadier miest, záchranu kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón prostredníctvom územného plánu a stavebného poriadku“.

Od 1. apríla 2002 je účinný nový zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Od 1. novembra 2005 nadobudol platnosť i nový zákon NR SR č. 479/2005 z 23. septembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Tento v čl. XIV mení a dopĺňa Zákon č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (bod 1-8).

V zmysle čl. XIV sa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu mení a dopĺňa takto: ods.3. - V § 30 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Ak sa o umiestnení rozhoduje v územnom konaní alebo v stavebnom konaní, Krajský pamiatkový úrad je v konaní dotknutým orgánom.“

*

ÚPN mesta Považská Bystrica na základe dôsledných analýz a poznania kultúrnych hodnôt, prírodných daností, historických hodnôt, urbanistických hodnôt a uplatňovania tvorivých umeleckých princípov modelovania krajinného obrazu vytvoril syntetickú návrhovú časť s krajinou chápanou ako celok, kde popri vyriešení územno-technických súvislostí, územnom usporiadaní a funkčnej regulácii je kladený dôraz aj na harmonizáciu prírodných a civilizačných prvkov v území, pri dôslednom zachovaní a prezentácii všetkých kultúrnych hodnôt v území.

V návrhovej časti sú zohľadnené všetky kultúrno-historické hodnoty sídla, a to nielen v centrálnom priestore mesta Považská Bystrica, ale aj v jeho integrovaných častiach - pôvodných samostatných obciach.

V rámci návrhu ide preto aj o zachovanie a prezentáciu[1] následných hodnôt:

<u>Hodnoty nehmotnej povahy</u>

- vývojový význam historického sídla,
- ideový význam historického sídla,
- historická tradícia sídla,
- kultúrna tradícia sídla,
- správna tradícia sídla,
- funkcie celkom a historicko-spoločenské aktivity,
- topografické miestne názvy,
- historická sociálna štruktúra,
- genius loci sídla.

[1] *Samozrejme, vyjadriteľnú v mierke spracovania ÚPN mesta – zachovanie detailnejších hodnôt (strešná krajina, fasády objektov, interiéry objektov, dvory a nádvoria objektov, povrchy komunikácií, malá architektúra a umelecké diela, podzemie sídla a pod.) bude musieť byť riešené v následnej podrobnejšej ÚPD alebo ÚPP.*

Hodnoty hmotnej povahy

- Krajinný rámec - živá a neživá príroda nad (na) i pod terénom
  - reliéf terénu,
  - štruktúra, kompozícia prírodného priestoru,
  - kultúrna krajina,
  - chránené krajinné celky, prvky, i navrhované na ochranu.
- Vonkajší obraz sídla - stavebné i prírodné prvky
  - panoramatické pohľady,
  - štruktúra, kompozícia sídla,
  - dominanty sídla,
  - farebnosť sídla,
  - chránené stavebné i prírodné celky, prvky, aj navrhované na ochranu.
- Vnútorný obraz sídla - stavebné a prírodné prvky (na) nad terénom i pod terénom
  - pôdorys sídla,
  - parcelácia,
  - štruktúra, kompozícia sídla,
  - dominanty,
  - verejné priestory - námestia, ulice...,
  - zástavba sídla - typologické druhy,
  - strešná krajina,
  - fasády objektov,
  - interiéry objektov,
  - dvory a nádvoria objektov,
  - povrchy komunikácií,
  - malá architektúra a umelecké diela,
  - podzemie sídla - kultúrne vrstvy pod terénom, pivnice, podzemné chodby,
  - prírodné prvky (živá i neživá príroda, terénny reliéf, skladba, kompozícia prírodných prvkov v rámci stavebnej štruktúry, sady, záhrady, vodné plochy...

Pre zachovanie hore uvedených hodnôt navrhujeme v rámci územnoplánovacej dokumentácie stanoviť následnú mieru ochrany a z nej vyplývajúce limity a regulatívy:

E.1. Ideový význam mesta Považská Bystrica

Historické údaje a výsledky doterajších archeologických výskumov svedčia o dlhodobo kontinuálne osídlenom území od obdobia raného stredoveku s náznakmi na existenciu viacerých starších lokalít doložených predmetmi hmotnej kultúry.

Pri rozvoji mesta v zmysle ÚPN bude preto potrebné počítať s určitými obmedzeniami, vyplývajúcimi zo zákona o ochrane kultúrneho dedičstva a kultúrnej krajiny, a to najmä v súvislosti s možnými významnými archeologickými nálezmi aj z predslovanského obdobia v kontakte osídlenia s CHKO Strážovské vrchy.

E.2. Celková urbanistická kompozícia mesta a jeho zapojenie do krajinného prostredia

Mesto Považská Bystrica má mimoriadne príťažlivý krajinný rámec. Pod strmým svahom Považského hradu, týčiaceho sa nad riekou Váh, vyrástla v minulosti poddanská obec Považské Podhradie s výrazne akcentovaným Horným a Dolným kaštieľom a farským kostolom. Urbanita starej časti bývalej obce s typickou regionálnou kultúrou jednopodlažných domov s orientáciou k historickým komunikáciám sa zachovala dodnes. Obdobnú mierku aj urbanistickú štruktúru si zachovali bývalé obce Šebešťanová a Podvažie s harmonickou drobnou mierkou na pozadí lesného porastu.

Ďalšia bývalá samostatná obec Orlové má obdobnú urbanistickú charakteristiku. Vyvrcholením jeho kompozície je areál kaštieľa s parkovou úpravou zelene.

Na ľavom brehu Váhu stratilo pôvodné mestečko Považská Bystrica po demolačnej prestavbe svoje kultúrno-historické hodnoty, predmetom ochrany je preto iba niekoľko solitérnych architektúr. Vlastné centrum mesta pôsobí, napriek doterajšej prestavbovej regenerácii, do značnej miery chaoticky a neorganizovane, najmä z dôvodu nedokončenia pôvodných zámerov. Cez centrum prechádza hlavná dopravná tepna (cesta I/61), ktorá ho rozdeľuje na centrum s vybavenosťou a centrum s viacpodlažnou panelovou hromadnou bytovou zástavbou s torzom historickej solitérnej architektúry. Jediná ucelene zachovaná historická zástavba pozdĺž Ul. M.R.Štefánika smerom k cestnému mostu cez Váh, nemá výrazné kultúrno-historické kvality.

Výraznejšie urbanistické i architektonické kvality vykazuje tzv. Strojárenská štvrť s jasnou koncepciou a kvalitnou architektúrou moderny 20-tych rokov. Urbanisticky ucelená je aj hlavná priemyselná časť mesta – areál bývalých Považských strojární.

Z hľadiska urbanistickej kompozície pôsobí vyvážene i obytná štvrť Jelšové s usmernenou zástavbou rodinnými domami (1-2 nadzemné podlažia).

Zástavba v rámci obytných súborov Lány, SNP a Hliny, tiahnuca sa dolinou Domanižanky, je typickým prejavom sídliskovej socialistickej urbanity s výškovými bytovými domami a nízkopodlažnou vybavenosťou.

Centrum z nížinnej polohy prechádza na strane východnej do zvlneného terénu s pôvodne akcentovanou Kalváriou - dnes zarastenou náletovou zeleňou. Na juhozápade pôvodnú dominantnosť kostolíka sv. Heleny na vrchole pahorka Dušianica pohltila hromadná dosková a bodová zástavba výškových objektov v rámci OS Rozkvet.

Územie mesta Považská Bystrica tvorí aj veľký počet ďalších pôvodne samostatných obcí, zväčša typu hromadných resp. potočných dedín (Praznov, Podmanín, Zemiansky Kvášov, Považská Teplá, Dolný a Horný Moštenec. Tieto si dodnes zachovali svoje historické jadrá, historickú uličnú sieť, charakter zástavby, dominanty i nenarušené krajinné prostredie.

Okrem takto urbanizovaných sídiel sa v krajinnom prostredí v okolí Považskej Bystrice (najmä v jej západnej časti) nachádza veľký počet rozptýlenej horskej a podhorskej lazníckej zástavby, ktorá je pre Strážovské pohorie typická a je jedným z identických prvkov tradičného krajinného obrazu.

E.3. Zachované kultúrno-historické hodnoty mesta a tradičné štruktúry využitia zeme - súčasný stav pamiatkovej ochrany

Mesto Považská Bystrica má len malý počet objektov s legislatívnou ochranou – národných kultúrnych pamiatok, zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sú územne lokalizované v grafickej časti ÚPN a popísané v priloženej tabuľke.

Považská Bystrica nebola, vzhľadom na radikálnu prestavbu a malý počet zapísaných pamiatok, ako historické sídlo vyhlásená za chránený historický súbor (pamiatkovú rezerváciu, pamiatkovú zónu) a ani vzhľadom na uvedené nie je predpoklad jej vyhlásenia. Na pamiatkovú ochranu formou pamiatkovej zóny nie sú perspektívne uvažované ani pridružené obce (mestské časti), resp. ich historické jadrá.

Na druhej strane sú pre celé územie mesta (mimo vlastného centra a nových sídliskových štruktúr) charakteristické zachované historické kryštalizačné jadrá pôvodne samostatných obcí, historická uličná sieť, hmotovo-priestorový spôsob zástavby i výšková hladina zástavby s dominantným pôsobením sakrálnych stavieb. Tieto sídla sa nachádzajú v prostredí s prirodzeným vývinom, s využitím miestnych zdrojov vody (riečky a potoky), v údoliach, resp. na náhorných terasách s dobrou orientáciou k svetovým stranám a s prirodzenou ochranou lesnými masívmi.

Tradičné štruktúry využitia zeme sú v týchto priestoroch neporušené - ide o obytno-poľnohospodársku funkciu s extenzívnym pasienkárstvom a extenzívnym využitím ornej pôdy s prevládajúcou funkciou lesného hospodárstva.

Preto sa územný plán, zohľadňujúci všetky aspekty ochrany kultúrneho dedičstva, kultúrnej krajiny a tradičného využitia zeme, stáva základom pre záchranu identity riešeného územia. Predmetom ochrany takto chápaného územného plánu je krajinný obraz vyjadrený ochranou prirodzenej konfigurácie terénu, tradičného využitia zeme, historických komunikácií, vodných tokov, masívov a skupín zelene, hmotovo-priestorovej skladby urbanity, zachovaním akcentácie historických dominánt i emotívneho pôsobenia prvkov malej architektúry (prícestné kaplnky, kríže, staré cintoríny...).

V nadväznosti na ÚPN mesta môžu byť po podrobnom prieskume predmetom ochrany v nižšie uvedených celkoch (napr. v historických jadrách bývalých obcí – pozri kapitolu F.5.) dodatočne do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísané objekty a prvky regionálnej kultúry, ktoré doposiaľ vykazujú kultúrno-historické hodnoty a ich stavebno-technický stav umožňuje ochranu ich autenticity, alebo v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce.

Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnuteľných a nehnuteľných vecí (napr. Orlovský most cez Váh) aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Objekty s legislatívnou ochranou kultúrnych pamiatok

E.4. Archeologické lokality na území mesta

V súvislosti s rozvojom urbanizácie dochádza k narušeniu vrstiev chrániacich doklady o existencii dávnych kultúr, skrytých pod terénom. Pri urbanistických zmenách, akými Považská Bystrica v nedávnej minulosti prešla, možno predpokladať, že aj na tomto území došlo k úbytku takýchto dokladov bez náležitého vyhodnotenia a evidencie, nakoľko doterajšie archeologické výskumy územia svedčia o jeho dlhodobom kontinuálnom osídlení od eneolitu cez mladšiu dobu bronzovú, hallštatt až po slovanské osídlenie, najmä v 8.-9. storočí.

Z viacerých archeologicky preskúmaných lokalít sú na území Považskej Bystrice zápisom v Ústrednom zozname chránené:

- mohylník z 8. - 9. stor. v polohe Orlové-Hôrka -číslo v ÚZKP 2225/1
- Hradište Jelšové, JZ od obce na kóte 340/neskúmané/, číslo v ÚZKP 2227/1.
- Hrádok -lokalita na kóte 500 , číslo v ÚZKP 2228/1

Ďalšími archeologickými náleziskami v rámci mesta (preskúmanými, evidovanými a podchytenými v odborných materiáloch) sú:

- v polohe Dedovec: sídlisko s dlhším trvaním (35 objektov obdĺžnikového pôdorysu s ohniskom v kúte), pravdepodobne chránené drevenou ohradou a dvoma ramenami potoka z 8.-10. stor.
- východne od Dedovca pri rodinných domoch: ojedinelý nález črepov z 9.-10. stor.,
- v polohe Lány, SZ od Dedovca: črepy z pravdepodobného sídliska z 9. stor.,
- v polohe Skalica (Za Skaličie) 1 km od Dolného Moštenca na kóte 462,9: mohylník z 8.-9. stor. tesne vedľa sídliska z doby rímskej,
- v polohe Hôrka, VSV od kaštieľa v Orlovom: mohylník z 8.-9. stor.,

- v polohe Považský hrad: nález črepov z predpokladaného sídliska z 13. stor., situovaného nad Považským Podhradím,
- v katastri Považského Podhradia v polohe Hradište na kóte 641: nález črepov z 8.-9. stor.

V zmysle Zmien a doplnkov ÚPN SÚ Považská Bystrica z 06/2004 počíta technická dokumentácia diaľnice D1 v jej trase, resp. v blízkosti jej staveniska, aj s nasledovnými zistenými archeologickými lokalitami:

- Galanovec, pod Krekáčovým lazom - hrádok pravdepodobne z obdobia stredoveku,
- sídlisko Jelšové, pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
- Považská Bystrica, Hradište - hradisko, paleolit, neolit, doba hradištná - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, kostol pri námestí - sídlisko, pohrebisko, lužická kultúra doby bronzovej, púchovská kultúra stredoveku,
- Široká a Prúdy - sídlisko púchovskej kultúry - stredovek, novovek,
- Považské Podhradie - hrádok, sídlisko púchovskej kultúry - neskorá doba laténska, včasný stredovek až včasný novovek,
- Považská Bystrica, Za Strakovec - sídlisko lužickej kultúry doby bronzovej, púchovská kultúra - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dedovec - púchovská kultúra doby rímskej, doba hradištná - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dolné Lány – sídlisko - doba rímska, sťahovanie národov, doba kamenná, lužická kultúra doby bronzovej, doba hradištná - stredovek,
- Kvášovský majer, dvor – sídlisko - pravek, doba hradištná - stredovek,
- Považská Bystrica, dvor Považských strojární - pravek,
- Považská Bystrica, zastávka SAD Kríž - včasný novovek,
- Považská Teplá, Toračka - hrádok, púchovská kultúra z doby laténskej,
- Považská Teplá, Pod Toračkou – sídlisko - mladší paleolit, eneolit,
- Považská Teplá, Niva - pohrebisko, sídlisko, lužická kultúra doby bronzovej - mladší paleolit, eneolit,
- Považská Teplá, Dúbrava – sídlisko - mladší paleolit, eneolit, doba bronzová,
- Považská Teplá, Oplzeň - hrádok, púchovská kultúra doby laténskej - novovek,
- Považská Teplá, Záhumnie – sídlisko - eneolit,
- Považská Teplá, Záluzie – sídlisko - neskorý stredovek,
- Považská Bystrica, pod úpätím kopca Kamenná – sídlisko - recentné,
- Považská Bystrica, Bukovina - mohylové pohrebisko - včasný stredovek,
- Považská Bystrica, Dušianice - sídlisko, púchovská kultúra doby laténskej - Považská Bystrica, Helena - vrcholný až neskorý stredovek,
- Považská Bystrica, križovatka na Zemiansky Kvašov - sídlisko, lužická a púchovská kultúra - doba rímska, sťahovanie národov, včasný stredovek,
- Považské Podhradie, terasa a svah od cesty k staršiemu kaštieľu - sídlisko, púchovská kultúra - stredovek, novovek,
- Považské Podhradie, Sihot' - sídlisko, púchovská kultúra,
- Orlové, Hôrka – pohrebisko - včasný stredovek,
- Orlové, terasa kaštieľa - neolit,
- Podmanín, Hrádek – hrádok - stredovek,

V lokalitách Považská Bystrica – Hradište, Široká a Prúdy, ako aj Považské Podhradie, ktoré ležia priamo v trase diaľnice, navrhuje technická dokumentácia vykonať doplnkovú archeologickú sondáž a podstatnú časť záchranného archeologického prieskumu. Doterajšie poznatky, získané zväčša záchranným výskumom, dovoľujú predpokladať bohaté a významné nálezy aj na iných miestach.

Od 1. apríla 2002 je účinný nový zákon NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, ktorý stanovuje podmienky pre ochranu archeologických lokalít i doposiaľ

nezistených. Pri realizácii všetkých zmien funkčného využitia územia mesta Považská Bystrica je preto každý investor v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania povinný vyžiadať si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín záväzné stanovisko k zámeru súvisiaceho so stavebnou činnosťou, respektíve so zemnými prácami, z dôvodu nenarušenia archeologických nálezísk a nálezov i doposiaľ neevidovaných.

E.5. Zásady uplatnenia limitov rozvoja mesta Považská Bystrica podľa mestských častí, vyplývajúce z ochrany kultúrneho dedičstva a tradičného využitia zeme

MČ 01 - Stred

- v zmysle návrhu vedenia trasy diaľnice D1 a cesty I/61 eliminovať podstatnú časť tranzitnej dopravy v centre mesta,
- dotvárajúcou regeneráciou bývalého historického jadra mesta vytvoriť formou novej výstavby z terajšej tranzitnej komunikácie mestskú triedu (mestský bulvár) so zapojením existujúcich kultúrnych pamiatok a s rešpektovaním ochranného pásma kultúrnej pamiatky - farského kostola; pre toto územie je potrebné stanovenie záväznej výškovej regulácie pre zmiernenie doterajších negatívnych zásahov a dosiahnutie mestotvorných účinkov kompaktnej zástavby,
- regenerovať súčasný stav kolmej uličnej osi na cestu I/61 (Ul. M.R.Štefánika, čiastočne aj Ul. Slov.partizánov) obojstrannou mestskou zástavbou v podobe centrálnych mestských blokov,
- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Stred (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na charakter centrálnej mestskej zóny,
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Domanižanky,
- nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- pri novej výstavbe rešpektovať diaľkové pohľady na Považský hrad,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 02 - Sever

- kultivovať priestory nábrežia za železničnou traťou po jej modernizácii a smerových úpravách,
- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Stred (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na charakter susediacej centrálnej mestskej zóny,
- počítať s organickým zapojením historického mestského cintorína do organizmu centrálnej mestskej zóny kvalitným peším prepojením, vybudovaním dôstojného nástupného objektu, perspektívne aj jeho postupným prebudovaním na verejný park špecifického charakteru so zachovaním náhrobkov a celkového pietneho charakteru miesta,
- novú výstavbu IBV v UO Pod úvozom riešiť s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia,
- rozvoj a úpravu mestského rekreačného parku riešiť tiež primárne s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia.
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Mošteníka,
- uvažovať s možnosťou prezentácie archeologickej lokality v rámci rekreačno-športovej zóny za železničnou traťou (Vŕbie),
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 03 - Lány

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Lány (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na pôvodný charakter zástavby,
- počítať s revitalizáciou a krajinárskym dotvorením okolia toku Domanižanky ,
- v UO Pod Dedovcom pri dostavbe dodržiavať pôvodný typ zástavby.

MČ 04 - SNP

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS SNP (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS,
- novú výstavbu v lokalite Kvášovského dvora prispôsobiť mierkou pôvodnej zástavbe a krajinnému obrazu.
- v UO Dedovec pri dostavbe dodržiavať pôvodný typ zástavby,
- v UO Vysoká Bukovina chrániť krajinný obraz lesného masívu.

MČ 05 - Rozkvet

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Rozkvet (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS,
- novú zástavbu v zmysle ÚPN mesta riešiť podrobnejšie pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,

MČ 06 - Hliny

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV v OS Hliny (nadstavby, zatepľovanie) riešiť v záujme vytvorenia jednotného obrazu OS Hliny a SNP,
- novú zástavbu v zmysle ÚPN mesta (nová časť OS Rozkvet) riešiť podrobnejšie pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,
- navrhovanú dostavbu IBV riešiť podrobnejšie bez narušenia morfológie terénu a pri zachovaní navrhovaných výškových hladín,
- v UO Pod Žadovcom chrániť krajinný obraz lesného masívu.
- v centrálnej časti UO Zemiansky Kvášov zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zabezpečiť ochranu akcentácie cintorínskeho kostolíka s prispôsobením zástavby IBV v ochrannom pásme (cca 100 m) jeho charakteru.

MČ 07 – Za Váhom

- v UO Orlové zabezpečiť ochranu národnej kultúrnej pamiatky (kaštieľa s areálom), jej dominantného postavenia, ako aj uplatnenia v diaľkových pohľadoch,
- v súlade s ÚPN mesta neuvažovať s novou výstavbou v priestore severo-západne od kaštieľa,
- v zastavanom území UO Orlové nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- v UO Považské Podhradie zabezpečiť ochranu národných kultúrnych pamiatok (hrad, kaštiele) spolu s ich zapojením do poskytovania služieb obyvateľom i návštevníkom,
- v zastavanom území UO Považské Podhradie nezvyšovať celkovú hladinu zástavby.
- vo výrobno-obslužnej časti územia (UO Ľahký priemysel) zabezpečiť základnú humanizáciu prostredia pri nezvyšovaní celkovej hladiny zástavby,
- perspektívne sa snažiť o zvýraznenie služobového charakteru územia na úkor výrobného,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 08 - Západ

- lokalitu Strojárenská štvrť ponímať ako v zásade stabilizovanú na základe hodnotného urbanistického konceptu i kvalitnej obytnej architektúry,

- architektonické úpravy jestvujúcich objektov HBV (nadstavby, zatepľovanie) riešiť s ohľadom na pôvodný charakter zástavby,
- pri dostavbe doposiaľ extenzívne využívaných priestorov nezvyšovať celkovú hladinu zástavby,
- rozvoj UO Jelšové v smere k ceste I/61 (Sládkovičova ul.) riešiť v zmysle ÚPN mesta bez zvyšovania súčasnej hladiny zástavby,
- v UO Krekáčov-Kunovec zachovať v zmysle ÚPN mesta rozptýlenú horskú a podhorskú laznícku zástavbu, ktorá je jedným z identických prvkov tradičného krajinného obrazu v regióne,
- uvažovať s možnosťou prezentácie archeologických lokalít (napríklad aj nových nálezov v súvislosti s výstavbou diaľnice D1),
- vo výrobnej zóne (areál bývalých Považských strojární) uvažovať s celkovou humanizáciou prostredia a modernizáciou zástavby,
- v UO Zákopa a Medzijarčie krajinný obraz lesného masívu.
- architektonický výraz konštrukčných prvkov diaľnice D1 (estakáda, mosty, zárezy, protihlukové bariéry a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v diaľkových pohľadoch.

MČ 09 Juh

- v centrálnych častiach UO Dolný Moštenec a Horný Moštenec zachovať pri vytváraní miestnych centier občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celých historických kryštalizačných jadrách oboch UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v nezastavanej krajine zachovať tradičný krajinný ráz.
- pri dostavbe UO Cingeľov laz zachovať tradičnú štruktúru a mierku zástavby, a to aj na plochách určených pre rekreačné využitie.

MČ 10 – Východ

- v centrálnych častiach UO Praznov a Podmanín zachovať pri vytváraní miestnych centier občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celých historických kryštalizačných jadrách oboch UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v častiach s charakterom laznického osídlenia (Dvorského laz, Dolné lazy, Horné lazy – Podkostolčie) neuvažovať v zmysle ÚPN s novou výstavbou, pri rekreačnom využití zachovať tradičnú štruktúru a mierku zástavby,
- na území MČ preveriť stav zachovania kultúrno-historických hodnôt regionálnej ľudovej architektúry,
- v nezastavanej krajine zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 11 - Považská Teplá

- v centrálnej časti UO Považská Teplá zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a mierku zástavby, a zabezpečiť ochranu historického jadra tejto mestskej časti,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- pri detailnom riešení novej zástavby IBV i priemyselného parku zachovať pohľady na Považský hrad,
- rozšírenie (intenzifikáciu) rekreačno-športového centra Manínska tiesňava na okraji zastavaného územia prispôsobiť charakterom tradičnému krajinnému rázu,

- v nezastavanej krajine tiež zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 12 – Milochov

- novú výstavbu v UO Dolný Milochov podľa ÚPN prispôsobovať štruktúrou, mierkou aj architektonickým výzorom doterajšiemu charakteru zástavby,
- architektonický výraz konštrukčných prvkov modernizovanej železničnej trate (most cez VN Nosice, tunelové portály a pod.) riešiť s maximálnou snahou o elimináciu ich negatívneho pôsobenia v krajine a pri diaľkových pohľadoch,
- rozvoj a úpravu nového mestského rekreačného parku riešiť primárne s ohľadom na ochranu prírodného krajinného prostredia.
- v ostatnej nezastavanej krajine tiež zachovať tradičný krajinný ráz.

MČ 13 – Šebešťanová

- v centrálnej časti UO zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a harmonickú drobnú mierku zástavby na krajinnom pozadí,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v zastavanom území nezvyšovať v zmysle ÚPN celkovú hladinu zástavby.

MČ 14 – Podvažie

- v centrálnej časti UO zachovať pri vytváraní miestneho centra občianskeho vybavenia pôvodnú štruktúru a harmonickú drobnú mierku zástavby na krajinnom pozadí,
- zachovať celkovú štruktúru a charakter zástavby v celom historickom kryštalizačnom jadre UO podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN,
- aj novú výstavbu na okrajoch dnešnej zástavby prispôsobovať architektonickým výzorom tradičnému charakteru zastrešenia,
- v zastavanom území nezvyšovať v zmysle ÚPN celkovú hladinu zástavby.

Príloha ku kapitole E. - Zoznam pamiatkovo chránených objektov na území mesta Považská Bystrica – stav r. 2005

Čís. v ÚZ	Miestna časť	Súp. č.	Číslo parcely	Unifikovaný názov NKP	Unifikovaný názov PO	Bližšie určenie	Súčasť pam.chrán. celku	Doba vzniku	Datovanie zmien	Prevládajúci sloh	Vlastník	Využitie	Súč. tech. stav	Umiestnenie pamiatky	Podl.
753/0	Podskalie	63	200	kostol	kostol	r.k. sv.Martina		1.pol. 14.st.	1750,1754, 1860	gotika	CV	976	2		
2225/1	Orlové			arch.lokalita	mohylník	neskúmaný					71	99	3	Hôrka	
751/1	Orlové	116	1	kaštieľ a park	kaštieľ	solitér		1.pol. 17.st.	1773,19.st. 1950	baroko	51	8655	3		2/-1
751/2	Orlové		1,2,3/1,2, 5,6; 19	kaštieľ a park	park			18. stor.	19. stor.	prírod.kraj.	51	8691	3		
756/0	Pov.Bystrica		3810	kaplnka	kaplnka	r.k. sv.Heleny		1728		baroko	CV	976	1	OS Rozkvet	1-l.
757/1	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	Márie Magdalény 1. zastavenie		1805		klasicizmus	CV	99	4	Kalvária	1-l.
757/2	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	2. zastavenie					CV	976	2		
757/3	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	3. zastavenie						976	3		
757/4	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	4. zastavenie						976	3		
757/5	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	5. zastavenie						976	3		
757/6	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	6. zastavenie						976	2		
757/7	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	7. zastavenie						976	2		
757/8	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	8. zastavenie						976	2		
757/9	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	9. zastavenie						976	3		
757/10	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	10. zastavenie						976	4		
757/11	Pov.Bystrica		184	Kalvária	kaplnka	11. zastavenie						976	3		
759/0	Pov.Bystrica		1./1.	socha	socha	P. Mária		1.pol. 20.st.		eklekticizmus	CV	868	3		
2227/1	Pov.Bystrica		kóta340-SZ	archeologickálokalita	hrádok	neskúmané					CV	1	3		

Čís. v ÚZ	Miestna časť	Súp. č.	Číslo parcely	Unifikovaný názov NKP	Unifikovaný názov PO	Bližšie určenie	Súčasť pam.chrán. celku	Doba vzniku	Datovanie zmien	Prevládajúci sloh	Vlastník	Využitie	Súč. tech. stav	Umiestnenie pamiatky	Podl.
753/0	Podskalie	63	200	kostol	kostol	r.k. sv.Martina		1.pol. 14.st.	1750,1754, 1860	gotika	CV	976	2		
2228/1	Pov.Bystrica		hrádok - kóta 50	archeologická lokalita	hrádok	neskúmané					4	99	3		
754/0	Pov.Bystrica	33	1./1.	kostol	kostol	r.k.Navštívenia P.M.		14. stor.	17.,1767, 1959		CV	976	1		
11280/0	Pov.Bystrica	41	254	vila	vila	solitér		1900		hist.,secesia	3	8625	2		2/-1
763/0	Pov.Teplá		330/1	socha	socha	sv.Ján Nepomucký		1815		klasicizmus	CV	8672	2		
760/0	Považské Podhradie		279	hrad	hrad	ruina		2.pol. 13.st.	1458,1558, 1580	renesancia	6	8671	4		
762/1	Považské Podhradie	5	266	kaštieľ s areálom	kaštieľ			1750-1775	1763-64	baroko nesk.	SV	99	3		2/-1
762/2	Považské Podhradie	5	265	kaštieľ s areálom	budova hosp.					gotika	SV	99	3		
762/3	Považské Podhradie	5	265	kaštieľ s areálom	sýpka			okolo 1760	1./2 19.,20.stor.		SV	99	3		1/-1.
761/0	Považské Podhradie	6	261	kaštieľ	kaštieľ			1631	1955-56	renesancia	2	9511	2		2/-1

F. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A BIOTA

Kvalitu životného prostredia ovplyvňuje celý rad rôznorodých faktorov, z ktorých sú mnohé často subjektívne, t. j. vychádzajúce z ľudských pocitov. Tieto faktory nie sú merateľné, a z toho dôvodu ich nie je možné objektívne hodnotiť. Charakteristika v tejto časti je zameraná len na zhodnotenie merateľných faktorov kvality životného prostredia, odrážajúcich predovšetkým hygienickú kvalitu životného prostredia, najmä jeho zložiek - ovzdušie, voda, pôda a pod.

F.1. Nadradené stratégie a koncepcie ochrany životného prostredia

Stratégia trvalo udržateľného rozvoja (života)

Stratégia trvalo udržateľného rozvoja, podľa ktorej ľudstvo musí žiť v medziach únosnosti Zeme a využívať obnoviteľné zdroje trvalo udržateľným spôsobom, s opatrnosťou a starostlivosťou, vychádza v aplikácii na podmienky rozvoja mesta Považská Bystrica z týchto princípov:

1. rešpektovať všetky formy života na území mesta Považská Bystrica a zabezpečiť s tým súvisiacu starostlivosť,
2. zlepšovať kvalitu života obyvateľov mesta,
3. zachovávať vitalitu a rozmanitosť prírodného a kultúrneho bohatstva mesta,
4. minimalizovať využívanie neobnoviteľných zdrojov na území mesta,
5. zotrvávať v hraniciach únosnosti územia,
6. akceptovať zmeny hodnotovej orientácie a správania obyvateľstva,
7. umožniť do maximálnej miery výkon starostlivosti o životné a sídelné prostredie v ňom žijúcim spoločenstvám,
8. budovať mestské štruktúry pre integráciu rozvoja a ochrany životného prostredia,
9. budovať medzinárodné spojenectvo za účelom zabezpečenia praktického uplatnenia hore uvedených princípov.

(podľa literatúry o stratégii trvale udržateľného rozvoja).

Komplexné riešenie vyžaduje okrem základných územnoplánovacích opatrení najmä konkrétne opatrenia vo všetkých hospodárskych odvetviach, pričom za prvý stupeň treba považovať realizáciu nápravných opatrení, smerujúcich k zmierneniu a postupnej eliminácii súčasných negatívnych environmentálnych javov a trendov.

Kvalita týchto zložiek životného prostredia je v záujmovom území negatívne ovplyvňovaná pôsobením antropických aktivít, ako sú negatívne vplyvy priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, dopravy a pod.

Priority, zásady a ciele štátnej environmentálnej politiky

Hlavné priority, zásady a ciele environmentálnej politiky boli sformulované v dokumente Ministerstva životného prostredia SR "Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky", schválenej uznesením Vlády SR č. 619/93, č. 894/1993 a č. 531/1994 a uznesením NR SR č. 339/93 zo dňa 18. 11. 1993.

Pre potreby záujmového územia Považskej Bystrice bol tento dokument konkretizovaný v dokumente "Koncepcia štátnej environmentálnej politiky, okres Považská Bystrica"[1], ktorý na základe analýzy stavu životného prostredia formuluje zásady stratégie a ciele environmentálnej politiky (základné dlhodobé ciele do roku 2030, strednodobé do roku 2010 a krátkodobé do roku 1996), realizačné opatrenia, programy a námety na zlepšenie kvality životného prostredia. Jednotlivé ciele, priority a na ne nadväzujúce opatrenia vychádzajú z dôslednej analýzy environmentálnej situácie záujmového územia.

[1] *Okresný úrad životného prostredia, Považská Bystrica, 08/1997 (aktualizácia 1998)*

Vyššie uvádzané materiály však už nie sú aktuálne. V súčasnosti sú rozpracované aktualizované materiály, tzv. Návrhy krajských koncepcií starostlivosti o životné prostredie. Schválené návrhy mali byť vypracované ku koncu roka 2005, ale spracovateľovi ÚPN mesta neboli až do schválenia ÚPN k dispozícii. Vo väzbe na tieto dokumenty by mali byť ďalej vypracované aj koncepcie na úrovni okresov.

Hlavné priority, zásady a ciele štátnej environmentálnej politiky sformulované vo vyššie uvedených materiáloch, budú preto môcť byť zohľadnené v rámci čistopisu ÚPN mesta, resp. v nasledovných zmenách a doplnkoch ÚPN-O v prípade ich dopadu na územný rozvoj mesta.

F.2. Faktory kvality životného prostredia v meste

Podľa environmentálnej regionalizácie SR[2], spracovanej v roku 1997 a aktualizovanej v nasledovných rokoch na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov, patrí územie mesta v údolí Váhu a malá plocha v severnej časti jeho územia do prostredia narušeného (4. stupeň), zatiaľ čo prevažná časť okolitého riešeného územia patrí do prostredia vysokej úrovne (1. stupeň).

F.2.1. Ovzdušie

V ochrane ovzdušia je dôraz kladený v prvom rade na dosiahnutie takej kvality ovzdušia, ktorá na základe súčasných vedeckých poznatkov neohrozí zdravie ľudí a ani životné prostredie. Slovenská republika ako asociovaná krajina prebrala celú európsku legislatívu čoho výsledkom je nový zákon o ochrane ovzdušia č. 478/2002 Z. z. a pripravované príslušné vyhlášky. Podľa Rámcovej smernice a administratívneho členenia sa územie SR rozdelilo do aglomerácií a zón.

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno-imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.[3]

Územie mesta Považská Bystrica nepatrí však do žiadnej z oblastí, ktoré sú podľa vyhlášky MŽP SR č. 112/93 Z. z. stanovené ako zaťažené územia, a teda si nevyžaduje osobitnú ochranu ovzdušia.

Hodnotenie kvality ovzdušia sa vykonáva pre znečisťujúce látky, pre ktoré sú určené limitné hodnoty znečistenia ovzdušia - oxid siričitý, oxid dusičitý, oxidy dusíka, tuhé častice PM 10 frakcia, olovo, oxid uhoľnatý, benzén), cieľové hodnoty pre ozón, pre tuhé častice PM 2.5 frakcia a pre prekurzory ozónu.

Tab. F.2.1-1 Umiestnenie monitorovacích staníc a ich monitorovací program (stav k 1.1.2004)

Zóna	Obec, lokalita	SO_2	NO_x	PM_{10}	$PM_{2,5}$	O_3	CO	Ben-zén	H_2S	Meteorológia			
										Smer vetra	Rýchlosť vetra	Teplota vzduchu	Vlhkosť vzduchu
Trenčiansky kraj	Prievidza	x	x	x	x	x							
	Handlová	x	x	x						x	x	x	x
	Bystričany	x	x	x									

[2] *Správa o stave životného prostredia SR v roku 2003, MŽP SR*

[3] *Podľa zákona o ochrane ovzdušia č. 478/2002 Z.z. (zákon o ovzduší), ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov - znečisťujúcimi látkami sú tuhé, kvapalné a plynné látky, ktoré priamo po chemickej alebo fyzikálnej zmene v ovzduší alebo po spolupôsobení s inou látkou nepriaznivo ovplyvňujú ovzdušie a tým ohrozujú a poškodzujú zdravie ľudí alebo ostatných organizmov, zhoršujú ich životné prostredie, nadmerne ho zaťažujú alebo poškodzujú majetok.*

Tab. F.2.1-2 Manuálny monitoring ťažkých kovov

AGLOMERÁCIA zóna	Obec, lokalita	Ťažké kovy			
		Pb	Cd	Ni	As
Trenčiansky kraj	Trenčín	x	x	x	x
	Prievidza	x	x	x	x

F.2.1.1. Emisná situácia

Bilancia emisií základných znečisťujúcich látok

Zmeny v legislatíve o ovzduší uskutočnené v priebehu rokov 1990 - 2000, napr. vymedzenie a definícia zdroja, zmena v kategorizácií zdrojov a ich členenie podľa výkonu spôsobili, že systém REZZO, používaný do roku 1999 je možné porovnávať s modulom NEIS (Národný emisný inventarizačný systém) iba na celonárodnej úrovni. Porovnanie jednotlivých častí REZZO (REZZO 1, REZZO 2) s modulom NEIS (veľké, stredné zdroje), resp. porovnanie jednotlivých zdrojov v obidvoch systémoch je ťažké.

Podľa Zákona o ovzduší č. 478/2002 Z.z. (§33, odst.2, písm. g, m), sú Obvodné úrady životného prostredia povinné každoročne spracovávať súhrnné ročné vyhodnotenie prevádzkovej evidencie zdrojov znečisťovania ovzdušia v okrese a predkladať ho najneskôr do 31.5. bežného roka v elektronickej forme na ďalšie spracovanie na SHMÚ, ktorý je organizáciou poverenou MŽP SR správou centrálnej databázy NEIS CU a zabezpečením spracovania údajov na národnej úrovni (Vestník MŽP SR č.6/2000).

NEIS (Národný emisný inventarizačný systém) zahŕňa zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sa člení podľa príkonu a kategorizácie (podľa Vyhlášky č.706/2002 Z.z.) na:

- veľké zdroje: technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW a vyšším a ostatné technologické celky,
- stredné zdroje: technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 MW a vyšším až do 50 MW a ostatné technologické celky,
- malé zdroje: stacionárne zariadenia - domáce kúreniská na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW.

Emisie základných znečisťujúcich látok zaznamenávajú od roku 1990 postupný pokles. Príčinou uvedeného trendu je pokles priemyselnej výroby a spotreby energie, prijatie novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia, nahrádzanie menej ušľachtilých palív (hnedé uhlie, vykurovací olej) zemným plynom, povinné používanie trojcestných katalytických konvertorov pre všetky nové aj importované staršie osobné motorové vozidlá, používanie bezolovnatého benzínu. Významným ekonomickým nástrojom ochrany ovzdušia sa stáva postupná liberalizácia cien palív a energie. Výrazne poklesla úroveň klasického znečisťovania ovzdušia (spaľovacie procesy, priemysel), naopak narastalo znečisťovanie ovzdušia automobilmi a s tým súvisiaca koncentrácia prízemného ozónu.

Podľa údajov NEIS možno v porovnaní rokov 2000 až 2004 pozorovať kontinuálny pokles emisií zo stacionárnych zdrojov znečistenia, pričom sa za uvedené obdobie produkcia TZL znížila o cca 12 %, SO_2 o cca 71 %, NO_2 o 23 % a CO o 20 %.

Tab. F.2.1.1-1 Významní prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečistenia v meste Považská Bystrica v roku 2004 a množstvo emisií základných znečisťujúcich látok (t/rok)

Členenie emisií podľa prevádzok	Tuhé látky	SO_2	NO_x	CO
TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	12,286	189,662	112,663	64,834
HELPECO, spol. s r.o.	11,164	4,923	0,932	0,512
DOR, spol. s r.o.	2,314	1,594	0,765	11,477

Členenie emisií podľa prevádzok	Tuhé látky	SO_2	NO_x	CO
POV BYT, spol. s r.o.	0,839	0,101	18,426	6,186
Kaliareň, spol. s r.o.	0,779	0,000	0,000	0,000
Měď Povrly Slovakia, a.s.	0,225	3,119	9,948	22,214
OSBD	0,127	0,015	2,475	0,999
Fakultná nemocnica Považská Bystrica	0,117	0,017	2,553	0,880
Mesto Považská Bystrica	0,114	0,205	0,193	1,019
MEDEKO CAST, spol. s r.o.	0,108	0,000	0,040	0,530
VOJUS, a.s.	0,097	0,000	0,000	0,000
SATES, a.s.	0,054	0,006	1,044	0,421
SAUER-DANFOSS, a.s.	0,049	0,001	0,535	0,326
PSL, a.s.	0,037	0,003	0,720	0,290
SAD TRENČÍN, a.s. - Prevádzkareň Považská Bystrica	0,023	0,003	0,449	0,181

Zdroj: NEIS, 2005

Zo stredných a veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia (Tepláreň, a.s.- parná a horúcovodná kotolňa, Tepláreň, a.s. - spaľovňa odpadov, Fakultná nemocnica Považská Bystrica - spaľovňa NO, SAUER - Danfoss Považská Bystrica, a.s. - lakovňa) má na kvalitu ovzdušia v regióne najnepriaznivejší vplyv najväčší zdroj Tepláreň, a.s.- kotolňa, ktorého podiel na celkových emisiách okresu Považská Bystrica bol v roku 2003 nasledovný: tuhé látky 48 %, SO_2 95 %, NO_x 75 % a CO 56 %.

Tepláreň, a.s. patrí zároveň (ako jediný zdroj z okresu Považská Bystrica) medzi desať najväčších znečisťovateľov ovzdušia v Trenčianskom kraji. V emisiách SO_2, NO_x a CO za rok 2003 figuruje na 7., 9. a 10. mieste.

Tab. F.2.1.1-2 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok z najväčšieho zdroja znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica - Parná a horúcovodná kotolňa v Teplárni, a. s. v rokoch 2000 až 2004 (t/rok)

Druh emisií	2000	2001	2002	2003	2004
Tuhé látky	15,128	9,479	8,534	7,917	6,253
SO_2	350,835	174,079	127,365	126,028	94,844
NO_2	113,948	96,195	77,685	74,382	58,757
CO	64,871	106,488	37,599	49,115	33,23

Zdroj: NEIS, 2005

Tab. F.2.1.1-3 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica za roky 2000-2004 (t/rok)

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004
Tuhé látky	29,080	18,711	20,311	27,333	25,663
SO_2	365,251	183,884	137,772	139,442	108,325
NO_2	150,071	133,334	116,130	115,883	100,731
CO	121,925	159,687	91,445	119,669	97,639

Zdroj: NEIS, 2005

Graf F.2.1.1-1 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stredných a veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Považská Bystrica v rokoch 2000 - 2004 (t/rok)

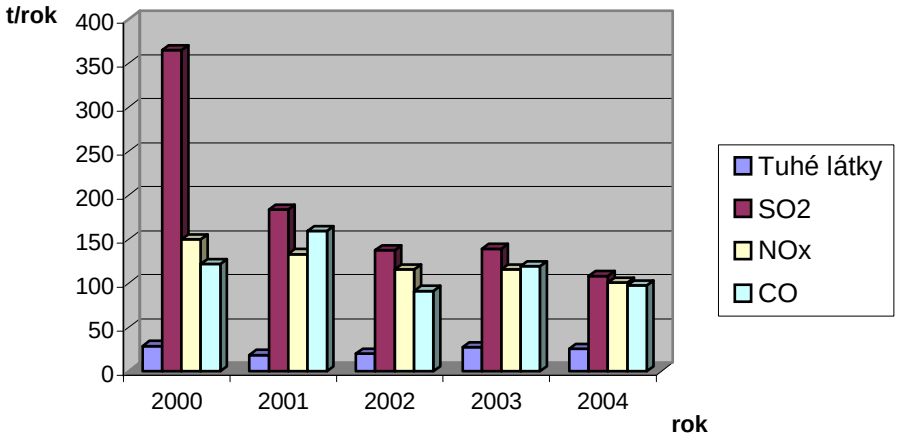

Zdroj: NEIS, 2005

V súčasnom období sú už v Teplárni, a.s. všetky používané kotly na pevné palivo vybavené elektrickými odlučovačmi, čo má priaznivý vplyv na množstvo vypúšťaných tuhých látok. Ďalšou prebiehajúcou akciou, ktorá má kladný vplyv na množstvo vypúšťaných znečisťujúcich látok, je postupná plynofikácia tohto zdroja, ktorá sa začala už v roku 1998 čiastočnou plynofikáciou niektorých kotlov. Z prehľadu v tabuľke je účinok zlepšujúcich technických opatrení zjavný. Plynofikácia prebieha aj u väčšiny stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré majú možnosť pripojenia na sieť zemného plynu.

F.2.1.2. Imisná situácia

Regionálne znečistenie ovzdušia

Regionálne znečistenie ovzdušia je znečistenie hraničnej vrstvy atmosféry krajiny vidieckeho typu v dostatočnej vzdialenosti od lokálnych priemyselných a mestských zdrojov. V regionálnych polohách sú už priemyselné exhaláty viac menej rovnomerne rozptýlené v celej hraničnej vrstve (do výšky asi 1.000 m n.m.) a úroveň prízemných koncentrácií je nižšia ako v mestách.

Na území celého regiónu sa prejavujú škodliviny zo spaľovacích procesov: oxid siričitý, oxidy dusíka, uhľovodíky, ťažké kovy. Doba pretrvávania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené až do vzdialenosti niekoľko tisíc kilometrov od zdroja.

Podiel transhraničného diaľkového prenosu škodlivín na regionálnom znečistení je približne 60 %. Konkrétnym negatívnym prejavom regionálneho znečistenia ovzdušia je poškodzovanie až hynutie lesných porastov predovšetkým vo vrcholových partiách pohorí.

Podľa výsledkov meraní programu EMEP sa región Považskej Bystrice nachádza na juhovýchodnom okraji oblasti s najväčším regionálnym znečistením ovzdušia a kyslosťou zrážkových vôd v Európe.

Územie Slovenskej republiky bolo podľa údajov SHMÚ z roku 2003 pokryté 5 stanicami na monitorovanie regionálneho znečistenia ovzdušia a chemického zloženia zrážkových vôd. Priamo v meste Považská Bystrica sa však meracia stanica nenachádza, a preto nie je možné stanoviť ani regionálne znečistenie ovzdušia v oblasti.

Lokálne znečistenie ovzdušia

Na meranie lokálneho znečistenia ovzdušia SR je vytvorená sieť automatických monitorovacích staníc. Na území okresu Považská Bystrica sa však monitorovacie stanice SHMÚ nenachádzajú. Na území mesta Považská Bystrica vykonáva pravidelné merania znečistenia ovzdušia Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici, ktorý zisťuje úroveň SO_2, NO_x a prašný spád.

Zraniteľnosť miestnej klímy určujú klimatické ukazovatele, ktoré ovplyvňujú rozptyl škodlivín v ovzduší (inverzia, prevládajúce prúdenie vzduchu, bezvetrie a veľmi slabá veternosť, hmla a výskyt dlhšie trvajúceho suchého obdobia).

Kvalitu ovzdušia mesta Považská Bystrica ovplyvňuje značná členitosť terénu, ktorá podmieňuje nepriaznivé rozptylové podmienky. Reliéf územia Považskej Bystrice podmieňuje stáčanie všeobecného prúdenia vzduchu do kotlinového územia a do smeru dolín. Pozdĺž doliny Váhu prevláda prúdenie vzduchu od severovýchodu a juhozápadu, no v priemere je tu v 30-40 % dní bezvetrie alebo len veľmi slabá veternosť. Táto situácia sa najviac podieľa na zhoršenom rozptyle škodlivín v ovzduší.

Z hľadiska kvality ovzdušia je najviac poškodená centrálna časť územia, kde sa kumulujú negatívne vplyvy dopravy, výroby a bývania spolu s fyzikálnymi faktormi, čím vytvárajú zhoršené podmienky pre život obyvateľstva, flóry a fauny. Znečistenie ovzdušia spôsobuje najmä tepelný zdroj Považských strojární - Tepláreň, a.s., nemalou mierou sa však na ňom podieľajú aj ďalšie stredné a malé zdroje v meste, ako aj v obciach jeho záujmového územia.

Významným zdrojom znečistenia ovzdušia v meste je doprava, v dôsledku ktorej dochádza k veľkému znečisťovaniu ovzdušia oxidmi dusíka, oxidom uhoľnatým a uhľovodíkmi, ako aj k veľkej sekundárnej prašnosti.

Prioritnou snahou vo vzťahu k ochrane ovzdušia je znižovanie produkcie exhalátov z cestnej dopravy. Problém sa celospoločensky rieši modernizáciou vozidlového parku, používaním menej škodlivých pohonných hmôt a realizáciou technicko-organizačných opatrení zameraných na zabezpečenie plynulosti dopravy (obchvaty ciest mimo zastavaného územia, diaľnice).

Stav kvality ovzdušia

Z hľadiska dlhodobého vývoja imisnej situácie možno na základe pravidelného monitoringu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici konštatovať, že množstvo prašného spádu v meste Považská Bystrica sa postupne zmenšuje. Súvisí to jednak so znižovaním objemu priemyselnej výroby, ale aj so zlepšovaním výrobných technológií. Napriek tomu pretrváva v zimných mesiacoch v území pri areáli Považských strojární nepriaznivá situácia.

Koncentrácia škodlivín vo voľnom ovzduší je uvedená v tabuľke F.2.1.2-1. Prašný spád je meraný metódou pasívnej sedimentácie, a to na 10 odberových miestach vo vlastnom meste Považská Bystrica (Kukučínova ul., nástupište SAD, OS Stred, OS Rozkvet, OS Lánska, OS SNP, pri ČSPL ESSO na ul. Slovenských partizánov, i v miestnych častiach Považské Podhradie, Orlové a Jelšové.

Plynné exhaláty SO_2, NO_x boli merané na jednom odberovom mieste a podľa údajov dochádza postupne k znižovaniu nameraných hodnôt.

Tab. F.2.1.2-1 Koncentrácia škodlivín vo voľnom ovzduší podľa výsledkov meraní Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v lokalite Považská Bystrica

Rok	Škodlivina	Počet odber. miest	Počet vzoriek	Aritm. priemer ($\mu g.m^{-3}$)	Min. hodnota ($\mu g.m^{-3}$)	Max. hodnota ($\mu g.m^{-3}$)
1996	SO_2	1	142	13,20	0,60	135,70
	NO_x	1	142	33,70	1,30	115,10
	Prašný spád	10	108	4,20	0,20	43,80

Rok	Škodlivina	Počet odber. miest	Počet vzoriek	Aritm. priemer ($\mu g.m^{-3}$)	Min. hodnota ($\mu g.m^{-3}$)	Max. hodnota ($\mu g.m^{-3}$)
1997	SO_2	1	139	16,20	4,30	80,30
	NO_x	1	139	51,90	11,00	156,60
	Prašný spád	10	111	4,40	0,70	12,40
1998	SO_2	1	144	6,70	Pod LOD	27,30
	NO_x	1	144	47,20	12,00	124,20
	Prašný spád	10	116	2,60	0,50	6,70
1999	SO_2	1	84	6,10	Pod LOD	45,60
	NO_x	1	84	42,60	17,50	109,50
	Prašný spád	10	117	3,50	0,60	6,50
2000	SO_2	1	132	4,30	2,40	7,10
	NO_x	1	132	51,70	28,00	89,60
	Prašný spád	10	116	2,64	0,27	7,60
2001	SO_2	1	138	5,40	0,50	27,30
	NO_x	1	138	54,80	16,70	90,70
	Prašný spád	12	117	3,74	0,53	11,93
2002	SO_2	1	144	6,94	0,30	31,30
	NO_x	1	144	53,10	21,80	94,70
	Prašný spád	10	114	4,54	0,46	9,56
	SO_2	1	144	6,31	0,50	24,70
	NO_x	1	144	55,43	38,70	84,10
	Prašný spád	12	108	4,17	0,70	8,91
2004	SO_2	1	144	6,63	0,50	12,80
	NO_x	1	144	52,16	38,70	80,40
	Prašný spád	10	114	4,22	1,18	9,18

Zdroj: Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici, 2005

V problematike ochrany ovzdušia spolupracuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici s Obvodným úradom životného prostredia v Považskej Bystrici a spoločne riešia prípadné havarijné znečistenia ovzdušia.

Na monitorovanie stavu znečistenia ovzdušia je potrebné zriadiť miestnu monitorovaciu stanicu, nakoľko podľa ňou získaných údajov bude možné lepšie sledovať a vyhodnocovať stav kvality ovzdušia v meste.

Prízemný ozón

Rast koncentrácie ozónu v troposfére priemyselnejšej severnej pologule sa pozoroval do konca osemdesiatych rokov (približne o 1 $\mu g.m^{-3}$ ročne, čo súvisí s rastúcou emisiou prekurzorov ozónu (NO_X, VOC, CO) z automobilovej dopravy, energetiky a priemyslu. V deväťdesiatych rokoch koncentrácia prízemného ozónu v Európe viac-menej stagnovala, čo potvrdili aj merania na Slovensku, hodnoty sú však viac ako dvakrát vyššie ako na začiatku tohto storočia. Doterajšie merania potvrdzujú celkove vysokú úroveň koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku, pričom je časté prekračovanie primárnych aj sekundárnych limitov, určených k ochrane ľudského zdravia a vegetácie.

Priemerná ročná hodnota celkového atmosférického ozónu v roku 2003 bola 333,9 Dobsonovych jednotiek, čo je 1,3 % pod dlhodobým priemerom vypočítaným z meraní v Hradci Králové v rokoch 1962-1990, ktorý sa používa aj pre našu oblasť ako dlhodobý normál. V porovnaní s rokom 2002, keď chýbalo 4,6 %, bola situácia oveľa priaznivejšia a po roku 1998 to bol druhý najlepší ročný priemer.

Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu sa v mestských a priemyselných polohách v roku 2003 pohybovali v intervale 31-66 $\mu g.m^{-3}$, vo vyšších horských polohách boli hodnoty vyššie od 67-109 $\mu g.m^{-3}$ v závislosti na nadmorskej výške. Na mnohých staniciach boli v roku

2003 prekročené indexy expozície ozónom AOT 40 pre poľnohospodárske plodiny a lesné ekosystémy, na hornej hranici lesa až dvojnásobne.

Na území okresu sa prízemný ozón nemeria, uvedené údaje platia pre celé Slovensko a pre Trenčiansky kraj, kde sa meria prízemný ozón na monitorovacej stanice SHMÚ v Prievidzi. Na celom území Trenčianskeho kraja (s výnimkou mestských polôh) je v každom roku pravidelne prekračovaná kritická hodnota 50 $mg.m^{-3}$ (EHK OSN), počítaná ako priemer z denných hodín vegetačného obdobia.

F.2.2. Voda

F.2.2.1. Povrchové vody

Riešené územie patrí do povodia stredného toku Váhu s najvýznamnejšími povrchovými tokmi: Galanovec v Jelšovom, Drienovka, Manínsky potok, Domanižanka, Mošteník, Kvášovský potok a Dedovský potok. Pravostranné prítoky sú zaústené do paralelne s Váhom tečúceho Hričovského kanála. Na území mesta ide len o niekoľko menších bezmenných prítokov. Prírodné pomery povodia Váhu zapríčiňujú pomerne veľký odtok z neho, silnú vodnú eróziu a veľkú rýchlosť povodňových vĺn.

Kvalita povrchových vôd

Povrchové vody sú odoberané prevažne len na technologické účely v priemysle a v poľnohospodárstve na závlahy. Rieka Váh mala v roku 2003 nevyhovujúcu kvalitu vody, v celom svojom toku a najmä na dolnom jej dolnom toku sa pohybuje medzi III. a V. triedou čistoty. Bočné prítoky Váhu majú podstatne čistejšiu vodu, pretože sú väčšinou v II. triede čistoty, v niektorých mesiacoch dokonca v triede I.

Kvalita povrchových a podzemných vôd vyplýva z charakteru prostredia. Prevažná časť riešeného územia predstavuje silne urbanizovanú krajinu v údolnej riečnej nive. Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd sú najmä priemysel, technická infraštruktúra, ako aj komunálne odpadové vody SVS, a.s..

Kvalita vôd Váhu v roku 2003 je v najbližších objektoch štátnej pozorovacej siete sledovaná v profile Pod nádržou Hričov a Púchov. Kvalita vôd Váhu má priaznivú tendenciu, čo dokumentuje nasledovná tabuľka. Charakter znečistených vôd má Váh v skupine C a E. Závažné sú najmä: BSK_5, ChSK - Mn, NO_2, NEL a psychrofilné, resp. koliformné baktérie.

Tab. F.2.2.1-1 Znečistenie vody vo Váhu v r. 2003

Tok – miesto odberu vzorky	Riečny km	Množstvo (tis. m^3)						
		A	B	C	D	E	F	H
Váh – Pod nádržou Hričov	247,0	III.	II.	IV.	III.	IV.		
Váh - Púchov	205,0	IV.	II.	II.	III.	III.	IV.	

Zdroj: SHMU, 2003

Pozn.:
A - Kyslíkový režim
B - Základné fyzikálno-chemické ukazovatele
C - Nutrienty
D - Biologické ukazovatele
E - Mikrobiologické ukazovatele
F – Mikropolutanty
H - Rádioaktivita

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Odkanalizovanie mesta Považská Bystrica zabezpečuje verejná kanalizácia mesta v správe Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. Žilina - OZ Považská Bystrica. Kanalizácia pozostáva zo stokovej siete, z objektov k nej prislúchajúcich a z čistiarne odpadových vôd. Odpadové vody sú čistené na mechanicko-biologickej ČOV. Recipientom pre ČOV je rieka

Váh, do ktorej je kanalizácia zaústená výpustnou stokou. Na vlastnú ČOV je napojená i kanalizačná sieť Teplárne, a.s. (do r. 2000 Považské strojárne, ENERGETIKA, a.s.), ktorá je zaústená do Váhu a SAD Trenčín, a.s. prevádzkareň Považská Bystrica, ktorá je zaústená do Hričovského kanála.

Tab. F.2.2.1-2 Významné vypúšťania do povrchových vôd

Názov užívateľa	Tok	Množstvo (tis. m^3)
SVS, a.s. Žilina - OZ Považská Bystrica	Váh	3,502.613
Tepláreň, a.s.	Váh	988.178
SAD, a.s. prevádzkareň Považská Bystrica	Hričovský kanál	8.915

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2004

Významné zdroje znečistenia povrchových vôd nie sú uvádzané žiadne. Nasledujúca tabuľka uvádza priemerné mesačné a extrémne prietoky v povodí Váhu v záujmovom území. Údaje boli prevzaté z Hydrologickej ročenky, Povrchové vody 2003 (SHMÚ 2004) a podávajú obraz o vodnatosti jednotlivých prítokov Váhu v tesnej blízkosti riešeného územia.

Tab. F.2.2.1-3 Prietoky na jednotlivých tokoch v roku 2003 ($m^3.s^{-1}$)

Q_{max}	Q_{min}	Priemerné prietoky v jednotlivých mesiacoch											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Papradnianka - stanica Jasenica													
16,76	0,046	1,999	0,265	2,327	2,161	0,684	0,292	0,363	0,169	0,080	0,564	0,344	0,387
Domanižanka - stanica Prečín													
10,67	0,454	1,319	0,647	0,658	0,796	0,682	0,620	0,659	0,559	0,530	0,596	0,493	0,640
Domanižanka - stanica Považská Bystrica													
10,15	0,027	1,199	0,477	0,583	0,661	0,443	0,227	0,212	0,101	0,051	0,122	0,111	0,108
Mošteník - stanica Považská Bystrica													
3,105	0,002	0,188	0,097	0,116	0,088	0,071	0,024	0,024	0,004	0,007	0,024	0,019	0,054

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2004

Graf F.2.2.1-1 Prietoky na jednotlivých tokoch v roku 2003 ($m^3.s^{-1}$)

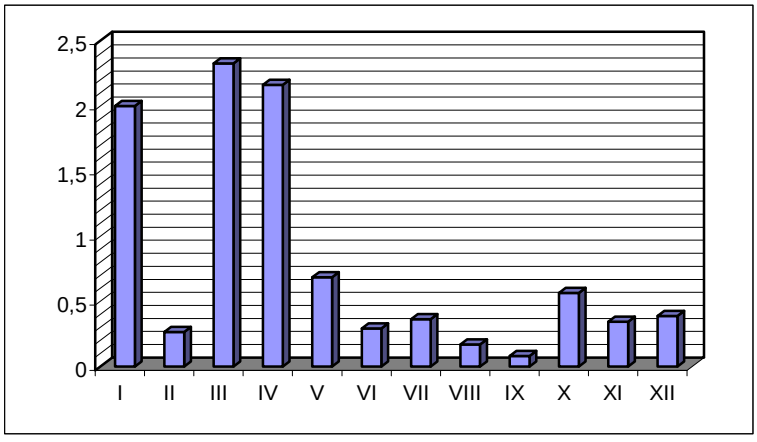

Papradnianka, stanica Jasenica

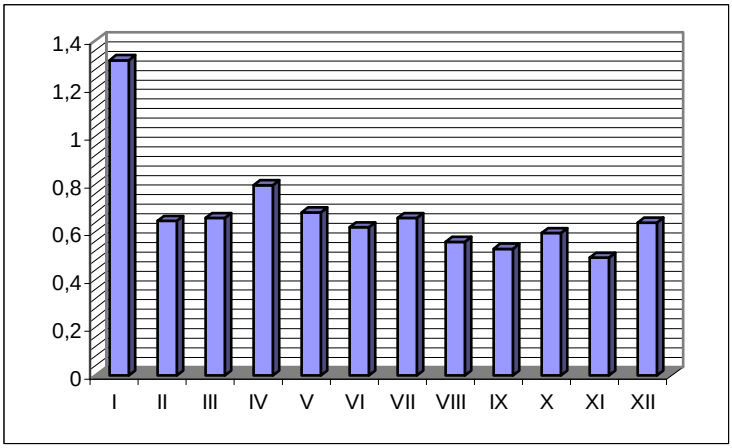

Domanižanka, stanica Prečín

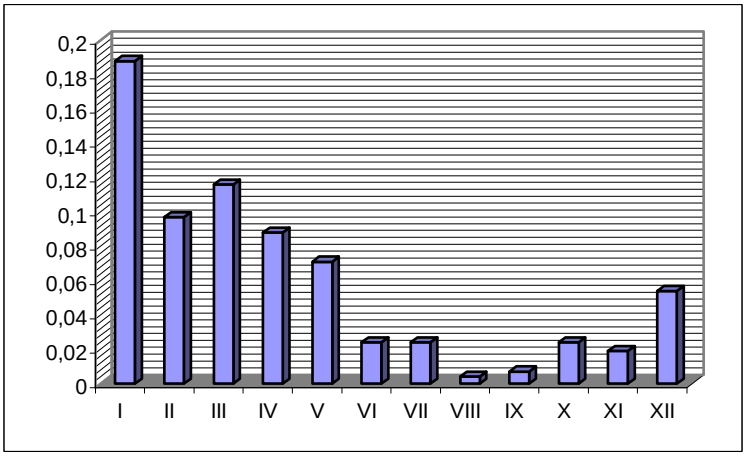

Mošteník, stanica Považská Bystrica

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2004

F.2.2.2. Podzemné vody

Medzi významné zdroje znečistenia v tomto úseku toku patria najmä SVS, a.s. Žilina OZ Považská Bystrica a SSE, š.p. Tepláreň Považská Bystrica. Vodárne a kanalizácie odvádzajú zmesné odpadové vody, t.j. splaškové vody a vody s priemyselnej a inej činnosti.

V rámci registrovaných zdrojov neexistujú indikácie o závažnom stupni znečistenia podzemných vôd. Prispieva k tomu zrejme fakt, že využívané podzemné vody sú viazané na vody hlbších vrstiev, ktorých infiltračné územia sú mimo expozície znečisťujúcich látok spätých s komunálnym a priemyselným prostredím.

Intenzívnejšie znečistenie možno predpokladať predovšetkým v antropogénne exponovanej nive Váhu, hlavne v blízkom okolí priemyselných zdrojov znečistenia ako aj v okolí skládok odpadov. Z hľadiska plošného dopadu na podzemné vody záujmového územia je významným faktorom aj poľnohospodárska výroba.

Z vodohospodárskeho hľadiska sú najperspektívnejšou oblasťou pre získanie vodných zdrojov mezozoické komplexy a hlavne riečne sedimenty v údolí Váhu.

Tab. F.2.2.2-1 Významné odbery podzemných vôd

Názov užívateľa	Množstvo (tis. m^3)		
	1997	1998	1999
Skupinový vodovod Považská Bystrica	3.013	5.440	4.872

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Kvalita podzemných vôd

Kvalitu podzemných vôd sleduje SHMÚ v jednotlivých hydrogeologických rajónoch. Sú to podľa určitých kritérií vymedzené územia, v ktorých prevažuje jednotný obeh podzemnej vody určitého typu. Z roku 2003 platia pre Považskú Bystricu údaje z dvoch sledovaných úsekov SHMÚ:

- riečne náplavy Varínky a Váhu od Varína po Hlohovec,
- oblasť Strážovských vrchov.

Sledované ukazovatele sa vyhodnocujú podľa limitných hodnôt, ktoré pripúšťa STN 75 7111 pitná voda.

Oblasť riečnych náplavov Varínky a Váhu

Medzi významné zdroje znečistenia v tomto úseku patria už zmieňované SVS, a.s. Žilina OZ Považská Bystrica a kúpele Nimnica (mimo územia mesta Považská Bystrica). Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie sú podzemné vody riečnych náplavov v tomto úseku základného výrazného až nevýrazného vápenato-hydrogénuhličitanového typu. Podzemná voda z pozorovaných prameňov má dobrú kvalitu s dobrými kyslíkovými pomermi.

Medzné hodnoty podľa Vyhlášky MZ SR č. 151/2004 pre pitné vody prekračovali hlavne ukazovatele Mn, $Fe_{celkovo}$, ojedinele dusičnany, sírany a hliník. Zo všeobecných organických látok boli zaznamenané zvýšené koncentrácie NEL_{UV}.

V porovnaní s minulým hydrologickým rokom sa zaznamenalo zvýšené množstvo prekročených ukazovateľov, čím sa predpokladá zhoršenie kvality podzemných vôd v tejto lokalite.

Oblasť Strážovských vrchov

Prekračovanie medzných hodnôt podľa Vyhlášky MZ SR č. 151/2004 pre pitné vody nebolo v tejto oblasti zaznamenané. Podzemné vody patria medzi pomerne málo kontaminované.

Pozorovacie objekty (nevyužívané pramene) zachytávajú podzemné vody mezozoických útvarov, ktoré patria medzi stredne mineralizované (od 340 do 640 mg.l-1). Podstatný podiel na mineralizácii majú hydrogénuhličitany, z katiónov vápnik a horčík. Zvýšený obsah organických látok (ako NELUV = nepolárne extrahovateľné látky) signalizuje antropogénny vplyv, ktorý môže mať dlhodobo nepriaznivé vplyvy na využiteľnosť podzemných vôd pre pitné účely.

Hydrogeologické pomery

Priestorové a časové rozloženie fondu podzemných vôd hodnotíme v rámci pomerne uzavretých bilančných jednotiek – hydrogeologických rajónov. Z hydrologického hľadiska patrí riešené územie do povodia Dolný Váh I (základné povodie 4-21-07).

Na základe bilančných hodnotení štruktúr budovaných vápencami, dolomitmi a bazálnymi zlepencami nepredpokladáme možnosť zvýšenia odberu podzemných vôd, nakoľko by prišlo k nadmernému čerpaniu zásob, ohrozeniu ekologických pomerov územia a jestvujúcich vodných zdrojov. Pre miestne zásobovanie v celom povodí možno použiť využiteľné zásoby nachádzajúce sa vo forme malých prameňov, alebo menej výdatných vrtov, čo je pri dosť

rozptýlenom osídlení tohto regiónu vhodný spôsob zaistenia pitnej vody, resp. orientovať sa na povrchový odber.

F.2.2.3. Minerálne vody

Predstavujú prírodné vody, ktoré sa líšia od obyčajných vôd teplotou, chemickým zložením, obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na ľudský organizmus.

Tab. F.2.2.3-1 Minerálne pramene na území mesta Považská Bystrica

Reg. č.	Lokalita	Zdroj	Typ
PB-10	Považská Bystrica	Hydrocentrála	vrt
PB-11	Považská Bystrica	Hydrocentrála	prameň

Zdroj: Inšpektorát kúpeľov a žriediel MZ SR

Osobitnú skupinu medzi prírodnými minerálnymi vodami predstavujú prírodné liečivé vody, ktoré sa používajú na balneoterapeutické účely a prírodné minerálne vody stolové. Na ich ochranu sa ustanovujú ochranné pásma, v ktorých je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá môže tieto zdroje nepriaznivo ovplyvniť. V sledovanom území sa uvedené druhy minerálnych vôd nenachádzajú. Najbližšia kúpeľne využívaná lokalita sú kúpele Nimnica, situované nad priehradným profilom vodnej nádrže Nosice. Nachádza sa tu sieť prírodných liečivých zdrojov, výdatnosť ktorých sa pohybuje od 0,3-1,1 $l.s^{-1}$ s teplotou vody 11,2-13,2 ℃.

Tab. F.2.2.3-2 Pramene v kúpeľoch Nimnica

Prameň	Výdatnosť l/s	Celková mineralizácia g/l	Teplota ℃
B-7	0,4	3,854 - 8,807	13,0
B-8	2,5	1,379 - 3,728	12,5
B-9	6,0	2,285 - 6,381	13,5

Zdroj: Inšpektorát kúpeľov a žriediel MZ SR

Do časti územia mesta Považská Bystrica v oblasti Kunovec – Krekáčov laz – Milochov zasahuje ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Nimnici, do ktorého zasahuje navrhovaná trasa diaľnice v úseku cca 500 m.

Ako v prípade diaľnice D1, tak aj v prípade ďalších investičných zámerov v tomto ochrannom pásme je potrebné zohľadniť jeho zákonnú ochranu vyplývajúcu zo zákona NR SR č.538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa uvedeného zákona je v OP 21.stupňa prírodných liečivých zdrojov zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja.

F.2.2.4. Verejné studne

V okrese Považská Bystrica je evidovaných cca 60 verejných studní. Prevažná väčšina odobraných kontrolných vzoriek bola závadná. Závadnosť verejných studní je teda vysoká (najmä po mikrobiologickej stránke), čo môže mať nepriaznivý dopad na zdravie zásobených obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu obdobiu je prakticky na rovnakej úrovni. Najväčšie nedostatky sú v obciach Papradno a Horná a Dolná Mariková. Riešenie tejto situácie je možné v pravidelnej údržbe studní, resp. budovaním nových vodovodov. Súkromné vodné zdroje nie sú monitorované cielene, len v rámci žiadosti lekárov a na súkromné objednávky, resp. v prípade sťažností. O výsledkoch analýz sú informované príslušné obecné úrady, ktoré zabezpečujú potrebné opatrenia na odstránenie závadnosti.

F.2.3. Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú environmentálnu funkciu pôd patria najmä zhutňovanie, acidifikácia, neuvážené meliorácie a rekultivácie, nadmerná chemizácia, emisno-imisná kontaminácia a zvyšujúca sa erózia.

Okrem degradačných faktorov znižujúcich kvalitu pôdy, dochádza i k jej prevodu na nepoľnohospodárske účely. Výstavbou sú ohrozené najmä kvalitné poľnohospodárske pôdy v okolí sídiel. Najväčší záber poľnohospodárskych pôd bol v rokoch 1997-1999 zaznamenaný pre dopravnú výstavbu v súvislosti s realizáciou diaľničnej siete.

F.2.3.1. Kontaminácia pôdy

Samotná prítomnosť kontaminantov v pôde v prevažnej väčšine pôdy nepoškodzuje. Škodlivosť sa prejavuje najmä ich absorpciou pôdnymi organizmami, rastlinami, ako aj prienikom do pôdneho roztoku a následne do podzemných vôd. Kontaminanty prostredníctvom potravného reťazca ďalej priamo ohrozujú vyšších živočíchov a človeka.

Z priemyselných exhalátov, ktoré majú škodlivý vplyv na pôdu, je to najviac SO_2, ktorý obmedzuje asimilačnú schopnosť rastlín, čím sa evidentne znižuje úrodnosť poľnohospodárskych plodín na kontaminovanom území. Znižuje sa i úžitkovosť hospodárskych zvierat. Pri pôsobení SO_2 dochádza k zvýšeniu obsahu síry v sušine rastlinných pletív a k poklesu obsahu bielkovín v potravinách.

Na plošnej kontaminácii pôd sa najväčšou mierou podieľajú najmä nasledujúce činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom z rôznych druhov priemyslu,
- vplyv poľnohospodárstva (najmä obsah Cd z fosforečných hnojív, ako aj priemyselné komposty a kaly z ČOV),
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

Prekročený limit A1 v analyzovaných vzorkách pôd bol zaznamenaný najčastejšie u kadmia, niklu a chrómu. Tieto pôdy sú rozšírené prakticky v celom riešenom území (mesto Považská Bystrica s miestnymi časťami Orlové, Šebešťanová, Podvažie, Považská Teplá a Považské Podhradie). Znečistenie pôd nad limitné hodnoty jednotlivých kategórií je spôsobené najmä vplyvom emisií z dopravných prostriedkov vo frekventovanom dopravnom koridore, z priemyselných exhalátov a z v minulosti nadmerne používaných poľnohospodárskych hnojív.

Zvláštnou kategóriou znečistenia pôd je staré ekologické znečistenie, ktoré eviduje Okresný úrad v Považskej Bystrici - odbor ŽP ako predpokladané a ktoré vzniklo v minulých obdobiach nesprávnymi technologickými postupmi, nedbanlivosťou a haváriami v nasledovných podnikoch a lokalitách na území mesta:

- areál bývalé Považské strojárne Považská Bystrica – časti areálu kontaminované ropnými látkami, najmä v priestoroch skladov ropných produktov, jedov a žieravín,
- areál SEZ, š.p., RZ Považská Bystrica – transformátorovňa 220/110 kV, kontaminácia pôdy ropnými látkami,
- Považská Teplá – kovovýroba pri drobnej prevádzke bývalého JRD, kontaminácia pôdy ropnými látkami,

- oblasť ľahkého priemyslu Považské Podhradie – znečistenie územia ropnými látkami z bývalých podnikov zameraných na strojárenskú, stavebnú a dopravnú činnosť (Štátne lesy, ČSAD, STS, Pozemné stavby, OSP, Agrostav).

Chemické rozbory sa v uvedených lokalitách nevykonávali, preto sa v budúcnosti považuje za nutné preveriť stupeň znečistenia a podľa výsledkov analýz vykonať sanácie.

F.2.3.2. Degradácia pôd eróziou

Vodná erózia

Silná až veľmi silná náchylnosť pôd k vodnej erózii sa prejavuje v častiach s najvyššou svahovitosťou. Značné zosuvy v dôsledku nadmerných zrážok sa prejavili v roku 1997 a v roku 1999 na viacerých lokalitách Maríkovskej doliny (mimo územia mesta Považská Bystrica), kde prišlo k značným škodám na lesných cestách a lesnom pôdnom fonde. Častice pôdy uvoľnené eróznymi procesmi majú za následok tiež urýchľovanie zanášania vodných nádrží, tokov a kanalizácie.

Ohrozené sú najmä orné pôdy na svahoch. Zníženie rizika odnosu pôdy sa dosahuje zmenou spôsobu obrábania pozemkov (správne agrotechnické postupy), trvalým zatrávnením, prípadne zalesnením.

Výskyt vodnej erózie priamo v riešenom území nie je evidovaný.

Veterná erózia

Veterná erózia sa na území mesta Považská Bystrica nevyskytuje.

F.2.4. Rizikové faktory

K rizikovým faktorom, ktoré ovplyvňujú zdravotný stav obyvateľstva patria: hluk, prašnosť, ionizujúce žiarenie, chemické látky, vibrácie, chemické karcinogény, infekčné prostredie.

Zo všetkých rizikových faktorov prostredia majú z hľadiska podielu na exponovaní obyvateľstva v meste Považská Bystrica najväčší podiel: hluk, ionizujúce žiarenie, chemické látky a prach. Ide však len o odborný odhad na základe zovšeobecnenia, nakoľko konkrétne merania sa zatiaľ na území mesta nevykonávajú.

F.2.4.1. Žiarenia

Rádioaktivita

Prírodné zdroje rádioaktivity sú súčasťou prírodného prostredia. Patrí k nim kozmické žiarenie a prirodzená rádioaktivita hornín, hydrosféry a atmosféry. Prirodzená rádioaktivita hornín je v podstate podmienená prítomnosťou K, U a Th. Tieto prvky emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarenie. Horniny používané ako stavebné suroviny sa stávajú zdrojom radiácie v budovách. Z tohto hľadiska je posúdenie rádioaktivity stavebných surovín a stavebných materiálov veľmi významné a je ho potrebné sústavne sledovať. Požiadavky na zabezpečenie radiačnej ochrany stanovuje vyhláška č. 12 Ministerstva zdravotníctva SR z 13. decembra 2000.

Bývalý Geologický prieskum, š.p. v rámci prieskumu na nerudné suroviny a v rámci úlohy "Stanovenie rádioaktivity stavebných surovín Slovenska" na území terajšieho Trenčianskeho kraja meral rádioaktivitu ťažených stavebných surovín- stavebného kameňa, štrkopieskov a tehliarskych surovín.

Všetky hodnoty hmotnostných aktivít rádioaktivity stavebných surovín nameraných na území Trenčianskeho kraja vyhovujú norme podľa vyhlášky MZ SR č. 12/2000 Z.z. Sledované stavebné suroviny sú z hľadiska stanovenej rádioaktivity vhodné pre obytné i neobytné stavby. Uvedené hodnotenie nemožno vztiahnuť k tzv. radónovému riziku, ktoré je podmienené hlbšími geologickými štruktúrami a stavebným materiálom.

Taktiež i koncentrácie rádionuklidov uránu, tória, draslíka a cézia neprekračujú povolené limity. Platí to aj o úrovni žiarenia z povrchu a o potenciálnom ožiarení obyvateľstva z prírodných a umelých zdrojov. Na základe uvedeného možno hygienicko-radiačnú situáciu mesta hodnotiť ako dobrú.

Radónové riziko

Ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách.

Zdrojom radónu v nich sú rádioaktívne prvky v podloží budov, v ich stavebnom materiáli a vo vode. Z toho najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podložia stavieb. V novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu predovšetkým lokalizáciou stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom prevedenia stavieb. Ide o nový prístup, s ktorým sa musí v územnom plánovaní i v rezorte stavebníctva počítať.

Podľa regionálnych máp geologických faktorov životného prostredia regiónu Stredné Považie v M 1:50.000, patria k izolovaným menším územiam s vysokým radónovým rizikom na území mesta Považská Bystrica lokality (pozri na Obr. F.2.4.1-2):

- 254415 – Zemiansky Kvašov (JV od Považskej Bystrice) – malá plynopriepustnosť, max. av 101,7 kBq.m^{-3}, priemerná av 72,8 kBq.m^{-3},
- 254431 – vrch Veľký Manín (JV od T).

Prezentované výsledky radónových prieskumov na území kraja a regiónu nie je možné použiť ako podklad pre detailné územné plánovanie a nenahradzujú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších prieskumných prác.

Tab. F.2.4.1-1 Výsledky meraní pôdneho radónu a kategórie Rn rizika

Mesto	Počet RP*	Percentuálne zastúpenie RP* v kategórii radónového rizika		
		nízka	stredná	vysoká
Považská Bystrica	17	52,9	47,1	0

**RP - radónové plochy*

Zdroj: Ústav preventívnej a klinickej medicíny Bratislava

Výsledky meraní ekvivalentnej objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch sú rozhodujúce pre hodnotenie skutočného rizika obyvateľstva z ožiarenia radónom. Uvádzame preto výsledky meraní, ktoré boli na ÚPKM získané na základe celoslovenského prieskumu, meraním v pobytových priestoroch.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) so sídlom v Banskej Bystrici vykonáva na určených miestach pravidelné merania gama žiarenia hornín vo vzduchu. V okrese Považská Bystrica sa úroveň radónu meria na okolí a vo vnútri budovy SHMÚ v lokalite Kunovec. Na vyjadrenie gama žiarenia hornín sa používa dávkový príkon a udáva sa v nanograyoch za hodinu (nGy.h^{-1}).

Tab. F.2.4.1-2 Priemerné hodnoty dávkového príkonu miesta na území mesta Považská Bystrica merané TLD (nGy.h^{-1}) v roku 2000

Lokalita	merania po jednotlivých štvrťrokoch - v mesiaci			
	1. január	2. apríl	3. júl	4. október
Považská Bystrica – Kunovec: vonku v teréne	176 ± 17	171 ± 17	140 ± 14	159 ± 15
Považská Bystrica – Kunovec: vnútri v budove	145 ± 15	163 ± 16	119 ± 12	134 ± 12
pre porovnanie uvádzame aj meranie zo Žiliny - SHMÚ Žilina				
Žilina - SHMÚ	159 ± 16	196 ± 20	177 ± 18	142 ± 14

Zdroj: RÚVZ Banská Bystrica

V rámci celej SR sa aktivita rádionuklidov deponovaných na vzdušných aerosóloch stanovuje z filtrov veľkoobjemových odberových aparatúr, ktoré sú inštalované na pozorovacích stanovištiach SHMÚ v Boľkovciach pri Lučenci a v Lieseku. Objemová aktivita 137Cs deponovaného na aerosóloch vo vzduchu je pod detekčným limitom prístrojov, čo sú jednotky $\mu Bq.m^{-3}$. Iné umelé rádionuklidy neboli detekované. RÚVZ v Banskej Bystrici v rámci svojej práce sleduje aj kontamináciu potravín ^{137}Cs a ^{90}Sr, pretože cézium a stroncium sú u nás v súčasnej dobe prakticky jedinými merateľnými počernobyľskými kontaminantmi. Vo všetkých vzorkách potravín bola zistená aktivita ^{137}Cs úplne nevýznamná z hľadiska ohrozenia zdravia obyvateľstva. Nebol zistený ani zvýšený výskyt iných rádionuklidov vyžarujúcich žiarenie gama.

Obr. F.2.4.1-1 Regionálne mapy geologických faktorov životného prostredia regiónu Stredné Považie – územie mesta Považská Bystrica

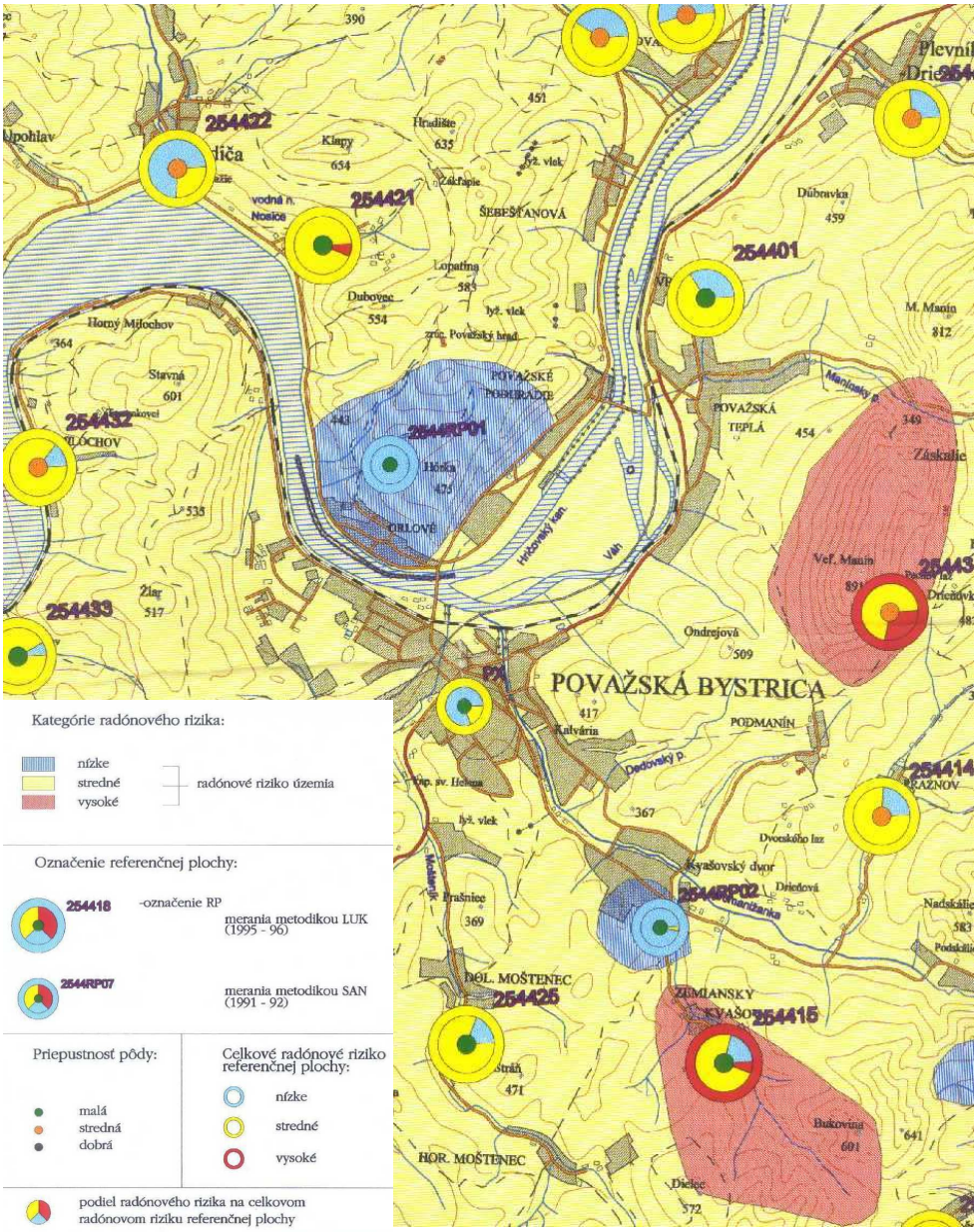

F.2.4.2. Hluk a vibrácie

Ďalšími rizikovými faktormi, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu životného prostredia, sú hluk a vibrácie. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy a tiež spôsobujú predčasné starnutie stavieb a konštrukcií.

Významnými líniovými zdrojmi hluku na území mesta sú automobilová a železničná a doprava. Bodovými zdrojmi hluku sú výrobné procesy.

S ohľadom na predpokladaný ďalší nárast motorizmu možno vo výhľade očakávať ďalšie narastanie nadmerných hlukových hladín. Nepriaznivo sa to prejaví najmä všade tam, kde obytná zástavba nie je situovaná v dostatočnej vzdialenosti od hlavných dopravných ťahov.

Hluk z cestnej dopravy

Problematikou zaťaženia obyvateľov hlukom v meste Považská Bystrica sa zaoberá Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ v Považskej Bystrici). V rozmedzí rokov 2000 - 2003 vykonal v meste jednorazové merania hluku. Vytipované monitorovacie miesta s výslednými nameranými hodnotami, prípadne s limitnými hladinami hluku sú uvádzané v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. F.2.4.2-1 Jednorazové merania RÚVZ v Považskej Bystrici v r. 2000 – 2003 - vyhodnotenie dopravného hluku.

Obec	Zdroj hluku	Stanovisko merania	Čas merania	Výsledky merania dB (A)	Počet exponov. obyvateľov.
rok 2000					
Považská Bystrica	doprava	križovatka pri pošte	09,08.2000 9,10-10,10	73,8	860
	doprava	ul. Hviezdoslavova UNIONTEX Makyta	0908.2000 9,20-11,20	66,6	270
	doprava	ul. Štefánikova HIFI Elektro	09.08.2000 11,30 –12,30	72,5	520
rok 2001					
Považská Bystrica	doprava	sídl. ROZKVET	13.6. 2001 9,10 – 10,10	52,8	3200
	doprava	sídl. SNP	13.6. 2001 10,30 – 11,30	48,4	2000
	doprava	sídl. STRED	13.6. 2001 12,10 – 13,10	61,3	1200
rok 2002					
Považská Bystrica	doprava	sídl. ROZKVET ul. Helenská	27.6.2002 8,20 – 9,20	53,2	3200
	doprava	sídl. HLINY oproti Jednote	27.6.2002 9,30 – 10,30	47,9	2000
	doprava	sídl. STRED oproti garážam	27.6.2002 10,45 – 11,45	63,3	1200
rok 2003					
Považská Bystrica	doprava	sídl. ROZKVET ul. Helenská	03.06.2003 8,20 – 9,20	55,1	3200
	doprava	sídl. HLINY oproti Jednote	03.06.2003 9,30 – 10,30	53,9	2000
	doprava	sídl. STRED oproti garážam	03.06.2003 10,45 – 11,45	62,8	1200

Zdroj: RÚVZ v Považskej Bystrici, 2005

V r. 2000 vykonal RÚVZ v Považskej Bystrici meranie hlučnosti pre hodnotenie jednotlivých variant diaľnice D1 v oblastiach mesta Považská Bystrica. Účelom merania bola objektivizácia hladiny hlučnosti pre hodnotenie jednotlivých variantov diaľnice D1 v oblasti mesta Považská Bystrica (zdroj hluku - prevádzka na pozemných komunikáciách mesta Považská Bystrica).

Tab F.2.4.2-2 Jednorazové meranie ŠZÚ r. 2000 - objektivizácia hladiny hlučnosti: (namerané hodnoty - denná doba 8.8.2000)

Číslo merania	Doba merania	Hladiny hlučnosti v dB(A)		
		L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}
299/1	6,00 – 7,00	64,1	82,0	48,2
300/2	7,00 – 8,00	65,0	86,3	47,4
301/3	8,00 – 9,00	63,7	83,2	50,5
302/4	9,00 – 10,00	64,2	80,8	50,4
303/5	10,00 – 11,00	63,4	79,0	51,5
304/6	11,00 – 12,00	63,9	86,4	49,9
305/7	12,00 – 13,00	63,6	80,7	46,1
306/8	13,00 – 14,00	63,7	84,3	50,1
307/9	14,00 – 15,00	63,6	84,6	48,6
308/10	15,00 – 16,00	63,1	85,8	50,9
309/11	16,00 – 17,00	61,9	81,6	44,8
310/12	17,00 – 18,00	62,0	86,3	39,8
311/13	18,00 – 19,00	61,7	79,1	45,2
312/14	19,00 – 20,00	60,3	78,1	41,4
313/15	20,00 – 21,00	59,6	80,8	38,3
314/16	21,00 – 22,00	57,8	72,0	38,4

Zdroj: ŠZÚ (RÚVZ)Považská Bystrica, 2002

Tab. F.2.4.2-3 Jednorazové meranie ŠZÚ r. 2000 - objektivizácia hladiny hlučnosti: (namerané hodnoty - nočná doba 8.8.-9.8.2000)

Číslo merania	Doba merania	Hladiny hlučnosti v dB(A)		
		L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}
315/17	22,0 – 23,00	56,2	74,3	35,2
316/18	23,00 – 24,00	55,2	74,5	31,1
317/19	24,00 – 01,00	48,8	68,5	30,4
318/20	1,00 – 2,00	50,2	69,3	27,0
319/21	2,00 – 3,00	53,0	71,1	26,6
320/22	3,00 – 4,00	54,1	76,2	28,5
321/23	4,00 – 5,00	57,2	75,1	29,2
322/24	5,00 – 6,00	62,0	77,8	45,0

L_{Aeq} priem = 54,6 pre nočnú dobu

Zdroj: ŠZÚ (RÚVZ)Považská Bystrica, 2002

Za účelom porovnania pôsobenia hluku a ďalších vplyvov činnosti na životné prostredie bola v zmysle zákona č. 127/1994 Z.z. (v súčasnosti - zákon č. 24/2006 Z.z.) firmou Enviconsult Žilina spracovaná Správa o hodnotení vplyvov diaľnice D1 Sverepec – Vrtižer na životné prostredie. V rámci Správy o hodnotení bola vypracovaná aj hluková štúdia[4], zameraná na kvantifikáciu možného dopadu hluku na obytné územie, teda na počet obyvateľov zasiahnutých nadlimitným hlukom. Predmetný priestor je ohraničený priemetom príslušnej izofóny na plochu územia a výškovou hladinou izofóny. Hladiny hluku boli počítané na rok 2035, v ktorom sú očakávané jeho najvyššie hodnoty. Porovnávanie bolo realizované pre tri základné modely usporiadania komunikačnej siete:

- modelový prípad súčasného stavu v roku 1995, prezentovaný dopravnou líniou ciest I/61, II/517,
- modelový prípad nulového variantu v roku 2035 (bez výstavby rýchlostnej komunikácie), ktorý je prezentovaný dopravnou líniou rovnakou ako v súčasnom stave cesty I/61, II/517,
- modelový prípad realizácie výstavby diaľnice D1 podľa variantov V1a, V8, V2a/I (s križovatkou Centrum), V2a/II (bez križovatky Centrum), V7, V7a, V4a, vrátane komunikácií I/61 a II/517 so zostatkovou dopravou.

[4] *Autori: Ing. Ľubomír Mateček, Ing. Martin Decký, PhD., október 2000*

Ako súčasný stav boli uvažované údaje z roku 1995, pre prognózovaný stav boli použité časové horizonty roku 2035. Prognostické dopravné údaje a dopravné údaje za rok 1995 boli pre jednotlivé úseky diaľnice D1 a pre úseky súbežných komunikácií čerpané z dopravno-inžinierskej časti dokumentácie. V prípadoch skúmania zaťaženia prostredia hlukom v husto urbanizovaných oblastiach mesta Považská Bystrica bola údajová databáza rozšírená doplnkovým dopravným prieskumom na mestských komunikáciách. Pre obytné prostredie boli v zmysle platnej vyhlášky MZ SSR zvolené prípustné hladiny hluku 50 dB cez deň a 40 dB cez noc. Ako hodnotiace kritérium bola aplikovaná vzdialenosť izofóny pre nočné obdobie. Výpočet hluku neuvažoval s korekciami hladín prípustného hluku podľa IV. oddielu vyhlášky "Hluk vo vonkajších priestoroch", ktoré umožňujú v prípadoch osídlenia pozdĺž ciest a diaľnic zvýšiť hladinu o 10 dB..

Tab. F.2.4.2-4 Vplyv pôsobenia nadlimitného hluku na osídlenie v schválenom koridore diaľnice D1 a pôvodných ciest I/61 a II/517 v nočnom období roku 2035

Variant	Počet obyvateľov zasiahnutých nadlimitnou nočnou hladinou		
	zostatková doprava	D1 so stenami	spolu
V2a/I	1.320	746	2.066

Z popisovaných modelových návrhov vyplynuli v závere (z hľadiska schváleného variantu V2a/I nasledujúce skutočnosti:

- na hladinu hluku 40 dB v nočnom období nie je možné úspešne (v zmysle platných legislatívnych noriem) ochrániť ani jednu posudzovanú lokalitu,
- hladinu hluku 60 dB dosahuje v nočnom období lokalita Centrum mesta (Hviezdoslavova, Kukučínova, Štefánikova); ochrániť túto lokalitu však nie je možné, nakoľko rozhodujúcim generátorom akustickej energie – v súvislostiach hladiny 60 dB – je zostatková doprava na miestnych komunikáciách a pôvodných cestách I/61 a II/517,
- počet zasiahnutých obyvateľov hlukom z diaľnice, tak ako boli vyčíslení vo vyššie uvedenej tabuľke, je preto potrebné chápať hlavne v prípade centra mesta skôr ako sumu obyvateľov zasiahnutých súčasne hlukom z miestnej dopravy (ktorú nebola štúdia na základe dostupných poznatkov o intenzite dopravy na vedľajších komunikáciách schopná vyčleniť) a z diaľnice.

Hluk zo železničnej dopravy

Hluk zo železničnej dopravy dosahuje pomerene vysoké hodnoty v dôsledku súčasných zlých akustických parametrov vlakových súprav a zlého technického riešenia koľajového systému. Základné ekvivalentné hladiny hluku nad 70 dB (A) sú prekročené v celom úseku trate Bratislava – Žilina prechádzajúcej riešeným územím. Presné údaje nie sú k dispozícii, ale odhaduje sa, že hladina hluku sa pohybuje na úrovni 75 dB (A).

F.2.4.3. Ostatné rizikové faktory

V dôsledku absencie podkladových materiálov o ostatných rizikových faktoroch životného prostredia, nebolo možné hodnotiť ich vplyv na životné prostredie mesta Považská Bystrica.

F.3. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

Hodnotenie vplyvov navrhovaného riešenia ÚPN mesta Považská Bystrica z hľadiska environmentálnych dôsledkov (pozri kapitolu S. Hodnotenie navrhovaného riešenia) nenahrádza posudzovanie vplyvov jednotlivých investičných akcií realizovaných v zmysle ÚPN na životné prostredie. Ich posudzovanie musí byť v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 14.decembra 2005.

F.4. Ochrana prírody a územný systém ekologickej stability

F.4.1. Ochrana prírody

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Územie mesta Považská Bystrica patrí k územiam s výraznými prírodnými hodnotami. Napriek výraznej antropizácii, v riešenom území a jeho najbližšom okolí sa nachádza niekoľko významných lokalít, ktoré predstavujú lokality ochrany prírody, prípadne ochrany prírodných zdrojov.

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátene stromoradí, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajinotvorný význam.

F.4.1.1. Vyhlásené chránené územia

F.4.1.1.1. Chránené krajinné oblasti

CHKO Strážovské vrchy

Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy bola zriadená Vyhláškou Ministerstva kultúry SSR č. 14/89 z 27.1.1989 na ochranu pozoruhodných tvarov reliéfu, najmä bralných a krasových foriem, tiesňav, hrebeňov, eróznych kotlín, biofondu a genofondu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a ukážkových častí krajiny Strážovských a Súľovských vrchov. V záujmovom území sa nachádza v katastrálnych územiach Horný Moštenec, Považská Bystrica, Považská Teplá, Podmanín a Praznov.

F.4.1.1.2. Národné prírodné rezervácie

NPR Manínska úžina

Národná prírodná rezervácia Manínska úžina bola vyhlásená Rozhodnutím komisie SNR č. 6 z 25.4.1967. Celé chránené územie sa nachádza v katastrálnom území Považská Teplá, má rozlohu 117,63 ha, ochranné pásmo má veľkosť 70,40 ha. Predmetom ochrany je divoký vápencový kaňon epigenetického pôvodu so vzácnou vápencovou flórou a faunou, územie je využité ako vedecko-výskumný a turisticko-rekreačný objekt. Rastlinstvo má prevažne submontánny charakter so značný zastúpením teplomilných prvkov, vyskytujúcich sa najmä na výslnných, J exponovaných svahoch Malého Manína. K významným teplomilným druhom územia patria jagavka konáristá (Anthericum ramosum), ranostaj venčený (Coronilla coronata), pakost krvavý (Geranium sanguineum), devätorka rozprestretá (Fumana procumbens), mednička brvitá (Melica ciliata), kostrava tvrdá (Festuca pallens), čistec priamy (Stachys recta), podkovka chochlatá (Hippocrepis comosa), hrdobarka horská (Teucrium montanum), poniklec prostredný (Pulsatilla subslavica), šalát trváci (Lactuca perennis), z drevín čerešňa mahalebková (Cerasus mahaleb), drieň obyčajný (Cornus mas), skalník plstnatý (Cotoneaster tomentosus). Z horských prvkov patria k významným astra alpínska (Aster alpinus), stokráska Michelliho (Bellidiastrum michelii), kurička vápencová (Minuartia langii), prvosienka holá (Primula auricula). Z ďalších významných druhov sa v území vyskytujú trčníček jednolistý (Malaxis monophyllos), prilbica tuhá moravská (Aconitum firmum

subsp. moravicum), klinček včasný pravý (Dianthus praecox subsp. praecox), koralica lesná (Corallorhiza trifida), prilbovka červená (Cephalanthera rubra), vstavač bledý (Orchis pallens), kruštík úzkopyskový (Epipactis leptochila), muchovník vajcovitý (Amelanchier ovalis), chudôbka vždyzelená (Draba aizoides), zvonček maličký (Campanula cochleariifolia).

Územie je ohrozované turistikou (erózia pôdy, znečisťovanie odpadkami), horolezectvom, emisiami (prejavujú sa červenaním, rednutím a odumieraním ihlíc na boroviciach vplyvom prízemného ozónu z dopravy v úžine), znečistením Manínskeho potoka vplyvom havarijných únikov močovky z lokality nad potokom, eróziou na plochách, postihnutých kalamitnou ťažbou.

NPR Podskalský Roháč

Národná prírodná rezervácia Podskalský Roháč bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č. 83/93 z 23.3.1993. Výmera chráneného územia je 105,57 ha, iba malá časť z tejto plochy sa nachádza v záujmovom území – v k.ú. Horný Moštenec, väčšina chráneného územia leží v k.ú. Podskalie. Ide o významné územie z hľadiska geomorfologického a krajinotvorného, s výskytom viacerých chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Skalnatý hrebeň, dlhý takmer 2 km, je budovaný bielosivými súľovskými zlepencami. Reliéf je veľmi členitý, vytvárajúci rozličné skalné útvary. V území sa vyskytujú ako druhy západokarpatskej horskej flóry, tak aj druhy teplomilnej panónskej flóry. Z významných druhov sa tu nachádzajú klinček včasný pravý (Dianthus praecox subsp. praecox), devätorka rozprestretá (Fumana procumbens), kavyľ pôvabný (Stipa pulcherrima), ľan žltý (Linum flavum), veternica lesná (Anemone sylvestris), poniklec prostredný (Pulsatilla subslavica), prvosienka holá (Primula auricula), hmyzovník muchovitý (Ophrys insectifera), vstavač vojenský (Orchis militaris), koralica lesná (Corallorhiza trifida), astra spišská (Aster amelloides). Z drevín k významným patria tis obyčajný (Taxus baccata), dub plstnatý (Quercus pubescens), drieň obyčajný (Cornus mas), skalník čiernoplodý (Cotoneaster melanocarpus), ruža poľná (Rosa agrestis), ruža hrdzavá (Rosa rubiginosa).

Ohrozením územia je tlak na hospodárske využívanie (ťažba dreva) a erózia.

F.4.1.1.3. Chránené stromy

V území sa nachádzajú dva chránené stromy (lipa malolistá - Tilia cordata), a to:

- Praznovská lipa v k.ú. Praznov a
- Kvášovská lipa v k.ú. Považská Bystrica.

Okrem toho je medzi pamiatkovo chránené parky, zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok, zaradený park pri kaštieli v Orlovom.

F.4.1.2. Navrhované chránené územia

Podľa VÚC Trenčianskeho kraja sú v území navrhnuté na ochranu nasledovné lokality:

- navrhovaná prírodná rezervácia Hradište-Lopatiná – Hôrka v k.ú Považské Podhradie na výmere cca 50 ha,
- navrhovaný chránený areál Manínec v k.ú. Podmanín,
- navrhovaná prírodná pamiatka Brehové porasty Domanižanky v k.ú. Domaniža, Prečín (mimo územia mesta Považská Bystrica), a Kvašov[5].

F.4.1.3. Chránené územia v záujmovom území

V tesnom susedstve záujmového územia sa nachádza niekoľko chránených území. Keďže je dobré poznať priestorové súvislosti, uvádzame stručnú charakteristiku aj týchto území.

[5] *Ide zrejme o k.ú. Zemiansky Kvašov na území mesta Považská Bystrica – pravdepodobne však ide o omyl, nakoľko tok Domanižanky neleží na území k.ú. Zemiansky Kvašov, ale na území k.ú. Považská Bystrica.*

- Prírodná rezervácia ***Klapy*** bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č. 83/93 z 23.3.1993 v k.ú. Udiča na výmere 6,22 ha. Predmetom ochrany je výrazná krajinná dominanta Stredného Považia, významná najmä z geologického a geomorfologického hľadiska, význam územia zvyšuje výskyt cennej vegetácie – vyskytujú sa tu viaceré teplomilné druhy.
- Prírodná rezervácia ***Kostolecká tiesňava*** bola zriadená uznesením ONV v Považskej Bystrici č. 13/70 z 3.3.1970 na ochranu skalnej tiesňavy epigenetického pôvodu, predstavujúcej názornú ukážku foriem zvetrávania skalných vápencových stien. Nachádza sa v k.ú. Kostolec a Záskalie, chránené územie má veľkosť 29,08 ha a jeho ochranné pásmo 30,5 ha.
- Prírodná pamiatka ***Bosmany*** bola vyhlásená rozhodnutím OÚŽP v Považskej Bystrici č. 952/94 zo 17.6.1994 na ochranu anorganickej zložky prírody s typickými bradlovými prvkami s výskytom chránených, ohrozených a vzácnych druhov fauny a flóry. Nachádza sa v k.ú. Kostolec na výmere 7,335 ha.
- Prírodná pamiatka ***Prečínska skalka*** bola vyhlásená rozhodnutím OÚŽP v Považskej Bystrici č. 951/94 zo 17.6.1994. Predmetom ochrany je morfologicky hodnotný súbor skalných útvarov vyvetrávajúcich do tvaru skalných veží, bášt, stĺpov, výklenkov s výskytom chránených, ohrozených a vzácnych druhov fauny a flóry. Nachádza sa v k.ú. Prečín, výmera chráneného územia je 3,78 ha.

Podrobnejšie údaje o jednotlivých chránených územiach na území mesta Považská Bystrica a v jeho záujmovom území sú uvedené v samostatnej časti prieskumov a rozborov ÚPN mesta Považská Bystrica – Krajinnoekologickom pláne.

F.4.1.4. Ostatné dôležité územia ochrany prírody

V zmysle § 6, ods.3 a §28 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny MŽP SR vyhláškou č. 24/2003 Z.z. vydalo zoznam biotopov európskeho významu, biotopov národného významu a prioritných biotopov.

V zmysle §27 zákona o ochrane prírody a krajiny je územím európskeho významu územie v Slovenskej republike tvorené jednou, alebo viacerými lokalitami

a) na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,
b) ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným MŽP SR.

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu schválila vláda SR uznesením č. 239 zo 17. marca 2004. Uverejnený bol v čiastke 3/2004 Vestníka MŽP SR. Priamo do riešeného územia zasahuje navrhované územie európskeho významu Strážovské vrchy, identifikačný kód SKUEV0256.

SKUEV0256 s rozlohou 29366,39 ha zasahuje v riešenom území mesta Považská Bystrica do nasledovných katastrálnych území: Horný Moštenec, Podmanín, Považská Bystrica, Považská Teplá, Praznov a Zemiansky Kvašov.

Predmetom ochrany sú biotopy

91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy
5130	Porasty borievky obyčajnej
6110*	Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi
6190	Dealpínske travinnobylinné porasty
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae)
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
7220*	Penovcové prameniská
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz
8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary

9110 Kyslomilné bukové lesy
9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
9140 Javorovo-bukové horské lesy
9150 Vápnomilné bukové lesy
9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Predmetom ochrany sú druhy

- plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*
- kunka žltobruchá *Bombina variegata*
- vydra riečna *Lutra lutra*
- fúzač alpský **Rosalia alpina*
- rys ostrovid *Lynx lynx*
- bystruška potočná *Carabus variolosus*
- ohniváčik veľký *Lycaena dispar*
- spriadač kostihojový **Callimorpha quadripunctaria*
- podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*
- netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*
- uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*
- netopier obyčajný *Myotis myotis*
- medveď hnedý **Ursus arctos*
- netopier brvitý *Myotis emarginatus*
- podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*
- poniklec prostredný **Pulsatilla subslavica*
- poniklec veľkokvetý *Pulsatilla grandis*
- vlk dravý **Canis lupus*
- črievičník papučkový *Cypripedium calceolus*
- poniklec slovenský **Pulsatilla slavica*
- klinček lesklý **Dianthus nitidus*
- korýtko riečne *Unio crassus*
- pimprlík mokraďný *Vertigo angustior*
- prilbica tuhá moravská *Aconitum firmum subsp. moravicum*
- pimprlík močiarny *Vertigo geyeri*

Pre územie UEV sú navrhované nasledovné menežmentové opatrenia

- Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce)
- Budovanie oplôtkových systémov vo vzdialenosti min. 5 m od hranice vegetácie vodných a mokraďových biotopov bez vytvárania ležovísk v okrajových častiach oplôtkov
- Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov
- Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- Extenzívne prepásanie kozami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- Kombinovaná pastva (napr. oviec a dobytka so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia)
- Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne
- Aplikácia organických hnojív a vápnenia za účelom optimalizácie živinového režimu
- Zvyšovanie rubnej doby
- Predlžovanie obnovnej doby
- Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín

- Protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia
- Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysokej hladiny podzemnej vody)
- Opatrenia na zlepšenie kvality vôd
- Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
- Odstraňovanie inváznych druhov rastlín
- Odstraňovanie zámerne vysadených drevín
- Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín
- Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty
- Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva
- Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
- Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality)
- Udržovanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovíšť
- Údržba vletových otvorov pre netopiere v starých banských dielach
- Elimináciu vplyvu nepôvodných druhov na pôvodnú faunu
- Obnova zdroja potravy (zarybňovanie)
- Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov
- Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov
- Odstraňovanie nepôvodných druhov drevín pri údržbe brehových porastov
- Zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín
- Revitalizácia starých záťaží (napríklad opustené ťažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky)
- Stabilizovanie strží, výmoľov, pohyblivých pieskových a zosuvných území výsadbou drevinovej vegetácie
- Revitalizácia spustnutých plôch, rumovísk a nepoužívaných ciest
- Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.
- Usmerňovanie návštevnosti územia
- Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území, sú nasledovné:

- Výkon poľovného práva - lov zveri
- Výkon poľovného práva - chov zveri
- Výkon poľovného práva - zber vajec pernatej zveri
- Organizovanie spoločných poľovačiek
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- Zriadiť rybochovné zariadenie
- Výkon rybárskeho práva - lov rýb
- Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov
- Manipulácia s vodnou hladinou
- Hospodársky odber vody
- Povrchové lomy vápencové, dolomitové
- Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov)
- Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy)
- Geologické práce s použitím technických geol.prác a geologických povrchových a podzemných diel (šachty, lomové steny...)
- Diaľnice
- Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk
- Umiestnenie vodného diela
- Banské stavby a ťažobné zariadenia
- Malé vodné elektrárne
- Veterné elektrárne
- Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia
- Spaľovne odpadu
- Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu
- Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu

- Skládky odpadu
- Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie
- Farmy v ktorých sa chová viac ako 30 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- Cesty I. až III. triedy
- Nekryté parkoviská a odstavné plochy
- Železničné, lanové a iné dráhy
- Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy
- Závlahové sústavy
- Melioračné sústavy
- Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary
- Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia
- Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
- Diaľkové rozvody elektriny
- Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice
- Nekryté športové ihriská
- Športové areály
- Kryté budovy pre šport
- Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy
- Skokanské mostíky
- Golfové ihriská
- Lyžiarske vleky
- Lyžiarske zjazdové trate
- Zasnežovanie lyžiarskych tratí
- Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie
- Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb
- Budovanie a vyznačenie mototrás
- Zábavné parky
- Hotely a motely
- Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok
- Kempingy
- Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov
- Budovy pre veľkoobchod
- Autoservisy
- Čerpacie stanice
- Dopravné a telekomunikačné budovy
- Stanice (autobusové, železničné)
- Hangáre a depá
- Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest
- Priemyselné budovy a sklady
- Priemyselné nádrže a silá
- Skladovacie plochy len nad 100 m 2
- Amfiteátre
- Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu
- Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- Krematóriá
- Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.)
- Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činnosti v koryte vodného toku jeho správcom
- Oplocovanie pozemkov okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- Zmeny rekreačných objektov na priemyselné
- Zmeny obytných objektov na priemyselné
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné
- Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach o minimálne 10 miest
- Zvýšenie prepravnej kapacity dopravných zariadení (vleky, lanovky) o minimálne 20 %
- Zriadenie alebo zrušenie verejných sadov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry a technickým prevádzok

- Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín
- Ťažba a úprava rudných surovín
- Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov
- Ťažba ostatných nerastov
- Ťažobné a geotermálne vrty
- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých stavieb
- Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1.000 m dĺžky

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia, sú nasledovné:

- Farmy na chov zvierat - zariadenie, v ktorom sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín
- Ťažba a úprava rudných surovín
- Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím
- Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy
- Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom
- Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko
- Ťažba pieskov
- Ťažba ostatných nerastov
- Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím
- Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu ak sú vypúšťané do toku nad územím
- Diaľnice
- Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk
- Banské stavby a ťažobné zariadenia
- Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia
- Malé vodné elektrárne
- Spaľovne odpadu
- Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu
- Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho alebo iného priemyslu
- Skládky odpadu
- Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie
- Melioračné sústavy
- Automobilové a motocyklové dráhy
- Budovanie a vyznačenie mototrás
- Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých
- Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- Zmeny rekreačných objektov na priemyselné
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné
- Zmeny obytných objektov na priemyselné

Obr. F.4.1.4-1 SKUEV0256 - Strážovské vrchy

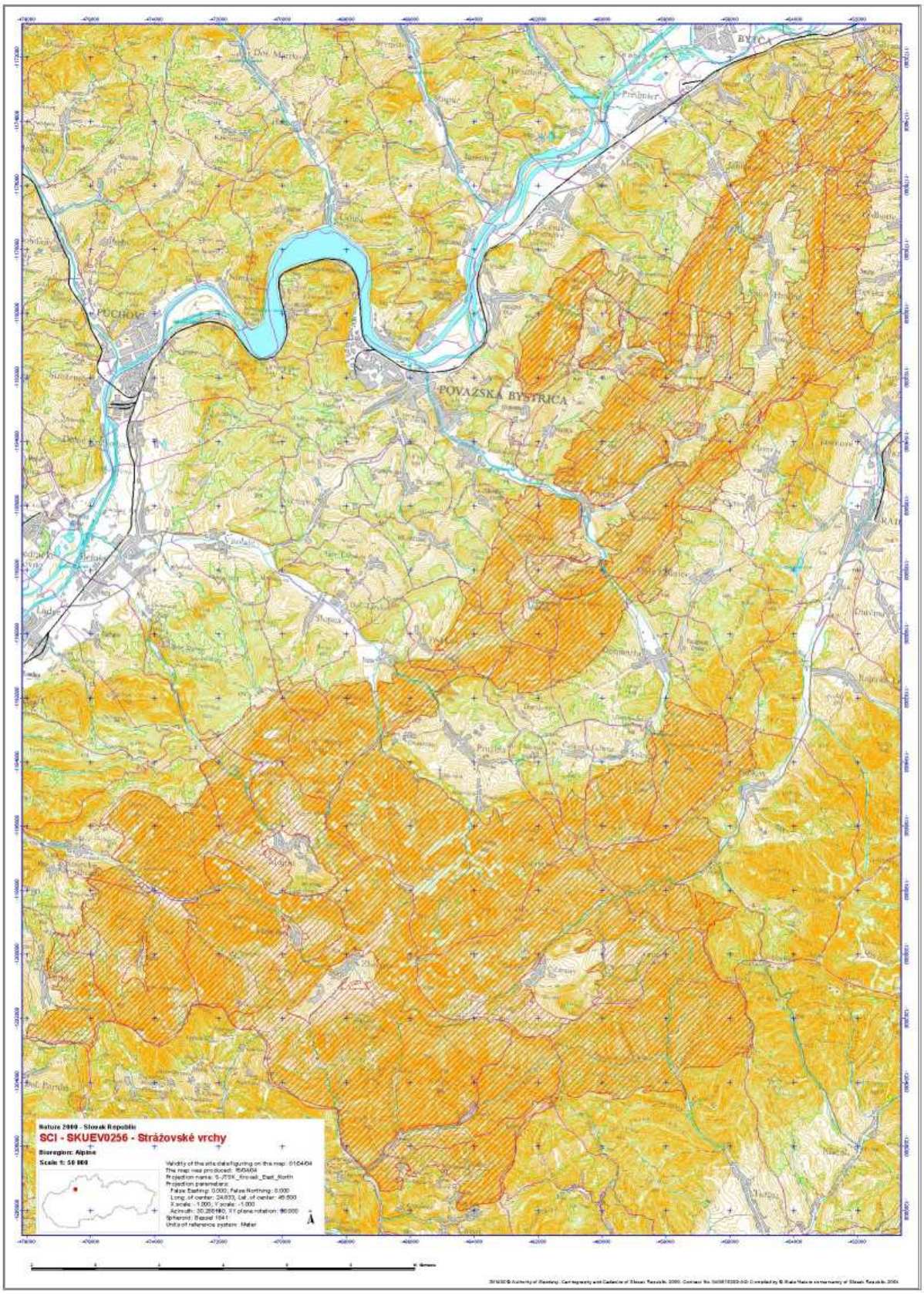

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle §26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území bol zverejnený v čiastke 4/2003 Vestníka MŽP SR. Súčasťou národného zoznamu sú aj navrhované chránené vtáčie územie Strážovské vrchy, identifikačný kód SKCHVU028.

Obr. F.4.1.4-2 SKCHVU028 - Strážovské vrchy

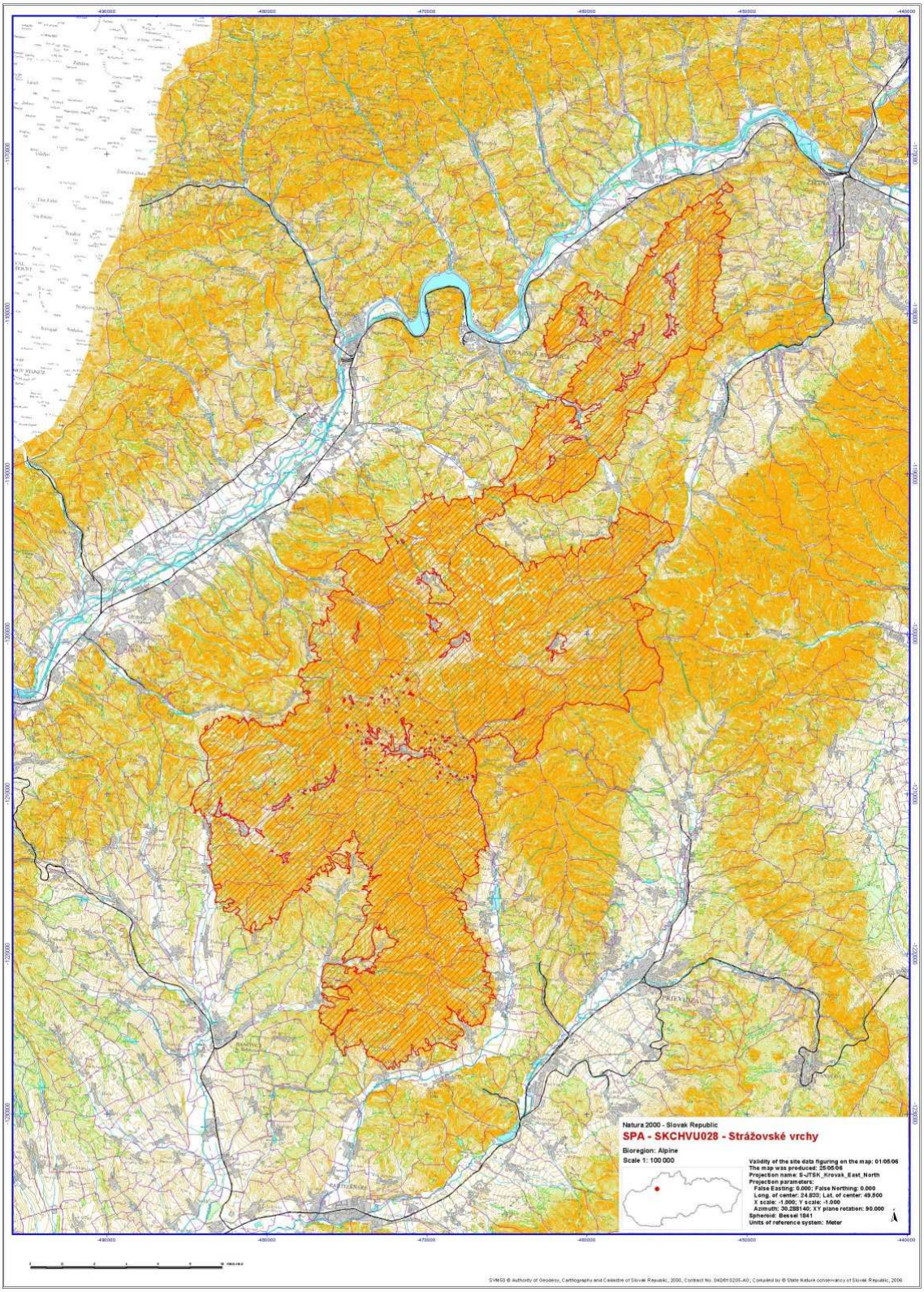

SKCHVU028 zasahuje v riešenom území mesta Považská Bystrica do nasledovných katastrálnych území: Horný Moštenec, Podmanín, Považská Bystrica, Považská Teplá, Praznov a Zemiansky Kvašov.

Na území CHVÚ sa v zmysle návrhu vyhlášky MŽP SR považujú za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, tieto environmentálne nepriaznivé technológie::

a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla skalného, sokola sťahovavého, bociana čierneho, včelára lesného alebo na lokalitách výskytu tetrova hlucháňa, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
b) odstraňovanie ojedinele stojacich suchých stromov alebo zlomov na lesných pozemkoch, ktoré nie sú zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému sprístupneniu porastu,
c) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáčie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v ochranných lesoch, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
d) likvidácia alebo zmenšovanie rozlohy krovín alebo nelesnej drevinovej vegetácie, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
e) výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. marca do 30. júna,
f) rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov , okrem ich obnovy,
g) mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov alebo iných poľnohospodárskych plodín spôsobom od okrajov do stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
h) rekultivácia lomu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
i) pozemné aplikovanie pesticídov, mulčovanie alebo kosenie na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu1 od 1. marca do 30. júna okrem odstraňovania inváznych druhov rastlín alebo okrem činností vykonávaných podľa osobitných predpisov ,
j) aplikovanie rodenticídov na ornej pôde iným spôsobom ako vkladaním do nôr,
k) aplikovanie rodenticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch,
l) uplatňovanie hospodárskeho spôsobu na ploche obnovného prvku väčšej ako 1 hektár v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
m) vykonávanie úmyselnej obnovnej alebo výchovnej ťažby od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáčieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4,
n) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáčie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
o) úmyselné znižovanie existujúceho drevinového zastúpenia jedle bielej pri výchove lesných porastov do rubnej doby lesného porastu v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
p) vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na 1 hektár plochy obnovovaného lesného porastu ponechá menej ako päť existujúcich jedincov jedle bielej v rubnej dobe na prirodzené dožitie v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,.

Za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa v zmysle toho istého návrhu vyhlášky MŽP SR považuje:

a) uskutočňovanie horolezeckých alebo skalolezeckých výstupov v období od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáčieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4
b) organizovanie športových, turistických alebo iných verejnosti prístupných aktivít a podujatí od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
c) budovanie turistických chodníkov, cyklotrás, alebo táborísk od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
d) vjazd alebo státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5 okrem motorového vozidla slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku alebo vozidiel stráže prírody alebo lesnej stráže.

Slovenská republika je od 1.1.1993 riadnou zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie. Slovensko sa pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokraďami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarmi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi …“ (čl. 1. ods. 1). V čl. 3. ods. 1. sa zmluvné strany zaväzujú podporovať zachovanie mokradí, najmä tých, ktoré boli zaradené do Zoznamu medzinárodne významných mokradí - Ramsarské lokality.

Do územia mesta Považská Bystrica zasahuje čiastočne aj sieť regionálne významných mokradí, a to mokraďou regionálneho významu - Staré koryto Váhu, ktorá tvorí významný ekostabilizačný prvok v krajine.

Riešené územie ani širšie záujmové územie nezasahujú do Ramsarských lokalít.

F.4.2. Územný systém ekologickej stability

F.4.2.1. Regionálny ÚSES okresu Považská Bystrica

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) podľa zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami tohto systému sú biocentrá a biokoridory.

Biocentrum tvorí ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

V Regionálnom územnom systéme ekologickej stability okresu Považská Bystrica (Bírová a kol., 1994) boli vyčlenené nasledovné prvky regionálneho a nadregionálneho ÚSES:

Biocentrá nadregionálneho významu (NRBC)

- NRBC-1 – Maníny-Kostolec

  Jadrá: NPR Manínska tiesňava a NPR Kostolecká tiesňava. Prevažujú lesné porasty vápencových bučín a drieňových bučín s viacerými typmi sutinových a prechodných lesov (lipové a jaseňové javoriny).

- NRBC-2 – Podskalský Roháč

  Jadro: NPR Podskalský Roháč. Prevažujú lesné spoločenstvá typických bučín, na hrebeňoch vápencových bučín.

Biocentrá regionálneho významu (RBC)

- RBC-1 – Klapy-Lopatina

  Jadro: NPR Klapy. Mozaika porastov bučín, bukových dúbrav, čiastočne sekundárne výsadby s borovicou, menej so smrekom.

- RBC-2 – Hradisko-Bukovec-Žiar

  Komplex lesných spoločenstiev s drevinovým zložením a štruktúrou porastov blízkou prirodzeným biocenózam. Mozaika porastov s dubom a hrabom, menej so smrekom a borovicou.

Biokoridory nadregionálneho významu (NRBK)

- NRBK-1 – Váh

  Vedie údolím rieky Váh, význam pre migráciu živočíchov, najmä vtákov.

- NRBK-2 – Vápeč-Súľovské skaly
  Do územia prakticky nezasahuje, jeho dopad na územie mesta sa prejavuje iba tým, že v JV časti územia prechádza z Malenice cez NRBC Podskalský Roháč (na hranici mesta) a pokračuje masívom Močiarnej, Dúpnej a Vysokého vrchu.

Biokoridory regionálneho významu (RBK)

- RBK Klapy-Lopatiná – Brusné – migračná cesta medzi Strážovskými vrchmi a Javorníkmi,
- RBK Podskalský Roháč – Maníny-Kostolec,
- RBK Domanižanka - neregulovaný, prirodzene meandrujúci vodný tok so zachovalými brehovými porastmi,
- RBK Podskalský Roháč – Hradisko-Bukovec-Žiar.

F.4.2.2. Miestny ÚSES Považská Bystrica

Na základe nadradenej dokumentácie (RÚSES) a vlastných prieskumov a hodnotení vymedzil KEP na území mesta Považská Bystrica predbežne tzv. kostru ÚSES – sieť biocentier a biokoridorov na 3 hlavných hierarchických úrovniach – nadregionálnej, regionálnej a miestnej, a to nasledovne:

Biocentrá nadregionálneho významu (NRBC)

- NRBC-1 – Maníny-Kostolec
  Jadrá: NPR Manínska tiesňava a NPR Kostolecká tiesňava. Prevažujú lesné porasty vápencových bučín a drieňových bučín s viacerými typmi sutinových a prechodných lesov (lipové a jaseňové javoriny).
- NRBC-2 – Podskalský Roháč
  Jadro: NPR Podskalský Roháč. Prevažujú lesné spoločenstvá typických bučín, na hrebeňoch vápencových bučín.

Biocentrá regionálneho významu (RBC)

- RBC-1 – Klapy-Lopatina
  Jadro: NPR Klapy. Mozaika porastov bučín, bukových dúbrav, čiastočne sekundárne výsadby s borovicou, menej so smrekom.
- RBC-2 – Hradisko-Bukovec-Žiar
  Komplex lesných spoločenstiev s drevinovým zložením a štruktúrou porastov blízkou prirodzeným biocenózam. Mozaika porastov s dubom a hrabom, menej so smrekom a borovicou.

Biocentrá miestneho významu (MBC)

Jestvujúce

- MBC-1 – Hôrka (MČ 07 – Za Váhom) – zmiešané lesné porasty, časť zaradená do ochranných lesov,
- MBC-2 – Pod Chrasťou (MČ 11 – Považská Teplá) – nelesné spoločenstvá na zosuve s viazanými vlhkomilnými spoločenstvami,
- MBC-3 – Galanovec (MČ 08 – Západ) – staršie hospodárske porasty dubovo-hrabových lesov,
- MBC-4 – Horná Kamenná (MČ 08 – Západ) – staršie hospodárske porasty so zastúpením najmä dubu, hrabu a borovice lesnej,
- MBC-5 – Skalica (MČ – Juh) – druhovo bohaté teplomilné spoločenstvá skál a plytkých pôd,

- MBC-6 – Dedovec (MČ 04 – SNP) – lesné porasty v rámci lesov osobitného určenia so zastúpením najmä hrabu, smreku, dubu, a borovice,
- MBC-7 – Hoľazne (MČ 10 – Východ) – prevažne bukové a zmiešané bukové porasty, časť zaradená do ochranných lesov,
- MBC-8 – Bukovina-Úvoz (MČ 04- SNP, 06- Hliny, 09 – Juh) – prevažne bukové a zmiešané bukové porasty v rámci ochranných aj hospodárskych lesov,

Navrhované

- NMBC-1 – Nad Cingeľovým lazom (MČ 09 – Juh) – staršie smrekové porasty na mieste bývalých dubovo-hrabových lesov s potrebou zmeny druhového zloženia drevín,
- NMBC-2 – Záhorčie (MČ 04 – SNP) – prevažne smrečiny v rámci hospodárskych lesov s potrebou zmeny druhového zloženia drevín,
- NMBC-3 – Žadovec (MČ 09 – Juh, MČ 06- Hliny)- borovicové a borovicovo-smrekové porasty na mieste bývalých dubových bučín s potrebou zmeny druhového zloženia drevín.

Biokoridory nadregionálneho významu (NRBK)

- NRBK-1 – Váh
  Vedie údolím rieky Váh, význam pre migráciu živočíchov, najmä vtákov.

Biokoridory regionálneho významu (RBK)

- RBK-1 – Papradnianka – upravený dolný úsek vodného toku s prevažne dostatočne širokými brehovými porastmi,
- RBK-2 – Manínsky potok – biokoridor v nive malého vodného toku s dobre vyvinutými jelšovými brehovými porastmi s prirodzeným druhovým zložením na väčšine dĺžky toku,
- RBK-3 – Domanižanka – v hornej časti neregulovaný, prirodzene meandrujúci vodný tok so zachovalými brehovými porastmi, v zastavanom území mesta koryto upravené, väčšinou z odstránenými brehovými porastmi,
- RBK-4 – Mošteník – hydrický biokoridor s prirodzeným korytom a brehovými porastmi s dobre vyvinutými ekosystémami na časti toku, v zastavanom území mesta koryto upravené, so zredukovanými alebo úplne chýbajúcimi brehovými porastmi,

Biokoridory miestneho významu - lokálne (LBK)

Lokálne biokoridory (bez označenia podľa grafickej časti) navrhol KEP najmä pozdĺž vodných tokov, resp. výraznejších línií krajinnej zelene, a to najmä

- v MČ 01
  - žiadny LBK,
- v MČ 02
  - LBK pozdĺž potoka zo ZO Rozvoj po navrhovanú preložku cesty I/61 a pozdĺž nej do Domanižanky,
  - LBK pozdĺž severozápadného okraja lesného masívu Dúbravy,
  - LBK pozdĺž potoka v lokalite Pod úvozom,
- v MČ 03
  - LBK Dedovský potok (časť),
  - LBK pozdĺž južného okraja lesného masívu Dúbravy,
- v MČ 04
  - LBK Dedovský potok (časť),
  - LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka (časť),
  - LBK pozdĺž Praznovského potoka (časť),
- v MČ 05
  - žiadny LBK,

- v MČ 06
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09,
  - LBK po obvode lesného masívu Klčiny,
  - LBK po južnom okraji zastavaného územia OS Hliny,
  - LBK po východnom okraji lesného masívu v UO Zemiansky Kvášov,
  - LBK pozdĺž Kvášovského potoka a jeho bezmenného ľavostranného prítoku,
- v MČ 07
  - LBK po obvode lesného masívu Vysokej a Hôrky,
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu v UO Orlové
- v MČ 08
  - LBK Galanovec,
  - LBK po obvode lesného masívu Žiaru,
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku potoka Galanovec do osady Kunovec,
  - LBK pozdĺž ľavostranného bezmenného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09,
- v MČ 09
  - LBK pozdĺž viacerých bezmenných ľavo aj pravostranných prítokov Mošteník,
  - LBK po obvode lesného masívu Úvozu,
  - LBK po východnom okraji lesného masívu Strání,
- v MČ 10
  - LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka (časť),
  - LBK pozdĺž Praznovského potoka (časť) a pozdĺž jeho viacerých bezmenných ľavo aj pravostranných prítokov,
  - LBK po západnom okraji lesného masívu Trávnej a Hoľazneho,
  - LBK pozdĺž východného okraja lesného masívu Dúbravy,
- v MČ 11
  - LBK pozdĺž 2 bezmenných pravostranných prítokov Manínskeho potoka,
  - LBK po obvode lesného masívu Chrašte a Dúbravky,
  - LBK pozdĺž bezmenného ľavostranného prítoku Váhu (čiastočne na hranici s MČ 02)
- v MČ 12
  - LBK po západnom okraji lesného masívu Stavnej a Žiaru,
  - LBK pozdĺž bezmenných ľavostranných prítokov Váhu,
- v MČ 13
  - po východnom okraji lesného masívu Hradišťa,
  - pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu,
- v MČ 14
  - pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu na hranici s územím obce Beňov.

F.4.2.3. Súlad ÚPN mesta Považská Bystrica s požiadavkami na ochranu prírody a tvorbu krajiny vrátane zabezpečenia ekologickej stability územia stanovenými v KEP a Zadaní na spracovanie ÚPN mesta

Súlad ÚPN mesta Považská Bystrica s požiadavkami na ochranu jednotlivých vymedzených prvkov ochrany prírody a ekologickej stability územia (ÚSES), vrátane navrhovaných opatrení na obmedzenie negatívnych vplyvov pri stretoch záujmov, je uvedený v nasledujúcom prehľade:

Chránené územia prírody

Na území ani jedného vyhláseného alebo navrhovaného chráneného územia prírody nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.

Biocentrá nadregionálneho významu (NRBC)

- NRBC-1 – Maníny – Kostolec

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Okrajovo do biocentra zasahuje časť súčasného rekreačného strediska Manínska úžina s chatovou osadou a autocampingom. V rekreačnom stredisku počíta ÚPN s jeho dobudovaním, nie však na nových plochách a nie zvyšovaním počtu ubytovacích miest, len skvalitnením služieb.
- NRBC-2 – Podskalský Roháč

  Vo vymedzenom biocentre, ktoré do riešeného územia prakticky nezasahuje len okrajovo, nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.

Biocentrá regionálneho významu (RBC)

- RBC-1 – Klapy-Lopatina

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. V tesnej blízkosti biocentra umiestňuje ÚPN novú IBV v UO Orlové, na hranici s biocentrom (ale bez zásahu do neho) počíta s rozšírením športovo-rekreačného areálu Orlové a vo výhľade aj s ďalšou IBV.
- RBC-2 – Hradisko-Bukovec-Žiar

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Časť územia biocentra je navrhovaná ako mestský rekreačný park, pre ktorý bude v súčinnosti s orgánmi ochrany prírody potrebné navrhnúť štatút. Blízko hranice biocentra počíta ÚPN vo výhľade s novými rekreačno-športovými plochami s autocampingom (UO Dolný Milochov), na hranici s biocentrom tiež vo výhľade s rozšírením chatovej osady na východnom okraji zastavaného územia Dolného Milochova.

Biocentrá miestneho významu (MBC)

- MBC-1 – Hôrka

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Z juhozápadnej a juhovýchodnej strany k biocentru priliehajú v súčasnosti zastavané územia UO Orlové (IBV) a UO Ľahký priemysel (výrobno-obslužné plochy). Vo výhľade počíta ÚPN na žiadosť mesta Považská Bystrica s ďalšou IBV na južnom okraji biocentra, realizácia bude musieť byť posúdená pri spracovaní nasledovných zmien a doplnkov k ÚPN-O.
- MBC-2 – Pod Chrasťou

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- MBC-3 – Galanovec

  MBC bude schválenou trasou diaľnice D1 okrajovo dotknutý vo východnej časti (úsek cca 350 m). Po ukončení výstavby bude potrebné vykonať rekonštrukciu časti územia MBC priľahlú k zaberanej ploche. Žiadna ďalšia nová funkcia ani aktivita nie je v ÚPN vo vymedzenom biocentre navrhovaná.
- MBC-4 – Horná Kamenná

  Priamo vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Zo severozápadnej strany k nemu prilieha jednak súčasné zastavané územie (IBV), jednak v kontakte s MBC (ale bez zásahu do neho) navrhuje ÚPN ďalšie rozšírenie IBV.
- MBC-5 – Skalica

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- MBC-6 – Dedovec

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Územie biocentra je však navrhované ako súčasť mestského rekreačného parku, pre ktorý bude potrebné navrhnúť štatút. Z východnej strany sa územia MBC dotýka priestor

súčasnej chatovej osady, z južnej stranu ho tanguje areál ZO Ľadoveň a areál špeciálnej ZŠ.

- MBC-7 – Hoľazne

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- MBC-8 – Bukovina-Úvoz

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- NMBC-1 – Nad Cingeľovým lazom

  NMBC bude schválenou trasou diaľnice D1 okrajovo dotknutý v severozápadnej časti. Po ukončení výstavby bude potrebné vykonať rekonštrukciu časti územia NMBC priľahlú k zaberanej ploche a zároveň vykonať zmenu druhového zloženia drevín. Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- NMBC-2 – Záhorčie

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Zo západnej strany sa územia MBC dotýka v súčasnosti zastavané územie UO Hliny a zo severnej strany sporadické plochy IBV pozdĺž cesty II/517. Na severozápadnej hranici NMBC navrhuje ÚPN (bez zásahu do plochy NMBC) menšiu plochu IBV a s ďalšou menšou plochou pre IBV počíta na tejto hranici vo výhľade.
- NMBC Žadovec

  Vo vymedzenom biocentre nie je v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita. Na hranici NMBC je situovaný vodojem Žadovec.

Biokoridory nadregionálneho významu (NRBK)

- NRBK Váh

  Z nadradených ÚPD preberá ÚPN mesta Považská Bystrica tieto zámery zasahujúce do biokoridoru:
  - *diaľnica D1, úsek Sverepec – Vrtižer*

    Najvýraznejšie bude koridor dotknutý výstavbou diaľničného mosta „Mestská estakáda“, mostom prípojnej vetvy križovatky Centrum na cestu II/517 a mostom Hričovský kanál, ktorých zakladanie, mostné podpery, ako aj samotná technológia výstavby sú však podľa doposiaľ spracovanej technickej dokumentácie diaľnice navrhnuté s maximálnym zohľadnením dotyku s týmto významným biokoridorom; aj s tým súvisiace navrhované brehové opevnenie Váhu má umožniť rýchle obnovenie sprievodnej brehovej vegetácie. Na moste je potrebné urobiť opatrenia proti kolíziám migrujúcich vtákov s mostným objektom.
  - *modernizácia železničnej trate č.120 na rýchlosť do 160 km/hod*.

    Najvýraznejšie bude koridor dotknutý výstavbou nového veľkorozponového železničného mosta nad VN Nosice, úpravou polomeru trate pri areáli bývalých Považských strojární so zásahom do vodného toku, ako aj úpravou polomeru trate pri Považskej Teplej v dotyku so starým korytom Váhu a narušením priestoru rybníkov

    Zakladanie, mostné podpery a technológia výstavby budú musieť byť navrhnuté s maximálnym zohľadnením dotyku s týmto významným biokoridorom, ďalej musia byť v spolupráci s orgánmi ochrany prírody navrhnuté s výstavbou súvisiace zodpovedajúce brehové opevnenia Váhu umožňujúce rýchle obnovenie sprievodnej brehovej vegetácie. Na moste je potrebné navrhnúť a následne realizovať opatrenia proti kolíziám migrujúcich vtákov s mostným objektom.

    ÚPN mesta navrhuje možnú úpravu krajiny v priestore úpravy polomeru trate pri Považskej Teplej variantne, a to tak, že v 1.variante navrhuje zasypanie časti rybníkov a ich nahradenie novými plochami západne od dotknutých plôch, v 2. variante navrhuje ponechanie rybníkov v ich pôvodnom rozsahu a ich premostenie. V oboch prípadoch navrhuje zodpovedajúce protihlukové a krajinárske opatrenia (výsadba pôvodnej zelene a pod.), rovnako ako zodpovedajúce brehové opevnenia Váhu v mieste dotyku trate so starým korytom.

Ďalšie opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov modernizácie železničnej trate vyplynú zo správy o hodnotení v rámci procesu EIA.

- *rozšírenie Vážskeho kanála v súvislosti s výstavbou vodnej cesty a výstavba prístavu Považská Bystrica*.

  Investícia je výhľadová s predpokladom ľavostranného rozšírenia kanála o 0 - 3,5 m a úpravou polomerov. Dotknutá bude najmä brehová vegetácia, preto bude v prípade výstavby prijať zodpovedajúce opatrenia na jej rýchle obnovenie po výstavbe. Tieto a ďalšie opatrenia vyplynú zo správy o hodnotení v rámci procesu EIA. V súvislosti s výstavbou prístavu, ktorá by sa však mala realizovať na plochách zastavaných už v súčasnosti, nie je predpoklad zásadného zvýšenia negatívneho vplyvu na biokoridor.
- *rekreačno-športový areál Vŕbie, resp. jeho rozšírenie pozdĺž starého koryta Váhu až po oblasť rybníkov pri Považskej Teplej*.

  Výstavba je v ÚPN obmedzená na zahrádzový priestor na ľavej strane starého koryta Váhu (v podstate lokalita Vŕbie podľa pôvodnej UŠ z r. 1985, v ktorej sú v súčasnosti neudržiavané vodné plochy a zeleň, ako aj skládka stavebného materiálu) ako aj na priestor na ľavej strane starého koryta Váhu na ploche predpokladanej ťažby štrku pre výstavbu diaľnice D1 pri súčasnej lokalite Rybníky v MČ Považská Teplá. Vo výhľade počíta ÚPN s rozšírením rekreačno-športového areálu aj na pravú stranu starého koryta Váhu, tak aby výhľadový priestor obidva navrhované areály spájal funkčne i dopravne (dve ďalšie premostenia Váhu obslužnou cestnou komunikáciou vrátane cyklistickej a pešej komunikácie).

  Z dôvodu dnešnej značnej devastácie územia (ako aj už schválených zásahov do neho) uvažuje ÚPN s výstavbou rekreačno-športového areálu ako s výstavbou nenarúšajúcou regionálny biokoridor, ale naopak ako s výstavbou, ktorá sanáciou a rekonštrukciou jestvujúcej, resp. výsadbou novej ochrannej brehovej zelene pozdĺž starého koryta Váhu zabezpečí vhodnú funkciu biokoridoru.

Biokoridory regionálneho významu (RBK)

- RBK-1 – Papradnianka

  V rámci krátkeho úseku biokoridoru na území mesta Považská Bystrica nie je v RBK ani v jeho tesnej blízkosti v ÚPN navrhovaná žiadna nová funkcia ani aktivita.
- RBK-2 – Manínsky potok

  ÚPN navrhuje potok v zastavanom území Považskej Teplej podľa možnosti revitalizovať s výsadbou sprievodnej brehovej vegetácie, a rešpektovať ho aj pri modernizácii železničnej trate č.120.

  Súčasťou biokoridoru sú aj rybníky pri Považskej Teplej, ktorých úprava v súvislosti s modernizáciou železničnej trate, ako aj rozšírenie o vodnú plochu realizovanú v súvislosti s výstavbou diaľnice D1, je popísaná v NRBK Váh.

  V južnej časti, pred napojením na NRBK Váh prebieha biokoridor v priestore medzi cestou I/61 a navrhovanou preložkou železničnej trate č.120. Nakoľko nie je predpoklad, že by takto vymedzený biokoridor bol funkčný, navrhuje ÚPN preloženie tejto jeho časti do pásu západne od preložky železničnej trate na východný breh novo vzniknutej vodnej plochy.
- RBK-3 – Domanižanka

  V zastavanom území mesta Považská Bystrica navrhuje ÚPN čiastočnú revitalizáciu vodného toku s výsadbou sprievodnej brehovej vegetácie s tým, že počíta s jej rekreačno-oddychovým využitím bez návrhu novej zástavby. V časti Zakvášova navrhuje vodný tok ponechať v návrhovom období neregulovaný, prirodzene meandrujúci, so zachovaním brehových porastov.
- RBK-4 – Moštenik

  Biokoridor bude dotknutý len preložkou cesty I/61 a výstavbou okružnej križovatky Štefánikova – Kukučínova – Hviezdoslavova bez priameho vplyvu diaľnice D1 vedenej v križovaní s biokoridorom na estakáde. V súvislosti s celkovou prestavbou územia navrhuje ÚPN potok aspoň čiastočne (mimo v súčasnosti zastavaných plôch) revitalizovať

a začleniť ho aj s priľahlými plochami do verejnej mestskej zelene. ÚPN ďalej navrhuje potok podľa možnosti revitalizovať s výsadbou sprievodnej brehovej vegetácie aj v úseku cez Jelšové, v priestore pri navrhovanej križovatke ciest I/61 a preložky II/517, ako aj v zastavanom území Dolného a Horného Moštenca. V časti navrhovanej dostavby IBV pod Sládkovičovou ul. bude potrebné zohľadniť RBK pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej uchovať jeho prírodný charakter a zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene. V časti mimo zastavaného územia ho navrhuje ponechať neregulovaný, prirodzene meandrujúci, so zachovaním brehových porastov.

Lokálne biokoridory (LBK)

- LBK v MČ 02 – Sever

  LBK pozdĺž potoka zo ZO Rozvoj po navrhovanú preložku cesty I/61 a pozdĺž nej do Domanižanky je vedený územím navrhovanej IBV. Túto skutočnosť bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej uchovať jeho prírodný charakter a zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene. Zodpovedajúce opatrenia bude potrebné prijať aj v súvislosti s preložkou cesty I/61 poza areál Slovryb-u, a.s., ako aj v súvislosti s modernizáciou železničnej trate č. 120.

  Ostatné LBK zostávajú v zmysle ÚPN súčasťou pôvodného prírodného prostredia. LBK pozdĺž severozápadného okraja lesného masívu Dúbravy bude súčasťou navrhovaného mestského rekreačného parku (lesoparku) s osobitným štatútom. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať styku jestvujúcej chatovej osady Drahy s navrhovanou chatovou osadou na okraji lesného masívu.

- LBK v MČ 03 – Lány

  LBK Dedovský potok je na území MČ vedený prakticky len zastavaným územím UO Pod Dedovcom na hranici s UO Dedovec z MČ 04 SNP. ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP, a to najmä na území NsP, kde by sa mohol stať cennou súčasťou prostredia areálu.

  LBK pozdĺž južného okraja lesného masívu Dúbravy bude súčasťou navrhovaného mestského rekreačného parku (lesoparku) s osobitným štatútom.

- LBK v MČ 04 – SNP

  LBK Dedovský potok je na území MČ vedený takmer úplne len zastavaným územím UO Dedovec na hranici s UO Pod Dedovcom z MČ 03 Lány, v severnej časti je súčasťou navrhovaného mestského rekreačného parku (lesoparku). ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP.

  LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka je na území MČ vedený prevažne prírodným prostredím, v južnej časti prechádza do čiastočne rekreačne využívaného priestoru a ďalej do priestoru jestvujúcej IBV. ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP.

  LBK pozdĺž Praznovského potoka prechádza na území MČ len krátkym úsekom v rámci jestvujúcej IBV pozdĺž miestnej komunikácie. Renaturácia v zmysle zásad uvedených v KEP v tomto prípade podľa ÚPN nie je možná.

- LBK v MČ 06 – Hliny

  LBK pozdĺž Kvášovského potoka je na území MČ vedený v dlhšom úseku zastavaným územím UO Zemiansky Kvášov, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP. Mimo zastavaného územia zostáva LBK, rovnako ako LBK vedený pozdĺž jeho bezmenného ľavostranného prítoku súčasťou prírodného prostredia.

  LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09 zostáva tiež v prevažnej dĺžke súčasťou prírodného prostredia, v jeho dolnej časti pri navrhovanej preložke cesty II/517 navrhuje ÚPN jeho rekonštrukciu s úpravou brehových porastov v podobe rekreačnej zelene

  LBK po južnom okraji zastavaného územia OS Hliny pretína výhľadovú plochu dostavby IBV. Túto skutočnosť bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD, resp.

v rámci návrhu nasledovných zmien a doplnkov ÚPN-O, a v rámci nej jednak uchovať jeho prírodný charakter, jednak zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene. LBK sa tiež stane súčasťou výhľadovo uvažovaného športovo-rekreačného areálu pri vodojeme, čo je potrebné zohľadniť v projektovej dokumentácii s cieľom zabezpečiť v areáli dostatočný podiel zelených plôch.

LBK po obvode lesných masívov v MČ zostávajú súčasťou prírodného prostredia. K LBK po obvode Klčiny zo severozápadnej strany priliehajú menšie navrhované a výhľadové plochy IBV.

- LBK v MČ 07 – Za Váhom

  LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu v UO Orlové prebieha po okraji navrhovanej plochy dostavby IBV (Potoky-Viešky), severne od biokoridoru počíta ÚPN vo výhľade s ďalšou dostavbou IBV. Túto skutočnosť bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej jednak uchovať jeho prírodný charakter, jednak zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene.

  LBK po obvode lesného masívu Vysokej a Hôrky zostávajú súčasťou prírodného prostredia, sú však bezprostredne tangované zastavaným územím UO Orlové, UO Považské Podhradie, ale najmä UO Ľahký priemysel, čo by malo byť saturované najmä zvýšeným zastúpením zelene v areáloch firiem priliehajúcich k LBK.

- LBK v MČ 08 – Západ

  LBK v nive prítoku potoka Galanovec pri osade Kunovec (spájajúci MBC-3 Galanovec a MBC-4 Horná Kamenná) bude preťatý telesom diaľnice na mostnom objekte „Kunovec“, LBK v nive potoka Galanovec pri osade Galanovec (spájajúci RBK-4 Mošteník s MBC-3 Galanovec bude preťatý telesom diaľnice na mostnom objekte „Galanovec“. V priebehu výstavby diaľnice je potrebné organizáciou stavebných prác v maximálnej miere ochraňovať jestvujúce biokoridory, po ukončení výstavby uviesť ich priestor do pôvodného stavu, resp. ich revitalizovať.

  LBK Galanovec je na území MČ vedený v dlhšom úseku aj zastavaným územím UO Jelšové, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP. LBK pretína aj navrhovanú plochu dostavby IBV na juhozápadnom okraji UO, čo bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej jednak uchovať jeho prírodný charakter, jednak zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene.

  LBK pozdĺž ľavostranného bezmenného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09 bude čiastočne dotknutý výstavbou úseku diaľnice D1 Sverepec – Vrtižer, prípadne aj smerovými úpravami cesty I/61 a preložkou cesty II/517. Táto skutočnosť musí byť zohľadnená pri vypracovaní projektovej dokumentácie v záujme zachovania prírodného charakteru koridoru.
  LBK po obvode lesného masívu Žiaru, ako aj LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku potoka Galanovec do osady Kunovec zostávajú súčasťou prírodného prostredia. Pozdĺž LBK potoka ku Kunovcu navrhuje ÚPN mestskú komunikáciu Jelšové – Kunovec. Blízkosť LBK je potrebné zohľadniť pri jej projektovej dokumentácii v záujme zachovania prírodného charakteru koridoru.

- LBK v MČ 09 – Juh

  LBK bezmenných ľavo aj pravostranných prítokov Mošteníka sú na území MČ vedené v dlhších či kratších úsekoch zastavaným územím UO Dolný a Horný Moštenec, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti ich renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP. V niektorých prípadoch LBK pretínajú aj navrhované plochy dostavby IBV, čo bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej jednak uchovať jeho prírodný charakter, jednak zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene.
  LBK po obvode lesného masívu Úvozu a po východnom okraji lesného masívu Strání zostávajú súčasťou prírodného prostredia.

- LBK v MČ 10 – Východ

  LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka je na území MČ vedený v dlhšom úseku zastavaným územím UO Podmanín, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle

zásad uvedených v KEP. Mimo zastavaného územia zostáva LBK súčasťou prírodného prostredia.

LBK pozdĺž Praznovského potoka a jeho viacerých bezmenných ľavostranných prítokov je na území MČ vedený v dlhšom úseku zastavaným územím UO Praznov, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti jeho renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP. V niektorých prípadoch LBK pretína aj navrhované plochy dostavby IBV, alebo sa ich dotýkajú, čo bude potrebné zohľadniť pri spracovaní podrobnejšej ÚPD a v rámci nej jednak uchovať jeho prírodný charakter, jednak zabezpečiť v jeho trase dostatočný podiel zelene.

LBK po západnom okraji lesného masívu Trávnej a Hoľazneho, ako aj LBK pozdĺž východného okraja lesného masívu Dúbravy zostávajú súčasťou prírodného prostredia.

- LBK v MČ 11 – Považská Teplá

  LBK pozdĺž menších prítokov Manínskeho potoka sú zastavaným územím UO Považská Teplá vedené len v kratšom úseku, kde ÚPN navrhuje podľa možnosti ich renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP. Mimo zastavaného územia zostávajú súčasťou prírodného prostredia, rovnako ako LBK po obvode lesného masívu Chrašte a Dúbravky.

  LBK pozdĺž bezmenného ľavostranného prítoku Váhu (čiastočne na hranici s MČ 02) bude končiť v navrhovanom území priemyselného parku Považská Teplá. V rámci podrobnejšej ÚPD, resp. PD stavby je potrebné navrhnúť jeho organické začlenenie do územia priemyselného parku ako cennej súčasti jeho prostredia, ako aj jeho napojenie na RBK-2 – Manínsky potok, resp. jeho prostredníctvom na NRBK Váh (nutnosť preklenutia cesty I/61 a železničnej trate č. 120).
- LBK v MČ 12 – Milochov

  Pre LBK pozdĺž bezmenných ľavostranných prítokov Váhu navrhuje ÚPN v častiach vedených zastavaným územím renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP, mimo zastavaného územia zostávajú súčasťou prírodného prostredia, rovnako ako LBK po západnom okraji lesného masívu Stavnej a Žiaru.
- LBK v MČ 13 – Šebešťanová

  Pre LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu navrhuje ÚPN v časti vedenej zastavaným územím renaturáciu v zmysle zásad uvedených v KEP, mimo zastavaného územia zostáva súčasťou prírodného prostredia, rovnako ako LBK po východnom okraji lesného masívu Hradišťa.
- LBK v MČ 14 – Podvažie

  LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu na hranici s územím obce Beňov zostáva súčasťou prírodného prostredia.

Vyššie uvedené opatrenia sú premietnuté do územia mesta v grafickej časti ÚPN (Výkres č. 6 - Ochrana prírody a tvorba krajiny, v M 1:10.000).

*

Celkove je pri príprave investičných akcií ako aj pri prestavbe územia mesta Považská Bystrica v zmysle ÚPN potrebné sa riadiť návrhmi a opatreniami stanovenými v rámci KEP, menovite však najmä:

- zásadami využívania územia a priestorového usporiadania pôdneho fondu (kap. 3.3.1. KEP),
- zásadami manažmentu bioticky významných území (kap. 3.3.2. KEP),
- hydroekologickými opatreniami - návrhmi na renaturáciu vodných tokov (kap. 3.3.3. KEP),
- návrhmi na zlepšenie životného prostredia v sídle eliminációu poškodenia životného prostredia, tvorbou a údržbou sídelnej zelene (kap. 3.3.4. KEP) vrátane návrhov a opatrení pre plochy sídelnej vegetácie hodnotené v KEP.

G. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

G.1. Bytový fond

G.1.1. Počet domov, bytov a cenzových domácností

V r. 1991 pri Sčítaní ľudu, domov a bytov bolo v Považskej Bystrici 12.282 trvale obývaných bytov, z toho sa 3.126 bytov (t. j. 25,4 %) nachádzalo v rodinných domoch (RD).

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 je v Považskej Bystrici 4.615 domov, z toho trvale obývaných domov 3.924, z toho v RD 3.199 (69,3 %). Neobývaných domov je 641 (13,9 %).

Bytov bolo v r. 2001 spolu už 14.590, z toho 13.517 trvale obývaných a 1.073 (7,35 %) neobývaných. Z celkového počtu trvale obývaných bytov (13.517) sa 75% bytov nachádza v bytových domoch a 24,1% v rodinných domoch, 0,9% tvoria byty v ostatných budovách.

Na jeden trvale obývaný byt pripadalo 3,16 trvale bývajúcich osôb, priemerne 46,8 m^2 obytnej plochy, 2,84 obytných miestností. Na jednu obytnú miestnosť pripadalo 1,13 trvale bývajúcich osôb a na jednu osobu pripadalo 14,9 m^2 obytnej plochy.

Na 1.000 obyvateľov pripadalo 316 bytov.

Graf G.1.1-1 Domy a byty v meste Považská Bystrica v r. 2001

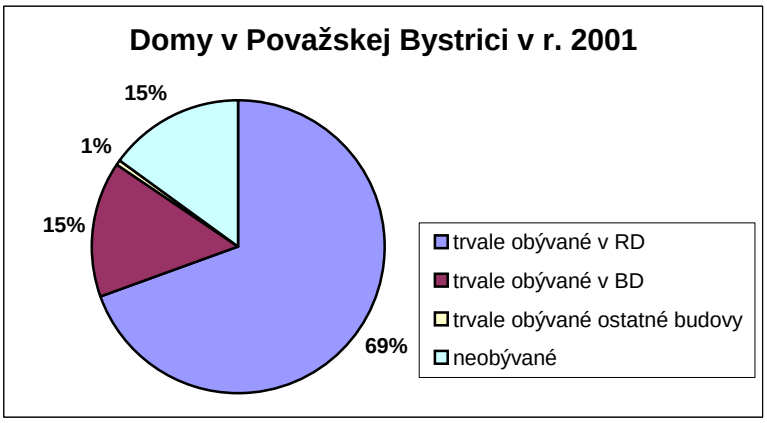

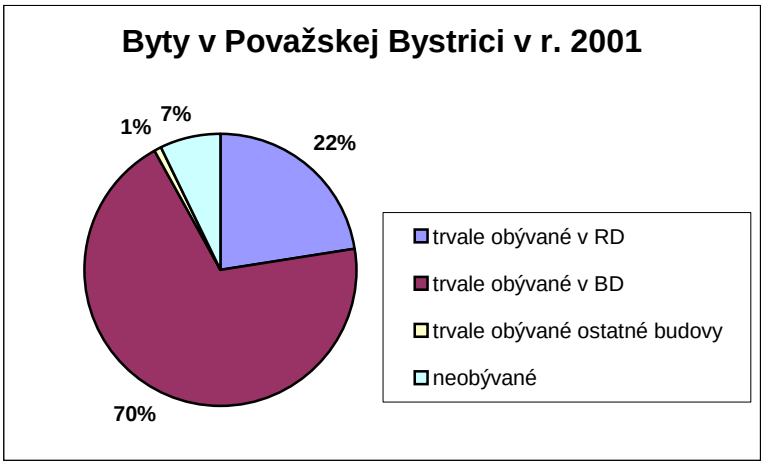

Tab.G.1.1-1 Retrospektívny vývoj počtu bytov v Považskej Bystrici od r. 1970

Rok	Počet obyv.	Počet trvale obývaných bytov	Počet obyv./ byt
1970	22.953	5.760	3,98
1980	30.444	8.895	3,42
1991	40.083	12.282	3,26
2001	42.773	13.517	3,16

Zdroj: Historický lexikón obcí SR, ŠÚ SR

V roku 1991 žilo v 12.282 trvale obývaných bytoch 13.165 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 107,2 bytov, čo predstavuje 7,2 %-né spolunažívanie. Z celkového počtu 13.165 cenzových domácností tvorilo 2.378 (18,1 %) jednočlenné cenzové domácnosti.

V roku 2001 žilo v 13.517 trvale obývaných bytoch 16.044 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 118,7 bytov, čo predstavuje až 18,7 %-né spolunažívanie.

Z celkového počtu 16.044 cenzových domácností tvorilo jednočlenné domácnosti 4.683 CD (29 %), ich počet teda oproti roku 1991 výrazne vzrástol.

Tab.G.1.1-2 Počet cenzových domácností v Považskej Bystrici v r. 2001

Domácnosti	Domácnosti spolu
Bytové:	
s 1 CD	11.086
s 2+ CD	2.192
spolu	13.278
Hospodáriace:	
s 1 CD	14.238
s 2+ CD	821
spolu	15.059
Cenzové:	
úplné:	
bez závislých detí	3.345
so závislými deťmi	5.868
spolu	9.213
neúplné:	
bez závislých detí	678
so závislými deťmi	1.286
spolu	1.964
viacčlenné nerodinné	184
jednotlivci:	
vo vlastnom byte	2.923
v inom byte	1.685
podnájomníci	75
spolu	4.683
úhrn	16.044

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

G.1.2. Veková štruktúra bytového fondu

Veková štruktúra bytového fondu bola v r. 2001 dobrá – 69 % bytového fondu pochádzalo z obdobia výstavby v rokoch 1971-2001. Byty v bytových domoch z tohto obdobia predstavujú až 83 %. Výrazná bytová výstavba v tomto období súvisí s rozširovaním výroby

v Považských strojárňach, s čím súvisí aj výrazný nárast počtu obyvateľov (od r. 1970 po r. 1991 sa takmer zdvojnásobil). Veľmi nízka však bola výstavba v posledných rokoch 1991-2001, kedy pribudlo len 5,9 % bytov z celkového bytového fondu mesta Považská Bystrica.

Byty v rodinných domoch pochádzajú prevažne z obdobia výstavby v rokoch 1946-1970 (40 % zo všetkých rodinných domov).

Tab.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v r. 2001

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu	%
do 1899 a nezistené	88	27	17	132	0,98
1900 - 1919	27	0	0	27	0,20
1920 - 1945	303	304	4	611	4,52
1946 - 1970	1.325	2.101	9	3.435	25,41
1971 - 1980	666	3.837	7	4.510	33,37
1981 - 1990	564	3.357	80	4.001	29,60
1991 - 2001	290	506	5	801	5,93
spolu	3.263	10.132	122	13.517	100,00
%	24,1	75,0	0,9	100,0	

Zdroj: SODB 2001

Graf.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

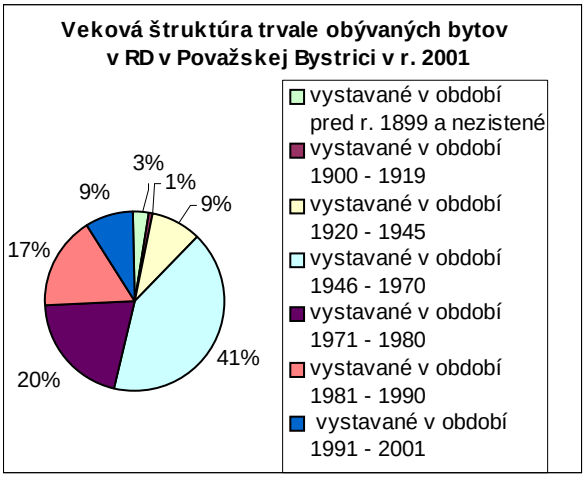

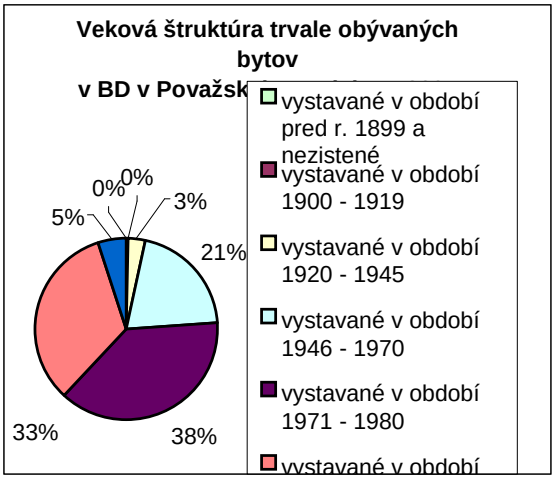

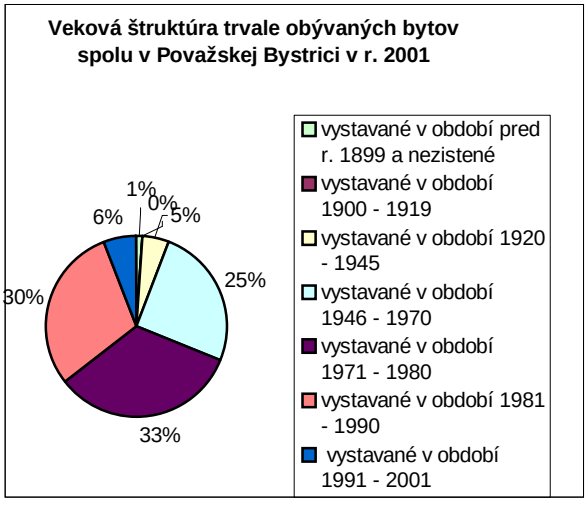

Výrazne vyšší je počet bytov v bytových domoch (75 % bytov) ako v rodinných domoch (24 % bytov).

G.1.3. Veľkosť a kategória bytov

Byty v Považskej Bystrici mali v roku 2001 nasledujúcu skladbu podľa počtu izieb a kategórie vybavenia:

Tab.G.1.3-1 Byty podľa veľkosti, neobývané byty, priemerný vek v r. 2001 (SODB)

trvale obývané byty	1 obytná miestnosť	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	spolu	Neobý-vané byty	Priemerný vek domu
v RD	82	524	1.131	801	725	3.263	658	34
v BD	1.253	2.731	5.101	943	104	10.132	404	29
v ostatných budovách	22	75	20	3	2	122	11	42
spolu	1.357	3.330	6.252	1.747	831	13.517	1.073	33
v %	10,0	24,6	46,3	12,9	6,1	100,0		

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Priemerný vek rodinného domu v roku 2001 bol 34 rokov, bytového domu 29 rokov. Najväčší počet trvale obývaných bytov v RD a BD v roku 2001 tvorili 3-izbové byty (46,3 %), nasledovali dvojizbové (24,6 %), 4-izbové (12,9 %) a 1-izbové (10 %).

Graf.G.1.3-1 Veľkostná štruktúra trvale obývaných bytov v r. 2001

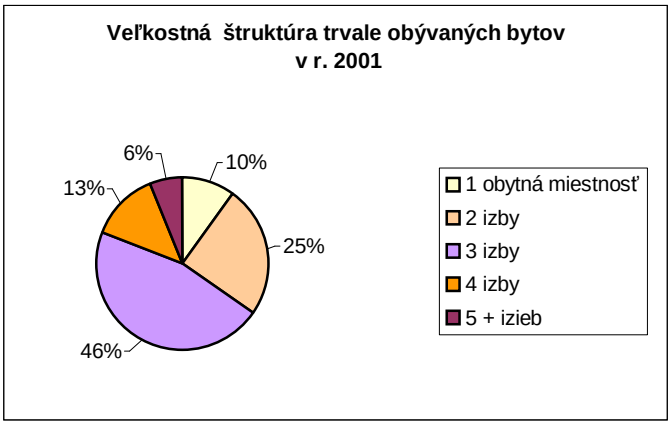

Tab.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

Veľkosť bytu	Kategória bytu				Spolu
	I.	II.	III.	IV.	
v RD	2.307	531	125	300	3.263
v BD	9.441	553	13	125	10.132
v ostatných bytoch	108	8	3	3	122
spolu	11.856	1.092	141	428	13.517
v %	87,7	8,1	1	3,2	100,0

Graf.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

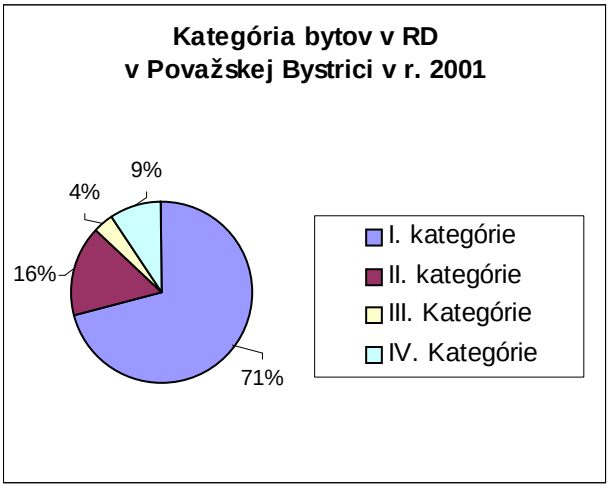

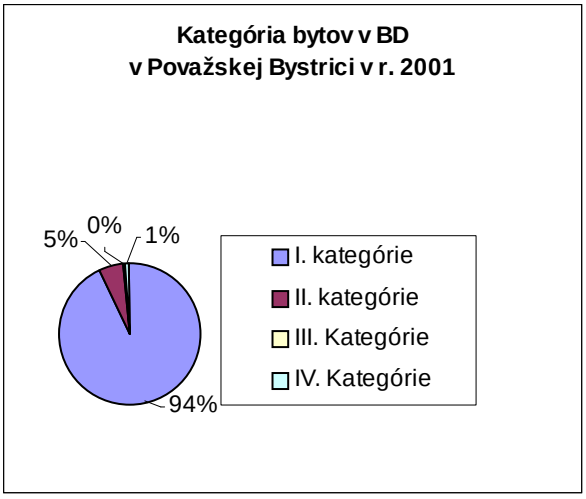

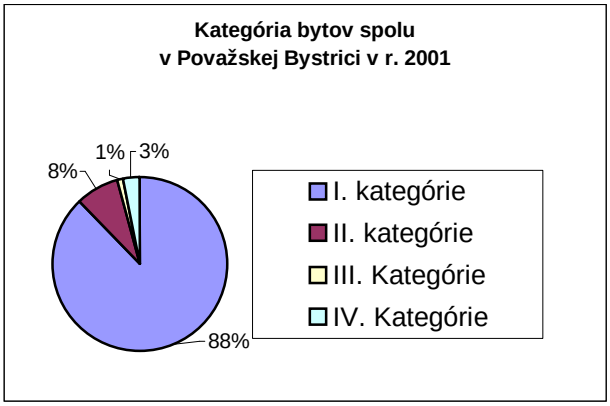

Úroveň bývania najlepšie charakterizuje technické vybavenie bytov a ich plošný štandard. Technická vybavenosť trvale obývaných domov aj bytov v meste Považská Bystrica sa postupne zlepšuje, ako je vidno aj z nasledujúcej tabuľky. V porovnaní s ostatnými obcami okresu je technická vybavenosť bytov v okresnom meste nadpriemerná, a to vo všetkých sledovaných charakteristikách.

Tab.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obyt. miestnosťami (v %)
ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobilom	počítačom	
87,1	96,7	64,5	9,2	34,9	13,8	65,3

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Graf.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

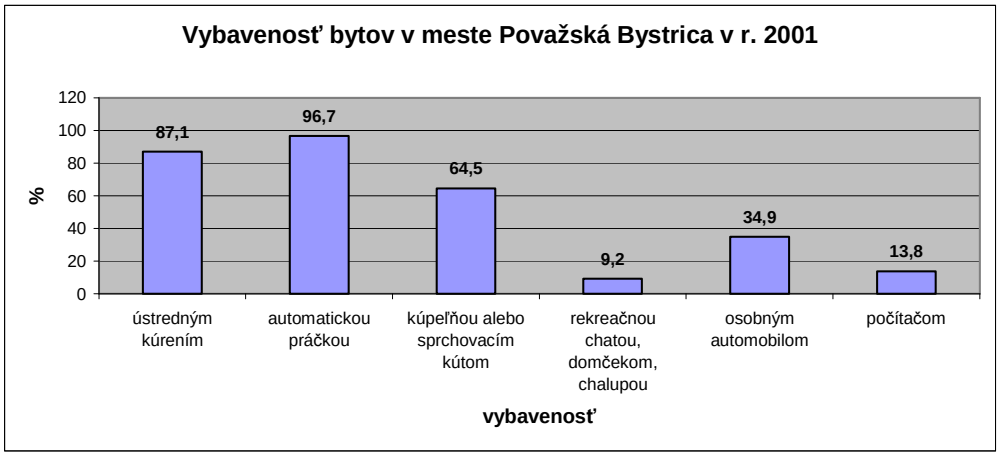

G.1.4. Odpad bytového fondu

Pri výpočte odpadu bytového fondu vychádza ÚPN z údajov SĽ 1991, SODB 2001, ako aj z údajov o počte kolaudovaných bytov v r.1991-2001 z Obvodného úradu - odboru ŽP.

V roku 1991 bolo v meste Považská Bystrica 12.282 trvale obývaných bytov, v r. 2001 ich bolo 13.517. Novou bytovou výstavbou pribudlo v tomto období v meste Považská Bystrica 1.238 bytov, odpad bytového fondu predstavuje len 3 byty.

Tab.G.1.4-1 Odpad bytového fondu v rokoch 1991 – 2001

Počet trvale obývaných bytov	r. 1991	12.282	12.282
	r. 2001	13.517	13.517
Čistý prírastok bytov	1991-2001	1.235	1.235
Nová bytová výstavba	1991-2001	801 podľa SODB 2001	1.238 podľa OU – odd.ŽP
Odpad bytového fondu 1991-2001	1991-2001	- 434*	3

* *Keďže sa nezhoduje údaj novej bytovej výstavby v rokoch 1991-2001 zo SODB 2001 (801 bytov) s údajom skolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001 (1.238 bytov), počítame v odpade bytového fondu s údajom z OÚ - odboru ŽP o počte kolaudovaných bytov, pretože pri použití údajov zo SODB 2001 vychádza záporný odpad bytového fondu.*

Tab. G.1.4-2 Počty kolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001

Rok	v rámci KBV	v rámci IBV	spolu
1991	444	22	466
1992	160	41	201
1993	66	52	118
1994	96	26	122
1995	0	24	24
1996	90	19	109
1997	0	23	23
1998	6	33	39
1999	29	37	66
2000	0	47	47
do 30.8.2001	0	23	23
Spolu	891	347	1 238

Zdroj: OÚ Považská Bystrica, odbor ŽP

G.1.5. Nová bytová výstavba po r. 2001

Od roku 2001 do roku 2004 pribudlo v meste Považská Bystrica 270 bytov, úbytok bytov predstavoval 16 bytov.

Podrobnejšie údaje o novej bytovej výstavbe za mesto Považská Bystrica v členení na RD a BD sú dostupné až od roku 2003 na Krajskej správe štatistického úradu v Trenčíne.

Tab. G.1.5-1 Nová bytová výstavba po r. 2001 v meste Považská Bystrica

Rok	Dokončené byty	Z toho v RD*	Úbytok bytov
2001	42		6
2002	41		3
2003	55	30	5
2004	132	33	2
Spolu 2001-2004	270		16

Zdroj: Štatistická ročenka SR r.2002, 2003, 2004,
**Krajská správa štatistického úradu v Trenčíne*

G.1.6. Trvale obývané byty v r. 2001 podľa mestských častí (MČ) a urbanistických obvodov (UO)

Tab. G.1.6-1 Trvale obývané byty a domy v jednotlivých MČ a UO mesta Považská Bystrica v r.2001

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
1	Stred	Považská Bystrica - stred	773	274	6	268	28	2,82
		Σ	773	274	6	268	28	2,82
2	Sever	Nábrežie	3 023	1 209	104	1 105	151	2,50
		Pod úvozom	63	20	20	0	21	3,15
		Ondrejová	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	3 086	1 229	124	1 105	172	2,51
3	Lány	Domanižanka	5 375	2 007	85	1 922	242	2,68
		Pod Dedovcom	350	112	40	72	57	3,13
		Σ	5 725	2 119	125	1 994	299	2,70
4	SNP	Kvášovský dvor	119	36	36	0	35	3,31
		Dedovec I	387	99	99	0	99	3,91
		Vysoká Bukovina	0	0	0	0	0	0,00
		Sídlisko SNP	7 064	2 073	73	2 000	214	3,41
		Σ	7 570	2 208	208	2 000	348	3,43
5	Rozkvet	Rozkvet I	2 639	739	0	739	40	3,57
		Rozkvet II	8 864	2 466	0	2 466	117	3,59
		Σ	11 503	3 205	0	3 205	157	3,59
6	Hliny	Pod Žadovcom	0	0	0	0	0	0,00
		Hliny	2 196	618	228	390	252	3,55
		Dušianica	5	2	2	0	2	2,50
		Zemiansky Kvašov	222	62	62	0	62	3,58
		Σ	2 423	682	292	390	316	3,55
7	Za Váhom	Orlové	660	197	197	0	189	3,35
		Považské Podhradie	833	248	200	48	208	3,36
		Ľahký priemysel	4	1	0	1	1	4,00
		Ľahký priemysel	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	1 497	446	397	49	398	3,36

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
8	Západ	Jelšové	1 643	500	400	100	401	3,29
		Strojárenská štvrť	2 634	1 222	108	1 114	205	2,16
		Krekáčov - Kunovec	97	29	29	0	29	3,34
		Priemyselný obvod	18	6	2	4	4	3,00
		Zákopa	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Medzijarčie	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	4 392	1 757	539	1 218	639	2,50
9	Juh	Horný Moštenec	571	138	137	1	139	4,14
		Dolný Moštenec	652	167	167	0	166	3,90
		Cingeľov laz	43	16	16	0	16	2,69
		Σ	1 266	321	320	1	321	3,94
10	Východ	Dvorského laz	24	8	8	0	8	3,00
		Podmanín	553	128	128	0	128	4,32
		Dolné lazy	17	4	4	0	4	4,25
		Horné lazy - Podkostolčie	0	0	0	0	0	0,00
		Praznov	630	165	165	0	166	3,82
		Σ	1 224	305	305	0	306	4,01
11	Považská Teplá	Vrtižer	173	53	52	1	53	3,26
		Považská Teplá	1 244	372	353	19	343	3,34
		Σ	1 417	425	405	20	396	3,33
12	Milochov	Dolný Milochov	684	192	188	4	190	3,56
		Horný Milochov	103	42	42	0	42	2,45
		Šuvarovce	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	787	234	230	4	232	3,36
13	Šebešťanová	Šebešťanová	574	170	170	0	170	3,38
		Σ	574	170	170	0	170	3,38
14	Podvažie	Podvažie	536	142	142	0	142	3,77
		Σ	536	142	142	0	142	3,77
Považská Bystrica mesto			42 773	13 517	3 263	10 254	3 924	3,16

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR 2002

Podľa mestských častí (13) dosahujú nižšie hodnoty obložnosti bytov (počet obyvateľov na byt) ako je celomestský priemer (3,16) tieto mestské časti: Západ, Sever, Lány a Stred.

Najvyššiu hodnotu počtu obyvateľov na byt (viac ako 3,5) majú mestské časti: Východ, Juh, Rozkvet, Šebešťanová, Podvažie a Hliny.

V meste Považská Bystrica je 75 % trvale obývaných bytov v BD a 24,1 % bytov v RD. Podľa jednotlivých mestských častí je najvyšší podiel bytov v BD v MČ Rozkvet, Stred, Lány, SNP a Sever. Pre mestské časti Východ, Šebešťanová, Podvažie, Juh, Milochov, Považská Teplá a Za Váhom je charakteristická rodinná zástavba.

G.1.7. Návrh bytovej výstavby do r. 2020

Vývoj počtu bytov vychádza z predpokladaného počtu obyvateľov v cieľovom roku 2020. ÚPN pritom predpokladá pokles obyvateľov na byt z 3,16 v roku 2001 na 2,94 v roku 2020 a ukazovateľ 340 bytov na 1.000 obyvateľov (podľa Koncepcie štátnej bytovej politiky do roku 2005 s výhľadom do roku 2010).

Tab. G.1.7-1 Počet obyvateľov a trvale obývaných bytov v rokoch 1991, 2001 a prognóza pre rok 2020

	SĽ 1991	SODB 2001	Prognóza r. 2020
Počet obyvateľov	40.083	42.773	50.000
Počet trval. obýv. bytov	12.282	13.517	17.000
Počet obyv./ byt	3,26	3,16	2,94
Počet bytov/ 1000 obyv.	306	316	340 bytov/ 1000 obyv.
Rezerva bytov			169
Spolu počet bytov + rezerva			17.169

Tab. G.1.7-2 Prognóza nárastu/poklesu počtu obyvateľov a nárastu počtu bytov v r. 2020

Počet obyv. - prognóza r. 2020	50. 000
Nárast / pokles počtu obyvateľov v r. 2001-2020	7.227
Nárast počtu nových bytov v r. 2001-2020	3.483

Predpokladaný odpad bytového fondu je vypočítaný na základe vekovej štruktúry bytového fondu pri SODB 2001, kde bytový fond postavený pred rokom 1945 predstavuje 770 bytov, t.j. 5,70 % trvale obývaných bytov v r. 2001.

Tab. G.1.7-3 Odpad bytového fondu do r. 2020

Predpokladaný odpad bytového fondu do roku 2020	770	5,70 % z trvale obývaných bytov v r.2001
- byty postavené do r. 1920	159	
- byty postavené v rokoch 1920-1945	611	

Pri výpočte potreby nových bytov (3.483) však nauvažujeme predpokladaný odpad 770 bytov, ktorý bude potrebné tiež nahradiť novým bytovým fondom.

Tab. G.1.7-4 Nová bytová výstavba do r. 2020

Bytová výstavba v r. 2020	Nová bytová výstavba			Z toho rozptyl		Spolu
	HBV	IBV	rozptyl spolu	HBV	IBV	
Reálna potreba	1.075	2.060	348	104	244	3.483
Rezerva	169					169

Uvádzame 2 možnosti novej bytovej výstavby, kde:

- reálna potreba uvádza počet bytov potrebných pre počet obyvateľov podľa prognózy vývoja počtu obyvateľov v r. 2020 (pri obložnosti 2,94 obyvateľov na byt)
- rezerva uvádza počet bytov, ktoré je možné umiestniť na navrhovaných plochách, pričom sú tam započítané navrhované byty zo schválených ÚPN zón.

Spolu s rezervou sa v ÚPN počíta s podielom výstavby HBV 34,1 %, keďže sa predpokladá výstavba hlavne na sústredených plochách. Podiel rodinnej výstavby predstavuje 56,4 % a výstavba v rozptyle 9,5 %.

G.2. Občianske vybavenie

Predmetom ÚPN mesta Považská Bystrica bolo aktualizovať údaje o stave, kvalite, rozsahu a územnom rozložení zariadení sledovaných funkčných systémov občianskeho vybavenia do r. 2020.

Prieskum sa realizoval v období júl 2001 – január 2002, v koncepte sa aktualizovali údaje k r. 2005, v etape spracovania návrhu boli podkladové údaje aktualizované len v rozsahu informácií poskytnutých mestom Považská Bystrica.

Vstupnými podkladmi pre rozbor boli:

- údaje o počte obyvateľov a ich vekovej skladbe podľa Štatistického lexikónu obcí SR z roku 2002 (PERFEKT 2003),
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (AŽ projekt, 03/1998),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, 2003
- Koncepcia rozvoja stredného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji, 2002
- Koncepcia rozvoja kultúry v TSK v rokoch 2005 - 2010

ako aj

- vplyv polohy mesta Považská Bystrica v štruktúre nového územno-správneho členenia ako centra okresu na rozvoj funkčných systémov občianskeho vybavenia,
- zákon č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 - najmä v oblasti zdravotníctva, školstva a sociálnej starostlivosti
- aktualizácia údajov z prieskumov.

Transformáciou ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa zariadenia občianskeho vybavenia modifikovali na dve skupiny zariadení, a to na netrhové a trhové. Zariadeniami prevažne netrhového charakteru zostali skupiny školstvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť, zatiaľ čo kultúra a telesná kultúra pôsobia do značnej miery na komerčnom základe. Zariadeniami trhového charakteru sa stali skupiny obchod, verejné stravovanie, verejné ubytovanie a služby, ktorých rozsah je ovplyvňovaný predovšetkým ponukou a dopytom na trhu. Preto nový, v súčasnosti uplatňovaný prístup k analýze občianskeho vybavenia, vyžaduje členenie na nekomerčné (verejný sektor) a komerčné vybavenie. Podrobnejšie hodnotenie bolo venované verejnému sektoru, trhový sektor bol hodnotený z globálneho pohľadu.

G.2.1. Sociálne vybavenie (verejný, nekomerčný sektor)

Sociálne vybavenie predstavuje tie aktivity, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľom Považskej Bystrice ako aj obyvateľom jeho širšieho zázemia. Mesto plní významnú funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, zdravotníckej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, ako i podmienok kultúrno-spoločenskej činnosti a podmienok telesnej kultúry.

Charakteristika jednotlivých systémov sociálneho vybavenia v meste Považská Bystrica je nasledovná:

G.2.1.1. Školstvo a výchova

Na základe zákona č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. Zriaďovateľom uvedených škôl môže byť aj cirkev alebo súkromné osoby.

V meste Považská Bystrica sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od systému predškolskej výchovy až po úplné stredoškolské vzdelanie, s doplnkovými zariadeniami mimoškolskej výchovnej činnosti. Čiastočne sú vytvorené podmienky aj pre vysokoškolské vzdelávanie.

G.2.1.1.1. Materské školy

Predškolská výchova bola v meste Považská Bystrica k 30.9. 2005 zabezpečená v 18 materských škôlkach s celkovým počtom detí 1167.

Od školského roku 2000/2001 klesol počet detí v MŠ do roku 2005 o 198 detí, t.j. o 14,5%.

Tab.G.2.1.1.1-1 Materské školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/ 2006

	Materská škola - adresa	počet detí k 30.9. 2005
1	A. Grznára 1441	107
2	A. Grznára 1444	107
3	Dukelská 977	72
4	E. M. Šoltésovej 1670/173	45
5	Lánska 952/10	85
6	Mierová 315/10	82
7	Slovanská 1414	26
8	Sídl. Rozkvet 2017/39	46
9	Sídl. Rozkvet 2024	149
10	Sídl. Stred 163/72	39
11	Dedovec 1747/266	80
12	Milochov 222	17
13	Orlové 94	31
14	Považská Teplá 179	37
15	Praznov 4	18
16	Šebešťanová 5	14
17	Považské Podhradie 162	33
18	Železničná 74/1	179
	Spolu	1.167

Zdroj: ÚIPŠ

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) treba očakávať aj v budúcich rokoch pokles počtu detí v MŠ asi 5 % ročne. Z celkového hodnotenia využitia kapacity MŠ, počtu učiteľov a zamestnancov a počtu umiestnených detí možno rozdeliť tieto na tri hlavné skupiny:

A. MŠ s vyváženým personálnym obsadením, dobrou navštevovanosťou deťmi a tým aj predpokladom na prechod na právnu subjektivitu	MŠ Dedovec
	MŠ Dukelská ul.
	MŠ Grznára 1441
	MŠ Považská Teplá
	MŠ Rozkvet 2017
	MŠ Rozkvet 2024
	MŠ Stred
	MŠ Železničná ul.
	MŠ Mierová ul.
	MŠ Praznov
B. MŠ, ktoré sa časom presunú do skupiny A alebo C a je možné zriaďovateľom tento presun ovplyvniť a to zefektívnením práce v oblasti personálnej alebo využitím legislatívnych možností spájania škôl a zariadení.	MŠ Lánska ul.
	MŠ Milochov
	MŠ Grznára 1444
	MŠ Šoltésovej
C. MŠ, kde zefektívnením práce v oblasti personálnej – zníženie počtu učiteľov alebo nepedagógov alebo zrušením triedy možno prejsť do skupiny A.	MŠ Orlové
	MŠ Považské Podhradie
	MŠ Šebešťanová
	MŠ Slovanská ul.

Zdroj: Návrh rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003)

ÚPN navrhuje do r. 2020 vybudovanie špeciálnej MŠ s cca 40 miestami v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP.

G.2.1.1.2. Základné školy

Základné vzdelanie je zabezpečené v 9 plnoorganizovaných základných školách (ďalej ZŠ) a 2 ZŠ I. stupňa, ktoré v r. 2005 navštevovalo 5.125 žiakov.

Od roku 2000 klesol počet žiakov v základných školách o 1.768, t.j. za posledných 5 rokov o 25,65 %.

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) „určuje rozdiel medzi prírastkom a úbytkom školákov základných škôl neúprosnú tendenciu úbytku žiakov základných škôl v Považskej Bystrici v priebehu nasledovných 5 rokov o cca 20-25 %“. Z prehľadov vyplýva, že ročný pokles žiakov znamená pri priemernej naplnenosti 26 žiakov na 1 triedu, úbytok 11 tried ročne.

Pri posudzovaní naplnenosti ZŠ je zrejmé, že ZŠ boli stavané na väčšie kapacity, ako sú v súčasnosti potrebné, nakoľko napr. ZŠ Milochov, Považské Podhradie a Považská Teplá majú iba 60 %-nú naplnenosť.

Tab.G.2.1.1.2-1 Základné školy v meste Považská Bystrica k 15.9. 2005

	Druh ZŠ	Lokalita	Počet žiakov k 15.9.2005
1	Základná škola cirkevná	Moyzesova 1	227
2	Základná škola	Nemocničná 987/2	683
3	Základná škola	Slov. partizánov 1133/53	925
4	Základná škola	Slovanská 1415/7	476
5	Základná škola	Sídl. Rozkvet 2047/143	621
6	Základná škola	Sídl. SNP 1484/143	559
7	Základná škola	Sídl. Stred 44/1	594
8	Základná škola - I. stupeň	Milochov 224	23
9	Základná škola	Považská Teplá 181	182
10	Základná škola - I. stupeň	Považské Podhradie 169	78
11	Základná škola	Školská 235/10	757
Spolu			5.125

Zdroj: ÚIPŠ

Typickým pre základné školstvo na území mesta Považská Bystrica je pretrvávajúci zlý technický stav budov (sociálne zariadenia, kotly ústredného kúrenia, radiátory, značne opotrebované budovy, strechy).

G.2.1.1.3. Stredné školstvo

Od 1. 7. 2002 prešli stredné školy pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK a v školskom roku 2005/ 2006 sa zlúčila stredná odborná škola so strednou priemyselnou školou.

Sieť stredných škôl v meste Považská Bystrica teda v školskom roku 2005/2006 tvoria:
- 1 gymnázium (Gymnázium Považská Bystrica),
- 3 SOŠ (SPŠ Považská Bystrica, OA Považská Bystrica, SZŠ Považská Bystrica),
- 2 SOU (SOU strojárske Považská Bystrica, SOU stavebné Považská Bystrica),
- 1 OU (OU strojárske).

Podľa Koncepcie rozvoja stredných škôl v Trenčianskom samosprávnom kraji je v okrese Považská Bystrica sieť stredných škôl a ich odborov pre daný okres vyhovujúca. V sieti študijných a učebných odborov absentujú niektoré odbory služieb, ktoré však pokrýva sieť stredných škôl v neďalekom Púchove. Podľa uvedenej koncepcie je v budúcnosti potrebné uvažovať o združení ďalších stredných škôl.

Tab.G.2.1.1.3-1 Stredné školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/2006

Názov zariadenia	adresa	počet študentov	
Gymnázium	Školská 234/8	842	
Obchodná akadémia	Jesenského 259/6	553	
Stredná zdravotn. škola	Odborov 244/8	239	
Stredná priem. škola	Slov. partizánov 1132/52	686	
SOU stavebné	Slov. partizánov 1129/49	552	
SOU strojárske	Športovcov 341/2	809	
Učilište strojárske	Športovcov 341/2	30	
Spolu		3.711	
Štátna jazyková škola	Jesenského 259/6	853	
Domov mládeže pri SOU stavebnom	Slov. partizánov 1129/49	22	84
Domov mládeže pri SOU strojárskom	Športovcov 341/2	33	105

*Zdroj: ÚIPŠ, *kapacita lôžok v Domovoch mládeže - VÚC Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor školstva, športu a kultúry*

V školskom roku 2005/2006 navštevuje stredné školy spolu 3.711 študentov, na jednu triedu pripadá 29 žiakov. Za posledných 5 rokov (v rokoch 2000-2005) narástol počet žiakov na stredných školách o 645 žiakov, t.j. o 21 %.

Ubytovanie poskytujú študentom stredných škôl 2 Domovy mládeže, ktorých kapacita spolu predstavuje 189 lôžok (ubytovaných študentov je na nich len 55).

Vzhľadom na súčasné potreby sú stredoškolské zariadenia postačujúce. Problémom je nedostatok financií na údržbu budov.

ÚPN však v návrhovom období navrhuje vybudovanie osobitného odborného učilišťa pre cca 80-120 žiakov v rámci areálu bývalých Považských strojární, ako aj dobudovanie stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov.

Celkove ÚPN počíta s komplexným riešením zabezpečenia študijných a učebných odborov stredného školstva v súčinnosti s mestom Púchov.

G.2.1.1.4. Špeciálne školy

Zo špeciálneho školstva sa v Považskej Bystrici nachádza Špeciálna ZŠ internátna na Podhorskej ceste nad OS SNP, ktorej súčasťou je Praktická škola a Špeciálno-pedagogická poradňa. Žiaci tohto zariadenia sú ubytovaní v prenajatých priestoroch a v budúcnosti je záujem vybudovať vlastný internát v rámci areálu.

Ďalším špeciálnym zariadením je Pedagogicko-psychologická poradňa na Komenského ulici.

Tab.G.2.1.1.4-1 Špeciálne školské zariadenia v meste Považská Bystrica v roku 2005

Druh zariadenia	Adresa	Počet žiakov
Špeciálna ZŠ internátna: - Špeciálna ZŠ internátna - Praktická škola - Špeciálno-pedagogická poradňa	Sídl. SNP 1653/152	 123 11 85
Pedagogicko-psychologická poradňa	Komenského 106/2	

Zdroj: ÚIPŠ, Krajský školský úrad v Trenčíne

G.2.1.1.5. Doplnkové vzdelávacie zariadenia

Na území mesta Považská Bystrica zabezpečujú doplnkové vzdelávanie detí a mládeže 3 základné umelecké školy (ZUŠ), z toho jedna súkromná, centrum voľného času a školské stredisko záujmovej činnosti, ktoré navštevuje spolu 2.662 detí.

Tab.G.2.1.1.5-1 Doplnkové vzdelávacie zariadenia – september 2005

Názov zariadenia	Adresa	Počet detí
Základná umelecká škola	Jesenského 246/10	569
Základná umelecká škola	M. R. Štefánika 2	634
Súkromná ZUŠ	M. R. Štefánika 245/9	657
Centrum voľného času	Lánska 942/55	319
Školské stredisko záujmovej činnosti pri ZŠ sv.Augustína	Moyzesova 1	483
Spolu		2.662

Zdroj: ÚIPŠ

V tabuľke uvedené Centrum voľného času sa orientuje najmä na činnosť v mimoškolskom čase. Ponúka pre deti a mládež možnosti užitočného trávenia voľného času na základe vlastného výberu a podľa záujmov potrieb vlastnej sebarealizácie v oblasti vedy a techniky, tvorby a ochrany životného prostredia, estetiky, spoločenskej výchovy a zábavy, kultúrno-výchovnej činnosti, pohybových aktivít, športu, turistiky, propagácie a práce s mládežou. Okrem tejto pravidelnej činnosti usporadúva Centrum voľného času aj príležitostné podujatia (karnevaly, súťaže...).

Okrem spomenutých školských zariadení sa v centre na Úrade práce nachádza školiace stredisko Inštitút vzdelávania, ktoré prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích podujatí zabezpečuje zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikácie, realizáciu vzdelávania v oblasti individuálnych záujmov občanov a pod.

Na ulici M. R. Štefánika sa nachádza Akadémia vzdelávania zameraná na jazykové kurzy, kvalifikačné kurzy, semináre, konzultačné a aplikačné formy.

Komplexné poradenské, informačné a vzdelávacie služby, najmä pre začínajúcich podnikateľov a pre existujúce malé a stredné podniky, poskytuje Regionálne poradenské a informačné centrum na Námestí A. Hlinku.

Na Jesenského ulici 259/6 sa nachádza Štátna jazyková škola so 6 pedagógmi, 36 triedami a 853 študentmi v školskom roku 2005/2006.

G.2.1.1.6. Vysokoškolské vzdelávacie zariadenia

Z vysokého školstva sa v meste Považská Bystrica na Školskej ulici nachádza detašované pracovisko Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity (denné bakalárske štúdium), v ktorom v učebnom roku 2005/ 2006 študovalo 89 študentov. ÚPN počíta v návrhovom období s jeho ďalším rozvojom v nadväznosti na rozvoj vedecko-výskumnej základne priemyslu v meste.

G.2.1.2. Zdravotníctvo

V zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešla s účinnosťou od 1.1.2003 do zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja Nemocnica s poliklinikou II. typu Považská Bystrica a Stredná zdravotná škola.

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v meste Považská Bystrica Nemocnica s poliklinikou (NsP). Pretože dané zariadenie slúži obyvateľom celého okresu, uvádzame z hľadiska saturácie potrieb obyvateľov v nasledujúcej tabuľke prepočet za celý okres Považská Bystrica:

Tab.G.2.1.2-1 Organizácia zdravotníckej starostlivosti v okrese Považská Bystrica - r.2003

	Okres Považská Bystrica	Trenčiansky kraj	SR
Ambulantná starostlivosť			
- počet lekárskych miest	101.50	995.18	9 548.04
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	15.50	16.31	17.44
- počet stacionárnych miest	8	156	1 411
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyvateľov	1.2	2.6	2.6
Ústavná starostlivosť vrátane ambulantných častí			
- počet lekárskych miest	105.33	635.36	8 768.91
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	16.25	10.55	16.30
- počet postelí ústavnej starostlivosti	507	3 517	19 916
- počet postelí ústavnej starostlivosti na 10.000 obyv.	78.2	58.4	74.2
- počet stacionárnych miest	-	49	480
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyv.	-	0.8	0.9
Primárna starostlivosť			
Praktickí lekári pre dospelých			
- počet lekárskych miest	21.88	255.40	2 240.07
- na 10.000 dospelých	4.50	5.47	5.47
Praktickí lekári pre deti a dorast			
- počet lekárskych miest	12.20	128.89	1 182.36
- na 10.000 dospelých	7.53	9.51	9.21
Dorastoví lekári			
- počet lekárskych miest	-	2.70	17.57
- na 10.000 dorastu	-	0.37	0.27
Gynekológovia			
- počet lekárskych miest	5.40	58.45	514.72
- na 10.000 žien	1.63	1.90	1.86
Stomatológovia			
- počet lekárskych miest	26.20	246.82	2 555.23
- na 10.000 obyvateľov	4.04	4.10	4.75

Zdroj: Zdravotnícka ročenka SR 2003, www.uzis.sk, Bratislava 2004

Porovnaním okresných údajov s celoslovenským priemerom vykazuje okres Považská Bystrica nižšie hodnoty v ambulantnej starostlivosti a primárnej starostlivosti (v prepočte lekárskych miest na 10 000 obyvateľov).

Vyššie hodnoty ako má celoslovenský priemer vykazuje v ústavnej starostlivosti (v prepočte počtu postelí ústavnej starostlivosti na 10 000 obyvateľov).

Vzhľadom na vypracovanú „Koncepciu poskytovania zdravotnej starostlivosti v SR“ (vláda SR ju vzala na vedomie 28.1.2004), ktorá poukazuje na prezamestnanosť zdravotníckeho personálu na Slovensku, predovšetkým lekárov, nie je potrebné v Považskej Bystrici zvyšovať počet lekárskych miest.

V roku 2000 bola stavebne dokončená a dňa 15.3.2001 daná do užívania časť pavilónu Liečebne dlhodobo chorých s kapacitou 98 lôžok.

V meste Považská Bystrica pôsobia tieto zdravotnícke zariadenia: NsP, jedna neštátna dialyzačná liečba, 7 neštátnych lekární, 3 výdajne zdravotníckych pomôcok, 91 ambulancií, 18 laboratórií zubných techník, 1 agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS RADOS, Regionálny ústav verejného zdravotníctva, Stredná zdravotná škola, privátna gynekologická klinika.

Tab.G.2.1.2-2 Prehľad siete zdravotníckych zariadení v meste Považská Bystrica – r.2004

Druhy zariadení, druhy - útvary v zariadeniach	Druhy zariadení			
	počet zariadení			
	zdravotníckych zariadení[2)]	pracovných miest samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov[3)]	postelí ústavnej zdravotnej starostlivosti	miest pre pacientov v špecializovaných zariadeniach ambulantnej starostlivosti[4)]
Zdravotnícke zariadenia spolu[7)]	125	210,07	477	18
Ambulantná zdravotná starostlivosť	114	96,2	x	8
ambulancie	91	92	x	x
lekárska služba prvej pomoci	-	-	x	x
agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti	1	-	x	x
záchranná zdravotná služba	-	-	x	x
špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti[8)]	-	-	x	-
dialyzačné strediská - samostatné zdravotnícke zariadenia	1	2	x	8
SVLZ	2	1,2	x	-
zubné techniky	18	-	x	x
polikliniky	-	-	x	-
ostatné zariadenia kombinovanej ambulantnej starostlivosti	1	1	x	-
Ústavná zdravotná starostlivosť (vrátane ambulantných častí)	1	107,87	477	10
Lekárenská starostlivosť	10	6	0	0
lekárne	7	6	x	x
výdajne zdravotníckych pomôcok	3	-	x	x

Zdroj: ÚZIŠ, Ročný výkaz S (MZ SR) 1-01 o sieti zdravotníckych zariadení - rok spracovania 2004

V návrhovom období počíta ÚPN najmä s rekonštrukciou a skvalitňovaním služieb súčasných areálov zdravotníctva, ako aj so zabezpečením základnej zdravotnej starostlivosti v podobe zdravotných stredísk rozložených rovnomerne na celom území mesta pri zohľadnení navrhovanej bytovej výstavby.

G.2.1.3. Sociálna starostlivosť

V štruktúre vybavenostných zariadení sociálnej starostlivosti na území mesta Považská Bystrica sú tieto zastúpené detskými jasľami, domom dôchodcov, azylovým domom a klubom dôchodcov.

Na území mesta sa v súčasnosti nachádzajú dvoje detské jasle (v OS Rozkvet a na Dukelskej ulici), v ktorých je spolu 32 detí. Detské jasle sú v jednej budove spolu s MŠ.

Tab.G.2.1.3-1 Detské jasle na území Považskej Bystrice v r. 2005

P.č.	Adresa	Počet detí
1	Rozkvet 2024	16
2	Dukelská (Lánska)	16

Zdroj: MÚ Považská Bystrica

Pre starších obyvateľov mesta sú k dispozícii: Dom dôchodcov a Dom-penzión pre dôchodcov, ktoré spolu poskytujú 195 miest. V návrhovom období počíta ÚPN s vybudovaním ďalšieho domova dôchodcov s cca 50-80 miestami, ako aj s budovaním klubov a jedální pre dôchodcov.

Z ďalších zariadení sociálnej starostlivosti sú to: charitný detský dom, v ktorom bolo v roku 2005 umiestnených 25 detí, a azylové centrum s 20 miestami.

Spoločenský kontakt a služby obyvateľom v poproduktívnom veku umožňujú na území mesta 3 zariadenia klubu dôchodcov so 158 členmi v r. 2005.

Tab.G.2.1.3-2 Zariadenia sociálnej starostlivosti na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita
DD a SC	Zakvášov 1935/453	160 lôžok
Domov dôchodcov	Lánska 957/32	35 lôžok
Detský charitný dom	SNP 1451/61	25 detí
Útulok – azylové centrum pre bezdomovcov	Mládežnícka 322	20 miest
Klub dôchodcov Strojárenská štvrť	Mládežnícka ul. 324	70 členov
Klub dôchodcov Kpt. Nálepku	Kpt. Nálepku 560/2	43 členov
Klub dôchodcov Kuzmányho	Kpt. Nálepku 560/2	45 členov

Zdroj: MÚ v Považskej Bystrici

V trendoch rozvoja sociálnej starostlivosti sa začína uplatňovať potreba komplexného prepojenia zdravotníctva so sociálnou starostlivosťou. ÚPN preto v Považskej Bystrici počíta s vybudovaním najmä stanice opatrovateľskej služby, zariadenia chráneného bývania, domova osamelých rodičov s cca 50 miestami, útulkov, krízových stredísk, resocializačného a rehabilitačného strediska podľa potreby, resp. rozšírením kapacít detských domovov, zriadením zariadenia pestúnskej starostlivosti a pod. Pre tieto účely rezervuje novú plochu pri NsP.

Do r. 2020 bude potrebné, vzhľadom na pokračujúci trend starnutia obyvateľstva, počítať najmä so zvýšenými nárokmi na zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov.

G.2.1.4. Kultúra

Vybavenostnú sieť zariadení kultúry ma území mesta reprezentujú zariadenia miestnej a mestskej kultúry, ktoré sú doplnené i zariadeniami regionálneho významu.

Zariadenia kultúry reprezentujú na území mesta nasledovné zariadenia:

Tab.G.2.1.4-1 Zariadenia kultúry na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Milochov		170
KD Dolný Moštenec		60
KD Horný Moštenec		180
KD Podmanín		70
KD Praznov		70
KD Zemiansky Kvašov		60

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Považská Teplá		70
KD Považské Podhradie		100
KD Šebešťanová		150
KD Podvažie		150
PX Centrum SNP		70
Kino Mier		412
Amfiteáter		700 (nie je v prevádzke)
Považská knižnica	• Ľ. Štúra • OS SNP • OS Rozkvet • Lánska – špecializované hudob. odd., detská literatúra, odd. pre nevidiacich	* Počet knižných jednotiek - 112.781 * Zaregistrovaní čitatelia – 6.178
Vlastivedné múzeum	v súčasnosti je presťahované z kaštieľa v Orlovom do kaštieľa v Jasenici	

Zdroj: Mestský úrad Považská Bystrica,
** údaje z r. 2003 - Mestská a obecná štatistika, ŠÚSR*

Považská knižnica má regionálne kompetencie – spadajú pod ňu okresy Považská Bystrica, Ilava a Púchov.

V renesančnom kaštieli zo 17.stor. v MČ Orlové donedávna sídlilo Vlastivedné múzeum (botanické, zoologické a etnografické zbierky, viac ako 20.000 druhov predmetov) s regionálnou pôsobnosťou, ktoré je v súčasnosti presťahované do obce Jasenica, kde má prenajaté priestory v rekonštruovanom kaštieli. ÚPN v návrhovom období predpokladá návrat múzea do kaštieľa v Orlovom, v rámci kaštieľa zriadenie galérie a v rámci areálu vybudovanie malej botanickej záhrady.

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici je štátnou príspevkovou organizáciou, svoje aktivity plní v územnej pôsobnosti okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava. Činnosťou sa metodicky a organizačne podieľa na rozvoji: miestnej kultúry, na uchovávaní a sprístupňovaní hodnôt tradičnej ľudovej kultúry, výchovno-vzdelávacej a záujmovej umeleckej činnosti; odborne a organizačne spolupracuje pri realizácii kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru; úzko spolupracuje s ďalšími kultúrnymi inštitúciami, špecifickými zariadeniami, miestnou samosprávou, školami všetkých stupňov, spolkami a záujmovými organizáciami.

Od 1. apríla 2002 prešlo zo zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Trenčíne pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK:

- Vlastivedné múzeum Považská Bystrica – Orlové,
- Považská knižnica Považská Bystrica,
- Považské osvetové stredisko Považská Bystrica.

O zábavu a kultúrne vyžitie občanov sa v meste stará mestská organizácia PX Centrum. Tvorivosť detí a mládeže rozvíjajú: Centrum voľného času, dve ZUŠ a jedna súkromná ZUŠ.

Z dôvodov lepšieho ekonomického využitia finančne náročnej prevádzky zariadení kultúry bola aj v meste Považská Bystrica časť uvedených zariadení prenajatá, to znamená, že sú v nich prevádzkované aj iné funkcie, ktoré nie sú orientované na kultúrno-výchovné a vzdelávacie činnosti (súkromné firmy, predajne, atď.).

ÚPN v návrhovom období predpokladá výstavbu nových zariadení kultúry na základnom až obvodovom stupni v obytnom území so sústredenou súčasnou alebo navrhovanou obytnou zástavbou, budovanie nových zariadení kultúry na celomestskom stupni najmä v priestore CMZ.

Sakrálne stavby riešeného územia reprezentujú štyri rímsko-katolícke kostoly: farský kostol Navštívenia Panny Márie na Nám. A. Hlinku, kostol Sedembolestnej Panny Márie v Považskej Teplej, kostol Povýšenia sv. Kríža v Praznove, kostol sv. Ladislava v Považskom

Podhradí a kaplnka sv. Heleny na sídlisku Rozkvet. Na Školskej ulici sa nachádza Evanjelický chrám, a.v.

S novými sakrálnymi zariadeniami počíta ÚPN podľa vypracovaných UŠ najmä v OS SNP a Rozkvet.

G.2.1.5. Telesná kultúra

Pre športovo-rekreačnú činnosť obyvateľov je na území mesta Považská Bystrica k dispozícii cca 25 ha športovo-telovýchovných plôch. Tieto predstavujú plochy športových areálov telovýchovných jednôt, záujmových združení a klubových telovýchovných aktivít.

V meste Považská Bystrica športovú činnosť zabezpečuje predovšetkým organizácia Mestské športové kluby. Hlavnou úlohou spoločnosti je prevádzkovanie objektov krytej plavárne, zimného štadióna, športovej haly, letného kúpaliska a Relax club-u, ktoré sú, rovnako ako všetky pozemky v športovom areáli, vlastníctvom mesta,.

Okrem uvedených športovo-telovýchovných areálov sú na území mesta disponibilné plochy školskej telovýchovy, ktoré však majú pre širokú verejnosť obmedzený prístup. Sú to plochy ihrísk a školské telocvične základných a stredných škôl.

Tab.G.2.1.5-1 Vybrané zariadenia telovýchovy a športu a ich kapacity

Názov zariadenia	Lokalita	Kapacita / druhy zariadení
Futbalový štadión + 2x cvičné ihriská, samostatné futbalové ihrisko	v športovom areáli MŠK	
Športová hala SNP	medzi OS Lány a OS SNP	hracia plocha s rozmerom 40x20 m, možnosť hrania všetkých druhov loptových hier, cca 1.400 miest + sauna, vírivá vaňa, fitnes, solarium, masáže, bar
Tenisové kluby - Spartak a Prima	v rámci športovej zóny MŠK	8 otvorených antukových kurtov, krytá tenisová hala, klubovňa, posilňovňa
Zimný štadión	v rámci športovej zóny MŠK	966 miest na sedenie, 1500 miest na státie
Futbalové ihriská v okrajových mestských častiach	• Milochov • Orlové (2x) • Podmanín • Podvažie • PovažskáTeplá • Šebesťanová	
Krytá plaváreň	v rámci športovej zóny MŠK	25 m bazén, kapacita hľadiska 100 miest
Letné kúpalisko	v mestskej časti Lány	44 m bazén, kapacita cca 1.200 návštevníkov
Slovenský rybársky zväz	• pstruhové vody – Manínsky potok, Domanižanka • mimopstruhové vody – Váh	
Motokrosová trať	mimo územia Považskej Bystrice v obci Sverepec	
Šachový klub Považské Podhradie	Dom kultúry Považské Podhradie	
Stolnotenisový klub TTC Považská Bystrica		
Horolezecký klub MANÍN		
Maloplošné ihriská	základné a stredné školy, telovýchovné jednoty	

Podrobnejšie je odvetvie telovýchovy a športu popísané v kapitole H. Rekreácia, šport a turizmus.

G.2.1.6. Verejná administratíva a správa

Zariadenia verejnej administratívy a správy reprezentujú zariadenia štátnej správy a samosprávy, a to:

- Obvodný úrad v Považskej Bystrici,
- Mestský úrad Považská Bystrica,
- Daňový úrad,
- Štátny okresný archív,
- finančné inštitúcie,
- notárske úrady,
- poštové úrady,
- polícia (Okresné veliteľstvo PZ SR, Obvodné oddelenie PZ SR, Mestská polícia, Hraničné oddelenie PZ SR)
- požiarna ochrana.

Finančné služby na území mesta (lokalizované najmä v centre) zabezpečujú:

- banky, a to:
  - ČSOB, a.s.
  - OTP, a.s.
  - Istrobanka, a.s.
  - Prvá komunálna banka, a.s.
  - Tatrabanka, a.s.
  - VÚB, a.s.
  - Poľnobanka, a.s.
  - UNI banka, a.s.
  - Dexia Banka
- poisťovne, a to:
  - AMSLICO, Prvá americko-slovenská poisťovňa, a. s.,
  - Poisťovňa tatra, a.s.
  - Univerzálna banková poisťovňa, a. s.,
  - Slovenská poisťovňa, a.s.
  - Uniqua poisťovňa, a.s.
- sporiteľne, a to:
  - Prvá stavebná sporiteľňa,
  - Slovenská sporiteľňa.

G.2.2. Komerčné vybavenie

Komerčné vybavenie (maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie a služby) reprezentujú zariadenia, ktorých kapacitný rozsah a druhovú štruktúru by mal regulovať trh ponukou a dopytom. V tejto oblasti občianskeho vybavenia sa ako prvá začala transformácia ekonomiky na trhové hospodárstvo, keď sa malou privatizáciou začal štátny sektor profilovať na sektor súkromný. V súčasnom období sa práve uvedená časť občianskeho vybavenia vyznačuje dynamickým procesom zmien nielen z aspektu vlastníckych vzťahov, ale sú sledovateľné najmä zmeny štrukturalizácie vybavenostných druhov, rozvoj nových druhov zariadení, resp. rozširovanie jestvujúcich vplyvom pôsobenia trhových mechanizmov. V súčasnosti zároveň ale absentujú údaje, ktoré by v exaktnej forme vypovedali o stave a zmenách v sieti komerčného vybavenia s príslušnými kapacitnými parametrami jednotlivých druhov.

Kapacity komerčného vybavenia sú zastúpené najmä v mestskom centre, čo súvisí jednak s pohybom obyvateľov, ako aj s disponibilnými priestormi, ktoré boli ponukou na prenájom, resp. odkúpenie od bývalých štátnych podnikov obchodu a služieb.

Územné rozloženie komerčnej vybavenosti a ponuka druhovej štruktúry jej jednotlivých vybavenostných zariadení, to znamená maloobchodu, služieb a verejného stravovania a ubytovania v súčasnosti potrebám mesta vyhovuje.

Pre potreby obyvateľstva a návštevníkov v r. 2004 slúžilo 124 predajní potravinárskeho tovaru, 108 predajní zmiešaného tovaru, 84 zariadení pohostinstiev, 352 predajní nepotravinárskeho tovaru a 10 ubytovacích zariadení (hotel, penzióny, turistická ubytovňa, chatová osada, autokemping) s celkovou kapacitou 780 lôžok[1].

Tab.G.2.2-1 Zariadenia komerčného vybavenia v meste Považská Bystrica k 31.12.2004

Zariadenia komerčnej vybavenosti v meste Považská Bystrica k 31.12.2004	Počet zariadení, kapacita
Predajne potravinárskeho tovaru	124
- z toho supermarkety	4
Predajne zmiešaného tovaru	108
Obchodné domy a nákupné strediská	4
- z toho hypermarkety	
Pohostinské odbytové strediská	84
Predajne nepotravinárskeho tovaru	352
Predajne pohonných látok	7
Predajne motorových vozidiel	9
Zariadenia na údržbu a opravu motorových vozidiel	21
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	19
Zariadenia na predaj , údržbu a opravy motocyklov, mopedov, ich súčiastok a príslušenstva	2
Hotely (motely, botely) *** až *	4
- lôžka v hoteloch (moteloch, boteloch) *** až *	322
Penzióny ***až *	1
- lôžka v penziónoch *** až *	120
Turistické ubytovne ** a *	1
- lôžka v turistických ubytovniach ** a *	50
Chatové osady *** až *	1
- lôžka v chatových osadách *** až *	150
Kempingy *** až *	1
- miesta na voľnej ploche v kempingoch *** až *	50
- lôžka v kempingoch *** až **	81
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	1
- lôžka v ostatných hromadných ubytovacích zariadeniach	12
Ubytovanie v súkromí – izba, objekt, prázdninový byt *** až *	1
- lôžka v izbách, objektoch a prázdninových bytoch pri ubytovaní v súkromí *** až *	5
videopožičovne	13

Zdroj: Ročný výkaz o vybraných ukazovateľoch regionálnej štatistiky za r. 2004 (podklady pre MOŠ), ŠÚ SR

G.2.3. Špecifické služby

Špecifickými službami pre obyvateľstvo sú domy smútku a cintoríny, ktoré na území mesta predstavujú kapacitu cca 9,6 ha plochy pozemkov. Ich rozloženie na území mesta je nasledovné:

[1] *Rozdielny údaj uvádzaný v kapitole H. je novší (za r. 2007) a vyjadruje zatiaľ najreálnejší stav ubytovacích kapacít v meste Považská Bystrica(11 zariadení, 864 lôžok)..*

Tab.G.2.3-1 Cintoríny a ich kapacita na území mesta Považská Bystrica v r. 2005

	MČ	ZSJ	počet hrobových miest		počet urien		priem.počet úmrtí za rok	plocha cintorína (m^2)
			obsadených	voľných	obsadených	voľných		
1	Dolný Moštenec		407	34			6	3.900
2	Horný Moštenec		302	165			4	3.260
3	Milochov	Dolný Milochov	609	5			8	3.400
4	Orlové		455	120	1		7	3.775
5	Podmanín	Podmanín nový	256	215			5	3.323
		Podmanín starý	160	pochová-vanie len do starých hrobov				1.182
6	Podvažie		438	80			6	3.240
7	Považská Bystrica	Nový cintorín Jelšové	1618	1048	161	382*	188	26.664
		Starý cintorín Pov. Bystrica	4558	42				22.572
8	Považská Teplá	Starý cintorín	201	-			13	4.103
		Nový cintorín	617	14				5.800
		plánované rozšírenie		655		29		
12	Vrtižer	Vrtižer	163	190				1.941
9	Považské Podhradie	starý - pod cestou	428	0				2.329
		nový + st. Časť	73	273		26		3.929
10	Praznov		419	186			7	4.185
11	Šebešťanová		454	20			6	2.071
13	Zemiansky Kvášov		173	12			3	762
Považská Bystrica - mesto spolu			11 331	3 059	162	55	253	96.436

** po doplnení ďalších dvoch okruhov v urnovom háji (podľa štúdie Ing. arch. M. Fecaninovej, 1995), v súčasnej dobe je voľných cca 83 miest pre urny*

Zdroj: MsÚ Považská Bystrica

V návrhovom období počíta ÚPN s rozšírením centrálneho cintorína v Jelšovom podľa vypracovanej štúdie, resp. s vybudovaním malého krematória v rámci areálu. Starý mestský cintorín, ako aj cintoríny v jednotlivých MČ by mali byť postupne (výhľadovo) prebudované na areály špeciálnej verejnej zelene pietneho charakteru.

G.2.4. Vyhodnotenie občianskeho vybavenia mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí a návrh dobudovania / vybudovania nových zariadení

V roku 2002 vydalo MŽP SR metodickú príručku pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie ŠTANDARDY MINIMÁLNEJ VYBAVENOSTI OBCÍ, ktorá okrem iných materiálov vychádzala najmä z dokumentu Návrh štandardov minimálnej vybavenosti miest vo väzbe na reformu verejnej správy (spracovaný na základe uznesenia vlády SR č.30/2000).

Príručka rámcovo stanovuje druh, počet a kapacitu zariadení vybavenia najvýznamnejších funkčných zložiek v rámci organizmu obce v členení na bývanie, občianske vybavenie a zeleň.

Vzhľadom na výhľadový počet obyvateľov v roku 2020 (50.000 obyv. podľa 1. variantu) potrebuje mesto Považská Bystrica nasledovné zariadenia občianskeho vybavenia:

Tab.G.2.4-1 Vybavenie mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí (50.000 obyvateľov v roku 2020)

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce	Materská škola	deti / trieda	max. 20-25						
		dostupnosť	400m						
postačujúce	Základná škola	žiak / trieda	pre I.st. 12 – 23 – pre 1. ročník max. 23, pre II st. 15, max. 29						
		dostupnosť	500 – 800 m						
dobudovať 1 zariadenie s cca 40 miestami / v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP	Špeciálna materská škola	deti/trieda		min. 6, max. 8					
postačujúce	Školské stredisko záujmovej činnosti	žiak / trieda		15-30	15-30	15-30	15-30	15-30	15-30
postačujúce	Pomocná škola	žiak / trieda			5 – 8				
postačujúce	Gymnázium	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredná odborná škola	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredné odborné učilište	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Špeciálna škola	žiak / trieda				min.10			
postačujúce	Štúdium popri zamestnaní na strednej škole	žiak / trieda				15 - 30			
dobudovať 1 zariadenie pre cca 80 - 120 žiakov / podľa potreby v rámci areálu bývalých PS	Osobitné odborné učilište	žiak / trieda				8 - 12			
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko praktického vyučovania	žiak / trieda							
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko odbornej praxe	žiak / skupina				5 – 7 (postihnutí)			
postačujúce	Špeciálno-pedagogická poradňa					zariadenie sa zriaďuje pri špeciálnych školách, príp. ako samostatný subjekt			
postačujúce	Stredisko služieb škole								
	Detské integračné centrum								
postačujúce	Pedagogicko-psychologická poradňa	spádové územie				30 000 obyv.			

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce (jestvujúce zariadenie v Milochove)	Škola v prírode	žiak / trieda				navštevujú ju deti z materských škôl, špeciálnych materských škôl, základných škôl, špeciálnych základných škôl a pomocných škôl			
postačujúce	Detské domovy – výchova	výchovná skupina					v detskom domove internátneho typu:15 maloletých		
dobudovať podľa potreby / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO		rodinná bunka					min. dve bunky 8 – 10 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	Osobitné výchovné zariadenia: • detské výchovné ústavy	výchovná skupina					min. 3 skupiny 15 maloletých pre mládež mentálne postihnutú je v jednej skupine 12 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	• výchovné ústavy pre mládež	výchovná skupina					najmenej 3 výchovné skupiny 15 maloletých		
VŠ v podobe detašovaných pracovísk budovať podľa potreby v nadväznosti na rozvoj VVZ priemyslu	Vysoké školy								

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce	Ihrisko veľkoplošné (viac ako 2000 m^2 celk. plochy)	Futbal ihrisko [m]	1x90/45	1x100/65 2000div.	1x100/65 3000div.	1x 100/65 3000div.	1x105/70 3000div.	2x105/70 3000div.	3x105/70 3000div.
postačujúce		FI cvičné			1x100/65	1x100/65 1x90/45	1x100/65 2x90/45	3x100/65 3x90/45	5x100/65 5x90/45
postačujúce		poz. hokej, rugby ihr.						3	5
postačujúce **existujúce školské ihriská rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou**	Ihrisko maloplošné (menej ako 2000 m^2)	počet zariadení	5	15	30	50	70	90	110
jestvujúce zariadenia ZŠ a SŠ rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou	ĽA zariadenia	dráha [m]	1x100	1x250	1x333	1x400	1x333 2x400	2x333 2x400	3x333 2x400
postačujúce	Tenis	ústredné ihr.				1	1	1	1
dobudovať cca 10 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		závodné ihr.			3	5	10	20	30
dobudovať cca 30 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		cvičné ihr.	2	5	10	10	20	30	40

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
postačujúce	Športový štadión	FŠ [m]			1x105/70 7000div.	1x105/70 7000div.	1x105/70 15000div.	2x105/70 15000div.	3x105/70 15000div.
postačujúce	Telocvičňa	[m]	1x12/24 (vrát. školských)	2x12/24	2x12/24 1x18/30	2x12/24 2x18/30	3x12/24 3x18/30	5x12/24 5x18/30	10x12/24 7x18/30 5x18/36
dobudovať **- 1x24/42 3000div. / Rozkvet** **- 2x18/36 600div. / Sever, Jelšové**	Športová hala	[m]		1x18/30	1x18/36 600div.	1x24/42 1500div.	1x24/42 3000div. 1x24/42 1500div. 1x 18/36 600div.	1x24/42 3000div. 2x24/42 1500div. 2x18/36 600div.	2x24/42 3000div. 3x24/42 1500div. 3x18/36 600div.
dobudovať 1x25/15 / Rozkvet, alt. Orlové)	Otvorený plavecký bazén	[m]	*(1x25/15)**	1x25/15	1x25/15	2x15/15	1x50/21 1x15/15	1x50/21 2x25/15	2x50/21 3x25/15
dobudovať 2x25/15 / Rozkvet, SNP	Krytý plavecký bazén	[m]		*(1x15/15)**	*(1x15/15)**	1x15/15	2x 15/15	3x15/15	5x15/15
dobudovať / v rámci areálu MŠK, resp. v MČ Rozkvet alebo Sever (Vŕbie)	Otvorená ľadová plocha	[m^2 norm. plochy]	1x2200	1x2200	1x2200	1x2900	1x2900	2x2900	3x2900
dobudovať 1x10000 (Rozkvet)	Zimný štadión otvorený	[m^2 norm. plochy]			*(1x10000)**	*(1x10000)**	1x10000	1x10000	1x10000
postačujúce	Zimný štadión krytý	[m^2 norm. plochy]						1x10000	1x10000 10000div.
vo viacerýchMČ odporúčame dobudovať nasledovné zariadenia: ***- squash*** ***- posilňovňa / fitnescentrum*** ***- kolkáreň / bowlingová hala***	***Poznámka:*** *(x)* - výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*								

ZDRAVOTNÍCTVO	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
dobudovať minimálne 43 zariadení v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Lány, Rozkvet, SNP, Hliny, Sever, Západ (Jelšové)...	Ambulancie primárnej zdravot. starostlivosti	min. počet zariadení	2	4	8	30	48	80	460
		priemerný poč. zar.	7	13	22	44	68	118	589
	Ambulancie sekundárnej zdravotníckej starostlivosti	min. počet zariadení	1	1	1	23	27	54	304
		priemerný poč. zar.	1	10	15	37	54	84	450
dobudovať 2 zariadenia v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Rozkvet, Hliny...	Lekárne	min. počet zariadení	1	1	1	3	6	9	40
		priemerný poč. zar.			2	8	11	47	68
-	NsP a nemocnice I. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(0,8)**	*(0,8)**	*(0,8)**			*(0,8)**
postačujúce	NsP a nemocnice II. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(3,0)**	*(3,0)**	3,0	3,0	*(3,0)**	*(3,0)**
-	NsP a nemocnice III. typu**	lôžka/1000obyv. SR						1,5	1,5
	Poznámka: *(x)* - odporúčaná vybavenosť* ***- V zmysle návrhu štandardov minimálnej vybavenosti krajských a okresných miest, MŽP SR, november 1999*								

SOCIÁLNE SLUŽBY	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▾ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▴ 100
dobudovať cca 50-80 miest v DD / Lány - pri NsP)	Domov soc. služieb*	počet miest/1000ob.	1,8	1,8	2,1	2,1	2,1	2,6	3,0
	Domov dôchodcov*	počet miest/1000ob.	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,4	3,0
	Domov – penzión pre dôchodcov*	počet miest/1000ob.	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8
dobudovať 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP)	Klub dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	2	4	10
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Jedáleň pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	4
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Stredisko osobnej hygieny	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Práčovňa pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie s 20 miestami / Lány - pri NsP	Zariad. chráneného bývania	min. počet zariadení						1	1
postačujúce	Detský domov	min. počet zariadení						1	1

SOCIÁLNE SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▼ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▲ 100
dobudovať min. 1 zariadenie s 50 miestami / Lány - pri NsP	Domov pre osamelých rodičov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie pestúnskej starostlivosti	min. počet zariadení			1	1	1	1	3
zvýšiť kapacitu zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Útulok	min. počet zariadení					1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Krízové stredisko	min. počet zariadení				1	1	2	3
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Resocializačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Rehabilitačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie opatrovateľskej služby	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	3-4
	Poznámka: **-Orientačný štandard: počet miest v zariadení/1 000 obyv. miest, zohľadňujúci súčasný stav*								

Navrhované zariadenia nie sú v rozpore s Koncepciou sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva Trenčianskeho samosprávneho kraja, tak ako ju vypracoval Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja - odbor sociálnych služieb - v r. 2002

MALOOBCHOD	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce	Malý supermarket 400-1000 m^2	min. počet zariadení	*(1)**	1	1	2	3	4	5
dobudovať min. 1 zariadenie / OS Rozkvet – MČ Hliny	Veľký supermarket 1000-2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	2	3	4
postačujúce (Hypernova)	Malý hypermarket 2500-5000 m^2	min. počet zariadení				1	2	3	4
postačujúce (OD TESCO)	Veľký hypermarket 5000-10000 m^2	min. počet zariadení						1	2
dobudovať podľa potreby / centr. časť mesta, alt. OS Rozkvet, OD TESCO	Hobby market 1000 m^2 a viac	min. počet zariadení			*(1)**	1	1	2	3
postačujúce (OD PRIOR)	Menší OD a NS do 2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
postačujúce	Diskontná predajňa 400-1000 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
	Predpoklad. vývoj plošného štandardu		0,90	0,93	0,95	0,96	0,97	1,10	1,20
	Súč. stav		0,41	0,37	0,37	0,35	0,36	0,58	0,70
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *Spádové územie pre hypermarket: od 50 000 obyvateľov* *Spádové územie pre menší hypermarket a supermarket: nad 25 000 obyvateľov* *Výstavba jednotlivých druhov obchodných prevádzok závisí na konkrétnych podmienkach a je ovplyvnená rôznymi faktormi, akými sú.* – *funkcia a význam sídla* – *spádové územie sídla* – *vzdialenosť sídla od ďalších miest vyššej kategórie* – *miera nezamestnanosti a kúpna sila obyvateľstva a pod.*								

MALOOBCHOD	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **dobudovať podľa potreby / všetky MČ**	reštaurácie I. a II. CS	poč. stoličiek/1000ob.	*(10,0)**	*(10,0)**	10,0	10,0	10,0	15,0	15,0
	reštaurácie III. a IV. CS	poč. stoličiek/1000ob.	20,0 *(10,0)**	20,0 *(10,0)**	15,0	20,0	25,0	25,0	30,0
	vinárne	poč. stoličiek/1000ob.	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	kaviarne	poč. stoličiek/1000ob.	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	45,0	45,0
	hostince	poč. stoličiek/1000ob.	45,0	40,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*								

VEREJNÉ UBYTOVANIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
vybudovať 1 zariadenie s cca 150 lôžkami / v rámci OS Rozkvet	H^{xxxxx,xxxx}	poč. lôžok/1000ob.			*(3,0)**	3,0	3,0	3,0	3,0
dobudovať 1 zariadenie s cca 120- 150 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	H^{xxx,xx,x}	poč. lôžok/1000ob.	8,0	8,0	10,0 *(7,0)**	7,0	9,0	10,0	12,0
dobudovať zariadenia s cca 30 – 50 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Penzióny	poč. lôžok/1000ob.	4,0	4,0	4,0	3,5	3,0	3,0	3,0
postačujúce	Turistické ubytovne**	poč. lôžok/1000ob.	5,0	5,0	5,0	4,0	3,05	3,0	2,0
	Turistická informačná kancelária	poč. lôžok/1000ob.							
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *- s výnimkou Vysokých Tatier a kúpeľov v mestách do 5000 obyvateľov neuvažovať s hotelmi triedy *****,**** *V ďalšom rozvoji ubytovacích kapacít v mestských sídlach neuvažovať s hotelmi triedy *, nanajvýš na okrajoch sídiel ako s tranzitnými zariadeniami* ***- Turistické ubytovne už nemajú v mestách svoje opodstatnenie, preto sa odporúča ich nahradenie vo výhľade kategóriou mládežnícke hostely*								

SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ**	70: činnosti v oblasti nehnuteľností	min. počet zariadení	3,0	4,0	5,0	6,0	7,5	8,0	10,0
	71: prenájom	min. počet zariadení	0,5	0,5	1,0	1,5	1,8	2,0	2,2
	72: počítačové a súvisiace činnosti	min. počet zariadení	1,0	1,0	1,0	1,5	2,0	5,0	10,0
	74: iné obchodné služby	min. počet zariadení	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	55,0
	93: ostatné služby	min. počet zariadení	1,5	2,0	2,5	2,5	3,0	3,5	4,0
	52.7: oprava tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť	min. počet zariadení	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	4,0	5,0
	Poznámka: *- Návrh minimálnych štandardov vychádza z empirických poznatkov a štatistického prieskumu*								

BANKOVÉ INŠTITÚCIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie	min. počet zariadení						1	10
	Hlavná, krajská pobočka, Regionálne stred.,zastúp.	min. počet zariadení						3	10
	Mestská pobočka	min. počet zariadení		1	2	3	5	7	10
	Filiálka	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	3	5
	Expozitúra-	min. počet zariadení		1	1	2	3	5	10
	Zastúpenie	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Detaš. prac., reprezentácia	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

POISŤOVNE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie, Generálne riaditeľstvo	min. počet zariadení						1	10
	Odštepný závod, Regionálne centrum, riad.	min. počet zariadení						5	10
	Agentúra, pobočka	min. počet zariadení			*(1)**	3	5	10	15
	Zastupiteľstvo, obch. kancel.	min. počet zariadení	*(1)**	1	3	5	5	**	**
	Kontaktné miesto	min. počet zariadení	*(1)**	1	2	3	5	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce (Považská knižnica)	Knižnica verejná (multimediálne centrá)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]	*(0,05 – 0,1)**	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1
	Výstavné priestory (výstavné areály a siene)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **- počítať s návratom múzea do kaštieľa Orlové**	Múzeum (s pobočkami)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]			*(0,05)**	0,05	0,05	0,05	0,05
počítať s vybudovaním v rámci kaštieľa Orlové	Galéria (zbierka, s pobočkami)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Divadlo (bábkové, opera, balet, muzikál, činohra, experimentálne divadlo)	zariadenie							
		sedadlá/1000 obyv.					*(7)**	7	7
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Koncertná sála, hudobné sály, tanečné sály	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy + PX-Centrum)	Kultúrne a voľnočasové centrum (PKO-bývalé)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **– vybudovať podľa konkrétnej ponuky podnikateľov / predpoklad lokalizácie v CMZ**	Viacúčelová hala	zariadenie							
		[m^2/obyv.]					*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**
postačujúce **– s novým zariadením počítať len prípade záujmu komerčnej spoločnosti (Aupark, MAX...) / CMZ, resp. v rámci OS Rozkvet**	Kino (multikino)	zariadenie							
počítať s náhradou za jestvujúci nevyužívaný amfiteáter / OS Rozkvet	Prírodné amfiteátre, letné kiná	zariadenie							
nepočítať s výstavbou vzhľadom na projekty takýchto zariadení v Žiline a Trenčíne	Hvezdáreň, planetárium	zariadenie							
– vybudovať podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Zhromažďovací priestor (verejná voľná plocha – námestie a pod., zábavné a oddychové parky)	zariadenie							

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
malá botanická záhrada / v rámci parku pri kaštieli Orlové	Zoologické záhrady (botanické záhrady)	zariadenie							
počítať s výstavbou min. 1 zariadenia / v rámci OS Rozkvet, alt. OS SNP)	Kostoly, chrámy a pastoračné centrá; modlitebne, zborové domy, synagógy, meditačné priestory	zariadenie							
		poč. sedadiel	*(150-250)**	*(250-300)**	*(250-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Účelové kostoly a kaplnky rozličného druhu – priradené k inej náboženskej, hlavnej funkcii (pútnické kostoly, univerzitné kostoly, nemocničné, letiskové kaplnky, diaľničné kostoly...); samostatné alebo včlenené, včítane zariadení s obmedzeným voľným pohybom ako väznice a kasárne	zariadenie poč. sedadiel							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Iné náboženské budovy a priestory (exerciční dom, charitný dom, pastoračné centrum univerzitné, klerický seminár, ...)	zariadenie							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Rehoľné budovy (kláštory, domy kongregácií a inštitútov, ...)	zariadenie							
počítať s rozšírením centrálneho cintorína podľa ÚPN	Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	zariadenie - celk.plocha (ha)	na rozšírenom cintoríne do r. 2020 potreba plochy pre cca 1.860 hrobov						

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
	Poznámka: *(x)*- doporučená vybavenosť* • *Hierarchické a veľkostné členenie sídel (a ich častí) závisí od štruktúry osídlenia tej ktorej krajiny, respektíve kraja. (Uvádzané hierarchické a veľkostné členenie je pracovné).* • *Základná druhová skladba zariadení kultúry sa v rámci „štandardov" sleduje v jednotlivých krajinách v rôznom rozsahu. (Tabuľka postihuje sumár všetkých zariadení, ktoré boli v rámci štandardov uvádzané.)* • *Kino sa v rámci štandardov pre kultúrne zariadenia vyskytuje výnimočne. Vníma sa ako komerčný druh zariadenia.* • *Charakter zariadenia zo štatutárneho hľadiska možno zjednodušene členiť na štátne, obecné, komerčné. Pričom väčšinu zariadení zabezpečuje obec/mesto, respektíve majú komerčný alebo súkromný charakter. Len niektoré „špecifické zariadenia" – zväčša hierarchicky vyššieho významu zabezpečuje štát.* • *Odporúča sa združovať zariadenia do komplexov, ktoré umožňujú ich viacfunkčné využitie počas dňa, resp. ich polyfunkčnosť - využitie rovnakého priestoru na viaceré funkcie. Predpokladajú sa nasledovné kombinácie, príp. až nahradzovanie (t.j. nemusia sa súčasne vyskytovať všetky odporúčané zariadenia – podľa konkrétnej situácie):* – *polyfunkčné kul. zariadenie s - knižnica, kultúrne a voľnočasové centrum, viacúčelová sála, kino* – *kultúrne a voľnočasové centrum s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie, viacúčelová sála, kino* – *viacúčelová sála s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, kino, ako aj so športovými aktivitami* – *kino s - polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, ako aj s obchodnými a stravovacími aktivitami* • *Pamiatkové objekty patria do kultúrnych stavieb, ale Klasifikácia stavieb ich zaraďuje medzi Ostatné nebytové budovy ako Historické alebo chránené pamiatky. V tomto materiáli nie sú predmetom dimenzovania v rámci minimálnej vybavenosti, avšak môžu byť v nich umiestňované.*								

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta Považská Bystrica s týmito princípmi budovania zariadení občianskeho vybavenia:

- v oblasti školstva:
  - súčasné zariadenia MŠ a ZŠ sa javia z hľadiska celého mesta postačujúce aj do r. 2020, avšak dôjde k presunu týchto zariadení v rámci MČ:
  - k výraznému poklesu obyvateľstva dôjde v MČ Rozkvet a SNP, kde poklesnú aj nároky na zariadenia MŠ - nevyužité budovy navrhuje ÚPN využiť primárne ako zariadenia sociálnych služieb pre starších obyvateľov,
  - výrazne narastie počet obyvateľov v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých navrhujeme v súvislosti s realizáciou novej výstavby bytov vybudovať aj nové MŠ,
  - potrebné bude riešiť aj prípadné zvýšené nároky na MŠ v MČ Za Váhom, Juh, Východ, Považská Teplá a Milochov, kde sa zvýši počet obyvateľov viac ako o 500 – zvýšené nároky na zariadenia MŠ navrhujeme riešiť rozšírením existujúcich zariadení,
  - s výstavbou nových ZŠ ÚPN neuvažuje – dočasný deficit v niektorých MČ v súvislosti s novou výstavbou bytov bude riešený využitím jestvujúcich zariadení ZŠ s prípadným predĺžením dochádzkovej vzdialenosti,
- v oblasti zdravotníctva:
  - vzhľadom na nárast počtu obyvateľov sa zvýšia aj nároky na zariadenia zdravotníctva, a to hlavne v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých treba do r. 2020 v rámci HBV a IBV počítať s plochami pre základné zdravotné strediská (ambulancia praktického lekára, detského lekára, stomatológa a gynekológa),
  - vzhľadom na trend starnutia obyvateľstva navrhuje ÚPN mesta rozšírenie liečebne pre dlhodobo chorých, resp. vybudovanie geriatrického oddelenia,
- v oblasti sociálnej starostlivosti:
  - zvýšenú potrebu zariadení sociálnej starostlivosti v súvislosti s celkovým starnutím obyvateľstva mesta navrhuje ÚPN do r. 2020 riešiť jednak rekonštrukciou nevyužívaných zariadení MŠ, jednak posilniť zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov, a to
    - domovy dôchodcov režimové – na celkovú kapacitu 200 miest,
    - domovy dôchodcov penziónové – na celkovú kapacitu 150 miest,
    - domy s opatrovateľskou službou – na celkovú kapacitu 110 miest,
    - stanice opatrovateľskej služby
- v oblasti kultúry:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 rezervovať plochy pre malé vostaviteľné zariadenia (kluby a pod.),
- v oblasti špeciálnych služieb:
  - potrebu plochy pre nové hrobové miesta v rámci rozšírenia centrálneho mestského cintorína vyčísľuje ÚPN do r. 2020 len na cca 1.000 miest,
- v oblasti komerčného vybavenia:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 vyčleniť pre komerčnú vybavenosť celkovú plochu cca 30.000 m^2.

G. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

G.1. Bytový fond

G.1.1. Počet domov, bytov a cenzových domácností

V r. 1991 pri Sčítaní ľudu, domov a bytov bolo v Považskej Bystrici 12.282 trvale obývaných bytov, z toho sa 3.126 bytov (t. j. 25,4 %) nachádzalo v rodinných domoch (RD).

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 je v Považskej Bystrici 4.615 domov, z toho trvale obývaných domov 3.924, z toho v RD 3.199 (69,3 %). Neobývaných domov je 641 (13,9 %).

Bytov bolo v r. 2001 spolu už 14.590, z toho 13.517 trvale obývaných a 1.073 (7,35 %) neobývaných. Z celkového počtu trvale obývaných bytov (13.517) sa 75% bytov nachádza v bytových domoch a 24,1% v rodinných domoch, 0,9% tvoria byty v ostatných budovách.

Na jeden trvale obývaný byt pripadalo 3,16 trvale bývajúcich osôb, priemerne 46,8 m^2 obytnej plochy, 2,84 obytných miestností. Na jednu obytnú miestnosť pripadalo 1,13 trvale bývajúcich osôb a na jednu osobu pripadalo 14,9 m^2 obytnej plochy.

Na 1.000 obyvateľov pripadalo 316 bytov.

Graf G.1.1-1 Domy a byty v meste Považská Bystrica v r. 2001

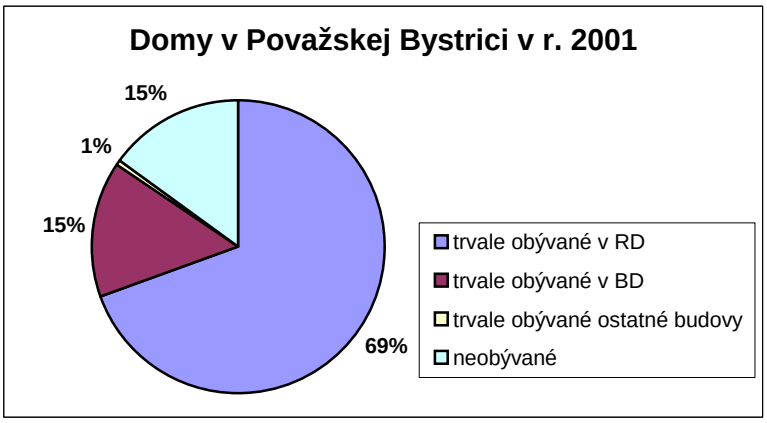

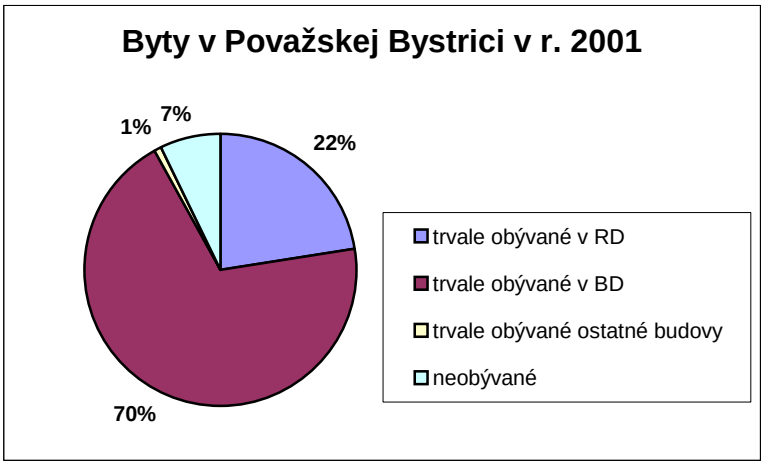

Tab.G.1.1-1 Retrospektívny vývoj počtu bytov v Považskej Bystrici od r. 1970

Rok	Počet obyv.	Počet trvale obývaných bytov	Počet obyv./ byt
1970	22.953	5.760	3,98
1980	30.444	8.895	3,42
1991	40.083	12.282	3,26
2001	42.773	13.517	3,16

Zdroj: Historický lexikón obcí SR, ŠÚ SR

V roku 1991 žilo v 12.282 trvale obývaných bytoch 13.165 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 107,2 bytov, čo predstavuje 7,2 %-né spolunažívanie. Z celkového počtu 13.165 cenzových domácností tvorilo 2.378 (18,1 %) jednočlenné cenzové domácnosti.

V roku 2001 žilo v 13.517 trvale obývaných bytoch 16.044 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 118,7 bytov, čo predstavuje až 18,7 %-né spolunažívanie.

Z celkového počtu 16.044 cenzových domácností tvorilo jednočlenné domácnosti 4.683 CD (29 %), ich počet teda oproti roku 1991 výrazne vzrástol.

Tab.G.1.1-2 Počet cenzových domácností v Považskej Bystrici v r. 2001

Domácnosti	Domácnosti spolu
Bytové:	
s 1 CD	11.086
s 2+ CD	2.192
spolu	13.278
Hospodáriace:	
s 1 CD	14.238
s 2+ CD	821
spolu	15.059
Cenzové:	
úplné:	
bez závislých detí	3.345
so závislými deťmi	5.868
spolu	9.213
neúplné:	
bez závislých detí	678
so závislými deťmi	1.286
spolu	1.964
viacčlenné nerodinné	184
jednotlivci:	
vo vlastnom byte	2.923
v inom byte	1.685
podnájomníci	75
spolu	4.683
úhrn	16.044

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

G.1.2. Veková štruktúra bytového fondu

Veková štruktúra bytového fondu bola v r. 2001 dobrá – 69 % bytového fondu pochádzalo z obdobia výstavby v rokoch 1971-2001. Byty v bytových domoch z tohto obdobia predstavujú až 83 %. Výrazná bytová výstavba v tomto období súvisí s rozširovaním výroby

v Považských strojárňach, s čím súvisí aj výrazný nárast počtu obyvateľov (od r. 1970 po r. 1991 sa takmer zdvojnásobil). Veľmi nízka však bola výstavba v posledných rokoch 1991-2001, kedy pribudlo len 5,9 % bytov z celkového bytového fondu mesta Považská Bystrica.

Byty v rodinných domoch pochádzajú prevažne z obdobia výstavby v rokoch 1946-1970 (40 % zo všetkých rodinných domov).

Tab.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v r. 2001

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu	%
do 1899 a nezistené	88	27	17	132	0,98
1900 - 1919	27	0	0	27	0,20
1920 - 1945	303	304	4	611	4,52
1946 - 1970	1.325	2.101	9	3.435	25,41
1971 - 1980	666	3.837	7	4.510	33,37
1981 - 1990	564	3.357	80	4.001	29,60
1991 - 2001	290	506	5	801	5,93
spolu	3.263	10.132	122	13.517	100,00
%	24,1	75,0	0,9	100,0	

Zdroj: SODB 2001

Graf.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

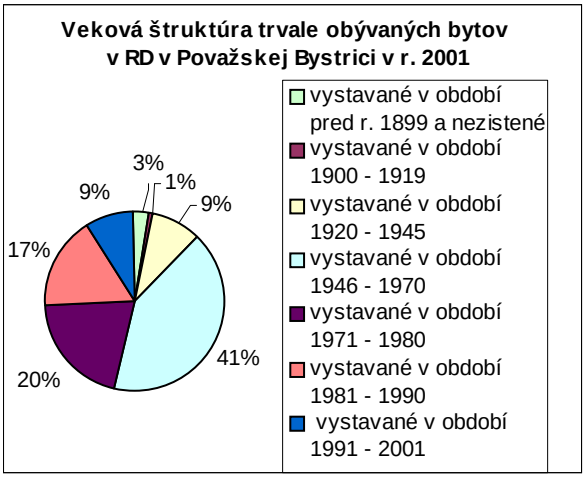

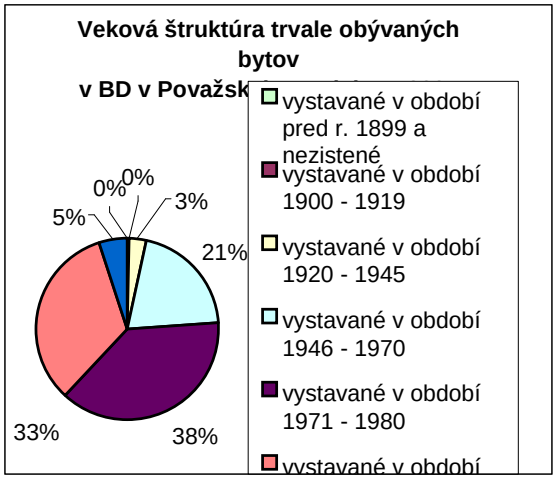

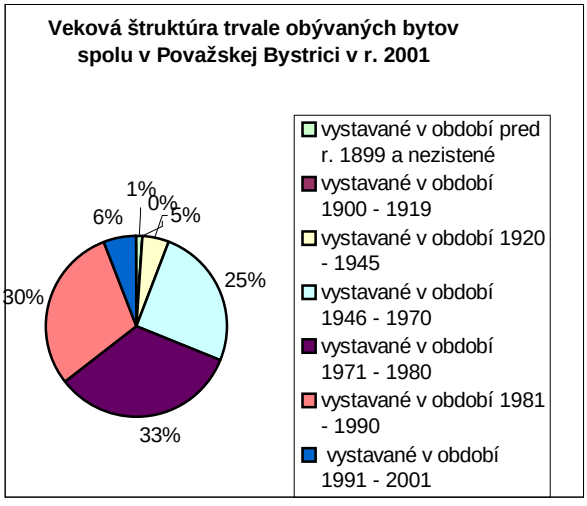

Výrazne vyšší je počet bytov v bytových domoch (75 % bytov) ako v rodinných domoch (24 % bytov).

G.1.3. Veľkosť a kategória bytov

Byty v Považskej Bystrici mali v roku 2001 nasledujúcu skladbu podľa počtu izieb a kategórie vybavenia:

Tab.G.1.3-1 Byty podľa veľkosti, neobývané byty, priemerný vek v r. 2001 (SODB)

trvale obývané byty	1 obytná miestnosť	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	spolu	Neobý-vané byty	Priemerný vek domu
v RD	82	524	1.131	801	725	3.263	658	34
v BD	1.253	2.731	5.101	943	104	10.132	404	29
v ostatných budovách	22	75	20	3	2	122	11	42
spolu	1.357	3.330	6.252	1.747	831	13.517	1.073	33
v %	10,0	24,6	46,3	12,9	6,1	100,0		

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Priemerný vek rodinného domu v roku 2001 bol 34 rokov, bytového domu 29 rokov. Najväčší počet trvale obývaných bytov v RD a BD v roku 2001 tvorili 3-izbové byty (46,3 %), nasledovali dvojizbové (24,6 %), 4-izbové (12,9 %) a 1-izbové (10 %).

Graf.G.1.3-1 Veľkostná štruktúra trvale obývaných bytov v r. 2001

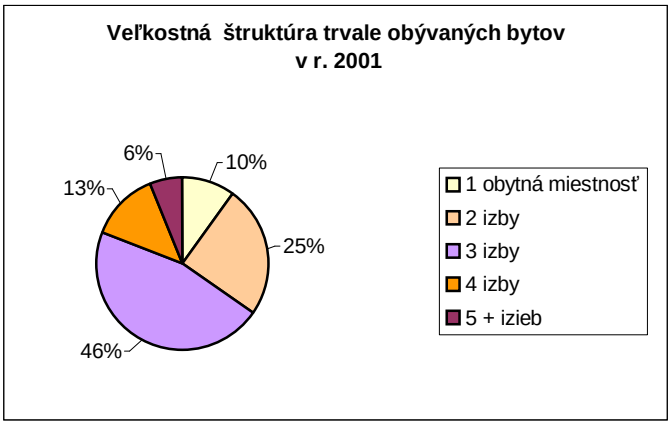

Tab.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

Veľkosť bytu	Kategória bytu				Spolu
	I.	II.	III.	IV.	
v RD	2.307	531	125	300	3.263
v BD	9.441	553	13	125	10.132
v ostatných bytoch	108	8	3	3	122
spolu	11.856	1.092	141	428	13.517
v %	87,7	8,1	1	3,2	100,0

Graf.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

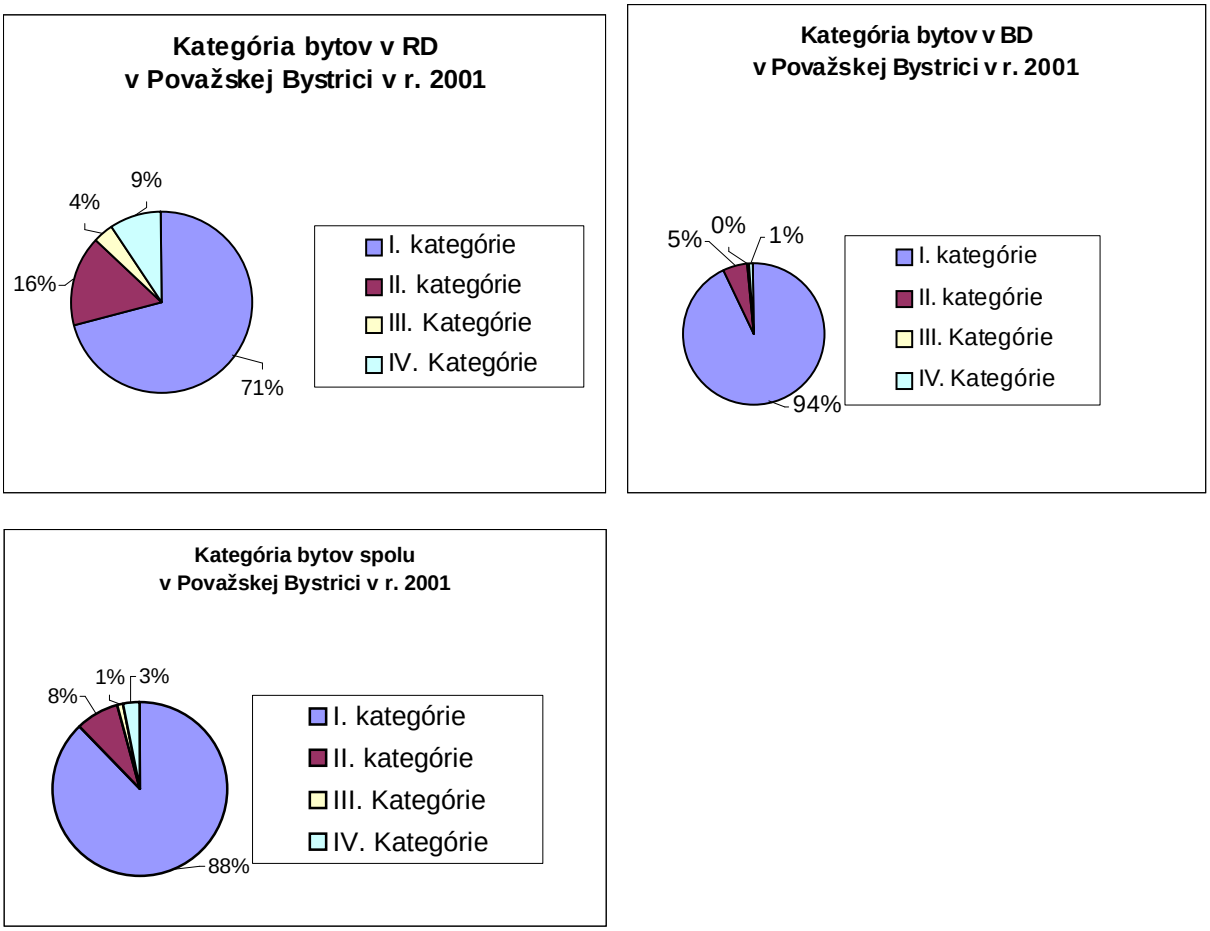

Úroveň bývania najlepšie charakterizuje technické vybavenie bytov a ich plošný štandard. Technická vybavenosť trvale obývaných domov aj bytov v meste Považská Bystrica sa postupne zlepšuje, ako je vidno aj z nasledujúcej tabuľky. V porovnaní s ostatnými obcami okresu je technická vybavenosť bytov v okresnom meste nadpriemerná, a to vo všetkých sledovaných charakteristikách.

Tab.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obyt. miestnosťami (v %)
ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobilom	počítačom	
87,1	96,7	64,5	9,2	34,9	13,8	65,3

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Graf.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

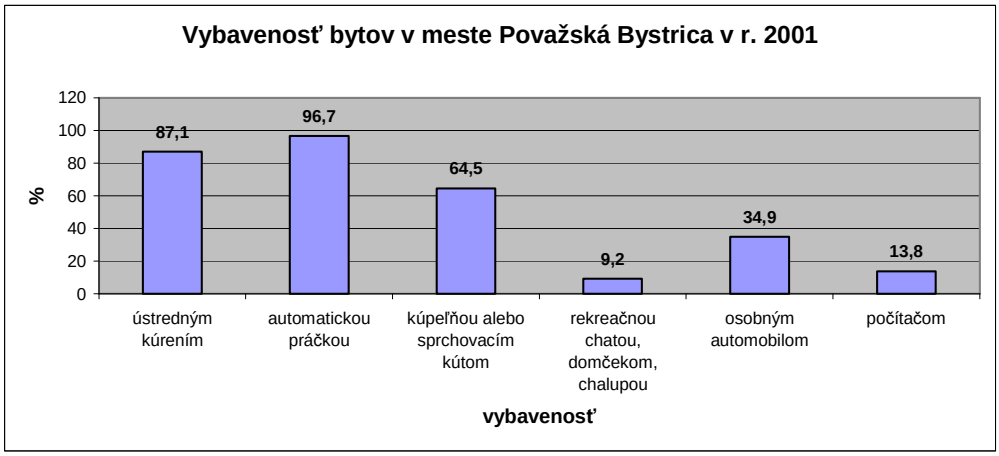

G.1.4. Odpad bytového fondu

Pri výpočte odpadu bytového fondu vychádza ÚPN z údajov SĽ 1991, SODB 2001, ako aj z údajov o počte kolaudovaných bytov v r.1991-2001 z Obvodného úradu - odboru ŽP.

V roku 1991 bolo v meste Považská Bystrica 12.282 trvale obývaných bytov, v r. 2001 ich bolo 13.517. Novou bytovou výstavbou pribudlo v tomto období v meste Považská Bystrica 1.238 bytov, odpad bytového fondu predstavuje len 3 byty.

Tab.G.1.4-1 Odpad bytového fondu v rokoch 1991 – 2001

Počet trvale obývaných bytov	r. 1991	12.282	12.282
	r. 2001	13.517	13.517
Čistý prírastok bytov	1991-2001	1.235	1.235
Nová bytová výstavba	1991-2001	801 podľa SODB 2001	1.238 podľa OU – odd.ŽP
Odpad bytového fondu 1991-2001	1991-2001	- 434*	3

* *Keďže sa nezhoduje údaj novej bytovej výstavby v rokoch 1991-2001 zo SODB 2001 (801 bytov) s údajom skolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001 (1.238 bytov), počítame v odpade bytového fondu s údajom z OÚ - odboru ŽP o počte kolaudovaných bytov, pretože pri použití údajov zo SODB 2001 vychádza záporný odpad bytového fondu.*

Tab. G.1.4-2 Počty kolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001

Rok	v rámci KBV	v rámci IBV	spolu
1991	444	22	466
1992	160	41	201
1993	66	52	118
1994	96	26	122
1995	0	24	24
1996	90	19	109
1997	0	23	23
1998	6	33	39
1999	29	37	66
2000	0	47	47
do 30.8.2001	0	23	23
Spolu	891	347	1 238

Zdroj: OÚ Považská Bystrica, odbor ŽP

G.1.5. Nová bytová výstavba po r. 2001

Od roku 2001 do roku 2004 pribudlo v meste Považská Bystrica 270 bytov, úbytok bytov predstavoval 16 bytov.

Podrobnejšie údaje o novej bytovej výstavbe za mesto Považská Bystrica v členení na RD a BD sú dostupné až od roku 2003 na Krajskej správe štatistického úradu v Trenčíne.

Tab. G.1.5-1 Nová bytová výstavba po r. 2001 v meste Považská Bystrica

Rok	Dokončené byty	Z toho v RD*	Úbytok bytov
2001	42		6
2002	41		3
2003	55	30	5
2004	132	33	2
Spolu 2001-2004	270		16

Zdroj: Štatistická ročenka SR r.2002, 2003, 2004,
**Krajská správa štatistického úradu v Trenčíne*

G.1.6. Trvale obývané byty v r. 2001 podľa mestských častí (MČ) a urbanistických obvodov (UO)

Tab. G.1.6-1 Trvale obývané byty a domy v jednotlivých MČ a UO mesta Považská Bystrica v r.2001

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
1	Stred	Považská Bystrica - stred	773	274	6	268	28	2,82
		Σ	773	274	6	268	28	2,82
2	Sever	Nábrežie	3 023	1 209	104	1 105	151	2,50
		Pod úvozom	63	20	20	0	21	3,15
		Ondrejová	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	3 086	1 229	124	1 105	172	2,51
3	Lány	Domanižanka	5 375	2 007	85	1 922	242	2,68
		Pod Dedovcom	350	112	40	72	57	3,13
		Σ	5 725	2 119	125	1 994	299	2,70
4	SNP	Kvášovský dvor	119	36	36	0	35	3,31
		Dedovec I	387	99	99	0	99	3,91
		Vysoká Bukovina	0	0	0	0	0	0,00
		Sídlisko SNP	7 064	2 073	73	2 000	214	3,41
		Σ	7 570	2 208	208	2 000	348	3,43
5	Rozkvet	Rozkvet I	2 639	739	0	739	40	3,57
		Rozkvet II	8 864	2 466	0	2 466	117	3,59
		Σ	11 503	3 205	0	3 205	157	3,59
6	Hliny	Pod Žadovcom	0	0	0	0	0	0,00
		Hliny	2 196	618	228	390	252	3,55
		Dušianica	5	2	2	0	2	2,50
		Zemiansky Kvašov	222	62	62	0	62	3,58
		Σ	2 423	682	292	390	316	3,55
7	Za Váhom	Orlové	660	197	197	0	189	3,35
		Považské Podhradie	833	248	200	48	208	3,36
		Ľahký priemysel	4	1	0	1	1	4,00
		Ľahký priemysel	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	1 497	446	397	49	398	3,36

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
8	Západ	Jelšové	1 643	500	400	100	401	3,29
		Strojárenská štvrť	2 634	1 222	108	1 114	205	2,16
		Krekáčov - Kunovec	97	29	29	0	29	3,34
		Priemyselný obvod	18	6	2	4	4	3,00
		Zákopa	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Medzijarčie	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	4 392	1 757	539	1 218	639	2,50
9	Juh	Horný Moštenec	571	138	137	1	139	4,14
		Dolný Moštenec	652	167	167	0	166	3,90
		Cingeľov laz	43	16	16	0	16	2,69
		Σ	1 266	321	320	1	321	3,94
10	Východ	Dvorského laz	24	8	8	0	8	3,00
		Podmanín	553	128	128	0	128	4,32
		Dolné lazy	17	4	4	0	4	4,25
		Horné lazy - Podkostolčie	0	0	0	0	0	0,00
		Praznov	630	165	165	0	166	3,82
		Σ	1 224	305	305	0	306	4,01
11	Považská Teplá	Vrtižer	173	53	52	1	53	3,26
		Považská Teplá	1 244	372	353	19	343	3,34
		Σ	1 417	425	405	20	396	3,33
12	Milochov	Dolný Milochov	684	192	188	4	190	3,56
		Horný Milochov	103	42	42	0	42	2,45
		Šuvarovce	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	787	234	230	4	232	3,36
13	Šebešťanová	Šebešťanová	574	170	170	0	170	3,38
		Σ	574	170	170	0	170	3,38
14	Podvažie	Podvažie	536	142	142	0	142	3,77
		Σ	536	142	142	0	142	3,77
Považská Bystrica mesto			42 773	13 517	3 263	10 254	3 924	3,16

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR 2002

Podľa mestských častí (13) dosahujú nižšie hodnoty obložnosti bytov (počet obyvateľov na byt) ako je celomestský priemer (3,16) tieto mestské časti: Západ, Sever, Lány a Stred.

Najvyššiu hodnotu počtu obyvateľov na byt (viac ako 3,5) majú mestské časti: Východ, Juh, Rozkvet, Šebešťanová, Podvažie a Hliny.

V meste Považská Bystrica je 75 % trvale obývaných bytov v BD a 24,1 % bytov v RD. Podľa jednotlivých mestských častí je najvyšší podiel bytov v BD v MČ Rozkvet, Stred, Lány, SNP a Sever. Pre mestské časti Východ, Šebešťanová, Podvažie, Juh, Milochov, Považská Teplá a Za Váhom je charakteristická rodinná zástavba.

G.1.7. Návrh bytovej výstavby do r. 2020

Vývoj počtu bytov vychádza z predpokladaného počtu obyvateľov v cieľovom roku 2020. ÚPN pritom predpokladá pokles obyvateľov na byt z 3,16 v roku 2001 na 2,94 v roku 2020 a ukazovateľ 340 bytov na 1.000 obyvateľov (podľa Koncepcie štátnej bytovej politiky do roku 2005 s výhľadom do roku 2010).

Tab. G.1.7-1 Počet obyvateľov a trvale obývaných bytov v rokoch 1991, 2001 a prognóza pre rok 2020

	SĽ 1991	SODB 2001	Prognóza r. 2020
Počet obyvateľov	40.083	42.773	50.000
Počet trval. obýv. bytov	12.282	13.517	17.000
Počet obyv./ byt	3,26	3,16	2,94
Počet bytov/ 1000 obyv.	306	316	340 bytov/ 1000 obyv.
Rezerva bytov			169
Spolu počet bytov + rezerva			17.169

Tab. G.1.7-2 Prognóza nárastu/poklesu počtu obyvateľov a nárastu počtu bytov v r. 2020

Počet obyv. - prognóza r. 2020	50. 000
Nárast / pokles počtu obyvateľov v r. 2001-2020	7.227
Nárast počtu nových bytov v r. 2001-2020	3.483

Predpokladaný odpad bytového fondu je vypočítaný na základe vekovej štruktúry bytového fondu pri SODB 2001, kde bytový fond postavený pred rokom 1945 predstavuje 770 bytov, t.j. 5,70 % trvale obývaných bytov v r. 2001.

Tab. G.1.7-3 Odpad bytového fondu do r. 2020

Predpokladaný odpad bytového fondu do roku 2020	770	5,70 % z trvale obývaných bytov v r.2001
- byty postavené do r. 1920	159	
- byty postavené v rokoch 1920-1945	611	

Pri výpočte potreby nových bytov (3.483) však nauvažujeme predpokladaný odpad 770 bytov, ktorý bude potrebné tiež nahradiť novým bytovým fondom.

Tab. G.1.7-4 Nová bytová výstavba do r. 2020

Bytová výstavba v r. 2020	Nová bytová výstavba			Z toho rozptyl		Spolu
	HBV	IBV	rozptyl spolu	HBV	IBV	
Reálna potreba	1.075	2.060	348	104	244	3.483
Rezerva	169					169

Uvádzame 2 možnosti novej bytovej výstavby, kde:

- reálna potreba uvádza počet bytov potrebných pre počet obyvateľov podľa prognózy vývoja počtu obyvateľov v r. 2020 (pri obložnosti 2,94 obyvateľov na byt)
- rezerva uvádza počet bytov, ktoré je možné umiestniť na navrhovaných plochách, pričom sú tam započítané navrhované byty zo schválených ÚPN zón.

Spolu s rezervou sa v ÚPN počíta s podielom výstavby HBV 34,1 %, keďže sa predpokladá výstavba hlavne na sústredených plochách. Podiel rodinnej výstavby predstavuje 56,4 % a výstavba v rozptyle 9,5 %.

G.2. Občianske vybavenie

Predmetom ÚPN mesta Považská Bystrica bolo aktualizovať údaje o stave, kvalite, rozsahu a územnom rozložení zariadení sledovaných funkčných systémov občianskeho vybavenia do r. 2020.

Prieskum sa realizoval v období júl 2001 – január 2002, v koncepte sa aktualizovali údaje k r. 2005, v etape spracovania návrhu boli podkladové údaje aktualizované len v rozsahu informácií poskytnutých mestom Považská Bystrica.

Vstupnými podkladmi pre rozbor boli:

- údaje o počte obyvateľov a ich vekovej skladbe podľa Štatistického lexikónu obcí SR z roku 2002 (PERFEKT 2003),
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (AŽ projekt, 03/1998),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, 2003
- Koncepcia rozvoja stredného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji, 2002
- Koncepcia rozvoja kultúry v TSK v rokoch 2005 - 2010

ako aj

- vplyv polohy mesta Považská Bystrica v štruktúre nového územno-správneho členenia ako centra okresu na rozvoj funkčných systémov občianskeho vybavenia,
- zákon č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 - najmä v oblasti zdravotníctva, školstva a sociálnej starostlivosti
- aktualizácia údajov z prieskumov.

Transformáciou ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa zariadenia občianskeho vybavenia modifikovali na dve skupiny zariadení, a to na netrhové a trhové. Zariadeniami prevažne netrhového charakteru zostali skupiny školstvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť, zatiaľ čo kultúra a telesná kultúra pôsobia do značnej miery na komerčnom základe. Zariadeniami trhového charakteru sa stali skupiny obchod, verejné stravovanie, verejné ubytovanie a služby, ktorých rozsah je ovplyvňovaný predovšetkým ponukou a dopytom na trhu. Preto nový, v súčasnosti uplatňovaný prístup k analýze občianskeho vybavenia, vyžaduje členenie na nekomerčné (verejný sektor) a komerčné vybavenie. Podrobnejšie hodnotenie bolo venované verejnému sektoru, trhový sektor bol hodnotený z globálneho pohľadu.

G.2.1. Sociálne vybavenie (verejný, nekomerčný sektor)

Sociálne vybavenie predstavuje tie aktivity, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľom Považskej Bystrice ako aj obyvateľom jeho širšieho zázemia. Mesto plní významnú funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, zdravotníckej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, ako i podmienok kultúrno-spoločenskej činnosti a podmienok telesnej kultúry.

Charakteristika jednotlivých systémov sociálneho vybavenia v meste Považská Bystrica je nasledovná:

G.2.1.1. Školstvo a výchova

Na základe zákona č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. Zriaďovateľom uvedených škôl môže byť aj cirkev alebo súkromné osoby.

V meste Považská Bystrica sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od systému predškolskej výchovy až po úplné stredoškolské vzdelanie, s doplnkovými zariadeniami mimoškolskej výchovnej činnosti. Čiastočne sú vytvorené podmienky aj pre vysokoškolské vzdelávanie.

G.2.1.1.1. Materské školy

Predškolská výchova bola v meste Považská Bystrica k 30.9. 2005 zabezpečená v 18 materských škôlkach s celkovým počtom detí 1167.

Od školského roku 2000/2001 klesol počet detí v MŠ do roku 2005 o 198 detí, t.j. o 14,5%.

Tab.G.2.1.1.1-1 Materské školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/ 2006

	Materská škola - adresa	počet detí k 30.9. 2005
1	A. Grznára 1441	107
2	A. Grznára 1444	107
3	Dukelská 977	72
4	E. M. Šoltésovej 1670/173	45
5	Lánska 952/10	85
6	Mierová 315/10	82
7	Slovanská 1414	26
8	Sídl. Rozkvet 2017/39	46
9	Sídl. Rozkvet 2024	149
10	Sídl. Stred 163/72	39
11	Dedovec 1747/266	80
12	Milochov 222	17
13	Orlové 94	31
14	Považská Teplá 179	37
15	Praznov 4	18
16	Šebešťanová 5	14
17	Považské Podhradie 162	33
18	Železničná 74/1	179
	Spolu	1.167

Zdroj: ÚIPŠ

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) treba očakávať aj v budúcich rokoch pokles počtu detí v MŠ asi 5 % ročne. Z celkového hodnotenia využitia kapacity MŠ, počtu učiteľov a zamestnancov a počtu umiestnených detí možno rozdeliť tieto na tri hlavné skupiny:

A. MŠ s vyváženým personálnym obsadením, dobrou navštevovanosťou deťmi a tým aj predpokladom na prechod na právnu subjektivitu	MŠ Dedovec
	MŠ Dukelská ul.
	MŠ Grznára 1441
	MŠ Považská Teplá
	MŠ Rozkvet 2017
	MŠ Rozkvet 2024
	MŠ Stred
	MŠ Železničná ul.
	MŠ Mierová ul.
	MŠ Praznov
B. MŠ, ktoré sa časom presunú do skupiny A alebo C a je možné zriaďovateľom tento presun ovplyvniť a to zefektívnením práce v oblasti personálnej alebo využitím legislatívnych možností spájania škôl a zariadení.	MŠ Lánska ul.
	MŠ Milochov
	MŠ Grznára 1444
	MŠ Šoltésovej
C. MŠ, kde zefektívnením práce v oblasti personálnej – zníženie počtu učiteľov alebo nepedagógov alebo zrušením triedy možno prejsť do skupiny A.	MŠ Orlové
	MŠ Považské Podhradie
	MŠ Šebešťanová
	MŠ Slovanská ul.

Zdroj: Návrh rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003)

ÚPN navrhuje do r. 2020 vybudovanie špeciálnej MŠ s cca 40 miestami v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP.

G.2.1.1.2. Základné školy

Základné vzdelanie je zabezpečené v 9 plnoorganizovaných základných školách (ďalej ZŠ) a 2 ZŠ I. stupňa, ktoré v r. 2005 navštevovalo 5.125 žiakov.

Od roku 2000 klesol počet žiakov v základných školách o 1.768, t.j. za posledných 5 rokov o 25,65 %.

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) „určuje rozdiel medzi prírastkom a úbytkom školákov základných škôl neúprosnú tendenciu úbytku žiakov základných škôl v Považskej Bystrici v priebehu nasledovných 5 rokov o cca 20-25 %“. Z prehľadov vyplýva, že ročný pokles žiakov znamená pri priemernej naplnenosti 26 žiakov na 1 triedu, úbytok 11 tried ročne.

Pri posudzovaní naplnenosti ZŠ je zrejmé, že ZŠ boli stavané na väčšie kapacity, ako sú v súčasnosti potrebné, nakoľko napr. ZŠ Milochov, Považské Podhradie a Považská Teplá majú iba 60 %-nú naplnenosť.

Tab.G.2.1.1.2-1 Základné školy v meste Považská Bystrica k 15.9. 2005

	Druh ZŠ	Lokalita	Počet žiakov k 15.9.2005
1	Základná škola cirkevná	Moyzesova 1	227
2	Základná škola	Nemocničná 987/2	683
3	Základná škola	Slov. partizánov 1133/53	925
4	Základná škola	Slovanská 1415/7	476
5	Základná škola	Sídl. Rozkvet 2047/143	621
6	Základná škola	Sídl. SNP 1484/143	559
7	Základná škola	Sídl. Stred 44/1	594
8	Základná škola - I. stupeň	Milochov 224	23
9	Základná škola	Považská Teplá 181	182
10	Základná škola - I. stupeň	Považské Podhradie 169	78
11	Základná škola	Školská 235/10	757
Spolu			5.125

Zdroj: ÚIPŠ

Typickým pre základné školstvo na území mesta Považská Bystrica je pretrvávajúci zlý technický stav budov (sociálne zariadenia, kotly ústredného kúrenia, radiátory, značne opotrebované budovy, strechy).

G.2.1.1.3. Stredné školstvo

Od 1. 7. 2002 prešli stredné školy pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK a v školskom roku 2005/ 2006 sa zlúčila stredná odborná škola so strednou priemyselnou školou.

Sieť stredných škôl v meste Považská Bystrica teda v školskom roku 2005/2006 tvoria:

- 1 gymnázium (Gymnázium Považská Bystrica),
- 3 SOŠ (SPŠ Považská Bystrica, OA Považská Bystrica, SZŠ Považská Bystrica),
- 2 SOU (SOU strojárske Považská Bystrica, SOU stavebné Považská Bystrica),
- 1 OU (OU strojárske).

Podľa Koncepcie rozvoja stredných škôl v Trenčianskom samosprávnom kraji je v okrese Považská Bystrica sieť stredných škôl a ich odborov pre daný okres vyhovujúca. V sieti študijných a učebných odborov absentujú niektoré odbory služieb, ktoré však pokrýva sieť stredných škôl v neďalekom Púchove. Podľa uvedenej koncepcie je v budúcnosti potrebné uvažovať o združení ďalších stredných škôl.

Tab.G.2.1.1.3-1 Stredné školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/2006

Názov zariadenia	adresa	počet študentov	
Gymnázium	Školská 234/8	842	
Obchodná akadémia	Jesenského 259/6	553	
Stredná zdravotn. škola	Odborov 244/8	239	
Stredná priem. škola	Slov. partizánov 1132/52	686	
SOU stavebné	Slov. partizánov 1129/49	552	
SOU strojárske	Športovcov 341/2	809	
Učilište strojárske	Športovcov 341/2	30	
Spolu		3.711	
Štátna jazyková škola	Jesenského 259/6	853	
Domov mládeže pri SOU stavebnom	Slov. partizánov 1129/49	22	84
Domov mládeže pri SOU strojárskom	Športovcov 341/2	33	105

*Zdroj: ÚIPŠ, *kapacita lôžok v Domovoch mládeže - VÚC Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor školstva, športu a kultúry*

V školskom roku 2005/2006 navštevuje stredné školy spolu 3.711 študentov, na jednu triedu pripadá 29 žiakov. Za posledných 5 rokov (v rokoch 2000-2005) narástol počet žiakov na stredných školách o 645 žiakov, t.j. o 21 %.

Ubytovanie poskytujú študentom stredných škôl 2 Domovy mládeže, ktorých kapacita spolu predstavuje 189 lôžok (ubytovaných študentov je na nich len 55).

Vzhľadom na súčasné potreby sú stredoškolské zariadenia postačujúce. Problémom je nedostatok financií na údržbu budov.

ÚPN však v návrhovom období navrhuje vybudovanie osobitného odborného učilišťa pre cca 80-120 žiakov v rámci areálu bývalých Považských strojární, ako aj dobudovanie stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov.

Celkove ÚPN počíta s komplexným riešením zabezpečenia študijných a učebných odborov stredného školstva v súčinnosti s mestom Púchov.

G.2.1.1.4. Špeciálne školy

Zo špeciálneho školstva sa v Považskej Bystrici nachádza Špeciálna ZŠ internátna na Podhorskej ceste nad OS SNP, ktorej súčasťou je Praktická škola a Špeciálno-pedagogická poradňa. Žiaci tohto zariadenia sú ubytovaní v prenajatých priestoroch a v budúcnosti je záujem vybudovať vlastný internát v rámci areálu.

Ďalším špeciálnym zariadením je Pedagogicko-psychologická poradňa na Komenského ulici.

Tab.G.2.1.1.4-1 Špeciálne školské zariadenia v meste Považská Bystrica v roku 2005

Druh zariadenia	Adresa	Počet žiakov
Špeciálna ZŠ internátna: - Špeciálna ZŠ internátna - Praktická škola - Špeciálno-pedagogická poradňa	Sídl. SNP 1653/152	 123 11 85
Pedagogicko-psychologická poradňa	Komenského 106/2	

Zdroj: ÚIPŠ, Krajský školský úrad v Trenčíne

G.2.1.1.5. Doplnkové vzdelávacie zariadenia

Na území mesta Považská Bystrica zabezpečujú doplnkové vzdelávanie detí a mládeže 3 základné umelecké školy (ZUŠ), z toho jedna súkromná, centrum voľného času a školské stredisko záujmovej činnosti, ktoré navštevuje spolu 2.662 detí.

Tab.G.2.1.1.5-1 Doplnkové vzdelávacie zariadenia – september 2005

Názov zariadenia	Adresa	Počet detí
Základná umelecká škola	Jesenského 246/10	569
Základná umelecká škola	M. R. Štefánika 2	634
Súkromná ZUŠ	M. R. Štefánika 245/9	657
Centrum voľného času	Lánska 942/55	319
Školské stredisko záujmovej činnosti pri ZŠ sv.Augustína	Moyzesova 1	483
Spolu		2.662

Zdroj: ÚIPŠ

V tabuľke uvedené Centrum voľného času sa orientuje najmä na činnosť v mimoškolskom čase. Ponúka pre deti a mládež možnosti užitočného trávenia voľného času na základe vlastného výberu a podľa záujmov potrieb vlastnej sebarealizácie v oblasti vedy a techniky, tvorby a ochrany životného prostredia, estetiky, spoločenskej výchovy a zábavy, kultúrno-výchovnej činnosti, pohybových aktivít, športu, turistiky, propagácie a práce s mládežou. Okrem tejto pravidelnej činnosti usporadúva Centrum voľného času aj príležitostné podujatia (karnevaly, súťaže...).

Okrem spomenutých školských zariadení sa v centre na Úrade práce nachádza školiace stredisko Inštitút vzdelávania, ktoré prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích podujatí zabezpečuje zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikácie, realizáciu vzdelávania v oblasti individuálnych záujmov občanov a pod.

Na ulici M. R. Štefánika sa nachádza Akadémia vzdelávania zameraná na jazykové kurzy, kvalifikačné kurzy, semináre, konzultačné a aplikačné formy.

Komplexné poradenské, informačné a vzdelávacie služby, najmä pre začínajúcich podnikateľov a pre existujúce malé a stredné podniky, poskytuje Regionálne poradenské a informačné centrum na Námestí A. Hlinku.

Na Jesenského ulici 259/6 sa nachádza Štátna jazyková škola so 6 pedagógmi, 36 triedami a 853 študentmi v školskom roku 2005/2006.

G.2.1.1.6. Vysokoškolské vzdelávacie zariadenia

Z vysokého školstva sa v meste Považská Bystrica na Školskej ulici nachádza detašované pracovisko Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity (denné bakalárske štúdium), v ktorom v učebnom roku 2005/ 2006 študovalo 89 študentov. ÚPN počíta v návrhovom období s jeho ďalším rozvojom v nadväznosti na rozvoj vedecko-výskumnej základne priemyslu v meste.

G.2.1.2. Zdravotníctvo

V zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešla s účinnosťou od 1.1.2003 do zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja Nemocnica s poliklinikou II. typu Považská Bystrica a Stredná zdravotná škola.

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v meste Považská Bystrica Nemocnica s poliklinikou (NsP). Pretože dané zariadenie slúži obyvateľom celého okresu, uvádzame z hľadiska saturácie potrieb obyvateľov v nasledujúcej tabuľke prepočet za celý okres Považská Bystrica:

Tab.G.2.1.2-1 Organizácia zdravotníckej starostlivosti v okrese Považská Bystrica - r.2003

	Okres Považská Bystrica	Trenčiansky kraj	SR
Ambulantná starostlivosť			
- počet lekárskych miest	101.50	995.18	9 548.04
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	15.50	16.31	17.44
- počet stacionárnych miest	8	156	1 411
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyvateľov	1.2	2.6	2.6
Ústavná starostlivosť vrátane ambulantných častí			
- počet lekárskych miest	105.33	635.36	8 768.91
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	16.25	10.55	16.30
- počet postelí ústavnej starostlivosti	507	3 517	19 916
- počet postelí ústavnej starostlivosti na 10.000 obyv.	78.2	58.4	74.2
- počet stacionárnych miest	-	49	480
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyv.	-	0.8	0.9
Primárna starostlivosť			
Praktickí lekári pre dospelých			
- počet lekárskych miest	21.88	255.40	2 240.07
- na 10.000 dospelých	4.50	5.47	5.47
Praktickí lekári pre deti a dorast			
- počet lekárskych miest	12.20	128.89	1 182.36
- na 10.000 dospelých	7.53	9.51	9.21
Dorastoví lekári			
- počet lekárskych miest	-	2.70	17.57
- na 10.000 dorastu	-	0.37	0.27
Gynekológovia			
- počet lekárskych miest	5.40	58.45	514.72
- na 10.000 žien	1.63	1.90	1.86
Stomatológovia			
- počet lekárskych miest	26.20	246.82	2 555.23
- na 10.000 obyvateľov	4.04	4.10	4.75

Zdroj: Zdravotnícka ročenka SR 2003, www.uzis.sk, Bratislava 2004

Porovnaním okresných údajov s celoslovenským priemerom vykazuje okres Považská Bystrica nižšie hodnoty v ambulantnej starostlivosti a primárnej starostlivosti (v prepočte lekárskych miest na 10 000 obyvateľov).

Vyššie hodnoty ako má celoslovenský priemer vykazuje v ústavnej starostlivosti (v prepočte počtu postelí ústavnej starostlivosti na 10 000 obyvateľov).

Vzhľadom na vypracovanú „Koncepciu poskytovania zdravotnej starostlivosti v SR“ (vláda SR ju vzala na vedomie 28.1.2004), ktorá poukazuje na prezamestnanosť zdravotníckeho personálu na Slovensku, predovšetkým lekárov, nie je potrebné v Považskej Bystrici zvyšovať počet lekárskych miest.

V roku 2000 bola stavebne dokončená a dňa 15.3.2001 daná do užívania časť pavilónu Liečebne dlhodobo chorých s kapacitou 98 lôžok.

V meste Považská Bystrica pôsobia tieto zdravotnícke zariadenia: NsP, jedna neštátna dialyzačná liečba, 7 neštátnych lekární, 3 výdajne zdravotníckych pomôcok, 91 ambulancií, 18 laboratórií zubných techník, 1 agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS RADOS, Regionálny ústav verejného zdravotníctva, Stredná zdravotná škola, privátna gynekologická klinika.

Tab.G.2.1.2-2 Prehľad siete zdravotníckych zariadení v meste Považská Bystrica – r.2004

Druhy zariadení, druhy - útvary v zariadeniach	Druhy zariadení – počet zariadení			
	zdravotníckych zariadení[2)]	pracovných miest samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov[3)]	postelí ústavnej zdravotnej starostlivosti	miest pre pacientov v špecializovaných zariadeniach ambulantnej starostlivosti[4)]
Zdravotnícke zariadenia spolu[7)]	125	210,07	477	18
Ambulantná zdravotná starostlivosť	114	96,2	x	8
ambulancie	91	92	x	x
lekárska služba prvej pomoci	-	-	x	x
agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti	1	-	x	x
záchranná zdravotná služba	-	-	x	x
špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti[8)]	-	-	x	-
dialyzačné strediská - samostatné zdravotnícke zariadenia	1	2	x	8
SVLZ	2	1,2	x	-
zubné techniky	18	-	x	x
polikliniky	-	-	x	-
ostatné zariadenia kombinovanej ambulantnej starostlivosti	1	1	x	-
Ústavná zdravotná starostlivosť (vrátane ambulantných častí)	1	107,87	477	10
Lekárenská starostlivosť	10	6	0	0
lekárne	7	6	x	x
výdajne zdravotníckych pomôcok	3	-	x	x

Zdroj: ÚZIŠ, Ročný výkaz S (MZ SR) 1-01 o sieti zdravotníckych zariadení - rok spracovania 2004

V návrhovom období počíta ÚPN najmä s rekonštrukciou a skvalitňovaním služieb súčasných areálov zdravotníctva, ako aj so zabezpečením základnej zdravotnej starostlivosti v podobe zdravotných stredísk rozložených rovnomerne na celom území mesta pri zohľadnení navrhovanej bytovej výstavby.

G.2.1.3. Sociálna starostlivosť

V štruktúre vybavenostných zariadení sociálnej starostlivosti na území mesta Považská Bystrica sú tieto zastúpené detskými jasľami, domom dôchodcov, azylovým domom a klubom dôchodcov.

Na území mesta sa v súčasnosti nachádzajú dvoje detské jasle (v OS Rozkvet a na Dukelskej ulici), v ktorých je spolu 32 detí. Detské jasle sú v jednej budove spolu s MŠ.

Tab.G.2.1.3-1 Detské jasle na území Považskej Bystrice v r. 2005

P.č.	Adresa	Počet detí
1	Rozkvet 2024	16
2	Dukelská (Lánska)	16

Zdroj: MÚ Považská Bystrica

Pre starších obyvateľov mesta sú k dispozícii: Dom dôchodcov a Dom-penzión pre dôchodcov, ktoré spolu poskytujú 195 miest. V návrhovom období počíta ÚPN s vybudovaním ďalšieho domova dôchodcov s cca 50-80 miestami, ako aj s budovaním klubov a jedální pre dôchodcov.

Z ďalších zariadení sociálnej starostlivosti sú to: charitný detský dom, v ktorom bolo v roku 2005 umiestnených 25 detí, a azylové centrum s 20 miestami.

Spoločenský kontakt a služby obyvateľom v poproduktívnom veku umožňujú na území mesta 3 zariadenia klubu dôchodcov so 158 členmi v r. 2005.

Tab.G.2.1.3-2 Zariadenia sociálnej starostlivosti na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita
DD a SC	Zakvášov 1935/453	160 lôžok
Domov dôchodcov	Lánska 957/32	35 lôžok
Detský charitný dom	SNP 1451/61	25 detí
Útulok – azylové centrum pre bezdomovcov	Mládežnícka 322	20 miest
Klub dôchodcov Strojárenská štvrť	Mládežnícka ul. 324	70 členov
Klub dôchodcov Kpt. Nálepku	Kpt. Nálepku 560/2	43 členov
Klub dôchodcov Kuzmányho	Kpt. Nálepku 560/2	45 členov

Zdroj: MÚ v Považskej Bystrici

V trendoch rozvoja sociálnej starostlivosti sa začína uplatňovať potreba komplexného prepojenia zdravotníctva so sociálnou starostlivosťou. ÚPN preto v Považskej Bystrici počíta s vybudovaním najmä stanice opatrovateľskej služby, zariadenia chráneného bývania, domova osamelých rodičov s cca 50 miestami, útulkov, krízových stredísk, resocializačného a rehabilitačného strediska podľa potreby, resp. rozšírením kapacít detských domovov, zriadením zariadenia pestúnskej starostlivosti a pod. Pre tieto účely rezervuje novú plochu pri NsP.

Do r. 2020 bude potrebné, vzhľadom na pokračujúci trend starnutia obyvateľstva, počítať najmä so zvýšenými nárokmi na zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov.

G.2.1.4. Kultúra

Vybavenostnú sieť zariadení kultúry ma území mesta reprezentujú zariadenia miestnej a mestskej kultúry, ktoré sú doplnené i zariadeniami regionálneho významu.

Zariadenia kultúry reprezentujú na území mesta nasledovné zariadenia:

Tab.G.2.1.4-1 Zariadenia kultúry na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Milochov		170
KD Dolný Moštenec		60
KD Horný Moštenec		180
KD Podmanín		70
KD Praznov		70
KD Zemiansky Kvašov		60

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Považská Teplá		70
KD Považské Podhradie		100
KD Šebešťanová		150
KD Podvažie		150
PX Centrum SNP		70
Kino Mier		412
Amfiteáter		700 (nie je v prevádzke)
Považská knižnica	• Ľ. Štúra • OS SNP • OS Rozkvet • Lánska – špecializované hudob. odd., detská literatúra, odd. pre nevidiacich	* Počet knižných jednotiek - 112.781 * Zaregistrovaní čitatelia – 6.178
Vlastivedné múzeum	v súčasnosti je presťahované z kaštieľa v Orlovom do kaštieľa v Jasenici	

Zdroj: Mestský úrad Považská Bystrica,
** údaje z r. 2003 - Mestská a obecná štatistika, ŠÚSR*

Považská knižnica má regionálne kompetencie – spadajú pod ňu okresy Považská Bystrica, Ilava a Púchov.

V renesančnom kaštieli zo 17.stor. v MČ Orlové donedávna sídlilo Vlastivedné múzeum (botanické, zoologické a etnografické zbierky, viac ako 20.000 druhov predmetov) s regionálnou pôsobnosťou, ktoré je v súčasnosti presťahované do obce Jasenica, kde má prenajaté priestory v rekonštruovanom kaštieli. ÚPN v návrhovom období predpokladá návrat múzea do kaštieľa v Orlovom, v rámci kaštieľa zriadenie galérie a v rámci areálu vybudovanie malej botanickej záhrady.

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici je štátnou príspevkovou organizáciou, svoje aktivity plní v územnej pôsobnosti okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava. Činnosťou sa metodicky a organizačne podieľa na rozvoji: miestnej kultúry, na uchovávaní a sprístupňovaní hodnôt tradičnej ľudovej kultúry, výchovno-vzdelávacej a záujmovej umeleckej činnosti; odborne a organizačne spolupracuje pri realizácii kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru; úzko spolupracuje s ďalšími kultúrnymi inštitúciami, špecifickými zariadeniami, miestnou samosprávou, školami všetkých stupňov, spolkami a záujmovými organizáciami.

Od 1. apríla 2002 prešlo zo zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Trenčíne pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK:

- Vlastivedné múzeum Považská Bystrica – Orlové,
- Považská knižnica Považská Bystrica,
- Považské osvetové stredisko Považská Bystrica.

O zábavu a kultúrne vyžitie občanov sa v meste stará mestská organizácia PX Centrum. Tvorivosť detí a mládeže rozvíjajú: Centrum voľného času, dve ZUŠ a jedna súkromná ZUŠ.

Z dôvodov lepšieho ekonomického využitia finančne náročnej prevádzky zariadení kultúry bola aj v meste Považská Bystrica časť uvedených zariadení prenajatá, to znamená, že sú v nich prevádzkované aj iné funkcie, ktoré nie sú orientované na kultúrno-výchovné a vzdelávacie činnosti (súkromné firmy, predajne, atď.).

ÚPN v návrhovom období predpokladá výstavbu nových zariadení kultúry na základnom až obvodovom stupni v obytnom území so sústredenou súčasnou alebo navrhovanou obytnou zástavbou, budovanie nových zariadení kultúry na celomestskom stupni najmä v priestore CMZ.

Sakrálne stavby riešeného územia reprezentujú štyri rímsko-katolícke kostoly: farský kostol Navštívenia Panny Márie na Nám. A. Hlinku, kostol Sedembolestnej Panny Márie v Považskej Teplej, kostol Povýšenia sv. Kríža v Praznove, kostol sv. Ladislava v Považskom

Podhradí a kaplnka sv. Heleny na sídlisku Rozkvet. Na Školskej ulici sa nachádza Evanjelický chrám, a.v.

S novými sakrálnymi zariadeniami počíta ÚPN podľa vypracovaných UŠ najmä v OS SNP a Rozkvet.

G.2.1.5. Telesná kultúra

Pre športovo-rekreačnú činnosť obyvateľov je na území mesta Považská Bystrica k dispozícii cca 25 ha športovo-telovýchovných plôch. Tieto predstavujú plochy športových areálov telovýchovných jednôt, záujmových združení a klubových telovýchovných aktivít.

V meste Považská Bystrica športovú činnosť zabezpečuje predovšetkým organizácia Mestské športové kluby. Hlavnou úlohou spoločnosti je prevádzkovanie objektov krytej plavárne, zimného štadióna, športovej haly, letného kúpaliska a Relax club-u, ktoré sú, rovnako ako všetky pozemky v športovom areáli, vlastníctvom mesta,.

Okrem uvedených športovo-telovýchovných areálov sú na území mesta disponibilné plochy školskej telovýchovy, ktoré však majú pre širokú verejnosť obmedzený prístup. Sú to plochy ihrísk a školské telocvične základných a stredných škôl.

Tab.G.2.1.5-1 Vybrané zariadenia telovýchovy a športu a ich kapacity

Názov zariadenia	Lokalita	Kapacita / druhy zariadení
Futbalový štadión + 2x cvičné ihriská, samostatné futbalové ihrisko	v športovom areáli MŠK	
Športová hala SNP	medzi OS Lány a OS SNP	hracia plocha s rozmerom 40x20 m, možnosť hrania všetkých druhov loptových hier, cca 1.400 miest + sauna, vírivá vaňa, fitnes, solarium, masáže, bar
Tenisové kluby - Spartak a Prima	v rámci športovej zóny MŠK	8 otvorených antukových kurtov, krytá tenisová hala, klubovňa, posilňovňa
Zimný štadión	v rámci športovej zóny MŠK	966 miest na sedenie, 1500 miest na státie
Futbalové ihriská v okrajových mestských častiach	• Milochov • Orlové (2x) • Podmanín • Podvažie • PovažskáTeplá • Šebesťanová	
Krytá plaváreň	v rámci športovej zóny MŠK	25 m bazén, kapacita hľadiska 100 miest
Letné kúpalisko	v mestskej časti Lány	44 m bazén, kapacita cca 1.200 návštevníkov
Slovenský rybársky zväz	• pstruhové vody – Manínsky potok, Domanižanka • mimopstruhové vody – Váh	
Motokrosová trať	mimo územia Považskej Bystrice v obci Sverepec	
Šachový klub Považské Podhradie	Dom kultúry Považské Podhradie	
Stolnotenisový klub TTC Považská Bystrica		
Horolezecký klub MANÍN		
Maloplošné ihriská	základné a stredné školy, telovýchovné jednoty	

Podrobnejšie je odvetvie telovýchovy a športu popísané v kapitole H. Rekreácia, šport a turizmus.

G.2.1.6. Verejná administratíva a správa

Zariadenia verejnej administratívy a správy reprezentujú zariadenia štátnej správy a samosprávy, a to:

- Obvodný úrad v Považskej Bystrici,
- Mestský úrad Považská Bystrica,
- Daňový úrad,
- Štátny okresný archív,
- finančné inštitúcie,
- notárske úrady,
- poštové úrady,
- polícia (Okresné veliteľstvo PZ SR, Obvodné oddelenie PZ SR, Mestská polícia, Hraničné oddelenie PZ SR)
- požiarna ochrana.

Finančné služby na území mesta (lokalizované najmä v centre) zabezpečujú:

- banky, a to:
  - ČSOB, a.s.
  - OTP, a.s.
  - Istrobanka, a.s.
  - Prvá komunálna banka, a.s.
  - Tatrabanka, a.s.
  - VÚB, a.s.
  - Poľnobanka, a.s.
  - UNI banka, a.s.
  - Dexia Banka
- poisťovne, a to:
  - AMSLICO, Prvá americko-slovenská poisťovňa, a. s.,
  - Poisťovňa tatra, a.s.
  - Univerzálna banková poisťovňa, a. s.,
  - Slovenská poisťovňa, a.s.
  - Uniqua poisťovňa, a.s.
- sporiteľne, a to:
  - Prvá stavebná sporiteľňa,
  - Slovenská sporiteľňa.

G.2.2. Komerčné vybavenie

Komerčné vybavenie (maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie a služby) reprezentujú zariadenia, ktorých kapacitný rozsah a druhovú štruktúru by mal regulovať trh ponukou a dopytom. V tejto oblasti občianskeho vybavenia sa ako prvá začala transformácia ekonomiky na trhové hospodárstvo, keď sa malou privatizáciou začal štátny sektor profilovať na sektor súkromný. V súčasnom období sa práve uvedená časť občianskeho vybavenia vyznačuje dynamickým procesom zmien nielen z aspektu vlastníckych vzťahov, ale sú sledovateľné najmä zmeny štrukturalizácie vybavenostných druhov, rozvoj nových druhov zariadení, resp. rozširovanie jestvujúcich vplyvom pôsobenia trhových mechanizmov. V súčasnosti zároveň ale absentujú údaje, ktoré by v exaktnej forme vypovedali o stave a zmenách v sieti komerčného vybavenia s príslušnými kapacitnými parametrami jednotlivých druhov.

Kapacity komerčného vybavenia sú zastúpené najmä v mestskom centre, čo súvisí jednak s pohybom obyvateľov, ako aj s disponibilnými priestormi, ktoré boli ponukou na prenájom, resp. odkúpenie od bývalých štátnych podnikov obchodu a služieb.

Územné rozloženie komerčnej vybavenosti a ponuka druhovej štruktúry jej jednotlivých vybavenostných zariadení, to znamená maloobchodu, služieb a verejného stravovania a ubytovania v súčasnosti potrebám mesta vyhovuje.

Pre potreby obyvateľstva a návštevníkov v r. 2004 slúžilo 124 predajní potravinárskeho tovaru, 108 predajní zmiešaného tovaru, 84 zariadení pohostinstiev, 352 predajní nepotravinárskeho tovaru a 10 ubytovacích zariadení (hotel, penzióny, turistická ubytovňa, chatová osada, autokemping) s celkovou kapacitou 780 lôžok[1].

Tab.G.2.2-1 Zariadenia komerčného vybavenia v meste Považská Bystrica k 31.12.2004

Zariadenia komerčnej vybavenosti v meste Považská Bystrica k 31.12.2004	Počet zariadení, kapacita
Predajne potravinárskeho tovaru	124
- z toho supermarkety	4
Predajne zmiešaného tovaru	108
Obchodné domy a nákupné strediská	4
- z toho hypermarkety	
Pohostinské odbytové strediská	84
Predajne nepotravinárskeho tovaru	352
Predajne pohonných látok	7
Predajne motorových vozidiel	9
Zariadenia na údržbu a opravu motorových vozidiel	21
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	19
Zariadenia na predaj , údržbu a opravy motocyklov, mopedov, ich súčiastok a príslušenstva	2
Hotely (motely, botely) *** až *	4
- lôžka v hoteloch (moteloch, boteloch) *** až *	322
Penzióny ***až *	1
- lôžka v penziónoch *** až *	120
Turistické ubytovne ** a *	1
- lôžka v turistických ubytovniach ** a *	50
Chatové osady *** až *	1
- lôžka v chatových osadách *** až *	150
Kempingy *** až *	1
- miesta na voľnej ploche v kempingoch *** až *	50
- lôžka v kempingoch *** až **	81
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	1
- lôžka v ostatných hromadných ubytovacích zariadeniach	12
Ubytovanie v súkromí – izba, objekt, prázdninový byt *** až *	1
- lôžka v izbách, objektoch a prázdninových bytoch pri ubytovaní v súkromí *** až *	5
videopožičovne	13

Zdroj: Ročný výkaz o vybraných ukazovateľoch regionálnej štatistiky za r. 2004 (podklady pre MOŠ), ŠÚ SR

G.2.3. Špecifické služby

Špecifickými službami pre obyvateľstvo sú domy smútku a cintoríny, ktoré na území mesta predstavujú kapacitu cca 9,6 ha plochy pozemkov. Ich rozloženie na území mesta je nasledovné:

[1] *Rozdielny údaj uvádzaný v kapitole H. je novší (za r. 2007) a vyjadruje zatiaľ najreálnejší stav ubytovacích kapacít v meste Považská Bystrica(11 zariadení, 864 lôžok)..*

Tab.G.2.3-1 Cintoríny a ich kapacita na území mesta Považská Bystrica v r. 2005

	MČ	ZSJ	počet hrobových miest		počet urien		priem.počet úmrtí za rok	plocha cintorína (m^2)
			obsadených	voľných	obsadených	voľných		
1	Dolný Moštenec		407	34			6	3.900
2	Horný Moštenec		302	165			4	3.260
3	Milochov	Dolný Milochov	609	5			8	3.400
4	Orlové		455	120	1		7	3.775
5	Podmanín	Podmanín nový	256	215			5	3.323
		Podmanín starý	160	pochová-vanie len do starých hrobov				1.182
6	Podvažie		438	80			6	3.240
7	Považská Bystrica	Nový cintorín Jelšové	1618	1048	161	382*	188	26.664
		Starý cintorín Pov. Bystrica	4558	42				22.572
8	Považská Teplá	Starý cintorín	201	-			13	4.103
		Nový cintorín	617	14				5.800
		plánované rozšírenie		655		29		
12	Vrtižer	Vrtižer	163	190				1.941
9	Považské Podhradie	starý - pod cestou	428	0				2.329
		nový + st. Časť	73	273		26		3.929
10	Praznov		419	186			7	4.185
11	Šebešťanová		454	20			6	2.071
13	Zemiansky Kvášov		173	12			3	762
Považská Bystrica - mesto spolu			11 331	3 059	162	55	253	96.436

** po doplnení ďalších dvoch okruhov v urnovom háji (podľa štúdie Ing. arch. M. Fecaninovej, 1995), v súčasnej dobe je voľných cca 83 miest pre urny*

Zdroj: MsÚ Považská Bystrica

V návrhovom období počíta ÚPN s rozšírením centrálneho cintorína v Jelšovom podľa vypracovanej štúdie, resp. s vybudovaním malého krematória v rámci areálu. Starý mestský cintorín, ako aj cintoríny v jednotlivých MČ by mali byť postupne (výhľadovo) prebudované na areály špeciálnej verejnej zelene pietneho charakteru.

G.2.4. Vyhodnotenie občianskeho vybavenia mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí a návrh dobudovania / vybudovania nových zariadení

V roku 2002 vydalo MŽP SR metodickú príručku pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie ŠTANDARDY MINIMÁLNEJ VYBAVENOSTI OBCÍ, ktorá okrem iných materiálov vychádzala najmä z dokumentu Návrh štandardov minimálnej vybavenosti miest vo väzbe na reformu verejnej správy (spracovaný na základe uznesenia vlády SR č.30/2000).

Príručka rámcovo stanovuje druh, počet a kapacitu zariadení vybavenia najvýznamnejších funkčných zložiek v rámci organizmu obce v členení na bývanie, občianske vybavenie a zeleň.

Vzhľadom na výhľadový počet obyvateľov v roku 2020 (50.000 obyv. podľa 1. variantu) potrebuje mesto Považská Bystrica nasledovné zariadenia občianskeho vybavenia:

Tab.G.2.4-1 Vybavenie mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí (50.000 obyvateľov v roku 2020)

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce	Materská škola	deti / trieda	max. 20-25						
		dostupnosť	400m						
postačujúce	Základná škola	žiak / trieda	pre I.st. 12 – 23 – pre 1. ročník max. 23, pre II st. 15, max. 29						
		dostupnosť	500 – 800 m						
dobudovať 1 zariadenie s cca 40 miestami / v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP	Špeciálna materská škola	deti/trieda		min. 6, max. 8					
postačujúce	Školské stredisko záujmovej činnosti	žiak / trieda		15-30	15-30	15-30	15-30	15-30	15-30
postačujúce	Pomocná škola	žiak / trieda			5 – 8				
postačujúce	Gymnázium	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredná odborná škola	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredné odborné učilište	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Špeciálna škola	žiak / trieda				min.10			
postačujúce	Štúdium popri zamestnaní na strednej škole	žiak / trieda				15 - 30			
dobudovať 1 zariadenie pre cca 80 - 120 žiakov / podľa potreby v rámci areálu bývalých PS	Osobitné odborné učilište	žiak / trieda				8 - 12			
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko praktického vyučovania	žiak / trieda							
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko odbornej praxe	žiak / skupina				5 – 7 (postihnutí)			
postačujúce	Špeciálno-pedagogická poradňa					zariadenie sa zriaďuje pri špeciálnych školách, príp. ako samostatný subjekt			
postačujúce	Stredisko služieb škole								
	Detské integračné centrum								
postačujúce	Pedagogicko-psychologická poradňa	spádové územie				30 000 obyv.			

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce (jestvujúce zariadenie v Milochove)	Škola v prírode	žiak / trieda				navštevujú ju deti z materských škôl, špeciálnych materských škôl, základných škôl, špeciálnych základných škôl a pomocných škôl			
postačujúce	Detské domovy – výchova	výchovná skupina					v detskom domove internátneho typu:15 maloletých		
dobudovať podľa potreby / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO		rodinná bunka					min. dve bunky 8 – 10 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	Osobitné výchovné zariadenia: • detské výchovné ústavy	výchovná skupina					min. 3 skupiny 15 maloletých pre mládež mentálne postihnutú je v jednej skupine 12 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	• výchovné ústavy pre mládež	výchovná skupina					najmenej 3 výchovné skupiny 15 maloletých		
VŠ v podobe detašovaných pracovísk budovať podľa potreby v nadväznosti na rozvoj VVZ priemyslu	Vysoké školy								

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce	Ihrisko veľkoplošné (viac ako 2000 m^2 celk. plochy)	Futbal ihrisko [m]	1x90/45	1x100/65 2000div.	1x100/65 3000div.	1x 100/65 3000div.	1x105/70 3000div.	2x105/70 3000div.	3x105/70 3000div.
postačujúce		FI cvičné			1x100/65	1x100/65 1x90/45	1x100/65 2x90/45	3x100/65 3x90/45	5x100/65 5x90/45
postačujúce		poz. hokej, rugby ihr.						3	5
postačujúce **existujúce školské ihriská rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou**	Ihrisko maloplošné (menej ako 2000 m^2)	počet zariadení	5	15	30	50	70	90	110
jestvujúce zariadenia ZŠ a SŠ rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou	ĽA zariadenia	dráha [m]	1x100	1x250	1x333	1x400	1x333 2x400	2x333 2x400	3x333 2x400
postačujúce	Tenis	ústredné ihr.				1	1	1	1
dobudovať cca 10 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		závodné ihr.			3	5	10	20	30
dobudovať cca 30 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		cvičné ihr.	2	5	10	10	20	30	40

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴100**
postačujúce	Športový štadión	FŠ [m]			1x105/70 7000div.	1x105/70 7000div.	1x105/70 15000div.	2x105/70 15000div.	3x105/70 15000div.
postačujúce	Telocvičňa	[m]	1x12/24 (vrát. školských)	2x12/24	2x12/24 1x18/30	2x12/24 2x18/30	3x12/24 3x18/30	5x12/24 5x18/30	10x12/24 7x18/30 5x18/36
dobudovať **- 1x24/42 3000div. / Rozkvet** **- 2x18/36 600div. / Sever, Jelšové**	Športová hala	[m]		1x18/30	1x18/36 600div.	1x24/42 1500div.	1x24/42 3000div. 1x24/42 1500div. 1x 18/36 600div.	1x24/42 3000div. 2x24/42 1500div. 2x18/36 600div.	2x24/42 3000div. 3x24/42 1500div. 3x18/36 600div.
dobudovať 1x25/15 / Rozkvet, alt. Orlové)	Otvorený plavecký bazén	[m]	*(1x25/15)**	1x25/15	1x25/15	2x15/15	1x50/21 1x15/15	1x50/21 2x25/15	2x50/21 3x25/15
dobudovať 2x25/15 / Rozkvet, SNP	Krytý plavecký bazén	[m]		*(1x15/15)**	*(1x15/15)**	1x15/15	2x 15/15	3x15/15	5x15/15
dobudovať / v rámci areálu MŠK, resp. v MČ Rozkvet alebo Sever (Vŕbie)	Otvorená ľadová plocha	[m^2 norm. plochy]	1x2200	1x2200	1x2200	1x2900	1x2900	2x2900	3x2900
dobudovať 1x10000 (Rozkvet)	Zimný štadión otvorený	[m^2 norm. plochy]			*(1x10000)**	*(1x10000)**	1x10000	1x10000	1x10000
postačujúce	Zimný štadión krytý	[m^2 norm. plochy]						1x10000	1x10000 10000div.

vo viacerýchMČ odporúčame dobudovať nasledovné zariadenia: ***- squash*** ***- posilňovňa / fitnescentrum*** ***- kolkáreň / bowlingová hala***	***Poznámka:*** *(x)* - výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*

ZDRAVOTNÍCTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
dobudovať minimálne 43 zariadení v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Lány, Rozkvet, SNP, Hliny, Sever, Západ (Jelšové)...	Ambulancie primárnej zdravot. starostlivosti	min. počet zariadení	2	4	8	30	48	80	460
		priemerný poč. zar.	7	13	22	44	68	118	589
	Ambulancie sekundárnej zdravotníckej starostlivosti	min. počet zariadení	1	1	1	23	27	54	304
		priemerný poč. zar.	1	10	15	37	54	84	450
dobudovať 2 zariadenia v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Rozkvet, Hliny...	Lekárne	min. počet zariadení	1	1	1	3	6	9	40
		priemerný poč. zar.			2	8	11	47	68
-	NsP a nemocnice I. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(0,8)**	*(0,8)**	*(0,8)**			*(0,8)**
postačujúce	NsP a nemocnice II. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(3,0)**	*(3,0)**	3,0	3,0	*(3,0)**	*(3,0)**
-	NsP a nemocnice III. typu**	lôžka/1000obyv. SR						1,5	1,5
	Poznámka: *(x)* - odporúčaná vybavenosť* ***- V zmysle návrhu štandardov minimálnej vybavenosti krajských a okresných miest, MŽP SR, november 1999*								

SOCIÁLNE SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▾ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▴ 100
dobudovať cca 50-80 miest v DD / Lány - pri NsP)	Domov soc. služieb*	počet miest/1000ob.	1,8	1,8	2,1	2,1	2,1	2,6	3,0
	Domov dôchodcov*	počet miest/1000ob.	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,4	3,0
	Domov – penzión pre dôchodcov*	počet miest/1000ob.	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8
dobudovať 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP)	Klub dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	2	4	10
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Jedáleň pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	4
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Stredisko osobnej hygieny	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Práčovňa pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie s 20 miestami / Lány - pri NsP	Zariad. chráneného bývania	min. počet zariadení						1	1
postačujúce	Detský domov	min. počet zariadení						1	1

SOCIÁLNE SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▼ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▲ 100
dobudovať min. 1 zariadenie s 50 miestami / Lány - pri NsP	Domov pre osamelých rodičov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie pestúnskej starostlivosti	min. počet zariadení			1	1	1	1	3
zvýšiť kapacitu zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Útulok	min. počet zariadení					1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Krízové stredisko	min. počet zariadení				1	1	2	3
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Resocializačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Rehabilitačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie opatrovateľskej služby	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	3-4
	Poznámka: **-Orientačný štandard: počet miest v zariadení/1 000 obyv. miest, zohľadňujúci súčasný stav*								

Navrhované zariadenia nie sú v rozpore s Koncepciou sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva Trenčianskeho samosprávneho kraja, tak ako ju vypracoval Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja - odbor sociálnych služieb - v r. 2002

MALOOBCHOD	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce	Malý supermarket 400-1000 m^2	min. počet zariadení	*(1)**	1	1	2	3	4	5
dobudovať min. 1 zariadenie / OS Rozkvet – MČ Hliny	Veľký supermarket 1000-2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	2	3	4
postačujúce (Hypernova)	Malý hypermarket 2500-5000 m^2	min. počet zariadení				1	2	3	4
postačujúce (OD TESCO)	Veľký hypermarket 5000-10000 m^2	min. počet zariadení						1	2
dobudovať podľa potreby / centr. časť mesta, alt. OS Rozkvet, OD TESCO	Hobby market 1000 m^2 a viac	min. počet zariadení			*(1)**	1	1	2	3
postačujúce (OD PRIOR)	Menší OD a NS do 2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
postačujúce	Diskontná predajňa 400-1000 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
	Predpoklad. vývoj plošného štandardu		0,90	0,93	0,95	0,96	0,97	1,10	1,20
	Súč. stav		0,41	0,37	0,37	0,35	0,36	0,58	0,70
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *Spádové územie pre hypermarket: od 50 000 obyvateľov* *Spádové územie pre menší hypermarket a supermarket: nad 25 000 obyvateľov* *Výstavba jednotlivých druhov obchodných prevádzok závisí na konkrétnych podmienkach a je ovplyvnená rôznymi faktormi, akými sú.* – *funkcia a význam sídla* – *spádové územie sídla* – *vzdialenosť sídla od ďalších miest vyššej kategórie* – *miera nezamestnanosti a kúpna sila obyvateľstva a pod.*								

MALOOBCHOD	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **dobudovať podľa potreby / všetky MČ**	reštaurácie I. a II. CS	poč. stoličiek/1000ob.	*(10,0)**	*(10,0)**	10,0	10,0	10,0	15,0	15,0
	reštaurácie III. a IV. CS	poč. stoličiek/1000ob.	20,0 *(10,0)**	20,0 *(10,0)**	15,0	20,0	25,0	25,0	30,0
	vinárne	poč. stoličiek/1000ob.	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	kaviarne	poč. stoličiek/1000ob.	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	45,0	45,0
	hostince	poč. stoličiek/1000ob.	45,0	40,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*								

VEREJNÉ UBYTOVANIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
vybudovať 1 zariadenie s cca 150 lôžkami / v rámci OS Rozkvet	H^{xxxxx,xxxx}	poč. lôžok/1000ob.			*(3,0)**	3,0	3,0	3,0	3,0
dobudovať 1 zariadenie s cca 120- 150 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	H^{xxx,xx,x}	poč. lôžok/1000ob.	8,0	8,0	10,0 *(7,0)**	7,0	9,0	10,0	12,0
dobudovať zariadenia s cca 30 – 50 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Penzióny	poč. lôžok/1000ob.	4,0	4,0	4,0	3,5	3,0	3,0	3,0
postačujúce	Turistické ubytovne**	poč. lôžok/1000ob.	5,0	5,0	5,0	4,0	3,05	3,0	2,0
	Turistická informačná kancelária	poč. lôžok/1000ob.							
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *- s výnimkou Vysokých Tatier a kúpeľov v mestách do 5000 obyvateľov neuvažovať s hotelmi triedy *****,****** *V ďalšom rozvoji ubytovacích kapacít v mestských sídlach neuvažovať s hotelmi triedy *, nanajvýš na okrajoch sídiel ako s tranzitnými zariadeniami* ***- Turistické ubytovne už nemajú v mestách svoje opodstatnenie, preto sa odporúča ich nahradenie vo výhľade kategóriou mládežnícke hostely*								

SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ**	70: činnosti v oblasti nehnuteľností	min. počet zariadení	3,0	4,0	5,0	6,0	7,5	8,0	10,0
	71: prenájom	min. počet zariadení	0,5	0,5	1,0	1,5	1,8	2,0	2,2
	72: počítačové a súvisiace činnosti	min. počet zariadení	1,0	1,0	1,0	1,5	2,0	5,0	10,0
	74: iné obchodné služby	min. počet zariadení	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	55,0
	93: ostatné služby	min. počet zariadení	1,5	2,0	2,5	2,5	3,0	3,5	4,0
	52.7: oprava tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť	min. počet zariadení	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	4,0	5,0
	Poznámka: *- Návrh minimálnych štandardov vychádza z empirických poznatkov a štatistického prieskumu*								

BANKOVÉ INŠTITÚCIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲ 100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie	min. počet zariadení						1	10
	Hlavná, krajská pobočka, Regionálne stred.,zastúp.	min. počet zariadení						3	10
	Mestská pobočka	min. počet zariadení		1	2	3	5	7	10
	Filiálka	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	3	5
	Expozitúra-	min. počet zariadení		1	1	2	3	5	10
	Zastúpenie	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Detaš. prac., reprezentácia	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

POISŤOVNE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲ 100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie, Generálne riaditeľstvo	min. počet zariadení						1	10
	Odštepný závod, Regionálne centrum, riad.	min. počet zariadení						5	10
	Agentúra, pobočka	min. počet zariadení			*(1)**	3	5	10	15
	Zastupiteľstvo, obch. kancel.	min. počet zariadení	*(1)**	1	3	5	5	**	**
	Kontaktné miesto	min. počet zariadení	*(1)**	1	2	3	5	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce (Považská knižnica)	Knižnica verejná (multimediálne centrá)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]	*(0,05 – 0,1)**	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1
	Výstavné priestory (výstavné areály a siene)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **- počítať s návratom múzea do kaštieľa Orlové**	Múzeum (s pobočkami)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]			*(0,05)**	0,05	0,05	0,05	0,05
počítať s vybudovaním v rámci kaštieľa Orlové	Galéria (zbierka, s pobočkami)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Divadlo (bábkové, opera, balet, muzikál, činohra, experimentálne divadlo)	zariadenie							
		sedadlá/1000 obyv.					*(7)**	7	7
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Koncertná sála, hudobné sály, tanečné sály	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy + PX-Centrum)	Kultúrne a voľnočasové centrum (PKO-bývalé)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **– vybudovať podľa konkrétnej ponuky podnikateľov / predpoklad lokalizácie v CMZ**	Viacúčelová hala	zariadenie							
		[m^2/obyv.]					*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**
postačujúce **– s novým zariadením počítať len prípade záujmu komerčnej spoločnosti (Aupark, MAX...) / CMZ, resp. v rámci OS Rozkvet**	Kino (multikino)	zariadenie							
počítať s náhradou za jestvujúci nevyužívaný amfiteáter / OS Rozkvet	Prírodné amfiteátre, letné kiná	zariadenie							
nepočítať s výstavbou vzhľadom na projekty takýchto zariadení v Žiline a Trenčíne	Hvezdáreň, planetárium	zariadenie							
– vybudovať podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Zhromažďovací priestor (verejná voľná plocha – námestie a pod., zábavné a oddychové parky)	zariadenie							

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
malá botanická záhrada / v rámci parku pri kaštieli Orlové	Zoologické záhrady (botanické záhrady)	zariadenie							
počítať s výstavbou min. 1 zariadenia / v rámci OS Rozkvet, alt. OS SNP)	Kostoly, chrámy a pastoračné centrá; modlitebne, zborové domy, synagógy, meditačné priestory	zariadenie							
		poč. sedadiel	*(150-250)**	*(250-300)**	*(250-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Účelové kostoly a kaplnky rozličného druhu – priradené k inej náboženskej, hlavnej funkcii (pútnické kostoly, univerzitné kostoly, nemocničné, letiskové kaplnky, diaľničné kostoly...); samostatné alebo včlenené, včítane zariadení s obmedzeným voľným pohybom ako väznice a kasárne	zariadenie poč. sedadiel							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Iné náboženské budovy a priestory (exerčný dom, charitný dom, pastoračné centrum univerzitné, klerický seminár, ...)	zariadenie							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Rehoľné budovy (kláštory, domy kongregácií a inštitútov, ...)	zariadenie							
počítať s rozšírením centrálneho cintorína podľa ÚPN	Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	zariadenie - celk.plocha (ha)	na rozšírenom cintoríne do r. 2020 potreba plochy pre cca 1.860 hrobov						

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
	Poznámka: *(x)*- doporučená vybavenosť* • *Hierarchické a veľkostné členenie sídel (a ich častí) závisí od štruktúry osídlenia tej ktorej krajiny, respektíve kraja. (Uvádzané hierarchické a veľkostné členenie je pracovné).* • *Základná druhová skladba zariadení kultúry sa v rámci „štandardov" sleduje v jednotlivých krajinách v rôznom rozsahu. (Tabuľka postihuje sumár všetkých zariadení, ktoré boli v rámci štandardov uvádzané.)* • *Kino sa v rámci štandardov pre kultúrne zariadenia vyskytuje výnimočne. Vníma sa ako komerčný druh zariadenia.* • *Charakter zariadenia zo štatutárneho hľadiska možno zjednodušene členiť na štátne, obecné, komerčné. Pričom väčšinu zariadení zabezpečuje obec/mesto, respektíve majú komerčný alebo súkromný charakter. Len niektoré „špecifické zariadenia" – zväčša hierarchicky vyššieho významu zabezpečuje štát.* • *Odporúča sa združovať zariadenia do komplexov, ktoré umožňujú ich viacfunkčné využitie počas dňa, resp. ich polyfunkčnosť - využitie rovnakého priestoru na viaceré funkcie. Predpokladajú sa nasledovné kombinácie, príp. až nahradzovanie (t.j. nemusia sa súčasne vyskytovať všetky odporúčané zariadenia – podľa konkrétnej situácie):* – *polyfunkčné kul. zariadenie s - knižnica, kultúrne a voľnočasové centrum, viacúčelová sála, kino* – *kultúrne a voľnočasové centrum s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie, viacúčelová sála, kino* – *viacúčelová sála s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, kino, ako aj so športovými aktivitami* – *kino s - polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, ako aj s obchodnými a stravovacími aktivitami* • *Pamiatkové objekty patria do kultúrnych stavieb, ale Klasifikácia stavieb ich zaraďuje medzi Ostatné nebytové budovy ako Historické alebo chránené pamiatky. V tomto materiáli nie sú predmetom dimenzovania v rámci minimálnej vybavenosti, avšak môžu byť v nich umiestňované.*								

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta Považská Bystrica s týmito princípmi budovania zariadení občianskeho vybavenia:

- v oblasti školstva:
  - súčasné zariadenia MŠ a ZŠ sa javia z hľadiska celého mesta postačujúce aj do r. 2020, avšak dôjde k presunu týchto zariadení v rámci MČ:
  - k výraznému poklesu obyvateľstva dôjde v MČ Rozkvet a SNP, kde poklesnú aj nároky na zariadenia MŠ - nevyužité budovy navrhuje ÚPN využiť primárne ako zariadenia sociálnych služieb pre starších obyvateľov,
  - výrazne narastie počet obyvateľov v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých navrhujeme v súvislosti s realizáciou novej výstavby bytov vybudovať aj nové MŠ,
  - potrebné bude riešiť aj prípadné zvýšené nároky na MŠ v MČ Za Váhom, Juh, Východ, Považská Teplá a Milochov, kde sa zvýši počet obyvateľov viac ako o 500 – zvýšené nároky na zariadenia MŠ navrhujeme riešiť rozšírením existujúcich zariadení,
  - s výstavbou nových ZŠ ÚPN neuvažuje – dočasný deficit v niektorých MČ v súvislosti s novou výstavbou bytov bude riešený využitím jestvujúcich zariadení ZŠ s prípadným predĺžením dochádzkovej vzdialenosti,
- v oblasti zdravotníctva:
  - vzhľadom na nárast počtu obyvateľov sa zvýšia aj nároky na zariadenia zdravotníctva, a to hlavne v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých treba do r. 2020 v rámci HBV a IBV počítať s plochami pre základné zdravotné strediská (ambulancia praktického lekára, detského lekára, stomatológa a gynekológa),
  - vzhľadom na trend starnutia obyvateľstva navrhuje ÚPN mesta rozšírenie liečebne pre dlhodobo chorých, resp. vybudovanie geriatrického oddelenia,
- v oblasti sociálnej starostlivosti:
  - zvýšenú potrebu zariadení sociálnej starostlivosti v súvislosti s celkovým starnutím obyvateľstva mesta navrhuje ÚPN do r. 2020 riešiť jednak rekonštrukciou nevyužívaných zariadení MŠ, jednak posilniť zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov, a to
    - domovy dôchodcov režimové – na celkovú kapacitu 200 miest,
    - domovy dôchodcov penziónové – na celkovú kapacitu 150 miest,
    - domy s opatrovateľskou službou – na celkovú kapacitu 110 miest,
    - stanice opatrovateľskej služby
- v oblasti kultúry:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 rezervovať plochy pre malé vostaviteľné zariadenia (kluby a pod.),
- v oblasti špeciálnych služieb:
  - potrebu plochy pre nové hrobové miesta v rámci rozšírenia centrálneho mestského cintorína vyčísľuje ÚPN do r. 2020 len na cca 1.000 miest,
- v oblasti komerčného vybavenia:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 vyčleniť pre komerčnú vybavenosť celkovú plochu cca 30.000 m^2.

G. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

G.1. Bytový fond

G.1.1. Počet domov, bytov a cenzových domácností

V r. 1991 pri Sčítaní ľudu, domov a bytov bolo v Považskej Bystrici 12.282 trvale obývaných bytov, z toho sa 3.126 bytov (t. j. 25,4 %) nachádzalo v rodinných domoch (RD).

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2001 je v Považskej Bystrici 4.615 domov, z toho trvale obývaných domov 3.924, z toho v RD 3.199 (69,3 %). Neobývaných domov je 641 (13,9 %).

Bytov bolo v r. 2001 spolu už 14.590, z toho 13.517 trvale obývaných a 1.073 (7,35 %) neobývaných. Z celkového počtu trvale obývaných bytov (13.517) sa 75% bytov nachádza v bytových domoch a 24,1% v rodinných domoch, 0,9% tvoria byty v ostatných budovách.

Na jeden trvale obývaný byt pripadalo 3,16 trvale bývajúcich osôb, priemerne 46,8 m^2 obytnej plochy, 2,84 obytných miestností. Na jednu obytnú miestnosť pripadalo 1,13 trvale bývajúcich osôb a na jednu osobu pripadalo 14,9 m^2 obytnej plochy.

Na 1.000 obyvateľov pripadalo 316 bytov.

Graf G.1.1-1 Domy a byty v meste Považská Bystrica v r. 2001

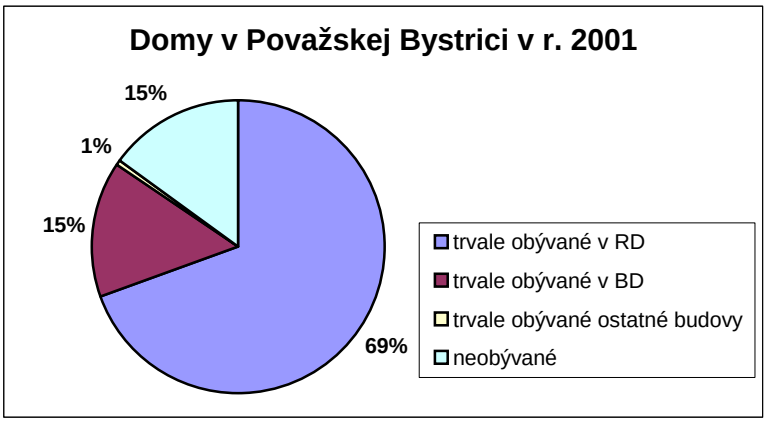

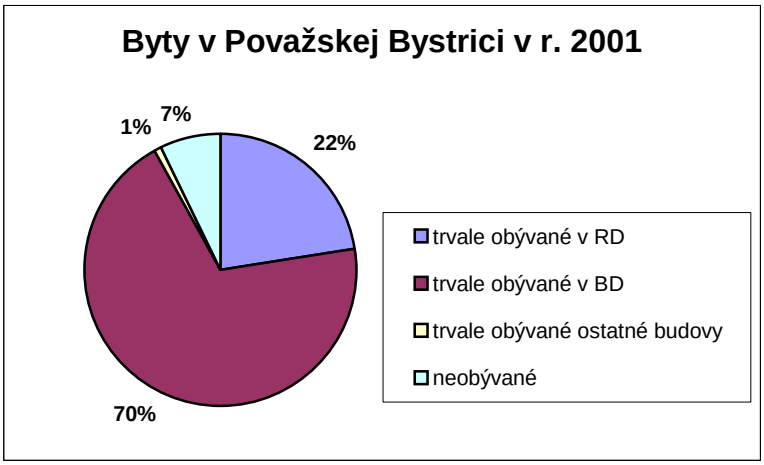

Tab.G.1.1-1 Retrospektívny vývoj počtu bytov v Považskej Bystrici od r. 1970

Rok	Počet obyv.	Počet trvale obývaných bytov	Počet obyv./ byt
1970	22.953	5.760	3,98
1980	30.444	8.895	3,42
1991	40.083	12.282	3,26
2001	42.773	13.517	3,16

Zdroj: Historický lexikón obcí SR, ŠÚ SR

V roku 1991 žilo v 12.282 trvale obývaných bytoch 13.165 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 107,2 bytov, čo predstavuje 7,2 %-né spolunažívanie. Z celkového počtu 13.165 cenzových domácností tvorilo 2.378 (18,1 %) jednočlenné cenzové domácnosti.

V roku 2001 žilo v 13.517 trvale obývaných bytoch 16.044 cenzových domácností, takže na 100 CD pripadalo 118,7 bytov, čo predstavuje až 18,7 %-né spolunažívanie.

Z celkového počtu 16.044 cenzových domácností tvorilo jednočlenné domácnosti 4.683 CD (29 %), ich počet teda oproti roku 1991 výrazne vzrástol.

Tab.G.1.1-2 Počet cenzových domácností v Považskej Bystrici v r. 2001

Domácnosti	Domácnosti spolu
Bytové:	
s 1 CD	11.086
s 2+ CD	2.192
spolu	13.278
Hospodáriace:	
s 1 CD	14.238
s 2+ CD	821
spolu	15.059
Cenzové:	
úplné:	
bez závislých detí	3.345
so závislými deťmi	5.868
spolu	9.213
neúplné:	
bez závislých detí	678
so závislými deťmi	1.286
spolu	1.964
viacčlenné nerodinné	184
jednotlivci:	
vo vlastnom byte	2.923
v inom byte	1.685
podnájomníci	75
spolu	4.683
úhrn	16.044

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

G.1.2. Veková štruktúra bytového fondu

Veková štruktúra bytového fondu bola v r. 2001 dobrá – 69 % bytového fondu pochádzalo z obdobia výstavby v rokoch 1971-2001. Byty v bytových domoch z tohto obdobia predstavujú až 83 %. Výrazná bytová výstavba v tomto období súvisí s rozširovaním výroby

v Považských strojárňach, s čím súvisí aj výrazný nárast počtu obyvateľov (od r. 1970 po r. 1991 sa takmer zdvojnásobil). Veľmi nízka však bola výstavba v posledných rokoch 1991-2001, kedy pribudlo len 5,9 % bytov z celkového bytového fondu mesta Považská Bystrica.

Byty v rodinných domoch pochádzajú prevažne z obdobia výstavby v rokoch 1946-1970 (40 % zo všetkých rodinných domov).

Tab.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v r. 2001

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu	%
do 1899 a nezistené	88	27	17	132	0,98
1900 - 1919	27	0	0	27	0,20
1920 - 1945	303	304	4	611	4,52
1946 - 1970	1.325	2.101	9	3.435	25,41
1971 - 1980	666	3.837	7	4.510	33,37
1981 - 1990	564	3.357	80	4.001	29,60
1991 - 2001	290	506	5	801	5,93
spolu	3.263	10.132	122	13.517	100,00
%	24,1	75,0	0,9	100,0	

Zdroj: SODB 2001

Graf.G.1.2-1 Veková štruktúra trvale obývaných bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

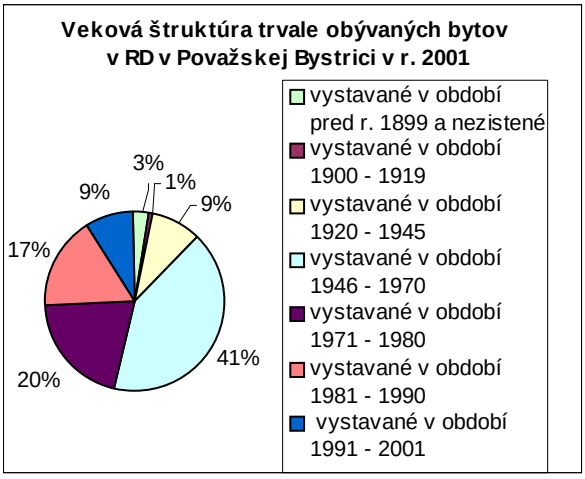

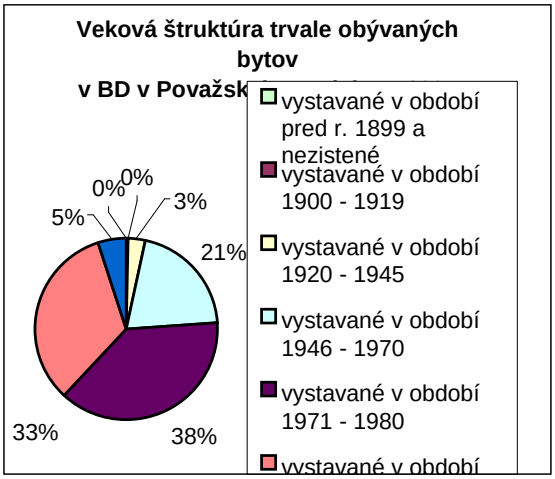

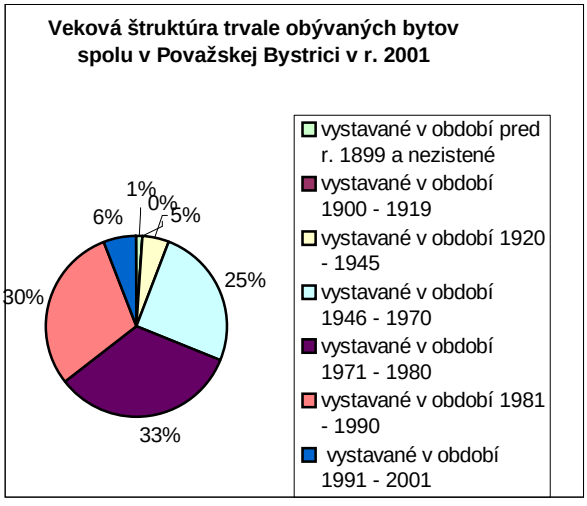

Výrazne vyšší je počet bytov v bytových domoch (75 % bytov) ako v rodinných domoch (24 % bytov).

G.1.3. Veľkosť a kategória bytov

Byty v Považskej Bystrici mali v roku 2001 nasledujúcu skladbu podľa počtu izieb a kategórie vybavenia:

Tab.G.1.3-1 Byty podľa veľkosti, neobývané byty, priemerný vek v r. 2001 (SODB)

trvale obývané byty	1 obytná miestnosť	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	spolu	Neobý-vané byty	Priemerný vek domu
v RD	82	524	1.131	801	725	3.263	658	34
v BD	1.253	2.731	5.101	943	104	10.132	404	29
v ostatných budovách	22	75	20	3	2	122	11	42
spolu	1.357	3.330	6.252	1.747	831	13.517	1.073	33
v %	10,0	24,6	46,3	12,9	6,1	100,0		

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Priemerný vek rodinného domu v roku 2001 bol 34 rokov, bytového domu 29 rokov. Najväčší počet trvale obývaných bytov v RD a BD v roku 2001 tvorili 3-izbové byty (46,3 %), nasledovali dvojizbové (24,6 %), 4-izbové (12,9 %) a 1-izbové (10 %).

Graf.G.1.3-1 Veľkostná štruktúra trvale obývaných bytov v r. 2001

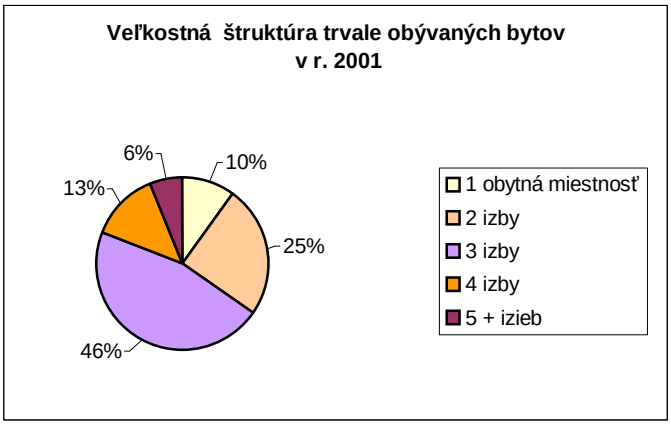

Tab.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

Veľkosť bytu	Kategória bytu				Spolu
	I.	II.	III.	IV.	
v RD	2.307	531	125	300	3.263
v BD	9.441	553	13	125	10.132
v ostatných bytoch	108	8	3	3	122
spolu	11.856	1.092	141	428	13.517
v %	87,7	8,1	1	3,2	100,0

Graf.G.1.3-2 Kategória bytov v rodinných domoch, bytových domoch a spolu v r.2001

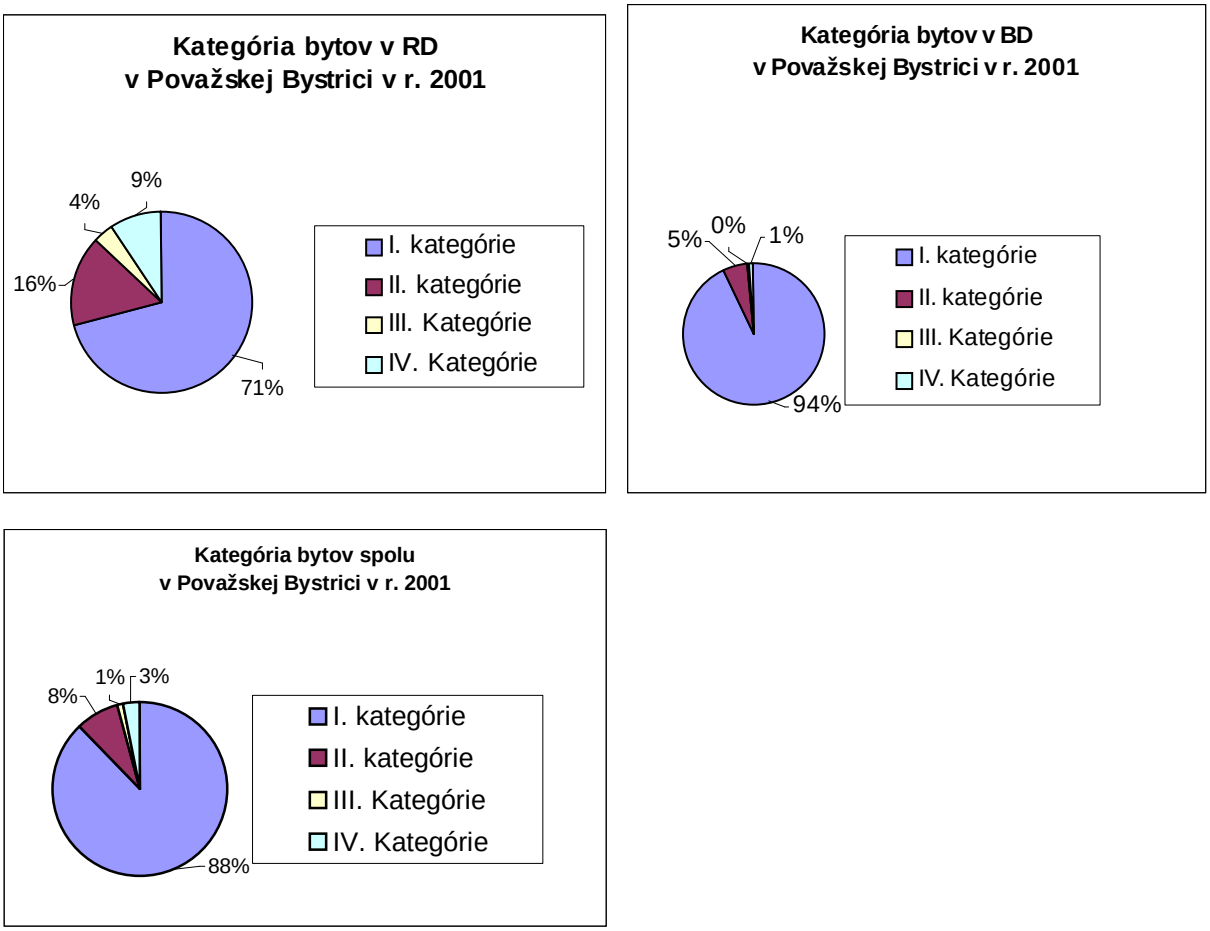

Úroveň bývania najlepšie charakterizuje technické vybavenie bytov a ich plošný štandard. Technická vybavenosť trvale obývaných domov aj bytov v meste Považská Bystrica sa postupne zlepšuje, ako je vidno aj z nasledujúcej tabuľky. V porovnaní s ostatnými obcami okresu je technická vybavenosť bytov v okresnom meste nadpriemerná, a to vo všetkých sledovaných charakteristikách.

Tab.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obyt. miestnosťami (v %)
ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobilom	počítačom	
87,1	96,7	64,5	9,2	34,9	13,8	65,3

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Graf.G.1.3-3 Vybavenosť trvale obývaných bytov v meste Považská Bystrica v roku 2001

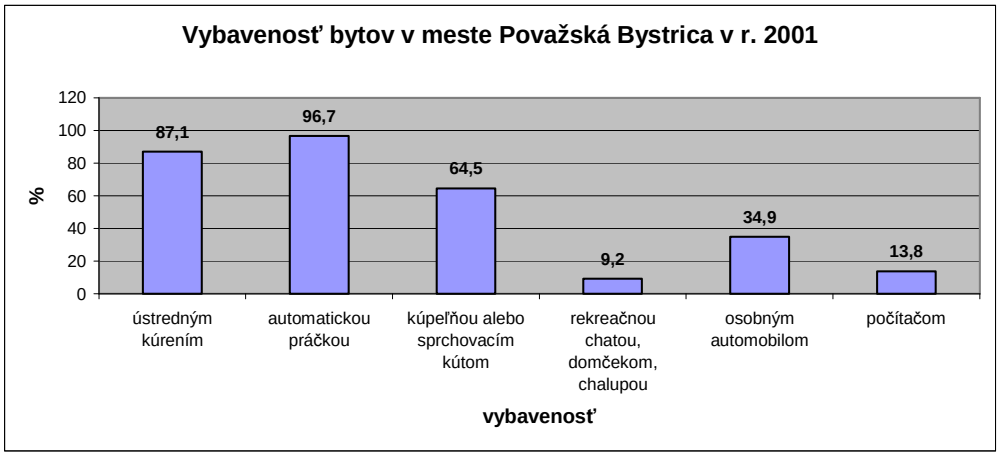

G.1.4. Odpad bytového fondu

Pri výpočte odpadu bytového fondu vychádza ÚPN z údajov SĽ 1991, SODB 2001, ako aj z údajov o počte kolaudovaných bytov v r.1991-2001 z Obvodného úradu - odboru ŽP.

V roku 1991 bolo v meste Považská Bystrica 12.282 trvale obývaných bytov, v r. 2001 ich bolo 13.517. Novou bytovou výstavbou pribudlo v tomto období v meste Považská Bystrica 1.238 bytov, odpad bytového fondu predstavuje len 3 byty.

Tab.G.1.4-1 Odpad bytového fondu v rokoch 1991 – 2001

Počet trvale obývaných bytov	r. 1991	12.282	12.282
	r. 2001	13.517	13.517
Čistý prírastok bytov	1991-2001	1.235	1.235
Nová bytová výstavba	1991-2001	801 podľa SODB 2001	1.238 podľa OU – odd.ŽP
Odpad bytového fondu 1991-2001	1991-2001	- 434*	3

* *Keďže sa nezhoduje údaj novej bytovej výstavby v rokoch 1991-2001 zo SODB 2001 (801 bytov) s údajom skolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001 (1.238 bytov), počítame v odpade bytového fondu s údajom z OÚ - odboru ŽP o počte kolaudovaných bytov, pretože pri použití údajov zo SODB 2001 vychádza záporný odpad bytového fondu.*

Tab. G.1.4-2 Počty kolaudovaných bytových jednotiek v meste Považská Bystrica v r. 1991-2001

Rok	v rámci KBV	v rámci IBV	spolu
1991	444	22	466
1992	160	41	201
1993	66	52	118
1994	96	26	122
1995	0	24	24
1996	90	19	109
1997	0	23	23
1998	6	33	39
1999	29	37	66
2000	0	47	47
do 30.8.2001	0	23	23
Spolu	891	347	1 238

Zdroj: OÚ Považská Bystrica, odbor ŽP

G.1.5. Nová bytová výstavba po r. 2001

Od roku 2001 do roku 2004 pribudlo v meste Považská Bystrica 270 bytov, úbytok bytov predstavoval 16 bytov.

Podrobnejšie údaje o novej bytovej výstavbe za mesto Považská Bystrica v členení na RD a BD sú dostupné až od roku 2003 na Krajskej správe štatistického úradu v Trenčíne.

Tab. G.1.5-1 Nová bytová výstavba po r. 2001 v meste Považská Bystrica

Rok	Dokončené byty	Z toho v RD*	Úbytok bytov
2001	42		6
2002	41		3
2003	55	30	5
2004	132	33	2
Spolu 2001-2004	270		16

Zdroj: Štatistická ročenka SR r.2002, 2003, 2004,
**Krajská správa štatistického úradu v Trenčíne*

G.1.6. Trvale obývané byty v r. 2001 podľa mestských častí (MČ) a urbanistických obvodov (UO)

Tab. G.1.6-1 Trvale obývané byty a domy v jednotlivých MČ a UO mesta Považská Bystrica v r.2001

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
1	Stred	Považská Bystrica - stred	773	274	6	268	28	2,82
		Σ	773	274	6	268	28	2,82
2	Sever	Nábrežie	3 023	1 209	104	1 105	151	2,50
		Pod úvozom	63	20	20	0	21	3,15
		Ondrejová	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	3 086	1 229	124	1 105	172	2,51
3	Lány	Domanižanka	5 375	2 007	85	1 922	242	2,68
		Pod Dedovcom	350	112	40	72	57	3,13
		Σ	5 725	2 119	125	1 994	299	2,70
4	SNP	Kvášovský dvor	119	36	36	0	35	3,31
		Dedovec I	387	99	99	0	99	3,91
		Vysoká Bukovina	0	0	0	0	0	0,00
		Sídlisko SNP	7 064	2 073	73	2 000	214	3,41
		Σ	7 570	2 208	208	2 000	348	3,43
5	Rozkvet	Rozkvet I	2 639	739	0	739	40	3,57
		Rozkvet II	8 864	2 466	0	2 466	117	3,59
		Σ	11 503	3 205	0	3 205	157	3,59
6	Hliny	Pod Žadovcom	0	0	0	0	0	0,00
		Hliny	2 196	618	228	390	252	3,55
		Dušianica	5	2	2	0	2	2,50
		Zemiansky Kvašov	222	62	62	0	62	3,58
		Σ	2 423	682	292	390	316	3,55
7	Za Váhom	Orlové	660	197	197	0	189	3,35
		Považské Podhradie	833	248	200	48	208	3,36
		Ľahký priemysel	4	1	0	1	1	4,00
		Ľahký priemysel	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	1 497	446	397	49	398	3,36

MČ	Názov MČ	Názov UO	počet obyvateľov	trvale obývané byty spolu	trvale obývané byty v RD	trvale obývané byty v BD	trvale obývané domy	počet obyv. na byt
8	Západ	Jelšové	1 643	500	400	100	401	3,29
		Strojárenská štvrť	2 634	1 222	108	1 114	205	2,16
		Krekáčov - Kunovec	97	29	29	0	29	3,34
		Priemyselný obvod	18	6	2	4	4	3,00
		Zákopa	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Strojárne	0	0	0	0	0	0,00
		Medzijarčie	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	4 392	1 757	539	1 218	639	2,50
9	Juh	Horný Moštenec	571	138	137	1	139	4,14
		Dolný Moštenec	652	167	167	0	166	3,90
		Cingeľov laz	43	16	16	0	16	2,69
		Σ	1 266	321	320	1	321	3,94
10	Východ	Dvorského laz	24	8	8	0	8	3,00
		Podmanín	553	128	128	0	128	4,32
		Dolné lazy	17	4	4	0	4	4,25
		Horné lazy - Podkostolčie	0	0	0	0	0	0,00
		Praznov	630	165	165	0	166	3,82
		Σ	1 224	305	305	0	306	4,01
11	Považská Teplá	Vrtižer	173	53	52	1	53	3,26
		Považská Teplá	1 244	372	353	19	343	3,34
		Σ	1 417	425	405	20	396	3,33
12	Milochov	Dolný Milochov	684	192	188	4	190	3,56
		Horný Milochov	103	42	42	0	42	2,45
		Šuvarovce	0	0	0	0	0	0,00
		Σ	787	234	230	4	232	3,36
13	Šebešťanová	Šebešťanová	574	170	170	0	170	3,38
		Σ	574	170	170	0	170	3,38
14	Podvažie	Podvažie	536	142	142	0	142	3,77
		Σ	536	142	142	0	142	3,77
Považská Bystrica mesto			42 773	13 517	3 263	10 254	3 924	3,16

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR 2002

Podľa mestských častí (13) dosahujú nižšie hodnoty obložnosti bytov (počet obyvateľov na byt) ako je celomestský priemer (3,16) tieto mestské časti: Západ, Sever, Lány a Stred.

Najvyššiu hodnotu počtu obyvateľov na byt (viac ako 3,5) majú mestské časti: Východ, Juh, Rozkvet, Šebešťanová, Podvažie a Hliny.

V meste Považská Bystrica je 75 % trvale obývaných bytov v BD a 24,1 % bytov v RD. Podľa jednotlivých mestských častí je najvyšší podiel bytov v BD v MČ Rozkvet, Stred, Lány, SNP a Sever. Pre mestské časti Východ, Šebešťanová, Podvažie, Juh, Milochov, Považská Teplá a Za Váhom je charakteristická rodinná zástavba.

G.1.7. Návrh bytovej výstavby do r. 2020

Vývoj počtu bytov vychádza z predpokladaného počtu obyvateľov v cieľovom roku 2020. ÚPN pritom predpokladá pokles obyvateľov na byt z 3,16 v roku 2001 na 2,94 v roku 2020 a ukazovateľ 340 bytov na 1.000 obyvateľov (podľa Koncepcie štátnej bytovej politiky do roku 2005 s výhľadom do roku 2010).

Tab. G.1.7-1 Počet obyvateľov a trvale obývaných bytov v rokoch 1991, 2001 a prognóza pre rok 2020

	SĽ 1991	SODB 2001	Prognóza r. 2020
Počet obyvateľov	40.083	42.773	50.000
Počet trval. obýv. bytov	12.282	13.517	17.000
Počet obyv./ byt	3,26	3,16	2,94
Počet bytov/ 1000 obyv.	306	316	340 bytov/ 1000 obyv.
Rezerva bytov			169
Spolu počet bytov + rezerva			17.169

Tab. G.1.7-2 Prognóza nárastu/poklesu počtu obyvateľov a nárastu počtu bytov v r. 2020

Počet obyv. - prognóza r. 2020	50. 000
Nárast / pokles počtu obyvateľov v r. 2001-2020	7.227
Nárast počtu nových bytov v r. 2001-2020	3.483

Predpokladaný odpad bytového fondu je vypočítaný na základe vekovej štruktúry bytového fondu pri SODB 2001, kde bytový fond postavený pred rokom 1945 predstavuje 770 bytov, t.j. 5,70 % trvale obývaných bytov v r. 2001.

Tab. G.1.7-3 Odpad bytového fondu do r. 2020

Predpokladaný odpad bytového fondu do roku 2020	770	5,70 % z trvale obývaných bytov v r.2001
- byty postavené do r. 1920	159	
- byty postavené v rokoch 1920-1945	611	

Pri výpočte potreby nových bytov (3.483) však nauvažujeme predpokladaný odpad 770 bytov, ktorý bude potrebné tiež nahradiť novým bytovým fondom.

Tab. G.1.7-4 Nová bytová výstavba do r. 2020

Bytová výstavba v r. 2020	Nová bytová výstavba			Z toho rozptyl		Spolu
	HBV	IBV	rozptyl spolu	HBV	IBV	
Reálna potreba	1.075	2.060	348	104	244	3.483
Rezerva	169					169

Uvádzame 2 možnosti novej bytovej výstavby, kde:

- reálna potreba uvádza počet bytov potrebných pre počet obyvateľov podľa prognózy vývoja počtu obyvateľov v r. 2020 (pri obložnosti 2,94 obyvateľov na byt)
- rezerva uvádza počet bytov, ktoré je možné umiestniť na navrhovaných plochách, pričom sú tam započítané navrhované byty zo schválených ÚPN zón.

Spolu s rezervou sa v ÚPN počíta s podielom výstavby HBV 34,1 %, keďže sa predpokladá výstavba hlavne na sústredených plochách. Podiel rodinnej výstavby predstavuje 56,4 % a výstavba v rozptyle 9,5 %.

G.2. Občianske vybavenie

Predmetom ÚPN mesta Považská Bystrica bolo aktualizovať údaje o stave, kvalite, rozsahu a územnom rozložení zariadení sledovaných funkčných systémov občianskeho vybavenia do r. 2020.

Prieskum sa realizoval v období júl 2001 – január 2002, v koncepte sa aktualizovali údaje k r. 2005, v etape spracovania návrhu boli podkladové údaje aktualizované len v rozsahu informácií poskytnutých mestom Považská Bystrica.

Vstupnými podkladmi pre rozbor boli:

- údaje o počte obyvateľov a ich vekovej skladbe podľa Štatistického lexikónu obcí SR z roku 2002 (PERFEKT 2003),
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (AŽ projekt, 03/1998),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, 2003
- Koncepcia rozvoja stredného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji, 2002
- Koncepcia rozvoja kultúry v TSK v rokoch 2005 - 2010

ako aj

- vplyv polohy mesta Považská Bystrica v štruktúre nového územno-správneho členenia ako centra okresu na rozvoj funkčných systémov občianskeho vybavenia,
- zákon č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 - najmä v oblasti zdravotníctva, školstva a sociálnej starostlivosti
- aktualizácia údajov z prieskumov.

Transformáciou ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa zariadenia občianskeho vybavenia modifikovali na dve skupiny zariadení, a to na netrhové a trhové. Zariadeniami prevažne netrhového charakteru zostali skupiny školstvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť, zatiaľ čo kultúra a telesná kultúra pôsobia do značnej miery na komerčnom základe. Zariadeniami trhového charakteru sa stali skupiny obchod, verejné stravovanie, verejné ubytovanie a služby, ktorých rozsah je ovplyvňovaný predovšetkým ponukou a dopytom na trhu. Preto nový, v súčasnosti uplatňovaný prístup k analýze občianskeho vybavenia, vyžaduje členenie na nekomerčné (verejný sektor) a komerčné vybavenie. Podrobnejšie hodnotenie bolo venované verejnému sektoru, trhový sektor bol hodnotený z globálneho pohľadu.

G.2.1. Sociálne vybavenie (verejný, nekomerčný sektor)

Sociálne vybavenie predstavuje tie aktivity, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľom Považskej Bystrice ako aj obyvateľom jeho širšieho zázemia. Mesto plní významnú funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, zdravotníckej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, ako i podmienok kultúrno-spoločenskej činnosti a podmienok telesnej kultúry.

Charakteristika jednotlivých systémov sociálneho vybavenia v meste Považská Bystrica je nasledovná:

G.2.1.1. Školstvo a výchova

Na základe zákona č . 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. Zriaďovateľom uvedených škôl môže byť aj cirkev alebo súkromné osoby.

V meste Považská Bystrica sú vytvorené podmienky pre vzdelávanie detí a mládeže od systému predškolskej výchovy až po úplné stredoškolské vzdelanie, s doplnkovými zariadeniami mimoškolskej výchovnej činnosti. Čiastočne sú vytvorené podmienky aj pre vysokoškolské vzdelávanie.

G.2.1.1.1. Materské školy

Predškolská výchova bola v meste Považská Bystrica k 30.9. 2005 zabezpečená v 18 materských škôlkach s celkovým počtom detí 1167.

Od školského roku 2000/2001 klesol počet detí v MŠ do roku 2005 o 198 detí, t.j. o 14,5%.

Tab.G.2.1.1.1-1 Materské školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/ 2006

	Materská škola - adresa	počet detí k 30.9. 2005
1	A. Grznára 1441	107
2	A. Grznára 1444	107
3	Dukelská 977	72
4	E. M. Šoltésovej 1670/173	45
5	Lánska 952/10	85
6	Mierová 315/10	82
7	Slovanská 1414	26
8	Sídl. Rozkvet 2017/39	46
9	Sídl. Rozkvet 2024	149
10	Sídl. Stred 163/72	39
11	Dedovec 1747/266	80
12	Milochov 222	17
13	Orlové 94	31
14	Považská Teplá 179	37
15	Praznov 4	18
16	Šebešťanová 5	14
17	Považské Podhradie 162	33
18	Železničná 74/1	179
	Spolu	1.167

Zdroj: ÚIPŠ

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) treba očakávať aj v budúcich rokoch pokles počtu detí v MŠ asi 5 % ročne. Z celkového hodnotenia využitia kapacity MŠ, počtu učiteľov a zamestnancov a počtu umiestnených detí možno rozdeliť tieto na tri hlavné skupiny:

A. MŠ s vyváženým personálnym obsadením, dobrou navštevovanosťou deťmi a tým aj predpokladom na prechod na právnu subjektivitu	MŠ Dedovec
	MŠ Dukelská ul.
	MŠ Grznára 1441
	MŠ Považská Teplá
	MŠ Rozkvet 2017
	MŠ Rozkvet 2024
	MŠ Stred
	MŠ Železničná ul.
	MŠ Mierová ul.
	MŠ Praznov
B. MŠ, ktoré sa časom presunú do skupiny A alebo C a je možné zriaďovateľom tento presun ovplyvniť a to zefektívnením práce v oblasti personálnej alebo využitím legislatívnych možností spájania škôl a zariadení.	MŠ Lánska ul.
	MŠ Milochov
	MŠ Grznára 1444
	MŠ Šoltésovej
C. MŠ, kde zefektívnením práce v oblasti personálnej – zníženie počtu učiteľov alebo nepedagógov alebo zrušením triedy možno prejsť do skupiny A.	MŠ Orlové
	MŠ Považské Podhradie
	MŠ Šebešťanová
	MŠ Slovanská ul.

Zdroj: Návrh rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003)

ÚPN navrhuje do r. 2020 vybudovanie špeciálnej MŠ s cca 40 miestami v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP.

G.2.1.1.2. Základné školy

Základné vzdelanie je zabezpečené v 9 plnoorganizovaných základných školách (ďalej ZŠ) a 2 ZŠ I. stupňa, ktoré v r. 2005 navštevovalo 5.125 žiakov.

Od roku 2000 klesol počet žiakov v základných školách o 1.768, t.j. za posledných 5 rokov o 25,65 %.

Podľa schváleného Návrhu rámcového postupu pri výkone zriaďovateľských kompetencií v oblasti základného školstva a predškolských zariadení (Mestské zastupiteľstvo v Považskej Bystrici, september 2003) „určuje rozdiel medzi prírastkom a úbytkom školákov základných škôl neúprosnú tendenciu úbytku žiakov základných škôl v Považskej Bystrici v priebehu nasledovných 5 rokov o cca 20-25 %“. Z prehľadov vyplýva, že ročný pokles žiakov znamená pri priemernej naplnenosti 26 žiakov na 1 triedu, úbytok 11 tried ročne.

Pri posudzovaní naplnenosti ZŠ je zrejmé, že ZŠ boli stavané na väčšie kapacity, ako sú v súčasnosti potrebné, nakoľko napr. ZŠ Milochov, Považské Podhradie a Považská Teplá majú iba 60 %-nú naplnenosť.

Tab.G.2.1.1.2-1 Základné školy v meste Považská Bystrica k 15.9. 2005

	Druh ZŠ	Lokalita	Počet žiakov k 15.9.2005
1	Základná škola cirkevná	Moyzesova 1	227
2	Základná škola	Nemocničná 987/2	683
3	Základná škola	Slov. partizánov 1133/53	925
4	Základná škola	Slovanská 1415/7	476
5	Základná škola	Sídl. Rozkvet 2047/143	621
6	Základná škola	Sídl. SNP 1484/143	559
7	Základná škola	Sídl. Stred 44/1	594
8	Základná škola - I. stupeň	Milochov 224	23
9	Základná škola	Považská Teplá 181	182
10	Základná škola - I. stupeň	Považské Podhradie 169	78
11	Základná škola	Školská 235/10	757
Spolu			5.125

Zdroj: ÚIPŠ

Typickým pre základné školstvo na území mesta Považská Bystrica je pretrvávajúci zlý technický stav budov (sociálne zariadenia, kotly ústredného kúrenia, radiátory, značne opotrebované budovy, strechy).

G.2.1.1.3. Stredné školstvo

Od 1. 7. 2002 prešli stredné školy pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK a v školskom roku 2005/ 2006 sa zlúčila stredná odborná škola so strednou priemyselnou školou.

Sieť stredných škôl v meste Považská Bystrica teda v školskom roku 2005/2006 tvoria:

- 1 gymnázium (Gymnázium Považská Bystrica),
- 3 SOŠ (SPŠ Považská Bystrica, OA Považská Bystrica, SZŠ Považská Bystrica),
- 2 SOU (SOU strojárske Považská Bystrica, SOU stavebné Považská Bystrica),
- 1 OU (OU strojárske).

Podľa Koncepcie rozvoja stredných škôl v Trenčianskom samosprávnom kraji je v okrese Považská Bystrica sieť stredných škôl a ich odborov pre daný okres vyhovujúca. V sieti študijných a učebných odborov absentujú niektoré odbory služieb, ktoré však pokrýva sieť stredných škôl v neďalekom Púchove. Podľa uvedenej koncepcie je v budúcnosti potrebné uvažovať o združení ďalších stredných škôl.

Tab.G.2.1.1.3-1 Stredné školy v meste Považská Bystrica v školskom roku 2005/2006

Názov zariadenia	adresa	počet študentov	
Gymnázium	Školská 234/8	842	
Obchodná akadémia	Jesenského 259/6	553	
Stredná zdravotn. škola	Odborov 244/8	239	
Stredná priem. škola	Slov. partizánov 1132/52	686	
SOU stavebné	Slov. partizánov 1129/49	552	
SOU strojárske	Športovcov 341/2	809	
Učilište strojárske	Športovcov 341/2	30	
Spolu		3.711	
Štátna jazyková škola	Jesenského 259/6	853	
Domov mládeže pri SOU stavebnom	Slov. partizánov 1129/49	22	84
Domov mládeže pri SOU strojárskom	Športovcov 341/2	33	105

*Zdroj: ÚIPŠ, *kapacita lôžok v Domovoch mládeže - VÚC Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor školstva, športu a kultúry*

V školskom roku 2005/2006 navštevuje stredné školy spolu 3.711 študentov, na jednu triedu pripadá 29 žiakov. Za posledných 5 rokov (v rokoch 2000-2005) narástol počet žiakov na stredných školách o 645 žiakov, t.j. o 21 %.

Ubytovanie poskytujú študentom stredných škôl 2 Domovy mládeže, ktorých kapacita spolu predstavuje 189 lôžok (ubytovaných študentov je na nich len 55).

Vzhľadom na súčasné potreby sú stredoškolské zariadenia postačujúce. Problémom je nedostatok financií na údržbu budov.

ÚPN však v návrhovom období navrhuje vybudovanie osobitného odborného učilišťa pre cca 80-120 žiakov v rámci areálu bývalých Považských strojární, ako aj dobudovanie stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov.

Celkove ÚPN počíta s komplexným riešením zabezpečenia študijných a učebných odborov stredného školstva v súčinnosti s mestom Púchov.

G.2.1.1.4. Špeciálne školy

Zo špeciálneho školstva sa v Považskej Bystrici nachádza Špeciálna ZŠ internátna na Podhorskej ceste nad OS SNP, ktorej súčasťou je Praktická škola a Špeciálno-pedagogická poradňa. Žiaci tohto zariadenia sú ubytovaní v prenajatých priestoroch a v budúcnosti je záujem vybudovať vlastný internát v rámci areálu.

Ďalším špeciálnym zariadením je Pedagogicko-psychologická poradňa na Komenského ulici.

Tab.G.2.1.1.4-1 Špeciálne školské zariadenia v meste Považská Bystrica v roku 2005

Druh zariadenia	Adresa	Počet žiakov
Špeciálna ZŠ internátna: - Špeciálna ZŠ internátna - Praktická škola - Špeciálno-pedagogická poradňa	Sídl. SNP 1653/152	 123 11 85
Pedagogicko-psychologická poradňa	Komenského 106/2	

Zdroj: ÚIPŠ, Krajský školský úrad v Trenčíne

G.2.1.1.5. Doplnkové vzdelávacie zariadenia

Na území mesta Považská Bystrica zabezpečujú doplnkové vzdelávanie detí a mládeže 3 základné umelecké školy (ZUŠ), z toho jedna súkromná, centrum voľného času a školské stredisko záujmovej činnosti, ktoré navštevuje spolu 2.662 detí.

Tab.G.2.1.1.5-1 Doplnkové vzdelávacie zariadenia – september 2005

Názov zariadenia	Adresa	Počet detí
Základná umelecká škola	Jesenského 246/10	569
Základná umelecká škola	M. R. Štefánika 2	634
Súkromná ZUŠ	M. R. Štefánika 245/9	657
Centrum voľného času	Lánska 942/55	319
Školské stredisko záujmovej činnosti pri ZŠ sv.Augustína	Moyzesova 1	483
Spolu		2.662

Zdroj: ÚIPŠ

V tabuľke uvedené Centrum voľného času sa orientuje najmä na činnosť v mimoškolskom čase. Ponúka pre deti a mládež možnosti užitočného trávenia voľného času na základe vlastného výberu a podľa záujmov potrieb vlastnej sebarealizácie v oblasti vedy a techniky, tvorby a ochrany životného prostredia, estetiky, spoločenskej výchovy a zábavy, kultúrno-výchovnej činnosti, pohybových aktivít, športu, turistiky, propagácie a práce s mládežou. Okrem tejto pravidelnej činnosti usporadúva Centrum voľného času aj príležitostné podujatia (karnevaly, súťaže...).

Okrem spomenutých školských zariadení sa v centre na Úrade práce nachádza školiace stredisko Inštitút vzdelávania, ktoré prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích podujatí zabezpečuje zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikácie, realizáciu vzdelávania v oblasti individuálnych záujmov občanov a pod.

Na ulici M. R. Štefánika sa nachádza Akadémia vzdelávania zameraná na jazykové kurzy, kvalifikačné kurzy, semináre, konzultačné a aplikačné formy.

Komplexné poradenské, informačné a vzdelávacie služby, najmä pre začínajúcich podnikateľov a pre existujúce malé a stredné podniky, poskytuje Regionálne poradenské a informačné centrum na Námestí A. Hlinku.

Na Jesenského ulici 259/6 sa nachádza Štátna jazyková škola so 6 pedagógmi, 36 triedami a 853 študentmi v školskom roku 2005/2006.

G.2.1.1.6. Vysokoškolské vzdelávacie zariadenia

Z vysokého školstva sa v meste Považská Bystrica na Školskej ulici nachádza detašované pracovisko Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity (denné bakalárske štúdium), v ktorom v učebnom roku 2005/ 2006 študovalo 89 študentov. ÚPN počíta v návrhovom období s jeho ďalším rozvojom v nadväznosti na rozvoj vedecko-výskumnej základne priemyslu v meste.

G.2.1.2. Zdravotníctvo

V zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešla s účinnosťou od 1.1.2003 do zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja Nemocnica s poliklinikou II. typu Považská Bystrica a Stredná zdravotná škola.

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v meste Považská Bystrica Nemocnica s poliklinikou (NsP). Pretože dané zariadenie slúži obyvateľom celého okresu, uvádzame z hľadiska saturácie potrieb obyvateľov v nasledujúcej tabuľke prepočet za celý okres Považská Bystrica:

Tab.G.2.1.2-1 Organizácia zdravotníckej starostlivosti v okrese Považská Bystrica - r.2003

	Okres Považská Bystrica	Trenčiansky kraj	SR
Ambulantná starostlivosť			
- počet lekárskych miest	101.50	995.18	9 548.04
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	15.50	16.31	17.44
- počet stacionárnych miest	8	156	1 411
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyvateľov	1.2	2.6	2.6
Ústavná starostlivosť vrátane ambulantných častí			
- počet lekárskych miest	105.33	635.36	8 768.91
- počet lekárskych miest na 10.000 obyvateľov	16.25	10.55	16.30
- počet postelí ústavnej starostlivosti	507	3 517	19 916
- počet postelí ústavnej starostlivosti na 10.000 obyv.	78.2	58.4	74.2
- počet stacionárnych miest	-	49	480
- počet stacionárnych miest na 10.000 obyv.	-	0.8	0.9
Primárna starostlivosť			
Praktickí lekári pre dospelých			
- počet lekárskych miest	21.88	255.40	2 240.07
- na 10.000 dospelých	4.50	5.47	5.47
Praktickí lekári pre deti a dorast			
- počet lekárskych miest	12.20	128.89	1 182.36
- na 10.000 dospelých	7.53	9.51	9.21
Dorastoví lekári			
- počet lekárskych miest	-	2.70	17.57
- na 10.000 dorastu	-	0.37	0.27
Gynekológovia			
- počet lekárskych miest	5.40	58.45	514.72
- na 10.000 žien	1.63	1.90	1.86
Stomatológovia			
- počet lekárskych miest	26.20	246.82	2 555.23
- na 10.000 obyvateľov	4.04	4.10	4.75

Zdroj: Zdravotnícka ročenka SR 2003, www.uzis.sk, Bratislava 2004

Porovnaním okresných údajov s celoslovenským priemerom vykazuje okres Považská Bystrica nižšie hodnoty v ambulantnej starostlivosti a primárnej starostlivosti (v prepočte lekárskych miest na 10 000 obyvateľov).

Vyššie hodnoty ako má celoslovenský priemer vykazuje v ústavnej starostlivosti (v prepočte počtu postelí ústavnej starostlivosti na 10 000 obyvateľov).

Vzhľadom na vypracovanú „Koncepciu poskytovania zdravotnej starostlivosti v SR“ (vláda SR ju vzala na vedomie 28.1.2004), ktorá poukazuje na prezamestnanosť zdravotníckeho personálu na Slovensku, predovšetkým lekárov, nie je potrebné v Považskej Bystrici zvyšovať počet lekárskych miest.

V roku 2000 bola stavebne dokončená a dňa 15.3.2001 daná do užívania časť pavilónu Liečebne dlhodobo chorých s kapacitou 98 lôžok.

V meste Považská Bystrica pôsobia tieto zdravotnícke zariadenia: NsP, jedna neštátna dialyzačná liečba, 7 neštátnych lekární, 3 výdajne zdravotníckych pomôcok, 91 ambulancií, 18 laboratórií zubných techník, 1 agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS RADOS, Regionálny ústav verejného zdravotníctva, Stredná zdravotná škola, privátna gynekologická klinika.

Tab.G.2.1.2-2 Prehľad siete zdravotníckych zariadení v meste Považská Bystrica – r.2004

Druhy zariadení, druhy - útvary v zariadeniach	Druhy zariadení			
	počet zariadení			
	zdravotníckych zariadení[2)]	pracovných miest samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov[3)]	postelí ústavnej zdravotnej starostlivosti	miest pre pacientov v špecializovaných zariadeniach ambulantnej starostlivosti[4)]
Zdravotnícke zariadenia spolu[7)]	125	210,07	477	18
Ambulantná zdravotná starostlivosť	114	96,2	x	8
ambulancie	91	92	x	x
lekárska služba prvej pomoci	-	-	x	x
agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti	1	-	x	x
záchranná zdravotná služba	-	-	x	x
špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti[8)]	-	-	x	-
dialyzačné strediská - samostatné zdravotnícke zariadenia	1	2	x	8
SVLZ	2	1,2	x	-
zubné techniky	18	-	x	x
polikliniky	-	-	x	-
ostatné zariadenia kombinovanej ambulantnej starostlivosti	1	1	x	-
Ústavná zdravotná starostlivosť (vrátane ambulantných častí)	1	107,87	477	10
Lekárenská starostlivosť	10	6	0	0
lekárne	7	6	x	x
výdajne zdravotníckych pomôcok	3	-	x	x

Zdroj: ÚZIŠ, Ročný výkaz S (MZ SR) 1-01 o sieti zdravotníckych zariadení - rok spracovania 2004

V návrhovom období počíta ÚPN najmä s rekonštrukciou a skvalitňovaním služieb súčasných areálov zdravotníctva, ako aj so zabezpečením základnej zdravotnej starostlivosti v podobe zdravotných stredísk rozložených rovnomerne na celom území mesta pri zohľadnení navrhovanej bytovej výstavby.

G.2.1.3. Sociálna starostlivosť

V štruktúre vybavenostných zariadení sociálnej starostlivosti na území mesta Považská Bystrica sú tieto zastúpené detskými jasľami, domom dôchodcov, azylovým domom a klubom dôchodcov.

Na území mesta sa v súčasnosti nachádzajú dvoje detské jasle (v OS Rozkvet a na Dukelskej ulici), v ktorých je spolu 32 detí. Detské jasle sú v jednej budove spolu s MŠ.

Tab.G.2.1.3-1 Detské jasle na území Považskej Bystrice v r. 2005

P.č.	Adresa	Počet detí
1	Rozkvet 2024	16
2	Dukelská (Lánska)	16

Zdroj: MÚ Považská Bystrica

Pre starších obyvateľov mesta sú k dispozícii: Dom dôchodcov a Dom-penzión pre dôchodcov, ktoré spolu poskytujú 195 miest. V návrhovom období počíta ÚPN s vybudovaním ďalšieho domova dôchodcov s cca 50-80 miestami, ako aj s budovaním klubov a jedální pre dôchodcov.

Z ďalších zariadení sociálnej starostlivosti sú to: charitný detský dom, v ktorom bolo v roku 2005 umiestnených 25 detí, a azylové centrum s 20 miestami.

Spoločenský kontakt a služby obyvateľom v poproduktívnom veku umožňujú na území mesta 3 zariadenia klubu dôchodcov so 158 členmi v r. 2005.

Tab.G.2.1.3-2 Zariadenia sociálnej starostlivosti na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita
DD a SC	Zakvášov 1935/453	160 lôžok
Domov dôchodcov	Lánska 957/32	35 lôžok
Detský charitný dom	SNP 1451/61	25 detí
Útulok – azylové centrum pre bezdomovcov	Mládežnícka 322	20 miest
Klub dôchodcov Strojárenská štvrť	Mládežnícka ul. 324	70 členov
Klub dôchodcov Kpt. Nálepku	Kpt. Nálepku 560/2	43 členov
Klub dôchodcov Kuzmányho	Kpt. Nálepku 560/2	45 členov

Zdroj: MÚ v Považskej Bystrici

V trendoch rozvoja sociálnej starostlivosti sa začína uplatňovať potreba komplexného prepojenia zdravotníctva so sociálnou starostlivosťou. ÚPN preto v Považskej Bystrici počíta s vybudovaním najmä stanice opatrovateľskej služby, zariadenia chráneného bývania, domova osamelých rodičov s cca 50 miestami, útulkov, krízových stredísk, resocializačného a rehabilitačného strediska podľa potreby, resp. rozšírením kapacít detských domovov, zriadením zariadenia pestúnskej starostlivosti a pod. Pre tieto účely rezervuje novú plochu pri NsP.

Do r. 2020 bude potrebné, vzhľadom na pokračujúci trend starnutia obyvateľstva, počítať najmä so zvýšenými nárokmi na zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov.

G.2.1.4. Kultúra

Vybavenostnú sieť zariadení kultúry ma území mesta reprezentujú zariadenia miestnej a mestskej kultúry, ktoré sú doplnené i zariadeniami regionálneho významu.

Zariadenia kultúry reprezentujú na území mesta nasledovné zariadenia:

Tab.G.2.1.4-1 Zariadenia kultúry na území Považskej Bystrice v r. 2005

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Milochov		170
KD Dolný Moštenec		60
KD Horný Moštenec		180
KD Podmanín		70
KD Praznov		70
KD Zemiansky Kvašov		60

Názov zariadenia	Pobočky	Kapacita
KD Považská Teplá		70
KD Považské Podhradie		100
KD Šebešťanová		150
KD Podvažie		150
PX Centrum SNP		70
Kino Mier		412
Amfiteáter		700 (nie je v prevádzke)
Považská knižnica	• Ľ. Štúra • OS SNP • OS Rozkvet • Lánska – špecializované hudob. odd., detská literatúra, odd. pre nevidiacich	* Počet knižných jednotiek - 112.781 * Zaregistrovaní čitatelia – 6.178
Vlastivedné múzeum	v súčasnosti je presťahované z kaštieľa v Orlovom do kaštieľa v Jasenici	

Zdroj: Mestský úrad Považská Bystrica,
** údaje z r. 2003 - Mestská a obecná štatistika, ŠÚSR*

Považská knižnica má regionálne kompetencie – spadajú pod ňu okresy Považská Bystrica, Ilava a Púchov.

V renesančnom kaštieli zo 17.stor. v MČ Orlové donedávna sídlilo Vlastivedné múzeum (botanické, zoologické a etnografické zbierky, viac ako 20.000 druhov predmetov) s regionálnou pôsobnosťou, ktoré je v súčasnosti presťahované do obce Jasenica, kde má prenajaté priestory v rekonštruovanom kaštieli. ÚPN v návrhovom období predpokladá návrat múzea do kaštieľa v Orlovom, v rámci kaštieľa zriadenie galérie a v rámci areálu vybudovanie malej botanickej záhrady.

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici je štátnou príspevkovou organizáciou, svoje aktivity plní v územnej pôsobnosti okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava. Činnosťou sa metodicky a organizačne podieľa na rozvoji: miestnej kultúry, na uchovávaní a sprístupňovaní hodnôt tradičnej ľudovej kultúry, výchovno-vzdelávacej a záujmovej umeleckej činnosti; odborne a organizačne spolupracuje pri realizácii kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru; úzko spolupracuje s ďalšími kultúrnymi inštitúciami, špecifickými zariadeniami, miestnou samosprávou, školami všetkých stupňov, spolkami a záujmovými organizáciami.

Od 1. apríla 2002 prešlo zo zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Trenčíne pod zriaďovateľskú pôsobnosť TSK:

- Vlastivedné múzeum Považská Bystrica – Orlové,
- Považská knižnica Považská Bystrica,
- Považské osvetové stredisko Považská Bystrica.

O zábavu a kultúrne vyžitie občanov sa v meste stará mestská organizácia PX Centrum. Tvorivosť detí a mládeže rozvíjajú: Centrum voľného času, dve ZUŠ a jedna súkromná ZUŠ.

Z dôvodov lepšieho ekonomického využitia finančne náročnej prevádzky zariadení kultúry bola aj v meste Považská Bystrica časť uvedených zariadení prenajatá, to znamená, že sú v nich prevádzkované aj iné funkcie, ktoré nie sú orientované na kultúrno-výchovné a vzdelávacie činnosti (súkromné firmy, predajne, atď.).

ÚPN v návrhovom období predpokladá výstavbu nových zariadení kultúry na základnom až obvodovom stupni v obytnom území so sústredenou súčasnou alebo navrhovanou obytnou zástavbou, budovanie nových zariadení kultúry na celomestskom stupni najmä v priestore CMZ.

Sakrálne stavby riešeného územia reprezentujú štyri rímsko-katolícke kostoly: farský kostol Navštívenia Panny Márie na Nám. A. Hlinku, kostol Sedembolestnej Panny Márie v Považskej Teplej, kostol Povýšenia sv. Kríža v Praznove, kostol sv. Ladislava v Považskom

Podhradí a kaplnka sv. Heleny na sídlisku Rozkvet. Na Školskej ulici sa nachádza Evanjelický chrám, a.v.

S novými sakrálnymi zariadeniami počíta ÚPN podľa vypracovaných UŠ najmä v OS SNP a Rozkvet.

G.2.1.5. Telesná kultúra

Pre športovo-rekreačnú činnosť obyvateľov je na území mesta Považská Bystrica k dispozícii cca 25 ha športovo-telovýchovných plôch. Tieto predstavujú plochy športových areálov telovýchovných jednôt, záujmových združení a klubových telovýchovných aktivít.

V meste Považská Bystrica športovú činnosť zabezpečuje predovšetkým organizácia Mestské športové kluby. Hlavnou úlohou spoločnosti je prevádzkovanie objektov krytej plavárne, zimného štadióna, športovej haly, letného kúpaliska a Relax club-u, ktoré sú, rovnako ako všetky pozemky v športovom areáli, vlastníctvom mesta,.

Okrem uvedených športovo-telovýchovných areálov sú na území mesta disponibilné plochy školskej telovýchovy, ktoré však majú pre širokú verejnosť obmedzený prístup. Sú to plochy ihrísk a školské telocvične základných a stredných škôl.

Tab.G.2.1.5-1 Vybrané zariadenia telovýchovy a športu a ich kapacity

Názov zariadenia	Lokalita	Kapacita / druhy zariadení
Futbalový štadión + 2x cvičné ihriská, samostatné futbalové ihrisko	v športovom areáli MŠK	
Športová hala SNP	medzi OS Lány a OS SNP	hracia plocha s rozmerom 40x20 m, možnosť hrania všetkých druhov loptových hier, cca 1.400 miest + sauna, vírivá vaňa, fitnes, solarium, masáže, bar
Tenisové kluby - Spartak a Prima	v rámci športovej zóny MŠK	8 otvorených antukových kurtov, krytá tenisová hala, klubovňa, posilňovňa
Zimný štadión	v rámci športovej zóny MŠK	966 miest na sedenie, 1500 miest na státie
Futbalové ihriská v okrajových mestských častiach	• Milochov • Orlové (2x) • Podmanín • Podvažie • PovažskáTeplá • Šebesťanová	
Krytá plaváreň	v rámci športovej zóny MŠK	25 m bazén, kapacita hľadiska 100 miest
Letné kúpalisko	v mestskej časti Lány	44 m bazén, kapacita cca 1.200 návštevníkov
Slovenský rybársky zväz	• pstruhové vody – Manínsky potok, Domanižanka • mimopstruhové vody – Váh	
Motokrosová trať	mimo územia Považskej Bystrice v obci Sverepec	
Šachový klub Považské Podhradie	Dom kultúry Považské Podhradie	
Stolnotenisový klub TTC Považská Bystrica		
Horolezecký klub MANÍN		
Maloplošné ihriská	základné a stredné školy, telovýchovné jednoty	

Podrobnejšie je odvetvie telovýchovy a športu popísané v kapitole H. Rekreácia, šport a turizmus.

G.2.1.6. Verejná administratíva a správa

Zariadenia verejnej administratívy a správy reprezentujú zariadenia štátnej správy a samosprávy, a to:

- Obvodný úrad v Považskej Bystrici,
- Mestský úrad Považská Bystrica,
- Daňový úrad,
- Štátny okresný archív,
- finančné inštitúcie,
- notárske úrady,
- poštové úrady,
- polícia (Okresné veliteľstvo PZ SR, Obvodné oddelenie PZ SR, Mestská polícia, Hraničné oddelenie PZ SR)
- požiarna ochrana.

Finančné služby na území mesta (lokalizované najmä v centre) zabezpečujú:

- banky, a to:
  - ČSOB, a.s.
  - OTP, a.s.
  - Istrobanka, a.s.
  - Prvá komunálna banka, a.s.
  - Tatrabanka, a.s.
  - VÚB, a.s.
  - Poľnobanka, a.s.
  - UNI banka, a.s.
  - Dexia Banka
- poisťovne, a to:
  - AMSLICO, Prvá americko-slovenská poisťovňa, a. s.,
  - Poisťovňa tatra, a.s.
  - Univerzálna banková poisťovňa, a. s.,
  - Slovenská poisťovňa, a.s.
  - Uniqua poisťovňa, a.s.
- sporiteľne, a to:
  - Prvá stavebná sporiteľňa,
  - Slovenská sporiteľňa.

G.2.2. Komerčné vybavenie

Komerčné vybavenie (maloobchod, verejné stravovanie a ubytovanie a služby) reprezentujú zariadenia, ktorých kapacitný rozsah a druhovú štruktúru by mal regulovať trh ponukou a dopytom. V tejto oblasti občianskeho vybavenia sa ako prvá začala transformácia ekonomiky na trhové hospodárstvo, keď sa malou privatizáciou začal štátny sektor profilovať na sektor súkromný. V súčasnom období sa práve uvedená časť občianskeho vybavenia vyznačuje dynamickým procesom zmien nielen z aspektu vlastníckych vzťahov, ale sú sledovateľné najmä zmeny štrukturalizácie vybavenostných druhov, rozvoj nových druhov zariadení, resp. rozširovanie jestvujúcich vplyvom pôsobenia trhových mechanizmov. V súčasnosti zároveň ale absentujú údaje, ktoré by v exaktnej forme vypovedali o stave a zmenách v sieti komerčného vybavenia s príslušnými kapacitnými parametrami jednotlivých druhov.

Kapacity komerčného vybavenia sú zastúpené najmä v mestskom centre, čo súvisí jednak s pohybom obyvateľov, ako aj s disponibilnými priestormi, ktoré boli ponukou na prenájom, resp. odkúpenie od bývalých štátnych podnikov obchodu a služieb.

Územné rozloženie komerčnej vybavenosti a ponuka druhovej štruktúry jej jednotlivých vybavenostných zariadení, to znamená maloobchodu, služieb a verejného stravovania a ubytovania v súčasnosti potrebám mesta vyhovuje.

Pre potreby obyvateľstva a návštevníkov v r. 2004 slúžilo 124 predajní potravinárskeho tovaru, 108 predajní zmiešaného tovaru, 84 zariadení pohostinstiev, 352 predajní nepotravinárskeho tovaru a 10 ubytovacích zariadení (hotel, penzióny, turistická ubytovňa, chatová osada, autokemping) s celkovou kapacitou 780 lôžok[1].

Tab.G.2.2-1 Zariadenia komerčného vybavenia v meste Považská Bystrica k 31.12.2004

Zariadenia komerčnej vybavenosti v meste Považská Bystrica k 31.12.2004	Počet zariadení, kapacita
Predajne potravinárskeho tovaru	124
- z toho supermarkety	4
Predajne zmiešaného tovaru	108
Obchodné domy a nákupné strediská	4
- z toho hypermarkety	
Pohostinské odbytové strediská	84
Predajne nepotravinárskeho tovaru	352
Predajne pohonných látok	7
Predajne motorových vozidiel	9
Zariadenia na údržbu a opravu motorových vozidiel	21
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	19
Zariadenia na predaj , údržbu a opravy motocyklov, mopedov, ich súčiastok a príslušenstva	2
Hotely (motely, botely) *** až *	4
- lôžka v hoteloch (moteloch, boteloch) *** až *	322
Penzióny ***až *	1
- lôžka v penziónoch *** až *	120
Turistické ubytovne ** a *	1
- lôžka v turistických ubytovniach ** a *	50
Chatové osady *** až *	1
- lôžka v chatových osadách *** až *	150
Kempingy *** až *	1
- miesta na voľnej ploche v kempingoch *** až *	50
- lôžka v kempingoch *** až **	81
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	1
- lôžka v ostatných hromadných ubytovacích zariadeniach	12
Ubytovanie v súkromí – izba, objekt, prázdninový byt *** až *	1
- lôžka v izbách, objektoch a prázdninových bytoch pri ubytovaní v súkromí *** až *	5
videopožičovne	13

Zdroj: Ročný výkaz o vybraných ukazovateľoch regionálnej štatistiky za r. 2004 (podklady pre MOŠ), ŠÚ SR

G.2.3. Špecifické služby

Špecifickými službami pre obyvateľstvo sú domy smútku a cintoríny, ktoré na území mesta predstavujú kapacitu cca 9,6 ha plochy pozemkov. Ich rozloženie na území mesta je nasledovné:

[1] *Rozdielny údaj uvádzaný v kapitole H. je novší (za r. 2007) a vyjadruje zatiaľ najreálnejší stav ubytovacích kapacít v meste Považská Bystrica(11 zariadení, 864 lôžok)..*

Tab.G.2.3-1 Cintoríny a ich kapacita na území mesta Považská Bystrica v r. 2005

	MČ	ZSJ	počet hrobových miest		počet urien		priem.počet úmrtí za rok	plocha cintorína (m^2)
			obsadených	voľných	obsadených	voľných		
1	Dolný Moštenec		407	34			6	3.900
2	Horný Moštenec		302	165			4	3.260
3	Milochov	Dolný Milochov	609	5			8	3.400
4	Orlové		455	120	1		7	3.775
5	Podmanín	Podmanín nový	256	215			5	3.323
		Podmanín starý	160	pochová-vanie len do starých hrobov				1.182
6	Podvažie		438	80			6	3.240
7	Považská Bystrica	Nový cintorín Jelšové	1618	1048	161	382*	188	26.664
		Starý cintorín Pov. Bystrica	4558	42				22.572
8	Považská Teplá	Starý cintorín	201	-			13	4.103
		Nový cintorín	617	14				5.800
		plánované rozšírenie		655		29		
12	Vrtižer	Vrtižer	163	190				1.941
9	Považské Podhradie	starý - pod cestou	428	0				2.329
		nový + st. Časť	73	273		26		3.929
10	Praznov		419	186			7	4.185
11	Šebešťanová		454	20			6	2.071
13	Zemiansky Kvášov		173	12			3	762
Považská Bystrica - mesto spolu			11 331	3 059	162	55	253	96.436

** po doplnení ďalších dvoch okruhov v urnovom háji (podľa štúdie Ing. arch. M. Fecaninovej, 1995), v súčasnej dobe je voľných cca 83 miest pre urny*

Zdroj: MsÚ Považská Bystrica

V návrhovom období počíta ÚPN s rozšírením centrálneho cintorína v Jelšovom podľa vypracovanej štúdie, resp. s vybudovaním malého krematória v rámci areálu. Starý mestský cintorín, ako aj cintoríny v jednotlivých MČ by mali byť postupne (výhľadovo) prebudované na areály špeciálnej verejnej zelene pietneho charakteru.

G.2.4. Vyhodnotenie občianskeho vybavenia mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí a návrh dobudovania / vybudovania nových zariadení

V roku 2002 vydalo MŽP SR metodickú príručku pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie ŠTANDARDY MINIMÁLNEJ VYBAVENOSTI OBCÍ, ktorá okrem iných materiálov vychádzala najmä z dokumentu Návrh štandardov minimálnej vybavenosti miest vo väzbe na reformu verejnej správy (spracovaný na základe uznesenia vlády SR č.30/2000).

Príručka rámcovo stanovuje druh, počet a kapacitu zariadení vybavenia najvýznamnejších funkčných zložiek v rámci organizmu obce v členení na bývanie, občianske vybavenie a zeleň.

Vzhľadom na výhľadový počet obyvateľov v roku 2020 (50.000 obyv. podľa 1. variantu) potrebuje mesto Považská Bystrica nasledovné zariadenia občianskeho vybavenia:

Tab.G.2.4-1 Vybavenie mesta Považská Bystrica podľa Štandardov minimálnej vybavenosti obcí (50.000 obyvateľov v roku 2020)

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
postačujúce	Materská škola	deti / trieda	max. 20-25						
		dostupnosť	400m						
postačujúce	Základná škola	žiak / trieda	pre I.st. 12 – 23 – pre 1. ročník max. 23, pre II st. 15, max. 29						
		dostupnosť	500 – 800 m						
dobudovať 1 zariadenie s cca 40 miestami / v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP	Špeciálna materská škola	deti/trieda		min. 6, max. 8					
postačujúce	Školské stredisko záujmovej činnosti	žiak / trieda		15-30	15-30	15-30	15-30	15-30	15-30
postačujúce	Pomocná škola	žiak / trieda			5 – 8				
postačujúce	Gymnázium	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredná odborná škola	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Stredné odborné učilište	žiak / trieda				17 – 34			
		spádové územie				30 000 obyv.			
postačujúce	Špeciálna škola	žiak / trieda				min.10			
postačujúce	Štúdium popri zamestnaní na strednej škole	žiak / trieda				15 - 30			
dobudovať 1 zariadenie pre cca 80 - 120 žiakov / podľa potreby v rámci areálu bývalých PS	Osobitné odborné učilište	žiak / trieda				8 - 12			
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko praktického vyučovania	žiak / trieda							
nie sú k dispozícii údaje z jednotlivých podnikov **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov**	Stredisko odbornej praxe	žiak / skupina				5 – 7 (postihnutí)			
postačujúce	Špeciálno-pedagogická poradňa					zariadenie sa zriaďuje pri špeciálnych školách, príp. ako samostatný subjekt			
postačujúce	Stredisko služieb škole								
	Detské integračné centrum								
postačujúce	Pedagogicko-psychologická poradňa	spádové územie				30 000 obyv.			

ŠKOLSTVO	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020 /lokalita	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce (jestvujúce zariadenie v Milochove)	Škola v prírode	žiak / trieda				navštevujú ju deti z materských škôl, špeciálnych materských škôl, základných škôl, špeciálnych základných škôl a pomocných škôl			
postačujúce	Detské domovy – výchova	výchovná skupina					v detskom domove internátneho typu:15 maloletých		
dobudovať podľa potreby / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO		rodinná bunka					min. dve bunky 8 – 10 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	Osobitné výchovné zariadenia: • detské výchovné ústavy	výchovná skupina					min. 3 skupiny 15 maloletých pre mládež mentálne postihnutú je v jednej skupine 12 maloletých		
dobudovať 1 zariadenie pre cca 45-60 detí / plocha určená v ÚPN medzi NsP a OD TESCO	• výchovné ústavy pre mládež	výchovná skupina					najmenej 3 výchovné skupiny 15 maloletých		
VŠ v podobe detašovaných pracovísk budovať podľa potreby v nadväznosti na rozvoj VVZ priemyslu	Vysoké školy								

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
postačujúce	Ihrisko veľkoplošné (viac ako 2000 m^2 celk. plochy)	Futbal ihrisko [m]	1x90/45	1x100/65 2000div.	1x100/65 3000div.	1x 100/65 3000div.	1x105/70 3000div.	2x105/70 3000div.	3x105/70 3000div.
postačujúce		FI cvičné			1x100/65	1x100/65 1x90/45	1x100/65 2x90/45	3x100/65 3x90/45	5x100/65 5x90/45
postačujúce		poz. hokej, rugby ihr.						3	5
postačujúce **existujúce školské ihriská rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou**	Ihrisko maloplošné (menej ako 2000 m^2)	počet zariadení	5	15	30	50	70	90	110
jestvujúce zariadenia ZŠ a SŠ rekonštruovať a využívať aj širokou verejnosťou	ĽA zariadenia	dráha [m]	1x100	1x250	1x333	1x400	1x333 2x400	2x333 2x400	3x333 2x400
postačujúce	Tenis	ústredné ihr.				1	1	1	1
dobudovať cca 10 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		závodné ihr.			3	5	10	20	30
dobudovať cca 30 ihrísk v rôznych MČ / Sever, Rozkvet, SNP, Hliny, Orlové...		cvičné ihr.	2	5	10	10	20	30	40

TELOVÝCHOVA A ŠPORT	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
postačujúce	Športový štadión	FŠ [m]			1x105/70 7000div.	1x105/70 7000div.	1x105/70 15000div.	2x105/70 15000div.	3x105/70 15000div.
postačujúce	Telocvičňa	[m]	1x12/24 (vrát. školských)	2x12/24	2x12/24 1x18/30	2x12/24 2x18/30	3x12/24 3x18/30	5x12/24 5x18/30	10x12/24 7x18/30 5x18/36
dobudovať **- 1x24/42 3000div. / Rozkvet** **- 2x18/36 600div. / Sever, Jelšové**	Športová hala	[m]		1x18/30	1x18/36 600div.	1x24/42 1500div.	1x24/42 3000div. 1x24/42 1500div. 1x 18/36 600div.	1x24/42 3000div. 2x24/42 1500div. 2x18/36 600div.	2x24/42 3000div. 3x24/42 1500div. 3x18/36 600div.
dobudovať 1x25/15 / Rozkvet, alt. Orlové)	Otvorený plavecký bazén	[m]	*(1x25/15)**	1x25/15	1x25/15	2x15/15	1x50/21 1x15/15	1x50/21 2x25/15	2x50/21 3x25/15
dobudovať 2x25/15 / Rozkvet, SNP	Krytý plavecký bazén	[m]		*(1x15/15)**	*(1x15/15)**	1x15/15	2x 15/15	3x15/15	5x15/15
dobudovať / v rámci areálu MŠK, resp. v MČ Rozkvet alebo Sever (Vŕbie)	Otvorená ľadová plocha	[m^2 norm. plochy]	1x2200	1x2200	1x2200	1x2900	1x2900	2x2900	3x2900
dobudovať 1x10000 (Rozkvet)	Zimný štadión otvorený	[m^2 norm. plochy]			*(1x10000)**	*(1x10000)**	1x10000	1x10000	1x10000
postačujúce	Zimný štadión krytý	[m^2 norm. plochy]						1x10000	1x10000 10000div.
vo viacerýchMČ odporúčame dobudovať nasledovné zariadenia: ***- squash*** ***- posilňovňa / fitnescentrum*** ***- kolkáreň / bowlingová hala***	***Poznámka:*** *(x)* - výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*								

ZDRAVOTNÍCTVO	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
dobudovať minimálne 43 zariadení v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Lány, Rozkvet, SNP, Hliny, Sever, Západ (Jelšové)...	Ambulancie primárnej zdravot. starostlivosti	min. počet zariadení	2	4	8	30	48	80	460
		priemerný poč. zar.	7	13	22	44	68	118	589
	Ambulancie sekundárnej zdravotníckej starostlivosti	min. počet zariadení	1	1	1	23	27	54	304
		priemerný poč. zar.	1	10	15	37	54	84	450
dobudovať 2 zariadenia v priestoroch súčasnej a navrhovanej koncentrácie obyvateľstva / najmä MČ Rozkvet, Hliny...	Lekárne	min. počet zariadení	1	1	1	3	6	9	40
		priemerný poč. zar.			2	8	11	47	68
-	NsP a nemocnice I. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(0,8)**	*(0,8)**	*(0,8)**			*(0,8)**
postačujúce	NsP a nemocnice II. typu**	lôžka/1000obyv. SR		*(3,0)**	*(3,0)**	3,0	3,0	*(3,0)**	*(3,0)**
-	NsP a nemocnice III. typu**	lôžka/1000obyv. SR						1,5	1,5
	Poznámka: *(x)* - odporúčaná vybavenosť* ***- V zmysle návrhu štandardov minimálnej vybavenosti krajských a okresných miest, MŽP SR, november 1999*								

SOCIÁLNE SLUŽBY	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▾ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▴ 100
dobudovať cca 50-80 miest v DD / Lány - pri NsP)	Domov soc. služieb*	počet miest/1000ob.	1,8	1,8	2,1	2,1	2,1	2,6	3,0
	Domov dôchodcov*	počet miest/1000ob.	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,4	3,0
	Domov – penzión pre dôchodcov*	počet miest/1000ob.	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8
dobudovať 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP)	Klub dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	2	4	10
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Jedáleň pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	4
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Stredisko osobnej hygieny	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP)	Práčovňa pre dôchodcov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie s 20 miestami / Lány - pri NsP	Zariad. chráneného bývania	min. počet zariadení						1	1
postačujúce	Detský domov	min. počet zariadení						1	1

SOCIÁLNE SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	zariadenie	ukazovateľ	▼ 5	5 ▸ 10	10 ▸ 20	20 ▸ 30	30 ▸ 50	50 ▸ 100	▲ 100
dobudovať min. 1 zariadenie s 50 miestami / Lány - pri NsP	Domov pre osamelých rodičov	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie pestúnskej starostlivosti	min. počet zariadení			1	1	1	1	3
zvýšiť kapacitu zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Útulok	min. počet zariadení					1	2	2
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Krízové stredisko	min. počet zariadení				1	1	2	3
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Resocializačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať min. 1 zariadenie podľa potreby / Lány - pri NsP	Rehabilitačné stredisko	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1
dobudovať zariadenia podľa potreby / Lány - pri NsP	Zariadenie opatrovateľskej služby	min. počet zariadení	1	1	1	1	1	2	3-4
	Poznámka: **-Orientačný štandard: počet miest v zariadení/1 000 obyv. miest, zohľadňujúci súčasný stav*								

Navrhované zariadenia nie sú v rozpore s Koncepciou sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva Trenčianskeho samosprávneho kraja, tak ako ju vypracoval Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja - odbor sociálnych služieb - v r. 2002

MALOOBCHOD	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce	Malý supermarket 400-1000 m^2	min. počet zariadení	*(1)**	1	1	2	3	4	5
dobudovať min. 1 zariadenie / OS Rozkvet – MČ Hliny	Veľký supermarket 1000-2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	2	3	4
postačujúce (Hypernova)	Malý hypermarket 2500-5000 m^2	min. počet zariadení				1	2	3	4
postačujúce (OD TESCO)	Veľký hypermarket 5000-10000 m^2	min. počet zariadení						1	2
dobudovať podľa potreby / centr. časť mesta, alt. OS Rozkvet, OD TESCO	Hobby market 1000 m^2 a viac	min. počet zariadení			*(1)**	1	1	2	3
postačujúce (OD PRIOR)	Menší OD a NS do 2500 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
postačujúce	Diskontná predajňa 400-1000 m^2	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	2	3
	Predpoklad. vývoj plošného štandardu		0,90	0,93	0,95	0,96	0,97	1,10	1,20
	Súč. stav		0,41	0,37	0,37	0,35	0,36	0,58	0,70
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *Spádové územie pre hypermarket: od 50 000 obyvateľov* *Spádové územie pre menší hypermarket a supermarket: nad 25 000 obyvateľov* *Výstavba jednotlivých druhov obchodných prevádzok závisí na konkrétnych podmienkach a je ovplyvnená rôznymi faktormi, akými sú.* – *funkcia a význam sídla* – *spádové územie sídla* – *vzdialenosť sídla od ďalších miest vyššej kategórie* – *miera nezamestnanosti a kúpna sila obyvateľstva a pod.*								

MALOOBCHOD	ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **dobudovať podľa potreby / všetky MČ**	reštaurácie I. a II. CS	poč. stoličiek/1000ob.	*(10,0)**	*(10,0)**	10,0	10,0	10,0	15,0	15,0
	reštaurácie III. a IV. CS	poč. stoličiek/1000ob.	20,0 *(10,0)**	20,0 *(10,0)**	15,0	20,0	25,0	25,0	30,0
	vinárne	poč. stoličiek/1000ob.	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	kaviarne	poč. stoličiek/1000ob.	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	45,0	45,0
	hostince	poč. stoličiek/1000ob.	45,0	40,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)*								

VEREJNÉ UBYTOVANIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
vybudovať 1 zariadenie s cca 150 lôžkami / v rámci OS Rozkvet	H^{xxxxx,xxxx}	poč. lôžok/1000ob.			*(3,0)**	3,0	3,0	3,0	3,0
dobudovať 1 zariadenie s cca 120- 150 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	H^{xxx,xx,x}	poč. lôžok/1000ob.	8,0	8,0	10,0 *(7,0)**	7,0	9,0	10,0	12,0
dobudovať zariadenia s cca 30 – 50 lôžkami / podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Penzióny	poč. lôžok/1000ob.	4,0	4,0	4,0	3,5	3,0	3,0	3,0
postačujúce	Turistické ubytovne**	poč. lôžok/1000ob.	5,0	5,0	5,0	4,0	3,05	3,0	2,0
	Turistická informačná kancelária	poč. lôžok/1000ob.							
	Poznámka: *- počet stoličiek na 1000 obyvateľov (pri ich návrhu sa prihliadalo čiastočne na dosiahnutý súčasný stav)* *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* *- s výnimkou Vysokých Tatier a kúpeľov v mestách do 5000 obyvateľov neuvažovať s hotelmi triedy *****,**** *V ďalšom rozvoji ubytovacích kapacít v mestských sídlach neuvažovať s hotelmi triedy *, nanajvýš na okrajoch sídiel ako s tranzitnými zariadeniami* ***- Turistické ubytovne už nemajú v mestách svoje opodstatnenie, preto sa odporúča ich nahradenie vo výhľade kategóriou mládežnícke hostely*								

SLUŽBY	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ**	70: činnosti v oblasti nehnuteľností	min. počet zariadení	3,0	4,0	5,0	6,0	7,5	8,0	10,0
	71: prenájom	min. počet zariadení	0,5	0,5	1,0	1,5	1,8	2,0	2,2
	72: počítačové a súvisiace činnosti	min. počet zariadení	1,0	1,0	1,0	1,5	2,0	5,0	10,0
	74: iné obchodné služby	min. počet zariadení	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	55,0
	93: ostatné služby	min. počet zariadení	1,5	2,0	2,5	2,5	3,0	3,5	4,0
	52.7: oprava tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť	min. počet zariadení	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	4,0	5,0
	Poznámka: *- Návrh minimálnych štandardov vychádza z empirických poznatkov a štatistického prieskumu*								

BANKOVÉ INŠTITÚCIE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie	min. počet zariadení						1	10
	Hlavná, krajská pobočka, Regionálne stred.,zastúp.	min. počet zariadení						3	10
	Mestská pobočka	min. počet zariadení		1	2	3	5	7	10
	Filiálka	min. počet zariadení		*(1)**	1	1	1	3	5
	Expozitúra-	min. počet zariadení		1	1	2	3	5	10
	Zastúpenie	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Detaš. prac., reprezentácia	min. počet zariadení		*(1)**	*(1)**	1	1	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

POISŤOVNE	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▶ 10**	**10 ▶ 20**	**20 ▶ 30**	**30 ▶ 50**	**50 ▶ 100**	**▲100**
nedostupné údaje o súčasnom stave **– dobudovať podľa konkrétnych potrieb a záujmu podnikateľov / všetky MČ s predpokladom sústreďovania v CMZ**	Ústredie, Generálne riaditeľstvo	min. počet zariadení						1	10
	Odštepný závod, Regionálne centrum, riad.	min. počet zariadení						5	10
	Agentúra, pobočka	min. počet zariadení			*(1)**	3	5	10	15
	Zastupiteľstvo, obch. kancel.	min. počet zariadení	*(1)**	1	3	5	5	**	**
	Kontaktné miesto	min. počet zariadení	*(1)**	1	2	3	5	**	**
	Poznámka: *(x)*- výskyt zariadenia závisí od funkcie obce s mestským štatútom (významné turistické centrum, kúpeľná funkcia atď.)* ***- kategória - zastúpenie a detašované pracovisko - sa vo veľkostnej skupine 50 000-100 000 a 100 000 a viac obyvateľov nehodnotí*								

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▼5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▲100**
postačujúce (Považská knižnica)	Knižnica verejná (multimediálne centrá)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]	*(0,05 – 0,1)**	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1
	Výstavné priestory (výstavné areály a siene)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **- počítať s návratom múzea do kaštieľa Orlové**	Múzeum (s pobočkami)	zariadenie							
		[m^2/obyv.]			*(0,05)**	0,05	0,05	0,05	0,05
počítať s vybudovaním v rámci kaštieľa Orlové	Galéria (zbierka, s pobočkami)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Divadlo (bábkové, opera, balet, muzikál, činohra, experimentálne divadlo)	zariadenie							
		sedadlá/1000 obyv.					*(7)**	7	7
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Koncertná sála, hudobné sály, tanečné sály	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy)	Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	zariadenie							
postačujúce zariadenia (existujúce kultúrne domy + PX-Centrum)	Kultúrne a voľnočasové centrum (PKO-bývalé)	zariadenie							
nedostupné údaje o súčasnom stave **– vybudovať podľa konkrétnej ponuky podnikateľov / predpoklad lokalizácie v CMZ**	Viacúčelová hala	zariadenie							
		[m^2/obyv.]					*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**	*(0,3 – 0,4)**
postačujúce **– s novým zariadením počítať len prípade záujmu komerčnej spoločnosti (Aupark, MAX...) / CMZ, resp. v rámci OS Rozkvet**	Kino (multikino)	zariadenie							
počítať s náhradou za jestvujúci nevyužívaný amfiteáter / OS Rozkvet	Prírodné amfiteátre, letné kiná	zariadenie							
nepočítať s výstavbou vzhľadom na projekty takýchto zariadení v Žiline a Trenčíne	Hvezdáreň, planetárium	zariadenie							
– vybudovať podľa potreby v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Zhromažďovací priestor (verejná voľná plocha – námestie a pod., zábavné a oddychové parky)	zariadenie							

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
malá botanická záhrada / v rámci parku pri kaštieli Orlové	Zoologické záhrady (botanické záhrady)	zariadenie							
počítať s výstavbou min. 1 zariadenia / v rámci OS Rozkvet, alt. OS SNP)	Kostoly, chrámy a pastoračné centrá; modlitebne, zborové domy, synagógy, meditačné priestory	zariadenie							
		poč. sedadiel	*(150-250)**	*(250-300)**	*(250-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**	*(300-350)**
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Účelové kostoly a kaplnky rozličného druhu – priradené k inej náboženskej, hlavnej funkcii (pútnické kostoly, univerzitné kostoly, nemocničné, letiskové kaplnky, diaľničné kostoly...); samostatné alebo včlenené, včítane zariadení s obmedzeným voľným pohybom ako väznice a kasárne	zariadenie poč. sedadiel							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Iné náboženské budovy a priestory (exerciční dom, charitný dom, pastoračné centrum univerzitné, klerický seminár, ...)	zariadenie							
vybudovať len v prípade záujmu v rámci plôch vymedzených v ÚPN	Rehoľné budovy (kláštory, domy kongregácií a inštitútov, ...)	zariadenie							
počítať s rozšírením centrálneho cintorína podľa ÚPN	Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	zariadenie - celk.plocha (ha)	na rozšírenom cintoríne do r. 2020 potreba plochy pre cca 1.860 hrobov						

KULTÚRA	**ŠTANDARD PRE VEĽKOSTNÚ KATEGÓRIU OBCÍ V TIS. OBYV.**								
Potreba do r. 2020	**zariadenie**	**ukazovateľ**	**▾ 5**	**5 ▸ 10**	**10 ▸ 20**	**20 ▸ 30**	**30 ▸ 50**	**50 ▸ 100**	**▴ 100**
	Poznámka: *(x)*- doporučená vybavenosť* • *Hierarchické a veľkostné členenie sídel (a ich častí) závisí od štruktúry osídlenia tej ktorej krajiny, respektíve kraja. (Uvádzané hierarchické a veľkostné členenie je pracovné).* • *Základná druhová skladba zariadení kultúry sa v rámci „štandardov" sleduje v jednotlivých krajinách v rôznom rozsahu. (Tabuľka postihuje sumár všetkých zariadení, ktoré boli v rámci štandardov uvádzané.)* • *Kino sa v rámci štandardov pre kultúrne zariadenia vyskytuje výnimočne. Vníma sa ako komerčný druh zariadenia.* • *Charakter zariadenia zo štatutárneho hľadiska možno zjednodušene členiť na štátne, obecné, komerčné. Pričom väčšinu zariadení zabezpečuje obec/mesto, respektíve majú komerčný alebo súkromný charakter. Len niektoré „špecifické zariadenia" – zväčša hierarchicky vyššieho významu zabezpečuje štát.* • *Odporúča sa združovať zariadenia do komplexov, ktoré umožňujú ich viacfunkčné využitie počas dňa, resp. ich polyfunkčnosť - využitie rovnakého priestoru na viaceré funkcie. Predpokladajú sa nasledovné kombinácie, príp. až nahradzovanie (t.j. nemusia sa súčasne vyskytovať všetky odporúčané zariadenia – podľa konkrétnej situácie):* – *polyfunkčné kul. zariadenie s - knižnica, kultúrne a voľnočasové centrum, viacúčelová sála, kino* – *kultúrne a voľnočasové centrum s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie, viacúčelová sála, kino* – *viacúčelová sála s - knižnica, polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, kino, ako aj so športovými aktivitami* – *kino s - polyfunkčné kul. zariadenie kultúrne a voľnočasové centrum, ako aj s obchodnými a stravovacími aktivitami* • *Pamiatkové objekty patria do kultúrnych stavieb, ale Klasifikácia stavieb ich zaraďuje medzi Ostatné nebytové budovy ako Historické alebo chránené pamiatky. V tomto materiáli nie sú predmetom dimenzovania v rámci minimálnej vybavenosti, avšak môžu byť v nich umiestňované.*								

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskeho vybavenia počíta ÚPN mesta Považská Bystrica s týmito princípmi budovania zariadení občianskeho vybavenia:

- v oblasti školstva:
  - súčasné zariadenia MŠ a ZŠ sa javia z hľadiska celého mesta postačujúce aj do r. 2020, avšak dôjde k presunu týchto zariadení v rámci MČ:
  - k výraznému poklesu obyvateľstva dôjde v MČ Rozkvet a SNP, kde poklesnú aj nároky na zariadenia MŠ - nevyužité budovy navrhuje ÚPN využiť primárne ako zariadenia sociálnych služieb pre starších obyvateľov,
  - výrazne narastie počet obyvateľov v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých navrhujeme v súvislosti s realizáciou novej výstavby bytov vybudovať aj nové MŠ,
  - potrebné bude riešiť aj prípadné zvýšené nároky na MŠ v MČ Za Váhom, Juh, Východ, Považská Teplá a Milochov, kde sa zvýši počet obyvateľov viac ako o 500 – zvýšené nároky na zariadenia MŠ navrhujeme riešiť rozšírením existujúcich zariadení,
  - s výstavbou nových ZŠ ÚPN neuvažuje – dočasný deficit v niektorých MČ v súvislosti s novou výstavbou bytov bude riešený využitím jestvujúcich zariadení ZŠ s prípadným predĺžením dochádzkovej vzdialenosti,
- v oblasti zdravotníctva:
  - vzhľadom na nárast počtu obyvateľov sa zvýšia aj nároky na zariadenia zdravotníctva, a to hlavne v MČ Sever, Hliny a Západ, v ktorých treba do r. 2020 v rámci HBV a IBV počítať s plochami pre základné zdravotné strediská (ambulancia praktického lekára, detského lekára, stomatológa a gynekológa),
  - vzhľadom na trend starnutia obyvateľstva navrhuje ÚPN mesta rozšírenie liečebne pre dlhodobo chorých, resp. vybudovanie geriatrického oddelenia,
- v oblasti sociálnej starostlivosti:
  - zvýšenú potrebu zariadení sociálnej starostlivosti v súvislosti s celkovým starnutím obyvateľstva mesta navrhuje ÚPN do r. 2020 riešiť jednak rekonštrukciou nevyužívaných zariadení MŠ, jednak posilniť zariadenia sociálnej starostlivosti pre starších obyvateľov, a to
    - domovy dôchodcov režimové – na celkovú kapacitu 200 miest,
    - domovy dôchodcov penziónové – na celkovú kapacitu 150 miest,
    - domy s opatrovateľskou službou – na celkovú kapacitu 110 miest,
    - stanice opatrovateľskej služby
- v oblasti kultúry:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 rezervovať plochy pre malé vostaviteľné zariadenia (kluby a pod.),
- v oblasti špeciálnych služieb:
  - potrebu plochy pre nové hrobové miesta v rámci rozšírenia centrálneho mestského cintorína vyčísľuje ÚPN do r. 2020 len na cca 1.000 miest,
- v oblasti komerčného vybavenia:
  - v rámci novej HBV, resp. v rámci prestavby centrálnych mestských blokov, navrhuje ÚPN do r. 2020 vyčleniť pre komerčnú vybavenosť celkovú plochu cca 30.000 m^2.

H. REKREÁCIA, ŠPORT A TURIZMUS

H.1. Východiská pre návrh

Základnými východiskami pre riešenie funkčnej zložky rekreácie, športu a turizmu sú:

- charakteristika a význam mesta Považská Bystrica jednak z hľadiska miestneho, regionálneho až celoštátneho, jednak z hľadiska jeho funkcie: administratívno-správnej, ekonomickej, spoločensko-kultúrnej,
- širšie územné vzťahy v rámci štruktúry osídlenia SR,
- súčasný stav prostredia, podmienok a vybavenosti pre rekreáciu, šport a turizmus v meste a jeho blízkom okolí,
- stav územno-plánovacej prípravy a s ňou súvisiacich dokumentov a materiálov, známych zámerov a pod.: ÚPN mesta Považská Bystrica – urbanistický návrh, ZaD ÚPN VÚC Trenčiansky kraj 2004, Správa o stave životného prostredia okresu Považská Bystrica, rôzne turistické materiály a pod.,
- vlastný prieskum v teréne, konzultácie na MsÚ Považská Bystrica a pod.

H.2. Prírodné a civilizačné danosti

H.2.1. Prírodné pôvodné a nadobudnuté danosti

Mesto Považská Bystrica leží vo Vážskom podolí v údolnej nive Váhu v mieste, kde Váh spolu so súbežným derivačným kanálom (Hričovským) opúšťa Bytčiansku (Žilinskú) kotlinu a vstupuje do zúženého úseku medzi výbežkami Nízkeho Javorníka zo severozápadnej strany a Strážovských vrchov (časť Podmanínska vrchovina) z južnej a východnej strany. V tomto zúženom úseku, ktorým Váh preteká v tvare meandru, sa vybudovala vodná nádrž Nosice (Priehrada mládeže) s max. zatopenou plochou 7,0 km^2 a dĺžkou vzdutia 12 km.

Považská Bystrica leží v nadmorskej výške od 288 do cca 390 m n.m. (obytný súbor Rozkvet). Najvyššími bodmi v blízkosti mesta sú v Nízkom Javorníku Klapy (654 m n.m.), v Manínskej vrchovine Manín Veľký (891 m n.m.) a Malý (812 m n.m.). Z prírodných daností je turisticky významná Manínska tiesňava a pokračujúca Kostelecká tiesňava.

Z týchto daností vyplývajú dobré podmienky pre rekreačno-športovú činnosť počas celého roku. Záujmové územie mesta je najmä v letnom období vhodné pre pobyt v horách a turistiku, miestami aj pre zimné športy a zimnú turistiku.

Predpoklady pre rekreačné a športové činnosti, druhy a formy turizmu sú:

- pre vodné športy - veľmi dobré
  (na Nosickej vodnej nádrži pre športy s plavidlom a výletné plavby, pozdĺž Váhu sú možnosti pre kúpanie na ramenách Váhu),
- pre kúpeľný turizmus - veľmi dobré
  (v blízkych kúpeľoch Nimnica s dobrým prepojením po ceste Nimnica – Orlové),
- pre prechádzky a pešiu turistiku - veľmi dobré
  (pozdĺž Váhu, v podhorskom a horskom teréne v rámci siete peších chodníkov s blízkymi a ďalšími cieľmi),
- pre cykloturistiku – výborné
  (po hustej sieti podhorských až horských trás, často totožných s pešími trasami, ktorých kostrou je Vážska cyklistická trasa po pravom brehu Váhu),
- pre zimné športy – stredné
  (vhodné pre menej náročných lyžiarov),
- pre špecifické činnosti – dobré
  (športový rybolov na Váhu a poľovníctvo v okolí).

H.2.2. Civilizačné danosti

V meste sú podmienky pre viaceré formy poznávacieho turizmu (kultúrny, vzdelávací, nákupný, služobný, spoločenský, zábavný).

Návštevnými cieľmi turizmu sú:

- nehnuteľné architektonické kultúrne pamiatky: Považský hrad a dva kaštiele v Považskom Podhradí, kaštieľ s parkom v Orlovom, Kalvária (dezolátny stav), kaplnka sv. Heleny (OS Rozkvet), miestami ľudová architektúra v pripojených obciach, mimo územie mesta hradiská (nad Klapmi, pri Rašove),
- kultúrne inštitúcie: Vlastivedné múzeum (v súčasnosti presťahované z kaštieľa v Orlovom do kaštieľa v Jasenici), letné kino – amfiteáter (v súčasnosti nefunkčné),
- podujatia: športové (v športových areáloch, v hale, motokrosový areál v susediacej obci Sverepec), služobné (vo väzbe na priemyselné závody).

H.3. Širšie územné vzťahy

Okolie Považskej Bystrice možno označiť za turisticky vhodné takmer v plnom rozsahu, a to najmä pre pobyt v podhorí a horách, ďalej v páse popri Váhu pre pobyt pri vode, a tiež pre vidiecky turizmus vo vidieckom osídlení vcelku.

Severne a západne od mesta sa nachádza pohorie Javorník (až 1.071 m n.m.) s predhorím Nízky Javorník, východne a južne od mesta sa nachádzajú rozložité Strážovské vrchy a v rámci nich Podmanínska a Manínska vrchovina, Súľovské vrchy, Zliechovská hornatina atď.

V Javorníkoch sú možnosti pre celoročný turistický pobyt a zimné športy. K hrebeňu Javorníkov vedú úzke doliny s potočnými obcami v hornej časti charakteru lazov: Dolná a Horná Mariková, Papradno so strediskom Podjavorník, Štiavnik. Vzdialenejšie sú rekreačné priestory v Lazoch pod Makytou so strediskami Čertov, Kohútka – Portáš, nad Bytčou obec Kolárovice so základňami: Čerenka, u Melocika a hrebeň Javorníka (lyžiarska turistika).

V Strážovských vrchoch sú to:

- vrchy Veľký a Malý Manín so známou turistickou a cyklistickou trasou Považská Teplá – Tiesňava – Vrchteplá – Súľov s nadväznými Súľovskými skalami,
- obec Plevník – Drieňové (lyžiarsky terén s vlekom),
- základne v Pružine a Podskalí.
- vzdialenejšie ciele: turistická obec Mojtín s lyžiarskymi terénmi, stredisko Belušské Slatiny s termálnym kúpaliskom, najvyšší vrch pohoria Strážov (1.213 m n.m.).

Obe pohoria, Javorníky aj Strážovské vrchy, sú dobre pokryté sieťou turistických peších a cyklistických trás.

V páse Váhu je najvýznamnejším priestorom vodná nádrž Nosice, zatiaľ pomerne málo využívaná pre vodné športy. Po pravom brehu ležia liečebné kúpele Nimnica, lokalita Upohlav – Zlaté piesky (v súčasnosti nefunkčný hotel Sirmium), blízky vrch Klapy (výletné miesto), chatové osady Upohlav, Klapy a Uhry, po ľavom brehu chatová osada Cerov.

Vidiecke osídlenie dáva v celom rozsahu možnosti rozvoja vidieckeho turizmu.

Chalupnícka rekreácia sa sústreďuje do obcí Papradno, Dolná a Horná Mariková (pod Javorníkmi), a v Strážovských vrchoch do obcí Tŕstie, Zemianska Závada, Domaniža, Pružina, Podskalie a Praznov.

Rozsiahlu časť Javorníkov a Strážovských vrchov – časť Súľovské vrchy – zaberajú chránené krajinné oblasti, čo vyžaduje určité usmernenie turistického procesu.

Z hľadiska turisticko-poznávacieho turizmu sú v širšom okolí cieľmi mesto Púchov, hrady Lednica a Súľov a obce s čiastočne zachovalým vidieckym prostredím, najmä na lazoch.

H.4. Tranzitný turizmus

Mesto Považská Bystrica leží na hlavnej dopravnej trase Slovenska E-75 / I-61 (Bratislava – Žilina – Tatry – Košice) s frekventovaným tranzitom, ktorá má mať do r. 2009 celá charakter diaľnice (v súčasnosti dobudovanej z juhu po Sverepec).

Južne od mesta pri Beluši sa odpája tiež významná trasa cesty I-49, ktorá vedie cez Púchov a Lyský priesmyk na Moravu (Vsetín, Zlín).

Pravým brehom Váhu vedie v krajinársky atraktívnejšom prostredí v úseku Púchov – Bytča – Žilina cesta II/507. Turisticky sa využíva aj cesta II/517 Považská Bystrica – Domaniža – Rajec.

H.5. Vybavenosť pre rekreáciu, šport a turizmus

H.5.1. Ubytovacia vybavenosť

Počet lôžok v ubytovacích zariadeniach na území mesta je v súčasnosti 864, z toho v jednotlivých zariadeniach:

- Hotel Manín 0 (nefunkčný)
- Hotel Sparta 28 lôžok
- Hotel Garni 293 lôžok
- Hotel Študent 74
- Penzión Bystrica 34
- Penzión Miroslav Beleš 110
- Turistická ubytovňa SOUS 50
- AC Manín + chat.osada Manínska Tiesňava 81 + 150
- Salaš Lujana 15
- Ubytovňa Bothe 14
- Chata Poniklec 15

Z hľadiska priestorového rozloženia sú zariadenia lokalizované nasledovne:

- v centre mesta hotel Študent a turistická ubytovňa SOUS, resp. penzión Bystrica,
- v blízkosti športového areálu MŠK a zároveň najbližšie k železničnej aj autobusovej stanici (v UO Strojárenská štvrť) hotely Sparta, Garni a penzión Miroslav Beleš,
- v rekreačnom priestore Manínska tiesňava chatová osada a autokemping,
- v okrajových častiach mesta v Považskom Podhradí salaš Lujana, za Považskou Teplou v rekreačnom prostredí AC Manín, chatová osada Manínska Tiesňava a chata Poniklec.

Niektoré zariadenia sú upravené z pôvodných zariadení pre prechodné bývanie (internáty, podnikové ubytovne), a preto nespĺňajú požadovanú štruktúru a kvalitu hotelov (napr. poddimenzované spoločenské priestory). Po odstavení hotela Manín mestu chýba väčšie reprezentatívnejšie hotelové zariadenie.

Počet celoročných lôžok je pre mesto veľkosti do 50.000 obyvateľov len mierne poddimenzovaný (bez AC a CHO v Manínskej tiesňave – 633 lôžok), nevyhovujúca je však štruktúra zariadení.

Chýba hotel vyššej kategórie v centre mesta (možnosť rekonštrukcie hotela Manín alebo výstavba nového objektu v rámci CMZ), vhodná by bola aj výstavba hotela v MC Rozkvet a menšieho hotela v blízkosti železničnej a autobusovej stanice.

V jednom variante vypracovanej UAŠ polyfunkčnej zóny FIM sa ráta aj s vybudovaním nového ubytovacieho zariadenia s kapacitou cca 150 lôžok (variantne obchodná vybavenosť a služby). Absenciu hotelov môžu významne nahrádzať penzióny vyššej aj nižšej kategórie na celom území mesta, za úvahu stojí aj rekonštrukcia jedného z oboch kaštieľov v Považskom Podhradí na účely verejného ubytovania v atraktívnom prostredí.

Nové požiadavky prinesie aj dokončenie výstavby diaľnice, čo vyvolá potrebu vybudovať zariadenia na jednorazové prenocovanie typu motela pri diaľnici pred vstupmi do mesta v smere od juhu aj severu (Sverepec, Vrtižer), prípadne aj mimo územia mesta Považská Bystrica.

V meste budú v návrhovom období ÚPN zrejme prevládať krátkodobé pobyty s jedným-dvoma prenocovaniami v rámci služobných ciest a tranzitu. Pre viacdňový rekreačný pobyt (turistika) je vhodné zariadenie v Manínskej tiesňave (chatky tehlové, drevené, miesto pre stanový tábor) pre turistiku.

Väčší turistický záujem sa očakáva v MČ Dolný Milochov, a to po preložení železničnej trate v dôsledku jej modernizácie (nový železničný most cez Váh). Tým sa dosiahne „dopravné upokojenie“ tejto lokality a nárast jej rekreačného významu, čo bude vo výhľade vyžadovať vybudovanie ubytovacieho zariadenia – ÚPN navrhuje vo výhľade autokemping s pevnými ľahkými objektmi, resp. aj väčšie ubytovacie zariadenie, a nárast ubytovania na súkromí formou prenajímania, resp. aj formou apartmánov. Podobne je možné očakávať aj požiadavku na výstavbu ľahšieho sezónneho ubytovacieho zariadenia (prípadne ubytovacej lodenice) pri navrhovanej rekreačno-športovej zóne Vŕbie – Rybník.

V záujmovom území mesta (do cca 30 km) sa nachádzajú v obciach ubytovacie rekreačné zariadenia (hotely, penzióny, turistické ubytovne, chaty, súkromné ubytovanie), ktoré môžu byť využívané aj návštevníkmi Považskej Bystrice, s nasledovnými lôžkovými kapacitami[1]: Horná Maríková (164), Dolná Maríková (35), Papradno s Podjavorníkom (175), Pružiná s Podskalím (194), Domaniža (90), Nimnica – mimo liečebných lôžok (117), Belušské Slatiny (cca 600), okrem nich aj Púchov (hotel Willi - 100) a Upohlav (Riviéra).

H.5.2. Športovo-rekreačná vybavenosť

V súčasnosti sa na území mesta nachádzajú:

- areály až objekty pre pozemné športy a hry:
  - športový areál až menšia športová zóna v Strojárenskej štvrti, v ktorej sa nachádza futbalový areál so štadiónom MŠK a dvoma (väčším a menším) cvičnými ihriskami, Judo-club, futbalové ihrisko (za krytou plavárňou), 2 tenisové areály – TK Sparta (4 dvorce), TK Prima (4 dvorce + krytá hala),
  - športová hala SNP medzi sídliskami Lány a SNP (bez možnosti rozšírenia)[2],
  - futbalové ihriská v miestnych častiach: Orlové (2 ihriská s možnosťou rozšírenia areálu), Šebešťanová, Podvažie, Milochov, Podmanín a Praznov (ihrisko v Považskej Teplej bolo zrušené),
  - tenisové dvorce na mieste zrušeného letného kúpaliska v Strojárenskej štvrti a tenisový dvorec Slovmit (pri ceste SNP),
  - školské telovýchovné areály (ihriská, telocvične) v rámci základných a stredných škôl,
  - viaceré fitnes centrá.
- zariadenia pre vodné športy a hry:
  - otvorené letné kúpalisko v OS Lány[3],
  - krytá plaváreň v športovej zóne v Strojárenskej štvrti[4],
  - menší otvorený bazén v AC v Manínskej tiesňave,
  - voľné kúpanie na rybníku v Považskej Teplej,
  - lodenica za železničnou traťou pri starom koryte Váhu,
  - menšia pláž pri vodnej nádrži Nosice v Dolnom Milochove,

  (mimo územia mesta je pre vodné športy využívaný úsek brehu na vodnej nádrži Nosice pri Upohlave pod hotelom Sirmium - využitie vodnej plochy a toku Váhu pre vodné športy je v súčasnosti nedostatočné),

[1] *Podľa údajov internetových databáz*
[2] *Kapacita hľadiska cca 1.400 miest (hracia plocha 40x20 m, sauna, fitness, solárium, masáže)*
[3] *Kapacita cca 1.200 miest (44 m bazén, detský bazén, tobogán)*
[4] *25 m antikorový bazén*

- zariadenia pre zimné športy na ľade:
  - krytý zimný štadión v športovej zóne v Strojárenskej štvrti[5],
- zariadenia pre zimné športy na svahoch:
  - lyžiarske cvičné lúky s vlekom[6] – pod Dušianicou pri areáli SPP a pri autokempingu pred Manínskou tiesňavou,
    (mimo územia mesta lúka pri obci Plevník-Drienové),
- zariadenia pre špecifické činnosti:
  - kynologické a požiarne cvičiská v úseku brehu koryta Váhu pri cestnom moste cez Váh,
  - skalolezecký terén na Malom Maníne,
    (mimo územia mesta motokrosový areál v susediacej obci Sverepec),
  - umelá lezecká stena (krytá)v komplexe budov Hypernovy (MČ 01 Stred) s výškou 11 m a využiteľnou lezeckou plochou vyše 300 m^2,
- pešia turistika, prechádzky:
  Sieť turistických chodníkov je vyhovujúca. Hlavnými výletnými cieľmi na území mesta sú Kalvária, Považský hrad, Manínska a následne Kostelecká tiesňava. V blízkosti mesta je vyhliadkový vrch Klapy.
- cykloturistické trasy:
  Územie mesta a jeho okolie má vypracovaný projekt siete trás čiastočne sa prekrývajúcich so sieťou turistických peších trás, ako aj s cestnými komunikáciami (napr. s cestou II/507). Východiskom pre vytvorenie cykloturistickej siete sú nadregionálne trasy, a to plánovaná Považská trasa (vedená v okolí a cez mesto po pravom brehu Váhu po ceste II/507 v úseku Nimnica - Udiča - Orlové – Podvažie), z ktorej sa odvíjajú od Udiče odporúčaná trasa na Hornú Maríkovú, od mosta v meste odporúčaná trasa v smere na Prečín a Pružinu, ďalej cez Mojtín a Belušské Slatiny do Beluše. Ďalšie vedľajšie navrhované trasy sú napr.:
  - Považská Teplá – tiesňavy – Záskalie – Kalvária – centrum mesta,
  - centrum – Podmanín – Praznov,
  - SPP – Horný Moštenec – Tŕstie.

  Sieť cykloturistických trás je z hľadiska výberu trás dobre pripravená, celkove je v okrese navrhnutých 21 trás.

Športová vybavenosť je z hľadiska štruktúry aj kvantity pomerne dobre zastúpená s ukazovateľom cca 5,5 m^2 športových plôch na obyvateľa (odporúčaný štandard je cca 8 m^2/obyv), vo vyhodnotení však nie sú zahrnuté plochy školskej telovýchovy a menšie ihriská v rámci základnej vybavenosti obytného územia. Celkove sú potreby vyššej športovej vybavenosti kryté na cca 70-80 %, je však potrebné na plochách navrhovaných v ÚPN zabezpečiť náhradu za zaniknuté zariadenie (futbalové ihrisko v Považskej Teplej).

Z hľadiska širšieho turizmu, najmä tranzitného, sú na území mesta na hlavnej trase E-75 relevantné len tri zariadenia, a to smerom od juhu pred vstupom do mesta lokalita na rázcestí s cestou do Dolného a Horného Moštenca (salaš Bystričan, motorest Gurmán) a pri výstupe z mesta na Žilinskej ceste motorest Oáza – všetky len so stravovacími službami bez oddychových plôch. Ich význam navyše poklesne po sprevádzkovaní diaľnice. Nedostatočná turistická vybavenosť je aj pri hlavných turistických cieľoch: pod Považským hradom, pri vstupe do Manínskej tiesňavy a pred kaštieľom v Orlovom.

Návrh na ďalší rozvoj rekreačnej a športovej vybavenosti a jej územné zabezpečenie:

Z hľadiska ďalšieho rozvoja rekreačnej a športovej vybavenosti v meste Považská Bystrica navrhuje ÚPN predovšetkým:

[5] *966 miest na sedenie, 1.500 miest na státie*
[6] *EPV – 350 m*

- centrálny športový areál MŠK v rámci územných možností intenzifikovať a dosiahnuť tak efektívnejšie využitie daných plôch, prípadne využiť pre nové športové zariadenia časť pozemku súčasnej autobusovej stanice určenú v ÚPN pre občianske vybavenie s prevahou komerčných zariadení,
- vybudovať (rekonštruovať a intenzifikovať) rekreačno-športový areál v Orlovom na báze jestvujúcich dvoch futbalových ihrísk s rozšírením o športové ihriská tenisové a pre loptové hry, prípadne zvážiť vybudovanie menšieho otvoreného kúpaliska (na lokalitu bolo vypracovaných viacero štúdií),
- vybudovať v intraviláne mesta areály charakteru centier pre voľný čas v dvoch lokalitách (UO 37 – Rozkvet I a UO 38 – Rozkvet II s letným kúpaliskom príp. aj s krytou plavárňou), dva rekreačno-športové areály (UO 37 s lyžiarskym svahom a UO 17 – Pod Žadovcom) vo väzbe na obytné územia; v prípade investorského záujmu budovať zariadenia s relaxačno-športovou zložkou (welness, fitnes, bowling, squach, bowling, procedúry a pod.) v rôznych častiach mesta, a to samostatne alebo v rámci polyfunkčných zariadení/areálov,
- v miestnych častiach Praznov, Podmanín a Podvažie rozšíriť jestvujúce futbalové ihriská na komplexnejšie športovo-rekreačné areály,
- v MČ Považská Teplá vybudovať futbalové ihrisko čiastočne v jestvujúcom areáli školy, čiastočne na nových plochách (východne od súčasného areálu) ako náhradu za zrušené futbalové ihrisko pri železničnej stanici, ako aj dobudovať v jej extraviláne už čiastočne prevádzkovaný detský rekreačný areál vo Vrtižeri,
- využiť na rozvoj rekreácie a športu pobrežný pás v Dolnom Milochove (UO18) smerom k chatovej osade Cerov s náplňou
  - športovo-rekreačný areál s menšími ihriskami, oddychovými plochami, výletnými stravovacími zariadeniami, príp. úväziskom alebo športovou lodenicou pri vodnej ploche, výhľadovo aj s osobným prístavom), vo výhľade aj ucelenejším rekreačno-športovým areálom a autokempingom,
  - promenáda, cyklistická a korčuliarska dráha (využitie časti, resp. aj celého súčasného telesa železničnej trate),
- zachovať, príp. rozšíriť o menšiu športovú vybavenosť areál Stanice mladých turistov v Milochove,
- v priestore východne od Dolného Milochova budovať postupne ďalší mestský rekreačný les (lesopark),
- v nive Váhu zabezpečiť pre rekreáciu a šport rozsiahlejšie územia v 2 priestoroch, a to:
  - rekreačný priestor Vŕbie (MČ Sever) medzi starým korytom Váhu a zastavaným územím mesta s náplňou prechádzkových trás, oddychových plôch v zeleni, športových plôch (rôzne ihriská, kolkáreň/bowling, jazdecké zariadenia a plochy - parkúr, jazdenie v teréne), cvičné golfové ihrisko, pre vodné športy lodenicu, letné kúpalisko alebo až aquapark (orientačne podľa UŠ Vŕbie pri Váhu z r. 1985), s výhľadovým prepojením na
  - priestor Rybníky (MČ Považská Teplá) s úpravou nových vodných plôch po ukončení uvažovanej ťažby štrkopieskov na stavbu diaľnice (náplň: prírodné kúpalisko, zariadenia pre vodné športy s plavidlom, doplňujúce ihriská, ďalšia turistická vybavenosť),
    (výhľadovo ÚPN navrhuje rozšírenie oboch priestorov o areál na Sihoti medzi Vážskym kanálom a starým korytom Váhu s náplňou, ktorý by oba predchádzajúce priestory spojil funkčne i dopravne)[7],
- pre zimné športy vybudovať v meste sieť základných otvorených klzísk a zachovať oba lyžiarske svahy s vlekmi (nad Ul. Slov. partizánov a pri areáli Manínska tiesňava),

[7] *Územie ostrova medzi Vážskym kanálom a starým korytom Váhu (Sihoť) by bolo možné vo výhľade využiť aj na vybudovanie rozsiahlejšieho strediska vodných športov s min. 1.000 m veslárskou dráhou, resp. slalomárskou kanoistickou traťou využívajúcou rozdiel hladín toku nad VE Považská Bystrica (ako súčasť, resp. alternatíva k vybudovaniu regionálneho centra vybavenosti trhových, netrhových a výrobných služieb uvažovanému v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Považská Bystrica z r.2007).*

- zabezpečiť, resp. podporiť rekonštrukciu a dobudovanie jestvujúcich športových areáloch základného a stredného školstva s cieľom ich využívania širokou verejnosťou v mimovyučovacom čase,
- pre prechádzky a pešiu turistiku zabezpečiť:
  - v intraviláne centrálnej časti mesta priestor pre mestský park a pešiu promenádu so zeleňou pozdĺž Domanižanky v úseku MČ Stred a Lány,
  - dobudovanie turistického strediska Manínska tiesňava ako turistického cieľa a súčasne východiska na turistiku do tiesňav a k Súľovu a vytvorenie turistickej základne pre skalolezectvo,
  - v Dolnom Milochove vybudovanie vyššie spomínanej pobrežnej promenády,
  - úpravu svahov kopca Považského hradu ako mestského rekreačného lesa prírodného charakteru s nástupom z Považského Podhradia od kaštieľa využitého pre cestovný ruch,
  - vybudovanie mestského rekreačného lesa / lesoparku (vrátane obnovy krížovej cesty) od Kalvárie až po Považskú Teplú s výhľadovým pokračovaním do Manínskej tiesňavy, a v ňom siete peších chodníkov, kyslíkovej kondičnej dráhy, oddychových miest, detských prírodných ihrísk a pod.,
  - v priestore východne od Dolného Milochova postupné vybudovanie ďalšieho mestského rekreačného lesa (lesopark),
- vybudovať a dobudovať cykloturistické trasy vrátane základného vybavenia (podľa návrhu popísaného vyššie); okrem nich dobudovať úsek od Beluše cez Kočkovce a ďalej pozdĺž ľavého pobrežia Nosickej nádrže popod chatovú osadu Cerov a cez Dolný Milochov až k mostu v Považskej Bystrici, a dosiahnuť tak ucelený cykloturistický okruh (most v meste – Pružina – Beluša a späť popri vodnej ploche k mostu cez Váh),
- využiť záujemcov o zabezpečenie agroturistických služieb vo vhodných lokalitách, prednostne v priestore lazov pod Žiarom v MČ Západ, ale aj v MČ Juh, Východ, Za Váhom, Šebešťanová a Podvažie, resp. podnietiť záujem o tento druh turizmu aj v okolitých obciach,
- výhľadovo uvažovať s plochami pre prímestskú rekreáciu obyvateľov mesta v lokalite Cingeľov laz.

H.6. Individuálna rekreácia

Na území mesta sú zastúpené dve formy individuálnej rekreácie: záhradkárčenie a chatárenie. Menej sú využité možnosti chalupárenia.

Záhradkárske osady

Stav záhradkárčenia v meste je podľa PaR pre ÚPN mesta z r. 2002 nasledovný:

Tab. H.6-1 Záhradkárske osady na území mesta Považská Bystrica

Názov záhradkárskej osady	Výmera v ha	Podiel dielcov	Objekty
Hliny	10,2	194	pivnice
Kalsové (aj Krekáčov laz)	14,9	180	chatky/2 lokality
Stred (pri trati)	0,5	30	
OS SNP - Ľadoveň	3,5	60	pivnice
Dolinky	18,0	277	chatky
Lánska - Pod Kalváriou	0,4	33	chatky/2 lokality
Dedovec - Rozvoj	12,0	146	chatky
Zemiansky Kvašov	1,3	50	pivnice
Jelšové – Hradište	4,5	54	
Horný Moštenec – Brezina	0,3	13	chatky
Mašková	1,4	55	
Spolu	67,0		

Zdroj: Správa o stave životného prostredia okresu Považská Bystrica (SAŽP Žilina, 2001) + vlastný prieskum

Okrem uvedených sa vyskytujú ešte dve lokality: pod obytným súborom Rozkvet nad Cestou Slovenských partizánov (pri SPP) a pri Váhu (na úrovni motorestu Oáza).

Územne sa osady nachádzajú v rôznych častiach mesta zväčša na rozhraní intravilánu a extravilánu. Väčšie sústredené celky sa vytvorili:

- v priestore Šibenica – Hradište (Krekáčov laz – Kalsové, Jelšové),
- za Kalváriou (Rozkvet),
- nad Dedovcom a nad OS SNP (Ľadoveň a Dolinky),
- pri OS Hliny,

Mimo územia mesta sa v jeho blízkosti nachádza ZO Udiča – Klapy (16,9 ha, 220 dielcov) a vo väčšej vzdialenosti ZO Vrchteplá (3 ha, 52 dielcov), obe skôr charakteru chatovej osady.

Nové záhradkárske lokality navrhuje ÚPN v priestore bývalej skládky škvary CTZ v MČ 08 – Západ v rámci jej rekultivácie, v Považskej Teplej – severne od zastavaného územia, v Zemianskom Kvašove – pri vodojeme, vo výhľade aj menšie ZO v lokalitách Jelšové – pri cintoríne a Šebešťanová – na južnom okraji pri výrobno-obslužnej zóne).

S väčším rastom záhradkárčenia ÚPN v návrhovom období nepočíta. V súčasnosti vychádza štandard plochy na obyvateľa cca 14,4 m^2, čo je takmer na hornej hranici odporúčaného štandardu na Slovensku – v intervale cca 10 až 15 m^2/obyvateľa mesta.

Chatové osady

Na území mesta sa nachádza väčšia chatová osada Drahy (pod Manínom) s počtom 64 chát a 2 menšie chatové lokality pri Podmanínskom potoku a v Dolnom Milochove, mimo územia mesta sú to 2 osady, obe pri VN Nosice – menšia pri Upohlave (11 chát) a rozľahlá chatová osada Cerov s prístupom od Púchova.

Rozvoj lokalít individuálnej rekreácie ovplyvní trasa diaľnice, ktorá čiastočne zasiahne do lokality ZO Jelšové – Hradište. Vo výhľade je potrebné počítať aj s možnosťou postupnej premeny niektorých ZO, najmä lokalít na pokraji zastavaného územia mesta, na obytné územie charakteru IBV.

U chatovej osady Drahy (UO 13 – Pod úvozom) ÚPN uvažuje jednak s jej rozšírením mimo lesný masív, jednak s jej doplnením o areál zrubových chatiek na súkromných pozemkoch s rozlohou cca 5 ha v rámci dnešného hospodárskeho lesa (navrhovaného na mestský rekreačný les / lesopark) s tým, že budú dodržané regulatívy stanovené v štatúte mestského rekreačného lesa, resp. regulatívy stanovené orgánmi ochrany prírody, a s tým, že priestor nebude oplotený.

ÚPN počíta v návrhovom období aj s intenzifikáciou chatových osád pri Podmanínskom potoku a v Dolnom Milochove, nové chatové osady navrhuje ÚPN vo výhľade v Zakvášove – pri hranici mesta s obcou Prečín medzi tokom Domanižanky a lesným masívom Trávnej, ďalej v Dolnom Milochove a v lokalite Cingeľov laz. Alternatívne k záhradkárskej osade spomínanej vyššie uvažuje vo výhľade aj s vybudovaním menšej chatovej osady v MČ Šebešťanová.

Možnosti chalupárenia sú v pôvodne samostatných obciach pričlenených v minulosti k mestu, vzhľadom na charakter objektov a rozvoj mesta sú však obmedzené.

H.7. Nároky obyvateľov na rekreáciu a šport

Prírodné danosti v okolí mesta poskytujú možnosti pre uspokojenie nárokov na pobyt pri vode (v súčasnosti zatiaľ málo realizovaný a zabezpečený), aj na pobyt v horách a na turistiku, najmä letnú. Pre náročnejšie formy zimných športov sú možnosti skôr až v ďalšom okolí (Javorníky).

Východiskom pre riešenie sú nároky obyvateľov na koncomtýždňovú rekreáciu. Z výhľadového počtu obyvateľov 50.000 možno počítať s účasťou 30 %, t. j. 16.500. Z týchto 1/3 (cca 5.500) zostane v intraviláne mesta (športové a rekreačné zariadenia, mestská zeleň, záhradky a pod.) a 2/3 (cca 11.000) bude odchádzať do extravilánu mesta až blízkeho okolia (Manínska tiesňava, Považský hrad, okolité lesy, Nosická vodná nádrž, kúpele Nimnica, chatové lokality, ako aj ďalej – do Javorníkov (doliny Maríkovej, Papradna), do Strážovských vrchov (Súľov, Belušské Slatiny, údolie Domanižianky a pod.

V prípade vybudovania rekreačnej zóny v nive Váhu v lokalite Vŕbie a Rybník, rekreačnej MČ Dolný Milochov (s podmienkou odstránenia dnešnej trasy železničnej trate), vytvorenia mestských rekreačných lesov (pod Manínom, pod Žiarom pri Dolnom Milochove) a navrhovaných priestorov v meste (areály na Rozkvete a pod.) budú požiadavky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov zabezpečené (vrátane návštevníkov mesta).

H.8. Návrh funkčno-priestorového systému rekreácie, športu a turizmu

V súčasnosti sú rekreačno-športové plochy v meste a jeho blízkom záujmovom území prevažne rozptýlené bez vzájomnej previazanosti.

Priestormi sústredenejšej lokalizácie s polyfunkčnou športovo – rekreačnou náplňou sú len:

- športový areál MŠK v predzávodnej časti bývalých Považských strojární (bývalý silný investor) takmer už bez možností ďalšieho územného rozšírenia,
- menšie stredisko rekreácie a turizmu Manínska tiesňava ako pobytové miesto a východisko na túry k Súľovským skalám.

Ďalej ide už len o prevažne rozptýlené izolované monofunkčné areály, len u niektorých so závislosťou na prírodných danostiach, ako napr.:

- tenisové dvorce na mieste bývalého letného kúpaliska (UO 11) s priestorovou väzbou na areál MŠK,
- letné kúpalisko v centre mesta na sídlisku Lány,
- športová hala bez možnosti rozšírenia plochy(MČ Lány – SNP),
- areál v Orlovom s dvoma futbalovými ihriskami (návrh na rozšírenie),
- areál lodenice pri Váhu (v ÚPN sa s ním počíta len v priestore nerezervovanom pre verejný prístav),,
- rybníky v Považskej Teplej (bez vybavenia),
- výletné miesto Kalvária (zanedbaný stav, vyžadujúci rekonštrukciu),
- samostatné futbalové ihriská okrajových MČ – bývalých samostatných obciach,
- rozptýlené záhradkárske osady na rozhraní zastavaného územia a extravilánu (vo väčšom sústredení len Kalsové, Krekáčov laz, Jelšové) a chatová osada Drahy.

V koncepcii ďalšieho rozvoja uplatňuje ÚPN princíp vytvárania podľa možností súvislejších rekreačno-športových plôch, ktoré ľahšie odolávajú snahám o prípadné iné funkčné využitie (prípad športovej haly pri OS SNP). Vychádza pritom z prírodných daností, ktorými sú najmä niva Váhu, brehy Nosickej vodnej nádrže a horský terén, pričom u oboch sa prejavuje spoločný komponent - zeleň lužných a horských porastov.

Pozdĺž toku Váhu sa vo výhľade črtá možnosť vytvorenia takmer súvislého rekreačného pásu, ktorého osou by bola rieka Váh. Pás by viedol od VN Nosice okolo ohybu Váhu až k navrhovanej rekreačnej zóne Vŕbie/Sihoť a odtiaľ v rozvetvení smerom na západ k hradnému kopcu a na východ k Manínskej tiesňave.

Rekreačný pás by začínal od chatovej osady Cerov a pokračoval cez Dolný Milochov. Táto mestská časť by potom mohla získať funkciu až rekreačno-turistického strediska, slúžiaceho aj širšiemu cestovnému ruchu (pobyt pri vode, vodné športy s plavidlom, doplňujúce pozemné športy, prechádzky pozdĺž brehu – promenáda a v lesoparku). Podmienkou pre realizáciu tohto návrhu je však preloženie železničnej trate. Z Milochova by pás pokračoval

pozdĺž brehu cyklistickou trasou až k areálu bývalých Považských strojární, od ktorého by pokračoval po pravej strane Váhu k Orlovému a odtiaľ dvoma vetvami: na pravom brehu pod Hôrkou k Považskému hradu a na ľavom brehu hlavným smerom pozdĺž Váhu k navrhovanej rekreačnej zóne Vŕbie/Sihoť a k areálu Rybníky, za ktorým by sa oba pásy znovu stretli (pri navrhovanej pešej lávke cez staré koryto Váhu a jestvujúcom moste cez Vážsky kanál) a opäť rozvetvili – jeden v ďalšom pokračovaní popri Váhu, a druhý - hlavný – cez Považskú Teplú smerom k horám: k Manínskej tiesňave, k rekreačnému lesu pod Manínom, späť k mestu cez Kalváriu alebo po turistickej trase k Súľovským skalám Vzhľadom na náročnosť investícií je jasné, že v značnej miere pôjde o realizáciu až vo výhľadovom období, t.j. po r. 2020.

Na horské prostredie sa viaže navrhovaný mestský rekreačný les, začínajúci hneď za intravilánom v lokalite Kalvária (pietne a výletné miesto) a pokračujúci v podobe prímestského lesa až k stredisku Manínska úžina.

Na protiľahlej strane Váhu navrhuje ÚPN zvýšiť atraktívnosť výletného miesta Považský hrad úpravou hradného kopca a nástupu k nemu tiež v podobe mestského rekreačného lesa. Konzervácia hradných zrúcanín v záujme bezpečnosti návštevníkov bude nutnou podmienkou takýchto úprav, rovnako ako zabezpečenie turistického využitia kaštieľov v Považskom Podhradí. Celý areál hradu bude prepojený na voľnú zalesnenú krajinu masívu Lopatiny.

V okrajových častiach mesta so zachovanými zvyškami laznického osídlenia je potrebné sa zamerať na rozvoj vidieckeho turizmu, najmä na jeho atraktívnu formu – agroturistiku. V územne oddelených mestských častiach (bývalých samostatných obciach) je zase potrebné prednostne rekonštruovať a intenzifikovať jestvujúce športoviská.

V zastavanom území mesta navrhuje ÚPN budovať samostatne lokalizované areály - centrá voľného času a športu, ako aj zariadenia samostatné alebo včlenené do polyfunkčných objektov až areálov – najmä vo väzbe na dobudovanie OS Rozkvet. Rekreačné možnosti v meste navrhuje ÚPN doplniť o pešiu promenádu v zeleni pozdĺž Domanižianky v prepojení na rekonštruovaný centrálny mestský park, ako aj venovať pozornosť tvorbe obvodových parkov a základnej športovej vybavenosti v obytnom prostredí.

I. ÚZEMIE MESTA A HOSPODÁRSKY ROZVOJ

I.1. Prehľad hospodárskej štruktúry mesta Považská Bystrica a okresu Považská Bystrica

Zmena celospoločenských podmienok

Priemyselná výroba v meste Považská Bystrica bola v rokoch 1980-90 pomerne stabilizovaná a nevykazovala výraznejšie zmeny. Od roku 1990 v dôsledku konverzie zbrojárskej výroby a zmeny vlastníckych vzťahov dochádza k určitej zmene štruktúry, zároveň však aj k výraznej zmene v orientácii a vo veľkosti priemyselnej výroby. Zánikom niektorých subjektov a zmenou ich výrobného programu došlo k výraznému zníženiu pracovných príležitostí v meste a k zmene využitia priemyselných areálov. V poslednom období vzniklo niekoľko nových menších privátnych subjektov, ktoré svojím obsahom a rozsahom patria skôr do terciárnej sféry (výrobné služby) a ktoré zatiaľ zásadne neovplyvnili štruktúru priemyselnej výroby v meste.

Súčasný stav

Pri analýze hospodárskej štruktúry mesta Považská Bystrica a okresu Považská Bystrica vychádza ÚPN mesta Považská Bystrica z dostupných údajov získaných zo Štatistického úradu SR – databázy ELIS.

Celkovo bolo analyzovaných 7.022 podnikateľských subjektov, z toho v meste Považská Bystrica 4.972, v okrese Považská Bystrica 2.050. Analyzované údaje boli zostavené k 28.2.2006. Údaje za dosiahnuté tržby boli pre účel danej analýzy počítané za rok 2004. Údajová základňa z pohľadu tržieb je výrazne skreslená, nakoľko iba pri 2 % podnikateľských subjektov z okresu Považská Bystrica a 3,5 % z mesta Považská Bystrica bol zistený údaj o objeme tržieb dosiahnutých v roku 2004. Z uvedeného dôvodu tento údaj nebol pri hodnotení relevantný.

Pre ilustráciu východiskovej situácie uvádzame štruktúru podnikateľských subjektov podľa počtu pôsobiacich v meste Považská Bystrica a okrese Považská Bystrica:

Tab. I.1-1 Počet podnikov v meste Považská Bystrica podľa hospodárskej štruktúry k 28.2.2006

Kat. OKEČ	Odvetvie ekonomickej činnosti	Mesto Pov. Bystrica		Okres Pov. Bystrica		Región spolu	
		spolu	%	spolu	%	spolu	%
	Spolu	4 972	100,0	2 050	100,0	7 022	100,0
A,B	Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	61	1,2	101	4,9	162	2,3
C,D,E	Priemysel	948	19,1	456	22,2	1 404	20,0
F	Stavebníctvo	1 092	22,0	815	39,8	1 907	27,2
G	Obchod	1 416	28,5	310	15,1	1 726	24,6
H	Hotely a reštaurácie	143	2,9	38	1,9	181	2,6
I	Doprava, skladovanie, spoje	126	2,5	62	3,0	188	2,7
J	Peňažníctvo, poisťovníctvo	10	0,2	2	0,1	12	0,2
K	Nehnuteľnosti, výskum, vývoj, iné obchodné služby	692	13,9	107	5,2	799	11,4
L	Verejná správa, obrana, sociálne zabezpečenie	3	0,1	27	1,3	30	0,4
M	Školstvo	76	1,5	12	0,6	88	1,3
N	Zdravotníctvo, sociálna starostlivosť	110	2,2	18	0,9	128	1,8
O	Ostatné verejné, sociálne, osobné služby	295	5,9	102	5,0	397	5,7

Kat.	Odvetvie ekonomickej činnosti	Mesto Pov. Bystrica		Okres Pov. Bystrica		Región spolu	
OKEČ		spolu	%	spolu	%	spolu	%
A,B	Primárny sektor	61	1,2	101	4,9	23 046	328,2
C - F	Sekundárny sektor	2 040	41,0	1 271	62,0	3 311	47,2
G - K	Trhové služby	2 387	48,0	519	25,3	2 906	41,4
L - O	Netrhové služby	484	9,7	159	7,8	643	9,2
G - O	Terciálny sektor	2 871	57,7	678	33,1	3 549	50,5

Mesto Považská Bystrica

Z celkového počtu 4.972 podnikateľských subjektov v meste Považská Bystrica podniká 57,7 % spoločností v terciárnom sektore (až 48 % v trhových službách). V primárnom sektore pracuje len 1,2 %. Sekundárny sektor má zastúpenie 2.040 podnikov (t.j. 41 %). Najväčšie zastúpenie v meste má odvetvie obchodu (28,5 %) a stavebníctva (22,0 %), dôležité postavenie ma taktiež odvetvie priemyslu a nehnuteľností, výskumu, vývoja a iných obchodných služieb. Naopak najmenej podnikateľov pôsobí v odvetviach Peňažníctvo, poisťovníctvo a Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov.

Najviac zamestnancov je zamestnaných v odvetví obchodu. Medzi popredných zamestnávateľov v uvedenom OKEČ patrí PRIMA ZDROJ holding, a.s. Významní zamestnávatelia pôsobia aj v oblastiach Strojárstvo a Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie. Až 1.093 podnikov nemá žiadneho zamestnanca.

Z pohľadu vykazovaných tržieb je potrebné spomenúť najmä podnik RAVEN, a.s., ktorý pôsobí v oblasti obchodu. Medzi ďalších významné podniky (nad 1 mld. tržieb) z hľadiska tržieb patria: Sauer-Danfoss, a.s. (strojárstvo), PSL, a.s. (strojárstvo), PRIMA ZDROJ holding, a.s. (veľkoobchod a maloobchod), Měď Povrly Slovakia, a.s. (výroba kovov, nekovových minerálov a druhotné suroviny).

Z hľadiska právnej formy podniká 78 % podnikateľských subjektov ako podnikateľ - fyzická osoba nezapísaný v OR. Druhou významnou skupinou sú spoločnosti s ručením obmedzeným (15 %). V meste pôsobí 252 neziskových organizácií. Na zamestnanosti sa najviac podieľajú akciové spoločnosti, ktoré zaznamenávajú aj najviac tržieb.

Tab. I.1-2 Počet podnikov v meste Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006

Právna forma	Počet podnikov
Akciová spoločnosť	41
Spoločnosť s ručením obmedzeným	729
Verejná obchodná spoločnosť	14
Komanditná spoločnosť	2
Družstvo	7
Podnikateľ - fyzická osoba zapísaný v OR	29
Podnikateľ - fyzická osoba nezapísaný v OR	3.867
Neziskové organizácie	252
Príspevkové organizácie	8
Rozpočtové organizácie	23
Spolu	4.972

Okres Považská Bystrica

V okrese Považská Bystrica (mimo mesta Považská Bystrica) z celkového počtu 2.050 podnikov, pôsobí až 62 % podnikov v oblasti sekundárneho sektora. Terciálny sektor je zastúpený 33,1 %. Najviac početným zastúpením odvetvím v okrese je stavebníctvo, priemysel a obchod (dohromady 77,1 %). Najmenej podnikateľov pôsobí v odvetviach Peňažníctvo, poisťovníctvo a Hotely a reštaurácie.

V okrese pôsobí len jeden väčší zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 50 ľudí – spoločnosť QM Plus, spol. s r. o., ktorý pôsobí v textilnom, odevnom a kožiarsko-obuvníckom priemysle (bližšia špecifikácia – výroba ostatného vrchného ošatenia).

Z pohľadu tržieb je potrebné spomenúť najmä spoločnosť EKOBAL, spol. s r. o., - veľkoobchod, maloobchod, ktorá patrí ako jediná do kategórie dosiahnutých tržieb v rozpätí medzi 200 – 499 mil. Sk).

Z hľadiska právnej formy v okrese až 88 % podnikateľov podniká ako fyzická osoba nezapísaná v OR. Pôsobí tu jedna akciová spoločnosť PB PHARMA Brvnište, a.s. pôsobiaca v maloobchode, ktorá ale nemá výraznejší podiel na zamestnanosti. Významný podiel v okrese zaznamenávajú aj neziskové organizácie (7 %).

Tab. I.1-3 Počet podnikov v okrese Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006

Právna forma	Počet podnikov
Akciová spoločnosť	1
Spoločnosť s ručením obmedzeným	77
Verejná obchodná spoločnosť	1
Komanditná spoločnosť	0
Družstvo	5
Podnikateľ - fyzická osoba zapísaný v OR	4
Podnikateľ - fyzická osoba nezapísaný v OR	1.810
Neziskové organizácie	138
Príspevkové organizácie	2
Rozpočtové organizácie	12
SPOLU	2.050

Graf I.1-1 Zamestnanosť v jednotlivých odvetviach hospodárstva v okrese Považská Bystrica k 31.12.2006

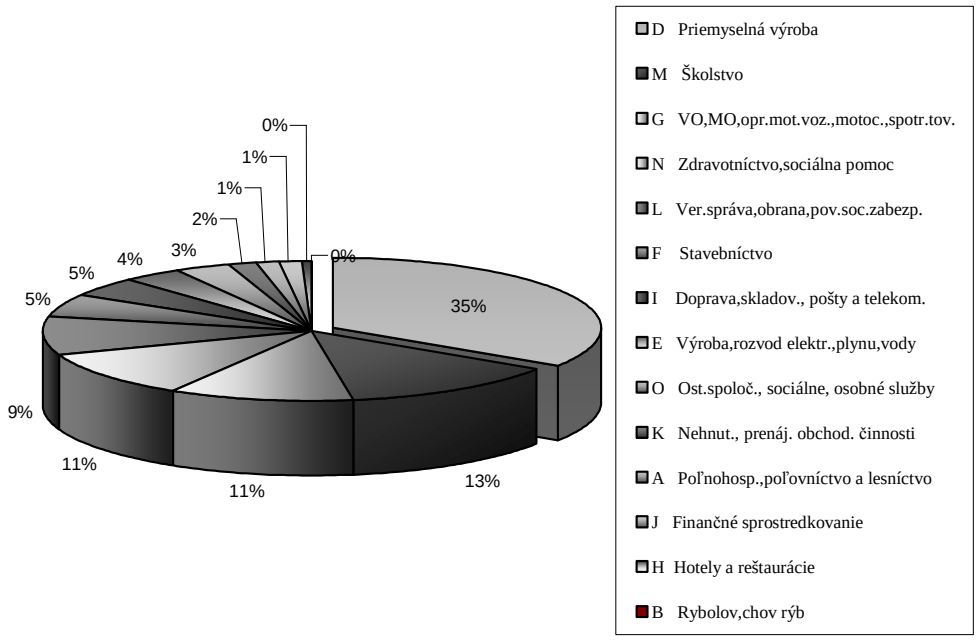

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ), ktorú vykazuje Štatistický úrad SR, ku koncu roku 2006 pracovalo v priemysle v okrese Považská Bystrica najviac ľudí. Priemysel zaujíma dominantné postavenie v hospodárskej štruktúre (podiel zamestnanosti v tomto odvetví dosahoval 35%) okresu Považská Bystrica, ale i samotnom meste.

Druhé najvýznamnejšie odvetvie hospodárstva v okrese Považská Bystrica (podľa OKEČ), čo sa týka počtu zamestnancov, je školstvo (13% podiel na celkovej zamestnanosti v okrese).

Podrobnejšie rozdelenie priemyslu v okrese Považská Bystrica ilustruje nasledujúca tabuľka.

Tab. I.1-4 Počet podnikov v okrese Považská Bystrica podľa právnej formy k 28.2.2006[1]

Odvetvie priemyslu podľa OKEČ	Celkový počet zamestnancov	Podiel na celk.zamest.(%)
DA Výroba potravín, nápojov a tabak.výrobkov	211	4,98
DB Výroba textílií a odevov	281	6,63
DC Sprac. kože, výroba kož. výrobkov	45	1,06
DD Sprac. dreva, výroba výrob. z dreva	2	0,05
DE Výr. celul., papiera, výr. z pap., vydav., tlač	34	0,80
DG Výr. chemikálií, chem. výr., chem. vlákien	22	0,52
DI Výroba ost. nekov. minerál. výrobkov	28	0,66
DJ Výr. kovov a kovových výrobkov	722	17,02
DK Výroba strojov a zar. i.n.	2 258	53,24
DL Výroba elektrických, optických zar.	214	5,05
DM Výroba dopravných prostriedkov	402	9,48
DN Výroba inde neklasifik.	22	0,52
D Priemyselná výroba spolu	4 241	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z celkového počtu 4.241 osôb zamestnaných v priemysle v okrese Považská Bystrica viac ako polovica (53,24 %) pracuje v odvetví výroba strojov a zariadení. Odvetvie strojárstva bolo v meste Považská Bystrica významné už v podchádzajúcich desaťročiach a svoje dominantné postavenie si udržuje dodnes, keďže zamestnáva viac ako polovicu osôb pracujúcich v jednotlivých odvetviach priemyslu.

Druhým najvýznamnejším odvetvím priemyslu v Považskej Bystrici je výroba kovov a kovových výrobkov, kde bolo ku koncu roku 2006 zamestnaných 722 osôb čo predstavovalo 17,02 % z celkovej zamestnanosti v priemysle.

Výroba dopravných prostriedkov bola s počtom 402 zamestnaných osôb tretím najvýznamnejším odvetvím v Považskej Bystrici, kde podiel na celkovej zamestnanosti v okrese predstavoval 9,48 %.

K ďalším dôležitým odvetviam v okrese Považská Bystrica patria výroba textílií a odevov (6,63 %), výroba elektrických, optických zariadení (5,05%) a výroba potravín a tabakových výrobkov (4,98 %).

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú spoločnosti Sauer-Danfoss, a.s. a PSL, a.s., ktoré patria do kategórie počtu zamestnancov 500-999. Obe spoločnosti sa orientujú na výrobu strojov a zariadení, ktorá patrí v meste k najvýznamnejším priemyselným odvetviam.

K ďalším významným zamestnávateľom patria podniky: VOJUS, a.s. (výroba strojov a zariadení i. n.) s kategóriou počtov zamestnancov 250-499, Měď Povrly Slovakia, a.s. (výroba kovov), ADTOOL, spol. s r.o. (výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov), Považská vodárenská spoločnosť, a.s. (úprava a rozvod vody) s počtom zamestnancov v rozpätí 200-249

[1] *Za podniky s 20 a viac zamestnancami*

I.2. Analýza hospodárskej štruktúry mesta Považská Bystrica

Ako bolo uvedené vyššie, rozhodujúce postavenie v hospodárskej štruktúre mesta Považská Bystrica majú tri sektory, a to:

- priemysel (OKEČ D, E),
- stavebníctvo (OKEČ F),
- obchod (OKEČ G).

I.2.1. Priemysel (OKEČ D, E)

V meste Považská Bystrica nepôsobí žiadny podnikateľský subjekt, ktorého hlavnou ekonomickou činnosťou by bola ťažba nerastných surovín. Najvýznamnejšími zamestnávateľmi (viac ako 250 zamestnancov) je v meste nasledujúcich 5 podnikateľských subjektov: PSL, a.s., Sauer-Danfoss, a.s. (kategória 500-999 zamestnancov), VOJUS, a.s. (kategória 250-499), ADTOOL, a.s., Měď Povrly Slovakia, a.s. a Považská vodárenská spoločnosť, a.s. (kategória 250-499). Medzi ďalších významných zamestnávateľov môžeme zaradiť podniky: Považské strojárne LETECKÉ MOTORY, a.s., SATES-PMD, spol. s r.o., DOR, spol. s r.o. (kategória 200-249), LUXOR, a.s., AR, spol. s r.o., IMC Slovakia, spol. s r.o., ALADIN LUX, spol. s r.o. a TEPLÁREŇ, a.s.

K najväčším zamestnávateľom v meste patria subjekty pôsobiace v odvetví strojárstva a v odvetví výroby kovových konštrukcií a kovových výrobkov. Dva subjekty podnikajú v odvetví Výroba elektrických strojov a prístrojov a po jednom ekonomickom subjekte ďalej pôsobí v odvetví : Výroba kovov, Výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov, Úprava a rozvod vody, Výroba potravín a nápojov. Výroba odevov; úprava a farbenie kožušín,

Väčšina z vyššie uvedených podnikateľských subjektov pôsobila v meste už pred rokom 2000 (okrem dvoch – SATES-PMD, spol. s r.o. a LUXOR, a.s.).

Tab. I.2.1-1 Prehľad najvýznamnejších priemyselných podnikov v meste Považská Bystrica podľa odvetví

Plný názov	Hlavná ekonomická činnosť podľa OKEČ	Kategória počtu zamestnancov
Sauer-Danfoss, a.s.	Výroba strojov a zariadení i. n.	500-999
PSL, a.s.	Výroba strojov a zariadení i. n.	500-999
VOJUS, a.s.	Výroba strojov a zariadení i. n.	250-499
Měď Povrly Slovakia, a.s.	Výroba kovov	200-249
ADTOOL, s.r.o.	Výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov	200-249
Považská vodárenská spoločnosť, a.s.	Úprava a rozvod vody	200-249
Považské strojárne LETECKÉ MOTORY, a.s.	Výroba kov. konštrukcií a kov. výrobkov	150-199
SATES-PMD, spol. s r.o.	Výroba potravín a nápojov	100-149
LUXOR, a.s.	Výroba odevov; úprava a farbenie kožušín	100-149
AR, spol. s r.o.	Výroba kov. konštrukcií a kov. výrobkov	100-149
DOR, spol. s r.o.	Výroba kov. konštrukcií a kov. výrobkov	100-149
IMC Slovakia, spol. s r.o.	Výroba strojov a zariadení i.n.	100-149
VAJMELS, spol. s r.o.	Výroba elektrických strojov a prístrojov i.n.	100-149
ALADIN LUX, spol. s r.o..	Výroba elektrických strojov a prístrojov i.n.	100-149
Okresné stavebné bytové družstvo	Výroba a rozvod elektriny, pary a teplej vody	100-149
TEPLÁREŇ, a.s., Považská Bystrica	Výroba a rozvod elektriny, pary a teplej vody	100-149

Plný názov	Hlavná ekonomická činnosť podľa OKEČ	Kategória počtu zamestnancov
MEDEKO CAST, spol. s r.o.	Výroba kovov	50-99
Bonfiglioli Slovakia, spol. s r.o.	Výroba strojov a zariadení i.n.	50-99
TDK - Slovakia, spol. s r.o.	Výroba strojov a zariadení i.n.	50-99
Rademaker Slovakia, spol. s r.o.	Výroba strojov a zariadení i.n.	50-99
POV BYT, spol. s r.o.	Výroba a rozvod elektriny, pary a teplej vody	50-99

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza ELIS, september 2007

I.2.2. Stavebníctvo (OKEČ F)

V oblasti stavebníctva zamestnáva len 9 podnikateľských subjektov viac ako 25 zamestnancov. Z toho sedem subjektov pôsobí v oblasti stavby budov, mostov a inžinierskych sietí, a dva v oblasti výstavby diaľnic, ciest, letiskových plôch a športovísk. Viac ako 150 pracovníkov zamestnávajú dve spoločnosti, a to HBH, a.s. a Považská stavebná, a.s.

Tab. I.2.2-1 Podnikateľské subjekty v oblasti stavebníctva v meste Považská Bystrica k septembru 2007

Plný názov	Kategória počtu zamestnancov
H B H, a.s.	200-249
Považská stavebná, a.s.	150-199
HANT BA, a.s.	50-99
MGM, spol. s r. o.	50-99
Viktor Kvaššay VK-SOK, staveb. a obch. kontraktor	50-99
MGG, spol. s r. o.	50-99
Plný názov	Kategória počtu zamestnancov
SATES, a.s.	50-99
SIBAstav, spol. s r. o.	50-99
SAROUTE, spol. s r. o.	25-49

I.2.3. Obchod (OKEČ G)

Najvýznamnejším zamestnávateľom pôsobiacim v odvetví obchodu je firma PRIMA ZDROJ holding, a.s., ktorá zamestnáva viac ako 1.000 zamestnancov. Druhým najvýznamnejším zamestnávateľom je spoločnosť RAVEN, a.s. (kategória počtu zamestnancov 250-499). Pozitívne na zamestnanosti v obchode je, že viac ako 25 zamestnancov zamestnáva aj 5 podnikateľských subjektov s právnou formou Podnikateľ - fyzická osoba nezapísaná v obchodnom registri.

Tab. I.2.3-1 Podnikateľské subjekty v oblasti obchodu v meste Považská Bystrica k 28.2.2006

NÁZOV - plné obchodné meno	HL OKEČ - hlavná činnosť	Kat. počtu zamestnancov
PRIMA ZDROJ holding, a.s.	Maloobchod so zmiešaným tovarom, najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	1000-1999
RAVEN, a.s.	Ostatný veľkoobchod	250-499
AUTOMAX, spol. s r.o.	Predaj motorových vozidiel	50-99

NÁZOV - plné obchodné meno	HL OKEČ - hlavná činnosť	Kat. počtu zamestnancov
NIKA, spol. s r.o.	Veľkoobchod s mliekarenskými výrobkami, vajcami, jedlými olejmi a tukmi	50-99
M&M TRADE, spol. s r.o.	Maloobchod s mäsom a mäsovými výrobkami	50-99
TABAT, spol. s r.o.	Maloobchod s textilom	50-99
AMP WELDING, spol. s r.o.	Sprostredkovanie obchodu so zmiešaným tovarom	25-49
František Jánošík	Sprostredkovanie obchodu so zmiešaným tovarom	25-49
Jaroslav Maček	Sprostredkovanie obchodu so zmiešaným tovarom	25-49
Ing. Ambróz Minarič +- A.M.P.výroba-obchod	Ostatný veľkoobchod	25-49
Ing. Juraj Klimaszevský - PRIMEX	Maloobchod s mäsom a mäsovými výrobkami	25-49
PharmDr.Anna Húdeková, lekáreň ANJA	Lekárne	25-49
P.S.J., spol. s r.o.	Maloobchod s odevmi	25-49

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza ELIS

I.3. Priemyselné zóny v meste Považská Bystrica

Výrobné aktivity sú v meste Považská Bystrica sústredené do priemyselných zón (PZ), v ktorých je sústredená väčšina podnikov II. sektoru s rozhodujúcim vplyvom na zamestnanosť v meste ako aj objem výroby. V súčasnosti to sú:

- PZ Západ (UO 11 - Priemyselný obvod, UO 39 - Strojárne)

  Zóna je tvorená najmä areálmi podnikov nadmestskej priemyselnej výroby, energetického a vodného hospodárstva, v menšej miere aj stavebnej a inej výroby. je napojená na železničnú trať rozsiahlym systémom železničných vlečiek. Automobilová doprava využíva viacero vstupov a výstupov. Dlhšiu dobu nedostatočne využívaný areál sa v poslednej dobe intenzifikuje, a to najmä príchodom nových firiem (RAVEN, a.s., Dongil Rubber Belt Slovakia, s.r.o., Bonfiglioli), resp. oživením výroby v starších firmách ich prevzatím novými majiteľmi (napr. Měď Povrly Slovakia, a.s.).

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v návrhovom období s ďalšou intenzifikáciou využitia plôch a výroby v PZ s počtom pracovníkov v r. 2020 do 7.500[2]. V rámci modernizácie železničnej trate č.120 počíta aj s novým dopravným napojením celej PZ na nadradenú cestnú sieť bez nutnosti zaťaženia cestnej siete v centre mesta. Výhľadovo rezervuje koridor aj pre nové kapacitné cestné napojenie celého areálu bývalých PZ na komunikáciu po severnej strane železničnej trate. Cez areálový systém železničných vlečiek počíta s prepojením PZ cez železničnú stanicu na navrhovanú vlečku do verejného nákladného prístavu.

- PZ Sever (UO 41 - Ľahký priemysel)

  Zónu tvoria menšie areály nadmestského i komunálneho priemyslu, drobné výrobné prevádzky, často charakteru výrobných služieb, veľkoobchodné a skladové prevádzky, podniky stavebnej i lesnej výroby, areály špecializovaných zariadení dopravy a dopravných firiem, doplnené zariadeniami nevýrobných služieb (autoservisy a pod.), administratívnymi priestormi a zariadeniami občianskej vybavenosti. Nevýhodou zóny je absencia železničného napojenia.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v tejto PZ v návrhovom období len s minimálnou intenzifikáciou využitia plôch a výroby v PZ s počtom do 1.200 pracovníkov v r. 2020 (zapojenie doteraz nevyužitých menších plôch). Počíta aj s vyriešením vnútrozonálnej dopravy vytvorením hlavnej obslužnej komunikácie s vyústeniami na cestu II/507.

- PZ Predmostie (UO 11 - Priemyselný obvod)

  Malú PZ s rozlohou necelé 4 ha spojenú koľajiskom železničnej stanice s najväčšou PZ Západ tvoria skladovo-obchodné areály menšieho počtu firiem.

[2] *Schéma rozmiestnenia pracovných príležitostí vo výrobe podľa mestských častí do r. 2020 je priložená.*

ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v tejto PZ s výstavbou verejného obchodného prístavu v súvislosti s výstavbou vodnej cesty Váh, so zvyškom územia počíta ako so zázemím prístavu (skladové a logistické plochy). Dopravne zónu napája na zbernú komunikáciu do PZ Západ, resp. k diaľničnému privádzaču, železničnou vlečkou ju zase napája na železničnú stanicu a jej prostredníctvom aj na PZ Západ.

- PZ Moštence (UO 29 – Dolný Moštenec, UO 28 – Horný Moštenec)

  Rozvoj novej zóny ľahkého priemyslu na hranici katastrov Dolného a Horného Moštenca bol v uplynulých rokoch utlmený po zrušení prevádzky firmy Unilever Slovensko, spol. s r.o..

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v tejto PZ s dobudovaním PZ v pôvodne uvažovanom rozsahu popri cestnej komunikácii spájajúcej Dolný a Horný Moštenec.

- PZ Považské Podhradie (UO 22 – Považské Podhradie)

  PZ tvorí bývalý areál poľnohospodárskeho družstva na severnom okraji Považského Podhradia. Podstatnú časť jeho výmery predstavujú zariadenia firmy Raven, a.s.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v s podstatným rozšírením tejto PZ severným smerom a s jej spojením s PZ Šebešťanová do podoby malého priemyselného parku s centrálnou vybavenosťou až vo výhľade po r. 2020. V návrhovom období počíta len so zachovaním PZ v jej terajšom rozsahu ako polyfunkčnej výrobno-obslužnej zóny.

- PZ Šebešťanová (UO 23 – Šebešťanová)

  PZ tvorí tiež areál bývalého poľnohospodárskeho družstva na južnom okraji Šebešťanovej s menšími výrobnými prevádzkami regionálneho významu.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta s podstatným rozšírením tejto PZ južným smerom a s jej spojením s PZ Považské Podhradie do podoby malého priemyselného parku s centrálnou vybavenosťou až vo výhľade po r. 2020. V návrhovom období počíta len so zachovaním PZ v jej terajšom rozsahu ako polyfunkčnej výrobno-obslužnej zóny.

- PZ Horný Moštenec (UO 28 – Horný Moštenec)

  PZ v podobe malej výrobnej zóny tvorí tiež areál bývalého poľnohospodárskeho družstva s etablovanými menšími výrobnými, stavebnými a dopravnými firmami.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v oboch variantoch len so zachovaním a nepodstatnou intenzifikáciou tejto PZ (cca o 20 pracovníkov).

- PZ Východ (UO 02 - Nábrežie)

  PZ po oboch stranách Žilinskej cesty má skôr charakter výrobno-obslužnej zóny s dominantným areálom firmy Slovryb, a.s.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v tejto PZ, vzhľadom na jej blízkosť k centru mesta s postupným obmedzovaním výrobných funkcií (cca o 80 pracovníkov) v prospech funkcií obslužných. Výhľadovo počíta s úplnou likvidáciou funkcie rybného hospodárstva v tomto priestore.

- PZ Sates (UO 36 – Sídlisko SNP)

  Je to v zásade monofunkčná PZ tvorená jedinou firmou, ktorú do kategórie PZ kvalifikuje len jej rozloha.

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta u tejto PZ (vzhľadom na jej blízkosť k obytným zónam) výhľadovo s postupným obmedzovaním výrobných funkcií v prospech funkcií obslužných a tiež s výhľadovým splynutím s vedľa navrhovanými plochami zmiešanej vybavenosti s prevahou komerčných zariadení.

- PZ Považská Teplá (UO 26 – Považská Teplá)

  ÚPN mesta Považská Bystrica počíta v tomto priestore s vybudovaním priemyselného parku s centrálnou vybavenosťou, s celkovou rozlohou cca 16 ha, ktorý využíva jestvujúce plochy medzi cestou I/61 a železničnou traťou č.120, ako aj plochy, ktoré vzniknú smerovou úpravou železničnej trate v rámci jej modernizácie.

Nové polyfunkčné zóny výrobno-obslužného charakteru navrhuje ÚPN v lokalitách:

- Považská Teplá (UO 26 – Považská Teplá, areál bývalého PD) – západná časť areálu PD,
- Žilinská cesta (UO 02 – Nábrežie) – v priestore medzi cestou I/61 a upravenou trasou železničnej trate č. 120,
- Dolný Moštenec (UO 29 – Dolný Moštenec) – areál bývalého PD.

Špecifickú formu využitia navrhuje ÚPN pre plochu s rozlohou cca 3 ha juhovýchodne od areálu autoservisu Automax – vedecko-technologický park (vrátane podnikateľského inkubátora) pre podporu progresívnych technológií výroby v meste.

U súčasných rozptýlených výrobných a výrobno-obslužných prevádzok v centre mesta predpokladá ÚPN ich postupnú likvidáciu a nahradenie čistými obslužnými funkciami.

I.4. Regionálna koncepcia priemyselných parkov pre mestá: Trenčín, Nové Mesto n/Váhom, Bánovce n/Bebravou, Nemšová, Nová Dubnica, Dubnica n/Váhom, Púchov, Považská Bystrica[3]

Regionálnu koncepciu priemyselných parkov pre mestá: Trenčín, Nové Mesto n/Váhom, Bánovce n/Bebravou, Nemšová, Nová Dubnica, Dubnica n/Váhom, Púchov, Považská Bystrica (ďalej len Regionálna koncepcia PP) objednalo Združenie pre rozvoj Považia za účelom zosumarizovania a ponuky vhodných lokalít na založenie priemyselných parkov na Považí.

Regionálna koncepcia PP mala za úlohu navrhnúť vhodné lokality na založenie priemyselných parkov. Celkovo bolo vybratých 13 lokalít, ktoré majú územno-technické, socio-ekonomické a krajinno-ekologické predpoklady na založenie priemyselných parkov.

Regionálna koncepcia PP je koncepčným ponukovým projektom pre potenciálnych zahraničných a domácich investorov, ktorí prejavia záujem investovať v regióne Považia. Koncepcia priemyselných parkov je základným územno-technickým podkladom na koordináciu prípravy a založenie konkrétneho priemyselného parku v rámci navrhovaných lokalít.

Nadväzný postup založenia priemyselných parkov v navrhovaných lokalitách bude v spolupráci so zainteresovanými mestami a konkrétnymi investormi, v súlade so zákonom č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.

Uvedená koncepcia uvažuje na území mesta Považská Bystrica s nasledovnými potenciálnymi lokalitami pre založenie priemyselného parku: Považská Teplá a Kvašovský dvor.

ÚPN počíta v návrhovom období do r. 2020 s vybudovaním priemyselného parku len v lokalite Považská Teplá.

[3] *Ing. arch. Vojtech Zelina, autorizovaný architekt - ARCHITEKTONICKÁ KANCELÁRIA Bratislava, 08/2001*

Charakteristika lokality Považská Teplá podľa Regionálnej koncepcie PP

Veľkosť pozemku	• cca 11 ha
Charakter pozemku	• rovinatý • situovaný medzi trasou železnice Bratislava - Žilina a cestou č.I/61 • v súčasnosti vyžívaný pre poľnohospodárske účely, časť bola využívaná ako futbalové ihrisko
Zásobovanie vodou	• možné zásobovanie pitnou vodou z existujúcej rozvodnej siete z obce Považská Teplá • v blízkosti danej lokality vedené prívodné vodovodné potrubie z VDJ Považská Teplá do rozvodnej siete mesta Považská Bystrica
Odkanalizovanie	• v lokalite, ani v jej blízkosti sa nenachádza žiadna verejná kanalizácia, do ktorej by bolo možné zaústiť odpadové vody • odvádzanie a likvidáciu splaškových odpadových vôd bude potrebné riešiť individuálne, a to vybudovaním jednej spoločnej ČOV, resp. viacerých menších ČOV pre každého investora samostatne • zrážkové vody bude nutné odviesť dažďovou kanalizáciou popod trať ŽSR do Váhu
Zásobovanie elektrickou energiou	• v blízkosti lokality vedú trasy vzdušných vedení 22 kV (z východnej strany odbočka vedenia č.100 a na západnej strane, za riekou Váh a Hričovským kanálom, popri ceste v Považskom Podhradí č.133) napájané z TS 110/22 kV Považská Bystrica. • odbočka vedenia č.100 zásobuje MČ Považská Teplá a je podľa dostupných informácií vyťažená • elektrický výkon pre krytie potrieb uvažovaného PP je možné zabezpečiť výmenou existujúceho 22 kV VN vedenia č.133 (dĺžka nového vedenia, cca 2 km - od bodu rozdelenia súčasného 2 x 22 kV vzdušného vedenia (VN č.133 a 195) na samostatné linky až do miesta odbočenia nového vzdušného vedenia 1 x 22 kV s dĺžkou cca 1,2 km naprieč toku Váhu do lokality PP
Zásobovanie plynom	• MČ Považská Teplá je plynofikovaná na báze zemného plynu (STL rozvody 0,1 Mpa) • RS plynu, ktorá slúži aj pre Považské Podhradie a Orlové, je od lokality vzdialená cca 500 m – jej kapacita, ako aj kapacita miestnych plynovodov v dotyku s lokalitou je vyťažená, neznesie napojenie ďalšieho odberu v rozsahu strednej firmy, • pre zásobovanie lokality plynom bude nutné vybudovať na južnom okraji Považskej Teplej RS v súlade s perspektívou rozvoja širšieho územia • VTL plynovod prebieha východne od MČ - tlaková hladina plynovodov pre priemyselný park, by bola 0,3 – 0,4 Mpa
Telekomunikácie	• napojenie navrhovaného priemyselného parku sa predpokladá z telekomunikačnej siete MČ Považská Teplá • v lokalite nie sú známe žiadne telekomunikačné siete, ktoré by bolo treba preložiť
Odstraňovanie odpadov	• pevný odpad sa bude ukladať na regionálnu skládku III. stavebnej triedy v k.ú. Sverepec - Zátky-Záuhlište • nečistoty, kaly a tuky sa budú ukladať a zneškodňovať na skládke priemyselného odpadu Považských strojárni, a.s., Považská Bystrica
Dopravná prístupnosť	• napojenie na cestu č.I/61 , ktorej trasa prebieha v tesnej blízkosti PP • dobré predpoklady napojenia na diaľnicu D1, ktorá je v súčasnosti rozostavaná pred Považskou Bystricou v lokalite Sverepec • v budúcnosti možnosť napojenia na obchodno-priemyselný prístav s kapacitou 8000 $t.r^{-1}$, zaradený do III. etapy výstavby Vážskej vodnej cesty • zásobovanie železnicou možné z trate Bratislava - Žilina, zastávka Považská Teplá
Zakladacie podmienky	• predpoklad bežných zakladacích podmienok pre výstavbu hál a administratívnych objektov • vzhľadom na blízkosť rieky Váh predpoklad zvýšenej hladiny spodnej vody, k čomu bude treba voliť primeraný spôsob založenia objektov

Majetkovo-právne vzťahy	• lokalita vyhovuje pre realizáciu stredne veľkého podniku, resp. viacerých menších podnikov • lokalita vo vlastníctve fyzických osôb s vysporiadaným právnym vzťahom k pozemkom, po spracovaní „Registra obnovy pozemkov“ • v rámci operátu registra vlastníckych vzťahov sú známi všetci vlastníci pozemkov

S lokalitou Kvašovský dvor ÚPN nepočíta ani v návrhovom období do r. 2020, ani vo výhľade, pretože je to jediný rozvojový smer Považskej Bystrice, ktorý zatiaľ prakticky nie je dotknutý výrobnými plochami, v lokalite sú situované rozsiahle funkčné plochy bývania, životné prostredie lokality je dobré a sú tu uplatňované záujmy ochrany prírody.

I.5. Trendy budúceho vývoja hospodárskeho potenciálu mesta Považská Bystrica

I.5.1. Strategické zameranie rozvoja hospodárstva mesta Považská Bystrica

Tendenciami vývoja, ktorým musí zodpovedať aj územný rozvoj mesta Považská Bystrica, sú najmä:

1. Využitie existujúceho potenciálu, reštrukturalizácia a rozvoj produkčného potenciálu mesta.

   Cieľom je podporovať tie podnikateľské aktivity, ktoré sa okrem využitia vlastných primárnych zdrojov v meste budú orientovať najmä na rozvoj a zakladanie nových sofistikovaných výrobných oborov v priemysle a službách s vyšším podielom pridanej hodnoty a proexportným charakterom. V záujme ekonomickej a sociálnej stability mesta by podpora týchto aktivít mala viesť k udržaniu a posilneniu odvetvovej diverzifikácie ekonomickej základne mesta ako jedného z rozhodujúcich faktorov zvyšovania atraktivity mesta pre zahraničných i domácich investorov.

2. Zvyšovanie inovačnej kapacity podnikateľských subjektov v meste.

   Súčasný stav vo výskume a vývoji v meste a jeho okolí, ale najmä absencia dostatočného počtu špecializovaných inštitúcií zameraných na prenos nových technológií a know-how do produkčných odvetví, vyžaduje k naplneniu cieľov výraznú podporu transformácie vedecko-výskumnej základne a vytvárania podmienok na lokalizáciu a rozvoj technologických firiem, informačných a poradenských centier.

3. Kultivácia ľudského potenciálu a efektívneho využitia zdrojov pracovných síl.

   Dlhodobým cieľom je zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva mesta a jeho spádového územia, najmä obyvateľstva s vysokoškolským a stredným odborným vzdelaním, ako aj zachytenie moderných trendov so zodpovedajúcim technickým vybavením vzdelávacích inštitúcií a prispôsobovanie profesijnej orientácie absolventov očakávaným potrebám trhu práce najmä s orientáciou na progresívne sofistikované výroby a služby.

   V súvislosti s podmienkami v oblasti zamestnanosti a nezamestnanosti je strednodobým cieľom podpora aktívnej politiky zamestnanosti vrátane prechodných opatrení na zapojenie disponibilných pracovných síl do produkčných činností aj za podmienok priamych intervencií na trhu práce.

4. Zabezpečenie tretieho stupňa vzdelávacích inštitúcii v meste

   V súčasnosti sa v meste nenachádza zariadenie takéhoto typu, ktoré by zabezpečovalo vysokoškolské vzdelávanie, a tým prispelo k rastu vzdelanostnej úrovne obyvateľstva. Vzdelaná a kvalifikovaná pracovná sila sa totiž dokáže lepšie prispôsobovať meniacim sa

potrebám trhu práce a môže znamenať ďalšiu výhodu pri získavaní nových potenciálnych investorov. Cieľom je teda vybudovanie vysokej školy alebo univerzity v meste Považská Bystrica.

5. Zlepšenie dostupnosti mesta a dovybavenie spádového územia infraštruktúrou.

   Cieľom je zlepšiť nielen lokalizačné podmienky, ale tvoriť „hardvérové" a „softvérové" infraštrukturálne vybavenie pre predchádzajúce tri faktory.

I.5.2. Scenáre rozvoja hospodárstva v meste Považská Bystrica

Na základe skúseností európskych krajín, zmien v zameraní kohéznej politiky EÚ na obdobie rokov 2007-2013, ako i stavu a potenciálnych možnosti rozvoja regiónov a miest v ekonomike Slovenska možno identifikovať dva možné rozvojové strategické scenáre rozvoja hospodárskej základne mesta Považská Bystrica.

Prvý rozvojový scenár predpokladá, že rozvoj hospodárstva v meste považská Bystrica sa bude uskutočňovať v podmienkach poznatkovej ekonomiky, a tým postupného vytvárania podmienok pre zvyšovanie konkurencieschopnosti mesta.

V rámci tohto scenára by mala byť orientácia komunálnej politiky mesta zameraná na podporu faktorov konkurencieschopnosti, ale predovšetkým endogénneho a inovačného potenciálu mesta s cieľom podporiť rozvoj kvalitatívne nových faktorov a využiť existujúce zdroje s prihliadnutím na potreby a podmienky mesta. Jednou zo základných podmienok endogénneho rozvoja je rast konkurencieschopnosti podnikov v meste cestou rastu ich inovačných a technologických schopností.

Komunálna politika pre zvýšenie konkurencieschopnosti mesta a firiem lokalizovaných v meste a jeho zázemí pre podporu šírenia inovácií by mala realizovať opatrenia na podporu výskumu a vývoja, inovačných projektov, podnikateľského poradenstva, vzdelávania, transferu technológií, rozvoja inovačných sietí v regióne, rozvoja klastrov a pod. Vo vybraných prípadoch by tiež malo ísť o selektívnu podporu lokalizácie nových podnikov v záujme rozvoja a diverzifikácie medziodvetvových väzieb v meste a jeho zázemí.

Druhý rozvojový scenár predpokladá, že dynamika udržateľného rozvoja mesta bude zabezpečovaná prostredníctvom klasických faktorov rozvoja, akými sú: existencia diverzifikovanej hospodárskej štruktúry regiónu, lacnej a kvalifikovanej pracovnej sily a regionálnej dostupnosti.

Reálne môžeme predpokladať, že uvedené faktory ako i podpora zo Štrukturálnych fondov bude koncentrovaná do opatrení, ktoré prinesú efekt predovšetkým v ekonomicky výhodnejších centrách regiónu, pretože tie vzhľadom na už vytvorený ekonomický a kvalitný ľudský potenciál budú schopné priťahovať investorov a tiež rýchlejšie a kvalitnejšie plniť náročné kritériá spojené s prípravou projektov a absorbovaním podporných zdrojov EÚ. Za týchto podmienok pôjde o rozvoj, ktorému sa bude musieť prispôsobiť aj regionálna a lokálna politika, pretože bude musieť zabezpečiť kofinancovanie projektov financovaných primárne zo Štrukturálnych fondov. V rámci tohto rozvoja možno predpokladať, že realizovanou politikou sa budú vytvárať podmienky v oblasti mobility rozvojových determinantov, a to predovšetkým práce a kapitálu, pričom svojimi zásahmi nebude narúšať podmienky hospodárskej súťaže.

Možno predpokladať, že dôsledok tohto rozvoja sa v strednodobom časovom horizonte prejaví v prirodzenom rozširovaní rastových efektov z centra hospodárskeho rozvoja (v tomto prípade Považskej Bystrice) do jeho bližšieho alebo vzdialenejšieho zázemia. Práve v rozvojovom centre sa v prvej fáze realizácie tohto rozvoja budú postupne vytvárať zdroje, ktoré sa budú v primeranej miere prerozdeľovať do zázemia.

Podporná politika musí byť predovšetkým zameraná na stimuly pre podporu alokácie nových podnikov a tvorbu podnikateľského prostredia a podporu budovania „tvrdej" infraštruktúry.

Na základe zhodnotenia súčasného stavu a predovšetkým potrieb mesta z hľadiska jeho budúceho rozvoja odporúča schválený Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta prijať prvý z uvedených scenárov rozvoja mesta. Tento scenár okrem vyššie uvedených

súvislostí bude významnou mierou vplývať na rast konkurencieschopnosti miest na Považí (Púchov, Nové Mesto n/Váhom a ďalšie). Je pritom potrebné zdôrazniť úlohu mesta v tomto procese, ktorá bude predovšetkým zameraná na vytváranie podmienok pre realizáciu odporúčaného scenára.

ÚPN zároveň predpokladá, že okrem rastu konkurencieschopnosti mesta Považská Bystrica dôjde aj k posilňovaniu spolupráce medzi mestami Považská Bystrica a Púchov v rámci spoločného ťažiska osídlenia. Návrhom organizácie územia mesta pre to ÚPN vytvára dobré predpoklady (posilnenie dopravného napojenia, prístavy na Váhu, rekreačno-športové plochy v okolí vodnej nádrže Nosice a pod.).

I.6. Nerastná surovinová základňa, jej využitie a ochrana

Na území mesta Považská Bystrica sa nenachádzajú výhradné ložiská vyhradených nerastov. V súčasnosti sa na území mesta nenachádzajú ani žiadne chránené ložiskové územia.

Obvodný banský úrad v Prievidzi eviduje v k.ú. Považská Bystrica na pozemku s parcelným č. KN C 6121/48 ložisko nevyhradeného nerastu štrkopieskov, na ktorom vykonáva činnosť vykonávanú banským spôsobom, t.j. dobývanie tohto ložiska, Doprastav, a.s. Bratislava s dobou platnosti do 31.12.2011.

Uvedená ťažba štrkopieskov v nive Váhu súvisí s výstavbou úseku diaľnice D1 Sverepec – Vrtižer. ÚPN výhľadovo počíta po ukončení ťažby a výstavby diaľnice s vyťaženými priestormi v podobe vodnej plochy na účely rekreácie.

S ďalšou ťažbou nerastných surovín na území mesta Považská Bystrica sa podľa Regionálnej surovinovej politiky pre oblasť nerastných surovín Trenčianskeho kraja, stav k 01.01.2004 (ŠGÚDŠ Bratislava) v návrhovom období ÚPN mesta Považská Bystrica nepočíta.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa na území mesta Považská Bystrica žiadne trvalé negatívne prejavy ťažby surovín na životné prostredie nebudú v návrhovom období ÚPN prejavovať.

I.7. Poľnohospodárska výroba

I.7.1. Poľnohospodársky pôdny fond

Katastrálny úrad SR v Považskej Bystrici eviduje v riešenom území 3148,5672 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 34,77 % z celkovej výmery územia. Stupeň zornenia je 51,25 %. Úhrnné hodnoty druhov pozemku sú nasledovné:

Tab. I.7.1-1 Štruktúra PPF v riešenom území Považská Bystrica v roku 2002

Druh pozemku	Výmera v ha	% z PPF	% z celkovej výmery
orná pôda	1613,7179	51,25	17,82
záhrady	168,4837	5,35	1,86
ovocné sady	26,9962	0,85	0,30
trvalý trávny porast	1339,3694	42,50	14,79
poľnohospodárska pôda	3148,5672	100,00	34,77
lesná pôda	3904,2929		43,11
vodná plocha	638,2144		7,05
zastavaná plocha	1044,4610		11,53
ostatná plocha	320,0149		3,53
Spolu	9055,5504		100,00

Zdroj: Katastrálny úrad SR , OÚ ŽP Považská Bystrica

Na území Považskej Bystrice je pomerne vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov (viac ako 40 %), čo vyplýva z prírodných podmienok (svahovité pozemky sa využívali extenzívnym spôsobom na chov dobytka a oviec). Orná pôda sa nachádza na lokalitách s minimálnym sklonom, najmä v nive Váhu. V porovnaní s rokom 2001 sa v roku 2002 znížila výmera ornej pôdy v prospech trvalých trávnych porastov o 5 %.

Porovnanie úbytku a prírastku PPF svedčí o tom, že poľnohospodársky pôdny fond nie je stabilizovaný. V porovnaní troch rokov je väčší úbytok (v prospech LPF) ako prírastok PPF. Štruktúra pestovaných plodín a chovu hospodárskych zvierat je priamo závislá od pôdnoklimatických podmienok, nepriamo aj od trhového hospodárstva a ekonomických podmienok.

Druhy pozemkov podľa hospodárskej pôdy sú na navrhovaných miestach záberov PPF vyznačené v grafickej časti ÚPN v mierke 1:5.000 (výkres č. 8 – Perspektívne použitie PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely).

Produkčná schopnosť poľnohospodárskych pôd je podľa charakteristiky bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) veľmi rôznorodá, ovplyvňuje ju predovšetkým pôdna jednotka, svahovitosť, expozícia, skeletovitosť a hĺbka pôdy. V globále možno skonštatovať, že kvalitnejšie pôdy v kategórii bonity 1 a 2 sa vyskytujú najmä v blízkosti zastavaného územia, čo komplikuje návrh rozvoja mesta aditívnym spôsobom. Smerom k hornatejším častiam územia možno badať pribúdanie skeletnatej zložky pôdy, a tým zhoršenie pôdnych vlastností. BPEJ, ktoré pre potreby tejto úlohy poskytol OÚ ŽP Považská Bystrica, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, sú na navrhovaných miestach záberov PPF vyznačené v grafickej časti ÚPN v mierke 1:5.000 (výkres č. 8 – Perspektívne použitie PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely).

Z hľadiska pôsobenia prírodných podmienok na vytváranie poľnohospodárskeho pôdneho fondu mesta Považská Bystrica treba celé územie hodnotiť ako územie kotliny zložené z riečnej nivy a vnútrokotlinovej pahorkatiny prechádzajúcej do vrchoviny až hornatiny.

Podľa zrnitosti a zloženia pôdneho fondu sú v okrese Považská Bystrica zastúpené najmä tieto pôdne druhy: piesočnatohlinité, hlinitopiesočnaté, hlinité, ílovitohlinité až ílovité.

Ochrana a zveľaďovanie poľnohospodárskej pôdy

Opatrenia proti pôsobeniu vodnej a veternej erózie riešia projekty pozemkových úprav. Tieto projekty boli pôvodne vypracované pre všetky podniky poľnohospodárskej prvovýroby hospodáriace v území, avšak v súčasnosti sú neaktuálne. Po zmene vlastníckych vzťahov k poľnohospodárskej pôde a novej organizácii poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskej výroby sa podľa informácie Regionálneho odboru ministerstva pôdohospodárstva neuvažuje s vypracovaním takéhoto projektu. Po zmene vlastníckych vzťahov sa proces prevodu zväčša do osobného vlastníctva obmedzuje iba na vytýčenie pôvodných alebo náhradných pozemkov hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

Závlahy sa v riešenom území Považskej Bystrice nevyskytujú.

Význam odvodňovacích zariadení sa v poslednom období prehodnocuje. Odvodňovaním pôdy je v podstatnej miere regulovaný vodný režim krajiny. V záujme zníženia odtoku vody z územia, ochrany mokraďných ekosystémov a udržania biodiverzity v krajine je ďalšie budovanie meliorácií nežiaduce. Negatívne účinky vplývajúce na zníženie ekologickej stability prevažujú nad zvyšovaním hospodárskych výnosov.

I.7.2. Rastlinná výroba

Výmera osiatej pôdy v k.ú. Považskej Bystrice v roku 2002 oproti predchádzajúcemu obdobiu mierne poklesla, poklesli tiež výmery hustosiatych obilnín a zvýšili sa plochy krmovín na ornej pôde. Okrem pestovania hustosiatych obilnín sa rastlinná výroba zameriava na produkciu repky olejnej, čiastočne na výrobu konzumných zemiakov, kukurice

na siláž, jednoročných a viacročných krmovín, z trvalých trávnatých porastov na výrobu objemových krmovín.

Tab. I.7.2-1 Hektárové výnosy v t/ha v okrese Považská Bystrica

Ukazovateľ	Rok	
	2001	2002
pšenica ozimná	2,85	2,76
jačmeň ozimný	3,15	2,94
jačmeň jarný	2,65	2,58
raž	3,05	2,86
ovos	2,75	2,60
repka olejná	1,78	2,06
horčica	0,85	0,76

Zdroj: MP SR, Regionálny odbor Považská Bystrica

Na celom území okresu Považská Bystrica sa, tak ako v celej SR, prejavuje dlhodobý pokles spotreby priemyselných hnojív. Spotreba dusíka v r. 2001 klesla na 32,7 kgN/ha (priemer v roku 2001 za celý Trenčiansky kraj je 45,28 kgN/ha). Priemerná spotreba NPK v okrese je len 30,45 kg č.ž./ha na poľnohospodárskej pôde, čo je hlboko pod celoslovenským priemerom.

I.7.3. Živočíšna výroba

Živočíšna výroba sa zameriava na chov hovädzieho dobytka, ošípaných a oviec. Je sústredená na 2 farmách, a to:

- v k.ú. Praznov - Agrorozkvet, spol. s r.o. Považská Bystrica, zaoberajúca sa chovom oviec a ošípaných s denným prírastkom 0,50 kg,
- v k.ú. Dolný Moštenec - farma SHR Ivana Janeka, orientovaná na chov hovädzieho dobytka (v úžitkových parametroch dosahuje dojivosť 11,4 l na kravu za deň a vo výkrme mladého chovného dobytka denný prírastok 0,75 kg).

Zostávajúce subjekty hospodáriace v záujmovom území mesta majú sústredenú živočíšnu výrobu mimo katastrálneho územia Považskej Bystrice (v Plevníku, vo Sverepci a v Jasenici).

K 30.6. 2001 boli na vyššie uvedených 2 farmách nasledujúce stavy hospodárskych zvierat:

Tab. I.7.3-1 Stavy hospodárskych zvierat v meste Považská Bystrica k 30.6.2001

Farma	Hovädzí dobytok	Ošípané	Ovce
Agrorozkvet, s.r.o. Považská Bystrica	-	1.500	350
Farma SHR - Ivan Janek	75	-	

Zdroj: MP SR, Regionálny odbor Považská Bystrica

Napriek celkovému poklesu stavov hovädzieho dobytka v rámci Trenčianskeho kraja, ako i v SR, stavy v okrese Považská Bystrica sa zvyšujú. Výkyv zaznamenal chov ošípaných. Narástol stav kôz a oproti roku 1997 aj stav koní. Stav hydiny po prechodnom prudkom zvýšení v roku 1998 poklesli pod úroveň v roku 1997. Presné stavy hydiny, koní a kôz neboli spracovateľovi ÚPN mesta poskytnuté, preto tieto údaje tabuľka neobsahuje.

Po pôvodných družstvách a štátnych majetkoch zostali v mnohých prípadoch v ich areáloch nezlikvidované environmentálne záťaže z ropných látok, hnojív, herbicídov a pesticídov:

- Agrorozkvet, s.r.o. Považská Bystrica,

- PD Považská Bystrica – Považské Podhradie,
- Poľnohospodárske výrobno-obchodné družstvo Považská Bystrica so sídlom v Považskej Bystrici,
- PD Manín – Považská Teplá.

I.7.4. Poľnohospodárske podniky

Na území mesta Považská Bystrica pôsobia nasledovné subjekty zaoberajúce sa poľnohospodárskou výrobou:

- AG - FYTO, s.r.o. Považská Bystrica
- AGRIS, s.r.o., Považská Bystrica
- AGROPOVA, a.s. Považská Bystrica
- AGROROZKVET, s.r.o. Považská Bystrica
- HYLAFARM, s.r.o. Považská Bystrica
- MANEKO, s.r.o. Považská Bystrica
- MTS, s.r.o. Považská Bystrica
- OVISFARMA, s.r.o. Považská Bystrica
- PZD POĽNO, s.r.o., Považská Bystrica
- SIXING, s.r.o. Považská Bystrica
- TESANA, s.r.o. Považská Bystrica
- VVO BELUSA, a.s. Považská Bystrica

Významnejšími súkromne hospodáriacimi roľníkmi na území mesta sú:

- Adamčík Anton Ing.,
- Balušík Marián Ing.,
- Balušík Róbert,
- Banovčin Ján,
- Belás Jozef,
- Biernátová Helena,
- Branse Branislav,
- Čiernik František Ing.,
- Čierny Julian, Ing.,
- Demačková Antónia Ing.,
- Dorinec Jozef,
- Gajdošík Rudolf,
- Herceghová Zuzana,
- Hercegh Ladislav, Ing.,
- Janek Ivan,
- Lazový Milan,
- Paulecová Terézia,
- Rojko František
- Sigotská Emília,
- Šlapková Mária,

Poľnohospodárskymi činnosťami sa tiež zaoberá firma SIXING, spol. s r.o. Považská Bystrica, zameraná na opravy poľnohospodárskej techniky a prevádzku bitúnku v Sverepci (mimo územia mesta).

I.7.5. Návrh využitia zariadení poľnohospodárskej výroby pre iné funkcie

V súčasnosti je na území mesta Považská Bystrica niekoľko areálov bývalých poľnohospodárskych družstiev, ktoré v dôsledku útlmu poľnohospodárskej výroby v uplynulom období nie sú využívané, resp. sú využívané len v obmedzenom rozsahu.

Tieto areály navrhuje ÚPN mesta Považská Bystrica využiť nasledovne:

- areál Horný Moštenec
  V areáli sa už v súčasnosti nachádzajú viaceré menšie výrobné, stavebné a špedičné firmy. ÚPN počíta so zachovaním areálu ako polyfunkčnej zóny s výrobno-obslužnými funkciami miestneho, resp. regionálneho významu, s určitými možnosťami intenzifikácie územia.
- areál Dolný Moštenec
  Areál čiastočne využíva SHR Ivan Janek na chov dobytka, čiastočne drobné prevádzky viacerých firiem. ÚPN počíta v návrhovom období s využitím areálu ako polyfunkčnej zóny s výrobno-obslužnými funkciami miestneho, resp. regionálneho významu (v rámci príslušného regulatívu funkčného využitia územia aj s možnosťou pôvodného využitia pre účely poľnohospodárskej výroby).
- areál Zemiansky Kvášov
  Areál je čiastočne využívaný SHR. ÚPN počíta s jeho využitím pre účely poľnohospodárskej výroby aj počas celého návrhového obdobia
- areál Považská Teplá
  V areáli sa už v súčasnosti nachádzajú menšie výrobné firmy. ÚPN počíta s využitím západnej časti areálu ako polyfunkčnej zóny s výrobno-obslužnými funkciami miestneho, resp. regionálneho významu, východnú časť ponecháva pre účely poľnohospodárskej výroby.

ÚPN ďalej počíta s využitím niektorých zvyškov pôvodného lazníckeho osídlenia v MČ Západ (najmä UO Krekáčov-Kunovec), resp. MČ Za Váhom (UO Orlové), prípadne MČ Šebešťanová, Podvažie a iné pre účely agroturizmu, čo však bude závisieť od konkrétneho záujmu majiteľov hospodárskych usadlostí.

I.8. Lesné hospodárstvo, poľovníctvo a rybárstvo

I.8.1. Lesné hospodárstvo

Územie mesta Považská Bystrica sa radí medzi regióny s relatívne vysokou lesnatosťou. Z lesných pôdnych jednotiek sa tu vyskytujú najmä rendziny, podzolové pôdy, hnedé lesné pôdy a glejové pôdy piesočnatohlinité až hlinitopiesočnaté.

Územie mesta patrí do lesných vegetačných stupňov: bukovo-dubového, dubovo-bukového a bukového. Z lesných typov sa na záujmovom území vyskytujú najmä lesné typy:

- kyslá vápencová bučina,
- chlpaňová dubová bučina,
- vápencová dubová bučina,
- kamenitá papradinová bučina vyššieho stupňa.

Na území mesta sa nachádza 3 826,66 ha LPF, z toho v k.ú.

• Dolný Moštenec	- 182,68	z toho porastová plocha	176,77
• Horný Moštenec	- 385,13	„	371,89
• Milochov	- 331,80	„	322,61
• Orlové	- 286,23	„	282,34
• Podmanín	- 120,80	„	118,70
• Považská Bystrica	- 812,73	„	773,95

- Považská Teplá - 574,66 „ 565,84
- Považské Podhradie - 256,36 „ 252,13
- Praznov - 517,21 „ 506,72
- Šebešťanová - 138,61 „ 135,74
- Zemiansky Kvášov - 220,45 211,05

Porastová plocha predstavuje celkove 3.717,74 ha, plochy so špeciálnym funkčným zameraním 30,24 ha, produktovody 57,76 ha, lesné cesty, sklady a iné plochy 20,92 ha.

Drevinové zloženie lesných porastov na území Považskej Bystrice je nasledujúce:

- ihličnany 49,60 % (z toho borovica 20,00 %, smrek 25,58 %, smrekovec 2,91 %, jedľa 1,11 %)
- listnáče 50,40 % (z toho dub 4,47 %, buk 39,08 %, hrab 4,20 %, javor 0,70 %, jaseň 0,24 %, breza 0,81 %, ostatné 0,90)

Charakteristika lesníckej výroby

Lesný pôdny fond užívajú nasledujúci užívatelia :

- Lesy SR š.p., OZ Považská Bystrica - 976,83 ha (937,68 – porastová plocha)
- Združenie lesomajiteľov Považská Teplá - 359,87 ha (352,41)
- Urbár mesta Považská Bystrica - 337,80 ha (329,97)
- Urbariát – PS (pozemkové spol.) Praznov - 297,41 ha (295,13)
- Urb. spol. PS Pov. Teplá - 182,17 ha (178,49)
- PS súkr.vlastníkov Kvášov – Majer - 168,48 ha (168,02)
- Urbarialisti obce H. Moštenec - 187,01 ha (182,12)
- Urbár Podmanín, PS - 118,76 ha (118,40)
- PS – Urbariát Milochov - 117,42 ha (116,40)
- Urbárska obec PS Šebešťanová - 77,55 ha (75,37)
- Lesné spoločenstvo Zemiansky Kvasov - 208,54 ha (204,03)
- Urbár Dolný Moštenec - 73,39 ha (71,85)

Zvyšok tvoria rôzni drobní užívatelia, resp. kombinované užívanie viacerých užívateľov, u ktorých nie je možné presne určiť užívaciu hranicu medzi majiteľmi.

Organizácia Mestské lesy Považská Bystrica, s.r.o. užíva 2.100 ha lesných pozemkov v k.ú. Horná a Dolná Maríková mimo územia mesta Považská Bystrica.

Pestovná, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa lesných hospodárskych plánov (LHP), ktoré sú vypracované pre jednotlivé lesné hospodárske celky (LHC) a v súčasnosti i lesné užívateľské celky (LUC). Uvedené územie patrí do LHC (lesný hospodársky celok) Beluša, Prečín, Papradno. Do územia mesta zasahujú z časti aj LHC Maríková a Lúky pod Makytou avšak iba územím bez lesných pozemkov. Na uvedených LHC bol v roku 2003spracovaný LHP (lesný hospodársky plán) s platnosťou na r. 2003-2012.

Kategórie lesov

Lesy sú v administratívnom území Považskej Bystrice začlenené podľa rozhodnutí orgánov štátnej správy lesného hospodárstva do dvoch kategórií, a to:

- hospodárske lesy - prvoradá je funkcia produkčná,
- ochranné lesy - prvoradá je funkcia ekologická, vyjadruje vplyv lesa na pôdu, vodu, vzduch a zahrňuje konkrétnu funkciu protieróznu.

Lesy kategórie osobitného určenia (lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov, lesoparky, lesy poškodené imisiami) sa na území Považskej Bystrice nenachádzajú.

Z uvedenej plochy lesných porastov (3.717,74 ha) predstavujú

- lesy hospodárske - 3.238,34 ha,

- lesy ochranné - 479,40 ha,
- lesy osobitného určenia - 0,00 ha.

Imisná situácia

V súčasnosti sa na území mesta Považská Bystrica neevidujú pásma lesov ohrozených imisiami, ani lesné porasty vyhlásené za lesy osobitného určenia podľa ods. 3 písm. „f“ § 2 vyhl. MP SR č. 5/1994 Z.z.

I.8.2. Poľovníctvo

Podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č.91/1997 Z.z. o poľovných oblastiach a akostných triedach poľovných revírov spadá záujmové územie mesta Považská Bystrica pod tieto poľovné oblasti s príslušnými revírmi:

Jelenia zver

- J III. Poľovná oblasť Strážovská hornatina, poľovná podoblasť Súľov,
- J IV. Poľovná oblasť Javorníky I, poľovné podoblasti Mariková a Veľký Javorník.

I.8.3. Rybárstvo

Na území mesta Považská Bystrica a v jeho okolí je k dispozícii 10 rybárskych revírov , a to: rieka Váh a VN Nosice, VN (rybníky) Považská Teplá, VN Pod Dubovcom, Hričovský kanál, Papradnianka, Domanižanka, Maríkovka, Drienovka, Mošteník a Manínsky potok.

Revíry sú rozdelené podľa charakteru toku na lososovité a kaprové. Lovnými rybami sú na lososovitých revíroch najmä pstruh potočný a lipeň, na kaprových kapor, mrena, zubáč, úhor, pleskáč, šťuka a iné.

I.9. Odpadové hospodárstvo

I.9.1. Súčasný stav nakladania s odpadmi

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej aj v spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie výrazne ovplyvňuje životné prostredie hlavne škodlivými látkami, ktoré odpady obsahujú. Nesprávnou manipuláciou a nakladaním s odpadmi je ohrozená nielen kvalita podzemných a povrchových vôd, ale aj kvalita ovzdušia a pôdy.

V súčasnosti pre oblasť odpadového hospodárstva platia nasledovné legislatívne predpisy:

- Úplné znenie zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných zákonom č.553/2001 Z.z., zákonom č.96/2002 Z.z., zákonom č. 261/2002 Z.z., zákonom č.393/2002 Z.z., zákonom č. 529/2002 Z.z., zákonom č. 188/2003 Z.z., zákonom č. 245/2003 Z.z., zákonom č. 24/2004 Z.z., zákonom č. 443/2004 Z. z., zákonom č. 582/2004 Z. z., zákonom č. 587/2004 Z. z., zákonom č. 733/2004 Z. z., zákonom č. 479/2005 Z. z. a zákonom č. 571/2005 Z. z. (ďalej len ”zákon o odpadoch”),
- Vyhláška MŽP SR č. 359/2004 Z.z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 127/2004 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, o zozname výrobkov, materiálov a zariadení, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu, a o podrobnostiach o obsahu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu,
- Vyhláška MŽP SR č. 209/2005 Z.z. o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovovaní osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb v znení vyhlášky MŽP SR č. 399/2002 Z.z,
- Vyhláška MŽP SR č.128/2004 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky MŽP SR č. 509/2002 Z. z.

- Vyhláška MŽP SR č.129/2004 Z.z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z.,
- Oznámenie MŽP SR č.75/2002 Z.z. o vydaní výnosu č. 1/2002 z 12.februára 2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov,
- Vyhláška MŽP SR č. 210/2005 Z. z . o vykonaní niektorých ustanovení zákona o obaloch,
- Vyhláška MŽP SR č. 227/2003 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z. z. o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov v znení vyhlášky č. 410/2002 Z. z.,
- Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov (v znení zákona č. 587/2004 Z. z.),
- Zákon č. 24/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení zákonov č. 582/2004 Z. z. a č. 656/2004 Z. z.).

Parlament prijal novú právnu úpravu, ktorá prebrala v 80 percentách požiadavky EÚ v oblasti odpadov. Zákon sa týka podstatne širšieho spektra subjektov: pôvodcov odpadov, tých, ktorí s ním obchodujú, sprostredkovateľov, zhodnocovateľov i tých, čo odpad zneškodňujú na skládkach. Donedávna platný zákon uvádzal za výlučného pôvodcu komunálneho odpadu obec, po jeho novelizácii bola priorita položená na občana ako pôvodcu odpadu. V novom zákone obec dostala výraznejšie právomoci. Okrem doterajšieho vydávania všeobecne záväzného nariadenia bude mať právo vyberať nový miestny poplatok a sankcionovať pôvodcu odpadu, okrem toho musí minimálne dvakrát ročne zabezpečiť zozbieranie a odvoz objemných odpadov a vytriedených odpadov z domácností, ktoré obsahujú škodliviny. Povinnosťou občana je zapojiť sa do separovaného zberu.

I.9.2. Množstvo a zloženie odpadov, ich zneškodňovanie, úprava a využívanie

I.9.2.1. Množstvo a zloženie odpadov

Nosným elementom hospodárstva v meste i okrese boli Považské strojárne, a. s., ktoré sú v súčasnosti rozdrobené do menších priemyselných podnikov, z čoho plynie i rôznorodé zloženie odpadov z priemyslu. Nemalým podielom prispievajú i stavebné firmy a sektor poľnohospodárstva, či už v rastlinnej, alebo živočíšnej výrobe a v neposlednej rade i produkcia odpadov z komunálnej sféry.

Medzi najväčších producentov odpadov v meste Považská Bystrica patria PS Letecké motory, a.s., SAUER-Danfoss, a. s., PSL, a s., Tepláreň, a s., VOJUS, a s., Kaliareň, spol. s r. o., Měď Povrly, a. s. a Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica.

V roku 2000 bolo v meste Považská Bystrica v komunálnej sfére vyprodukovaných cca 29.260 ton odpadu, z toho 16.900 t predstavoval domový odpad z domácností (čo predstavuje cca 412 kg/obyv. ročne), 10.000 t odpadov odpad zo septikov a žúmp a 1.300 t kaly z ČOV.

Tab. I.9.2.1-1 Prehľad produkcie komunálnych odpadov v meste Považská Bystrica v roku 2000 (t)

Rok	Celkom	Domový odpad	Odpad zo septikov a žúmp	Kaly z ČOV	Uličné smeti	Odpad zo zelene
2000	29.260	16.900	10.000	1.300	700	360

Zdroj: MsÚ Považská Bystrica

Z monitorovaných výsledkov od roku 1995 je zrejmý pokles produkcie odpadov u zvláštnych a nebezpečných odpadov. Ostatné druhy odpadov majú vzrastajúci trend. Priemerná produkcia komunálneho odpadu v roku 1995 predstavovala 320 kg/obyv. ročne.

Nebezpečný a toxický odpad

V oblasti nakladania s nebezpečným odpadom je situácia koordinovaná Obvodným úradom životného prostredia v Považskej Bystrici, ktorý v spolupráci s Regionálnym ústavom verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici posudzuje žiadosti vo veci nakladania s nebezpečným odpadom. Všetky biologické a infekčné odpady z nemocníc, ambulancií štátnych a neštátnych lekárov, príp. iných zdravotníckych zariadení sú zneškodňované v spaľovni NsP Považská Bystrica.

Toxický odpad sa v okrese nelikviduje. Nakladanie s týmto odpadom je zabezpečené cez rôzne firmy ako ENZO-Veronika*-VES, a.s. Dežerice a pod., ktoré zvážajú odpad mimo okres a následne ho zneškodňujú v spaľovniach Šaľa a Bratislava.

Kontaminovaná zemina (najmä ropnými látkami) má byť okamžite dostupnými technickými prostriedkami vykopaná a uskladnená v nepriepustných veľkorozmerových kontajneroch do doby jej zneškodnenia organizáciou na to určenou. Vzhľadom k tomu, že v okrese Považská Bystrica sa nenachádza vybudovaná skládka ropných a chemických odpadov, zabezpečuje sa zneškodňovanie kontaminovanej zeminy v Považských cementárňach, a.s. Ladce, prípadne v Teplárni, a.s. Považská Bystrica (areál bývalých Považských strojární) v spaľovni nebezpečných odpadov s obsahom ropných látok. Dodávateľsky je možné zneškodniť väčšie množstvo kontaminovanej zeminy napr. firmou EBBA Bratislava, ktorá ma vybudovanú skládku RL Biely Kríž pri Liptovskom Mikuláši.

I.9.2.2. Zariadenia na zneškodňovanie a úpravu odpadu

Skládky odpadu

Na území mesta boli registrované skládky odpadov v rámci zostavovania mapy vhodnosti pre ukladanie odpadov v roku 1993. Doplnené boli o informácie z registra skládok odpadov, ktorý spravuje odbor informatiky ŠGÚDŠ v Bratislave.[4]

Tab. I.9.2.2-1 Zoznam evidovaných skládok na území mesta Považská Bystrica

Por. čís.	Názov UTJ	Rozloha (ha)
1	Horný Moštenec	0,058
2	Horný Moštenec	0,135
3	Horný Moštenec	0,051
4	Horný Moštenec	0,121
5	Dolný Moštenec	0,287
6	Praznov	0,131
7	Praznov	0,108
8	Podmanín	0,399
9	Považská Teplá	0,213
10	Považská Teplá	0,131
11	Považská Teplá	0,111

Okrem vyššie uvedených skládok eviduje OÚŽP v Považskej Bystrici aj deponovanie výkopovej zeminy v UO 02 – Nábrežie, a to v priestore za železničnou traťou zhruba naproti areálu MTS, spol. s r.o., od r.2001.

V záujmovom území a v jeho tesnom kontakte boli do termínu 31.7.2000 prevádzkované za osobitných podmienok nasledujúce skládky odpadu:

- Sverepec - Zauhlište (Zadky) - v k. ú. Sverepec: regionálna skládka KO III. stavebnej triedy (podľa POH SR skládka triedy O, prevádzkovaná MTS, s.r.o. Považská Bystrica),
- Za predným potokom Papradno - v k. ú. Papradno: miestna skládka KO III. stavebnej triedy,
- Kalina Pružina - v k. ú. Pružina: miestna skládka KO III. stavebnej triedy,

[4] *Územný priemet skládok je v problémovom výkrese grafickej časti prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Považská Bystrica z r. 2002.*

- Žiar PS Energetika, a. s. Považská Bystrica - v k. ú. Považská Bystrica: skládka škvary a popolčeka - III. stavebnej triedy.

K 31.7.2000 bolo na všetkých vyššie uvedených skládkach ukončené skládkovanie podľa osobitých predpisov v súlade s ods. 2, písm. b), § 15 zákona č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona NR SR č. 255/1993 Z.z., nakoľko skládky, ktoré k tomuto dátumu neboli prevádzkované v súlade s vtedy platnými legislatívnymi predpismi, sa museli uzavrieť a následne rekultivovať. Tieto skládky sú naďalej evidované len ako environmentálne záťaže a v súčasnosti sa na nich zabezpečujú rekultivácie.

Obce so skládkami miestneho významu (Papradno, Pružina) predložili príslušnému úradu životného prostredia dohody o vývoze odpadu na povolenú skládku odpadov - Skládka TKO Sverepec, spĺňajúcu podmienky vyhl. MŽP SR č. 283/2001 o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch. Plocha novej skládky je 20.000 m^2, s objemom 250.000 m^3 a predpokladanou životnosťou do roku 2008. Prevádzku skládky zabezpečuje MTS, spol. s r. o., Považská Bystrica.

V zmysle nového zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch (ďalej len Zákona) nastali aj zmeny v triedach skládok. Skládky odpadov sa teraz členia na tieto triedy:

a) skládky odpadov na inertný odpad,

b) skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný,

c) skládky odpadov na nebezpečný odpad.

Inertný odpad je odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Odpad, ktorý nie je nebezpečný, je na účely skládkovania odpad, ktorý nemá žiadnu nebezpečnú vlastnosť.

Sprísnili sa požiadavky na tesnenie skládky odpadov, stavebné objekty skládok. Taktiež sa sprísnilo prevádzkovanie skládok, vedenie evidencie, povinnou akreditáciou sa zabezpečí odborné vedenie skládok, vylúčia sa chyby spôsobené nevedomosťou. Za každú skládku odpadov je zodpovedný človek odborne spôsobilý k takejto činnosti.

Spaľovne

Na území mesta Považská Bystrica sú evidované nasledovné prevádzky spaľovania odpadov:

Tab. I.9.2.2-2 Spaľovne odpadov prevádzkované na území mesta Považská Bystrica

P.č.	Okres	Názov spaľovne	Typové označenie	Katastrálne územie	Prevádzkovateľ spaľovne
1	Považská Bystrica	Spaľovňa odpadov s obsahom ropných látok[5]	Rotačná pec VKW Düsseldorf a ČKD	Považská Bystrica	HELPECO, s.r.o. Považská Bystrica

Zdroj: OÚ - OŽP v Považskej Bystrici, POH SR

Zariadenia na úpravu odpadu

Na území mesta Považská Bystrica sú evidované nasledovné prevádzky úpravy odpadov:

- dotrieďovacia linka vyseparovaných zhodnotiteľných časti komunálneho odpadu mesta Považská Bystrica (papier, plasty),
- neutralizačná stanica spoločnosti Tepláreň, a.s. Považská Bystrica ako predčistiace zariadenie na úpravu odpadových vôd z prevádzok, v ktorých sa zabezpečuje povrchová úprava kovov,

[5] *Podľa POH SR na roky 2006-2010 má táto spaľovňa uvedená do prevádzky r. 1982 projektovanú kapacitu 1.000 kg.h^{-1}, pričom skutočná prevádzková kapacita je len 379 kg.h^{-1}. Pre nasledujúce roky má prevádzkovateľ zámer zvyšovať objem spaľovaného odpadu.*

- deemulgačná stanica spoločnosti Tepláreň, a.s. Považská Bystrica ako čistiace zariadenie na čistenie odpadových vôd s obsahom ropných látok, vypúšťaných do chemickej kanalizácie,
- regeneračné zariadenie na opotrebované ropné látky spoločnosti Tepláreň, a.s. Považská Bystrica.

Zariadenia na zhodnocovanie odpadu

Na území mesta Považská Bystrica sú podľa POH SR evidované nasledovné zariadenia na zhodnocovanie odpadov:

Tab. I.9.2.2-3 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov na území mesta Považská Bystrica

Čin-nosti	Firma	Sídlo firmy	Prevádzka	Sídlo prevádzky	Povolené odpady
R1	PALIVÁ, s.r.o.	Považská Bystrica	prevádzka	Považská Bystrica	030105
R3	MTS, s.r.o.	Považská Bystrica	prevádzka 1	Považská Bystrica	200139
R3	MTS, s.r.o.	Považská Bystrica	prevádzka 2	Považská Bystrica	190805, 200201, 200302, 200304
R4	Měď Povrly, a.s.	Považská Bystrica	prevádzka	Považská Bystrica	060405, 100808 110501, 110502, 120103, 170401, 170402, 170403, 170404, 170406
R4	MEDECO CAST, s.r.o.	Považská Bystrica	prevádzka	Považská Bystrica	060405, 100808, 110501, 110502, 120103, 170401, 170402, 170403, 170404, 170406
R9	TEPLÁREŇ, a.s.	Považská Bystrica	prevádzka	Považská Bystrica	130101, 130104, 130105, 130204, 130205

Ostatné zariadenia na zneškodňovanie a úpravu odpadov z priemyselnej výroby a komunálnej sféry

Takýmito zariadeniami sú na území mesta Považská Bystrica najmä čistiarne odpadových vôd, a to:

- ČOV SVS, a.s. OZ5 Považská Bystrica – mestská ČOV,
- podnikové ČOV (SATES Považská Bystrica, Považské strojárne - Letecké motory, a. s. Považská Bystrica, AR, spol. s r. o. Považské Podhradie, OMV, spol. s r. o. - ČSPH Považská Bystrica, SHELL, spol. s r. o. - ČSPH Považská Bystrica, ESSO, spol. s r. o. - ČSPH Považská Bystrica, BETTO, spol. s r. o. - ČSPH Považská Bystrica, R a D TRANS Sverepec, Prameň, spol. s r. o. Tŕstie, Vodné elektrárne - OZ Považská Bystrica),
- 6 malých domových ČOV.

I.9.2.3. Využívanie odpadu

Pri využívaní biologického odpadu nie je celkom uspokojivý stav, i keď na skládke odpadu vo Sverepci je drvička konárov a je tu zabezpečované kompostovanie odpadu z kosby verejnej zelene. V zmysle POH okresu sa výhľadovo predpokladá vybudovanie kompostárne biologického odpadu, ktorá by kapacitne pokryla potreby mesta Považská Bystrica ako aj blízkeho okolia, nakoľko v zmysle § 18 ods. 3 písm. m/ zákona o odpadoch musí zhodnocovanie bioodpadu zabezpečiť príslušná obec/mesto.

V súčasnosti je na území mesta Považská Bystrica v lokalite Kunovec vybudovaná súkromná kompostáreň firmy Chudovský, spol. s r.o., ktorá na území mesta Považská

Bystrica ako aj v okolitých obciach realizuje zber odpadu[6]. Kompostáreň je realizovaná pre zhodnocovanie odpadov ukladaných na skládku a je projektovaná pre zhodnocovanie odpadov z kosenia zelených plôch, odpadov z prerezávania kríkov a stromov, resp. odpadu zo zelene všeobecne, a to pre spracovanie 1.290 t odpadu za rok. Po spracovaní kompostu počíta investor s jeho distribúciou a predajom. Prístup ku kompostárni je zabezpečený z cesty I/61 miestnou komunikáciou a následne poľnou cestou. Stavba nemá stanovené ochranné pásmo.

Mesto Považská Bystrica má v návrhovom období ÚPN záujem aj na vybudovaní kompostárne v správe mesta. Pre túto kompostáreň rezervuje ÚPN plochu cca 1,5 ha v lokalite Žiar na bývalej skládke škvary vedenej v súčasnosti ako stará environmentálna záťaž s návrhom na rekultiváciu (pozri Tab. I.8.2.4-1).

Pre zachytenie maximálneho množstva zhodnotiteľných odpadov bol v posledných rokoch položený dôraz na separovanie druhotných surovín z komunálneho odpadu, a to priamo v domácnostiach, čím sa zamedzilo znehodnoteniu zhodnotiteľných druhov odpadov. Táto forma bola v meste zavedená v roku 1992 s orientáciou na papier, plasty a sklené črepy.

Mesto Považská Bystrica má vybudovanú triediacu linku na vyseparovaný zber zhodnotiteľných častí z komunálneho odpadu, na ktorej sa dotrieďuje papier a plasty. Sklo priamo odváža spracovateľovi a papier po dotriedení a lisovaní odvážajú na ďalšie spracovanie. Časť plastových odpadov je spracovávaná na imitácie drevených dosiek, ktoré sa využívajú na výrobu smetných košov, rozmiestňovaných v pešej zóne a ďalších častiach mesta. Na separovaný zber druhotných surovín sú napojené aj všetky mestské časti.

Tab. I.9.2.3-1 Vyseparované zložky odpadu za rok 2000 na území mesta Považská Bystrica

Názov odpadu	Množstvo (t)
zberový papier	190
zberové sklo	280
plasty	50
železný šrot	300
využitie celkom	820

Zdroj: MsÚ Považská Bystrica

Z celkového objemu vyprodukovaných odpadov v roku 2000 sa využilo cca 55 %, čo oproti 35 % v roku 1996 predstavuje 20 %-ný nárast využitia odpadu.

I.9.2.4. Environmentálna záťaž z odpadov

Okrem vyššie uvedených skládok odpadov uzavretých k 31.7.2001 ostáva na úseku odpadového hospodárstva aj v Považskej Bystrici stále veľkým problémom sanácia starých a neriadených (tzv. divokých) skládok. Vyskytujú sa najmä neriadené skládky komunálneho a stavebného odpadu (pozri PaR pre ÚPN mesta z r. 2002).

Tab. I.9.2.4-1 Skládky odpadu pretrvávajúce ako stará záťaž

Obec	Skládky odpadu pretrvávajúce ako stará záťaž			
	druh odpadu	veľkosť skládky (v m^2)	lokalita skládky	spôsob sanácie
Považská Bystrica	škvara	127,5 tis.	Žiar	rekultivácia

Zdroj: OÚ - OŽP v Považskej Bystrici

[6] *Podľa POH SR na roky 2006-2010 sa na území mesta nenachádza ani kompostáreň, ani zberňa alebo výkupňa odpadu.*

I.9.3. Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva

Z hľadiska ÚPN mesta je jednou z najvýznamnejších zmien podľa § 4 nového zákona č. 223/2001 Z.z o odpadoch (ďalej len zákona o odpadoch) povinnosť vypracovať Program odpadového hospodárstva (POH). Určuje ciele odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, územného celku, jeho časti alebo pôvodcu odpadu a opatrenia na ich plnenie v súlade so zákonom. POH má obsahovať názov orgánu, ktorý program vydáva, základné údaje o území, pre ktoré sa program vydáva, základné údaje o pôvodcovi odpadu a obci, ktorí program vypracúvajú, charakteristiku aktuálneho stavu odpadového hospodárstva, rozpočet odpadového hospodárstva, záväznú časť a smernú časť.

Podľa §5 ods. 2 zákona o odpadoch vydáva príslušný krajský úrad a okresný úrad formou všeobecne záväznej vyhlášky záväznú časť programu odpadového hospodárstva kraja a záväznú časť programu odpadového hospodárstva okresu na obdobie ustanovené v programe Slovenskej republiky - spravidla na päť rokov. Podľa §5 ods. 3 Zákona musí byť POH podriadeného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva v súlade so záväznou časťou programu nadriadeného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva. Musí obsahovať cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov (prúdy odpadov) v určenom čase a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov. Smerná časť POH Slovenskej republiky má obsahovať zámery na vybudovanie zariadení nadregionálneho významu. Smerná časť POH kraja a POH okresu obsahuje zámery na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, zneškodňovanie odpadov, ako aj zariadení na iné nakladanie s odpadmi.

Podľa §5 ods. 6 zákona o odpadoch krajský úrad a okresný úrad sú povinné zverejniť návrhy svojich programov v mieste svojho sídla obvyklým spôsobom najmenej na 30 dní tak, aby sa s nimi mohla oboznámiť verejnosť" z dotknutého územia; návrhy programov zašlú aj orgánom štátnej správy, dotknutým podľa osobitných predpisov a okresný úrad aj obciam z dotknutého územia. Verejnosť, dotknuté orgány štátnej správy a obce majú právo podať v lehote, počas ktorej je návrh programu verejne prístupný, písomné pripomienky príslušnému úradu. Krajský úrad a okresný úrad sú povinné najneskôr do 30 dní od uplynutia lehoty uskutočniť verejné prerokovanie návrhu programu a prihliadať na podané písomné pripomienky pri dopracúvaní programu. POH možno po dohode príslušných úradov vydať spoločne i pre územie viacerých okresov alebo ich častí.

Program je podkladom na opatrenia na obmedzovanie vzniku odpadov, na nakladanie s odpadmi a na spracúvanie územnoplánovacej dokumentácie.

V oblasti vypracovania programov odpadového hospodárstva v zmysle §4 nového zákona č. 223/2001 Z.z o odpadoch možno skonštatovať, že situácia je takmer neriešená. Vzhľadom na to, že v dobe spracovanie ÚPN mesta nebol k dispozícii ani krajský POH, nie je možné predpokladať, že v blízkej budúcnosti budú vypracované POH na nižších úrovniach, ktoré vychádzajú práve zo zmieňovaného dokumentu. Niektoré nami uvádzané údaje sú preto čerpané len z POH pre mesto Považská Bystrica do roku 2000.

Základom stratégie hospodárenia s odpadmi v SR sa stala integrovaná koncepcia odpadového hospodárstva, ktorá bola spresnená pre druhú etapu POH SR nasledovne:

- obmedzovanie vzniku odpadov,
- znižovanie obsahu toxických látok v odpadoch,
- zhodnotenie odpadov v čo najväčšej možnej miere,
- tepelná úprava odpadov, pokiaľ ich nebolo možné inak využiť s cieľom získať energiu, znížiť objem a hmotnosť odpadov a znížiť obsah škodlivých látok v odpadoch,
- skládkovanie odpadov v čo najmenšej možnej miere.

Vláda SR schválila "Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky POH SR na roky 2006-2010" (POH SR). Ide o základný koncepčný dokument pre nakladanie s odpadmi na území Slovenskej republiky, ktorý nadväzuje na POH SR do roku 2005. Program bol vypracovaný v súlade s nariadeniami Európskej komisie v oblasti odpadového hospodárstva.

Podľa schváleného dokumentu sa po finančnej stránke napĺňanie cieľov POH bude opierať o štyri piliere - štrukturálne fondy Európskej únie a Kohézny fond, Recyklačný fond, ako neštátny zdroj, Environmentálny fond (MŽP SR) a súkromné finančné zdroje.

V rámci priemyselnej sféry stojí za povšimnutie snaha zaviesť do praxe recyklačné technológie odpadov, dobudovať chýbajúce kapacity na zhodnocovanie odpadov a technicky zastarané technológie nahradiť technológiami BAT, resp. BATNEEC, zvyšovať technologickú úroveň nakladania s odpadmi (v prípade nebezpečných odpadov), orientovať sa na integrované systémy nakladania s odpadmi uplatňované na regionálnej a nadregionálnej úrovni a orientovať sa na technológie s vyššou mierou zhodnocovania výstupných komodít z odpadov tvorených kompaktnými celkami (napr. zo spotrebnej elektroniky: plastov, skla, neželezných kovov).

V komunálnej sfére by sa malo zlepšovať technické vybavenie miest a obcí pre separovaný zber odpadov, s cieľom zlepšiť zapájanie sa obyvateľov do tohto procesu zo 70% v roku 2005, aspoň na 80% v roku 2010. Ďalej zvyšovať efektívnosť zberových systémov s väčším počtom separovaných zložiek komunálneho odpadu (papier, sklo, kovy, plasty, BRO) a technicko-organizačne doriešiť systém zberu nebezpečných zložiek komunálnych odpadov, aby sa zabránilo ich ukladaniu na skládky ako súčasť zmesového komunálneho odpadu.

Podľa schváleného POH by sa malo dosiahnuť materiálové zhodnotenie pre 70 % odpadov vo vzťahu k množstvu odpadov vzniknutých v SR v roku 2010. V prípade energetického zhodnocovania odpadov, ho treba zvýšiť na úroveň 15 % vo vzťahu k celkom vzniknutým odpadom v SR v roku 2010. POH sa tiež zameriava na zníženie množstva skládkovaného odpadu na 13% a redukovanie spaľovania odpadu do roku 2010, ktoré by malo byť spojené výlučne s energetickým zhodnocovaním.

Z týchto zásad by mali vychádzať aj ciele a opatrenia POH okresu Považská Bystrica, POH mesta Považská Bystrica ako i POH pôvodcov odpadov na území mesta.

J. D O P R A V A

Dopravný systém mesta Považská Bystrica tvoria nasledovné dopravné subsystémy:

- cestná doprava
  - komunikačná sieť,
  - statická doprava,
  - dopravné zariadenia,
- železničná doprava
  - trať,
  - stanice a zastávky,
  - vlečky,
- vodná doprava,
- cyklistická a pešia doprava.

J.1. Širšie vzťahy

Mesto Považská Bystrica sa nachádza na trase medzinárodného multimodálneho koridoru Va., ktorý v cestnej doprave predstavuje cesta I/61 a hlavne budovaná trasa diaľnice D1[1] z Bratislavy do Žiliny. V súčasnej dobe je diaľnica vybudovaná po Sverepec. Vedenie diaľnice priestorom mesta je veľmi obtiažne, čo je spôsobené členitosťou terénu a rozsahom zástavby mesta. Územím Považskej Bystrice prechádza trasa E75 (I/61)Žilina – Považská Bystrica – Trenčín – Trnava – Bratislava zaradená do siete európskych ciest.

Mestom prechádza v smere juhozápad – severovýchod trasa cesty I/61. V centre mesta túto cestu križuje cesta II/517, ktorá sa odpája v severnej časti mesta od cesty II/507 a pokračuje cez mesto v juhovýchodnom smere na Rajec. Cesta II/507 prechádza severnou časťou mesta zo západného smeru od Púchova a pokračuje severovýchodným smerom na Bytču po druhej strane Váhu súbežne s cestou I/61. Tieto cesty tvoria aj základnú komunikačnú kostru mesta. Územne odlúčené mestské časti (bývalé samostatné obce) sú pripojené k organizmu mesta Považská Bystrica cestami III. triedy s ukončením v jednotlivých MČ, takže tvoria vlastne súčasnú cestnú sieť mesta.

Považská Bystrica leží na železničnej trati č. 120 z Bratislavy do Žiliny, ktorá je rovnako súčasťou medzinárodného multimodálneho koridoru č. Va. V zámeroch rozvoja železničnej dopravy sa uvažuje s jej modernizáciou na parametre, ktoré si vyžaduje medzinárodný dopravný koridor. Modernizácia koridoru v úseku Bratislava – Žilina je uvažovaná v prvej etape modernizácie, pričom v úseku medzi Púchovom a Košicami sa uvažuje so zabezpečením maximálnej rýchlosti 120 $km.h^{-1}$ s možnosťou zvýšenia podľa miestnych pomerov na rýchlosť 140 $km.h^{-1}$. Modernizácia koridoru zahrňuje aj modernizáciu železničných staníc a zastávok. V riešenom priestore sa nachádzajú dve železničné stanice, a to Považská Bystrica a Považská Teplá, a zastávka v Milochove.

Mesto leží na rieke Váh, ktorá je podľa Dohody AGN označená ako národná vodná cesta E81 medzinárodného významu triedy Va, resp. Vb. Budovanie úseku Púchov – Žilina, v ktorom sa nachádza Považská Bystrica, je zaradené do 3. etapy s predpokladom začatia rekonštrukcie a výstavby plavebných objektov po roku 2010. V rámci budovania vodnej cesty sa uvažuje v Považskej Bystrici s vybudovaním verejného nákladného prístavu.

Najbližšie letisko s možnosťou verejnej leteckej dopravy je Žiline (Horný Hričov). Dostupnosť letiska v Hričove je cca 21 km. Výhľadovo uvažuje s možnosťou verejnej leteckej dopravy na letisku v Trenčíne. Dostupnosť letiska v Trenčíne cca 53 km. Tieto letiská sú v KURS 2001 uvažované ako regionálne letiská s možnosťou medzinárodnej dopravy. Dostupnosť medzinárodného letiska v Bratislave Ivanke je cca 160 km. Pri využití diaľnice je časová dostupnosť tohto letiska cca 1 hodina a 40 minút. V zámeroch rozvoja sa nepočíta s

[1] *Ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje.*

budovaním nových letísk, dostupnosť leteckej dopravy z riešeného priestoru sa teda nezmení.

Do hlavných zámerov rozvoja dopravy patrí v širších súvislostiach modernizácia železničnej trate č. 120 a vybudovanie diaľnice D1 medzi Bratislavou a Žilinou (prislúchajúci úsek v priestore mesta je Sverepec – Vrtižer[2]). Oba zámery sú v štádiu zahájenia stavebných prác. V súvislosti s budovaním diaľnice v priestore mesta sa navrhujú aj úpravy na cestnej sieti v meste, a to najmä preložky ciest I/61 a II/517.

J.2. Cestná doprava

Základom komunikačnej kostry mesta sú prieťahy ciest I/61 a II/517, doplnené v severnej časti riešeného územia cestou II/507. Cesta I/61 v smere od Trenčína na Žilinu prechádza mestom ulicami: Sládkovičovou, Ľ. Štúra a Žilinskou. Cesta II/517 sa odpája na severnej strane Váhu od cesty II/507, prechádza po moste cez Váh do centra mesta, kde pokračuje ulicami: Štefánikovou a Ul. Slovenských partizánov smerom na Rajec. Cesta II/507 smeruje od Púchova okrajom UO a MČ Orlové, Považské Podhradie, Šebešťanová a Podvažie smerom na Bytču. Cesty I. a II. triedy prechádzajúce mestom sú uvažované v zmysle normy STN 73 6110 vo funkčnej triede B1. K týmto cestám sa pripájajú cesty III. triedy, a to:

- III/517001 pripája MČ Milochov na cestu II/517 v priestore Štefánikovej ul. pred nájazdom na most cez Váh,
- III/061056 pripája UO Dolný a Horný Moštenec na cestu I/61 v priestore salaša Bystričan pri vstupe do Považskej Bystrice,
- III/517002 pripája UO Podmanín na cestu II/517 v priestore Zakvášova,
- III/517003 pripája UO Zemiansky Kvášov na cestu II/517 v priestore Zakvášova,
- III/517004 pripája UO Praznov na cestu II/517 na juhovýchodnom okraji zastavaného územia Považskej Bystrice,
- III/061057 a III/061059 zabezpečujú miestnu dopravu v priestore MČ Považská Teplá,
- III/507028 prechádza územím UO Považské Podhradie,
- III/507033 pripája územie MČ Šebešťanová na cestu II/507 a
- III/507066 pripája územie MČ Podvažie na cestu II/507.

J.2.1. Kategorizácia komunikačnej siete

Navrhnutá kategorizácia komunikačnej siete mesta sleduje stanovené zámery, podľa ktorých bola vytváraná komunikačná sieť. Zatriedenie jednotlivých komunikácií do funkčných tried a kategórií vyplýva z novej normy STN 73 6110. Pôvodné zaradenie komunikácií do funkčných tried a kategórií podľa prieskumov a rozborov z r. 2002 bolo upravené v zmysle tejto novej normy a je vyznačené v grafickej časti ÚPN (výkres č.3 – Verejné dopravné vybavenie).

Zmena zaradenia jednotlivých úsekov komunikačnej siete mesta vychádzajúca z novej normy STN 73 6110 je navrhovaná tak, že:

- prieťah cesty I/61 je uvažovaný vo funkčnej triede B1 s minimálnou kategóriou MZ 14,0/60 resp. ako štvorpruhová cesta s kategóriou MZ 21,5/60, v nezastavanom území ako cesta C 11,5/70,
- prieťahy ciest II. triedy – II/507 a II/517 – sú uvažované vo funkčnej triede B2 s minimálnou kategóriou MZ 8,5/50, resp. s kategóriou MZ 12/50 (s núdzovým pruhom),
- prieťahy ciest III. triedy sú uvažované vo funkčnej triede B3 s minimálnou kategóriou MZ 8,0/50 v súvislosti s intenzitou dopravy na týchto komunikáciách.

Miestne komunikácie, tvoriace spolu s prieťahmi ciest základ komunikačnej kostry mesta sú navrhované vo funkčných triedach zberných komunikácií B2 a B3 podľa ich významu a zaťaženia s rovnakým zaradením kategórií ako pri prieťahoch ciest.

[2] *Ktorého schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje*

V súvislosti s preložkou prieťahu cesty I/61 do novej polohy je navrhovaná úprava funkčného zaradenia ul. Ľ. Štúra a časť Žilinskej ulice (po križovatku s Moyzesovou ulicou) na funkčnú triedu C1 ako „mestskú triedu spoločenského významu v existujúcej zástavbe“. Ulica Slovenských partizánov (ako pôvodný prieťah cesty II/517) je navrhovaná vo funkčnej triede B2. Novo navrhované prepojenie areálu bývalých Považských strojární na cestu II/517 a diaľničnú križovatku „Centrum“ s nadjazdom nad novou trasou železničnej trate je uvažované vo funkčnej triede B3 ako budúca preložka cesty III/517001.

Funkčné triedy a typové kategórie miestnych komunikácií sú vyznačené v grafickej časti ÚPN (výkres č.3 – Verejné dopravné vybavenie) a v priloženej schéme „Funkčné triedy miestnych komunikácií“.

J.2.2. Zaťaženie komunikačnej siete

Hodnotenie zaťaženia komunikačnej siete vychádza z celoštátneho sčítania dopravy (r. 2000) a z prieskumov Generelu dopravy pre mesto Považská Bystrica (r. 2002). Tieto hodnoty sú pre 24-hodinové relácie nasledovné:

Tab. J.2.2-1 Zaťaženie komunikačnej siete

Čís.úseku	Čís.cesty	Zaťaženie (SSC 2005)	Zaťaženie (prieskum 2002)	Zaťaženie (návrh)	10 %	50 % na dopravný prúd	Y dB(A)
92372	II/517	16.014	12.013	23.137	2.314	1.157	69.04
93792	III/5171	7.486	2.993	1.053	105	53	57,99
93791	III/5171	6.081	2.993	4.004	400	200	61:42
92371	II/517	16.367	15.060	10.181	1.018	509	65.47
90041	I/61	23.188	14.629	2.842	284	142	59.61
92381	II/517	14.789	8.776	10.066	1.007	504	65.60
90042	I/61	19.058	15.769	371	37	19	55.61
92230	II/507	8.973	6.577	5.239	524	262	62.54
92240	II/507	6.040	8.472	5.366	537	269	62.71
92380	II/517	3.354	3.312	2.634	263	132	59.55
90040	I/61	19.572	10.342	2.940	294	146	60.03
90050	I/61	19.093	15.182	15.784	1.578	789	67.33

Súčasný rozvoj dopravy dáva predpoklad ďalšieho výrazného nárastu intenzít v cestnej doprave. Tento nárast sa pohybuje v hodnotách 1,1 až 1,5. Tým dochádza k preťaženiu komunikačnej siete, ale najmä križovatiek na tejto sieti.

V súvislosti s vybudovaním diaľnice D1 v priestore mesta[3], ako aj preložky trasy cesty I/61 a II/517 (vrátane nového úseku pod OS Rozkvet), dochádza k zmene zaťaženia na pôvodnom ako aj navrhovanom prieťahu cesty I/61 a rovnako cesty II/517, ktoré bude opätovne v prvom roku prevádzky diaľnice D1 dopravno-inžiniersky preverené. Výsledkom tohto preverenia bude návrh opatrení, ktoré bude potrebné následne realizovať na dotknutých komunikáciách.

V porovnaní hodnôt zaťaženia dopravných komunikácií v meste zo sčítania dopravy SSC, z dopravného prieskumu a z modelového výpočtu vidieť pokles zaťaženia pri predpoklade vybudovania diaľnice s križovatkou Centrum a preložky cesty I/61 (na Okružnú ulicu) Zároveň vidieť výrazné odľahčenie ulice Ľ. Štúra a ulice A. Sládkoviča, keď sa predpokladá prenesenie priebežnej dopravy z týchto ulíc na novo navrhované trasy. Zároveň je tu zrejmé výrazné zaťaženie Štúrovej ulice. V tomto zmysle je potrebné prehodnotiť šírkové usporiadanie Štefánikovej ulice a pripojenie križovatky Centrum na cestu II/517.

Hodnoty ekvivalentnej hladiny hluku (Y – dB(A)) vychádzajú jednak zo zníženia záťaže v modelovom výpočte pri budovaní preložiek ciest I/61 a II/517 a jednak z predpokladu

[3] *Ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje.*

metodiky pre výpočet ekvivalentnej hladiny hluku, keď modernizácia vozového parku po roku 2005 vedie k zníženiu hlučnosti vozidiel. Modelové zaťaženie Okružnej ulice ako preložky I/61 je13.652 sk.v./24h, čo ukazuje na hladinu hlučnosti 66.75dB(a). Modelové zaťaženie južnej preložky cesty II/517 je 5.759 sk.v./24h, čo ukazuje na hladinu hlučnosti 63.00 dB(a).

Vypočítané hodnoty ukazujú, že hladiny hlučnosti je možné eliminovať stavebnými úpravami objektov. Grafické vyjadrenie zmien intenzity na vybraných úsekoch komunikačnej siete je zobrazené v priloženej schéme „Intenzity zaťaženia na komunikačnej sieti mesta“.

J.2.3. Návrh komunikačnej siete

Úpravy na komunikačnej sieti ako aj návrh nových úsekov vychádzajú z realizácie diaľnice D1, ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica plne rešpektuje. Trasa diaľnice na území mesta prechádza od križovatky „Sverepec“ na juhu riešeného územia smerom na estakádu nad križovatku ulíc M. R. Štefánika a Kukučínovej. Ďalej trasa pokračuje po východnej strane Vážskeho kanála smerom ku križovatke Vrtižer. Mestská sieť komunikácií je napojená na diaľnicu v troch bodoch s ďalším pripojením križovatkou Centrum na prieťah cesty II/517. V ÚPN je riešená úprava prieťahu cesty I/61, a to peážou zo Sládkovičovej ul. cez Štefánikovu ul. do križovatky ulíc M. R. Štefánika a Kukučínovej, kde je navrhovaná okružná križovatka. Trasa preložky cesty I/61 ďalej pokračuje pod objektom estakády diaľnice na Okružnú ulicu, z ktorej pokračuje v novej trase pozdĺž železničnej trate a pri areáli TSM sa pripája na pôvodnú trasu I/61. Vedenie trasy II/517 je navrhované od okružnej križovatky v súbehu s cestou I/61na Sládkovičovu ulicu. V priestore križovatky ciest I/61 a III/06156 je cesta II/517 navrhovaná v novej trase pod OS Rozkvet s pripojením na pôvodnú cestu II/517 (ul. Slovenských partizánov) pomocou malej okružnej križovatky. Na ul. Slovenských partizánov je pri ČSPL ESSO a pripojení Lánskej ulice navrhovaná ďalšia malá okružná križovatka v rámci úprav komunikačnej siete v súvislosti s budovaním diaľnice D1.

V súvislosti s budovaním diaľnice je navrhovaná úprava cesty I/61 od diaľničnej križovatky Sverepec po križovatku s cestou III/06156 do UO Dolný a Horný Moštenec.

Preložka cesty I/61 z centrálnej časti mesta umožňuje transformáciu ul. Ľ. Štúra na mestskú triedu C1, čo je v súlade s jej polohou, súčasným i navrhovaným usporiadaním okolitej zástavby.

Obr. J.2.3-1 Možný výzor mestskej triedy (bulváru) podľa štúdie z r. 1994

Pre organizáciu dopravy na miestnych komunikáciách sú navrhované dva mestské okruhy. Tieto okruhy sú vzhľadom na okolitú zástavbu vedené po súčasných komunikáciách a po navrhovaných preložkách ciest I/61 a II/517.

Vnútorný okruh je vedený ulicami Okružnou, navrhovaným úsekom I/61 pod estakádou D1, M. R. Štefánika, Slovenských partizánov, úsekom Lánskej s prepojením na Kuzmányho ulicu a Jánskou ulicou.

Stredný okruh je v severnej časti vedený v rovnakej trase ako vnútorný okruh t. j. ulicami Okružnou, navrhovaným úsekom I/61 pod estakádou D1, M. R. Štefánika, Sládkovičovou, navrhovanou preložkou cesty II/517 pod OS Rozkvet, prepojením na Lánsku ulicu pri športovej hale, Kuzmányho ulicou a Jánskou ulicou.

Účelom vytvorenia oboch okruhov je zachytenie dopravy a jej rozdelenie k jednotlivým cieľom tak, aby sa minimalizovala tranzitná doprava v centre mesta. Zabezpečenie funkcie mestských okruhov bude potrebné realizovať pomocou organizácie dopravy (preferencie dopravného pohybu na mestskom okruhu).

Grafické znázornenie trás oboch okruhov je v priloženej schéme „Návrh mestských okruhov“.

Dôležité úpravy komunikačnej siete mesta.

ÚPN uvažuje v mestskej časti Západ s celkovou revitalizáciou areálu bývalých Považských strojární. V súvislosti s tým navrhuje nové dopravné napojenie areálu bývalých Považských strojární na nadradenú cestnú sieť podľa riešenia v rámci projektu modernizácie železničnej trate č. 120 (Reming Consult, a.s.), a to mimoúrovňovým križovaním zbernej komunikácie B2 do MČ Milochov so železničnou traťou a realizáciou odbočky v triede B3 popri Váhu s jej pripojením na cestu II/517 v mieste pripojenia privádzača diaľničnej križovatky „Považská Bystrica - Centrum“.

Výhľadovo počíta aj s vytvorením novej zbernej komunikácie B3 na západnej strane areálu bývalých PS, s jej prevedením severnou časťou areálu, s mimoúrovňovým križovaním železničnej trate č.120 aj cesty do Milochova a s napojením na navrhovanú nábrežnú komunikáciu B3 (v rámci výhľadu počíta aj s mimoúrovňovým križovaním tejto zbernej komunikácie so železničnou vlečkou do prístavu).

V priestore MČ Milochov v nadväznosti na novú trasu modernizovanej železničnej trate uvažuje ÚPN v oboch variantoch s premiestnením súčasnej cesty III/517001 do polohy terajšej železničnej trate a s jej predĺžením až do priestoru chatovej osady Cerov (a teda s prepojením až do Nosíc a Púchova).

V rozvojovom území medzi vlastným mestom a MČ Považská Teplá (lokalita Lúčky) navrhuje ÚPN nové komunikácie vo funkčnej triede C2 a C3. Rovnako sú navrhované komunikácie pre novo uvažovanú výstavbu v priestore UO Praznov a Podmanín (MČ Východ).

ÚPN navrhuje malú okružnú križovatku v mieste pripojenia cesty III/517002 do UO Podmanín a cesty III/517003 do UO Zemiansky Kvašov na cestu II/517.

Navrhovaná je nová komunikácia funkčnej triedy C2 súbežná s cestou II/517, ktorá spája priestor OS SNP s lokalitou Šurabová a následne s cestou III/517004 do UO Praznov.

ÚPN navrhuje nové napojenie UO Orlové z cesty II/507 v časti Potoky-Viešky komunikáciou funkčnej triedy C3 v priestore športovo-rekreačného areálu Orlové s prepojením na sieť komunikácií v UO

ÚPN navrhuje prepojiť z cesty I/61 navrhované rekreačno-športové areály Vŕbie a Rybníky komunikáciami funkčnej triedy C2 nadjazdmi nad železničnou traťou (v súlade s riešením modernizácie železničnej trate č. 120) a výhľadovo aj ich prepojenie 2 mostami cez staré koryto Váhu do priestoru Sihote. V priestore Považskej Teplej slúži toto prepojenie zároveň ako prístup z cesty I/61 do navrhovaného priemyselného parku Považská Teplá a zabezpečuje aj dopravné napojenie železničnej zastávky.

ÚPN tiež navrhuje nové dopravné napojenie UO Jelšové (MČ Západ) na nadradenú cestnú sieť predĺžením ul. E.M.Šoltésovej miestnou komunikáciou funkčnej triedy C2 pozdĺž novonavrhovanej IBV do priestoru Kunovca s napojením na cestu I/61 južne od diaľničnej križovatky Sverepec.

S ďalším dopravným napojením tohto UO v návrhovom období uvažuje ÚPN vybudovaním spojnice Sládkovičovej ul. a ul. E.M. Šoltésovej a výhľadovo aj s ďalším prepojením z cesty I/61 (z križovatky ciest I/61 a preložky II/517) v smere k mestskému cintorínu.

S novými miestnymi komunikáciami v priestore dostavby OS Rozkvet počíta ÚPN vo funkčných triedach C2, C3, resp. D1.

ÚPN navrhuje aj prepojenie ul. Slovenských partizánov (z okružnej križovatky na styku s preložkou cesty II/517) medzi areálom NsP a OD TESCO na Lánsku ul., a to komunikáciou funkčnej triedy B2.

ÚPN naznačuje aj možnosť výhľadového napojenia priestoru Sihote vo funkčnej triede B2 diaľničnej križovatky Centrum.

Grafické vyjadrenie navrhovaných nových komunikácií je v priloženej schéme „Návrh nových komunikácií“.

J.2.4. Vybavenosť komunikačnej siete

Autoservisy a autoopravovne

ÚPN ich umiestňuje najmä v rámci plôch výroby, výrobných a nevýrobných služieb, pričom môžu byť ako drobné prevádzky umiestňované aj v obytnej zástavbe (najmä IBV) v súlade s navrhovanými regulatívmi a za predpokladu neobťažovania susedných objektov hlukom a exhalátmi (vybavenie príslušnými technickými zariadeniami), pretože tento typ prevádzky si nevyžaduje veľké nároky na plochy, prípadne objekty.

Čerpacie stanice pohonných látok

ČSPL nie je možné v tomto stupni ÚPD presne v území lokalizovať, pretože každé umiestnenie ČSPL je skôr predmetom územného konania pri konkrétnej ponuke investora a vyžaduje komplexné posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa osobitných predpisov.

Dnešné rozmiestnenie ČSPL je dané predovšetkým vzťahom k prieťahom ciest I/61 a II/507 cez mesto. Nie sú zohľadnené potreby jednotlivých častí mesta, ktorým by vyhovovalo väčšie množstvo čerpacích staníc, ale menšieho typu (vypočítaná potreba vo viacerých MČ predstavuje 1 stojan).

Tab. J.2.4-1 Výhľadová potreba čerpacích stojanov

MČ	Výhľadový počet obyvateľov	Výhľadový počet vozidiel pre 1:2,5	Orientačný priebeh v km.r^{-1}	Spotreba PHL v litroch	Potreba čerpacích stojanov max.	Potreba čerpacích stojanov min.	Stav - počet	Rozdiel
Stred	769	307,6	4,306.400	322.980	1	1		-1
Sever	4.270	1.708,0	23,912.000	1,793.400	4	3	6	2
Lány	6.130	2.452,0	34,328.000	2,574.600	6	4		-6
SNP	6.466	2.586,4	36,209.600	2,715.720	6	4		-6
Rozkvet	10.490	4.196,0	58,744.000	4,405.800	10	7	6	-4
Hliny	5.090	2.036,0	28,504.000	2,137.800	5	3		-5
Za Váhom	2.200	880,0	12,320.000	924.000	2	2	20	18
Západ	5.957	2.382,8	33,359.200	2,501.940	6	4		-6
Juh	1.797	718,8	10,063.200	754.740	2	1		-2
Východ	1.854	741,6	10,382.400	778.680	2	1		-2
Považská Teplá	2.225	890,0	12,460.000	934.500	2	1	6	4
Milochov	1.295	518,0	7,252.000	543.900	2	1		-2

MČ	Výhľadový počet obyvateľov	Výhľadový počet vozidiel pre 1:2,5	Orientačný priebeh v km.r^{-1}	Spotreba PHL v litroch	Potreba čerpacích stojanov max.	Potreba čerpacích stojanov min.	Stav - počet	Rozdiel
Šebešťanová, Podvažie	1.457	582,8	8,159.200	611.940	2	1		-2
Spolu	50.000	20.000,0	280,000.000	21,000.000	50	33	38	-12

Poznámka:

- *priemerný priebeh 1 OA je výhľadovo uvažovaný orientačne 14.000km za rok ,*
- *priemerná spotreba PH je výhľadovo uvažovaná pre OA 7,5 l/100km,*
- *umiestnenie ČSPL je možné nahradzovať v susediacich mestských častiach*

Prechod prevádzky ČSPL do súkromného vlastníctva vedie k umiestňovaniu týchto staníc podľa aktivít investorov. Určenie miest vhodných pre výstavbu ČSPL, resp. zvýhodnenie priestorov, kde je nedostatok čerpacích staníc pohonných látok, by malo byť predmetom následnej detailnejšej ÚPD, resp. opatrení zo strany mesta.

J.3. Statická doprava

Statická doprava je v meste Považská Bystrica charakterizovaná relatívne dobrým zabezpečením nárokov na odstavné a parkovacie plochy v centrálnej časti mesta. Tieto sú zabezpečované rozsiahlymi plochami sústredeného parkovania, čo je však na druhej strane znakom nie veľmi efektívneho využitia plôch v centre mesta. Na rozdiel od centra mesta je citeľný nedostatok parkovacích miest v mestských častiach s intenzívnou zástavbou bytovými domami (najmä MČ Lány, SNP, Hliny a Rozkvet), kde členitosť územia a intenzita zástavby zhoršujú možnosti vytvorenia plôch sústredeného parkovania.

Súčasný nedostatok parkovacích plôch v mestách je vyvolaný tým, že statická doprava bola v minulosti pri zabezpečovaní investičnej výstavby riešená značne nesystémovo a na jej realizáciu neboli vydávané zodpovedajúce prostriedky. Deficit parkovacích miest, najmä v oblastiach s intenzívnou zástavbou, je navyše zhoršovaný vysokým nárastom stupňa motorizácie. Pre potreby odstavovania motorových vozidiel sú okrem vybudovaných úrovňových, povrchových parkovísk využívané predovšetkým plochy miestnych komunikácií. V meste sa ďalej nachádza viacero lokalít s niekoľkými až niekoľkými desiatkami individuálnych radových garáží, pri ktorých sa k nízkej intenzite využitia príslušnej plochy pripája aj ich nízka estetická úroveň a často aj hygienická závadnosť.

Návrh dopravného riešenia v rámci ÚPN je preto zameraný na riešenie potrieb statickej dopravy na území celého mesta kvalitatívne intenzívnejším spôsobom s vytváraním podmienok pre umiestňovanie hromadných garáží vo vhodných lokalitách.

Návrh statickej dopravy vychádza z nasledovných predpokladov:

- zabezpečenie odstavovania motorových osobných vozidiel je vypočítané a navrhované pre výhľadový stupeň automobilizácie 1 : 2,5,
- očakávaná deľba dopravnej práce medzi IAD a MHD v pomere 25 % : 75 %,
- odstavovanie motorových vozidiel v hromadných garážach a na voľných plochách v pomere cca 1:1 až 1:2 podľa druhu zástavby,
- v zástavbe s rodinnými domami zabezpečenie odstavovania vozidiel v rámci jednotlivých pozemkov,
- postupné nahrádzanie garážových „kolónií“ novými kapacitnými hromadnými garážami (HG),
- vybavenie všetkých novo realizovaných objektov potrebným počtom odstavných miest pre motorové vozidlá v rámci príslušných objektov, resp. pozemkov.

Výhľadové nároky statickej dopravy sú určované podľa novej normy STN 73 6110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ z roku 2004, ktorá zohľadňuje súčasný nárast motorizmu ako aj intenzívnejšie využívanie motorových vozidiel v cestnej doprave.

Bilancia a návrh riešenia statickej dopravy sú spracované v priloženej tabuľke Tab. J.3-1 - „Bilancia statickej dopravy“.

Nároky na hromadné garáže sú premietnuté do grafickej časti ÚPN, a to tak, že sú v niektorých prípadoch priamo umiestnené v konkrétnych lokalitách, v iných prípadoch je ich umiestnenie len orientačne naznačené potrebou miest v HG v jednotlivých mestských blokoch.

Rozmiestnenie odstavných a parkovacích plôch je spracované v grafickej časti ÚPN (výkres č.3 – Verejné dopravné vybavenie) a schéme „Statická doprava“. Riešenie statickej dopravy je možné doplniť o pozdĺžne parkovanie na komunikáciách funkčnej triedy C2, C3 resp. D1 (obytná zóna) podľa ich šírkového usporiadania. V rámci organizácie dopravy je potrebná regulácia využitia uličného priestoru tak, aby nedochádzalo ku kolíziám odstavených vozidiel s dopravnou premávkou.

J.4. Cestná hromadná doprava

J.4.1. Prímestská hromadná doprava (PHD)

Cestná hromadná doprava je zabezpečovaná SAD Trenčín, a.s. - prevádzkarňou Považská Bystrica a zahrňuje jednak prímestskú a diaľkovú autobusovú dopravu, jednak mestskú autobusovú dopravu – MHD. Závod sa nachádza pri ceste II/507 v UO Považské Podhradie rozlohou cca 4,2 ha. Pri poklese využitia intenzity autobusovej dopravy je možné doplniť využitie tejto plochy pre obdobné funkcie rovnakého zamerania (iný dopravca, servis a opravovňa prípadne pre účely logistiky).

Pre účely prímestskej a diaľkovej dopravy je v meste Považská Bystrica vybudovaná autobusová stanica a nasledovné zastávky:

- autobusová stanica (v blízkosti vstupu do areálu bývalých Považských strojární),
- zastávka Železničná stanica,
- zastávka Kukučínova ulica,
- zastávka Váh,
- zastávka Dom služieb, MHD,
- zastávka parkovisko ABŠO,
- zastávka SPŠS,
- zastávka Pošta,
- zastávka VÚB,
- zastávka TSM.

Ostatné zastávky sa nachádzajú v územne oddelených mestských častiach, ktoré sú súčasťou riešeného územia. Trasovanie liniek a zastávky prímestskej a diaľkovej autobusovej dopravy sú uvedené v schéme „Diaľková a prímestská doprava SAD“. Rozloženie zastávok v územne oddelených mestských častiach dopĺňa aj funkciu liniek MHD do týchto lokalít.

Z uvedených zastávok má najväčší význam autobusová stanica s rozlohe cca 1,8 ha a zastávka pri železničnej stanici s väčším počtom stojísk. Prímestská a diaľková autobusová doprava je v súčasnosti zabezpečovaná cca 62 linkami (26 liniek prímestskej hromadnej dopravy a 36 liniek diaľkovej autobusovej dopravy). Vzhľadom na charakter tejto dopravy je to premenlivá hodnota, ktorá sa prispôsobuje dopravným nárokom. Počet spojov na jednotlivých linkách diaľkovej autobusovej dopravy je relatívne malý. V súvislosti s poklesom využívania cestnej automobilovej dopravy ako aj zmenami vo využití areálu bývalých Považských strojární dochádza k zníženiu využitia autobusovej stanice. ÚPN preto navrhuje zmenšenie plochy tejto stanice zhruba na polovicu (0,93 ha). V prípade realizácie navrhovanej úpravy bude potrebné upraviť usporiadanie autobusovej stanice podľa aktuálneho počtu liniek a spojov.

V rámci riešenia prímestskej hromadnej dopravy je potrebné uvažovať s vytvorením integrovaného systému prímestskej dopravy, ktorý by združoval cestnú a železničnú hromadnú dopravu.

Nosné prvky integrovaného systému prímestskej dopravy by tvorila železničná trať č. 120 v úseku Trenčín - Žilina. Na tento úsek by bola napojená sieť cestnej hromadnej dopravy v miestach železničných staníc (Trenčín, Dubnica, Ilava, Púchov, Považská Bystrica, Bytča a Žilina). Usporiadanie prímestskej aj mestskej autobusovej dopravy v Považskej Bystrici umožňuje realizáciu takéhoto systému bez veľkých investičných nákladov, vytvorenie integrovaného systému prímestskej dopravy v riešenom priestore však spočíva najmä v organizačnom zabezpečení. Prepojenie železničnej a autobusovej dopravy je významné najmä pre obce, ktoré nemajú priamy prístup k železnici. Autobusové linky pozdĺž železničnej trate by mali len doplňujúci charakter. Vytvorenie integrovaného systému prímestskej dopravy je otázkou koordinovania vlakových spojení s nadväznými autobusovými linkami.

J.4.2. Mestská hromadná doprava (MHD)

Mestskú hromadnú dopravu na území Považskej Bystrice zabezpečuje od r. 2006 Mestská dopravná spoločnosť, a.s., Považská Bystrica. Mestská hromadná doprava je charakterizovaná vyšším počtom liniek, čo je vyvolané územne odčlenenými MČ dopravne obsluhovanými práve touto dopravou. Zoznam liniek je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Tab. J.4.2-2 Zoznam liniek MHD v meste Považská Bystrica (stav k 1.1.2008)

Číslo linky	Trasa
2	Podvažie – Orlové – aut.stanica – žel.stanica – nemocnica - TESCO
20	Podvažie – Pov.Podhradie – aut.stanica – žel.stanica
3	Žel.stanica – aut.stanica – nemocnica – Zakvášov
4	Žel.stanica – aut.stanica – nemocnica – TESCO – Zem. Kvášov
40	Žel.stanica – aut.stanica – nemocnica – TESCO – Zakvášov – Hliny, rázc.
5	Žel.stanica – aut.stanica – Pov. Teplá
6	Orlové – žel.stanica – aut.stanica – nemocnica
7	Aut. stanica – žel.stanica – Jelšové (Šoltésovej ul.)
8	Nemocnica – žel.stanica – Dolný Milochov
9	Aut. stanica – žel.stanica – Horný Moštenec
99	Hypernova – sídl. Rozkvet (Helenská ul.) – Hypernova
10	Žel.stanica – aut. stanica – sídl.Rozkvet (ul.Novomeského)
100	Žel.stanica – aut. stanica – TESCO – sídl.Rozkvet
11	Žel.stanica – aut. stanica – sídl.Rozkvet (ul. ČSA)
110	Žel.stanica – aut. stanica – Zakvášov – TESCO – sídl.Rozkvet (ul. ČSA)
12	TESCO – sídl.Rozkvet (ul. ČSA)
120	TESCO – žel.stanica
31	Žel.stanica – aut. stanica – Podmanín
310	Žel.stanica – aut. stanica – nemocnica – Podmanín
32	Žel.stanica – aut. stanica – Praznov
320	Žel.stanica – aut. stanica – nemocnica – Praznov

Potreba hustoty spojov je výrazná pri prepojení OS SNP a Rozkvet na autobusovú a železničnú stanicu. Počet spojov na linkách je flexibilný v závislosti na počte cestujúcich v priebehu dňa.

Väčšina liniek je viazaná na autobusovú aj železničnú stanicu (linky 2, 20, 3, 4, 40, 5, 6, 7, 9, 10, 100, 11, 110, 31, 310, 32,320), alebo len na železničnú stanicu (linky č. 8, 120), ostatné linky (č. 12, 99) doplňujú prepojenie na hlavné nákupné centrá (TESCO, Hypernova).

Súčasné trasovanie liniek a zastávky mestskej hromadnej dopravy sú uvedené v schéme „Mestská hromadná doprava“. Návrh nových liniek MHD v nadväznosti na návrh rozvoja funkčných plôch v ÚPN rieši Generel dopravy mesta Považská Bystrica.

Vzhľadom na veľkosť a charakter územia nepredpokladá ÚPN budovanie iných druhov mestskej hromadnej dopravy (električka, trolejbus), nakoľko súčasný typ MHD s výkonnosťou 4.000 - 6.000 cestujúcich/šp.h. je pre uvažovanú sieť MHD kapacitne postačujúci.

Pre dopravnú obsluhu mesta sa sleduje tzv. „dopravný trojuholník“. Sú to vzdialenosti medzi centrom mesta, autobusovou a železničnou stanicou. Tieto údaje určujú možnosť pešieho prepojenia od zdrojov hromadnej dopravy k cieľom sústredeným do mestského centra.

Vzdialenosti pre Považskú Bystricu sú:

- mestské centrum – autobusová stanica 1.880 m,
- mestské centrum – železničná stanica 1.710 m,
- autobusová stanica – železničná stanica 630 m.

Uvedené vzdialenosti sú pomerne veľké a hlavne vzťahy k mestskému centru si vyžadujú zabezpečenie hromadnou dopravou.

Veľká je aj vzdialenosť medzi autobusovou a železničnou stanicou, čo je podmienené pôvodnou preferenciou lokalizácie autobusovej stanice blízko vstupu do areálu bývalých Považských strojární. ÚPN s novou lokalitou autobusovej stanice, vzhľadom na vysoké investičnej náklady s tým spojené, v návrhovom období ÚPN neuvažuje. V zmysle úvah MDS, a.s. však počíta so zásadnou rekonštrukciou súčasnej autobusovej stanice.

Pre zabezpečenie MHD v návrhovom období ÚPN by mal platiť zásada jej postupnej ekologizácie (výmena zastaraných typov autobusov, prechod na plynový pohon).

J.5. Železničná doprava

Železničná doprava, zvlášť čo sa týka nákladnej dopravy, je charakteristická poklesom prepravovaných objemov. Je to vidieť na nasledovných údajoch o zaťažení železničnej trate č. 120 v úseku Púchov – Žilina v tabuľke prevzatej z dopravnej časti prieskumov a rozborov, 2002):

Tab. J.5-1 Zaťaženie železničnej trate č.120

Traťový úsek	Smer	Osobná doprava	Nákladná doprava	Spolu	Stupeň obsadenia
Púchov – Žilina GVD 1994/95	P	38	42	80	0,41
	N	39	37	76	0,40
Púchov – Žilina GVD 2000/01	P	33	32	65	0,38
	N	37	30	67	0,39

Dvojkoľajná, elektrifikovaná železničná trať č. 120 je súčasťou medzinárodného multimodálneho koridoru Va. Pre túto trať sa uvažuje v úseku Púchov – Žilina s úpravou traťovej rýchlosti na 140 $km.h^{-1}$, resp. 160 $km.h^{-1}$, čo si bude vyžadovať úpravu smerových pomerov medzistaničných úsekov aj v staniciach.

Súčasný stav:

- medzistaničný úsek Púchov – Považská Bystrica:
  - smerové pomery – traťová rýchlosť 100 km/h,
  - železničný zvršok – tvar R65 na betónových podvaloch, osová vzdialenosť koľají 4,10 - 4,15 m, zastávka Milochov 4,5 m s krátkym nástupišťom,
- medzistaničný úsek Považská Bystrica – Považská Teplá:
  - smerové pomery – smerové oblúky vyhovujú rýchlosti 85 - 90 km/h,
  - železničný zvršok – tvar R65, na betónových podvaloch, osová vzdialenosť koľají 4,0 - 5,74 m.

Napriek pomerne nízkemu využitiu železničnej trate je železničná doprava zdrojom vysokých hladín hlučnosti – až 75,27 dB(A) u zdroja, čo si bude vyžadovať vybudovanie ochranných proti hlukových stien.

Vedenie trate, ochranné pásma a návrh vedenia novej trasy na návrhovú rýchlosť 140-160 km.h^{-1} je uvedené v nasledovnej schéme „Železničná doprava“. Z uvedenej schémy vidieť, že zmeny vo vedení trate č. 120 v priestore Považskej Bystrice nie sú rozsiahle. Väčšie zmeny sú v priestore UO Horný Milochov a tiež v priestore MČ Považská Teplá.

Technické opatrenia v súvislosti s modernizáciou železničnej trate budú mať za následok zníženie hladiny hlučnosti, na druhej strane však zvýšenie prevádzkovej rýchlosti a nárast dopravnej intenzity podľa miery využívania multimodálneho dopravného koridoru povedú k nárastu hladiny hlučnosti. Uvedené faktory vedú k potrebe realizácie protihlukovej steny, resp. oplotenia pre zvýšenie bezpečnosti prevádzky na železničnej trati.

V rámci modernizácie železničnej trate dôjde k úprave železničnej stanice Považská Bystrica, kde sa uvažuje s návrhovou traťovou rýchlosťou 140 km.h^{-1}, s vybudovaním nástupíšť a podchodu pre cestujúcich, ako aj ďalších objektov technického charakteru. Minimálna potrebná dĺžka nástupišťa je 400 metrov.

V návrhu modernizácie železničnej trate sa uvažuje aj so zrušením železničnej stanice Považská Teplá a jej pretransformovaním na železničnú zastávku (z prevádzkových dôvodov podľa miery využitia tejto stanice). Zastávka je situovaná v mieste súčasnej stanice.

Podľa projektu modernizácie železničnej trate bude preložená aj železničná zastávka v Milochove do severnejšej polohy podľa zmeny trasy železničnej trate (preložka na železničný most cez VN Nosice).

ÚPN uvažuje na základe vypracovanej štúdie (pozri kapitolu J.7. Vodná doprava) s umiestnením prístavu na strane železničnej stanice južne od súčasného premostenia Váhu, preto uvažuje aj s možnosťou zavlečkovania prístavu zo severného okraja železničnej stanice Považská Bystrica. Dĺžka navrhovaného vlečkového pripojenia na železničnú stanicu je cca 400 metrov, predpokladaná dĺžka vlečky v prístave je cca 370 metrov. Upresnenie zavlečkovania prístavu je možné v následnej projektovej dokumentácii podľa návrhu usporiadania železničnej stanice aj prístavu. Pri projektovej dokumentácii úpravy železničnej stanice Považská Bystrica je však na tento aspekt potrebné prihliadať.

Križovanie modernizovanej železničnej trate s miestnymi komunikáciami navrhuje ÚPN z hľadiska jej významu mimoúrovňovo. Rovnako uvažuje aj s mimoúrovňovým križovaním vlečky do prístavu s novo navrhovaným cestným prepojením priestoru bývalých Považských strojární na cestu II/517. Úpravy navrhované v ÚPN je potrebné posúdiť, resp. zohľadniť v PD pre modernizáciu železničnej trate.

ÚPN uvažuje v zmysle ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja 2004 aj s územnou rezervou pre výhľadovú trasu vysokorýchlostnej železničnej trate (VRT) v severojužnom smere (prepojenie priestoru Katovíc cez Žilinu na Bratislavu a Viedeň s návrhovou rýchlosťou min. 220 km.h^{-1}). Trasa, mierne upravená (bez podstatného vplyvu na pôvodný návrh trasy) vzhľadom na podrobnejšiu mierku ÚPD, prechádza na území Považskej Bystrice cez mestské časti Milochov, Za Váhom, Šebešťanová, Podvažie a Považská Teplá s pokračovaním od križovatky Vrtižer súbežne s trasou diaľnice. VRT nemá prepojenie na riešené územie (v Považskej Bystrici sa vzhľadom na charakter VRT nepočíta so stanicou) a v riešenom území tak vytvára len negatívny obmedzujúci prvok (hlučnosť, ďalší most cez Váh, oddeľujúce účinky v severnej časti územia mesta). Dostáva sa do kolízie s výhľadovým návrhom priemyselného parku v priestore UO Považské Podhradie a MČ Šebešťanová, kde v prípade tejto trasy VRT bude potrebné jej vedenie na estakáde (ako súčasť mostu cez Váh).[4]

[4] *V prípade prehodnotenia návrhu trás VRT na území Slovenska bude v zmenách a doplnkoch ÚPN (v nadväznosti na zmeny a doplnky ÚPN VÚC) potrebné upraviť výhľadovú trasu VRT s potrebnou územnou rezervou, resp. prehodnotiť jej situovanie na území mesta Považská Bystrica.*

J.6. Pešia a cyklistická doprava

J.6.1. Pešia doprava

Koncepcia riešenia pešej dopravy vychádza z princípu prepojenia mestského centra s ostatnými mestskými časťami.

Pešia doprava je založená na dotvorení pešej zóny v centrálnej mestskej zóne. Z tohto priestoru vychádzajú hlavné smery peších trás jednak na autobusovú a železničnú stanicu, jednak pozdĺž Domanižanky k OS Lány a SNP. Dôležitou pešou trasou z pešej zóny je smer na OS Rozkvet, jeho nevýhodou je však potreba prekonávania značného výškového rozdielu.

Vybudovanie okružnej križovatky na preložke cesty I/61 a ulíc Kukučínova a M. R. Štefánika vytvára zároveň ďalší uzol pešej dopravy, kde sa rozvetvujú trasy v smeroch do ulíc M. R. Štefánika, Kukučínovej, Hviezdoslavovej, na cestný most cez Váh, pozdĺž Mošteníka do UO Jelšové a na OS Rozkvet. V miestach križovania komunikácií s intenzívnou dopravou navrhuje ÚPN vybudovanie podchodov pre peších, a to :

- pod preložkou cesty I/61 a železničnou traťou (z OS Stred do lokality Vŕbie - v rámci modernizácie železničnej trate),
- na ulici Slovenských partizánov (2 podchody z CMZ a 1 podchod v predĺžení ul. 1.mája),
- na Jánskej ulici (z CMZ k starému cintorínu a Kalvárii),
- z Považskej Teplej na navrhovanú železničnú zastávku (v rámci modernizácie železničnej trate).

Kvôli výškovému usporiadaniu územia je križovanie pešej trasy z OS Rozkvet v smere na ulicu kpt. Nálepku navrhované ako nadchod.

Úpravami trás – preložiek ciest I/61 a II/517 – bude dochádzať k zmene dopravného zaťaženia na ulici M. R. Štefánika a na ul. Ľ. Štúra. To zároveň upravuje aj počet chodcov pozdĺž týchto komunikácií, preto ÚPN na týchto komunikáciách odporúča riešiť organizáciu pešej dopravy (pešie priechody) s pomocou svetelnej signalizácie.

V priestore MČ Považská Teplá a MČ Za Váhom (UO Považské Podhradie) navrhuje ÚPN vybudovať ich vzájomné pešie a cyklistické prepojenie s využitím jestvujúceho mosta nad Vážskym kanálom, vybudovaním nového podchodu pod diaľnicou D1[5] a novej lávky pre peších cez staré koryto Váhu. Trasa v priestore železničnej zastávky Považská Teplá využije podchod pod železničnou traťou navrhovaný v rámci jej modernizácie.

J.6.2. Cyklistická doprava

Riešené územie vzhľadom na svoju výškovú členitosť obmedzuje plný rozvoj cyklistickej dopravy, ktorá je takto zameraná najmä na športové a rekreačné využitie. Keďže mesto leží na Váhu, vzniká tu možnosť zabezpečenia Vážskej cyklistickej trasy na pravom brehu Váhu využitím a úpravou hrádzí okolo rieky. Ostatné trasy zabezpečujú prepojenie centra s územne odčlenenými mestskými časťami, okolitými obcami a rekreačnými cieľmi.

Tab. J.6.2-1 Trasy cyklistickej dopravy

Por.čís.	Označenie	Dĺžka v m
1	Trasa Považská Bystrica - Horný Moštenec	11.640
2	Trasa Považská Bystrica - Praznov	3.520
3	Trasa Praznov - Kostolec	2.320
4	Trasa Praznov - Kostolec	920
5	Trasa Považská Bystrica - Vážska trasa	1.670
6	Trasa Orlové - Považské Podhradie	3.880

[5] *Ktorej schválenú trasu ÚPN mesta Považská Bystrica inak plne rešpektuje.*

Por.čís.	Označenie	Dĺžka v m
7	Vážska cyklistická trasa	3.170
8	Vážska cyklistická trasa	6.850
9	Trasa Považská Teplá - Manínska úžina	3.700
	Spolu	37.670

Tieto trasy cyklistickej dopravy sú doplnené možnosťami prepojenia hlavných cieľov v meste po mestských komunikáciách. Pri situovaní cyklistických trás pozdĺž ciest I. a II. triedy je potrebné uvažovať s ich umiestnením v samostatnom pruhu. Cyklistické trasy je potrebné navrhovať v profile šírky 250 cm s minimom kolíznych bodov s automobilovou dopravou a s bezbariérovou úpravou. Navrhované cyklistické trasy sú v zásade obojsmerné a mali by byť dopĺňané zariadeniami pre odstavovanie bicyklov v správe jednotlivých objektov (obchodné centrá, stanice, športové areály, kultúrne zariadenia a pod.).

*

Grafické vyjadrenie návrhu pešej a cyklistickej dopravy je v grafickej časti ÚPN (výkres č. 2 - Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia a výkres č.3 – Verejné dopravné vybavenie) a v schéme „Pešia a cyklistická doprava“.

J.7. Vodná doprava

Vodnú dopravu navrhuje ÚPN na rieke Váh, ktorá je podľa Dohody AGN označená ako národná vodná cesta E81 medzinárodného významu triedy Va, resp. Vb (minimálna svetlá výška premostení = 7,00 m). Budovanie úseku Púchov – Žilina, v ktorom sa nachádza Považská Bystrica, je zaradené do 3. etapy s predpokladom začatia rekonštrukcie a výstavby plavebných objektov po roku 2010. [6]

J.7.1. Nákladný prístav

V rámci budovania vodnej cesty sa uvažuje s vybudovaním verejného obchodného prístavu v Považskej Bystrici. Umiestnenie prístavu je v rámci ÚPN navrhované v koryte Váhu nad železničnou stanicou, čo umožňuje krátke napojenie prístavu na železničnú sieť. Rovnako výhodné je v tomto prípade aj napojenie na cestnú sieť, a to prostredníctvom novo navrhovanej komunikácie z priestoru bývalých Považských strojární na cestu II/517 v mieste pripojenia privádzača z križovatky Centrum na cestu II/517. Pre funkciu prístavu uvažuje ÚPN s plochou cca 2 ha, pričom komplexnosť dopravného napojenia (vodná, železničná a cestná doprava) vytvára príležitosť pre vybudovanie nadväzného logistického centra.

Umiestnenie verejného prístavu je zvolené na základe výskumného projektu Lokalizácia verejných prístavov na Váhu (VÚD Žilina – Divízia vodnej dopravy, 05/1995).

Odlišné umiestnenie prístavu prezentované v ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja z r. 2004 (na severnom okraji areálu bývalých Považských strojární) sa dostáva do kolízie s návrhom modernizovanej trasy železničnej trate č.120, nakoľko navrhované riešenie nevytvára pre vybudovanie prístavu dostatočný priestor.. Lokalitu podľa ÚPN VÚC je potrebné v ďalšej aktualizácii dokumentácie nahradiť lokalitou podľa ÚPN mesta Považská Bystrica.

Ďalší uvažovaný variant umiestnenia prístavu podľa dokumentácie „Púchov – Žilina, Rekonštrukcia derivačného kanála pre plavebnú triedu Va.“ (Hydroinvest, s.r.o., 1996) na pravom brehu Váhu v MČ Za Váhom je z hľadiska rozvoja mesta Považská Bystrica úplne nevhodný , nakoľko poloha prístavu v priestore derivačného kanála vytvára mimoriadne obtiažne podmienky pre pripojenie na dopravnú sieť, zvlášť na železničnú dopravu. Toto riešenie zároveň predlžuje trasy dopravných pohybov na diaľnicu cez križovatku Centrum a

[6] *Budovanie Vážskej vodnej cesty a tomu zodpovedajúcej dopravnej a prístavnej infraštruktúry je v súlade s Koncepciou rozvoja vodnej dopravy SR, schválenou uzn. č.469/ 2000 vlády SR.*

trasy dopravných pohybov z priestoru bývalých PS (kde sa uvažuje s ďalšou revitalizáciou výrobných a obslužných funkcií).

J.7.2. Osobný prístav

S umiestnením osobného prístavu uvažuje ÚPN v polohe na ľavom brehu starého koryta Váhu v lokalite Vŕbie nad cestným mostom cez Váh v napojení na športový a turistický prístav. S jeho dopravným pripojením mestskú cestnú sieť uvažuje jednak cez rekreačno-športový areál, jednak predĺžením prístupovej komunikácie od nákladného prístavu. Podchodom pod železničnou traťou a Okružnou ul. bude napojený priamo na centrálnu časť mesta.

J.7.3. Športový a turistický prístav

Športový prístav a športová lodenica mesta Považská Bystrica budú podľa ÚPN umiestnené v rámci rekreačno-športových plôch areálu Vŕbie, pričom dnešný areál športovej lodenice na ľavom brehu Váhu by mal ustúpiť nákladnému prístavu.

S turistickým prístavom (resp. v kombinácii so športovým prístavom a lodenicou) uvažuje ÚPN variantne v zmysle niektorých štúdií aj v priestore športovo-rekreačného areálu Orlové.

Tab. J.3.1. Bilancia statickej dopravy

Mestská časť		Potreba miest					Disponibilné miesta	Rozdiel	HG/P	HG -návrh		Deficit/ prebytok	Vyrovnanie medzi MČ
		Bývanie		Výroba	OV					Kapacita	Lokalita		
Číslo	Názov	Odstavovanie	Parkovanie pre obyv.	Parkovanie pre výrobu	Parkovanie pre OV	Spolu							
1	Stred	301	13	4	569	887	1573	686	800/600	1300		+200	v prospech deficitov z ostatných MČ
							-1000	-314		300	Nam. A.Hlinku		
										100	M.R.Štefánika		
										200	Slov.part.-Ľ.Štúra		
										200	Slov.part.-OD BANCO		
										500	Hypernova		z toho 300 pre OS Lány
2	Sever	1536	75	12	142	1765	393	-1372	800/600	800		0	
										550	Okružná		
										150	M.R.Štefánika		
										100	Ľ.Štúra		
3	Lány	2307	107	0	213	2628	361	-2267	1500/800	900		-600	+300 v HG pri Hypernove
										250	Lánska		
										200	park		
										150	NsP		
										200	vnútrobloky 1		
										100	vnútrobloky 2		
4	SNP	2343	113	16	237	2709	524	-2185	1400/800	1400		+550	v prospech deficitu v MČ Hliny a Lány
										700	POVBYT		
										200	SATES		
										250	vnútrobloky 1		
										250	vnútrobloky 2		
5	Rozkvet	4196	184	12	284	4676	610	-4066	2800/1300	3100		0	
										3x200	Rozkvet I		
										3x400	Rozkvet II		
										3x200	Rozkvet II		
										200	Rozkvet II - nová výst.		
										200	Rozkvet II - nová výst.		
6	Hliny	1704	89	0	237	2030	190	-1840	1250/600	800		-100	+100 v MČ SNP
										400 + 2x200	Dušianica - nová výst.		
7	Za Váhom	97	39	160	142	437	227	-210	0/200	0		0	
8	Západ	1652	104	640	237	2633	1654	-979	900/500	900		0	
							-400			300	Jelšové - OV+cintorín		
										2x200	Strojárenská štvrť		
										200	štadión - Kukučínova		
9	Juh	22	31	36	47	137	0	-137	0/150	0		0	
10	Východ	0	32	2	47	82	0	-82	0/100	0		0	
11	Považská Teplá	42	5	80	119	246	0	-246	0/250	0		0	
12	Milochov	5	1	2	49	57	0	-57	0/50	0		0	
13	Šebešťanová	0	10	16	24	50	0	-50	0/50	0		0	
14	Podvažie	0	9	3	24	36	0	-36	0/50	0		0	
	Považská Bystrica - mesto	14125	875	1003	2370	17832	5532	-12300				-100	deficit bude saturovaný v menších HG v OV

K. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE - VODNÉ HOSPODÁRSTVO

K.1. Úprava odtokových pomerov a využitie riečnej sústavy

Úprava vodného toku Váhu

Úpravy rieky Váh vychádzajú z potreby chrániť mestá, závody, komunikácie a priľahlé pozemky pred vybrežovaním veľkých vôd a z potreby zabezpečenia stability koryta. Ochrana pred povodňami bola na Váhu komplexne riešená v rámci výstavby sústavy vodných diel.

V hornej časti okresu, až po Považskú Bystricu je vybudovaný pravostranný derivačný energetický kanál Hričov - Mikšová - Považská Bystrica (Hričovský kanál) s hydrocentrálou v mestskej časti Považské Podhradie.

Vodná nádrž je postavená v mieste, kde sa končí najväčší meander rieky Váh v tejto lokalite. V miestach meandra je dominantný nánosový breh, kde sú viditeľné nánosy štrkov a pieskov s vysokým podielom ílovitého tmelu, čo je spôsobené nízkou rýchlosťou prúdenia vody vo Váhu. Nánosy sú pomocou technických zariadení odstraňované a vyvážané z koryta rieky.

Úprava vodného toku Váhu v súvislosti s perspektívnym budovaním Vážskej vodnej cesty

V súvislosti s uvažovaným budovaním Vážskej vodnej cesty v úseku Púchov – Žilina (3.etapa) by malo na území mesta Považská Bystrica dôjsť k[1]

- vybudovaniu plavebnej komory Považská Bystrica odsunutím vodnej elektrárne z osi kanála,
- ľavostrannému rozšíreniu odpadového kanála VE Považská Bystrica v km 28,400 - 31,826 o 0 - 3,50 m,
- prehĺbeniu odpadového kanála VE Považská Bystrica v km 28,400 – 31,860 o 1,50 m,
- vybudovaniu prístavu Považská Bystrica[2].

Úpravy prítokov v záujmovom území mesta Považská Bystrica

V súčasnosti sú na území Považskej Bystrice realizované tieto úpravy prítokov Váhu:

- Domanižanka: sústavná korytová úprava, dimenzovaná na Q_{100} = 74,8 $m^3.s^{-1}$ je vybudovaná v rkm 0,000 – 0,368. V rkm 6,200 – 8,240 je úprava zameraná na ochranu proti povodniam a dimenzovaná na Q_{100} = 55 $m^3.s^{-1}$. V rkm 12,500 – 13,800 je obojstranná korytová úprava s kapacitou navrhnutou na Q_{100}.
- Maríkovský potok: v rkm 0,000 – 0 740 je korytová úprava s kapacitou Q20 = 144 $m^3.s^{-1}$. V rkm 0,740 – 1,520 je stabilizovaný úsek. V rkm 1,685 – 2,340 je pomerne stabilizovaný úsek s kapacitou koryta Q = 175 $m^3.s^{-1}$. Úsek rkm 4,400 – 5,620 má súvislú vegetačnú úpravu so súčasnou kapacitou Q = 158 $m^3.s^{-1}$. Úsek rkm 5,620 – 6,445 ma úpravu s kapacitou Q = 142 $m^3.s^{-1}$.

Ďalšie úpravy by mali byť podľa ÚPN realizované najmä v súvislosti s revitalizáciou vodných tokov navrhnutých v záujme ochrany prírody a harmonizácie s územným systémom ekologickej stability(pozri kapitolu F.3.2.3.).

[1] *V zmysle štúdie „Púchov – Žilina, Rekonštrukcia derivačného kanála pre plavebnú triedu Va“, Hydroinvest, spol. s r.o., 11/1996.*

[2] *Umiestnenie prístavu na území mesta Považská Bystrica bolo v ÚPN zvolené na základe dokumentácie „Lokalizácia verejných prístavov na Váhu – výskumný projekt“ (VÚD Žilina – Divízia vodnej dopravy, Ing. V.Fulmeková, Ing. J.Bereš, 05/1995).*

K.2. Ochrana vodohospodárskych záujmov

Pre zabezpečenie ochrany kvality vodných zdrojov sú vyhlásené pásma hygienickej ochrany pre podzemné vody a povodia vodných tokov pre povrchové odbery. V týchto ochranných územiach sú stanovené podmienky hospodárenia tak, aby nebola ohrozená kvalita vodných zdrojov. V zmysle § 18 zákona č. 138/73 Zb. o vodách je zabezpečená regionálna ochrana vodohospodársky významných území vyhlásením chránenej vodohospodárskej oblasti.

K.2.1. Chránené vodohospodárske oblasti

Územie mesta Považská Bystrica sú 2 chránené vodohospodárske oblasti, a to Beskydy – Javorníky a Strážovské vrchy, ktoré v zmysle nariadenia vlády SSR č. 13/87 zo 6. februára 1987 vyžadujú územnú ochranu s prioritou zachovania prirodzenej tvorby akumulácie podzemných vôd.

Tab. K.2.1-1 Základné parametre CHVO

Názov CHVO	Plošné rozdelenie CHVO						Využiteľné množ. vody pre pitné účely ($m^3.s^{-1}$)	
	Celková plocha v km^2	Z celkovej plochy (km^2)					Podzemné vody	Povrchové vody
		lesná pôda	poľnohosp. pôda	zastavaná pôda	vodné plochy	ostatné plochy		
Beskydy - Javorníky	1.856	1.029,8	670,0	43,7	29,5	83,9	0,69	1,84
		55,5 %	36 %	2,4%	1,6 %	4,5 %		
Strážovské vrchy	757	370,0	307,0	19,0	14,0	47,0	2,33	-
		48,9 %	40,5 %	2,5 %	2%	6,1 %		

Zdroj: HEP Horný Váh (Správa o stave ŽP v okrese Považská Bystrica, SAŽP 2001)

Pri uplatňovaní vodohospodárskych a územno-technických záujmov je v CHVO potrebné vychádzať predovšetkým z §§ 2 a 3 vyššie uvedeného nariadenia s účinnosťou od 1. 4. 1987.

K.2.2. Vodohospodársky významné vodné toky

Slovenský vodohospodársky podnik š. p. – OZ Piešťany eviduje v riešenom a záujmovom území ÚPN mesta Považská Bystrica v zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, nasledovné vodohospodársky významné vodné toky: Váh, Hričovský kanál, Domanižanka, Papradnianka, ako aj menšie toky Orlové, Šebešťanová, Manínsky potok, Dúbravka, Kôpor, Kalvária, Dedovský potok, Podmanínsky potok, Práznovský potok, Kvašovský potok, Mošteník, Galanovec, Cingeľov potok, Skalický potok Stráň, Zlievanec a Milochov.

Podľa § 49 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Ďalej je pre potreby správcu tokov potrebné ponechať voľný manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze vodohospodársky významných tokov Domanižanka a Papradnianka a min. 4 m od brehovej čiary ostatných tokov.

K.2.3. Chránené vodárenské územia – PHO zdrojov pitných vôd

V povodí Dolného Váhu I majú všetky významné využívané zdroje vody stanovené pásma hygienickej ochrany (PHO) - obvykle I. a II. stupňa. Územná ochrana v súčasnosti využívaných zdrojov pitnej vody SKV Považská Bystrica, ako aj zdrojov pitnej vody vodovodného systému mesta Považská Bystrica je zabezpečená stanovením príslušných pásiem hygienickej ochrany v súlade s legislatívnymi požiadavkami (Smernica MZ SSR z 20.8.1970).

Spolu je v povodí 52 uvedených zdrojov s úhrnnou výdatnosťou 307,98 $l.s^{-1}$ – 502,83 $l.s^{-}1$. Sú to všetko zdroje podzemné. Úhrnná plocha ich ochranných pásiem je 253,47 km^2. Najvýznamnejšie pramene v okrese Považská Bystrica sú: Čertova skala, Blatnica a Manínska úžina.

Z hľadiska zásobovania obyvateľstva pitnou vodou sa počíta s prepojením SKV Pružina - Púchov – Dubnica a SKV Považská Bystrica.

K.3. Zdravotno-technická infraštruktúra

K.3.1. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou - stav

K.3.1.1. Zdroje vody

Územie mesta Považská Bystrica je rozdelené vodným tokom Váh.

Na pravej strane Váhu sa nachádzajú 3 mestské časti, a to:

- MČ 07 Za Váhom (kam patrí UO Orlové, Považské Podhradie a Ľahký priemysel),
- MČ 13 Šebešťanová,
- MČ 14 Podvažie.

Pravá strana Váhu je vo flyšovom pásme, ktoré je problematickejšie z hľadiska záchytu vody pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Zásobovanie bolo v tejto oblasti riešené prevažne miestnymi zdrojmi ako sú studne, prípadne menšie vodovody miestneho významu.

Kvalita zdrojov je v tejto lokalite veľmi ovplyvňovaná poľnohospodárskou činnosťou a sídelnými aglomeráciami, čo má za následok nárast dusičnanov v zdrojoch vody. Ide predovšetkým o zdroj Šebešťanová (MČ 13), ktorá je už v súčasnosti zásobená pitnou vodou aj zo skupinového vodovodu (ďalej SKV) Považská Bystrica a zdroj Podvažie (MČ 14). Zásobovanie Podvažia navrhuje ÚPN mesta Považská Bystrica v rámci rozšírenia verejnej vodovodnej siete aj o obce smerom na Papradno, avšak s plánovaným termínom výstavby až do r. 2015 (pravdepodobne 2010-2012). Alternatívne navrhované prepojenie Podvažia predĺžením vodovodnej vetvy SKV od Šebešťanovej podľa v súčasnosti vypracovaného projektu by zaistilo pitnú vodu pre občanov z vyhovujúcich zdrojov s časovým predstihom min. 8 rokov.

Na ľavej strane Váhu sú mestské sídla

- MČ 12 Milochov,
- MČ 08 Západ (kam patria aj UO Strojárenská štvrť a Jelšové),
- MČ 09 Juh (kam patria aj UO Dolný Moštenec a Horný Moštenec),
- MČ 10 Východ (kam patria aj UO Podmanín a Praznov),
- MČ 11 Považská Teplá,
- MČ 06 Hliny,
- MČ 05 Rozkvet,
- MČ 04 SNP,
- MČ 03 Lány,

- MČ 02 Sever,
- MČ 01 Stred.

Ľavá strana Váhu je jadrom zastavaného územia mesta Považská Bystrica, a jej širšie okolie je významnou hydrologickou oblasťou nielen pre mesto a okres, ale aj v rámci celého Slovenska.

Podrobný popis CHVO i najvýznamnejších prameňov veľkých výdatností je v ÚPN mesta Považská Bystrica – Prieskumy a rozbory z r. 2002.

Mesto Považská Bystrica je zásobované pitnou vodou z 3 SKV, a to:
- SKV Sádočné – Považská Bystrica,
- SKV Domanižská Lehota – Považská Bystrica a
- SKV Považská Teplá – Považská Bystrica.

Zdrojom vody pre SKV Sádočné – Považská Bystrica sú:
- vodný zdroj Jazero Ryluška v k.ú. Sádočné s kapacitou podzemnej vody 28,1 $l.s^{-1}$,
- pramene Blatnica 1 až 5 v k.ú. Domaniža s kapacitou podzemnej vody 32,4 $l.s^{-1}$.

Zdrojom vody pre SKV Domanižská Lehota – Považská Bystrica sú:
- vrty 1, 2, 3, 5, 6, 7 v k.ú. Domaniža s celkovou kapacitou podzemnej vody 66,0 $l.s^{-1}$,
- pramene Hodoň 2, 3 v k.ú. Domaniža s kapacitou podzemnej vody 12,7 $l.s^{-1}$,
- prameň Čertova skala v k.ú. Domaniža s kapacitou podzemnej vody 94,4 $l.s^{-1}$.

Zdrojom vody pre SKV Považská Teplá – Považská Bystrica je prameň Manínska tiesňava v k.ú. Považská Teplá s kapacitou 46,0 $l.s^{-1}$.

K.3.1.2. Distribúcia vody zo zdrojov do vodovodného systému

Všetky pramene okrem Čertovej skaly sú zvedené do zberného vodojemu (ďalej VDJ) v Čelkovej Lehote a potrubím DN 500 sú privedené do zbernej komory pri prameni Čertova skala. Tu je dopojený prameň Čertova skala – štola. Z tejto zbernej komory je voda potrubím DN 800 privedená do čerpacej stanice Zemiansky Kvašov. Do tejto čerpacej stanice je dopojený prameň Kráľovka s výdatnosťou Q_{min} = 4 $l.s^{-1}$. Z čerpacej stanice Zemiansky Kvašov je voda privedená výtlačným potrubím do VDJ Žadovec s kapacitou 5.000+3.000 m^3 a z tohto VDJ je vedené rozvodné potrubie do mesta Považská Bystrica a VDJ 2x100 m^3 pre sídlisko Rozkvet (III. tlakové pásmo) a 2x400 m^3 pre zásobovanie sídliska Hliny.

Z čerpacej stanice Zemiansky Kvašov Taktiež je taktiež vybudované prívodné potrubie do VDJ Dedovec (I. tlakové pásmo) s objemom 3.000 m^3, VDJ Dedovec (II. tlakové pásmo) s objemom 2x400 m^3 a VDJ Dedovec (III. tlakové pásmo) s objemom 2x150 m^3.

Mesto Považská Bystrica je zásobované pitnou vodou aj z prameňa Manínska tiesňava s výdatnosťou Q_{min} = 36 $l.s^{-1}$, odkiaľ je do mesta vybudované prívodné potrubie DN 500.

Okrem vodných zdrojov napojených na SKV je mesto Považská Bystrica zásobované aj z týchto samostatných zdrojov:
- prameň Kráľovka v k.ú. Zemiansky Kvašov s kapacitou 4,01 $l.s^{-1}$ - zásobuje pitnou vodou mestskú časť Zemiansky Kvašov a časť Považskej Bystrice,
- pramene 1 a 2 Šebešťanová v k.ú. Šebešťanová zásobujú mestskú časť Šebešťanová,
- prameň Bystré v k.ú. Praznov s kapacitou 5,1 $l.s^{-1}$ zásobuje UO Praznov a Podmanín, ako aj časť k.ú. Považská Bystrica (Zakvášov).

Z celkového počtu obyvateľov mesta Považská Bystrica 43.175 je na verejné vodovody napojených 40.409 obyvateľov t.j. 92,7 %, pričom po ukončení stavebných prác v rámci projektu ISPA (koniec roku 2006), má byť pripojených až 98,74 % obyvateľov mesta. Rozhodujúca časť vodovodov je v správe Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (ďalej len PVS)[3].

[3] *Predtým Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. – OZ 05 Považská Bystrica.*

K.3.1.3. Vodovodný systém mesta

Pitná voda z SKV Sádočné – Považská Bystrica je akumulovaná vo VDJ Dedovec 2x650 m^3 + 300 m^3. Z týchto VDJ je zásobované obyvateľstvo v I. tlakovom pásme – územia: Považská Bystrica mesto, Stred, SNP, NsP a časť Dedovec.

Pitná voda z SKV Sádočné – Považská Bystrica je čerpacou stanicou Zemiansky Kvášov prečerpávaná do VDJ Žadovec 3.000 m^3 + 5.000 m^3. Z tohto VDJ je dodávaná voda:

- do VDJ Hliny 2x400 m^3 pre sídlisko Hliny a IBV Podhlinie,
- do VDJ Rozkvet 2x100 m^3 pre sídlisko Rozkvet (III. tlakové pásmo),
- priamo do sídliska Rozkvet (IV. tlakové pásmo),
- do VDJ Dedovec 2 x 400 m^3 pre sídlisko Dedovec (II. tlakové pásmo),
- do VDJ Dedovec 2 x 150 m^3 pre sídlisko Dedovec (III. tlakové pásmo).

Z SKV Považská Teplá – Považská Bystrica je voda akumulovaná vo VDJ Považská Teplá 1.500 m^3. Z tohto VDJ je zásobovaná mestská časť Považská Teplá (vrátane UO Vrtižer), časť Považská Bystrica – Stred, MČ Milochov, UO Považské Podhradie, UO Orlové a obec Plevník-Drienové mimo riešeného územia mesta Považská Bystrica.

Celá vodovodná sieť v centre mesta je zásobovaná tak, že v prípade výpadku jedného z SKV je voda do vodovodnej siete doplnená z druhého SKV.

Z vodného zdroja Kráľovka je zásobovaná mestská časť Zemiansky Kvašov cez VDJ Zemiansky Kvašov 50 m^3 a časť Považskej Bystrice cez starý VDJ 2x200 m^3.

Z vodného zdroja Bystré je akumulovaná voda do VDJ 2x150 m^3 Praznov. Z tohto VDJ je zásobovaná mestská časť Praznov, zostatok vody je z ČS Praznov výtlačným potrubím dopravovaný do VDJ 2x100 m^3 Podmanín a do obce Podmanín, pričom časť vody je využívaná pre zásobovanie Zakvášova.

Z vodného zdroja Šebešťanová je pitná voda cez ČS dopravovaná do VDJ 40 m^3, z ktorého je čiastočne zásobovaná mestská časť Šebešťanová (MČ je zároveň napojená aj na SKV Považská Bystrica).

K.3.1.4. Tlakové pásma

Koncepcia vodovodného systému je daná polohou zdrojov vody, ich výdatnosťou a rozsahom zásobovaného územia, prezentovaného predovšetkým jeho výškovými pomermi a zónovaním budov. Vo vzťahu k distribúcii vody je daná aj osadením akumulačných objemov VDJ, ich kapacít a ďalších príslušenstiev systému pre zásobovanie tlakových pásiem.

Výškové pomery zásobovaného územia sú charakterizované kótami 342,60 – 438,00 m n.m. Táto rozdielnosť a súčasne aj rozdielnosť a zložitosť zástavby v centrálnej, t.j. ľavobrežnej zástavbe intravilánu mesta Považská Bystrica, si popri rozsahom najväčšom I. tlakovom pásme vyžiadala realizáciu dvoch od seba oddelených častí II. tlakového pásma, ako aj technických opatrení: zariadení hydrotlakových staníc v I. tlakovom pásme pre zásobovanie výškových budov.

V nasledovnom prehľade sú uvedené VDJ s príslušnou kótou pre hladinu a dno v m n.m.:

Tab. K.3.1.4-1 Vodojemy v Považskej Bystrici

VDJ	Kóta hladiny (m n.m.)	Kóta dna (m n.m)
Žadovec, 5.000+3.000 m³	438,00	433,00
Rozkvet - III.tlakové pásmo, 2x100 m³	395,65	392,65
Hliny, 2x400 m³	377,60	372,60
Dedovec I.tlakové pásmo, 3.000 m³	347,60	342,60
Dedovec II.tlakové pásmo, 2x400 m³	376,60	372,60
Dedovec III.tlakové pásmo, 2x150 m³	407,60	402,60

Mesto Považská Bystrica je rozložené v členitom teréne, a z tohto dôvodu je zásobovanie vodou rozčlenené do štyroch tlakových pásiem:

- I. tlakové pásmo - veľká časť mesta: OS SNP, Stred, OS Lány, Strojárenská štvrť,
- II. tlakové pásmo - časť OS Dedovec z VDJ Dedovec 2x400 m³,
- III. tlakové pásmo - časť OS Dedovec z VDJ 2x150 m³ a OS Rozkvet z VDJ 2x100 m³,
- IV. tlakové pásmo - do štvrtého tlakového pásma (časť OS Rozkvet) je voda dotláčaná.

K.3.1.5. Zásobná a rozvodná sieť

Zásobné potrubia vodovodnej siete v meste Považská Bystrica sú vybudované z rôznych materiálov a profilov - podľa náročnosti na odber a podľa toho, v ktorom období boli budované. Profily sú uvedené v grafickej časti ÚPN (podľa Prieskumov a rozborov pre UPN mesta Považská Bystrica z r. 2002).

Priemyselné vodovody sa v rámci obytného územia mesta nenachádzajú. Sú vybudované v oblasti areálu bývalých Považských strojární, o ich trasovaní a parametroch však nemá spracovateľ ÚPN mesta žiadne údaje (správcom areálu, spoločnosťou Majetok, a.s., Energetika, a.s. a Tepláreň, a.s., neboli tieto údaje spracovateľovi ÚPN poskytnuté).

Tab. K.3.1.5-1 Základné údaje vodovodného systému mesta Považská Bystrica

Ukazovateľ	Jednotka	Mesto Považská Bystrica
počet bývajúcich obyvateľov	počet	43.175
z toho:		
zásobovaných z vodovodu	počet	40.409
	%	92,7
kapacita zdroja vody	$l.s^{-1}$	288,7
výroba vody z vlastného zdroja	$tis.m^3.s^{-1}$	2.971,6
	$l.s^{-1}$	x
prevzatá z diaľk.okr.systému	$tis.m^3.s^{-1}$	x
	$l.s^{-1}$	x
voda určená na realizáciu	$tis.m^3.s^{-1}$	2 971,6
	$l.s^{-1}$	x
z toho:		
voda fakturovaná celkom	$tis.m^3.s^{-1}$	1.734,05
	%	58
voda nefakturovaná	$tis.m^3.s^{-1}$	1.237,6
	%	42
z toho		
vlastná spotreba	$tis.m^3.s^{-1}$	190,7
	%	15,4
straty	$tis.m^3.s^{-1}$	1.046,9
	%	26,6
ostatná spotreba	$tis.m^3$	x
priemerná dodávka na obyv.	$l.ob.deň^{-1}$	x
dĺžka vodovodnej siete	km	59,5+
dĺžka vodovod. prípojok	km	24,5
počet vodov. prípojok	ks	3.122
počet a objem VDJ	$počet/m^3$	13/13.150
počet akumulačných nádrží	počet	23
počet a kapacita čerp. staníc	$počet/l.s^{-1}$	5/241

K.3.1.6. Prehľad zásobovania pitnou vodou

Tab. K.3.1.6-1

Zásobovanie pitnou vodou v		R. 2004	R. 2005	Medziročný pokles potreby %
Mestská časť	Urbanistický obvod	vyrobená m^3/rok	vyrobená m^3/rok	
		F	F	
		NF	NF	
1 Stred	1 – 6 spolu	2 898 520	2 683 209	
2 Sever				
3 Lány		1 677 409	1 538 207	
4 SNP				8,30
5 Rozkvet		1 221 111	1 145 002	
6 Hliny	Zemiansky	14 162	14 289	
	Kvášov	12 516	6 650	46,87
		1 646	7 369	
7 Za Váhom	Považské	98 289	70 932	
	Podhradie	67 888	54 393	19,88
		30 401	16 539	
	Orlové	32 793	29 346	
		25 038	20 458	18,29
		7 755	8 888	
8 Západ	Strojárne	x	x	
	Priemyselný obvod	x	x	
	Strojárenská štvrť	x	x	
	Jelšové	x	x	
9 Juh	Dolný Moštenec	13 752	13 501	
		11 116	8 082	27,29
		2 636	5 419	
	Horný Moštenec	19 002	16 000	
		14 279	11 298	20,87
		4 723	4 702	
10 Východ	Podmanín	12 898	10 697	
		8 685	6 466	25,54
		4 213	4 231	
	Praznov	14 263	19 412	
		14 611	12 839	12,12
		-348	6 573	
11 Považská Teplá		60 129	47 477	
		68 307	36 574	4,50
		21 822	10 903	
12 Milochov		52 286	43 353	
		21 321	20 307	4,75
		30 969	23 046	
13 Šebešťanová		23 283	21 231	
		20 001	18 773	6,13
		3 282	2 458	
14 Podvažie		x	x	
Celkom		x	2 971 635	
		x	1 734 047	x
		x	1 237 588	

x = chýbajú údaje

K.3.1.7. Kvalita vody

Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórovaním a to prostredníctvom chlornanu sodného alebo plynného chlóru. Dezinfekcia vody je trvalá u všetkých vodovodov, okrem vodovodu Prečín – Zemianska Závada a Tŕstie, ktoré vykazujú dlhodobú mikrobiologickú nezávadnosť. Pravidelne dvakrát do roka sa vykonáva prehodnocovanie kvality vody so zástupcami SVS, a.s. Žilina a kde sa porovnávajú vzájomné výsledky a prijímajú sa príslušné opatrenia. Vzhľadom na to, že závadnosť bola v sledovanom období minimálna, je vidieť, že problematike je venovaná maximálna pozornosť.

Z uvedeného je zrejmé, že väčšina obyvateľov dostáva kvalitnú pitnú vodu, ktorá pri SKV Považská Bystrica a SKV Pružina – Púchov spĺňa dokonca hodnoty dojčenskej vody.

K.3.2. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou - návrh

Tab. K.3.2-1 Prehľad zásobovania pitnou vodou v roku 2020 pri navrhovanom počte obyvateľov 50.000

Zásobovanie pitnou vodou v		R. 2004	R. 2005	R. 2020
Mestská časť	Urbanistický obvod	vyrobená m^3/rok	vyrobená m^3/rok	vyrobená m^3/rok
		F	F	F
		NF	NF	NF
1 Stred	1 – 6 spolu	2 898 520	2 683 209	+ 119.900
2 Sever				
3 Lány		1 677 409	1 538 207	
4 SNP				
5 Rozkvet		1 221 111	1 145 002	
6 Hliny	Zemiansky Kvášov	14 162	14 289	
		12 516	6 650	
		1 646	7 369	
7 Za Váhom	Považské Podhradie	98 289	70 932	+ 60.810
		67 888	54 393	
		30 401	16 539	
	Orlové	32 793	29 346	
		25 038	20 458	
		7 755	8 888	
8 Západ	Strojárne	x	x	+ 120.300
	Priemyselný obvod	x	x	
	Strojárenská štvrť	x	x	
	Jelšové	x	x	
9 Juh	Dolný Moštenec	13 752	13 501	+ 32.350
		11 116	8 082	
		2 636	5 419	
	Horný Moštenec	19 002	16 000	
		14 279	11 298	
		4 723	4 702	
10 Východ	Podmanín	12 898	10 697	+ 25.500
		8 685	6 466	
		4 213	4 231	
	Praznov	14 263	19 412	
		14 611	12 839	
		-348	6 573	
11 Považská Teplá		60 129	47 477	+ 43.250
		68 307	36 574	
		21 822	10 903	

Zásobovanie pitnou vodou v		R. 2004	R. 2005	R. 2020
Mestská časť	Urbanistický obvod	vyrobená m^3/rok	vyrobená m^3/rok	vyrobená m^3/rok
		F	F	F
		NF	NF	NF
12 Milochov		52 286	43 353	+ 15.320
		21 321	20 307	
		30 969	23 046	
13 Šebešťanová		23 283	21 231	+ 8.650
		20 001	18 773	
		3 282	2 458	
14 Podvažie		x	x	+ 27.200
Celkom	V	x	2 971 635	
	F	x	1 734 047	+ 453.280
Rezerva V	NF	x	1 237 588	+ 784.308

Z uvedených údajov vyplýva, že kapacita vodných zdrojov pre mesto Považská Bystrica je dostatočná na rozvoj pre ďalšie roky a rezerva zdrojov vody pre mesto bude aj v roku 2020 vo výške cca 27 %.

Rozvoj mestských častí z hľadiska zásobovania vodou pre r. 2020

01 STRED

Zásobovanie mesta pitnou vodou v časti STRED je dostatočné. Rozvodná sieť SKV Považská Bystrica je v tejto časti mesta nielen kapacitne ale aj tlakovo dostatočne dimenzovaná.

Pri výstavbe komplexnej vybavenosti v centre mesta nedochádza k navýšeniu počtu obyvateľov. Pri zmene v dopravnom systéme a prekládke komunikácii je potrebné v predstihu pripraviť všetky pripojenia inžinierskych sietí pre plánované objekty.

02 SEVER

Pri navrhovanej výstavbe (RD +300 b.j., BD +12 b.j.) s prírastkom obyvateľov 1.354 je nutné posúdiť tlakové pomery rozširovanej vodovodnej siete a navrhnúť dotláčaciu stanicu DS. Umiestnenie dotláčacej hydrofórovej stanice bude spresnené v ďalšom stupni ÚPD alebo v PD. Napojenie tejto mestskej časti je možné na SKV Považská Bystrica (prierez DN 110) predĺžením jestvujúcej rozvodnej siete pre potrebu novej zástavby. Kapacitne je rozvodná sieť dostatočne dimenzovaná.

03 LÁNY

Pri minimálnej navrhovanej výstavbe (RD +20 b.j., BD +20 b.j.) s prírastkom obyvateľov 295 je nutné len posúdiť tlakové pomery rozširovanej vodovodnej siete, napojenej na SKV Považská Bystrica (prierez DN 110) a podľa potreby navrhnúť dotláčacie hydrofórové stanice. Pri ďalšom stupni ÚPD alebo v PD je treba optimalizovať trasu pripojenia vodovodu pre navrhovanú zástavbu, a to z VDJ III. TP – Dedovec.

04 SNP

Pri navrhovanej výstavbe (RD +76 b.j., BD +20 b.j.) situovanej na hranici s mestskou časťou 10 (Podmanín) je tejto časti celkove predpokladaný úbytok 1.085 obyvateľov. Rozvodná sieť SKV Považská Bystrica je v tejto časti mesta kapacitne a tlakovo dostatočne dimenzovaná, zásobovaná z rozvodnej siete napojenej na VDJ Hliny 2x400 m^3.

Pri výstavbe na hranici s MČ 10 Praznov je zabezpečený prívod vodovodu DN 160 dimenzovaný dostatočne kapacitne i tlakovo.

05 ROZKVET

Napriek navrhovanej výstavbe (RD +360 b.j., BD +397 b.j.) počíta ÚPN v tejto mestskej časti s úbytkom obyvateľov o 408. Pri projektovaní novej zástavby je potrebné počítať s vybudovaním nového vodovodného potrubia z VDJ Rozkvet 2x100 m^3. Jestvujúce rozvodné

siete vodovodu sú v danej lokalite vyťažené, kapacita VDJ je ale dostatočná aj pre nárast odberu.

Pri navrhovanej zástavbe IBV na severovýchodnej strane nad OS Lány navrhuje ÚPN pripojenie na jestvujúce DN 200 mm.

06 HLINY

Pri navrhovanej výstavbe (RD +240 b.j., BD +879 b.j.) sa ráta s prírastkom obyvateľov 2.667. Pri projektovaní novej zástavby (RD +130 b.j., BD +879 b.j.) na hranici s MČ Rozkvet je potrebné počítať s vybudovaním nového rozvodného vodovodného potrubia z VDJ 2x100 m^3. Jestvujúce siete vodovodu sú v danej lokalite vyťažené.

UO Zemiansky Kvášov je situovaný v mestskej časti 06 Hliny. Pitnou vodou je zásobovaný cez VDJ Zemiansky Kvášov s obsahom 50 m^3 z vodného zdroja Kráľovka. Pripojenie nových sietí (pre RD +110 b.j.) na jestvujúce rozvody bude kapacitne i tlakovo dostatočne dimenzované.

07 ZA VÁHOM

POVAŽSKÉ PODHRADIE

UO je z hľadiska navrhovaného rozvoja do roku 2020 kapacitne dostatočne vybavený rozvodmi pitnej vody a je aj tlakovo dostatočne dimenzovaný. Tu predstavuje navrhovaná výstavba (RD +80 b.j.) prírastok 258 obyvateľov. V lokalite priemyselného parku je v rámci UO predpokladaný prírastok pracovných príležitostí vo výrobnej sfére + 900 zamestnancov až vo výhľade.

ORLOVÉ

Tu predstavuje navrhovaná výstavba (RD +115 b.j.) prírastok 370 obyvateľov. Nakoľko je navrhovaná výstavba lokalizovaná nad objektom Kaštieľa, je zrejmé, že tlakové pomery neumožnia napojenie nových rozvodov bez dotláčacej hydrofórovej stanice. V rámci vypracovania ďalšieho stupňa ÚPD, resp. v rámci PD, je treba posúdiť možnosť pripojenia na DN 160 mm v mieste navrhovanom v ÚPN a prehodnotiť navrhované umiestnenie dotláčacej stanice. S možnosťou predĺžiť jestvujúce siete cez prístupové komunikácie pre jestvujúcu zástavbu sa zlepší tlak aj pre jestvujúcich užívateľov. Ďalšou možnosťou je navrhnúť samostatný prívod pre novú výstavbu a kapacitne posúdiť nutnosť rezervoáru R.

ĽAHKÝ PRIEMYSEL

UO je pripravený po stránke pripojenia na vodovodnú sieť na rozšírenie svojich kapacít. Vodovod DN 125 je prístupný na pripojenie aj ďalším užívateľom.

08 ZÁPAD

STROJÁRNE + PRIEMYSELNÝ OBVOD

Nie je možné posúdiť bez informácií o súčasnom stave (pozri kapitolu L.3.1.5. Zásobná a rozvodná sieť). Napriek uvažovanému nárastu o 1.500 pracovných príležitostí je však predpoklad zabezpečenia potreby pitnej vody pre celý výrobný areál z disponibilnej rezervy.

STROJÁRENSKÁ ŠTVRŤ+ JELŠOVÉ

Pri navrhovanej výstavbe (RD + 195 b.j., BD + 12 b.j.) s prírastkom 1.498 obyvateľov je potrebné posúdiť tlakové pomery rozširovanej vodovodnej siete, ako aj jej kapacitu a vyťaženosť. Súčasné rozvody vodovodu DN 160 a DN 225 v UO Jelšové sú podľa vyjadrenia správcu siete bez možnosti pokryť potrebný nárast potreby vody.

Pri zápornom posudku na pripojenie je možnosť nového pripojenia na potrubie DN 400, a to pri objekte bývalej budovy NF, čo prinesie značné finančné nároky na výstavbu vodovodných rozvodov z hľadiska komplikovaných stavebných podmienok.

09 JUH

V tejto MČ je predpokladaný prírastok pracovných príležitostí vo výrobnej sfére o 370 zamestnancov a prírastok obyvateľov o 447 v dôsledku navrhovanej výstavby RD (+ 237 b.j.)

Rozvodná sieť v tejto mestskej časti je zásobovaná zo SKV Považská Bystrica cez VDJ Moštenec.

DOLNÝ MOŠTENEC

UO je z hľadiska navrhovaného rozvoja do roku 2020 kapacitne dostatočne vybavený rozvodmi pitnej vody a je aj tlakovo dostatočne dimenzovaný.

HORNÝ MOŠTENEC

UO je z hľadiska navrhovaného rozvoja do roku 2020 kapacitne dostatočne vybavený rozvodmi pitnej vody a je aj tlakovo dostatočne dimenzovaný. Rozvodná sieť vodovodu je DN 110.

10 VÝCHOD

Pri navrhovanej výstavbe RD (+277 b.j.) s prírastkom 636 obyvateľov je potrebné posúdiť tlakové pomery rozširovanej vodovodnej siete v MČ, ako aj jej kapacitu a vyťaženosť.

PODMANÍN

UO je zásobovaný z VDJ Podmanín 2x100 m^3. VDJ je zásobovaný zo zdroja Bystré cez ČS Praznov.

PRAZNOV

Je zásobovaný pitnou vodou z vodného zdroja Bystré, cez VDJ Praznov 2x150 m^3. Pripojenie je navrhované na jestvujúci vodovod DN 100 mm.

11 POVAŽSKÁ TEPLÁ

Zásobovanie pitnou vodou v mestskej časti Považská Teplá je dostatočné. Rozvodná sieť DN 160 mm je v tejto časti mesta nielen kapacitne ale aj tlakovo dostatočne dimenzovaná. Pre plánovanú výstavbu (RD +105 b.j.) s prírastkom 268 obyvateľov je v tejto MČ možnosť rozšírenia uličných vetiev vodovodu predĺžením jestvujúcich vetiev DN 110 mm.

Pre priemyselný park s cca 650 zamestnancami je plánované pripojenie na DN 160 mm.

12 MILOCHOV

Zásobovanie mesta pitnou vodou v mestskej časti Milochov je dostatočné aj pri plánovanej výstavbe RD (+137 b.j.) a náraste o 399 obyvateľov. Rozvodná sieť je v tejto MČ nielen kapacitne ale aj tlakovo dostatočne dimenzovaná (DN 160 mm). Posúdenie navrhovanej výstavby vo vyšších polohách pri detailnejšej ÚPD, resp. pri PD, určí potrebu navrhovanej dotláčacej hydrofórovej stanice.

Zásobovanie je zabezpečené z VDJ Dedovec, kde sa akumuluje pitná voda z SKV Sádočné - Považská Bystrica.

Pri navrhovaných rekreačných zariadeniach, vrátane autocampingu, je kladný posudok správcu siete pre možnosť pripojenia na rozvodnú sieť vodovodu v Milochove.

13 ŠEBEŠŤANOVÁ

V súčasnosti je mestská časť zásobovaná pitnou vodou jednak z vlastného vodného zdroja Šebešťanová, jednak z SKV Považská Bystrica (realizácia prepojenia v r. 2006). Voda je cez ČS dopravovaná do VDJ 40 m^3.

Zásobovanie pitnou vodou v MČ Šebešťanová je tak zabezpečené aj pre navrhovanú výstavbu RD (+ 73 b.j.) s nárastom o 206 obyvateľov. Plánovaná výstavba môže byť bez problémov pripojená na rozvodnú sieť vody.

14 PODVAŽIE

Je zásobované pitnou vodou z vlastných zdrojov. V ÚPN navrhovaný nárast RD (+ 60 b.j.) a 111 obyvateľov, ako aj nepriaznivý súčasný stav, si vyžadujú posúdiť urýchlenú možnosť pripojenia pripojenia MČ

- pri výstavbe sietí pre mestské časti Podhradie a Šebešťanová r. 2006, alebo
- pri investičnej akcii Papradňanská dolina, ktorá je plánovaná do r. 2015.

V súčasnosti vypracovaný projekt zásobovania vodou MČ Podvažie (SVS-inžiniering, s.r.o., Žilina) počíta v prechodnom období (do rokov 2010-2012, kedy sa uvažuje prepojenie z prameňa z Považskej Teplej do Plevníka-Drienového a cez kanál smerom do Papradňanskej

doliny) s napojením MČ Podvažie na SKV v MČ Šebešťanová potrubím pozdĺž vybudovaného kanalizačného zberača.

K.3.3. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd – stav[4]

K.3.3.1. Kanalizačná sieť v meste Považská Bystrica

Kanalizačná sieť v meste Považská Bystrica bola postupne budovaná od roku 1956 spolu s vodným dielom Nosice, kedy bola vybudovaná aj pôvodná čistiareň odpadových vôd. Od tohto obdobia bola vykonaná rekonštrukcia čistiarne odpadových vôd v roku 1988 a v r.2006 rekonštrukcia čistiarne odpadových vôd s ohľadom na podmienky vstupu do EU – odstraňovanie dusíkatého znečistenia a fosforu – za podpory predvstupového fondu ISPA.

V rámci rekonštrukcie boli do r. 2007 vybudované kanalizačné zberače pre odvod splaškových odpadových vôd produkovaných v mestských častiach: Zemiansky Kvašov, Jelšové, Horný a Dolný Moštenec, Podmanín, Praznov, Orlové, Považské Podhradie, Šebešťanová a Podvažie.

Hoci sú pitnou a úžitkovou vodou zásobované z verejného vodovodu, zatiaľ nemajú dobudovanú kanalizáciu, takže odvádzanie a čiastočné likvidovanie splaškových vôd sa zabezpečuje individuálne v prídomových žumpách a septikoch. Tento spôsob likvidovania znečistenia je zdravotne a technicky nedokonalý a nevyhovuje zdravotno-hygienickým požiadavkám kladeným na obytné územie.

V roku 2007 si dala Považská vodárenská spoločnosť a.s. (ako investor a prevádzkovateľ kanalizačnej siete) spracovať komplexnú rozvojovú štúdiu regiónu s názvom „Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica a Ilava“. Bude slúžiť ako koncepcia ďalšieho rozvoja zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd pre celý región do r. 2030.

Spracovaný ÚPN mesta Považská Bystrica rešpektuje vyššie uvedený plán, ktorý rozširuje rozsah kanalizačnej siete v meste Považská Bystrica. Tento sa zaoberá aj doteraz neriešenou mestskou časťou Považská Teplá (spolu z obcou Plevník-Drienové), ktorá má byť odkanalizovaná delenou gravitačnou stokovou sieťou do ČS, odkiaľ majú byť splaškové odpadové vody čerpané do Považskej Bystrice a odvádzané do MČOV.

V súčasnosti bolo zrealizované odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z pravej strany Váhu, kde je najväčším znečisťovateľom vôd v danej lokalite najmä Považské Podhradie s oblasťou ľahkého priemyslu. Kanalizácia bola v tejto časti mesta realizovaná súčasne s čerpacou stanicou pri cestnom moste cez Váh, zabezpečujúcou prečerpávanie odpadových vôd na ľavú stranu Váhu. Odpadové vody sú prevedené na ľavú stranu Váhu do kmeňovej stoky kanalizačného systému odvádzajúceho odpadové vody z ľavobrežnej časti mesta na ČOV.

V UO Orlové je v súčasnosti tak isto vybudovaná nová kanalizácia, ako aj zabezpečenie prečerpávania odpadových vôd do kmeňovej stoky a ich mechanicko-biologického čistenia na mestskej ČOV.

Po ukončení výstavby kanalizačných zberačov v týchto mestských častiach narástol podiel pripojených obyvateľov na ČOV z počtu obyvateľov, a to v:

- UO Orlové z 550 na cca 700
- UO Považské Podhradie z 820 na cca 850
- MČ Šebešťanová z 500 na cca 600
- MČ Podvažie z 500 na cca 600
- UO Jelšové z 950 na cca 990

[4] *Základné údaje o kanalizačnom systéme mesta Považská Bystrica sú uvedené v Prieskumoch a rozboroch pre ÚPN mesta Považská Bystrica z r. 2002.*

• UO Zemiansky Kvášov	z 230	na cca 250
• UO Dolný a Horný Moštenec	z 1.200	na cca 1.400
• UO Podmanín	z 550	na cca 650
• UO Praznov	z 600	na cca 660
Spolu	z 5.900	na cca 6.700

V nasledujúcich rokoch po ukončení výstavby je aj predpoklad zlepšenia kvality recipientov v daných lokalitách s dosahom na spodné vody aj celkove na životné prostredie.

Recipientom odľahčených aj vyčistených odpadových vôd je rieka Váh s prietokom Q_{364} = 123,4 $m^3.s^{-1}$.

Z celkového počtu 42.264 obyvateľov je na kanalizačnú sieť napojených 35.054 obyvateľov, čo predstavuje 82,9 %-ný podiel napojenia. Predpokladaný stav napojenia je po ukončení výstavby novej kanalizačnej siete cca 41.000 pripojených obyvateľov (cca 97 %).

Na mestskú ČOV je napojená aj splašková kanalizácia bývalých Považských strojární.

Priemyselné vody súčasných akciových spoločností (Tepláreň a.s., Energetika a.s., atď.) sú cez neutralizačnú stanicu odvádzané chemickou kanalizáciou do čistiacich zariadení. Správca týchto sietí je zodpovedný priamo Slovenskej inšpekcii životného prostredia - Útvaru vodohospodárskej inšpekcie. Nakoľko dochádza k rozvoju a aj k nábehu výroby za účasti nových investorov, majiteľ sietí pristúpil ku rekonštrukcii podzemných vedení v areáli.

K.3.3.2. Stručný popis kanalizačnej sústavy

Kanalizačná sústava je vybudovaná ako jednotná, okrem častí Hliny, Rozkvet, Dedovec a Stred, kde je vybudovaná aj dažďová kanalizačná sieť. Veľká časť dažďových vôd je odvádzaná jednotnou kanalizáciou do ČOV.

Celkove je sústavu možné charakterizovať ako jednotnú, a to vzhľadom na malý podiel dažďovej kanalizácie. Snahou PVS, a.s. je vybudovanie delenej kanalizačnej siete pri príprave novej výstavby v jestvujúcich mestských častiach. PVS, a.s. preberá novú kanalizačnú sieť iba pre odvod a čistenie splaškových vôd.

Os kanalizačnej sústavy tvorí kmeňová stoka „A“ profilu 300 až 1.800 mm v celkovej dĺžke 6.600 m.

Na kmeňovú stoku „A“ sú postupne napojené:

a) hlavné stoky:

„B“	profilu 700 a 1.200 mm v celkovej dĺžke	960 m
„C“	profilu 400 a 1.000 mm v celkovej dĺžke	2.210 m
„D“	profilu 300 a 1.200 mm v celkovej dĺžke	1.870 m
„F“	profilu 300 a 1.200 mm v celkovej dĺžke	3.480 m
„G“	profilu 600 a 800 mm v celkovej dĺžke	1.300 m

b)

vedľajšie stoky na stoku A :	profilov 300 až 1.500 mm v celkovej dĺžke	10.488 m
vedľajšie stoky na stoku B :	profilov 300 až 900 mm v celkovej dĺžke	3.190 m
vedľajšie stoky na stoku C :	profilov 300 až 600 mm v celkovej dĺžke	2.006 m
vedľajšie stoky na stoku D :	profilov 300 až 1.000 mm v celkovej dĺžke	3 541 m
vedľajšie stoky na stoku F :	profilov 300 až 1.400 mm v celkovej dĺžke	10.516 m.
vedľajšie stoky na stoku G :	profilov 300 až 600 v celkovej dĺžke	4.220 m

Tab. K.3.3.2-1 Územné členenie urbanistických obvodov z hľadiska kanalizačných okresov – povodí

Názov hlavného kanalizačného zberača	Kanalizovaná MČ / UO
Kmeňová stoka "A"	Hliny, Stred
Hlavná stoka "B"	Strojárenská štvrť
Hlavná stoka "C"	Jelšové, Rozkvet,
Hlavná stoka "D"	Stred
Hlavná stoka "F"	Stred, Lány, Dedovec, SNP
Hlavná stoka "G"	Rozkvet, Centrum

Hlavné objekty príslušenstva kanalizačnej sústavy sú predovšetkým:

- odľahčovacie komory na kmeňovej stoke a hlavných kanalizačných zberačoch,
  Na stokovej sieti v meste Považská Bystrica je vybudovaných celkom 12 odľahčovacích komôr
- odľahčovacie stoky, ktorými sú odľahčené vody odvádzané do Domanižanky a Mošteníka bez merania
  Prívalové, t.j. dažďové vody nad 800 l.s^{-1} (na ČOV Považská Bystrica) sú doľahčené pred ČOV do sacieho bazénu povodňovej čerpacej stanice
- zhybky, a to:
  - F na stoke FA1 pod Domanižankou (celková dĺžka zhybky je 21,4 m),
  - FA2 pod Domanižankou (celková dĺžka zhybky je 34 m),
- výustné stoky a vyústenia odľahčených dažďových vôd (do potokov Domanižanka a Mošteník),
- D1 – prechod zberača D pod komunikáciou medzi šachtami 689 – 690,
- lapač splavenín na zberači FB v časti IBV na Moyzesovej ulici.

Priamo do recipientu /Domanižanka a Moštenec/ je zvádzaná časť zrážkových vôd z OS Hliny, Rozkvet a Stred.

Stoková sieť v zastavanom území mesta Považská Bystrica je v správe PVS, a.s. a je vybudovaná v dĺžke 40,2 km, z čoho pripadá 16,5 km na hlavné kanalizačné zberače a uličnú sieť a 23,7 km na domové prípojky.

V súčasnosti (2007) dobudovaná verejná kanalizácia v mestských častiach Západ (UO Jelšové), Zemiansky Kvašov, Horný a Dolný Moštenec, Podmanín a Praznov (na ľavom brehu Váhu), ako aj Za Váhom (UO Považské Podhradie a Orlové), Šebešťanová a Podvažie (na pravom brehu Váhu) predĺžila trasu kanalizačných zberačov o 21,4 km. Zároveň boli vybudované 3 čerpacie stanice splaškov, 167,5 m výtlačného kanalizačného potrubia a 772 domových kanalizačných prípojok.

K.3.3.3. Čistiarne odpadových vôd

Na území Považskej Bystrice patrili medzi najväčších znečisťovateľov vôd mestské časti bez dobudovanej kanalizácie. Zvýšený podiel pripojených obyvateľov v dôsledku dostavby kanalizácie tento stav podstatne zmení (pozri kapitolu L.3.3.1.) Ukončenie stavieb – za podpory predvstupového fondu ISPA – je plánované v priebehu r. 2006.

Mestské ČOV

ČOV Považská Bystrica (v správe PVS, a.s.) je na dobrej úrovni, efekt čistenia podľa BSK_5 sa pohybuje medzi 92-95 %. Kapacitne je vyhovujúca, jej rezervu však vyplnia rozostavané kanalizačné zberače s plánovaným ukončením v r. 2006.

Tab. K.3.3.3-1 Parametre ČOV Považská Bystrica

Účinnosť čistenia v ČOV podľa jednotlivých ukazovateľov kvality odpadovej vody					
rok	BSK_5	CHSK(Cr)	NL	$N\text{-}NH_4$	jednotka
1991	87,83	89,04	84,94		%
1996	92,84	90,81	90,48	54,56	%
1999	92,06	89,36	89,66	53,63	%
2005	95,00	89,70	93,90	54,20	%

Koncentrácia znečistenia odpadových vôd čistených na ČOV v správe SVS v súčasnej dobe neprekračuje povolené limity čistenia.

Rekonštrukcia, ktorá na objekte mestskej ČOV Považská Bystrica v r. 2004-2007 prebehla[5], súvisí s plánovaným nárastom čistených splaškových vôd z budovaných kanalizačných stôk. Nárast splaškových vôd o 680 $m^3.d^{-1}$ zabezpečí využitie rekonštruovanej ČOV na 100 %.

Pri rozvoji mesta Považská Bystrica do roku 2020 dôjde k ďalšiemu zvýšeniu tvorby splaškových vôd. Podľa vyjadrení zodpovedných pracovníkov SVS je v takomto prípade potrebné posúdiť kapacitu rekonštruovanej ČOV a navrhnúť ďalšie riešenie, najmä s ohľadom na nutnosť odbúravania dusíkatého znečistenia – podmienka vstupu do EÚ.

V MČ 12 Milochov je súčasná mechanická ČOV po rekonštrukcii v skúšobnej prevádzke do konca roku 2006. Pri realizácii rozvoja v súlade s nárastom obyvateľov a vybudovaním rekreačnej zóny podľa variantu 1 je nutné posúdiť riešenie vo variantoch:

- nová ČOV pre celú MČ Milochov,
- dostatočnosť jestvujúcej ČOV po dobudovaní 2. sekcie a samostatná ČOV pre rekreačnú oblasť.

Tab. K.3.3.3-2 Znečistenie odpadových vôd vypúšťaných ČOV

Ukazovateľ / Rok	Koncentrácia mg/1l				Ročná bilancia ($t.r^{-1}$)			
	ČOV Pov. Bystrica		ČOV Milochov		ČOV Pov. Bystrica		ČOV Milochov	
	2000	2005	2000	2005	2000	2005	2000	2005
CHSK	36,00	37,30	223,90	66,20	148,90	153,70	2,20	1,90
BSK_5	11,42	10,91	100,45	16,90	47,40	44,90	0,90	0,40
NL	13,90	9,30	66,90	19,00	56,90	40,80	0,70	0,60
RL	525,00	590,00	562,70	570,90	2 118,60	1 369,10	5,30	8,10
$N - NM_M^+$	7,10	13,34	18,25	33,10	28,50	59,80	-	0,50
NEL	0,30	-	0,95	-	0,80	-	-	-

Mechanicko-biologické ČOV

Celková kapacita ČOV je 108.510 $m3.d^{-1}$, z toho M = 224 $m3.d^{-1}$ a MB = 108.286 $m3.d^{-1}$.

Tab. K.3.3.3-3 Charakteristiky ČOV na území mesta Považská Bystrica

Charakteristika	Merná jedn.	Považská Bystrica		Milochov	
		rok		rok	
		2000	2005	2000	2005
Kapacita ČOV	$l.s^{-1}$	412,0		1,5	0,6
Znečistenie na prítoku k ČOV – BSK_5	$mg.l^{-1}$	164,8	211,8	122,2	224,9
Znečistenie na odtoku z ČOV – BSK_5	$mg.l^{-1}$	10,8	11,1	75,6	18,6
Účinnosť v BSK_5	%	92,5		30,3	
Hydraulické zaťaženie	%	36,8		60,0	
Látkové zaťaženie	%	71,1		71,8	

[5] *Podľa projektu „ČOV a kanalizačný systém v Považskej Bystrici“, realizovaného v rámci programu ISPA, bola vykonaná rekonštrukcia objektov a intenzifikácia prevádzkovanej ČOV s použitím modernej technológie čistenia odpadových vôd. Boli vybudované aj nové objekty, ktoré z hľadiska súčasného stavu mesta spĺňajú kapacitné a kvalitatívne parametre do roku 2030.*

Kapacita ČOV a prítokové množstvá:

	kapacita	prítok r 2000	r.2005
ČOV Pov. Bystrica	412 $l.s^{-1}$	129,3 $l.s^{-1}$	126,9 $l.s^{-1}$
malá ČOV Milochov (M)	?	?	0,9 $l.s^{-1}$

Výhľadovo sa podľa Koncepcie odkanalizovania PVS, a.s. počíta s nasledovnými parametrami:

Do ČOV Pov. Bystrica

- Prítok na ČOV – Q = 423,55 $l.s^{-1}$
- Potrubie DN 300 – 91,5 km
  DN 400 – 3,8 km
- ČS Orlové – Q = 150 $l.s^{-1}$, H = 10 m
- Prítok – výhľad 2015 – Q_{dmax}
  - Papradnianska dolina 62,71 $l.s^{-1}$
  - Plevník, Manínska tiesňava 24,61 $l.s^{-1}$
  - Milochov 5,88 $l.s^{-1}$
  - Domanižská dolina 39,47 $l.s^{-1}$
  - Moštenec 5,88 $l.s^{-1}$
  - Pov. Bystrica – mesto 285,00 $l.s^{-1}$
  - Spolu – r. 2015 423,55 $l.s^{-1}$

Plánované rekonštrukcie ČOV

- rekonštrukcia a intenzifikácia kalového a plynového hospodárstva,
- výmena aeračného systému,
- dobudovanie nitrifikačnej a denitrifikačnej časti.

Posúdenie: ČOV je kapacitne schopná prijať celé prítokové množstvo podľa návrhu koncepcie PVS, a.s., nutné sú plánované rekonštrukcie podľa vypracovanej štúdie.

ČOV Podvažie (dočasné riešenie) nie je súčasťou koncepcie Q = 60,9 $l.s^{-1}$. ČS Podvažie – Q = 80 $l.s^{-1}$, H = 25 m

Priemyselné ČOV

Areál bývalých Považských strojární, a.s. má svoju vlastnú ČOV, do verejnej kanalizácie sú odvádzané len odpadové vody splaškové zo sociálnych zariadení.

V súčasnosti nie sú spracovateľovi ÚPN mesta Považská Bystrica k dispozícii objektívne informácie o stave prostredia v areáloch priemyslových podnikov.[6]

V celom dotknutom území sa v súčasnosti budujú nové výrobné kapacity a nastáva rozvoj utlmenej strojárskej výroby. Rozvoj infraštruktúry je prevažne orientovaný na stavebníctvo, automobilový priemysel, logistické, obchodné a obslužné činnosti.

Tab. K.3.3.3-4 Prehľad ČOV na území mesta a v časti jeho záujmového územia podľa rezortov

Druh ČOV	Organizácia
ČOV v správe PVS, a.s. Považská Bystrica	• Mestská ČOV, Pov. Bystrica • ČOV Milochov, (Štrbinová nádrž - mechanické čistenie) • ČOV Malá Udiča , (Štrbinová nádrž - mechanické čistenie) • ČOV Udiča - Okrut, (Štrbinová nádrž - mechanické čistenie)[7] • Považské Podhradie - biologický septik + kanalizácia • Orlové - prečerpávacia stanica

[6] *Nie je známa úroveň kontaminácie vplyvom výrobných a súvisiacich činností (pôda, podzemné vody, povrch objektov, zvyškové znečistenia). Taktiež nie sú známe úrovne znečistenia v území spôsobené týmito a vzdialenejšími výrobnými prevádzkami (sekundárna prašnosť, kontaminácia pôdy a zvyškové znečistenie, splachy do povrchových a podzemných vôd, prenosy do potravinového reťazca, identifikácia a inventarizácia toxicity bodových a maloplošných zdrojov).*

Druh ČOV	Organizácia
ČOV v priemysle	• SATES, a.s. Pov. Bystrica • Vodné elektrárne, OZ Považská Bystrica • Považské strojárne – Letecké motory, a.s. P. Bystrica • Považské strojárne – Energetika, a.s. Pov.Bystrica: • NS PBZ 2, Deemulgačná stanica, • NS PBZ 3, lapač piesku a olejov, • prečerpávacia stanica, • OMV Slovensko,s.r.o. Bratislava - ČSPH OMV Pov. Bystrica • SHELL Slovakia, s.r.o. Bratislava - ČSPH SHELL Pov. Bystrica • ESSO Slovensko, s.r.o. Bratislava - ČSPH ESSO Pov. Bystrica • BETTO, s.r.o. - ČSPH BETTO Pov. Bystrica • AR, s.r.o. Pov. Podhradie • R a D Trans Autodoprava, Sverepec
ČOV v rekreačných zariadeniach a ÚSS	Hotel “SIRMIUM” Upohlav
Malé domové ČOV	Juraj Belanský a manž., Sverepec 9 Július Ješík, Udiča

Zdroj: OÚ Považská Bystrica odbor ŽP (Správa o stave ŽP v okrese Pov. Bystrica, SAŽP 2001)

K.3.4. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd – návrh

Pre všetky mestské časti platí nariadenie navrhovať kanalizáciu delenú, do jestvujúcej siete kanalizačných zberačov môžu byť teda pripojené iba vody splaškové. Dažďové vody musia byť odkanalizované osobitnou kanalizáciou, prípadne riešené s povrchovými vodami bez možnosti zaústenia do jestvujúceho kanalizačného zberača.

Priamo do recipientu (Domanižanka a Mošteník) je zvádzaná časť zrážkových vôd z OS Hliny, Rozkvet, Dedovec a Stred. V návrhovom období je potrebné rozširovať sieť dažďovej kanalizácie a odbúravať povrchové vody zo splaškovej kanalizácie. Cestné komunikácie je potrebné zabezpečiť rigolmi a priaznivé spádové a odtokové pomery využiť na odvedenie povrchových vôd.

Rozvoj mesta Považská Bystrica si vynúti v nasledujúcich rokoch posúdenie mestskej ČOV po ukončenej rekonštrukcii (2006). Posudok správcu siete určí ďalšie riešenie s možnosťami

- ďalšia rekonštrukcia ČOV,
- nová sekcia ČOV alebo
- nová ČOV.

Rozvoj mestských častí z hľadiska odvádzania a čistenia odpadových vôd pre r. 2020

1 STRED

Pri výstavbe komplexnej občianskej vybavenosti v centre mesta nedochádza k navýšeniu počtu obyvateľov. Nutné je však pripojenie novonavrhovaných objektov na verejnú kanalizačnú sieť.

Pri zmene v dopravnom systéme a prekládke komunikácií je potrebné v predstihu pripraviť všetky pripojenia inžinierskych sietí pre plánované objekty.

2 SEVER

Pri navrhovanej výstavbe RD a BD s prírastkom 1.354 obyvateľov je potrebné vybudovať novú kanalizačnú vetvu s pripojením do zberača D, ktorý končí pri napojení Moyzesovej ulice v trase cesty I/61 Bratislava – Žilina.

ÚPN navrhuje preveriť stav kanalizačného zberača DN 300 mm uloženého od mestskej časti Považská Teplá až po vybudovanú prípojku do kanalizačného zberača z Moyzesovej ulice. Po priaznivom posúdení môže byť zberač napojený pri USIP-e na verejnú kanalizačnú vetvu DN 800 mm a využitý aj pre napojenie navrhovanej zástavby.

V časti nad starým mestským cintorínom je potrebné preveriť možnosť pripojenia kanalizácie na stoku pri USIP-e, nakoľko spádové pomery nedovoľujú pripojenie na stoku pod Moyzesovou ulicou.

Požiadavkou PVS, a.s. je v tejto mestskej časti posúdiť zhybku pri kostole a dobudovať revízne šachty za účelom preplachu. Pri rekonštrukcii miestnych komunikácii v tejto časti mesta je potrebné sprístupniť zhybku aj pre mechanizmy.

3 LÁNY

Pri navrhovanej výstavbe RD a BD s prírastkom 295 obyvateľov je potrebné hydraulické posúdenie miesta pripojenia na kanalizačnú stoku.

4 SNP

Napriek navrhovanej výstavbe RD na hranici s MČ 10 Praznov predpokladá ÚPN úbytok obyvateľov tejto časti o 1.085 obyvateľov. Kanalizačný zberač v oblasti navrhovanej výstavby je potrebné pri návrhu napojenia hydraulicky posúdiť.

5 ROZKVET

Napriek navrhovanej výstavbe BD a RD predpokladá ÚPN úbytok obyvateľov tejto časti o 408 obyvateľov. Pri projektovaní novej zástavby je túto potrebné spádovo rozčleniť podľa príslušnosti ku 3 kanalizačným zberačom, a to:

- C - DN 600 mm (ku salašu),
- ku V.ZŠ - DN 600 mm,
- ku blokom H.

V minulosti vybudovaná kanalizačná sieť (smerom na salaš) je suchá a nie je v správe PVS, a.s. – je preto nutné jej odborné posúdenie a zhodnotenie, podľa ktorého bude navrhnuté jej ďalšie využitie.

Keďže ide o členitý terén, budú siete splaškovej kanalizácie navrhované až po rozmiestnení navrhovaných objektov v ďalších stupňoch ÚPD, resp. v rámci PD.

Nakoľko navrhovaná výstavba je rozsiahla, je nutné plánovať aj dažďovú kanalizáciu, a to v celom rozsahu plánovanej zástavby.

6 HLINY

Pri navrhovanej výstavbe BD a RD počíta ÚPN v tejto MČ s prírastkom 2.877 obyvateľov. Pri projektovaní novej zástavby na hranici s MČ 5 Rozkvet je potrebné rátať s vybudovaním nového prívodného zberača a s jeho zaústením do jestvujúcej kanalizačnej stoky.

Nárast obyvateľov z navrhovanej výstavby RD v časti Zemiansky Kvášov bude riešený odkanalizovaním do stoky DN 300 mm, ktorej výstavba bola ukončená v r. 2007.

7 ZA VÁHOM

POVAŽSKÉ PODHRADIE

Z hľadiska navrhovaného rozvoja do r. 2020 má UO možnosť pripojenia nových objektov RD na novú kanalizačnú sieť, ktorej výstavba bola ukončená v r. 2007. V lokalite predpokladá ÚPN vo výhľade aj prírastok 900 pracovných príležitostí vo výrobnej sfére, pre ktorý je dimenzia budovanej stoky dostatočná. Nevyhnutné je však posúdenie kapacity v súčasnosti zrealizovanej ČS.

ORLOVÉ

V UO predstavuje navrhovaná výstavba RD prírastok 628 obyvateľov. Nakoľko je výstavba lokalizovaná v nadmorských výškach nad objektom kaštieľa, je zrejmé, že pred vypracovaním ďalších stupňov ÚPD, resp. pred vypracovaním PD, je potrebné posúdiť možnosť pripojenia a navrhnúť trasu stoky pre novú výstavbu. Keďže odkanalizovanie územia na pravej strane Váhu je riešené prečerpávaním splaškov cez cestný most, je nutné posúdiť kapacity jestvujúcich ČS a navrhnúť ich rekonštrukciu, príp. nové ČS. Nutné je aj odkanalizovanie dažďových vôd celého územia.

ĽAHKÝ PRIEMYSEL

UO je pripojený na novú kanalizačnú sieť pre splaškové vody realizovanú v r. 2007. Odvádzanie technologických ako aj dažďových odpadových vôd musí byť riešené individuálne. Z hľadiska navrhovaného rozšírenie kapacít v tejto oblasti by mala rekonštruovaná mestská ČOV nárokom postačovať.

8 ZÁPAD

STROJÁRNE + PRIEMYSELNÝ OBVOD

Nie je možné posúdiť bez informácií o súčasnom stave (pozri kapitolu K.3.1.5.).

STROJÁRENSKÁ ŠTVRŤ + JELŠOVÉ

Pri navrhovanej výstavbe RD a BD s prírastkom 1.498 obyvateľov je potrebné kapacitne posúdiť jestvujúcu kanalizáciu. V UO Jelšové je vybudovaná nová kanalizačná sieť. Napojenie z novej výstavby je plánované do vybudovaných zberačov DN 300 mm a DN 500 mm.

9 JUH

DOLNÝ MOŠTENEC

V tomto UO je predpokladaný prírastok 370 pracovných príležitostí vo výrobnej sfére a 447 obyvateľov. Výstavba novej kanalizačnej siete v UO bola ukončená v r. 2007. Pri ďalšom projektovaní kanalizačných prípojok navrhovanej novej výstavby je potrebné posúdiť kapacitu každej dotknutej ČS, prípadne navrhnúť nové.

HORNÝ MOŠTENEC

Výstavba novej kanalizačnej siete v UO bola ukončená v r. 2007. Pri ďalšom projektovaní kanalizačných prípojok navrhovanej novej výstavby je potrebné posúdiť kapacitu každej dotknutej ČS.

Pri realizácii nových výrobných areálov, resp. pri osadení nových objektov do jestvujúcich areálov, je možné odkanalizovať iba vody splaškové. Odpadové vody dažďové je potrebné riešiť osobitne, čistenie prípadných technologických vôd je potrebné čistiť v samostatných ČOV.

Pre lokalitu Cingeľov laz, vzhľadom na jeho odľahlosť od okolitej zástavby navrhuje ÚPN riešiť odkanalizovanie územia individuálne, t.j. akumulovať splaškové odpadové vody (OV) v domových žumpách s následným odvozom OV do MČOV Považská Bystrica (jestvujúci stav). Pre novú zástavbu je možné riešiť čistenie odpadových vôd aj vybudovaním malých domových ČOV tak, aby vyčistené odpadové vody boli zaústené do miestneho recipientu.

10 VÝCHOD

PODMANÍN

Pri navrhovanej výstavbe RD (+ 90 b.j.) s prírastkom 288 obyvateľov budú splaškové vody odkanalizované do novo vybudovaného Prečínskeho kanalizačného zberača (2007).

PRAZNOV

Pri navrhovanej výstavbe RD s prírastkom 165 b.j. v IBV (528 obyvateľov) budú splaškové vody odkanalizované do novo vybudovaného Prečínskeho kanalizačného zberača (2007).

11 POVAŽSKÁ TEPLÁ

„Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií“, ktorý rozširuje rozsah kanalizačnej siete v meste Považská Bystrica, sa zaoberá aj mestskou časťou Považská Teplá (spolu so susednou obcou Plevník-Drienové), ktorá má byť odkanalizovaná delenou gravitačnou stokovou sieťou do ČS, odkiaľ majú byť splaškové odpadové vody čerpané do Považskej Bystrice a odvádzané do MČOV.

Pri navrhovanej výstavbe RD s prírastkom 268 obyvateľov budú splaškové vody odkanalizované individuálnymi stavebníkmi do domových žúp (do doby vybudovania splaškovej kanalizácie v súlade so spracovaným „Plánom rozvoja verejných vodovodov a

kanalizácií“). Po jej vybudovaní sa žumpy zrušia a jednotlivé nehnuteľnosti sa napoja na kanalizáciu.

Priemyselná zóna musí byť posudzovaná z dvoch hľadísk. Splaškové kanalizačné vody budú môcť byť odvedené do verejnej stoky, ale vody dažďové a technologické musia byť čistené v samostatnej ČOV.

12 MILOCHOV

MČ má vyriešenú kanalizačnú sieť so zaústením do vlastnej ČOV. Čistiareň splaškových vôd je po rekonštrukcii v skúšobnej prevádzke, avšak je kapacitne vyťažená.

Pri navrhovanej výstavbe RD uvažuje s prírastkom 399 obyvateľov, je potrebné posúdiť kapacitnú dostatočnosť ČOV pre plánovaný nárast obyvateľov. V prípade, že by sa kapacita ČOV Milochov javila ako nedostatočná a vyžadovala si rozsiahlu rekonštrukciu, navrhuje ÚPN jej premiestnenie mimo zastavané územie MČ, tak aby sa minimalizoval vplyv prípadného zápachu na okolitú zástavbu. Na mieste súčasnej ČOV by sa umiestnila čerpacia stanica OV s napojením na navrhovanú ČOV, čím by sa vytvorili podmienky pre gravitačné odkanalizovanie výhľadovej rekreačnej oblasti v Dolnom Milochove.

Pri navrhovaných výhľadových rekreačných zariadeniach v (Dolnom) Milochove, vrátane autocampingu, je potrebné

- posúdiť dostatočnosť jestvujúcej ČOV pre plánovaný nárast, prípadne
- ekonomicky posúdiť návrh novej ČOV pre celý UO, alebo
- samostatnú ČOV pre rekreačnú oblasť.

13 ŠEBEŠŤANOVÁ

Splašky od plánovaného nárastu 206 obyvateľov bude možné odkanalizovať do novej kanalizačnej siete pre splaškové vody realizovanej v r. 2007. Odkanalizovanie splaškových vôd pripojenými novými vetvami zberača bude bez problémov. Je ale potrebné sa zaoberať odvedením povrchových dažďových vôd.

14 PODVAŽIE

Splašky od plánovaného nárastu 111 obyvateľov bude možné odkanalizovať do novej kanalizačnej siete pre splaškové vody realizovanej v r. 2007.

L. V E R E J N É T E C H N I C K É V Y B A V E N I E - E N E R G E T I K A

L.1. Zásobovanie elektrickou energiou

L.1.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta elektrickou energiou

L.1.1.1. Zdroje elektrickej energie

Na území mesta Považská Bystrica sa nachádza vodná elektráreň, ktorá je v súčasnej dobe súčasťou druhej derivačnej skupiny vodných elektrární na Váhu (Hričov - Mikšová I - Považská Bystrica). Zásobu vody pre špičkovú prevádzku tejto skupiny zaisťuje vodná nádrž Hričov s celkovým obsahom 8,5 milióna m^3 vody. Táto skupina elektrární postavená v rokoch 1958-1964 môže dosiahnuť špičkový výkon 170 MW pri prietoku kanálmi 400 $m3.s^{-1}$ a využíva celkový spád 46,5 m.

Samotná vodná elektráreň Považská Bystrica je kanálového typu a sú v nej inštalované tri agregáty s Kaplanovými turbínami. Každý agregát pracuje so spádom 16,35 - 12,13 m. Inštalovaný výkon je 55,20 MW, priemerná ročná výroba elektrickej energie predstavuje 115,30 GWh.

Výroba elektrickej energie parnou elektrárňou je zabezpečovaná v teplárni podniku PS Energetika, a.s. Považská Bystrica. Inštalovaný výkon je 12,0 MW.

V záujmovom území mesta sa ešte nachádza vodná elektráreň priehradového typu Nosice. V elektrárni sú inštalované 3 hydroagregáty s Kaplanovými turbínami. Turbína pracuje so spádom 23 - 15,7 m, návrhový prietok 130 $m^3.s^{-1}$. Inštalovaný výkon je 67,50 MW, priemerná ročná výroba elektrickej energie predstavuje 157,40 GWh.

L.1.1.2. Transformovne a VN vedenia

Distribučnú sieť mesta Považská Bystrica a jeho záujmového územia zásobuje transformovňa prenosovej sústavy 220/110 kV (3 x 33,3 a 4 x 66 MVA) a 110/22 kV (6 x 40 MVA) Považská Bystrica, ktorá je situovaná v blízkosti areálu bývalých Považských strojárni, a.s. Na prenosovú sústavu je napojená 220 kV vedeniami z Križovian (č.275) a Lískovca v ČR (č.270). Transformovňa VE Považská Bystrica je bez distribučných transformátorov 110/22kV.

Do transformovne sú okrem uvedených 220 kV vedení zaústené aj tieto 110 kV vedenia:

- č.7702 Považská Bystrica – Bytča
- č.7771 Považská Bystrica – ZŤS Dubnica
- č.7774 Považská Bystrica – VE Ladce
- č.7778 Považská Bystrica – Střelná (ČR) – rekonštruované v r.2000-2001
- č.7775 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7776 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7777 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7781 Považská Bystrica – Púchov
- č.7803 Považská Bystrica – VE Mikšová
- č.7804 Považská Bystrica – VE Mikšová
- č.7806 Považská Bystrica – VE Považská Bystrica
- č.7807 Považská Bystrica – VE Považská Bystrica

Mesto Považská Bystrica je zásobované elektrickou energiou z 22 kV rozvodov. Ide prevažne o vzdušné vedenia, ktoré zásobujú distribučné transformovne 22/0,4 kV. Maximálne zaťaženia zásobovacích liniek neboli spracovateľovi ÚPN mesta

k dispozícii, nie je teda možné stanoviť, či je súčasná dodávka elektrickej energie do Považskej Bystrice zabezpečená s dostatočnou kapacitnou rezervou.

Širším záujmovým územím mesta tiež prechádza 400 kV elektrické vedenie Bošáca – Varín (č.495).

L.1.1.3. Trafostanice

V dobe spracovania prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Považská Bystrica (r. 2001-2002) sa na území mesta nachádzalo podľa údajov SSE, a s. Žilina 151 trafostaníc 22/0,4 kV. Údaje o ich inštalovanom výkone neboli spracovateľovi ÚPN mesta k dispozícii, nie je možné ani stanoviť celkový inštalovaný výkon v transformátoroch, ani určiť, či je uvedený počet transformačných staníc 22/0,4 kV na zabezpečenie súčasného príkonu dostačujúci.

Menovitý zoznam trafostaníc bol uvedený v prieskumoch a rozboroch pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica z r. 2002. Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5b – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie) v M 1:5.000 sú zakreslené všetky vyššie uvedené zariadenia zásobovania elektrickou energiou podľa stavu v r. 2002.

L.1.1.4. Zámery v oblasti zásobovania mesta elektrickou energiou

V súvislosti s plánovanou výstavbou Vážskej vodnej cesty majú byť dotknuté vodné elektrárne v nadväznosti na rozšírenie jestvujúcich odpadových kanálov rekonštruované pre stavbu jedného energetického bloku a jalového priepustu. So zmenou prevádzkového režimu kaskády sa z titulu splavnenia neuvažuje.

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou sa podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja uvažuje v etape rokov 2005-2015 v Považskej Bystrici s náhradou súčasnej transformovne 220/110 kV transformovňou 400/110 kV. 1 Tento zámer zohľadňuje aj ÚPN mesta Považská Bystrica (bližšie v kapitole L.1.2.4. Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou).

L.1.2. Návrh zásobovania územia mesta elektrickou energiou

L.1.2.1. Bilancia potreby elektrickej energie

Bilancia potreby elektrickej energie je spracovaná pre návrhové obdobie do roku 2020.

Potrebný príkon elektrickej energie pre jednotlivé mestské časti (pre bytovú výstavbu HBV, intenzívnu IBV a IBV v klasických RD, občiansku vybavenosť, výrobu a pod. vrátane verejného osvetlenia - VO) je vypočítaný v nasledujúcej podkapitole.

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť a iné zariadenia bola napočítaná na základe orientačne stanovenej zastavanej plochy a stupňa jej využitia. Na základe potreby elektrickej energie bol potom vypočítaný potrebný počet distribučných transformačných staníc v jednotlivých mestských častiach pre zabezpečenie dodávky el. energie vychádza z výpočtového zaťaženia nárastu potreby el. energie, hospodárnej jednotky priemerného výkonu jedného DTS 630 kVA a koeficient prídavného zaťaženia. DTS sú navrhnuté s transformátormi od 250 kVA až 1.000 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia Z_p=1,34.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

- pre trafostanice so zokruhovanými sekundárnymi rozvodmi NN

$$n_t = \frac{P_{sum} \times Z_p}{\cos f_i \times \text{využ. tr.}}$$

Z_p – koeficient prídavného zaťaženia - 1,35

P_{sum} – výpočtové zaťaženie - súčet pre byty, občiansku vybavenosť, priemysel a iné

- pre trafostanice bez zokruhovania rozvodov NN

$$n_t = \frac{P_{sum}}{\cos f_i \times \text{využ. tr.}}$$

L.1.2.2. Bilancia odberov elektrickej energie na riešenom území podľa mestských častí

MČ 01 – Stred

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	4	7	28	0,60	17
			P_{ib} = 28		P_{sb} = 17

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 2 ha

P_{iv} = 900 kW
P_{iv} = 900 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 720 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sv} + P_{sb}$ = 720+17 = 737 + 5 % VO = 774 kW
P_{celk} = 774 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 542 kW

$$n_t = \frac{542 \times 1{,}34}{0{,}9 \times 0{,}75} = 1.076 \text{ kVA}$$

1.076 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA.

MČ 02 – Sever

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	12	7	84	0,43	36
IBV-RD	300	11	3.300	0,28	924
			P_{ib} = 3.384		P_{sb} = 960

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 1,4 ha

P_{iv} = 615 kW
P_{iv} = 615 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 492 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 960 + 492 = 1.452 + 5 % VO = 1.525 kW
P_{celk} = 1.525 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 1.067 kW

$$n_t = \frac{1.067 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 2.118 \text{ kVA}$$

2.118 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA a 1 transf. 1 000 kVA.

MČ 03 – Lány

a) bytový fond - bez nárastu

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	20	7	140	0,38	53
IBV-RD	20	11	220	0,38	84
			P_{ib} = 360		P_{sb} = 137

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,6ha

P_{iv} = 270 kW
P_{iv} = 270 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 216 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 137 + 216 = 353 + 5 % VO = 371 kW
P_{celk} = 371 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 260 kW

$$n_t = \frac{260 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 516 \text{ kVA}$$

516 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

MČ 04 – SNP

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	20	7	140	0,38	53
IBV-RD	76	11	836	0,30	251
			P_{ib} = 976		P_{sb} = 304

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 2,2ha

P_{iv} = 990 kW
P_{iv} = 990 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 792 kW

c) priemysel, bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 304 + 792 = 1.096 + 5 % VO = 1.151 kW
P_{celk} = 1.151 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 806 kW

$$n_t = \frac{806 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 1.600 \text{ kVA}$$

1.600 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 05 – Rozkvet

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	360	7	2.520	0,28	706
IBV-RD	397	11	4.367	0,28	1.223
			P_{ib} = 6.887		P_{sb} = 1.929

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 4ha

P_{iv} = 1.800 kW
P_{iv} = 1.800 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.440 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 72 kW
P_{iv} = 72 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 58 kW

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp} = 1.929 + 1.440 + 58 = 3.427 + 5\ \%\ VO = 3.598$ kW
P_{celk} = 3.598 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.519 kW

$$n_t = \frac{2.519 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 5.001 \text{ kVA}$$

5.001 kVA reprezentuje cca 8 transformátorov 630 kVA.

MČ 06 – Hliny

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	883	7	6.181	0,28	1.731
IBV-RD	262	11	2.882	0,28	807
			P_{ib} = 9.063		P_{sb} = 2.538

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 3,5ha

P_{iv} = 1.575 kW
P_{iv} = 1.575 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.260 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 2.538 + 1.260 kW = 3.798 +5 % VO = 3.988 kW
P_{celk} = 3.988 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.792 kW

$$n_t = \frac{2.792 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 5.543 \text{ kVA}$$

5.543 kVA reprezentuje cca 9 transformátorov 630 kVA

MČ 07 – Za Váhom

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	225	11	2.475	0,28	693
			P_{ib} = 2.475		P_{sb} = 693

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 1ha

P_{iv} = 450 kW
P_{iv} = 450 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 360 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 1.368 kW
P_{iv} = 1.368 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.095 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp}$ = 693 + 360 + 1.095 = 2.057 kW + 5 % VO = 2.148 kW
P_{celk} = 2.148 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 1.504 kW

$$n_t = \frac{1.504}{0,9 \times 0,75} = 2.228 \text{ kVA}$$

2.228 kVA reprezentuje cca 2 transformátory 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 08 – Západ

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	12	7	84	0,43	36
IBV-RD	195	11	2.145	0,28	601
			P_{ib} = 2.229		P_{sb} = 637

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,8ha

P_{iv} = 360 kW
P_{iv} = 360 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 288 kW

c) priemysel

P_{iv} = 2.808 kW
P_{iv} = 2.808 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 2.247 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp}$ = 637 + 288 + 2.247 = 3.172 +5 % VO = 3.331 kW
P_{celk} = 3.331 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.332 kW

$$n_t = \frac{2.332 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 4.629 \text{ kVA}$$

4.629 kVA reprezentuje cca 6 transformátorov 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 09 – Juh

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	214	11	2.354	0,28	659
			P_{ib} = 2.354		P_{sb} = 659

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 0,84ha

P_{iv} = 378 kW
P_{iv} = 378 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 303 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 414 kW
P_{iv} = 414 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 332 kW

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp} = 659 + 303 + 332 = 1294 + 5\ \%\ VO = 1.359$ kW
P_{celk} = 1.359 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 951 kW

$$n_t = \frac{951}{0,9 \times 0,75} = 1.409 \text{ kVA}$$

1.1409 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA

MČ 10 – Východ

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	277	11	3.047	0,28	853
			P_{ib} = 3.047		P_{sb} = 853

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 1,1ha

P_{iv} = 495 kW
P_{iv} = 495 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 396 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 853 + 396 = 1.249 + 5\ \%\ VO = 1.311$ kW
P_{celk} = 1.311 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 918 kW

$$n_t = \frac{918}{0,9 \times 0,75} = 1.360 \text{ kVA}$$

1.360 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA

MČ 11 – Považská Teplá

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	105	11	1.155	0,28	323
			P_{ib} = 1.155		P_{sb} = 323

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 1ha

P_{iv} = 450 kW
P_{iv} = 450 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 360 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 1.232 kW
P_{iv} = 1.232 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 986 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sv}$ = 323 + 360 +986 = 1.669 +5 % VO = 1.752 kW
P_{celk} = 1.752 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum}= 1.226 kW

$$n_t = \frac{1.226 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 2.434 \text{ kVA}$$

2.434 kVA reprezentujú cca 4 transformátory 630 kVA

MČ 12 – Milochov

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	137	11	1.507	0,28	422
			P_{ib} = 1.507		P_{sb} = 422

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,84ha

P_{iv} = 360 kW
P_{iv} = 360 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 288 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 422 + 288 = 705 + 5 % VO = 710 kW
P_{celk} = 710 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 497 kW

$$n_t = \frac{497}{0,9 \times 0,75} = 736 \text{ kVA}$$

736 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 13 – Šebešťanová

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	73	11	803	0,30	241
			P_{ib} = 803		P_{sb} = 241

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 0,6ha

P_{iv} = 270 kW
P_{iv} = 270 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 216 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 241 + 216 = 457 + 5$ % VO = 480 kW
P_{celk} = 480 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 289 kW

$$n_t = \frac{336}{0,9 \times 0,75} = 498 \text{ kVA}$$

498 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

MČ 14 – Podvažie

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	60	11	660	0,30	198
			P_{ib} = 660		P_{sb} = 198

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,5ha

P_{iv} = 225 kW
P_{iv} = 225 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 180 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 198 + 180 = 378 + 5$ % VO = 397 kW
P_{celk} = 397 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 278 kW

$$n_t = \frac{278}{0,9 \times 0,75} = 412 \text{ kVA}$$

412 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

Tab. L.1.2.2-1 Súhrnná bilancia elektrickej energie za riešené územie pre novonavrhované bytové jednotky, vybavenosť a iné zariadenia

Číslo MČ	Potrebný výkon (kW)	Potrebný inštal. výkon (kVA)	Počet trafostaníc (á 630 kVA)	Počet trafostaníc (á 1.000 kVA)	Inštal. výkon navrh. trafostaníc
01	542	1.076	2		1.260
02	1.067	2.118	2	1	2.260
03	260	516	1		630
04	806	1.600	1	1	1.630
05	2.519	5.001	8		5.040
06	5.543	5.543	9		5.670
07	1.504	2.228	3	1	2.260
08	2.332	4.629	6	1	4.780
09	951	1.409	1	1	1.630
10	918	1.360	2		1.260
11	1.226	2.434	4		2.520
12	497	736		1	1.000
13	289	498	1		630
14	278	412	1		630
Spolu	18.732	29.560	41	6	31.200

L.1.2.3. Návrh 22 kV elektrických liniek a trafostaníc podľa mestských častí

MČ 01 – Stred

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 02 – Sever

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131 a vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 03 – Lány

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 04 – SNP

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 05 – Rozkvet

Bilancia potreby elektrickej energie 8x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, vzdušnej č.281, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 06 – Hliny

Bilancia potreby elektrickej energie 9x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, vzdušnej č.100, 223, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 07 – Za Váhom

Bilancia potreby elektrickej energie 3x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.133, vzdušnej č.195, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 08 – Západ

Bilancia potreby elektrickej energie 6x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, 281, vzdušnej č.100, 226, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 09 – Juh

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.223, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 10 – Východ

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich vzdušných liniek č.223, č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 11 – Považská Teplá

Bilancia potreby elektrickej energie 4x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 12 – Milochov

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.226, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 13 – Šebešťanová

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.133, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 14 – Podvažie

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.133, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

L.1.2.4. Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou

ÚPN rešpektuje náhradu súčasnej transformovne 220/110 kV transformovňou 400/110 kV Považská Bystrica, ktorej výstavba sa predpokladá v dvoch etapách, a to:

- výstavba 1. časti transformácie 400/110 kV pri zachovaní jestvujúcej transformácie 220/110 kV s jedným transformátorom, a
- výstavba 2. časti transformácie 400/110 kV s ukončením prevádzky transformácie 220/110 kV.

Stanica bude napojená na sústavu 400 kV slučkou z vedenia Bošáca – Varín. Odbočenie z tohto vedenia sa predpokladá dvojitým 400 kV vedením pri lokalite Sverepec. Slučka bude v súbehu s jestvujúcimi vedeniami, vrátane nového 400 kV vedenia v súbehu s 220 kV vedeniami č. 270 a 275. Podrobné technické požiadavky na lokalizáciu transformovne (SEPS, a.s., 12/2007) sú uvedené v prílohovej časti.

Obr. L.1.2.4-1 Predbežná lokalizácia uvažovanej 400/110 kV transformovne podľa technických požiadaviek SEPS, a.s.

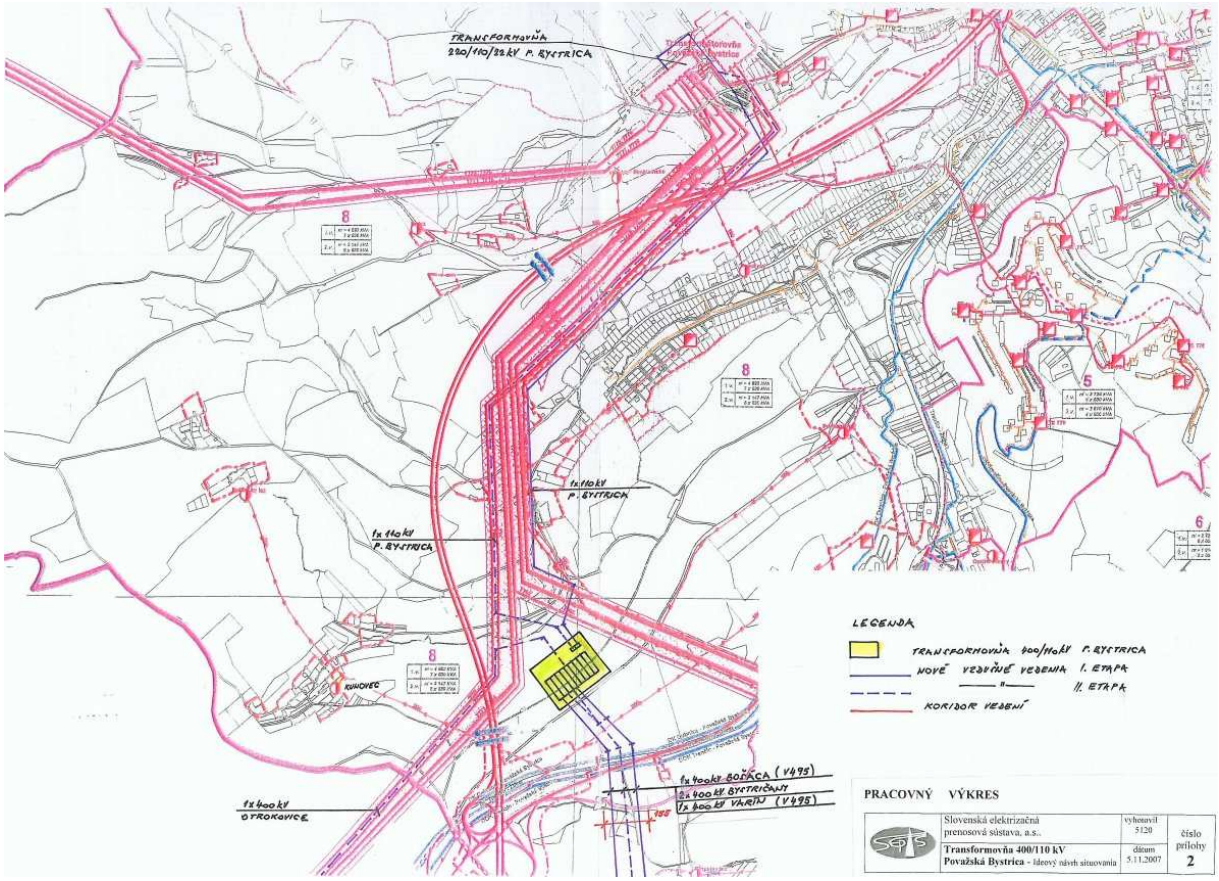

V návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre funkciu občianskej vybavenosti a bývania v nových lokalitách navrhuje ÚPN vybudovanie nových distribučných transformačných staníc, VN a NN rozvodov.

V návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre potreby doplnenia existujúcej štruktúry zástavby funkčných území, ich intenzifikácii, (napr. hromadnej bytovej výstavby, existujúcich plôch priemyslu a pod.), navrhuje ÚPN rekonštrukciu existujúcich transformačných staníc formou výmeny transformátorov za výkonnejšie, resp. prestavbu na murované transformačné stanice s vyšším výkonom.

Pri novej výstavbe (v rámci nových zariadení a rozvodov elektrickej energie) je počas návrhového obdobia potrebné rešpektovať § 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a vytvárať aj

podmienky pre jeho postupné uplatnenie pri rekonštrukcii súčasných zariadení a rozvodov elektrickej energie, t.j. pre ich umiestnenie pod povrch zeme.

V zmysle Leteckého zákona č.143/1998 Z.z. je podľa § 30 ods.1 nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky stavby VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a pod.

VN rozvody

V návrhu VN rozvodov rieši ÚPN napojenie nových murovaných trafostaníc káblovými prípojkami uloženými v zemi z existujúcich vzdušných rozvodov. V nových lokalitách, kde trasa existujúcich vzdušných VN vedení križuje riešené územie, navrhuje vzdušné vedenia v miestach, kde to členitosť terénu umožňuje, nahradiť káblovými rozvodmi uloženými v zemi. Samostatné trafostanice navrhuje napojiť len jedným prívodom. Vo väčších lokalitách pri dvoch trafostaniciach budú tieto navzájom prepojené a napojené z 2 strán na VN rozvod.

NN rozvody

Sekundárne (NN) rozvody rieši ÚPN systémom zjednodušenej mrežovej siete s napájaním z dvoch strán z rozvádzačov RST distribučných trafostaníc. Rozvody v novej výstavbe budú káblové, uložené v zemi, a budú napájané cez hlavné rozvodné a istiace skrine RIS, s možnosťou prepojenia na jestvujúce sekundárne vzdušné rozvody. Odberatelia budú napojení samostatnými prívodmi, alebo slučkovaním s rozvodných a istiacich skríň RIS. Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich rozvodov NN a rozširovaní z dôvodu novej výstavby je potrebné riešiť ich uloženie do zeme.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie cestných komunikácií v novej zástavbe navrhuje ÚPN realizovať výbojkovými svietidlami osadenými na osvetľovacích stožiaroch, pri osvetlení peších komunikácií svietidlami osadenými na sadové stožiare. Rozvod verejného osvetlenia bude káblový, uložený v zemi, napájaný z typových rozvádzačov RVO a ovládaný pomocou HDO.

*

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5b – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie) v M 1:5.000 je vyznačený potrebný inštalovaný výkon v jednotlivých mestských častiach (v kVA) vypočítaný pre novonavrhované bytové jednotky, občianske vybavenie a výrobu. V tomto výkrese je vyznačený aj potrebný počet nových trafostaníc v členení podľa výkonu v kVA.

L.1.2.5. Ochranné pásma

Ochranné pásma elektrizačnej sústavy sú stanovené v § 36 Zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov. Prenosové vedenia vo vzdušnom prevedení, podzemnom prevedení a transformačné stanice si vyžadujú ochranné pásma pre:

- 400 kV vzdušné vedenie – 25 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 220 kV vzdušné vedenie – 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 110 kV vzdušné vedenie – 15 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 22 kV vzdušné vedenie – 10 m od krajného vodiča na každú stranu,
- závesné káblové vedenie od 1 kV do 35 kV vrátane – 1 m od krajných vodičov na každú stranu,
- závesné káblové vedenie od 35 kV do 110 kV vrátane - 2 m od krajných vodičov na každú stranu,
- podzemné káblové vedenie do 110 kV vrátane – 1 m na každú stranu,
- el. stanica vonkajšieho prevedenia nad 110 kV – 30 m kolmo na oplotenie,
- el. stanica vonkajšieho prevedenia do 110 kV – 10 m kolmo na oplotenie,
- trafostanica stožiarová a stĺpová 22/0,4 kV – 10 m v okruhu od konštrukcie TS.

L.2. Zásobovanie plynom

L.2.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta plynom

L.2.1.1. VTL plynovody a VTL prípojky

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne zariadenia na výrobu vykurovacích plynov, ani žiadne ich zásobníky. Mesto Považská Bystrica je zásobovaná zemným plynom (ZP) zo sústavy VTL plynovodov SR. Zdrojmi ZP sú:

- VTL plynovod Severné Slovensko DN 500, PN 64, ktorý je napojený z tranzitného plynovodu,
- VTL Považský plynovod DN 300, PN 25 , ktorý je napojený z MŠP Bratstvo.

VTL plynovod Severné Slovensko je vedený cez mestské časti 09 Juh a 06 Hliny, VTL Považský plynovod je vedený cez mestské časti 08 Západ, 09 Juh, 06 Hliny, 04 SNP, 02 Sever a 11 Považská Teplá.

Z uvedených VTL plynovodov sú vedené VTL prípojky k jednotlivým regulačným staniciam (RS), ktoré dodávajú ZP do miestnej plynovodnej siete o požadovanom prevádzkovom tlaku.

L.2.1.2. Prepúšťacie a regulačné stanice

Na území mesta sa nachádza prepúšťacia stanica (PS) Cingeľov Laz s výkonom 50.000 $m^3.h^{-1}$, PN 64/40, 25.

Miestna plynovodná sieť v meste Považská Bystrica je napájaná z nasledovných regulačných staníc (RS), a to:

- RSK na Kukučínovej ul. (MČ 08) s výkonom 20.000 $m^3.h^{-1}$, s dvoma výstupnými tlakmi, a to 300 kPa a 2 kPa,
- RSD Domanižanka (MČ 03) s výkonom 5.000 $m^3.h^{-1}$, s dvoma výstupnými tlakmi, a to 100 kPa a 2 kPa,
- RSR Rozkvet (MČ 05) s výkonom 5.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa,
- RSH Hliny (MČ 06) s výkonom 10.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa a 300 kPa,
- RSL Lečková (MČ 02) Sever – pre 7 RD v UO13 Pod úvozom),
- RSPT Považská Teplá (MČ 11) s výkonom 3.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa – z tejto RS je napájaná miestna STL plynovodná sieť v MČ 11 Považská Teplá a MČ 07 Za Váhom (UO Považské Podhradie a Orlové),
- RSDM Dolný Moštenec (MČ 09) s výkonom 1.200 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 300 kPa,
- DRSO Orlové (MČ 07) s výkonom 1.200 $m^3.h^{-1}$, 300 kPa/100 kPa - je prepojená s RSPT Považská Teplá.

Mestské časti 13 Šebešťanová a 14 Podvažie sú zásobované z RSHV Hvozdnica, ktorá má výkon 6.500 $m^3.h^{-1}$ a výstupný tlak 300 kPa (RSHV zásobuje zemným plynom aj obce Hvozdnica, Štiavnik, Papradno, Brvnište, Stupné a Jasenica).

L.2.1.3. Prepojovacie a miestne STL a NTL plynovody

Distribúcia plynu je na území mesta Považská Bystrica zabezpečovaná nasledovnými STL plynovodmi:

a) do 0,4 MPA

- z obce Jasenica je vedený STL prepojovací plynovod DN 160, 300 kPa pre MČ 13 Šebešťanová a MČ 14 Podvažie,
- z RSK sú vedené plynovody v MČ:
  - 08 Západ (UO 11 Priemyselný obvod, UO 5 Strojárenská štvrť),
  - 12 Milochov,
  - 07 Za Váhom (pre DRSO Orlové 0,4/0,1 MPa),

- z RSH sú vedené plynovody v MČ:
  - 04 SNP (UO 36 SNP do kotolne SNP v UO 07 Kvášovský dvor),
  - 10 Východ (UO 32 Podmanín, UO 35 Praznov),
- z RSDM vedené plynovody v MČ:
  - 09 Juh (UO 28 Horný Moštenec, UO 29 Dolný Moštenec, UO 30 Cingeľov Laz)

b) 0,1 MPa

STL plynovody 0,1 MPa tvoria zokruhovanú sieť a sú vedené

a) medzi tromi regulačnými stanicami RSD, RSH, RSR v MČ:
   - 03 Lány (UO 03 Lány, UO 06 Pod Dedovcom),
   - 04 SNP (UO 15 Dedovec, UO 36 Sídlisko SNP),
   - 05 Rozkvet (UO 37 Rozkvet I a UO 38 Rozkvet II),
   - 06 Hliny (UO 08 Hliny, UO 09 Dušianica, UO 27 Zemiansky Kvašov),

b) medzi RS Považská Teplá a DRS Orlové v MČ:
   - 11 Považská Teplá (UO 25 Vrtižer, UO 26 Považská Teplá),
   - 07 Za Váhom (UO 21 Orlové, UO 22 Považské Podhradie, UO 41 Ľahký priemysel).

NTL plynovody 2,0 kPa tvoria zokruhovanú sieť medzi RSK a RSD a sú vedené v MČ:
- 01 Stred (UO 011 Považská Bystrica – Stred),
- 02 Sever (UO 02 Nábrežie),
- 08 Západ (UO 04 Jelšové, UO 05 Strojárenská štvrť.

Z RSL Lečkova v MČ 02 Sever (UO 13 Pod úvozom) je NTL plynovodom zásobovaných 7 RD.

V MČ Za Váhom (UO 21 Orlové), MČ Považská Teplá (UO 26 Považská Teplá) a MČ 14 Podvažie sú v niektorých uliciach DRS 100/2,1 kPa pre NTL plynovody.

V MČ 08 Západ bola časť NTL plynovodov zrekonštruovaná na STL plynovody s prevádzkovým tlakom 300 kPa, ďalšia rekonštrukcia NTL plynovodov na STL sa pripravuje.

L.2.2. Návrh zásobovania územia mesta plynom

L.2.2.1. Potreba plynu

Predpokladaná potreba plynu pre návrhové obdobie do r. 2020 bola určená podľa stanovenej orientačnej potreby tepla (Tab. L.3.2.1-1 v kapitole L.3.2.) a návrhu zásobovania teplom v jednotlivých MČ (kap. L.3.3.) s rešpektovaním existujúcej sústavy CZT. Maximálne percento plynofikácie bolo stanovené na 80 %. Vypočítané predpokladané potreby plynu pre všetky druhy odberu (vykurovanie, príprava TÚV, varenie) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. L.2.2.1-1 Potreba energie v plyne a objemové množstvo plynu pre navrhované rozvojové plochy do roku 2020

Mestská časť		Potreba energie v plyne		Objemové množstvo plynu		Zaťaženie RS
Čís.	Názov	MW	GJ.r^{-1}	m^3.h^{-1}	tis.m^3.r^{-1}	
01	Stred	0,805	5.000	91	155	RSK, RSD
02	Sever	2,935	17.915	230	557	RSK, RSD, RSL
03	Lány	0,730	5.040	82	160	RSD, RSH
04	SNP	2,330	16.240	262	505	RSD, RSH
05	Rozkvet	7,430	48.095	831	1.488	RSR, RSH
06	Hliny	7,520	47.985	849	1.494	RSH, RSR
07	Za Váhom	2,885	18.525	324	547	RSPT, DRSO (RSK)
08	Západ	6,055	39.450	757	1.257	RSK, RSD
09	Juh	3,800	24.390	425	758	RSDM

Mestská časť		Potreba energie v plyne		Objemové množstvo plynu		Zaťaženie RS
Čís.	Názov	MW	GJ.r^{-1}	m^3.h^{-1}	tis.m^3.r^{-1}	
10	Východ	3,030	18.515	340	575	RSH
11	Považská Teplá	5,420	37.060	608	1.149	RSPT
12	Milochov	1,805	11.035	203	343	RSK
13	Šebešťanová	1,025	6.265	115	194	RSHV
14	Podvažie	0,910	5.560	102	172	RSHV
	Celkom mesto	46,680	301.075	5313	9.354	

L.2.2.2. Návrh koncepcie zásobovania plynom a návrh nových plynových zariadení

Návrh koncepcie vychádza z predpokladu, že v návrhovom období do r.2020 bude okrem sústav CZT ako hlavná palivová základňa pre zdroje tepla zemný plyn (ZP). Efektívne využitie plynu je možné vo všetkých mestských častiach pri realizácii nových plynárenských zariadení potrebných na bezpečnú dodávku plynu. (prenosové kapacity potrubí a výkony RS).

Z nápočtu potrieb plynu pre navrhované plochy (Tab. L.2.2.1-1) navrhuje ÚPN nasledovné plynárenské zariadenia:

Regulačné stanice a miestne rozvody plynu

Nedostatočná kapacita je u RS Považská Teplá, kde ÚPN uvažuje s odberom plynu pre rozvoj výrobných plôch a výstavbu 95 RD v Považskej Teplej, čo vyžaduje nárast výkonu v RSPT 608 m^{3}h^{-1}. Nedostatok kapacity v RS sa dá riešiť samostatnou RS v Považskej Teplej pre navrhovaný priemyselný park. Zvýšená potreba plynu pre navrhovaný rozvoj výstavby v MČ 02, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10 a 11 si môže vyžiadať výstavbu nových RS, úpravu výkonu a výstupných tlakov existujúcich RS.

Nedostatočnú prenosovú kapacitu v niektorých úsekoch miestnych STL a NTL plynovodov treba riešiť ich rekonštrukciou a zmenou tlakovej úrovne (hlavne z NTL na STL).

Nové plynovody (STL) navrhované pre rozvojové plochy

Nové STL plynovody bude potrebné realizovať v lokalitách navrhovanej sústredenej výstavby bytového fondu, občianskeho vybavenia a výroby (priemyselných parkov).

Výstavba diaľnice D1 vyvolá potrebu prekládok niektorých plynovodov, čo už bolo zohľadnené v ÚPD „Zmeny a doplnky ÚPN SÚ Považská Bystrica – Vedenie diaľnice D1 (variant 2a/I) územím mesta a nová bytová výstavba“ (06/2004) a ďalej bude riešené v rámci prípravy výstavby.

Návrh rozvoja plynofikácie v jednotlivých mestských častiach je uvedený v návrhu zásobovania teplom v kap. L.3.3. v súvislosti so zabezpečením palivovej základne pre zdroje tepla.

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom) v M 1:5.000 sú vyznačené možnosti využitia existujúcich plynárenských zariadení (RS, plynovody) pre navrhovanú plynofikáciu rozvojových plôch. V prípade ich rekonštrukcie alebo zmeny technických parametrov (napr. zmena NTL na STL) budú využité ich nové kapacity. Podrobnejšie riešenie plynofikácie v nových navrhovaných rozvojových plochách bude obsahovať následná prípravná a realizačná dokumentácia.

Rozvoj plynofikácie mesta v návrhovom období

Rozvoj plynofikácie mesta v období do r. 2020 navrhuje ÚPN zabezpečovať najmä:

a) využívaním a rozširovaním kapacít realizovaných plynárenských zariadení,
b) výstavbou nových VTL prípojok a STL plynovodov (od 0,1 MPa do 0,4 MPa), RS VTL/STL, a DRS STL 0,3 MPa/STL 0,1 MPa a STL/NTL,

c) rekonštrukciou a zmenou tlakovej úrovne kapacitne nevyhovujúcich plynárenských zariadení (RS, plynovody) podľa vecného a časového rozsahu určeného držiteľom príslušnej licencie na rozvod plynu,
d) vypracovaním koncepcie rozvoja plynárenského priemyslu s výpočtom plynovodnej siete v súlade s ÚPN mesta Považská Bystrica.

L.2.2.3. Ochranné pásma plynárenských zariadení

Na území mesta riešenom ÚPN je potrebné rešpektovať ochranné pásma a bezpečnostné pásma podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z., §§ 56 a 57.

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásmo – na každú stranu od osi plynovodu

a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
b) 8m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201mm do 500 mm,
c) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
d) 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostné pásmo - na každú stranu od osi plynovodu:

a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
b) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
c) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
d) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.
e) pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, určí bezpečnostné pásma v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

L.3. Zásobovanie teplom

L.3.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta teplom

Zásobovanie teplom je dôležitou časťou energetickej výrobno-zásobovacej sústavy ovplyvňujúcej územný rozvoj mesta Považská Bystrica a jeho environmentálnu hodnotu.

V meste je vybudovaná nasledovná sieť centrálneho zásobovania teplom (CZT):

- horúcovodný okruh napájaný z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- horúcovodný okruh napájaný z výhrevne PK Rozkvet, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica,
- parný okruh napájaný z výhrevne PK K1+K3 SNP, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica.

Rozhodujúci výrobcovia tepla v meste, ktorí na základe povolenia v zmysle zákona č.657/2007 Z.z. zabezpečujú dodávku tepla pre bytový a verejný sektor, sú: Tepláreň, a.s. Považská Bystrica, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica OSBD Považská Bystrica.

Mesto Považská Bystrica je z hľadiska zásobovania teplom rozdelené na nasledovné časti:

- Teplárenská sústava – zdroj tepla Tp s inšt.výkonom 85,6 MW; zásobuje teplom MČ 01, 02, 03 a časť 08a; tepelné napájače: horúcovod 140/70℃,1,2 MPa, parovod (technologická para) 1,27 MPa, 250℃,

- CZT z výhrevní zo zdrojmi tepla:
  - Vh PK Rozkvet – POVBYT s inšt. výkonom 34,89 MW; zásobuje teplom MČ 05; tepelný napájač: horúcovod 140/80℃,
  - Vh PK K1 + K3 SNP – POVBYT s inšt. výkonom 30,8 MW; zásobuje teplom MČ 04; tepelný napájač: parovod 0,8 MPa, 150℃,
- okrskové (blokové) kotolne:
  - BK-PK EG 4 Rozkvet II – POV BYT s inšt. výkonom 4,9 MW; zásobuje teplom časť MČ 05,
  - BK-PK E 4 Hliny – POV BYT s inšt. výkonom 3,1 MW; zásobuje teplom MČ 06,
  - BK Lánska 995 – OSBD s inšt. výkonom 10,6 MW; zásobuje teplom MČ 03,
- domové kotolne:
  - MČ 01 DK Dom služieb Stred – POV BYT s inšt. výkonom 0,225 MW - ZP ,
  - MČ 03 DK PK 988 Lány – POV BYT s inšt. výkonom 0,435 MW - ZP,
  - DK PK 940 Lány – POV BYT s inšt. výkonom 0,1539 MW - ZP,
  - DK PK 962 Lány – OSBD s inšt. Výkonom 0,92 MW - ZP
  - MČ 08 DK PK 1671 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,205MW - ZP,
  - DK PK 1654 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,1485 MW - ZP,
  - DK PK 1655 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,156 MW – ZP,
- ostatné zdroje tepla (blokové a domové) pre podnikateľský sektor a IBV.

V r. 2001 bolo v Považskej Bystrici zásobovaných teplom a teplou úžitkovou vodou centrálnym spôsobom 8.374 bytov, vrátane vybavenosti, čo činilo 82 % z celkového počtu bytov 10.180 b.j. v HBV v oblasti sústav CZT (MČ 01, 02, 03, 04, 05, 06 a 08).

MČ 8 - UO 11 Priemyselný obvod: výrobné objekty sú napojené na horúcovodný a parný napájač z teplárne Tp (technologická para), niektoré prevádzky majú vlastné zdroje tepla – plynové kotolne.

V MČ 07 Za Váhom, 09 Juh, 10 Východ, 11 Považská Teplá, 12 Milochov, 13 Šebešťanová a 14 Podvažie, ako aj v MČ mimo dosah sústav CZT, je realizovaná sústava decentralizovaného zásobovania teplom (DZT) s blokovými a domovými zdrojmi tepla, resp. s lokálnymi zdrojmi tepla na PZ zemný plyn, tuhé palivá a el. energiu.

L.3.2. Návrh zásobovania územia mesta teplom

V zmysle nariadenia vlády SR č. 528/2002 Z.z, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 a v zmysle VZN o rozvoji mesta a tepelnej energetike č. 86/2007, ktorým sa určila „Koncepcia rozvoja tepelného hospodárstva mesta Považská Bystrica“[1] navrhuje ÚPN nasledovné zásady rozvoja tepelného hospodárstva:

- vytvárať vyváženú stratégiu rozvoja súčasných sústav tepelných zariadení na princípe rovnocenného hodnotenia zdrojovej a spotrebnej časti sústavy tepelných zariadení,
- tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy CZT (Tepláreň Tp, výhrevňa SNP a výhrevňa Rozkvet), resp. rozširovať CZT (BK-PK E 4 Hliny, BK-PK EG 4 Rozkvet II, BK Lánska 995),
- maximalizovať energetickú efektívnosť využívania primárnych energetických zdrojov,
- ako hlavnú palivovú základňu v sústave decentralizovaného zásobovania teplom (DZT) uvažovať zemný plyn,
- vo zvýšenej miere využívať dostupné obnoviteľné a druhotné zdroje energie ako lokálnych doplnkových zdrojov systémovej energetike,
- využívať čo najviac potenciál úspor pri výrobe, rozvode a spotrebe tepla,

[1] *Vypracoval Energy Control, a.s. Bratislava a ENAS- Energoaudit a služby, spol. s r.o.,Banská .Bystrica (08/2007).*

- v lokalitách neefektívnych z hľadiska plynofikácie využívať aj elektrickú energiu a miestne energetické zdroje (biomasa, solárna energia, a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,
- pri realizácii nových a rozširovaných zdrojov tepla plniť požiadavky na ochranu životného prostredia.

Prírastky potrieb tepla (výkon a ročná potreba) pre rozvojové plochy v jednotlivých mestských častiach boli stanovené pre jednotlivé odberateľské skupiny (bytový fond, občianske vybavenie, výroba a ostatné). Ich orientačné hodnoty sú uvedené v tabuľke L.3.2-1 na nasledovnej strane a vyznačené v grafickej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom).

Orientačné hodnoty uvedené v tab. L.3.2-1 boli stanovené podľa platnej legislatívy v oblasti energetickej hospodárnosti budov a technických noriem pre tepelnú ochranu budov: Zákon č.555/2005 Z.z., Smernica č. 2002/91/ES, Vyhláška MVRR SR č.625/2006 Z.z., Vyhláška ÚRSO č. 328/2005 Z.z., ako aj STN 730540-2, 2002 a STN 383350.

Pri výpočte potrieb tepla boli použité referenčné hodnoty R_r (vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody - TÚV) tvoriace hornú hranicu energetickej triedy B (min. požiadavky na energetickú hospodárnosť nových budov) podľa vyhlášky č. 625/2006 Z.z.

V bilanciách je uvažované aj s potrebou pre prípravu TÚV. V potrebe tepla pre priemyselnú výrobu sa neuvažovalo s potrebou tepla pre technologické účely z dôvodu nemožnosti určenia podrobnejšieho charakteru výrobných procesov na navrhovaných zastavaných plochách v súčasnosti.

U bytovej výstavby uvažuje ÚPN s priemernou celkovou podlažnou plochou

- u rodinných domov 195 m^2/RD pri obložnosti 3,23 obyv./RD a
- u bytových domov 110 m^2/b.j. pri obložnosti 2,76 obyv./b.j.

Potreba tepla pre vybavenosť bola stanovená na základe celkovej podlažnej plochy vyplývajúcej z nápočtu funkčných plôch, zastavanosti (30-50 %) a predpokladaného počtu zamestnancov.

Potreba tepla pre priemyselnú výrobu bola stanovená na základe nápočtu výrobných plôch, zamestnanosti (30-40 %) výmery zastavanej plochy na 1 pracovníka (40-80 m^2/prac.), smennosti prevádzky (Ø 2) a 10 %-ného podielu administratívnych pracovníkov.

Celkový tepelný výkon sa môže ešte korigovať súčiniteľom súčasnosti (k_s - použitá hodnota 0,9), ktorý rešpektuje

- nesúčasnosť nárokovaných max. výkonov,
- regulačné opatrenia prevádzkovateľov zdrojov tepla,
- tepelno-akumulačné vlastnosti rozvodov tepla.

Orientačný tepelný výkon pre odber zo sústav CZT je nasledovný:

- tepláreň Tp (MČ 01, časť MČ 02, časť MČ 03, MČ 08): 9,835 MW = 11,5 % z inšt. výkonu Tp 85,6 MW,
- výhrevňa Rozkvet + PK EG 4 (MČ 05 a MČ 06): 9,100 MW = 22,8 % z inšt. výkonu 39,8 MW,
- výhrevňa SNP (MČ 03): 1,700 MW = 5,5 % z inšt. výkonu 30,8 MW.

V sústave CZT okruh výhrevňa SNP je potrebné uvažovať s rekonštrukciou primárnych parných rozvodov na horúcovodné.

V zmysle navrhovaných zásad podľa schválenej „Koncepcie rozvoja tepelného hospodárstva mesta Považská Bystrica„ (KRTHMPB) sa doporučuje realizovať tieto možné technologické riešenia rozvoja sústav tepelných zariadení (KRTHMPB sa schválením mestským zastupiteľstvom VZN č.86/2007 v zmysle zákona č.657/2004 Z.z., § 31 a) stáva súčasťou záväznej časti ÚPN mesta Považská Bystrica):

- postupný prechod od klasických štvorrúrových sekundárných rozvodov po ukončení ich technickej životnosti na dvojrúrové s kompaktnými odovzdávacími stanicami (KOST),

- realizovať prepojenie výhrevne PK Rozkvet na tepelný napájač HV z teplárne Tp cez oddeľovaciu okrskovú odovzdávaciu stanicu tepla (OOST) v ekonomickom tlakovom pásme,
- rekonštrukcia a obnovenie prevádzky spaľovne TKO v areáli Tp,
- v okruhu výhrevne PK K1 + K3 SNP realizovať rekonštrukciu parných rozvodov na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp), s rezervou pre výhľadové napojenie okruhu BK Lánska 995 na HV. Navrhované potrubia CZT viesť v optimálnych trasách,
- pripojenie BK-PK E 4 Hliny na horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- pripojenie okruhu PK Rozkvet EG 4 na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- prepojenie CZT okruhu výhrevne PK Rozkvet dimenzovať s rezervou na pokrytie navrhovaného tepelného výkonu 9,1 MW v MČ 05 a MČ 06,
- u okrskových, blokových zdrojov tepla (BK Lánska) realizovať ekonomicky efektívnu výrobu tepla, výhľadove počítať s napojením na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- pre sústavy DZT (osídlené časti mesta mimo dosah CZT a časti mesta s vidieckym charakterom) uvažovať s hlavnou palivovou základňou zemný plyn, ako doplnkovou biomasa a slnečná energia (príprava TÚV).

Prepojením tepelných zdrojov, na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp), sa zvýši efektívnosť výroby a rozvodu (distribúcie) tepla v danej lokalite a zredukuje sa množstvo emisií uvoľnených do ovzdušia.

Potrubný systém navrhovaného CZT bude realizovaný progresívnym spôsobom – predizolovaným potrubným bezkanálovým vedením.

Potrubný systém je určený k prenosu tepla do jednotlivých objektov, pričom sa vybudujú samostatné tlakovo nezávislé objektové kompaktné odovzdávacie stanice tepla v odberných miestach, ktoré umožňujú individuálny režim vykurovania a prípravy TÚV a zároveň sa urobí významný krok k stabilizácii siete odberateľov.

Navrhované CZT možno hodnotiť ako dlhodobo udržateľný spôsob dodávky tepla nad hranicou hospodárnosti a prevádzkovej spoľahlivosti, vytvárajúci pre konečného spotrebiteľa podmienky na tepelnú pohodu za bezkonkurenčné ceny v danej lokalite.

Trasy navrhovaného potrubia CZT – rozšírenie horúcovodného okruhu napájaného z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp) – budú v ÚPN mesta zohľadnené pri jeho najbližšej aktualizácii podľa PD pre právoplatné stavebné povolenie. Sústavy tepelných zariadení patria do kategórie verejnoprospešných stavieb pre technickú vybavenosť.

Pri možnom trende decentralizácie energetiky je potrebné počítať s tým, že významnejšiu úlohu na trhu môžu preberať mikrozdroje (MZ) využívajúce fosílne i obnoviteľné energie, ako sú kogeneračné jednotky (KJ) a malé plynové elektrárne (MPE), ale aj väčšie paroplynové zariadenia (PPZ). Očakáva sa tiež rozvoj sietí malých, počítačmi koordinovaných zdrojov. Uvedený predpokladaný trend môže byť alternatívnym riešením náhrady CZT, prípadne s ním koordinujúci.

S využitím kompetencie MsÚ je v návrhovom období ÚPN potrebné preskúmať možnosť budovania kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a preferovať využívanie dostupných druhotných zdrojov energie, miestnych energetických zdrojov ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike pre potreby obyvateľstva, služieb a výroby.

*

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom) v M 1:5.000 je vyznačený celkový potrebný tepelný príkon pre jednotlivé mestské časti (v MW) vypočítaný pre novonavrhované bytové jednotky, občianske vybavenie a výrobu.

Tab. L.3.2.1-1 Tepelný výkon a ročná potreba tepla pre navrhované plochy a zariadenia do r. 2020

MČ / *UO*			Bytový fond				Občianske vybavenie		Priemysel a ostatní		Celkom	
Čís.	Názov	UO	Počet bytov		MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}
			RD	BD								
01	Stred	01	-	4	0,015	120	3,570	23.270	-	-	3,585	23.390
02	Sever	02	10	12	0,150	1.010	1,580	8.985	-	-	1,730	9.995
		13	290	-	2,900	18.850	-	-	-	-	2,900	18.850
		Celkom	300	12	3,050	19.860	1,580	8.985	-	-	4,630	28.845
03	Lány	03	-	20	0,080	600	0,725	5.640	-	-	0,805	6.240
		06	20	20	0,200	1.300	-	-	-	-	0,200	1.300
		Celkom	50	20	0,280	1.900	0,725	5.640	-	-	1,005	7.540
04	SNP	07	60	-	0,600	3.900	-	-	-	-	0,600	3.900
		15	16	-	0,160	1.040	-	-	-	-	0,160	1.040
		36	-	20	0,080	600	1,800	13.830	-	-	1,880	14.430
		Celkom	76	20	0,840	5.540	1,800	13.830	-	-	2,640	19.370
05	Rozkvet	37	60	32	0,730	4.860	2,100	15.000	-	-	2,830	19.860
		38	300	365	4,460	30.450	0,800	4.780	0,275	1.680	5.535	36.910
		Celkom	360	397	5.190	35.310	2,900	19.780	0,275	1.680	8,365	56.770
06	Hliny	08	22	4	0,235	1.550	-	-	-	-	0,235	1.550
		09	130	879	4,815	34.820	1,785	11.510	-	-	6,600	46.330
		27	110	-	1,100	7.150	0,160	920	-	-	1,260	8.070
		Celkom	262	883	6.150	43.520	1.945	12.430	-	-	8.095	55.950
07	Za Váhom	21	130	-	1,300	8.450	0,250	1.515	-	-	1,550	9.965
		22	95	-	0,950	6.175	0,375	2.275	-	-	1,325	8.450
		41	-	-	-	-	-	-	0,410	2.575	0,410	2.575
		Celkom	225	-	2,250	14.625	0,625	3.790	0,410	2.575	3,285	20.990
08	Západ	04	195	-	1,950	12.675	0,600	1.210	-	-	2,550	13.885
		05	-	12	0,050	360	0,590	3.440	0,410	2.570	1,050	6.370
		11	-	-	-	-	-	-	7,400	60.500	7,400	60.500
		Celkom	195	12	2,000	13.035	1,190	4.650	7,810	63.070	11.000	80.755

Mestská časť			Bytový fond				Občianske vybavenie		Priemysel a ostatní		Celkom	
Čís.	Názov	UO	Počet bytov		MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}
			RD	BD								
09	Juh	28	127	-	1,270	8.255	0,380	2.280	0,140	840	1,790	11.375
		29	77	-	0,770	5.005	0,300	1.800	1,400	10,360	2,470	17.165
		30	10	-	0,100	650	-	-	-	-	0,100	650
		Celkom	214	-	2,140	13.910	0,680	4.080	1,540	11.200	4,360	29.190
10	Východ	32	100	-	1,000	6.500	0,350	2.100	-	-	1,350	8.600
		35	177	-	1,770	11.505	0,330	1.980	-	-	2,100	13.485
		Celkom	277	-	2,770	18.005	0,680	4.080	-	-	3,450	22.085
11	Považská Teplá	25	10	-	0,100	650	-	-	-	-	0,100	650
		26	95	-	0,950	6.175	1,140	7.010	-	-	2,090	13.185
		26/1	-	-	-	-	-	-	0,510	3.215	0,510	3.215
		26/2	-	-	-	-	-	-	3,475	27.145	3,475	27.145
		Celkom	105	-	1,050	6.825	1,140	7.010	3,985	30.360	6,175	44.195
12	Milochov	18	127	-	1,270	8.255	0,690	4.235	-	-	1,960	12.490
		19	5	-	0,050	325	-	-	-	-	0,050	325
		20	5	-	0,050	325	-	-	-	-	0,050	325
		Celkom	137	-	1,370	8.905	0,690	4.235	-	-	2,060	13.140
13	Šebešťanová	23	73	-	0,730	4.745	0,440	2.720	-	-	1,170	7.465
14	Podvažie	24	60	-	0,600	3.900	0,440	2.720	-	-	1,040	6.620
	ÚPN mesta celkom		2.304	1 348	28,435	190.200	18,405	117.220	14,020	108.885	60,860	416.305
	% podiel				46,7	45,7	30,2	28,1	23,1	26,2	100,0	100,0
	Rezerva po r.2020	22	-	-	-	-	-	-	4,500	35.780	-	-

L.3.3. Návrh zásobovania teplom v členení podľa MČ

01 Stred

Tepelný výkon 3,585 MW

Ročná potreba tepla 23.390 $GJ.r^{-1}$

Na dodávku tepla využiť sústavu CZT Tp až 70-80 % tepelného príkonu, 20-30 % tepelného príkonu zabezpečiť lokálnymi objektovými zdrojmi tepla s hlavnou PZ zemný plyn.

02 Sever

Tepelný výkon 4,630 MW

Ročná potreba tepla 28.845 $GJ.r^{-1}$

V západnej časti UO2 Nábrežie OS Stred možnosť pri prestavbe a dostavbe príslušnej časti OV riešiť dodávku tepla z Tp, v ostatnej časti uvažovať s blokovými zdrojmi tepla s palivovou základňou zemný plyn. V UO 13 Pod Úvozom uvažovať obytný súbor s 290 RD prevažne s palivovou základňou zemný plyn (cca 80 %). Možnosť využitia MZ (v kapitole L.3.2.).

03 Lány

Tepelný výkon 1,005 MW

Ročná potreba tepla 7.540 $GJ.r^{-1}$

Zásobovanie teplom riešiť podobne ako v MČ 01 a 02.

04 SNP

Tepelný výkon 2,640 MW

Ročná potreba tepla 19.370 $GJ.r^{-1}$

OU 36 Sídlisko SNP zásobovať teplom s využitím sústavy CZT napojenej na rozšírený horúcovodný okruh z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp). OU 07 Kvášovský dvor a OU 15 Dedovec riešiť s využitím palivovej základne zemný plyn a iných dostupných ekologických palív a energií.(DEPE).

05 Rozkvet

Tepelný výkon 8,365 MW

Ročná potreba tepla 56.770 $GJ.r^{-1}$

Realizovať prepojenie výhrevne PK Rozkvet na tepelný napájač HV z teplárne Tp cez oddeľovaciu okrskovú odovzdávaciu stanicu tepla (OOST) v ekonomickom tlakovom pásme. Rezervu ponechať na pokrytie navrhovaného tepelného výkonu 9,1 MW v MČ 05 a MČ 06.CZT je možné využiť aj pre sústredenú výstavbu RD pomocou OST s výkonom do 30 kW. Ako doplnkové riešenie sú navrhované blokové alebo domové kotolne na zemný plyn.

06 Hliny

Tepelný výkon 8,095 MW

Ročná potreba tepla 55.930 $GJ.r^{-1}$

Pripojenie BK-PK E 4 Hliny na horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp). UO 09 Dušianica riešiť spolu s UO 38 Rozkvet II. MČ 05 - viď riešenie MČ 05 Rozkvet, OU 08 Hliny a UO 27 Zemiansky Kvašov riešiť pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE.

07 Za Váhom

Tepelný výkon	3,285 MW
Ročná potreba tepla	20.990 GJ.r^{-1}

Využiť palivovú základňu zemný plyn a DEPE.

08 Západ

Tepelný výkon	11,000 MW, z toho UO 11 = 7,400 MW
Ročná potreba tepla	80.755 GJ.r^{-1}, z toho UO 11 = 60.5000 GJ.r^{-1}

UO5 Strojárska štvrť riešiť ako MČ 01 Stred, UO 11 z Tp, UO 04 Jelšové – palivová základňa zemný plyn a DEPE. U sústredenej výstavby RD možnosť využitia MZ.

09 Juh

Tepelný výkon	4,360 MW
Ročná potreba tepla	29.190 GJ.r^{-1}

UO 28 a UO 29 Horný a Dolný Moštenec zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE.

10 Východ

Tepelný výkon	3,450 MW
Ročná potreba tepla	22.085 GJ.r^{-1}

UO 32 Podmanín a UO 35 Praznov zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

11 Považská Teplá

Tepelný výkon	6,175 MW
Ročná potreba tepla	44.195 GJ.r^{-1}

Uvedený značný nárast si vyžadujú najmä výrobné plochy. Ako hlavnú palivovú základňu uvažovať zemný plyn (potrebné riešiť kapacitu plynárenských zariadení), DEPE a MZ

12 Milochov

Tepelný výkon	2,060 MW
Ročná potreba tepla	13.140 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

13 Šebešťanová

Tepelný výkon	1,170 MW
Ročná potreba tepla	13.140 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

14 Podvažie

Tepelný výkon	1,040 MW
Ročná potreba tepla	6.620 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

L.3.4. Ochranné pásma

Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z., § 36.

Primárny rozvod po OS

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m.
b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla,

OS tepla

a) 3 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice,

Rozvod tepla za OS

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m,
b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla.

L.4. Telekomunikácie

Najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR je T-Com, a.s. (bývalé Slovenské telekomunikácie - Slovak Telecom, a.s.), ktoré prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celé územie SR. Nové územné členenie telefónnej siete je spojené s tvorbou digitálnej siete, ktoré bude 2-stupňové (primárne a sekundárne oblasti). Prechod na túto sieť z doterajšej 3-úrovňovej si vyžiada digitalizáciu koaxiálnych káblov, symetrických káblov a rádioreléových trás, ako aj vybudovanie kostry optických káblov a optických káblov nižších úrovní pre primárne obvody.

Mesto Považská Bystrica je sídlom primárnej oblasti (PO) a patrí do sekundárnej oblasti (SO) Žilina. Primárna oblasť je nižšou organizačnou a územnou jednotkou. Do PO Považská Bystrica patria aj mestá Dubnica nad Váhom a Púchov.

Bližšie údaje o stave telekomunikácií na území mesta Považská Bystrica, ako aj o rozvojových zámeroch, odmietol ich prevádzkovateľ spracovateľovi PaR pre ÚPN mesta poskytnúť (pozri priložené vyjadrenie v PaR, 03/2002). Poskytnuté však boli údaje o trasách diaľkových káblov, ako aj o trasách podzemných telefónnych vedení na území mesta. Tieto údaje (spolu s údajmi z digitálnej technickej mapy mesta) sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN v M 1:5.000 (výkres č. 5b – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie).

Rovnako chýbajú údaje o vyhodnotení realizácií doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica:

- zabezpečenie 90 %-nej telefonizácie b.j.,
- dobudovanie telefónnych ústrední na kapacitu 21.000 Pp (Centrum – 10.000 Pp, Rozkvet - Juh – 8.000 Pp, sídlisko SNP – 3.000 Pp),
- vybudovanie 2 spojových budov (juh sídliska Rozkvet, resp. v rezervných plochách nového centra – 0,3 ha, v centre OV sídliska SNP, vrátane skladového hospodárstva a stanice technickej obsluhy – 1,3-1,5 ha).

V období do r. 2000 sa realizovalo zabezpečenie 18.800 hlavných telefónnych staníc.

Pre vyššie uvedené dôvody nie je spracovateľ ÚPN schopný posúdiť kapacity ATÚ (celkovú a voľnú) , rovnako ani kapacity mts.

Všeobecne sa dá povedať, že je potrebné venovať pozornosť vlastnej mts: výmene starých Al káblov a budovanie hviezdicovej siete zemným vedením.

Vzhľadom na prebiehajúce zmeny v legislatíve (uvoľnenie prístupu k telekomunikačným sieťam iným operátorom, možnosť poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými

spoločnosťami, atď.), ale najmä vzhľadom na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií, je možné len zadefinovať hlavné úlohy pre túto oblasť, ktorými sú:

- postupné zvyšovanie kvalitatívnej aj kvantitatívnej úrovne telekomunikačných služieb,
- zabezpečenie kvality telekomunikačnej siete vhodnej pre prenos dát - postupný presun ťažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby.

*

Vzhľadom na doplnkový charakter telekomunikačných služieb a zásadnú zmenu ich zabezpečenia v poslednej dobe (najmä mobilní operátori) bez dopadov na funkčnú organizáciu územia, ako aj nemožnosť odhadu budúcich nárokov na zabezpečenie telekomunikačných služieb jednotlivých operátorov, neuvádza ÚPN mesta ďalšie údaje v textovej ani grafickej časti (napr. nároky na telefonizáciu). Všetky budúce aktivity v oblasti telekomunikácií budú realizované nezávisle na navrhovanej koncepcii územného rozvoja mesta podľa požiadaviek trhu.

L. V E R E J N É T E C H N I C K É V Y B A V E N I E - E N E R G E T I K A

L.1. Zásobovanie elektrickou energiou

L.1.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta elektrickou energiou

L.1.1.1. Zdroje elektrickej energie

Na území mesta Považská Bystrica sa nachádza vodná elektráreň, ktorá je v súčasnej dobe súčasťou druhej derivačnej skupiny vodných elektrární na Váhu (Hričov - Mikšová I - Považská Bystrica). Zásobu vody pre špičkovú prevádzku tejto skupiny zaisťuje vodná nádrž Hričov s celkovým obsahom 8,5 milióna m^3 vody. Táto skupina elektrární postavená v rokoch 1958-1964 môže dosiahnuť špičkový výkon 170 MW pri prietoku kanálmi 400 $m3.s^{-1}$ a využíva celkový spád 46,5 m.

Samotná vodná elektráreň Považská Bystrica je kanálového typu a sú v nej inštalované tri agregáty s Kaplanovými turbínami. Každý agregát pracuje so spádom 16,35 - 12,13 m. Inštalovaný výkon je 55,20 MW, priemerná ročná výroba elektrickej energie predstavuje 115,30 GWh.

Výroba elektrickej energie parnou elektrárňou je zabezpečovaná v teplárni podniku PS Energetika, a.s. Považská Bystrica. Inštalovaný výkon je 12,0 MW.

V záujmovom území mesta sa ešte nachádza vodná elektráreň priehradového typu Nosice. V elektrárni sú inštalované 3 hydroagregáty s Kaplanovými turbínami. Turbína pracuje so spádom 23 - 15,7 m, návrhový prietok 130 $m^3.s^{-1}$. Inštalovaný výkon je 67,50 MW, priemerná ročná výroba elektrickej energie predstavuje 157,40 GWh.

L.1.1.2. Transformovne a VN vedenia

Distribučnú sieť mesta Považská Bystrica a jeho záujmového územia zásobuje transformovňa prenosovej sústavy 220/110 kV (3 x 33,3 a 4 x 66 MVA) a 110/22 kV (6 x 40 MVA) Považská Bystrica, ktorá je situovaná v blízkosti areálu bývalých Považských strojárni, a.s. Na prenosovú sústavu je napojená 220 kV vedeniami z Križovian (č.275) a Lískovca v ČR (č.270). Transformovňa VE Považská Bystrica je bez distribučných transformátorov 110/22kV.

Do transformovne sú okrem uvedených 220 kV vedení zaústené aj tieto 110 kV vedenia:

- č.7702 Považská Bystrica – Bytča
- č.7771 Považská Bystrica – ZŤS Dubnica
- č.7774 Považská Bystrica – VE Ladce
- č.7778 Považská Bystrica – Střelná (ČR) – rekonštruované v r.2000-2001
- č.7775 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7776 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7777 Považská Bystrica – VE Nosice
- č.7781 Považská Bystrica – Púchov
- č.7803 Považská Bystrica – VE Mikšová
- č.7804 Považská Bystrica – VE Mikšová
- č.7806 Považská Bystrica – VE Považská Bystrica
- č.7807 Považská Bystrica – VE Považská Bystrica

Mesto Považská Bystrica je zásobované elektrickou energiou z 22 kV rozvodov. Ide prevažne o vzdušné vedenia, ktoré zásobujú distribučné transformovne 22/0,4 kV. Maximálne zaťaženia zásobovacích liniek neboli spracovateľovi ÚPN mesta

k dispozícii, nie je teda možné stanoviť, či je súčasná dodávka elektrickej energie do Považskej Bystrice zabezpečená s dostatočnou kapacitnou rezervou.

Širším záujmovým územím mesta tiež prechádza 400 kV elektrické vedenie Bošáca – Varín (č.495).

L.1.1.3. Trafostanice

V dobe spracovania prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Považská Bystrica (r. 2001-2002) sa na území mesta nachádzalo podľa údajov SSE, a s. Žilina 151 trafostaníc 22/0,4 kV. Údaje o ich inštalovanom výkone neboli spracovateľovi ÚPN mesta k dispozícii, nie je možné ani stanoviť celkový inštalovaný výkon v transformátoroch, ani určiť, či je uvedený počet transformačných staníc 22/0,4 kV na zabezpečenie súčasného príkonu dostačujúci.

Menovitý zoznam trafostaníc bol uvedený v prieskumoch a rozboroch pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica z r. 2002. Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5b – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie) v M 1:5.000 sú zakreslené všetky vyššie uvedené zariadenia zásobovania elektrickou energiou podľa stavu v r. 2002.

L.1.1.4. Zámery v oblasti zásobovania mesta elektrickou energiou

V súvislosti s plánovanou výstavbou Vážskej vodnej cesty majú byť dotknuté vodné elektrárne v nadväznosti na rozšírenie jestvujúcich odpadových kanálov rekonštruované pre stavbu jedného energetického bloku a jalového priepustu. So zmenou prevádzkového režimu kaskády sa z titulu splavnenia neuvažuje.

Z hľadiska zásobovania elektrickou energiou sa podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja uvažuje v etape rokov 2005-2015 v Považskej Bystrici s náhradou súčasnej transformovne 220/110 kV transformovňou 400/110 kV. 1 Tento zámer zohľadňuje aj ÚPN mesta Považská Bystrica (bližšie v kapitole L.1.2.4. Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou).

L.1.2. Návrh zásobovania územia mesta elektrickou energiou

L.1.2.1. Bilancia potreby elektrickej energie

Bilancia potreby elektrickej energie je spracovaná pre návrhové obdobie do roku 2020.

Potrebný príkon elektrickej energie pre jednotlivé mestské časti (pre bytovú výstavbu HBV, intenzívnu IBV a IBV v klasických RD, občiansku vybavenosť, výrobu a pod. vrátane verejného osvetlenia - VO) je vypočítaný v nasledujúcej podkapitole.

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť a iné zariadenia bola napočítaná na základe orientačne stanovenej zastavanej plochy a stupňa jej využitia. Na základe potreby elektrickej energie bol potom vypočítaný potrebný počet distribučných transformačných staníc v jednotlivých mestských častiach pre zabezpečenie dodávky el. energie vychádza z výpočtového zaťaženia nárastu potreby el. energie, hospodárnej jednotky priemerného výkonu jedného DTS 630 kVA a koeficient prídavného zaťaženia. DTS sú navrhnuté s transformátormi od 250 kVA až 1.000 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia Z_p=1,34.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

- pre trafostanice so zokruhovanými sekundárnymi rozvodmi NN

$$n_t = \frac{P_{sum} \times Z_p}{\cos f_i \times \text{využ. tr.}}$$

Z_p – koeficient prídavného zaťaženia - 1,35

P_{sum} – výpočtové zaťaženie - súčet pre byty, občiansku vybavenosť, priemysel a iné

- pre trafostanice bez zokruhovania rozvodov NN

$$n_t = \frac{P_{sum}}{\cos f_i \times \text{využ. tr.}}$$

L.1.2.2. Bilancia odberov elektrickej energie na riešenom území podľa mestských častí

MČ 01 – Stred

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	4	7	28	0,60	17
			P_{ib} = 28		P_{sb} = 17

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 2 ha

P_{iv} = 900 kW
P_{iv} = 900 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 720 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sv} + P_{sb}$ = 720+17 = 737 + 5 % VO = 774 kW
P_{celk} = 774 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 542 kW

$$n_t = \frac{542 \times 1{,}34}{0{,}9 \times 0{,}75} = 1.076 \text{ kVA}$$

1.076 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA.

MČ 02 – Sever

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	12	7	84	0,43	36
IBV-RD	300	11	3.300	0,28	924
			P_{ib} = 3.384		P_{sb} = 960

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 1,4 ha

P_{iv} = 615 kW
P_{iv} = 615 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 492 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 960 + 492 = 1.452 + 5 % VO = 1.525 kW
P_{celk} = 1.525 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 1.067 kW

$$n_t = \frac{1.067 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 2.118 \text{ kVA}$$

2.118 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA a 1 transf. 1 000 kVA.

MČ 03 – Lány

a) bytový fond - bez nárastu

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	20	7	140	0,38	53
IBV-RD	20	11	220	0,38	84
			P_{ib} = 360		P_{sb} = 137

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,6ha

P_{iv} = 270 kW
P_{iv} = 270 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 216 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 137 + 216 = 353 + 5 % VO = 371 kW
P_{celk} = 371 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 260 kW

$$n_t = \frac{260 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 516 \text{ kVA}$$

516 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

MČ 04 – SNP

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	20	7	140	0,38	53
IBV-RD	76	11	836	0,30	251
			P_{ib} = 976		P_{sb} = 304

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 2,2ha

P_{iv} = 990 kW
P_{iv} = 990 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 792 kW

c) priemysel, bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 304 + 792 = 1.096 + 5 % VO = 1.151 kW
P_{celk} = 1.151 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 806 kW

$$n_t = \frac{806 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 1.600 \text{ kVA}$$

1.600 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 05 – Rozkvet

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	360	7	2.520	0,28	706
IBV-RD	397	11	4.367	0,28	1.223
			P_{ib} = 6.887		P_{sb} = 1.929

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 4ha

P_{iv} = 1.800 kW
P_{iv} = 1.800 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.440 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 72 kW
P_{iv} = 72 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 58 kW

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp} = 1.929 + 1.440 + 58 = 3.427 + 5\ \%\ VO = 3.598$ kW
P_{celk} = 3.598 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.519 kW

$$n_t = \frac{2.519 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 5.001 \text{ kVA}$$

5.001 kVA reprezentuje cca 8 transformátorov 630 kVA.

MČ 06 – Hliny

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	883	7	6.181	0,28	1.731
IBV-RD	262	11	2.882	0,28	807
			P_{ib} = 9.063		P_{sb} = 2.538

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 3,5ha

P_{iv} = 1.575 kW
P_{iv} = 1.575 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.260 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 2.538 + 1.260 kW = 3.798 +5 % VO = 3.988 kW
P_{celk} = 3.988 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.792 kW

$$n_t = \frac{2.792 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 5.543 \text{ kVA}$$

5.543 kVA reprezentuje cca 9 transformátorov 630 kVA

MČ 07 – Za Váhom

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	225	11	2.475	0,28	693
			P_{ib} = 2.475		P_{sb} = 693

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 1ha

P_{iv} = 450 kW
P_{iv} = 450 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 360 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 1.368 kW
P_{iv} = 1.368 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 1.095 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp}$ = 693 + 360 + 1.095 = 2.057 kW + 5 % VO = 2.148 kW
P_{celk} = 2.148 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 1.504 kW

$$n_t = \frac{1.504}{0,9 \times 0,75} = 2.228 \text{ kVA}$$

2.228 kVA reprezentuje cca 2 transformátory 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 08 – Západ

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
HBV	12	7	84	0,43	36
IBV-RD	195	11	2.145	0,28	601
			P_{ib} = 2.229		P_{sb} = 637

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,8ha

P_{iv} = 360 kW
P_{iv} = 360 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 288 kW

c) priemysel

P_{iv} = 2.808 kW
P_{iv} = 2.808 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 2.247 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp}$ = 637 + 288 + 2.247 = 3.172 +5 % VO = 3.331 kW
P_{celk} = 3.331 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 2.332 kW

$$n_t = \frac{2.332 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 4.629 \text{ kVA}$$

4.629 kVA reprezentuje cca 6 transformátorov 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 09 – Juh

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	214	11	2.354	0,28	659
			P_{ib} = 2.354		P_{sb} = 659

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 0,84ha

P_{iv} = 378 kW
P_{iv} = 378 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 303 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 414 kW
P_{iv} = 414 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 332 kW

d) počet transformátorov :

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sp} = 659 + 303 + 332 = 1294 + 5\ \%\ VO = 1.359$ kW
P_{celk} = 1.359 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 951 kW

$$n_t = \frac{951}{0,9 \times 0,75} = 1.409 \text{ kVA}$$

1.1409 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA a 1 transformátor 1.000 kVA

MČ 10 – Východ

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	277	11	3.047	0,28	853
			P_{ib} = 3.047		P_{sb} = 853

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 1,1ha

P_{iv} = 495 kW
P_{iv} = 495 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 396 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 853 + 396 = 1.249 + 5\ \%\ VO = 1.311$ kW
P_{celk} = 1.311 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 918 kW

$$n_t = \frac{918}{0,9 \times 0,75} = 1.360 \text{ kVA}$$

1.360 kVA reprezentujú cca 2 transformátory 630 kVA

MČ 11 – Považská Teplá

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	105	11	1.155	0,28	323
			P_{ib} = 1.155		P_{sb} = 323

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 1ha

P_{iv} = 450 kW
P_{iv} = 450 koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 360 kW

c) priemysel,

P_{iv} = 1.232 kW
P_{iv} = 1.232 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 986 kW

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} + P_{sv}$ = 323 + 360 +986 = 1.669 +5 % VO = 1.752 kW
P_{celk} = 1.752 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum}= 1.226 kW

$$n_t = \frac{1.226 \times 1,34}{0,9 \times 0,75} = 2.434 \text{ kVA}$$

2.434 kVA reprezentujú cca 4 transformátory 630 kVA

MČ 12 – Milochov

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	137	11	1.507	0,28	422
			P_{ib} = 1.507		P_{sb} = 422

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,84ha

P_{iv} = 360 kW
P_{iv} = 360 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 288 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv}$ = 422 + 288 = 705 + 5 % VO = 710 kW
P_{celk} = 710 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 497 kW

$$n_t = \frac{497}{0,9 \times 0,75} = 736 \text{ kVA}$$

736 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 1.000 kVA.

MČ 13 – Šebešťanová

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	73	11	803	0,30	241
			P_{ib} = 803		P_{sb} = 241

b) vybavenosť a iné zariadenia, nárast zastavanej plochy 0,6ha

P_{iv} = 270 kW
P_{iv} = 270 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 216 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 241 + 216 = 457 + 5$ % VO = 480 kW
P_{celk} = 480 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 289 kW

$$n_t = \frac{336}{0,9 \times 0,75} = 498 \text{ kVA}$$

498 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

MČ 14 – Podvažie

a) bytový fond,

Druh objektu	účel.jedn. (b.j.)	merná záťaž (b.j.)	P_i (kW)	koef.súč.	P_s (kW)
IBV-RD	60	11	660	0,30	198
			P_{ib} = 660		P_{sb} = 198

b) vybavenosť a iné zariadenia - nárast zastavanej plochy 0,5ha

P_{iv} = 225 kW
P_{iv} = 225 kW, koef. súč. = 0,8
P_{sv} = 180 kW

c) priemysel - bez nárastu potreby el. energie,

d) počet transformátorov

$P_{celk} = P_{sb} + P_{sv} = 198 + 180 = 378 + 5$ % VO = 397 kW
P_{celk} = 397 kW, koef. súč. = 0,7
P_{sum} = 278 kW

$$n_t = \frac{278}{0,9 \times 0,75} = 412 \text{ kVA}$$

412 kVA reprezentuje cca 1 transformátor 630 kVA.

Tab. L.1.2.2-1 Súhrnná bilancia elektrickej energie za riešené územie pre novonavrhované bytové jednotky, vybavenosť a iné zariadenia

Číslo MČ	Potrebný výkon (kW)	Potrebný inštal. výkon (kVA)	Počet trafostaníc (á 630 kVA)	Počet trafostaníc (á 1.000 kVA)	Inštal. výkon navrh. trafostaníc
01	542	1.076	2		1.260
02	1.067	2.118	2	1	2.260
03	260	516	1		630
04	806	1.600	1	1	1.630
05	2.519	5.001	8		5.040
06	5.543	5.543	9		5.670
07	1.504	2.228	3	1	2.260
08	2.332	4.629	6	1	4.780
09	951	1.409	1	1	1.630
10	918	1.360	2		1.260
11	1.226	2.434	4		2.520
12	497	736		1	1.000
13	289	498	1		630
14	278	412	1		630
Spolu	18.732	29.560	41	6	31.200

L.1.2.3. Návrh 22 kV elektrických liniek a trafostaníc podľa mestských častí

MČ 01 – Stred

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 02 – Sever

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131 a vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 03 – Lány

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 04 – SNP

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, vzdušnej č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 05 – Rozkvet

Bilancia potreby elektrickej energie 8x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, vzdušnej č.281, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 06 – Hliny

Bilancia potreby elektrickej energie 9x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.131, 132, vzdušnej č.100, 223, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 07 – Za Váhom

Bilancia potreby elektrickej energie 3x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.133, vzdušnej č.195, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 08 – Západ

Bilancia potreby elektrickej energie 6x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich káblových rozvodov liniek č.132, 281, vzdušnej č.100, 226, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 09 – Juh

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA + trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.223, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 10 – Východ

Bilancia potreby elektrickej energie 2x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcich vzdušných liniek č.223, č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 11 – Považská Teplá

Bilancia potreby elektrickej energie 4x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.100, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 12 – Milochov

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 1.000 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.226, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 13 – Šebešťanová

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.133, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

MČ 14 – Podvažie

Bilancia potreby elektrickej energie 1x trafo 630 kVA

Transformačné stanice murované alebo kioskové. Káblové prípojky z jestvujúcej vzdušnej linky č.133, prípadne z novej linky, prepojené na jestvujúce trafostanice.

L.1.2.4. Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou

ÚPN rešpektuje náhradu súčasnej transformovne 220/110 kV transformovňou 400/110 kV Považská Bystrica, ktorej výstavba sa predpokladá v dvoch etapách, a to:

- výstavba 1. časti transformácie 400/110 kV pri zachovaní jestvujúcej transformácie 220/110 kV s jedným transformátorom, a
- výstavba 2. časti transformácie 400/110 kV s ukončením prevádzky transformácie 220/110 kV.

Stanica bude napojená na sústavu 400 kV slučkou z vedenia Bošáca – Varín. Odbočenie z tohto vedenia sa predpokladá dvojitým 400 kV vedením pri lokalite Sverepec. Slučka bude v súbehu s jestvujúcimi vedeniami, vrátane nového 400 kV vedenia v súbehu s 220 kV vedeniami č. 270 a 275. Podrobné technické požiadavky na lokalizáciu transformovne (SEPS, a.s., 12/2007) sú uvedené v prílohovej časti.

Obr. L.1.2.4-1 Predbežná lokalizácia uvažovanej 400/110 kV transformovne podľa technických požiadaviek SEPS, a.s.

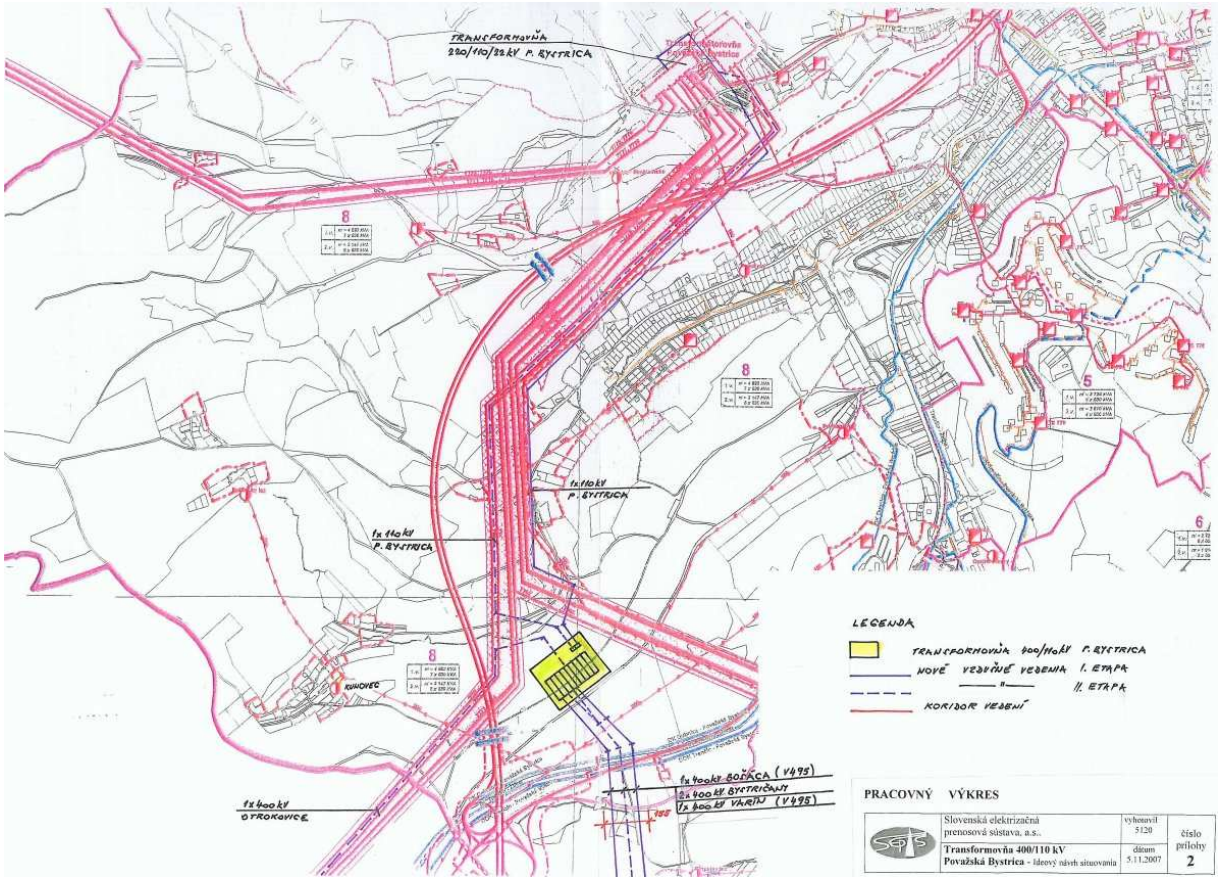

V návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre funkciu občianskej vybavenosti a bývania v nových lokalitách navrhuje ÚPN vybudovanie nových distribučných transformačných staníc, VN a NN rozvodov.

V návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre potreby doplnenia existujúcej štruktúry zástavby funkčných území, ich intenzifikácii, (napr. hromadnej bytovej výstavby, existujúcich plôch priemyslu a pod.), navrhuje ÚPN rekonštrukciu existujúcich transformačných staníc formou výmeny transformátorov za výkonnejšie, resp. prestavbu na murované transformačné stanice s vyšším výkonom.

Pri novej výstavbe (v rámci nových zariadení a rozvodov elektrickej energie) je počas návrhového obdobia potrebné rešpektovať § 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a vytvárať aj

podmienky pre jeho postupné uplatnenie pri rekonštrukcii súčasných zariadení a rozvodov elektrickej energie, t.j. pre ich umiestnenie pod povrch zeme.

V zmysle Leteckého zákona č.143/1998 Z.z. je podľa § 30 ods.1 nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky stavby VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a pod.

VN rozvody

V návrhu VN rozvodov rieši ÚPN napojenie nových murovaných trafostaníc káblovými prípojkami uloženými v zemi z existujúcich vzdušných rozvodov. V nových lokalitách, kde trasa existujúcich vzdušných VN vedení križuje riešené územie, navrhuje vzdušné vedenia v miestach, kde to členitosť terénu umožňuje, nahradiť káblovými rozvodmi uloženými v zemi. Samostatné trafostanice navrhuje napojiť len jedným prívodom. Vo väčších lokalitách pri dvoch trafostaniciach budú tieto navzájom prepojené a napojené z 2 strán na VN rozvod.

NN rozvody

Sekundárne (NN) rozvody rieši ÚPN systémom zjednodušenej mrežovej siete s napájaním z dvoch strán z rozvádzačov RST distribučných trafostaníc. Rozvody v novej výstavbe budú káblové, uložené v zemi, a budú napájané cez hlavné rozvodné a istiace skrine RIS, s možnosťou prepojenia na jestvujúce sekundárne vzdušné rozvody. Odberatelia budú napojení samostatnými prívodmi, alebo slučkovaním s rozvodných a istiacich skríň RIS. Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich rozvodov NN a rozširovaní z dôvodu novej výstavby je potrebné riešiť ich uloženie do zeme.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie cestných komunikácií v novej zástavbe navrhuje ÚPN realizovať výbojkovými svietidlami osadenými na osvetľovacích stožiaroch, pri osvetlení peších komunikácií svietidlami osadenými na sadové stožiare. Rozvod verejného osvetlenia bude káblový, uložený v zemi, napájaný z typových rozvádzačov RVO a ovládaný pomocou HDO.

*

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5b – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie) v M 1:5.000 je vyznačený potrebný inštalovaný výkon v jednotlivých mestských častiach (v kVA) vypočítaný pre novonavrhované bytové jednotky, občianske vybavenie a výrobu. V tomto výkrese je vyznačený aj potrebný počet nových trafostaníc v členení podľa výkonu v kVA.

L.1.2.5. Ochranné pásma

Ochranné pásma elektrizačnej sústavy sú stanovené v § 36 Zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov. Prenosové vedenia vo vzdušnom prevedení, podzemnom prevedení a transformačné stanice si vyžadujú ochranné pásma pre:

- 400 kV vzdušné vedenie – 25 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 220 kV vzdušné vedenie – 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 110 kV vzdušné vedenie – 15 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 22 kV vzdušné vedenie – 10 m od krajného vodiča na každú stranu,
- závesné káblové vedenie od 1 kV do 35 kV vrátane – 1 m od krajných vodičov na každú stranu,
- závesné káblové vedenie od 35 kV do 110 kV vrátane - 2 m od krajných vodičov na každú stranu,
- podzemné káblové vedenie do 110 kV vrátane – 1 m na každú stranu,
- el. stanica vonkajšieho prevedenia nad 110 kV – 30 m kolmo na oplotenie,
- el. stanica vonkajšieho prevedenia do 110 kV – 10 m kolmo na oplotenie,
- trafostanica stožiarová a stĺpová 22/0,4 kV – 10 m v okruhu od konštrukcie TS.

L.2. Zásobovanie plynom

L.2.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta plynom

L.2.1.1. VTL plynovody a VTL prípojky

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne zariadenia na výrobu vykurovacích plynov, ani žiadne ich zásobníky. Mesto Považská Bystrica je zásobovaná zemným plynom (ZP) zo sústavy VTL plynovodov SR. Zdrojmi ZP sú:

- VTL plynovod Severné Slovensko DN 500, PN 64, ktorý je napojený z tranzitného plynovodu,
- VTL Považský plynovod DN 300, PN 25 , ktorý je napojený z MŠP Bratstvo.

VTL plynovod Severné Slovensko je vedený cez mestské časti 09 Juh a 06 Hliny, VTL Považský plynovod je vedený cez mestské časti 08 Západ, 09 Juh, 06 Hliny, 04 SNP, 02 Sever a 11 Považská Teplá.

Z uvedených VTL plynovodov sú vedené VTL prípojky k jednotlivým regulačným staniciam (RS), ktoré dodávajú ZP do miestnej plynovodnej siete o požadovanom prevádzkovom tlaku.

L.2.1.2. Prepúšťacie a regulačné stanice

Na území mesta sa nachádza prepúšťacia stanica (PS) Cingeľov Laz s výkonom 50.000 $m^3.h^{-1}$, PN 64/40, 25.

Miestna plynovodná sieť v meste Považská Bystrica je napájaná z nasledovných regulačných staníc (RS), a to:

- RSK na Kukučínovej ul. (MČ 08) s výkonom 20.000 $m^3.h^{-1}$, s dvoma výstupnými tlakmi, a to 300 kPa a 2 kPa,
- RSD Domanižanka (MČ 03) s výkonom 5.000 $m^3.h^{-1}$, s dvoma výstupnými tlakmi, a to 100 kPa a 2 kPa,
- RSR Rozkvet (MČ 05) s výkonom 5.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa,
- RSH Hliny (MČ 06) s výkonom 10.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa a 300 kPa,
- RSL Lečková (MČ 02) Sever – pre 7 RD v UO13 Pod úvozom),
- RSPT Považská Teplá (MČ 11) s výkonom 3.000 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 100 kPa – z tejto RS je napájaná miestna STL plynovodná sieť v MČ 11 Považská Teplá a MČ 07 Za Váhom (UO Považské Podhradie a Orlové),
- RSDM Dolný Moštenec (MČ 09) s výkonom 1.200 $m^3.h^{-1}$, s výstupným tlakom 300 kPa,
- DRSO Orlové (MČ 07) s výkonom 1.200 $m^3.h^{-1}$, 300 kPa/100 kPa - je prepojená s RSPT Považská Teplá.

Mestské časti 13 Šebešťanová a 14 Podvažie sú zásobované z RSHV Hvozdnica, ktorá má výkon 6.500 $m^3.h^{-1}$ a výstupný tlak 300 kPa (RSHV zásobuje zemným plynom aj obce Hvozdnica, Štiavnik, Papradno, Brvnište, Stupné a Jasenica).

L.2.1.3. Prepojovacie a miestne STL a NTL plynovody

Distribúcia plynu je na území mesta Považská Bystrica zabezpečovaná nasledovnými STL plynovodmi:

a) do 0,4 MPA

- z obce Jasenica je vedený STL prepojovací plynovod DN 160, 300 kPa pre MČ 13 Šebešťanová a MČ 14 Podvažie,
- z RSK sú vedené plynovody v MČ:
  - 08 Západ (UO 11 Priemyselný obvod, UO 5 Strojárenská štvrť),
  - 12 Milochov,
  - 07 Za Váhom (pre DRSO Orlové 0,4/0,1 MPa),

- z RSH sú vedené plynovody v MČ:
  - 04 SNP (UO 36 SNP do kotolne SNP v UO 07 Kvášovský dvor),
  - 10 Východ (UO 32 Podmanín, UO 35 Praznov),
- z RSDM vedené plynovody v MČ:
  - 09 Juh (UO 28 Horný Moštenec, UO 29 Dolný Moštenec, UO 30 Cingeľov Laz)

b) 0,1 MPa

STL plynovody 0,1 MPa tvoria zokruhovanú sieť a sú vedené

a) medzi tromi regulačnými stanicami RSD, RSH, RSR v MČ:
   - 03 Lány (UO 03 Lány, UO 06 Pod Dedovcom),
   - 04 SNP (UO 15 Dedovec, UO 36 Sídlisko SNP),
   - 05 Rozkvet (UO 37 Rozkvet I a UO 38 Rozkvet II),
   - 06 Hliny (UO 08 Hliny, UO 09 Dušianica, UO 27 Zemiansky Kvašov),

b) medzi RS Považská Teplá a DRS Orlové v MČ:
   - 11 Považská Teplá (UO 25 Vrtižer, UO 26 Považská Teplá),
   - 07 Za Váhom (UO 21 Orlové, UO 22 Považské Podhradie, UO 41 Ľahký priemysel).

NTL plynovody 2,0 kPa tvoria zokruhovanú sieť medzi RSK a RSD a sú vedené v MČ:
- 01 Stred (UO 011 Považská Bystrica – Stred),
- 02 Sever (UO 02 Nábrežie),
- 08 Západ (UO 04 Jelšové, UO 05 Strojárenská štvrť.

Z RSL Lečkova v MČ 02 Sever (UO 13 Pod úvozom) je NTL plynovodom zásobovaných 7 RD.

V MČ Za Váhom (UO 21 Orlové), MČ Považská Teplá (UO 26 Považská Teplá) a MČ 14 Podvažie sú v niektorých uliciach DRS 100/2,1 kPa pre NTL plynovody.

V MČ 08 Západ bola časť NTL plynovodov zrekonštruovaná na STL plynovody s prevádzkovým tlakom 300 kPa, ďalšia rekonštrukcia NTL plynovodov na STL sa pripravuje.

L.2.2. Návrh zásobovania územia mesta plynom

L.2.2.1. Potreba plynu

Predpokladaná potreba plynu pre návrhové obdobie do r. 2020 bola určená podľa stanovenej orientačnej potreby tepla (Tab. L.3.2.1-1 v kapitole L.3.2.) a návrhu zásobovania teplom v jednotlivých MČ (kap. L.3.3.) s rešpektovaním existujúcej sústavy CZT. Maximálne percento plynofikácie bolo stanovené na 80 %. Vypočítané predpokladané potreby plynu pre všetky druhy odberu (vykurovanie, príprava TÚV, varenie) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. L.2.2.1-1 Potreba energie v plyne a objemové množstvo plynu pre navrhované rozvojové plochy do roku 2020

Mestská časť		Potreba energie v plyne		Objemové množstvo plynu		Zaťaženie RS
Čís.	Názov	MW	GJ.r^{-1}	m^3.h^{-1}	tis.m^3.r^{-1}	
01	Stred	0,805	5.000	91	155	RSK, RSD
02	Sever	2,935	17.915	230	557	RSK, RSD, RSL
03	Lány	0,730	5.040	82	160	RSD, RSH
04	SNP	2,330	16.240	262	505	RSD, RSH
05	Rozkvet	7,430	48.095	831	1.488	RSR, RSH
06	Hliny	7,520	47.985	849	1.494	RSH, RSR
07	Za Váhom	2,885	18.525	324	547	RSPT, DRSO (RSK)
08	Západ	6,055	39.450	757	1.257	RSK, RSD
09	Juh	3,800	24.390	425	758	RSDM

Mestská časť		Potreba energie v plyne		Objemové množstvo plynu		Zaťaženie RS
Čís.	Názov	MW	GJ.r^{-1}	m^3.h^{-1}	tis.m^3.r^{-1}	
10	Východ	3,030	18.515	340	575	RSH
11	Považská Teplá	5,420	37.060	608	1.149	RSPT
12	Milochov	1,805	11.035	203	343	RSK
13	Šebešťanová	1,025	6.265	115	194	RSHV
14	Podvažie	0,910	5.560	102	172	RSHV
	Celkom mesto	46,680	301.075	5313	9.354	

L.2.2.2. Návrh koncepcie zásobovania plynom a návrh nových plynových zariadení

Návrh koncepcie vychádza z predpokladu, že v návrhovom období do r.2020 bude okrem sústav CZT ako hlavná palivová základňa pre zdroje tepla zemný plyn (ZP). Efektívne využitie plynu je možné vo všetkých mestských častiach pri realizácii nových plynárenských zariadení potrebných na bezpečnú dodávku plynu. (prenosové kapacity potrubí a výkony RS).

Z nápočtu potrieb plynu pre navrhované plochy (Tab. L.2.2.1-1) navrhuje ÚPN nasledovné plynárenské zariadenia:

Regulačné stanice a miestne rozvody plynu

Nedostatočná kapacita je u RS Považská Teplá, kde ÚPN uvažuje s odberom plynu pre rozvoj výrobných plôch a výstavbu 95 RD v Považskej Teplej, čo vyžaduje nárast výkonu v RSPT 608 m^{3}h^{-1}. Nedostatok kapacity v RS sa dá riešiť samostatnou RS v Považskej Teplej pre navrhovaný priemyselný park. Zvýšená potreba plynu pre navrhovaný rozvoj výstavby v MČ 02, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10 a 11 si môže vyžiadať výstavbu nových RS, úpravu výkonu a výstupných tlakov existujúcich RS.

Nedostatočnú prenosovú kapacitu v niektorých úsekoch miestnych STL a NTL plynovodov treba riešiť ich rekonštrukciou a zmenou tlakovej úrovne (hlavne z NTL na STL).

Nové plynovody (STL) navrhované pre rozvojové plochy

Nové STL plynovody bude potrebné realizovať v lokalitách navrhovanej sústredenej výstavby bytového fondu, občianskeho vybavenia a výroby (priemyselných parkov).

Výstavba diaľnice D1 vyvolá potrebu prekládok niektorých plynovodov, čo už bolo zohľadnené v ÚPD „Zmeny a doplnky ÚPN SÚ Považská Bystrica – Vedenie diaľnice D1 (variant 2a/I) územím mesta a nová bytová výstavba“ (06/2004) a ďalej bude riešené v rámci prípravy výstavby.

Návrh rozvoja plynofikácie v jednotlivých mestských častiach je uvedený v návrhu zásobovania teplom v kap. L.3.3. v súvislosti so zabezpečením palivovej základne pre zdroje tepla.

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom) v M 1:5.000 sú vyznačené možnosti využitia existujúcich plynárenských zariadení (RS, plynovody) pre navrhovanú plynofikáciu rozvojových plôch. V prípade ich rekonštrukcie alebo zmeny technických parametrov (napr. zmena NTL na STL) budú využité ich nové kapacity. Podrobnejšie riešenie plynofikácie v nových navrhovaných rozvojových plochách bude obsahovať následná prípravná a realizačná dokumentácia.

Rozvoj plynofikácie mesta v návrhovom období

Rozvoj plynofikácie mesta v období do r. 2020 navrhuje ÚPN zabezpečovať najmä:

a) využívaním a rozširovaním kapacít realizovaných plynárenských zariadení,
b) výstavbou nových VTL prípojok a STL plynovodov (od 0,1 MPa do 0,4 MPa), RS VTL/STL, a DRS STL 0,3 MPa/STL 0,1 MPa a STL/NTL,

c) rekonštrukciou a zmenou tlakovej úrovne kapacitne nevyhovujúcich plynárenských zariadení (RS, plynovody) podľa vecného a časového rozsahu určeného držiteľom príslušnej licencie na rozvod plynu,
d) vypracovaním koncepcie rozvoja plynárenského priemyslu s výpočtom plynovodnej siete v súlade s ÚPN mesta Považská Bystrica.

L.2.2.3. Ochranné pásma plynárenských zariadení

Na území mesta riešenom ÚPN je potrebné rešpektovať ochranné pásma a bezpečnostné pásma podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z., §§ 56 a 57.

Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásmo – na každú stranu od osi plynovodu

a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
b) 8m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201mm do 500 mm,
c) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
d) 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostné pásmo - na každú stranu od osi plynovodu:

a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
b) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
c) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
d) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.
e) pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, určí bezpečnostné pásma v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

L.3. Zásobovanie teplom

L.3.1. Súčasný stav zásobovania územia mesta teplom

Zásobovanie teplom je dôležitou časťou energetickej výrobno-zásobovacej sústavy ovplyvňujúcej územný rozvoj mesta Považská Bystrica a jeho environmentálnu hodnotu.

V meste je vybudovaná nasledovná sieť centrálneho zásobovania teplom (CZT):

- horúcovodný okruh napájaný z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- horúcovodný okruh napájaný z výhrevne PK Rozkvet, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica,
- parný okruh napájaný z výhrevne PK K1+K3 SNP, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica.

Rozhodujúci výrobcovia tepla v meste, ktorí na základe povolenia v zmysle zákona č.657/2007 Z.z. zabezpečujú dodávku tepla pre bytový a verejný sektor, sú: Tepláreň, a.s. Považská Bystrica, POVBYT, s.r.o. Považská Bystrica OSBD Považská Bystrica.

Mesto Považská Bystrica je z hľadiska zásobovania teplom rozdelené na nasledovné časti:

- Teplárenská sústava – zdroj tepla Tp s inšt.výkonom 85,6 MW; zásobuje teplom MČ 01, 02, 03 a časť 08a; tepelné napájače: horúcovod 140/70℃,1,2 MPa, parovod (technologická para) 1,27 MPa, 250℃,

- CZT z výhrevní zo zdrojmi tepla:
  - Vh PK Rozkvet – POVBYT s inšt. výkonom 34,89 MW; zásobuje teplom MČ 05; tepelný napájač: horúcovod 140/80℃,
  - Vh PK K1 + K3 SNP – POVBYT s inšt. výkonom 30,8 MW; zásobuje teplom MČ 04; tepelný napájač: parovod 0,8 MPa, 150℃,
- okrskové (blokové) kotolne:
  - BK-PK EG 4 Rozkvet II – POV BYT s inšt. výkonom 4,9 MW; zásobuje teplom časť MČ 05,
  - BK-PK E 4 Hliny – POV BYT s inšt. výkonom 3,1 MW; zásobuje teplom MČ 06,
  - BK Lánska 995 – OSBD s inšt. výkonom 10,6 MW; zásobuje teplom MČ 03,
- domové kotolne:
  - MČ 01 DK Dom služieb Stred – POV BYT s inšt. výkonom 0,225 MW - ZP ,
  - MČ 03 DK PK 988 Lány – POV BYT s inšt. výkonom 0,435 MW - ZP,
  - DK PK 940 Lány – POV BYT s inšt. výkonom 0,1539 MW - ZP,
  - DK PK 962 Lány – OSBD s inšt. Výkonom 0,92 MW - ZP
  - MČ 08 DK PK 1671 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,205MW - ZP,
  - DK PK 1654 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,1485 MW - ZP,
  - DK PK 1655 Jelšové – POV BYT s inšt. výkonom 0,156 MW – ZP,
- ostatné zdroje tepla (blokové a domové) pre podnikateľský sektor a IBV.

V r. 2001 bolo v Považskej Bystrici zásobovaných teplom a teplou úžitkovou vodou centrálnym spôsobom 8.374 bytov, vrátane vybavenosti, čo činilo 82 % z celkového počtu bytov 10.180 b.j. v HBV v oblasti sústav CZT (MČ 01, 02, 03, 04, 05, 06 a 08).

MČ 8 - UO 11 Priemyselný obvod: výrobné objekty sú napojené na horúcovodný a parný napájač z teplárne Tp (technologická para), niektoré prevádzky majú vlastné zdroje tepla – plynové kotolne.

V MČ 07 Za Váhom, 09 Juh, 10 Východ, 11 Považská Teplá, 12 Milochov, 13 Šebešťanová a 14 Podvažie, ako aj v MČ mimo dosah sústav CZT, je realizovaná sústava decentralizovaného zásobovania teplom (DZT) s blokovými a domovými zdrojmi tepla, resp. s lokálnymi zdrojmi tepla na PZ zemný plyn, tuhé palivá a el. energiu.

L.3.2. Návrh zásobovania územia mesta teplom

V zmysle nariadenia vlády SR č. 528/2002 Z.z, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 a v zmysle VZN o rozvoji mesta a tepelnej energetike č. 86/2007, ktorým sa určila „Koncepcia rozvoja tepelného hospodárstva mesta Považská Bystrica“[1] navrhuje ÚPN nasledovné zásady rozvoja tepelného hospodárstva:

- vytvárať vyváženú stratégiu rozvoja súčasných sústav tepelných zariadení na princípe rovnocenného hodnotenia zdrojovej a spotrebnej časti sústavy tepelných zariadení,
- tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy CZT (Tepláreň Tp, výhrevňa SNP a výhrevňa Rozkvet), resp. rozširovať CZT (BK-PK E 4 Hliny, BK-PK EG 4 Rozkvet II, BK Lánska 995),
- maximalizovať energetickú efektívnosť využívania primárnych energetických zdrojov,
- ako hlavnú palivovú základňu v sústave decentralizovaného zásobovania teplom (DZT) uvažovať zemný plyn,
- vo zvýšenej miere využívať dostupné obnoviteľné a druhotné zdroje energie ako lokálnych doplnkových zdrojov systémovej energetike,
- využívať čo najviac potenciál úspor pri výrobe, rozvode a spotrebe tepla,

[1] *Vypracoval Energy Control, a.s. Bratislava a ENAS- Energoaudit a služby, spol. s r.o.,Banská .Bystrica (08/2007).*

- v lokalitách neefektívnych z hľadiska plynofikácie využívať aj elektrickú energiu a miestne energetické zdroje (biomasa, solárna energia, a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,
- pri realizácii nových a rozširovaných zdrojov tepla plniť požiadavky na ochranu životného prostredia.

Prírastky potrieb tepla (výkon a ročná potreba) pre rozvojové plochy v jednotlivých mestských častiach boli stanovené pre jednotlivé odberateľské skupiny (bytový fond, občianske vybavenie, výroba a ostatné). Ich orientačné hodnoty sú uvedené v tabuľke L.3.2-1 na nasledovnej strane a vyznačené v grafickej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom).

Orientačné hodnoty uvedené v tab. L.3.2-1 boli stanovené podľa platnej legislatívy v oblasti energetickej hospodárnosti budov a technických noriem pre tepelnú ochranu budov: Zákon č.555/2005 Z.z., Smernica č. 2002/91/ES, Vyhláška MVRR SR č.625/2006 Z.z., Vyhláška ÚRSO č. 328/2005 Z.z., ako aj STN 730540-2, 2002 a STN 383350.

Pri výpočte potrieb tepla boli použité referenčné hodnoty R_r (vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody - TÚV) tvoriace hornú hranicu energetickej triedy B (min. požiadavky na energetickú hospodárnosť nových budov) podľa vyhlášky č. 625/2006 Z.z.

V bilanciách je uvažované aj s potrebou pre prípravu TÚV. V potrebe tepla pre priemyselnú výrobu sa neuvažovalo s potrebou tepla pre technologické účely z dôvodu nemožnosti určenia podrobnejšieho charakteru výrobných procesov na navrhovaných zastavaných plochách v súčasnosti.

U bytovej výstavby uvažuje ÚPN s priemernou celkovou podlažnou plochou

- u rodinných domov 195 m^2/RD pri obložnosti 3,23 obyv./RD a
- u bytových domov 110 m^2/b.j. pri obložnosti 2,76 obyv./b.j.

Potreba tepla pre vybavenosť bola stanovená na základe celkovej podlažnej plochy vyplývajúcej z nápočtu funkčných plôch, zastavanosti (30-50 %) a predpokladaného počtu zamestnancov.

Potreba tepla pre priemyselnú výrobu bola stanovená na základe nápočtu výrobných plôch, zamestnanosti (30-40 %) výmery zastavanej plochy na 1 pracovníka (40-80 m^2/prac.), smennosti prevádzky (Ø 2) a 10 %-ného podielu administratívnych pracovníkov.

Celkový tepelný výkon sa môže ešte korigovať súčiniteľom súčasnosti (k_s - použitá hodnota 0,9), ktorý rešpektuje

- nesúčasnosť nárokovaných max. výkonov,
- regulačné opatrenia prevádzkovateľov zdrojov tepla,
- tepelno-akumulačné vlastnosti rozvodov tepla.

Orientačný tepelný výkon pre odber zo sústav CZT je nasledovný:

- tepláreň Tp (MČ 01, časť MČ 02, časť MČ 03, MČ 08): 9,835 MW = 11,5 % z inšt. výkonu Tp 85,6 MW,
- výhrevňa Rozkvet + PK EG 4 (MČ 05 a MČ 06): 9,100 MW = 22,8 % z inšt. výkonu 39,8 MW,
- výhrevňa SNP (MČ 03): 1,700 MW = 5,5 % z inšt. výkonu 30,8 MW.

V sústave CZT okruh výhrevňa SNP je potrebné uvažovať s rekonštrukciou primárnych parných rozvodov na horúcovodné.

V zmysle navrhovaných zásad podľa schválenej „Koncepcie rozvoja tepelného hospodárstva mesta Považská Bystrica„ (KRTHMPB) sa doporučuje realizovať tieto možné technologické riešenia rozvoja sústav tepelných zariadení (KRTHMPB sa schválením mestským zastupiteľstvom VZN č.86/2007 v zmysle zákona č.657/2004 Z.z., § 31 a) stáva súčasťou záväznej časti ÚPN mesta Považská Bystrica):

- postupný prechod od klasických štvorrúrových sekundárných rozvodov po ukončení ich technickej životnosti na dvojrúrové s kompaktnými odovzdávacími stanicami (KOST),

- realizovať prepojenie výhrevne PK Rozkvet na tepelný napájač HV z teplárne Tp cez oddeľovaciu okrskovú odovzdávaciu stanicu tepla (OOST) v ekonomickom tlakovom pásme,
- rekonštrukcia a obnovenie prevádzky spaľovne TKO v areáli Tp,
- v okruhu výhrevne PK K1 + K3 SNP realizovať rekonštrukciu parných rozvodov na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp), s rezervou pre výhľadové napojenie okruhu BK Lánska 995 na HV. Navrhované potrubia CZT viesť v optimálnych trasách,
- pripojenie BK-PK E 4 Hliny na horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- pripojenie okruhu PK Rozkvet EG 4 na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- prepojenie CZT okruhu výhrevne PK Rozkvet dimenzovať s rezervou na pokrytie navrhovaného tepelného výkonu 9,1 MW v MČ 05 a MČ 06,
- u okrskových, blokových zdrojov tepla (BK Lánska) realizovať ekonomicky efektívnu výrobu tepla, výhľadove počítať s napojením na HV rozvody s KOST. Rekonštruované CZT napojiť na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp),
- pre sústavy DZT (osídlené časti mesta mimo dosah CZT a časti mesta s vidieckym charakterom) uvažovať s hlavnou palivovou základňou zemný plyn, ako doplnkovou biomasa a slnečná energia (príprava TÚV).

Prepojením tepelných zdrojov, na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp), sa zvýši efektívnosť výroby a rozvodu (distribúcie) tepla v danej lokalite a zredukuje sa množstvo emisií uvoľnených do ovzdušia.

Potrubný systém navrhovaného CZT bude realizovaný progresívnym spôsobom – predizolovaným potrubným bezkanálovým vedením.

Potrubný systém je určený k prenosu tepla do jednotlivých objektov, pričom sa vybudujú samostatné tlakovo nezávislé objektové kompaktné odovzdávacie stanice tepla v odberných miestach, ktoré umožňujú individuálny režim vykurovania a prípravy TÚV a zároveň sa urobí významný krok k stabilizácii siete odberateľov.

Navrhované CZT možno hodnotiť ako dlhodobo udržateľný spôsob dodávky tepla nad hranicou hospodárnosti a prevádzkovej spoľahlivosti, vytvárajúci pre konečného spotrebiteľa podmienky na tepelnú pohodu za bezkonkurenčné ceny v danej lokalite.

Sústavy tepelných zariadení patria do kategórie verejnoprospešných stavieb pre technickú vybavenosť.

Pri možnom trende decentralizácie energetiky je potrebné počítať s tým, že významnejšiu úlohu na trhu môžu preberať mikrozdroje (MZ) využívajúce fosílne i obnoviteľné energie, ako sú kogeneračné jednotky (KJ) a malé plynové elektrárne (MPE), ale aj väčšie paroplynové zariadenia (PPZ). Očakáva sa tiež rozvoj sietí malých, počítačmi koordinovaných zdrojov. Uvedený predpokladaný trend môže byť alternatívnym riešením náhrady CZT, prípadne s ním koordinujúci.

S využitím kompetencie MsÚ je v návrhovom období ÚPN potrebné preskúmať možnosť budovania kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a preferovať využívanie dostupných druhotných zdrojov energie, miestnych energetických zdrojov ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike pre potreby obyvateľstva, služieb a výroby.

*

Vo výkresovej časti ÚPN (výkres č. 5a – Verejné technické vybavenie – Zásobovanie plynom a teplom) v M 1:5.000 je vyznačený celkový potrebný tepelný príkon pre jednotlivé mestské časti (v MW) vypočítaný pre novonavrhované bytové jednotky, občianske vybavenie a výrobu. Vyznačené sú aj trasy navrhovaného potrubia CZT – rozšírenie horúcovodného okruhu napájaného z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp).

Tab. L.3.2.1-1 Tepelný výkon a ročná potreba tepla pre navrhované plochy a zariadenia do r. 2020

MČ / *UO*			Bytový fond				Občianske vybavenie		Priemysel a ostatní		Celkom	
Čís.	Názov	UO	Počet bytov		MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}
			RD	BD								
01	Stred	01	-	4	0,015	120	3,570	23.270	-	-	3,585	23.390
02	Sever	02	10	12	0,150	1.010	1,580	8.985	-	-	1,730	9.995
		13	290	-	2,900	18.850	-	-	-	-	2,900	18.850
		Celkom	300	12	3,050	19.860	1,580	8.985	-	-	4,630	28.845
03	Lány	03	-	20	0,080	600	0,725	5.640	-	-	0,805	6.240
		06	20	20	0,200	1.300	-	-	-	-	0,200	1.300
		Celkom	50	20	0,280	1.900	0,725	5.640	-	-	1,005	7.540
04	SNP	07	60	-	0,600	3.900	-	-	-	-	0,600	3.900
		15	16	-	0,160	1.040	-	-	-	-	0,160	1.040
		36	-	20	0,080	600	1,800	13.830	-	-	1,880	14.430
		Celkom	76	20	0,840	5.540	1,800	13.830	-	-	2,640	19.370
05	Rozkvet	37	60	32	0,730	4.860	2,100	15.000	-	-	2,830	19.860
		38	300	365	4,460	30.450	0,800	4.780	0,275	1.680	5.535	36.910
		Celkom	360	397	5.190	35.310	2,900	19.780	0,275	1.680	8,365	56.770
06	Hliny	08	22	4	0,235	1.550	-	-	-	-	0,235	1.550
		09	130	879	4,815	34.820	1,785	11.510	-	-	6,600	46.330
		27	110	-	1,100	7.150	0,160	920	-	-	1,260	8.070
		Celkom	262	883	6.150	43.520	1.945	12.430	-	-	8.095	55.950
07	Za Váhom	21	130	-	1,300	8.450	0,250	1.515	-	-	1,550	9.965
		22	95	-	0,950	6.175	0,375	2.275	-	-	1,325	8.450
		41	-	-	-	-	-	-	0,410	2.575	0,410	2.575
		Celkom	225	-	2,250	14.625	0,625	3.790	0,410	2.575	3,285	20.990
08	Západ	04	195	-	1,950	12.675	0,600	1.210	-	-	2,550	13.885
		05	-	12	0,050	360	0,590	3.440	0,410	2.570	1,050	6.370
		11	-	-	-	-	-	-	7,400	60.500	7,400	60.500
		Celkom	195	12	2,000	13.035	1,190	4.650	7,810	63.070	11.000	80.755

Mestská časť			Bytový fond				Občianske vybavenie		Priemysel a ostatní		Celkom	
Čís.	Názov	UO	Počet bytov		MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}	MW	GJ.r^{-1}
			RD	BD								
09	Juh	28	127	-	1,270	8.255	0,380	2.280	0,140	840	1,790	11.375
		29	77	-	0,770	5.005	0,300	1.800	1,400	10,360	2,470	17.165
		30	10	-	0,100	650	-	-	-	-	0,100	650
		Celkom	214	-	2,140	13.910	0,680	4.080	1,540	11.200	4,360	29.190
10	Východ	32	100	-	1,000	6.500	0,350	2.100	-	-	1,350	8.600
		35	177	-	1,770	11.505	0,330	1.980	-	-	2,100	13.485
		Celkom	277	-	2,770	18.005	0,680	4.080	-	-	3,450	22.085
11	Považská Teplá	25	10	-	0,100	650	-	-	-	-	0,100	650
		26	95	-	0,950	6.175	1,140	7.010	-	-	2,090	13.185
		26/1	-	-	-	-	-	-	0,510	3.215	0,510	3.215
		26/2	-	-	-	-	-	-	3,475	27.145	3,475	27.145
		Celkom	105	-	1,050	6.825	1,140	7.010	3,985	30.360	6,175	44.195
12	Milochov	18	127	-	1,270	8.255	0,690	4.235	-	-	1,960	12.490
		19	5	-	0,050	325	-	-	-	-	0,050	325
		20	5	-	0,050	325	-	-	-	-	0,050	325
		Celkom	137	-	1,370	8.905	0,690	4.235	-	-	2,060	13.140
13	Šebešťanová	23	73	-	0,730	4.745	0,440	2.720	-	-	1,170	7.465
14	Podvažie	24	60	-	0,600	3.900	0,440	2.720	-	-	1,040	6.620
	ÚPN mesta celkom		2.304	1 348	28,435	190.200	18,405	117.220	14,020	108.885	60,860	416.305
	% podiel				46,7	45,7	30,2	28,1	23,1	26,2	100,0	100,0
	Rezerva po r.2020	22	-	-	-	-	-	-	4,500	35.780	-	-

L.3.3. Návrh zásobovania teplom v členení podľa MČ

01 Stred

Tepelný výkon 3,585 MW

Ročná potreba tepla 23.390 GJ.r^{-1}

Na dodávku tepla využiť sústavu CZT Tp až 70-80 % tepelného príkonu, 20-30 % tepelného príkonu zabezpečiť lokálnymi objektovými zdrojmi tepla s hlavnou PZ zemný plyn.

02 Sever

Tepelný výkon 4,630 MW

Ročná potreba tepla 28.845 GJ.r^{-1}

V západnej časti UO2 Nábrežie OS Stred možnosť pri prestavbe a dostavbe príslušnej časti OV riešiť dodávku tepla z Tp, v ostatnej časti uvažovať s blokovými zdrojmi tepla s palivovou základňou zemný plyn. V UO 13 Pod Úvozom uvažovať obytný súbor s 290 RD prevažne s palivovou základňou zemný plyn (cca 80 %). Možnosť využitia MZ (v kapitole L.3.2.).

03 Lány

Tepelný výkon 1,005 MW

Ročná potreba tepla 7.540 GJ.r^{-1}

Zásobovanie teplom riešiť podobne ako v MČ 01 a 02.

04 SNP

Tepelný výkon 2,640 MW

Ročná potreba tepla 19.370 GJ.r^{-1}

OU 36 Sídlisko SNP zásobovať teplom s využitím sústavy CZT napojenej na rozšírený horúcovodný okruh z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp). OU 07 Kvášovský dvor a OU 15 Dedovec riešiť s využitím palivovej základne zemný plyn a iných dostupných ekologických palív a energií.(DEPE).

05 Rozkvet

Tepelný výkon 8,365 MW

Ročná potreba tepla 56.770 GJ.r^{-1}

Realizovať prepojenie výhrevne PK Rozkvet na tepelný napájač HV z teplárne Tp cez oddeľovaciu okrskovú odovzdávaciu stanicu tepla (OOST) v ekonomickom tlakovom pásme. Rezervu ponechať na pokrytie navrhovaného tepelného výkonu 9,1 MW v MČ 05 a MČ 06.CZT je možné využiť aj pre sústredenú výstavbu RD pomocou OST s výkonom do 30 kW. Ako doplnkové riešenie sú navrhované blokové alebo domové kotolne na zemný plyn.

06 Hliny

Tepelný výkon 8,095 MW

Ročná potreba tepla 55.930 GJ.r^{-1}

Pripojenie BK-PK E 4 Hliny na horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (Tp). UO 09 Dušianica riešiť spolu s UO 38 Rozkvet II. MČ 05 - viď riešenie MČ 05 Rozkvet, OU 08 Hliny a UO 27 Zemiansky Kvašov riešiť pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE.

07 Za Váhom

Tepelný výkon	3,285 MW
Ročná potreba tepla	20.990 GJ.r^{-1}

Využiť palivovú základňu zemný plyn a DEPE.

08 Západ

Tepelný výkon	11,000 MW, z toho UO 11 = 7,400 MW
Ročná potreba tepla	80.755 GJ.r^{-1}, z toho UO 11 = 60.5000 GJ.r^{-1}

UO5 Strojárska štvrť riešiť ako MČ 01 Stred, UO 11 z Tp, UO 04 Jelšové – palivová základňa zemný plyn a DEPE. U sústredenej výstavby RD možnosť využitia MZ.

09 Juh

Tepelný výkon	4,360 MW
Ročná potreba tepla	29.190 GJ.r^{-1}

UO 28 a UO 29 Horný a Dolný Moštenec zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE.

10 Východ

Tepelný výkon	3,450 MW
Ročná potreba tepla	22.085 GJ.r^{-1}

UO 32 Podmanín a UO 35 Praznov zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

11 Považská Teplá

Tepelný výkon	6,175 MW
Ročná potreba tepla	44.195 GJ.r^{-1}

Uvedený značný nárast si vyžadujú najmä výrobné plochy. Ako hlavnú palivovú základňu uvažovať zemný plyn (potrebné riešiť kapacitu plynárenských zariadení), DEPE a MZ

12 Milochov

Tepelný výkon	2,060 MW
Ročná potreba tepla	13.140 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

13 Šebešťanová

Tepelný výkon	1,170 MW
Ročná potreba tepla	13.140 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

14 Podvažie

Tepelný výkon	1,040 MW
Ročná potreba tepla	6.620 GJ.r^{-1}

MČ zásobovať pomocou palivovej základne zemný plyn a DEPE, MZ.

L.3.4. Ochranné pásma

Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z., § 36.

Primárny rozvod po OS

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m.
b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla,

OS tepla

a) 3 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice,

Rozvod tepla za OS

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m,
b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla.

L.4. Telekomunikácie

Najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR je T-Com, a.s. (bývalé Slovenské telekomunikácie - Slovak Telecom, a.s.), ktoré prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celé územie SR. Nové územné členenie telefónnej siete je spojené s tvorbou digitálnej siete, ktoré bude 2-stupňové (primárne a sekundárne oblasti). Prechod na túto sieť z doterajšej 3-úrovňovej si vyžiada digitalizáciu koaxiálnych káblov, symetrických káblov a rádioreléových trás, ako aj vybudovanie kostry optických káblov a optických káblov nižších úrovní pre primárne obvody.

Mesto Považská Bystrica je sídlom primárnej oblasti (PO) a patrí do sekundárnej oblasti (SO) Žilina. Primárna oblasť je nižšou organizačnou a územnou jednotkou. Do PO Považská Bystrica patria aj mestá Dubnica nad Váhom a Púchov.

Bližšie údaje o stave telekomunikácií na území mesta Považská Bystrica, ako aj o rozvojových zámeroch, odmietol ich prevádzkovateľ spracovateľovi PaR pre ÚPN mesta poskytnúť (pozri priložené vyjadrenie v PaR, 03/2002). Poskytnuté však boli údaje o trasách diaľkových káblov, ako aj o trasách podzemných telefónnych vedení na území mesta. Tieto údaje (spolu s údajmi z digitálnej technickej mapy mesta) sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN v M 1:5.000 (výkres č. 5b – Zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie).

Rovnako chýbajú údaje o vyhodnotení realizácií doterajšieho ÚPN SÚ Považská Bystrica:

- zabezpečenie 90 %-nej telefonizácie b.j.,
- dobudovanie telefónnych ústrední na kapacitu 21.000 Pp (Centrum – 10.000 Pp, Rozkvet - Juh – 8.000 Pp, sídlisko SNP – 3.000 Pp),
- vybudovanie 2 spojových budov (juh sídliska Rozkvet, resp. v rezervných plochách nového centra – 0,3 ha, v centre OV sídliska SNP, vrátane skladového hospodárstva a stanice technickej obsluhy – 1,3-1,5 ha).

V období do r. 2000 sa realizovalo zabezpečenie 18.800 hlavných telefónnych staníc.

Pre vyššie uvedené dôvody nie je spracovateľ ÚPN schopný posúdiť kapacity ATÚ (celkovú a voľnú) , rovnako ani kapacity mts.

Všeobecne sa dá povedať, že je potrebné venovať pozornosť vlastnej mts: výmene starých Al káblov a budovanie hviezdicovej siete zemným vedením.

Vzhľadom na prebiehajúce zmeny v legislatíve (uvoľnenie prístupu k telekomunikačným sieťam iným operátorom, možnosť poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými

spoločnosťami, atď.), ale najmä vzhľadom na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií, je možné len zadefinovať hlavné úlohy pre túto oblasť, ktorými sú:

- postupné zvyšovanie kvalitatívnej aj kvantitatívnej úrovne telekomunikačných služieb,
- zabezpečenie kvality telekomunikačnej siete vhodnej pre prenos dát - postupný presun ťažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby.

*

Vzhľadom na doplnkový charakter telekomunikačných služieb a zásadnú zmenu ich zabezpečenia v poslednej dobe (najmä mobilní operátori) bez dopadov na funkčnú organizáciu územia, ako aj nemožnosť odhadu budúcich nárokov na zabezpečenie telekomunikačných služieb jednotlivých operátorov, neuvádza ÚPN mesta ďalšie údaje v textovej ani grafickej časti (napr. nároky na telefonizáciu). Všetky budúce aktivity v oblasti telekomunikácií budú realizované nezávisle na navrhovanej koncepcii územného rozvoja mesta podľa požiadaviek trhu.

M. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

M.1. Záujmy obrany štátu

Záujmy Armády Slovenskej republiky

Na území mesta Považská Bystrica sa podľa vyjadrenia Úradu pre správu nehnuteľného majetku a výstavbu MO SR – Správy nehnuteľného majetku a výstavby Banská Bystrica v rámci PaR pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica (list č. 3540-2/2001 zo dňa 26.9.2001) nenachádzajú účelové zariadenia Armády SR, okrem objektu Okresnej vojenskej správy v UO 01 Považská Bystrica – Stred (MČ 01).

Okresná vojenská správa ma pôsobnosť pre územný obvod pozostávajúci z okresov Ilava, Považská Bystrica a Púchov.

Nároky na nové plochy pre potreby Ministerstva obrany SR neboli podľa toho istého vyjadrenia na území mesta v návrhovom období ÚPN mesta uplatňované,

ÚPN mesta Považská Bystrica v plnej miere rešpektuje záujmy obrany štátu v tom zmysle, že v priebehu návrhového obdobia ÚPN, t.j. do r. 2020, nenarúša a zachováva vyššie uvedené zariadenie ASR na území mesta.

Záujmy civilnej ochrany obyvateľstva

Na území mesta Považská Bystrica sa podľa PaR pre spracovanie ÚPN mesta Považská Bystrica z 03/2002 nachádzali tieto objekty, v ktorých sa uskladňujú nebezpečné a horľavé látky v objeme dôležitom z hľadiska COO

a) čpavok NH3
   - v areáli firmy Unilever Slovensko, spol. s r.o. (UO 29 - Dolný Moštenec) v množstve 5,1 t (nakoľko firma Unilever medzičasom ukončila výrobu v Považskej Bystrici, je tento údaj naďalej bezpredmetný),
   - v areáli Zimného štadióna Považská Bystrica (UO 11 - Priemyselný obvod) v množstve 12 t,

b) horľavé látky
   - v areáli pekárne firmy SATES, a.s. Považská Bystrica – múka
   - v areáloch všetkých čerpacích staníc pohonných látok, a to verejných i v areáloch výrobných podnikov, z ktorých sú známe lokality nasledovných ČSPL
     - ČSPL ESSO na ul. Slovenských partizánov,
     - ČSPL SHELL na Sládkovičovej ul. (pri salaši Bystričan)
     - ČSPL OMV na Žilinskej ul.
     - ČSPL OMV v UO Orlové,
     - ČSPL Slovnaft v UO Považská Teplá,
     - ČSPL Slovnaft na Sládkovičovej ul.,
     - ČSPL Benzinol v UO Ľahký priemysel (Považské Podhradie),
     - ČSPL (nafta) v areáli Raven, a.s. v UO Považské Podhradie,
     - ČS LPG Pegas pri ceste na Dolný Moštenec

Záujmy civilnej ochrany obyvateľstva, tak ako sú definované v PaR Samostatnej doložky COO k ÚPN mesta Považská Bystrica z r.2002, budú uplatňované aj pri výstavbe na území riešenom v ÚPN.

Pri investičnej výstavbe v tomto území je potrebné sa riadiť

- zákonom NR SR č. 252/2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- vyhláškou MV SR č. 202/2002, ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. MV SR č. 297/1994 o stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení vyhl. č. 349/1998 Z.z.,
- metodickými pokynmi pre posudzovanie stavieb, území a vydávanie záväzných stanovísk orgánmi COO v územnom a stavebnom konaní (schválené 21.4.1997 úradom COO MV SR),
- pokynmi a usmerneniami Obvodného úradu v Považskej Bystrici – odboru krízového riadenia.

Pri navrhovaní stavieb a zariadení je ďalej potrebné vychádzať z Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia SR v znení Nariadenia vlády SR č. 25/1997 Z.z., ktoré ustanovuje kritériá kategorizácie územia SR a jeho zaradenie podľa územných obvodov okresných úradov do kategórií z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v dôsledku priemyselnej činnosti a negatívneho pôsobenia prírodných síl.

Plnenie požiadaviek vyššie uvedených legislatívnych dokumentov bude overované v rámci príslušných územných a stavebných konaní.

*

Podľa prieskumov a rozborov pre Samostatnú doložku COO, spracovaných v r. 2002, bol k tomuto roku na území mesta Považská Bystrica nasledovný počet miest v úkrytoch COO:

Tab. M.1-1 Počet miest v úkrytoch COO

Čís.MČ	Názov MČ	Počet miest (r.2002)	Z toho v nespôsob.objektoch
01	Stred	3.652	0
02	Sever	0	0
03	Lány	944	0
04	SNP	0	0
05	Rozkvet	154	0
06	Hliny	88	0
07	Za Váhom	171	171
08	Západ	6970	0
09	Juh	0	0
10	Východ	0	0
11	Považská Teplá	0	0
12	Milochov	0	0
13	Šebešťanová	0	0
14	Podvažie	0	0
Spolu		11.979	171

Územie sídelného útvaru Považská Bystrica je na základe zhodnotenia možností vzniku mimoriadnych udalostí, ktoré môžu negatívne pôsobiť na chod života a ekonomiku postihnutého územia, podľa nariadenia vlády SR č.166/1994 Z.z. z 24.5.1994 a č.25/1997 z 10.12.1996 zaradené do III.kategórie.

Podľa vyhl. MV SR č. 297/1994 Z.z. doplnenej a zmenenej vyhláškou č. 349/1998 Z.z. je na území zaradenom do III. kategórie potrebné riešiť COO podľa nasledovných hlavných zásad:

- vytvoriť podmienky pre ukrytie obyvateľstva výstavbou ochranných stavieb pre prípad vzniku mimoriadnych udalostí ako i brannej povinnosti štátu,

- pri výstavbe ochranných stavieb počítať s ich dvojúčelovým využitím, t. j. aj pre mierové obdobie bez výskytu mimoriadnych udalostí,
- navrhnúť havarijné úkryty pre 70% obyvateľstva,
- úkryty budované svojpomocne navrhnúť pre 30% obyvateľstva,
- rozloženie ochranných stavieb v území navrhnúť tak, aby bola zabezpečená maximálna dostupnosť 500 m,
- potreby ukrytia v havarijných úkrytoch zabezpečovať hlavne v rámci prevádzkových priestorov zariadení vybavenosti,
- potreby ukrytia v úkrytoch budovaných svojpomocne riešiť a zabezpečiť v jednotlivých objektoch individuálnej bytovej výstavby (IBV) využitím vhodných priestorov: pivnice, sklady a pod.

Podľa vyššie uvedených zásad je na území mesta Považská Bystrica potrebné zabezpečiť nasledovný počet úkrytov COO v jednotlivých mestských častiach:

Tab. M.1-2 Potrebný počet miest v úkrytoch COO v r. 2020

Čís. MČ	Názov MČ	Potreba v súčasnosti						Potreba v r. 2020		
		počet obyv.	počet miest					počet obyv.	počet miest	
			HÚ (+ SÚ)			ÚBS			HÚ (+ SÚ)	ÚBS
			potreba	skut.	prebytok /deficit	potreba	skut.		potreba	potreba
01	Stred	773	541	3.652	+ 3.111	232	x	774	542	232
02	Sever	3.086	2.160	0	- 2.160	926	x	4.440	3.108	1.332
03	Lány	5.725	4.008	944	- 3.064	1.718	x	6.020	4.214	1.806
04	SNP	7.570	5.299	0	- 5.299	2.271	x	6.485	4.540	1.945
05	Rozkvet	11.503	8.052	154	- 7.898	3.451	x	11.095	7.766	3.329
06	Hliny	2.423	1.696	88	- 1.608	727	x	5.300	3.710	1.590
07	Za Váhom	1.497	1.048	0	- 1.048	449	x	2.125	1.488	637
08	Západ	4.392	3.075	6.970	+ 3.895	1.318	x	5.890	4.123	1.767
09	Juh	1.266	886	0	- 886	380	x	1.713	1.199	514
10	Východ	1.224	857	0	- 857	367	x	1.860	1.302	558
11	Považská Teplá	1.417	992	0	- 992	425	x	1.685	1.179	506
12	Milochov	787	551	0	- 551	236	x	1.186	830	356
13	Šebešťanová	574	402	0	- 402	172	x	780	546	234
14	Podvažie	536	375	0	- 375	161	x	647	453	194
Spolu		42.773	29.941	11.979	- 18.132	12.832	x	50.000	35.000	15.000

X = údaj nebol v PaR pre Samostatnú doložku COO uvedený

Základné požiadavky na výstavbu a vybavenie havarijných úkrytov sú podľa vyhl. 297/94 Z.z. v znení doplňujúcich vyhlášok nasledovné:

- budú využívané priestory prevažne vybavenostných zariadení a v obmedzenom rozsahu v bytových domoch;
- technické zabezpečenie priestorov ukrytia pre krátkodobý pobyt ukrývaných osôb najmenej na dva dni:
  - plynotesnosť
  - dodávka filtrovaného vzduchu
- priestorové vybavenie havarijných úkrytov:
  - miestnosť pre ukrývaných – 0,5 - 1,00 m^2/osobu
  - priestor pre filtroventilačné zariadenie – min.18 m^2
  - priestor pre sanitárne zariadenia – min.3 m^2
  - priestor pre uloženie zamorených odevov – 0,07 m^2/osobu

  - vchody a východy
  - miesto pre čiastočnú špeciálnu očistu – min. 1 m^2
- stavebné a technické požiadavky na havarijné úkryty:
  - obostavaný priestor 2 - 4 m^3/osobu
  - min. svetlá výška 2,1m
  - dodávka filtrovaného vzduchu 2,8 - 3,9 m^3 na osobu
  - vonkajšia obvodová konštrukcia musí mať čo najmenej otvorov a prestupov tak, aby spĺňala ochranu proti radiačnému ohrozeniu a prenikaniu nebezpečných škodlivín. Hodnota ochranného súčiniteľa K_o = min.100.

Základné požiadavky na úkryty budované svojpomocne sú podľa vyhl. 297/94 Z.z. v znení doplňujúcich vyhlášok nasledovné:

- budú vyberané vhodné podzemné alebo nadzemné priestory v rodinných domoch, v ktorých treba vykonať špeciálne úpravy, ktoré musia zabezpečovať ochranu osôb pred účinkom mimoriadnych udalostí,
- základné požiadavky na priestorové vybavenie úkrytov:
  - miestnosť pre ukrývaných – 1,0 - 1,5 m^2/osobu
  - miestnosť pre sanitárne zariadenia
  - priestor pre uloženie zamorených odevov – 0,07 m^2/osobu
  - priestor pre vzduchotechnické zariadenia – podľa potreby
- stavebné a technické požiadavky na úkryty budované svojpomocne:
  - min. svetlá výška 2,1 m
  - množstvo privádzaného vonkajšieho vzduchu 10 - 14 m^3 na osobu a hodinu
  - spevnenie oslabených miest obvodových konštrukcií a vybudovanie tieniacich stien
  - vchodové dvere úkrytu bez sklených výplní, otvárané von
  - parapety okenných otvorov v podzemných podlažiach min.1,70 m nad podlahou úkrytu
  - presvetľujúce otvory v podzemných podlažiach najmenej 0,65 m nad miestami na ležanie
  - do kapacity 50 ukrývaných osôb zabezpečiť prirodzené vetranie - pri viacerých ukrývaných osobách vo viacerých miestnostiach, potom každá miestnosť musí mať samostatné prirodzené vetranie, alebo nútené vetranie
  - vonkajšia obvodová konštrukcia musí mať hodnotu ochranného súčiniteľa K_o = min.100.

Podklady s rozhodnutím o prispôsobení vybraných priestorov na úkryty budované svojpomocou musia byť súčasťou investičného zámeru a projektu stavby. Návrh a spôsob riešenia úkrytu sa odporúča konzultovať na ObÚ Považská Bystrica - odbore krízového riadenia už v štádiu rozpracovanosti projektu.

M.2. Záujmy požiarnej ochrany

Z hľadiska požiarnej ochrany vylepšuje ÚPN mesta Považská Bystrica ochranu obyvateľstva v tom zmysle, že návrhom komunikačného systému ciest v riešenom území vytvára možnosť dopravnej obsluhy, a teda aj prístupu požiarnej techniky, do všetkých jeho častí.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi a súvisiacimi predpismi.

Pri navrhovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať platné technické normy SR, ako aj špecifické pokyny a usmernenia

- Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne, ktoré prostredníctvom Oddelenia požiarnej prevencie riadi vo svojich územných obvodoch výkon štátnej správy

(vykonáva štátny požiarny dozor, posudzuje dokumentáciu stavieb, ktorú si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho, spoločenského alebo kultúrneho významu, resp. dokumentáciu tuzemských technologických zariadení, ktorá ako celok nepodlieha posúdeniu zhody podľa osobitných predpisov, zúčastňuje sa na územných, stavebných a kolaudačných konaniach),

- Okresného riaditeľstva HaZZ v Považskej Bystrici, ktoré organizačne podlieha Krajskému riaditeľstvu HaZZ v Trenčíne.

V súčasnosti je v Považskej Bystrici zriadená hlavná hasičská stanica HaZZ (HS HaZZ), ktorej umiestnenie ÚPN rešpektuje aj v návrhovom období do r. 2020.

M.3. Ochrana pred povodňami

Ochrana pred povodňami sa vykonáva v zmysle Metodického pokynu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 286/2004-4 a CO-176-2/OOO-2004 zo dňa 15.3.2004 pre krajské úrady životného prostredia, obvodné úrady životného prostredia, krajské úrady, obvodné úrady a obce na zabezpečenie plnenia úloh na úseku ochrany pred povodňami.

Ako vodné toky s možnosťou povodní boli v PaR pre Samostatnú doložku COO označené Domanižanka a Papradnianka.

V PaR pre Samostatnú doložku COO boli tiež z hľadiska ohrozenia prílivovou vlnou v prípade pretrhnutia priehrad na Váhu vyznačené ako ohrozené:

- v plnom rozsahu územia urbanistické obvody
  - 01 Stred (MČ Stred)
  - 02 Nábrežie (MČ Sever)
  - 05 Strojárenská štvrť (MČ Západ)
  - 11 Priemyselný obvod (MČ Západ)
  - 22 Považské Podhradie (MČ Za Váhom)
  - 23 Šebešťanová (MČ Šebešťanová)
  - 24 Podvažie (MČ Podvažie)
  - 39 Strojárne (MČ Západ)
  - 41 Ľahký priemysel (MČ Za Váhom)
- čiastočne urbanistické obvody
  - 04 Jelšové (MČ Západ)
  - 21 Orlové (MČ Za Váhom)
  - 26 Považská Teplá (MČ Považská Teplá).

Úpravy rieky Váh vychádzajú z potreby chrániť mestá, závody, komunikácie a priľahlé pozemky pred vybrežovaním veľkých vôd a z potreby zabezpečenia stability koryta. Ochrana pred povodňami bola na Váhu komplexne riešená v rámci výstavby sústavy vodných diel. Na zabezpečenie ochrany proti povodniam je v súčasnosti rieka Váh na území mesta Považská Bystrica obojstranne ohrádzovaná, čím sú prakticky vylúčené záplavy okolitého územia mimo medzihrádzového priestoru (inundačného územia).

ÚPN zasahuje do jestvujúce systému ochranných hrádzí na Váhu len návrhom posunu ochrannej hrádze v priestore navrhovaného rekreačno-športového areálu Vŕbie, tak aby v priestore za hrádzou vznikla možnosť umiestňovania aj trvalých športovo-rekreačných zariadení.

Výhľadovo bude potrebné riešiť aj spôsob ochrany uvažovaného polyfunkčného regionálneho centra v oblasti Sihote medzi starým korytom Váhu a Vážskym kanálom.

Ďalším zásahom do systému ochranných hrádzí môže byť výstavba diaľnice D1 a modernizovanej železničnej trate č. 120 na území mesta. Dopady tejto výstavby a navrhované opatrenia sú predmetom osobitnej projektovej dokumentácie.

Pri navrhovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať

- aktuálny Povodňový plán Trenčianskeho kraja zostavený Krajským úradom životného prostredia v Trenčíne a schválený Ministerstvom životného prostredia SR,
- aktuálny Povodňový plán obvodu Považská Bystrica zostavený Obvodným úradom v Považskej Bystrici a schválený Krajským úradom v Trenčíne,
- prípadne aj aktuálny Plán záchranných prác na ochranu pred povodňami vypracovaný Krajským riaditeľstvom HaZZ Trenčín (resp. mestom Považská Bystrica).

N. V E R E J N O P R O S P E Š N É S T A V B Y

Podľa § 108, ods.1 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zákona NR SR č. 237/2000 Z. z. je možné rozhodnutím stavebného úradu vyvlastniť pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, alebo vlastnícke práva k takýmto pozemkom a stavbám obmedziť.

Podľa § 108, ods.2, písm. a) toho istého zákona možno vo verejnom záujme vyvlastniť pre „verejnoprospešné stavby podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie“.

Podľa § 108, ods.3 toho istého zákona sa za verejnoprospešné stavby podľa § 108, ods.2, písm. a) považujú „stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie“.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje ÚPN schváliť ako verejnoprospešné nasledujúce stavby:

N.1. Verejnoprospešné stavby dopravné

N.1.1. Cestná komunikačná sieť

- vybudovanie úseku diaľnice na území Považskej Bystrice podľa variantu 2a/I od križovatky Sverepec po križovatku Vrtižer (DC 01), a v rámci neho najmä:
  - vybudovanie diaľničnej estakády nad zastavaným územím mesta – súčasť DC 01,
  - vybudovanie križovatiek Sverepec a Centrum – DC 02,
  - vybudovanie strediska správy a údržby diaľnic Považská Bystrica (SSÚD 5) – DC 03,
  - vybudovanie ľavostranného odpočívadla na D1 v priestore Šibeničníka – DC 04,
  - vybudovanie preložky cesty I/61 od diaľničnej križovatky Sverepec po križovatku tejto cesty s cestou III/06156 do Moštenca – DC 05,
  - šírková úprava ul. M. R. Štefánika v úseku od veľkej okružnej križovatky po križovatku s ulicami Sládkovičovou, Slovenských partizánov a Ľ.Štúra ako preložky cesty I/61 – DC 06,
  - preložka cesty I/61 do priestoru veľká okružná križovatka – Sládkovičova ulica s úrovňovým napojením ulice Šoltésovej – DC 07,
  - vybudovanie veľkej okružnej križovatky na styku preložky cesty I/61 a ulíc Štefánikovej a Kukučínovej s doplnkovým riešením pešej a cyklistickej dopravy a úpravou vstupov jednotlivých vetiev križovatky – DC 08,
  - vybudovanie preložky cesty I/61 v úseku medzi križovatkou ulíc Štefánikova - Kukučínova a Okružnou ulicou s úrovňovým napojením Železničnej ulice a stykovým úrovňovým napojením na Okružnú ulicu – DC 09,
  - vybudovanie preložky cesty I/61 v úseku za areálom Slovryb-u, a.s. medzi Okružnou ulicou a napojením na súčasnú cestu I/61 v priestore Technických služieb s úpravou odpojenia Okružnej ulice na Jánsku ulicu a stykového úrovňového pripojenia na súčasnú cestu I/61 – DC 10,
  - vybudovanie preložky cesty II/517 v južnej časti riešeného územia v priestore od križovatky cesty I/61 s cestou III/06156 do Dolného Moštenca s vybudovaním nového odpojenia cesty do Moštenca, napojením na Dušianickú cestu a pripojením dotknutých prístupových komunikácií – DC 11,

  - vybudovanie miestnej komunikácie spájajúcej sídlisko Rozkvet od ulice M. Benku s preložkou cesty II/517 – DC 12,
  - vybudovanie 2 malých okružných križovatiek na ulici Slovenských partizánov v priestore ČSPL ESSO a pri OD TESCO – DC 13,
  - vybudovanie súvisiacich objektov k VPS určeným v ZaD ÚPN SÚ Považská Bystrica – vedenie diaľnice D1 (variant 2a/I) územím mesta (kapitola 12, body 1-11) ako aj nevyhnutných preložiek inžinierskych sietí (vyvolané investície) – nezobrazuje sa vo výkrese VPS – DC 14,
  - asanácie objektov v súvislosti s výstavbou diaľnice a preložiek ciest I. a II. triedy (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DC 15,
  - rekonštrukcie a úpravy miestnych komunikácií dotknutých výstavbou diaľnice a preložiek ciest I. a II. triedy (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DC 16,
  - rekonštrukcia mosta cez Váh na ceste II/517 – DC 17,
- úpravy spojené so zmenou charakteru Ul. Ľ. Štúra z dnešnej kapacitnej cesty (zbernej komunikácie) na mestskú triedu (bulvár) so sprievodnou zeleňou a parkovacími státiami – DC 18,
- úprava šírkového usporiadania križovatky pri Pošte 1 (Ul. Ľ.Štúra – Ul. M.R.Štefánika – Sládkovičova ul. – Ul. Slov.partizánov) – DC 19,
- šírková úprava cestných komunikácií tvoriacich vnútorný mestský okruh (Ul. M. R. Štefánika, Ul. Slov.partizánov, spojnica Lánskej a Kuzmányho ul., Jánska ul., Okružná ul.) – DC 20,
- prepojenie ul. Slovenských partizánov (z okružnej križovatky na styku s preložkou cesty II/517) medzi areálom NsP a OD TESCO na Lánsku ul. – DC 21,
- vybudovanie novej prístupovej komunikácie súbežnej s cestou II/517 od OS SNP do Zakvášova s napojením IBV Šurabová – DC 22,
- vybudovanie malej okružnej križovatky na križovatke Ul. Slov. partizánov s cestou III/517003 do Zemianskeho Kvášova – DC 23,
- vybudovanie zodpovedajúcej siete obslužných a prístupových cestných komunikácií v súvislosti s novo navrhovanou výstavbou (vo výkrese VPS sú zobrazené len vybrané komunikácie) – DC 24,
- rekonštrukcia vnútroobvodovej dopravnej siete v rámci výrobno-obslužnej zóny Považské Podhradie – DC 25,
- dopravné napojenie areálu bývalých Považských strojární na nadradenú cestnú sieť podľa riešenia v rámci projektu modernizácie železničnej trate č. 120, a v rámci neho najmä:
  - mimoúrovňové križovanie zbernej komunikácie B2 do MČ Milochov so železničnou traťou – DC 26,
  - realizácia odbočky v triede B3 popri Váhu a jej pripojenie na cestu II/517 v mieste pripojenia privádzača diaľničnej križovatky „Považská Bystrica - Centrum“ – DC 27,
- predĺženie Ul. E.M.Šoltésovej v smere na Kunovec s obchvatom osady a novým napojením na cestu I/61 pri diaľničnej križovatke Sverepec – DC 28,
- nová spojnica Sládkovičovej ul. s Ul. E.M.Šoltésovej – DC 29,
- vybudovanie dopravného napojenia rekreačno-športových areálov Vŕbie a Rybníky nadjazdmi nad železničnou traťou (v súlade s riešením modernizácie železničnej trate č. 120) – DC 30,
- napojenie navrhovaného priemyselného parku Považská Teplá na cestu I/61 – DC 31,
- napojenie železničnej zastávky Považská Teplá z prístupovej komunikácie do PP Považská Teplá, resp. rekreačno-športového areálu Rybníky – DC 32,
- nahradenie časti zrušenej železničnej trate č.120 popri nádrží vodného diela Nosice novou cestnou komunikáciou až po hranice mesta na území MČ

Milochov a ďalej do priestoru chatovej osady Cerov a na územie mesta Púchov – DC 33,

- všetky prístupové cestné komunikácie nevyhnutné na prepojenie lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN s existujúcou cestnou sieťou, vrátane navrhovaných technických a šírkových úprav na jestvujúcich komunikáciách – DC 34,
- všetky nevyhnutné šírkové a čiastočne aj smerové úpravy miestnych obslužných komunikácií na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DC 35.

N.1.2. Statická doprava

- verejné mestské parkoviská (vrátane ich rekonštrukcie) podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DS 01,
- hromadné parkovacie garáže podľa špecifikácie vo výkrese dopravy ÚPN a podľa následnej podrobnejšej ÚPD alebo projektovej dokumentácie (vo výkrese VPS sú zobrazené len vybrané HG) – DS 02,

N.1.3. Mestská a prímestská hromadná doprava

- autobusové zastávky, obratiská a nevyhnutné šírkové a smerové úpravy mestských komunikácií vyvolané rozširovaním liniek MHD podľa následnej projektovej dokumentácie (vo výkrese VPS sú zobrazené len vybrané zariadenia) – DH 01,
- rekonštrukcia / prestavba autobusovej stanice – DH 02,

N.1.4. Železničná doprava

- modernizácia hlavnej železničnej trate č. 120 Bratislava – Žilina so všetkými smerovými úpravami potrebnými pre dosiahnutie traťovej rýchlosti do 160 $km.h^{-1}$ a všetkými nevyhnutnými sprievodnými stavbami, a v rámci nej najmä:
  - smerové úpravy oblúkov železničnej trate na návrhovú rýchlosť vrátane príslušných zemných prác – DZ 01,
  - výstavba veľkorozponového železničného mosta cez VN Nosice – DZ 02,
  - úprava koryta Váhu (hrádza) v novom oblúku pri areáli bývalých Považských strojární – DZ 03,
  - výstavba tunela pod kopcom Stavná – DZ 04,
  - rekonštrukcia/modernizácia železničnej stanice Považská Bystrica – DZ 05,
  - rekonštrukcia železničnej stanice Považská Teplá na železničnú zastávku – DZ 06,
  - vybudovanie novej železničnej zastávky Milochov – DZ 07,
  - vybudovanie podchodov pod železničnou traťou v rámci rekonštrukcie staníc a zastávok, ako aj na zabezpečenie bezkolízneho pohybu peších a cyklistov na vymedzených trasách – DZ 08,
- vybudovanie železničnej vlečky zo železničnej stanice Považská Bystrica do verejného nákladného prístavu – DZ 09.

N.1.5. Vodná doprava

- všetky stavby a zariadenia súvisiace s vybudovaním a využitím vodnej cesty Váh, najmä však
  - verejný nákladný prístav Považská Bystrica – DV 01,
  - osobný prístav Považská Bystrica – DV 02.

N.1.6. Cyklistická doprava

- vybudovanie hlavnej regionálnej cykloturistickej trasy na pravom brehu Váhu ako súčasti Považskej trasy – DB 01,
- vybudovanie siete cyklistických cestičiek v centre mesta podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DB 02,
- budovanie cykloturistických trás v mestských rekreačných lesoch / lesoparkoch podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DB 03,

N.1.7. Pešia doprava

- rozšírenie / doplnenie pešej zóny v CMZ – DP 01,
- vybudovanie pešieho prepojenia MČ Považská Teplá a Za Váhom (UO Považské Podhradie) – DP 02,
- doplnenie a rekonštrukcia peších ťahov na ostatnom území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DP 03,
- podchody a nadchody pre peších podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN (vrátane podchodov budovaných pri modernizácii železničnej trate č. 120) – DP 04,
- budovanie peších ťahov v rámci plôch verejnej mestskej zelene (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DP 05,
- budovanie turistických trás v mestských rekreačných lesoch / lesoparkoch (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – DP 06.

N.2. Verejnoprospešné stavby vodného hospodárstva

N.2.1. Stavby zabezpečujúce úpravu odtokových pomerov a využitie riečnej sústavy

- stavby a opatrenia v súvislosti s vybudovaním vodnej cesty Váh (pozri verejnoprospešné stavby vodnej dopravy), najmä však
  - ľavostranné rozšírenie Hričovského kanála Váhu – VO 01,
  - rekonštrukcia plavebnej komory VE Považská Bystrica – VO 02,
- úpravy miestnych tokov, občasných tokov a terénnych depresií, ako aj realizácia recipientov na odvádzanie vôd z povrchového odtoku (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VO 03,

N.2.2. Stavby a zariadenia na zásobovanie vodou

- rekonštrukcie nevyhovujúcich vodárenských zariadení a rozvodnej siete vo všetkých tlakových pásmach (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 01,
- vodovodné rozvody a príslušné zariadenia mestskej vodovodnej siete (vrátane čerpacích staníc) podľa rámcového ÚPN a následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 02,
- všetky zariadenia verejného technického vybavenia nevyhnutného pre zásobovanie lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN pitnou vodou (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 03,
- všetky nevyhnutné preložky vodovodov a zariadení pre zásobovanie mesta pitnou vodou spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 04,
- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 05,
- vodovodné rozvody a príslušné zariadenia mestskej vodovodnej siete (ako aj ich preložky a rekonštrukcie) nevyhnutné pre modernizáciu železničnej trate č. 120 na návrhovú rýchlosť do 160 $km.h^{-1}$ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VV 06.

N.2.3. Stavby a zariadenia na odvádzanie a čistenie odpadových vôd

- ďalšia rekonštrukcia a modernizácia ČOV Považská Bystrica v prípade potreby – VK 01,
- vybudovanie novej ČOV v MČ Milochov – VK 02,
- kmeňové stoky, hlavné zberače a ostatné súčasti kanalizačnej sústavy (vrátane kanalizačných čerpacích staníc) s príslušnými zariadeniami mestskej kanalizačnej siete podľa ÚPN a následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VK 03,

- všetky zariadenia verejného technického vybavenia nevyhnutného pre odvádzanie a čistenie odpadových vôd z lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VK 04,
- všetky nevyhnutné preložky kanalizačnej siete a zariadení pre odvádzanie a čistenie odpadových vôd spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VK 05,
- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VK 06,
- kmeňové stoky, hlavné zberače a ostatná kanalizačná sústava s príslušnými zariadeniami mestskej kanalizačnej siete (ako aj ich preložky a rekonštrukcie) nevyhnutné pre modernizáciu železničnej trate č. 120 na návrhovú rýchlosť do 160 $km.h^{-1}$ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – VK 07.

N.3. Verejno-prospešné stavby energetiky a spojov

N.3.1. Stavby a zariadenia na zásobovanie elektrickou energiou

- nutné preložky 22 kV distribučných vzdušných a káblových liniek podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 01,
- nové 22/0,4 kV trafostanice podľa rámcového ÚPN a následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 02,
- distribučné 110 kV a 22 kV linky a nové trafostanice (ako aj ich preložky a rekonštrukcie) nevyhnutné pre modernizáciu železničnej trate č. 120 na návrhovú rýchlosť do 140 $km.h^{-1}$ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 03,
- všetky nevyhnutné preložky elektrických vedení a zariadení pre zásobovanie mesta elektrickou energiou spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 04,
- všetky zariadenia verejného technického vybavenia nevyhnutného pre zásobovanie lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN elektrickou energiou (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 05,
- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EE 06.

N.3.2. Stavby a zariadenia na zásobovanie plynom

- zvýšenie výkonu, dobudovanie a rekonštrukcia regulačných staníc, STL a NTL plynovodnej siete na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 01,
- rekonštrukcia NTL plynovodov na STL (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 02,
- miestna plynovodná STL a NTL sieť s príslušnými zariadeniami podľa rámcového ÚPN a následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 03,
- miestna plynovodná STL a NTL sieť s príslušnými zariadeniami (ako aj ich preložky a rekonštrukcie) nevyhnutné pre modernizáciu železničnej trate č. 120 na návrhovú rýchlosť do 140 $km.h^{-1}$ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 04,
- všetky nevyhnutné preložky plynovodov a zariadení pre zásobovanie mesta plynom spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 05,
- všetky zariadenia verejného technického vybavenia (najmä RS) nevyhnutného pre zásobovanie lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN plynom (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 06,

- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – EP 07.

N.3.3. Stavby a zariadenia na zásobovanie teplom

- prepojenie výhrevne PK Rozkvet na tepelný napájač HV z Teplárne, a.s. Považská Bystrica cez oddeľovaciu okrskovú odovzdávaciu stanicu tepla (OOST) – nezobrazuje sa vo výkrese VPS – ET 01,
- pripojenie blokovej kotolne BK-PK E 4 Hliny na horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – ET 02,
- rekonštrukcia primárnych parných rozvodov na horúcovodné s KOST v sústavách CZT okruhu výhrevne PK K1 + K3 SNP, vrátane rozšírenia horúcovodného okruhu a jeho napojenia na rozšírený horúcovodný okruh napojený z Teplárne, a.s. Považská Bystrica – ET 03,
- rekonštrukcia výhrevne SNP na spaľovanie biomasy v kombinácii so zemným plynom – ET 04,
- rekonštrukcia a obnovenie prevádzky spaľovne TKO (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – ET 05,
- všetky nevyhnutné preložky tepelných napájačov, teplovodov a zariadení pre zásobovanie mesta teplom spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – ET 06,
- všetky zariadenia verejného technického vybavenia nevyhnutného pre zásobovanie lokalít výstavby navrhovaných v ÚPN teplom (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – ET 07,
- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – ET 08.

N.3.4. Stavby a zariadenia spojov

- výstavba diaľkových prenosových prostriedkov spojov (medzimestských optických káblov) – nezobrazuje sa vo výkrese VPS – TK 01,
- výstavba slaboprúdových rozvodov na celom území mesta podľa následnej technickej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 02,
- rádioreléové trasy a ich zariadenia (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 03,
- telekomunikačné vedenia a zariadenia ŽSR a telekomunikačné vedenia a zariadenia iných správcov (ako aj ich preložky a rekonštrukcie) nevyhnutné pre modernizáciu železničnej trate č. 120 na návrhovú rýchlosť do 140 $km.h^{-1}$ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 04,
- všetky nevyhnutné preložky trás a zariadení telekomunikácií spojené s výstavbou diaľnice D1 a súvisiacich cestných stavieb na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 05,
- všetky nevyhnutné telekomunikačné siete pre lokality výstavby navrhované v ÚPN (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 06,
- všetky súvisiace objekty k predošlým stavbám ako aj nevyhnutné preložky ostatných inžinierskych sietí - vyvolané investície (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – TK 07.

N.4. Verejno-prospešné stavby odpadového hospodárstva

- vybudovanie mestskej kompostárne v MČ Západ – OH 01,
- odstraňovanie, sanácia, resp. rekultivácia starých skládok (environmentálnych záťaží) na území mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OH 02.

N.5. Verejno-prospešné stavby bytové

- sociálne bývanie budované z prostriedkov mesta a vo vlastníctve mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – BV 01,
- byty osobitného určenia a bezbariérové byty pre hendikepovaných občanov (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – BV 02.

N.6. Verejno-prospešné stavby občianskeho vybavenia

N.6.1. Verejné školstvo

- materské školy budované v rámci novo navrhovaných obytných súborov HBV v MČ 05 Rozkvet a MČ 06 Hliny (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OV 01,
- zariadenia stredného a vysokého školstva podľa aktuálnych potrieb v rámci plôch určených pre tento účel v ÚPN (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OV 02.

N.6.2. Verejné sociálne a zdravotnícke zariadenia

- dostavba sociálnych a sociálno-zdravotných zariadení v priestore medzi NsP a OD TESCO (OS 01), ale najmä
  - hospicu,
  - domova - penziónu pre dôchodcov (vrátane klubov, jedálne, strediska osobnej hygieny a práčovne pre dôchodcov),
  - zariadenia opatrovateľskej služby,
  - zariadenia chráneného bývania,
  - domova pre osamelých rodičov,
  - zariadenia pestúnskej starostlivosti,
  - útulku pre bezdomovcov,
  - krízového strediska,
  - resocializačného strediska,
  - rehabilitačného strediska, a pod.
- dostavba a rekonštrukcia areálu a jednotlivých objektov a zariadení nemocnice s poliklinikou – OS 02,
- výstavba detského výchovného ústavu a výchovného ústavu pre mládež v areáli špeciálnej ZŠ nad OS SNP – OS 03,
- výstavba nových zariadení primárnej zdravotníckej starostlivosti na územiach rozvoja bytového fondu mesta (HBV) v MČ 05 Rozkvet, MČ 06 Hliny (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OS 04,
- kompletizácia menších zdravotníckych, sociálnych a sociálno-zdravotníckych zariadení výstavbou (prestavba, vostavba) v rámci modernizácie a humanizácie súčasného obytného územia (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OS 05,
- prestavba jestvujúcich predškolských zariadení (alebo častí zariadení) na zariadenia sociálnej starostlivosti (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OS 06.

N.6.3. Verejné kultúrno-spoločenské zariadenia

- prestavba a modernizácia súčasných verejných kultúrno-spoločenských zariadení na území mesta vo vlastníctve mesta (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OK 01,
- vybudovanie polyfunkčného kultúrneho zariadenia pre potreby obyvateľov OS Rozkvet (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OK 02,
- konzervácia, resp. čiastočná rekonštrukcia Považského hradu – OK 03,
- budovanie kompaktných vostaviteľných kultúrno-spoločenských zariadení s možnosťou viacúčelového využitia (so zvláštnym zameraním na klubové priestory pre mládež) v jednotlivých MČ (najmä MČ 02 Sever, 03 Lány, 04 SNP, 05 Rozkvet a 08 Západ) podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OK 04.

N.6.4. Verejné športové zariadenia

- rekonštrukcia športovísk v areáloch základných a stredných škôl – OR 01,
- vybudovanie väčších rekreačno-športových areálov Vŕbie a Rybníky (vrátane ich výhľadového prepojenia) za novou trasou železničnej trate a v okolí starého koryta Váhu, vrátane jednotlivých zariadení (okrem komerčných zariadení tvoriacich súčasť areálu) – OR 02,
- budovanie ďalších nových alebo rekonštrukcia jestvujúcich športovo-rekreačných areálov podľa ÚPN (okrem komerčných zariadení tvoriacich súčasť týchto areálov) – OR 03,
- ďalšie verejné športovo-rekreačné zariadenia v správe mesta vo všetkých mestských častiach podľa špecifikácie vo výkrese regulatívov grafickej časti ÚPN a podľa následnej projektovej dokumentácie (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OR 04,

N.6.5. Verejné obchodné zariadenia

- prestavba priestoru dnešného mestského trhoviska pri budove Pošty 1 na mestskú tržnicu – OO 01.

N.7. Verejná zeleň

- stavby súvisiace s rekonštrukciou mestského rekreačného lesa podľa vymedzenia v grafickej časti ÚPN vrátane jeho vybavenia (prístrešky pre turistov, kyslíková dráha a pod.) – OZ 01,
- rekonštrukcia verejnej zelene pozdĺž revitalizovaného toku Domanižanky, Mošteníka a Galanovca – OZ 02,
- úprava a dostavba verejnej zelene v rámci pešej zóny v celom priestore CMZ (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OZ 03,
- rekonštrukcia a dostavba verejnej zelene v okolí kostola Navštívenia Panny Márie – OZ 04,
- vybudovanie centrálneho priestoru charakteru verejnej zelene so zvýšeným zastúpením zariadení nekomerčného občianskeho vybavenia v priestore okolo kaplnky sv. Heleny v OS Rozkvet – OZ 05,
- rozšírenie centrálneho mestského cintorína a ďalších cintorínov na území mesta podľa ÚPN – OZ 06,
- budovanie nevyhnutnej izolačnej a ochrannej zelene na celom území mesta Považská Bystrica podľa ÚPN alebo podľa následného Generelu zelene mesta Považská Bystrica (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OZ 07,
- budovanie verejnej a rekreačno-oddychovej zelene na celom území mesta podľa ÚPN, resp. podľa následne spracovaného Generelu zelene mesta Považská Bystrica (nezobrazuje sa vo výkrese VPS) – OZ 08.

O. REGULATÍVY A LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA

O.1. Regulatívy funkčného využitia územia

V záujme identifikovateľnosti práve regulatívov budúceho využitia jednotlivých častí územia mesta je súčasne a perspektívne zastavané územie rozdelené do tzv. mestských blokov, z ktorých každý je jednoznačne určený

1. hranicami,
2. základnou charakteristikou a
3. funkčným využitím, so stanovením
   - prípustných funkcií, v členení na
     - dominantné (primárne) funkcie,
     - vhodné (konzistentné) funkcie,
     - podmienečne vhodné (prípustné) funkcie,
   - neprípustných funkcií.

Hranice mestských blokov tvoria väčšinou uličné bloky alebo vymedzené územia väčších plôch areálovej vybavenosti (občianska vybavenosť, technická vybavenosť, výroba a pod.).

Základnou charakteristikou mestského bloku je jeho základná funkcia podľa grafického značenia vo výkrese č.2 - Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia[1].

Z hľadiska podrobnejšieho funkčného využitia boli pre ÚPN mesta Považská Bystrica stanovené tieto druhy mestských blokov[2]:

UC 01 POLYFUNKČNÉ ÚZEMIE MESTSKÉHO CENTRA

Je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica (Výkres č.7 - Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia) osobitne vyznačené:

- ❑ ***UC 01 A*** ***Centrálny mestský blok***
  (podiel plôch bývania z hrubej podlažnej plochy je 0 - 50%)
- ❑ ***UC 01 B*** ***Mestský obytný blok***
  (podiel plôch bývania z hrubej podlažnej plochy je nad 50%)

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Polyfunkčné územie je tvorené monofunkčnými a polyfunkčnými objektmi, ktoré tvoria v existujúcej zástavbe väčšinou uličné bloky a predstavujú jadrové územie mesta s najintenzívnejším využitím plôch a najvyššou mierou polyfunkčnosti, územnej aj objektovej.

---

[1] *Jednotlivé regulatívy funkčného rozvoja územia mesta Považská Bystrica sú znázornené v grafickej časti ÚPN mesta (Výkres č.7 - Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia).*

[2] *Pre ostatné typy funkčného využitia platia všeobecné podmienky stanovené Stavebným zákonom a jeho vykonávacími vyhláškami ako aj ostatnými všeobecne záväznými predpismi.*

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. polyfunkčné objekty mestského typu s bývaním len vo vyšších nadzemných podlažiach a podkroviach,
2. bývanie a obslužná sféra nadmestského a mestského významu prevažne komerčného charakteru, so zodpovedajúcim exteriérovým zázemím (parkovanie, garážovanie, zásobovanie, parkovo upravená zeleň)
3. ubytovacie zariadenia,
4. obchodné a administratívne budovy,
5. zariadenia maloobchodu, verejného stravovania, zábavné a kultúrne zariadenia,
6. cirkevné zariadenia (kostoly a modlitebne).

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. prevádzky nevýrobných služieb,
2. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
3. príslušné pešie, cyklistické, motorové komunikácie a MHD,
4. odstavné miesta a garáže (najmä podzemné parkovacie) s prednostným využitím pre zariadenia občianskeho vybavenia,
5. verejná a izolačná zeleň, líniová a plošná.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. zariadenia školstva a zdravotníctva,
2. zariadenia vedy a výskumu,
3. zariadenia sociálnej starostlivosti,
4. športové a voľnočasové zariadenia (ako súčasť objektov v mestskom bloku),
5. čerpacie stanice pohonných látok ako súčasť objektov občianskej vybavenosti, parkovísk a hromadných garáží,
6. prevádzky výrobných služieb s obmedzenou výrobnou činnosťou, kompatibilnou s ostatnými funkciami územia.

❑ ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. sklady, zariadenia veľkoobchodu, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, zariadenia technického vybavenia, dopravné zariadenia, výrobné a všetky ostatné činnosti, ktoré negatívnymi vplyvmi priamo či nepriamo zasahujú obytné objekty, objekty občianskeho vybavenia, alebo iné objekty a priestory využívané verejnosťou na území mestského bloku a priľahlých pozemkoch.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- priamy a nepriamy vplyv prevádzkovaných služieb nesmie negatívne ovplyvňovať susedné parcely viac, než stanovujú hygienické normy pre obytnú zástavbu,
- parkovanie vozidiel užívateľov musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov služieb, alebo na vyhradených odstavných plochách na verejných komunikáciách,
- pri rekonštrukciách existujúcich objektov je potrebné preferovať riešenie bytových jednotiek v podkrovných priestoroch,
- pri novo navrhovanej zástavbe budú podmienky pre objemovú a podrobnú výškovú reguláciu stanovené pri spracovaní územného plánu zóny.

UB 01 OBYTNÉ ÚZEMIE - RODINNÉ DOMY

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži výlučne na bývanie v nízkopodlažnej zástavbe rodinnými domami.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. bývanie v obytných budovách (rodinných domoch),
2. zeleň súkromných záhrad.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. bývanie v nízkopodlažných bytových domoch do 8 b.j. (max. 2NP + podkrovie),
2. základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia,
3. malé ihriská pre neorganizovaný šport pre potreby obyvateľov územia,
4. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
5. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
7. nevyhnutné odstavné plochy pre automobily.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. ostatné zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich služieb pre obyvateľov územia,
2. malé ubytovacie zariadenia penziónového typu,
3. menšie zariadenia administratívy,
4. menšie kostoly a modlitebne, kultúrne, sociálne, zdravotnícke a športové zariadenia, materské školy a im zodpovedajúce výchovné zariadenia, ako aj zariadenia nevyhnutné pre obsluhu tohto územia,
5. nerušiace výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- odstavné miesta obyvateľov IBV musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov s preferenciou garáží ako stavebných súčastí rodinných domov,
- parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov,
- bývanie v nízkopodlažných bytových domoch je vhodné lokalizovať ako prechodovú formu medzi rodinnými domami a HBV,
- maximálna výška nízkopodlažných bytových domov a zariadení občianskeho vybavenia nesmie presahovať stanovený výškový regulatív mestského bloku.

UB 02 OBYTNÉ ÚZEMIE – NADŠTANDARDNÉ RODINNÉ DOMY A REZIDENCIE

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži prevažne na bývanie, väčšinou s priamou väzbou na okrasné záhrady. Zástavba je nízkopodlažná, najmä nadštandardnými izolovanými rodinnými domami a rezidenciami. Ide jednak o zvyšok pôvodného územia záhradného zázemia historického mesta s vysokým podielom plôch zelene, jednak o novo navrhované plochy situované na okraji zastavaného územia, väčšinou s úzkou väzbou na kompaktné plochy vysokej zelene.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. bývanie v rodinných domoch s okrasnou záhradou, sadom, prípadne hospodárskou záhradou,
2. samostatné záhrady s možnosťou výstavby jedno až dvojpodlažných záhradných stavieb charakteru rekreačno-oddychových stavieb nerušiacich charakteristický ráz prostredia.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. bývanie v izolovaných rodinných domoch,
2. základné občianske vybavenie - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
4. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie,
5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň, športové plochy, ihriská,
6. nevyhnutné odstavné plochy pre automobily.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. obchodné a kancelárske priestory ako súčasť budov, nepresahujúce 50% podlažných plôch,
2. malé ubytovacie zariadenia penziónového typu.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, výrobné služby, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania, občianskeho vybavenia alebo okrasných a hospodárskych záhrad.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- odstavné miesta musia byť riešené ako súčasť súkromných pozemkov s garážami integrovanými do obytných domov,
- parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov,
- maximálna výška zariadení občianskeho vybavenia nesmie presahovať stanovený výškový regulatív mestského bloku.
- na území mestského bloku (alebo jeho časti) môže byť u jednotlivých budov alebo častí územia následnou detailnejšou ÚPD alebo stavebným úradom stanovený najmenší podiel podlažných plôch pre funkciu bývania.

UB 03 OBYTNÉ ÚZEMIE – INTENZÍVNA NÍZKOPODLAŽNÁ ZÁSTAVBA A MESTSKÉ VILY

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži primárne na bývanie v rodinných domoch a im podobných stavbách podľa špecifikácie nižšie.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. bývanie v obytných budovách, a to
   - v nízkopodlažnej zástavbe radovej, átriovej alebo terasovej,
   - v nízkopodlažnej zástavbe habitatového typu (prechodného typu medzi rodinnými domami a viacpodlažnou zástavbou bytovými domami) a
   - v tzv. mestských vilách (mestská vila = obytná budova vilového typu, v ktorej je min. 75% podlažných plôch určených na bývanie, so 4 až 8 bytovými jednotkami a maximálne 4 NP vrátane podkrovia).

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia v parteri obytných budov,
2. malé ihriská pre neorganizovaný šport pre potreby obyvateľov územia,
3. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia (obvykle ako súčasť objektov),
4. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
5. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. bývanie v izolovaných rodinných domoch v rámci urbanistického dotvorenia bloku,
2. samostatne situované zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia,
3. menšie kostoly a modlitebne, kultúrne, sociálne, zdravotnícke, športové zariadenia, materské školy a im zodpovedajúce výchovné zariadenia, ako aj zariadenia nevyhnutné pre obsluhu tohto územia,
4. malé ubytovacie zariadenia penziónového typu.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, výrobné služby, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia,
3. samostatne stojace individuálne garáže (mimo pozemkov rodinných domov).

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov s preferenciou garáží ako stavebných súčastí obytných objektov,
- parkovanie užívateľov zariadení komerčného občianskeho vybavenosti a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

UB 04 OBYTNÉ ÚZEMIE - BYTOVÉ DOMY

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži primárne na bývanie v bytových domoch.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. bývanie v obytných budovách, a to v bytových domoch nad 3 NP, avšak nie vyšších ako 5 NP + podkrovie.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. zariadenia obchodu, administratívy, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia v parteri obytných budov, resp. v podobe samostatných objektov,
2. zariadenia kultúrne, sociálne, zdravotnícke, športové (najmä malé ihriská pre neorganizovaný šport obyvateľov územia), školské a cirkevné (kostoly a modlitebne),
3. odstavné miesta a hromadné garáže slúžiace potrebe funkčného využitia (s prednostným využitím pre obyvateľov mestského bloku),
4. odstavné miesta a hromadné garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
5. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
6. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
7. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. bývanie v rodinných domoch na plochách nepresahujúcich 1/3 výmery mestského bloku,
2. nerušivé zábavné zariadenia
3. zariadenia vedy a výskumu,
4. ostatné športové a voľnočasové zariadenia (ako súčasť objektov v mestskom bloku),
5. menšie ubytovacie zariadenia penziónového typu,

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia,
3. samostatne stojace individuálne garáže.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- definitívny pomer bytových a rodinných domov na území mestského bloku určí následná ÚPD zóny v zmysle regulatívu,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel obyvateľov mestského bloku musí byť primárne riešené na pozemkoch bytových domov (s preferovaním hromadných garáží ako súčasti objektov), sekundárne na vyhradených odstavných plochách a na verejných komunikáciách,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel užívateľov občianskeho vybavenia a ubytovacích zariadení musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov.

UB 05 OBYTNÉ ÚZEMIE – RODINNÉ DOMY S HOSPODÁRSKYM ZÁZEMÍM (NAJMÄ NA ÚZEMIACH BÝVALÝCH SAMOSTATNÝCH OBCÍ)

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku na tradičnom obytnom území bývalých samostatných obcí pričlenených k mestu slúži prevažne na bývanie, väčšinou s priamou väzbou na poľnohospodársku výrobu. Zástavba je nízkopodlažná (do 3 NP vrátane podkrovia), väčšinou izolovanými rodinnými domami.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. bývanie v obytných budovách (rodinných domoch),
2. zeleň súkromných hospodárskych alebo okrasných záhrad.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. základné občianske vybavenie - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich služieb pre obyvateľov územia,
2. malé ihriská pre neorganizovaný šport obyvateľov územia,
3. drobné výrobné aktivity spojené najmä s poľnohospodárskou malovýrobou,
4. chovateľstvo a pestovateľstvo v rámci drobných stavieb,
5. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
6. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
7. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
8. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. obchodné a kancelárske budovy fyzických osôb,
2. menšie cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotnícke, športové a školské zariadenia, ako aj zariadenia nevyhnutné pre obsluhu tohto územia,
3. malé ubytovacie zariadenia penziónového typu,
4. ostatné nerušiace výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- odstavné miesta obyvateľov IBV musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov s preferenciou garáží ako stavebných súčastí rodinných domov,
- parkovanie užívateľov zariadení komerčnej vybavenosti a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov
- drobné stavby sú charakterizované v § 139b, ods. 6-8 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení zmeny č.479/2005 Z.z.

UO 01 NEŠPECIFIKOVANÉ VEREJNÉ / NEKOMERČNÉ OBČIANSKE VYBAVENIE - VÄČŠINOU NEKOMERČNÉ ZARIADENIA V SPRÁVE ŠTÁTU, VÚC A MESTA

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži primárne na umiestňovanie plôch nekomerčnej občianskej vybavenosti (najmä areálových školských, sociálnych, zdravotníckych, kultúrnych, správnych a cirkevných zariadení, zariadení vedy a výskumu, zariadení pre zaistenie obrany štátu, požiarnej bezpečnosti, polície a ďalších verejnoprospešných a nevyhnutných činností, ktoré zabezpečuje priamo obec, vyšší územný celok alebo štát.

Je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti územného plánu (výkres regulatívov funkčného a priestorového využitia územia) osobitne vyznačené:

UO 01 A	***Predškolské zariadenie, základná škola, ZUŠ***
UO 01 B	***Stredné školy (gymnázium, SOŠ, SOU a pod.), vysoké školy***
UO 01 C	***Kultúra, osveta***
UO 01 D	***Zariadenia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti***
UO 01 E	***Verejná správa, administratíva***
UO 01 F	***Sakrálne a cirkevné stavby***
UO 01 G	***Zmiešaná vybavenosť (s plošnou prevahou nekomerčných zariadení)***

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži primárne na umiestňovanie plôch nekomerčnej občianskej vybavenosti (najmä areálových školských, sociálnych, zdravotníckych, kultúrnych, správnych a cirkevných zariadení, zariadení pre zaistenie požiarnej bezpečnosti, polície a ďalších verejnoprospešných a nevyhnutných činností, ktoré zabezpečuje priamo obec, vyšší územný celok alebo štát.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. predškolské a školské zariadenia (materské školy a im podobné zariadenia, základné školy, stredné školy, špecializované a osobitné školy, odborné učilištia, vysoké školy),
2. administratívne a správne budovy (s prevahou zariadení v správe štátu, vyššieho územného celku a mesta),
3. ubytovacie a športové zariadenia, prednostne ako súčasť školských areálov,
4. veda a výskum s primárnou nadväznosťou na školské a zdravotnícke zariadenia,
5. zariadenia kultúry a osvety, sociálnej a zdravotníckej starostlivosti (najmä nekomerčné),
6. sakrálne a cirkevné stavby,
7. nevýrobné služby,
8. služobné byty a byty majiteľov zariadení,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. ďalšie byty nad podlažím určeným v zastavovacích podmienkach,
2. obchodné zariadenia a zariadenia verejného stravovania,
3. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,

4. príslušné pešie, cyklistické, motorové komunikácie a trás a zastávok MHD,
5. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. ostatné bývanie v polyfunkčných domoch nepresahujúce 30 % celkových nadzemných podlažných plôch,
2. ostatné ubytovacie zariadenia,
3. nerušivé prevádzky výrobných služieb,
4. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, najmä ako súčasť parkovísk a garáží.

❑ ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov na účely občianskeho vybavenia alebo bývania.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel zamestnancov a užívateľov občianskeho vybavenia musí byť prednostne riešené v rámci príslušných objektov alebo areálov,
- v území, alebo jeho časti môže byť detailnejšou ÚPD stanovený minimálny (maximálny) podiel podlažných plôch určených pre funkciu bývania.

UO 02 ÚZEMIE VEREJNÉHO OBČIANSKEHO VYBAVENIA - KOMERČNÉ ZARIADENIA

Je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti územného plánu (výkres regulatívov funkčného a priestorového využitia územia) osobitne vyznačené:

UO 02 A Šport, telovýchova a rekreácia

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. športové a telovýchovné plochy a zariadenia,
2. rekreačno-oddychové plochy a zariadenia,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. špecifické školské zariadenia (športové školy a pod.),
2. ubytovne pre športovcov,
3. zdravotnícke zariadenia súvisiace so základnou funkciou,
4. stravovacie zariadenia pre návštevníkov,
5. doplnkové komerčné zariadenia obchodu a služieb,
6. byty správcov zariadení a technického personálu,
7. garáže, odstavné a parkovacie miesta, slúžiace potrebe funkčného využitia,
8. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
9. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
10. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. zábavné zariadenia,
2. ostatné ubytovacie zariadenia,
3. nerušivé prevádzky drobnej výroby a služieb späté so základnou funkciou územia (výroba a oprava športových potrieb, a pod.),
4. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, najmä ako súčasť parkovísk a garáží.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov využívaných verejnosťou, a to najmä na účely športu, telovýchovy a rekreácie, resp. na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov športových, telovýchovných a rekreačno-oddychových plôch a zariadení musí byť prednostne riešené v rámci príslušných objektov alebo areálov.

UO 02 B Nešpecifikované komerčné vybavenie

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži na umiestňovanie plôch komerčného občianskeho vybavenia (t.j. plôch s prednostným využitím pre komerčnú občiansku vybavenosť - zariadenia verejného stravovania a ubytovania, maloobchodu, služieb, športu, oddychu, rekreácie a kultúry, prevádzkované na komerčnom základe).

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. administratívne budovy podnikov a firiem,
2. zariadenia bankovníctva a peňažníctva,
3. obchodné zariadenia, zariadenia služieb, zariadenia verejného stravovania, ubytovacie zariadenia a zábavné podniky,
4. školské, zdravotnícke a sociálne zariadenia,
5. zariadenia športu, rekreácie, oddychu a kultúry.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. byty majiteľov a služobné byty,
2. garáže, odstavné a parkovacie miesta, slúžiace potrebe funkčného využitia,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
4. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. ostatné bývanie nepresahujúce 20 % celkových nadzemných podlažných plôch,
2. nerušivé prevádzky výrobných služieb,
3. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, ako súčasť parkovísk a garáží.

❑ ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov občianskeho vybavenia a ubytovacích zariadení musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov,
- v území, alebo jeho časti môže byť detailnejšou ÚPD stanovený minimálny (maximálny) podiel podlažných plôch určených pre funkciu bývania.

UO 02 C Ubytovacie zariadenia

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži primárne na umiestňovanie ubytovacích zariadení areálového typu s doplňujúcimi zariadeniami a plochami.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. ubytovacie zariadenia všetkého druhu.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. stravovacie zariadenia,
2. zariadenia hotelových služieb,
3. športovo-rekreačné zariadenia a plochy,
4. doplnkové komerčné zariadenia obchodu a služieb,
5. byty správcov zariadení a technického personálu,
6. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
7. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
8. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
9. nevyhnutné plochy technického vybavenia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. nerušivé prevádzky drobnej výroby a služieb späté so základnou funkciou územia (výroba športových potrieb, suvenírov, oprava hotelového zariadenia a pod.),
2. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, najmä ako súčasť parkovísk a garáží.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. ostatná výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov ubytovacích zariadení musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov.

UO 02 D Zmiešané občianske vybavenie (s plošnou prevahou komerčných zariadení)

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži na prednostné umiestňovanie plôch komerčného občianskeho vybavenia (t.j. zariadení verejného stravovania a ubytovania, maloobchodu, služieb, športu, oddychu, rekreácie a kultúry, prevádzkovaných na komerčnom základe) s možnosťou využitia územia aj pre zariadenia komunálneho vybavenia menej náročné na plochy (špecializované školy, menšie zariadenia kultúry a osvety, zariadenia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti, verejná správa a pod.).

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

  Dominantné (primárne) funkcie

  1. administratívne budovy podnikov a firiem,
  2. zariadenia bankovníctva a peňažníctva,
  3. obchodné zariadenia, zariadenia služieb, zariadenia verejného stravovania, ubytovacie zariadenia a zábavné podniky,
  4. menšie špecifické školské zariadenia, zariadenia kultúry a osvety, sociálnej a zdravotníckej starostlivosti a verejnej správy,
  5. zariadenia športu, rekreácie a oddychu.

  Vhodné (konvenujúce) funkcie

  1. byty majiteľov a správcov zariadení, služobné byty,
  2. garáže, odstavné a parkovacie miesta, slúžiace potrebe funkčného využitia,
  3. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
  4. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
  5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

  Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

  1. ostatné bývanie nepresahujúce 30 % celkových nadzemných podlažných plôch,
  2. nerušivé prevádzky drobnej výroby a služieb,
  3. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, ako súčasť parkovísk a garáží.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

  1. ostatná výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
  2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely bývania a občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov občianskeho vybavenia a ubytovacích zariadení musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov,
- v území, alebo jeho časti môže byť detailnejšou ÚPD stanovený minimálny (maximálny) podiel podlažných plôch určených pre funkciu bývania.

UO 02 E Špecifické vybavenie priemyselného alebo vedecko-technologického parku

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie administratívno-obchodného a doplnkového vybavenia, prevádzkovaného prevažne na komerčnom základe a budovaného predovšetkým v záujme vytvorenia komplexného strediska správy a služieb priemyselného (prípadne vedecko-technologického) parku.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. budovy správy parku, administratívne budovy podnikov a firiem,
2. zariadenia osobných služieb, servisných služieb parku, ostatných nevýrobných služieb,
3. zariadenia ekonomických, právnych a informačných služieb,
4. zariadenia bankovníctva a peňažníctva,
5. doškoľovacie zariadenia,
6. ubytovacie zariadenia,
7. doplnkové maloobchodné zariadenia,
8. zariadenia verejného stravovania,
9. doplnkové alebo pohotovostné skladové zariadenia.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. služobné byty,
2. zariadenia kultúrne, sociálne, cirkevné, zdravotnícke a športovo-rekreačné zvyšujúce štandard základnej funkcie,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
4. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
5. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie a plochy trás a zastávok MHD,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, ako súčasť komunikácií, parkovísk a garáží.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie akéhokoľvek charakteru (trvalé i prechodné) okrem bytov a ubytovacích zariadení spomenutých vyššie,
2. zariadenia výroby, výrobných služieb, ostatných skladov, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia ako hlavné stavby,
3. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie vozidiel zamestnancov, užívateľov a návštevníkov administratívnych a obchodných, zariadení, ako aj zariadení doplnkovej vybavenosti a služieb, musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov.

UR 01 ŠPORTOVO-REKREAČNÉ PLOCHY (V ZÁZEMÍ MESTA)

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku tvoria polyfunkčné plochy v zastavanom území alebo v nadväznosti na zastavané územie mesta s vyšším zastúpením prírodných prvkov (voda, zeleň), slúžiace predovšetkým na lokalizáciu športovo-rekreačných a rekreačno-oddychových zariadení (komerčných aj nekomerčných), na rozdiel od bloku športu, telovýchovy a rekreácie UO 02 A, ktoré tvoria najmä monofunkčné areálové zariadenia športovo-rekreačného vybavenia.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. rekreačno-oddychové a športovo-rekreačné plochy a zariadenia,
2. doplnkové zariadenia maloobchodu, verejného stravovania a služieb súvisiacich s rekreáciou a oddychom,
3. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
4. príslušné pešie, cyklistické a obslužné motorové komunikácie.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. doplnkové zariadenia maloobchodu, verejného stravovania a služieb súvisiacich s rekreáciou a oddychom,
2. kultúrne a zdravotnícke zariadenia súvisiace s primárnou funkciou územia,
3. byty majiteľov a správcov zariadení, služobné byty
4. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
5. plochy trás a zastávok MHD,
6. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. menšie ubytovacie zariadenia,
2. plochy zábavno-oddychového charakteru (lunapark a pod.),
3. zariadenia výrobných a nevýrobných služieb viazaných na rekreáciu a oddych (oprava športového vybavenia a náradia, a pod.).

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v rodinných a bytových domoch (okrem vyššie spomenutých bytov),
2. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
3. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov verejnosťou, a to najmä na účely športu a rekreácie, resp. občianskeho vybavenia.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov športovo-rekreačných a rekreačno-oddychových zariadení, doplnkových zariadení občianskeho vybavenia, resp. ubytovacích zariadení, musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel užívateľov športovo-rekreačných a rekreačno-oddychových zariadení musí byť riešené na vyčlenených plochách pozemkov prevádzkovateľov týchto zariadení,
- plochy označené vo výškových regulatívoch symbolom „00“ predstavujú extenzívne využívané rekreačno-športové plochy bez zástavby, väčšinou v inundačnom území.

UR 02 REKREAČNÉ ZARIADENIA

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku tvoria plochy sústredených rekreačných a rekreačno-oddychových zariadení určených pre komerčné aj verejné účely, ako aj väčšie aglomerácie súkromných rekreačných zariadení (chatové osady).

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. rekreačno-oddychové zariadenia na prechodné ubytovanie a doplnkové plochy,
2. prírodná a parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
3. príslušné pešie, cyklistické a prístupové motorové komunikácie.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. pri areáloch rekreačno-oddychových zariadení a väčších chatových osadách doplnkové zariadenia maloobchodu, verejného stravovania a služieb súvisiacich s rekreáciou a oddychom.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v rodinných a bytových domoch,
2. výroba, skladovanie, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
3. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie chatových osád alebo susedných pozemkov verejnosťou.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov rekreačno-oddychových zariadení (chát) musí byť riešené na ich pozemkoch,
- veľkosť a charakter rekreačných chát v jednotlivých chatových osadách určí osobitné VZN mesta, resp. Generel rekreácie a športu.

UZ 01 PLOCHY ZELENE

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži na umiestňovanie väčších plôch zelene všetkých druhov (rekreačný les, verejné parky, cintoríny, prípadne špeciálnych areálov ako napr. botanická záhrada a pod.), na dobudovanie nábrežnej promenády zeleňou, ako aj na realizáciu nevyhnutnej sprievodnej zelene dopravných trás, izolačnej a ochrannej zelene. Menšie plochy zelene sú súčasťou takmer všetkých ostatných typov mestských blokov (obytné, verejného vybavenia, výroby) v súlade so stanovenými podmienkami.

Pre jednotlivé plochy zelene sú stanovené podrobné regulatívy podľa nasledovného členenia:

UZ 01 A Mestský rekreačný les

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Primárnou funkciou rekreačného lesa je funkcia zelenej plochy ako oddychovo-rekreačného priestoru pre obyvateľov mesta. Špecifická vybavenosť tohto územia je teda len funkciou sekundárnou slúžiacou k posilneniu celkového oddychovo-rekreačného charakteru územia.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. krajinársky upravená plošná a líniová zeleň,
2. oddychové zelené plochy,
3. zariadenia drobnej architektúry a mobiliáru slúžiace primárnej funkcii (prístrešky pre turistov, lavičky, odpadové koše, verejné osvetlenie a pod.),
4. pešie a cyklistické komunikácie, lyžiarske bežecké trasy,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. drobná doplnková architektúra kultúrnych a cirkevných zariadení (otvorené hudobné pavilóny, kaplnky a pod.),
2. malé športoviská a detské ihriská, kyslíkové dráhy a pod.
3. malé zariadenia verejného stravovania s nekrytými plochami pre podávanie jedál a nápojov,
4. verejné hygienické zariadenia,

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. kultúrne zariadenia len s nevyhnutným objemom trvalých stavieb (amfiteáter, kino v prírode a pod.),
2. dočasné zariadenia špecifickej vybavenosti späté s usporiadaním príležitostných kultúrnych a verejných podujatí,
3. ďalšie nerušivé prevádzky služieb späté so základnou funkciou,
4. nevyhnutné plochy technického vybavenia vrátane zásobovacích komunikácií pre vybavenosť územia a jeho údržbu.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie akéhokoľvek charakteru (trvalé i prechodné) okrem nevyhnutných služobných bytov správcov zariadení,
2. ostatné trvalé zariadenia občianskeho vybavenia,
3. záhradkárske a chatové osady,
4. dopravné plochy a zariadenia okrem vyššie uvedených zariadení,
5. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, ako aj zariadenia pre nakladanie s odpadmi,
6. zariadenia technického vybavenia ako hlavné stavby,
7. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov verejnosťou, a to najmä na účely oddychu a rekreácie.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie užívateľov mestského rekreačného lesa i zariadení špecifickej vybavenosti musí byť riešené mimo územia mestského bloku,
- mestský rekreačný les bude vyhlásený za les osobitného určenia a začlenený do aktualizácie LHP len v prípade súhlasu vlastníkov pôdy na jeho území.

UZ 01 B Verejné parky a parkové úpravy

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy zelene každého druhu,
2. zariadenia drobnej architektúry a mobiliáru slúžiace primárnej funkcii (lavičky, odpadové koše, verejné osvetlenie a pod.),
3. pamätníky a memoriálne areály v zeleni, výtvarné diela,
4. pešie komunikácie.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. detské ihriská,
2. cyklistické komunikácie nerušiace primárnu funkciu,
3. verejné hygienické zariadenia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. menšie sakrálne stavby, kultúrne (hudobné pavilóny a pod.), príp. menšie športové zariadenia,
2. menšie stravovacie zariadenia,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe,
2. ostatné (najmä plošne náročnejšie) zariadenia občianskeho vybavenia vrátane športových zariadení,
3. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia technického vybavenia a dopravy (napr. garáže) ako hlavné stavby,
4. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov verejnosťou, a to najmä na účely oddychu a rekreácie, prípadne občianskeho vybavenia a bývania.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie užívateľov verejnej zelene i zariadení špecifického občianskeho vybavenia v rámci nej musí byť bez výnimiek riešené mimo územia mestského bloku,
- zariadenia dopravy vo forme podzemných parkovacích garáží pod verejnou zeleňou sú prípustné.

UZ 01 C Sprievodná zeleň komunikácií a zeleň s primárnou izolačnou funkciou

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. sprievodná zeleň komunikácií s nízkou zeleňou (tráva, kríkový porast),
2. izolačná zeleň s vysokou zeleňou (vysoký kríkový porast, stromy),

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. pešie komunikácie súvisiace s dopravnou funkciou cestných komunikácií (napr. spojnice priechodov pre chodcov).

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. nevyhnutné zariadenia technického vybavenia slúžiace najmä údržbe zelene.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. všetky ostatné funkcie.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- v nevyhnutných prípadoch je v rámci sprievodnej a izolačnej zelene možné realizovať zariadenia technického vybavenia okolitých mestských blokov, ktoré by však výškovo nemali presahovať okolitú zeleň.

UZ 01 D Zeleň záhrad

Regulatív UZ 01 D je vzhľadom na mierku grafického spracovania v ÚPN použitý len pre tie väčšie plochy súkromných záhrad a sadov, ktoré nie sú začlenené do plôch bývania (väčšinou regulatív UB 01), resp. tie jestvujúce plochy, pri ktorých ÚPN mesta neuvažuje v návrhovom období ÚPN s ich iným funkčným využitím

Nakoľko v tomto prípade ide o plochy s ponechanou pôvodnou funkciou, nie sú pre ne v rámci regulatívu stanovené prípustné a neprípustné funkcie.

UZ 01 E Zeleň cintorínov

ÚPN mesta predpokladá, že postupom času budú všetky neaktívne cintoríny (mali by nimi byť všetky mestské historické cintoríny a malé cintoríny pôvodných samostatných obcí) transformované na plochy verejnej zelene so špeciálnym režimom zaručujúcim pretrvávanie ich pietneho charakteru. V súvislosti s postupným predpokladaným rušením hrobových miest bude plošnú prevahu nadobúdať čistá verejná zeleň.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy zelene s hrobovými miestami, malou architektúrou a výtvarnými dielami,
2. pamätníky a memoriálne areály v zeleni,
3. pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou,
4. zariadenia drobnej architektúry a mobiliáru slúžiace primárnej funkcii (lavičky, odpadové koše, verejné osvetlenie a pod.).

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. menšie sakrálne stavby slúžiace predtým primárnej funkcii (cintorínske kaplnky),
2. verejné hygienické zariadenia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. nevyhnutné plochy technického vybavenia..

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe,
2. ostatné zariadenia občianskeho vybavenia vrátane športových zariadení,,
3. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia technického vybavenia a dopravy ako hlavné stavby,
4. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov verejnosťou, a to najmä na pietne účely a účely oddychu..

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie užívateľov cintorínov i zariadení špecifického občianskeho vybavenia v rámci nich musí byť bez výnimiek riešené mimo územia mestského bloku na plochách určených ÚPN mesta alebo následnou detailnejšou ÚPD,
- spôsob využívania neaktívnych cintorínov stanoví osobitný predpis mesta (VZN).

UZ 01 F Sprievodná zeleň vodných tokov charakteru rekreačnej verejnej zelene

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy pôvodnej alebo krajinársky upravenej prírodnej zelene,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. pešie komunikácie súvisiace s rekreačnou funkciou zelene.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. nevyhnutné plochy technického vybavenia slúžiace najmä údržbe zelene.

❑ ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. všetky ostatné funkcie.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- charakter a spôsob užívania tohto druhu zelene s prihliadnutím na požiadavky ochrany prírody a krajiny stanoví osobitný predpis mesta (VZN).

UZ 01 G Záhradkárske osady (rekreačná zeleň)

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy hospodárskej a okrasnej zelene,
2. záhradné domčeky,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. prístupové cestné komunikácie, súvisiace s hlavnou funkciou
2. pešie a cyklistické komunikácie.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. zariadenia spoločnej vybavenosti záhradkárskej osady,
2. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
3. spoločné parkovacie a odstavné plochy pre užívateľov záhradkárskej osady.

❑ ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. všetky ostatné funkcie.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- veľkosť a charakter záhradných domčekov v jednotlivých záhradkárskych osadách určí osobitné VZN mesta, resp. Generel zelene,
- záhradkárske osady sú v zmysle § 12, ods.14 vyhlášky MŽP SR č.55/2001 z 25.1.2001 zároveň súčasťou rekreačného územia mesta, môžu v nich byť teda umiestňované aj ďalšie funkcie a zariadenia podľa vyššie uvedenej vyhlášky.

UZ 01 I Priestor charakteru verejnej zelene so zvýšeným zastúpením zariadení nekomerčného občianskeho vybavenia

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy zelene každého druhu s malou architektúrou a výtvarnými dielami,
2. pamätníky a memoriálne areály v zeleni,
3. zariadenia cintorínov.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. detské ihriská,
2. pešie, prípadne cyklistické komunikácie, súvisiace s hlavnou funkciou.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. menšie sakrálne stavby, kultúrne, sociálne a športové zariadenia,
2. drobná doplnková architektúra kultúrnych, osvetových a hygienických zariadení parkov (hudobné pavilóny, verejné WC a pod.),
3. menšie stravovacie zariadenia,
4. služobné byty a byty majiteľov a správcov areálov alebo zariadení,
5. nevyhnutné plochy technického vybavenia.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem vyššie spomenutých bytov),
2. ostatné (najmä plošne náročnejšie) zariadenia vybavenosti,
3. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, ako aj zariadenia dopravy (napr.garáže) ako hlavné stavby,
4. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov verejnosťou, a to najmä na účely oddychu a rekreácie.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- veľkosť a charakter záhradných domčekov v jednotlivých záhradkárskych osadách určí osobitné VZN mesta, resp. Generel zelene,
- záhradkárske osady sú v zmysle § 12, ods.14 vyhlášky MŽP SR č.55/2001 z 25.1.2001 zároveň súčasťou rekreačného územia mesta, môžu v nich byť teda umiestňované aj ďalšie funkcie a zariadenia podľa vyššie uvedenej vyhlášky,
- mestský blok s regulatívom UZ 01 I musí byť pred vydaním územného rozhodnutia riešený detailnejšou ÚPD alebo ÚPP (ÚPN zóny, UŠ zóny a pod.), ktorá s prihliadnutím k verejnému záujmu a záujmom ochrany prírody stanoví zastúpenie zastavaných plôch v bloku a výškové limity zástavby v rámci limitov stanovených v ÚPN mesta.

UD 01 ÚZEMIE DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži na umiestňovanie plôch a zariadení všetkých druhov dopravy.

Ide predovšetkým o väčšie plochy, ktoré sú jednoznačne určené pre určité konkrétne zariadenie (plochy MHD, konkrétne umiestniteľné objekty hromadných garáží a parkovísk). Ostatné plochy dopravného vybavenia sú prakticky súčasťou všetkých iných typov území (mestských blokov) v súlade s podmienkami pre ne stanovenými.

Z funkcií uvedených nižšie je pri rozhodovaní o ich prípustnosti alebo neprípustnosti v danom mestskom bloku potrebné zvážiť jeho konkrétnu funkciu. Pre funkciu pešej zóny sú regulatívy stanovené osobitne (UD 01 E).

Územie dopravného vybavenia je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti územného plánu (výkres regulatívov využitia územia) osobitne vyznačené:

UD 01 A	***Zariadenia mestskej a prímestskej hromadnej dopravy (MHD, PHD)***
UD 01 B1	***Plochy a zariadenia cestnej dopravy – hromadné garáže a parkoviská***
UD 01 B2	***Plochy a zariadenia cestnej dopravy – ostatné***
UD 01 C	***Plochy, zariadenia a trate železničnej dopravy***
UD 01 D	***Plochy a zariadenia vodnej dopravy***

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. priamym určením v konkrétnej lokalite,
   - plochy povrchovej statickej dopravy - parkoviská,
   - plochy statickej dopravy - hromadná garáž (nadzemná aj podzemná),
   - zariadenia MHD a PHD,
   - niektoré vybrané zariadenia cestnej dopravy (napr. jestvujúce ČSPL),
   - železničná doprava,
   - vodná doprava.
2. nepriamym určením v konkrétnom mestskom bloku
   - hromadná garáž,
3. nepriamym určením v konkrétnej mestskej časti
   - plochy povrchovej statickej dopravy (parkoviská),
   - ČSPL - čerpacie stanice pohonných látok (podľa vypočítanej potreby).

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. administratívne budovy nevyhnutné pre zabezpečenie prevádzky,
2. služobné byty nevyhnutné pre zabezpečenie prevádzky (v obmedzenom rozsahu),
3. doplnkové skladovacie plochy,
4. doplnkové údržbárske a opravárenské aktivity,
5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. výučbové a doškoľovacie zariadenia súvisiace s primárnou funkciou,
2. pohotovostné ubytovacie zariadenia súvisiace s primárnou funkciou,
3. podnikové zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára).

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem vyššie spomenutých možností),
2. ostatné zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové),
3. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia technického vybavenia a dopravy, ktoré priamo nesúvisia s primárnou funkciou.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- zariadenia dopravy nepriamo určené len pre konkrétny mestský blok, resp. mestskú časť, budú lokalizované v následnej detailnejšej ÚPD, ÚPP alebo PD.

UD 01 E Pešia zóna

Pešia zóna slúži primárne pešiemu pohybu obyvateľov mesta v oblastiach najväčšej koncentrácie zariadení a služieb, ako aj koncentrácie najvýznamnejších mestských atraktivít, čím okrem uľahčenia pohybu peších napomáha aj posilňovaniu sociálnych kontaktov obyvateľov i návštevníkov mesta. V neposlednom rade plní aj dôležitú estetickú funkciu.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ *PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:*

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy s pevným povrchom slúžiace primárne pešiemu pohybu obyvateľov mesta,
2. zhromažďovacie priestory.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. zariadenia drobnej architektúry a mobiliáru slúžiace primárnej funkcii (lavičky, odpadové koše, verejné osvetlenie a pod.),
2. drobné mobilné zariadenia služieb podporujúcich základnú funkciu územia (predajné stánky, novinové kiosky a pod.),
3. drobná architektúra a výtvarné diela,
4. reklamné plochy a zariadenia,
5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
6. mobilná zeleň,
7. cyklistické komunikácie vo vyhradených pásoch,
8. zastávky MHD, resp. PHD,
9. verejné hygienické zariadenia.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. trhové plochy,
2. dočasné zariadenia špecifickej vybavenosti späté s usporiadaním príležitostných kultúrnych a verejných podujatí,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia,
4. pohotovostné prístupové komunikácie k vybraným zariadeniam vybavenosti a technickým zariadeniam.

❑ *NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:*

1. všetky ostatné funkcie, pre ktoré sú rezervované plochy v rámci iných mestských blokov (bývanie, ostatné občianske vybavenie, rekreácia a šport, výroba, doprava, ostatné technické vybavenie a pod.).

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- zariadenia dopravy vo forme podzemných parkovacích garáží pod pešou zónou sú prípustné.

UT 01 ÚZEMIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA A ZARIADENÍ

Je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti územného plánu (výkres regulatívov využitia územia) osobitne vyznačené:

UT 01 A	***Zásobovanie vodou***
UT 01 B	***Odvádzanie odpadových vôd***
UT 01 C	***Zásobovanie elektrickou energiou***
UT 01 D	***Zásobovanie plynom a teplom***
UT 01 E	***Telekomunikácie***
UT 01 F	***Odpadové hospodárstvo***

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži na umiestňovanie plôch a zariadení technického vybavenia mesta (zásobovanie vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, zásobovanie energiami, telekomunikácie, odpadové hospodárstvo). Ide predovšetkým o väčšie plochy, jednoznačne určené pre lokalizáciu alebo rozvoj určitého konkrétneho zariadenia (ČOV a pod.). Ostatné (plošne menšie) zariadenia technického vybavenia sú súčasťou iných typov území (obytné, občianskeho vybavenia) v súlade so stanovenými podmienkami.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. stavby a zariadenia pre zásobovanie vodou,
2. stavby a zariadenia pre odvádzanie a čistenie odpadových vôd,
3. stavby a zariadenia pre zásobovanie elektrickou energiou,
4. stavby a zariadenia pre zásobovanie plynom,
5. stavby a zariadenia pre zásobovanie teplom,
6. stavby a zariadenia pôšt a telekomunikácií,
7. plochy a zariadenia odpadového hospodárstva.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. administratívne budovy nevyhnutné pre zabezpečenie prevádzky,
2. služobné byty nevyhnutné pre zabezpečenie prevádzky (v obmedzenom rozsahu),
3. doplnkové skladovacie plochy,
4. doplnkové údržbárske a opravárenské aktivity,
5. parkoviská a garáže,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov),
2. ostatné zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové),
3. zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a iného technického vybavenia, ktoré priamo nesúvisia s primárnou funkciou.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA

- parkovanie a odstavovanie vozidiel zamestnancov technických zariadení musí byť riešené v rámci zariadení alebo ich areálov.

PZ 01 POLYFUNKČNÁ ZÓNA: ADMINISTRATÍVNO-OBCHODNÉ FUNKCIE

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie administratívno-obchodnej vybavenosti prevádzkovanej na komerčnom základe, predovšetkým v záujme vytvorenia kompaktného regionálneho „business centra“).

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. obchodné, a správne budovy podnikov, administratívne budovy,
2. zariadenia bankovníctva a peňažníctva
3. zariadenia doplnkových ekonomických a právnych služieb,
4. doškoľovacie zariadenia,
5. pohotovostné skladové zariadenia,
6. služobné byty.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. podnikové zariadenia verejného stravovania a ubytovacie zariadenia,
2. menšie zdravotnícke a športovo-rekreačné zariadenia,
3. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
4. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
5. pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. ostatné bývanie nepresahujúce 10 % celkových nadzemných podlažných plôch,
2. menšie cirkevné, kultúrne a sociálne zariadenia,
3. nerušivé prevádzky nevýrobných aj výrobných služieb, najmä so vzťahom k základnej funkcii územia (reprosložby a pod.),
4. čerpacie stanice pohonných látok mestského typu, najmä ako súčasť parkovísk alebo garáží.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. ostatné zariadenia výroby, skladov a výrobných služieb, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, ako aj zariadenia dopravy a technického vybavenia, ako hlavné stavby,
2. všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie územia mestského bloku a priľahlých pozemkov, a to najmä na účely občianskeho vybavenia, prípadne bývania.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov občianskeho vybavenia musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov (prípustné sú aj spoločné parkoviská alebo hromadné garáže),
- parkovanie vozidiel užívateľov a návštevníkov obchodných, administratívnych zariadení, ako aj zariadení doplnkového komerčného vybavenia a služieb, musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov,
- v území, alebo jeho časti môže byť stanovený minimálny (maximálny) podiel podlažných plôch pre doplnkovú funkciu bývania.

PZ 02 POLYFUNKČNÁ ZÓNA: VÝROBNO-OBSLUŽNÉ FUNKCIE

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie menších zariadení výroby, skladov, výrobných služieb, veľkoobchodu a logistiky, podstatne neobťažujúcich okolie. S touto funkciou sa v Považskej Bystrici ráta najmä pri využívaní súčasných plôch s výraznou polyfunkciou plôch výroby a občianskeho vybavenia, ako aj plôch areálov bývalých poľnohospodárskych družstiev.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. nerušiace výrobné prevádzky všetkého druhu, sklady, skladovacie plochy a verejné prevádzky, výrobné služby, areály veľkoobchodu a logistiky.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. obchodné a administratívne budovy,
2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
3. stravovacie zariadenia, podnikové aj verejné, slúžiace najmä pre potreby zóny.
4. čerpacie stanice pohonných hmôt,
5. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
6. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
7. pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
8. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. výučbové a doškoľovacie zariadenia,
2. pohotovostné ubytovacie zariadenia, slúžiace najmä pre potreby zóny,
3. podnikové, prípadne spoločné zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára),
4. menšie športovo-rekreačné zariadenia.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov),
2. ostatné zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, cirkevné, ako aj ostatné zdravotné a športovo-rekreačné),
3. všetky druhy činností, ktoré priamo alebo nepriamo negatívne vplývajú na pracovnú pohodu zamestnancov alebo obmedzujú využívanie mestského bloku na určený účel.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- charakteristickým znakom zariadení lokalizovaných v polyfunkčnej zóne s výrobno-obslužnými funkciami musí byť ich verejná prístupnosť,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov zariadení výroby a občianskeho vybavenia musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov (prípustné sú aj spoločné parkoviská),
- parkovanie vozidiel návštevníkov výrobných zariadení, ako aj zariadení doplnkovej komerčnej vybavenosti a služieb, musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení.

PZ 03 POLYFUNKČNÁ ZÓNA: VÝROBNO-OBSLUŽNÉ FUNKCIE REDUKOVANÉ

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži rovnako ako územie mestského bloku PZ 02 predovšetkým na umiestňovanie menších zariadení výroby, skladov, výrobných služieb, veľkoobchodu a logistiky, podstatne neobťažujúcich okolie, v ktorých je však vzhľadom na blízkosť obytného územia vylúčené umiestňovanie areálov a zariadení stavebnej výroby.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. nerušiace výrobné prevádzky všetkého druhu okrem stavebnej výroby, sklady, skladovacie plochy a verejné prevádzky, výrobné služby, areály veľkoobchodu a logistiky.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. obchodné a administratívne budovy,
2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
3. stravovacie zariadenia, podnikové aj verejné, slúžiace najmä pre potreby zóny.
4. čerpacie stanice pohonných hmôt,
5. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia,
6. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
7. pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
8. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. výučbové a doškoľovacie zariadenia,
2. pohotovostné ubytovacie zariadenia, slúžiace najmä pre potreby zóny,
3. podnikové, prípadne spoločné zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára),
4. menšie športovo-rekreačné zariadenia.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov),
2. ostatné zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, cirkevné, ako aj ostatné zdravotné a športovo-rekreačné),
3. areály a zariadenia stavebnej výroby,
4. všetky ďalšie druhy činností, najmä výrobných, ktoré priamo alebo nepriamo negatívne vplývajú na pracovnú pohodu zamestnancov alebo obmedzujú využívanie mestského bloku na určený účel.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- charakteristickým znakom zariadení lokalizovaných v polyfunkčnej zóne s výrobno-obslužnými funkciami musí byť ich verejná prístupnosť,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov a užívateľov zariadení výroby a občianskeho vybavenia musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov (prípustné sú aj spoločné parkoviská),
- parkovanie vozidiel návštevníkov výrobných zariadení, ako aj zariadení doplnkovej komerčnej vybavenosti a služieb, musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení..

UV 01 VÝROBNÉ ÚZEMIE: VÝROBNO-OBSLUŽNÁ ZÓNA

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie menších zariadení výroby, skladov, výrobných služieb, veľkoobchodu a logistiky, podstatne neobťažujúce okolie. Časť plôch môže byť aj komplexnou súčasťou priemyselnej zóny (regulatív UV 02 A) alebo priemyselného parku (regulatív UV 02 B). S touto funkciou sa ráta ako s dominantnou pri revitalizácii a rekonštrukcii niektorých jestvujúcich výrobných plôch v Považskej Bystrici.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

  Dominantné (primárne) funkcie

  1. nerušiace výrobné prevádzky všetkého druhu, sklady, skladovacie plochy a verejné prevádzky, výrobné služby, areály veľkoobchodu a logistiky.

  Vhodné (konvenujúce) funkcie

  1. obchodné, kancelárske a správne budovy,
  2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
  3. čerpacie stanice pohonných hmôt,
  4. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebám dominantných funkcií,
  5. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
  6. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
  7. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
  8. izolačná, ochranná zeleň, prípadne špeciálna zeleň.

  Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie (na základe individuálneho posúdenia**)**

  1. obchodné a administratívne budovy, nesúvisiace s hlavným funkčným využitím,
  2. výučbové a doškoľovacie zariadenia,
  3. pohotovostné ubytovacie zariadenia,
  4. podnikové zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára).

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***
  1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov a bytov majiteľov zariadení),
  2. zariadenia vybavenosti v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové).

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- charakteristickým znakom zariadení lokalizovaných vo výrobno-obslužnej zóne musí byť ich verejná prístupnosť,
- v prípade, že je mestský blok súčasťou priemyselného parku, mali by byť zariadenia vybavenosti primárne umiestňované v centrálne vyhradených plochách Špecifickej vybavenosti priemyselného alebo vedecko-technologického parku (regulatív UO 02 E), resp. v určených plochách Nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti (regulatív UO 02 B).

UV 02 A VÝROBNÉ ÚZEMIE: PRIEMYSELNÁ ZÓNA

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Na území mestského bloku sú umiestnené predovšetkým väčšie (najmä jestvujúce, stabilizované) zariadenia výroby, skladov, výrobných služieb, veľkoobchodu a logistiky, podstatne neobťažujúce okolie negatívnymi vplyvmi. S touto funkciou sa ráta ako s dominantnou najmä pri revitalizácii a rekonštrukcii výrobných plôch v areáli bývalých Považských strojární.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. nerušiace menšie výrobné prevádzky všetkého druhu, sklady, skladovacie plochy a verejné prevádzky, výrobné služby, areály veľkoobchodu a logistiky,
2. plochy a zariadenia stavebnej výroby,
3. sklady a skladovacie plochy,

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. obchodné a administratívne budovy,
2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
3. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebám dominantných funkcií,
4. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
5. potrebné pešie, cyklistické a motorové komunikácie,
6. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
7. izolačná, ochranná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie (na základe individuálneho posúdenia)

1. ČSPL - čerpacie stanice pohonných látok,
2. zariadenia pre nakladanie s odpadmi.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov a bytov majiteľov zariadení),
2. zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové),
3. všetky druhy činností, ktoré priamo alebo nepriamo negatívne vplývajú na pracovnú pohodu zamestnancov alebo obmedzujú využívanie mestského bloku na určený účel.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov, ako aj návštevníkov zariadení výroby musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov.

UV 02 B VÝROBNÉ ÚZEMIE: PRIEMYSELNÝ PARK

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie väčších zariadení výroby, skladov, výrobných služieb, veľkoobchodu a logistiky podľa nižšie uvedenej špecifikácie, podstatne neobťažujúcich okolie negatívnymi vplyvmi. S touto funkciou počíta ÚPN predovšetkým pre navrhovaný priemyselný park Považská Teplá, ale aj pre výhľadový menší priemyselný park Považské Podhradie – Šebešťanová.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. plochy a zariadenia priemyselnej výroby, výrobné činnosti, objekty a zariadenia charakteru
2. strojárenskej výroby a montáže menších výrobkov a prístrojov,
3. elektrotechnickej výroby a montáže menších výrobkov a prístrojov,
4. výroby optických zariadení,
5. výroby potravín a nápojov,
6. výroby textílií a odevov, a pod.,
7. plochy a zariadenia stavebnej výroby,
8. sklady a skladovacie plochy.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. obchodné a administratívne budovy,
2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
3. ČSPL - čerpacie stanice pohonných látok,
4. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebám dominantných funkcií,
5. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
6. potrebné pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
7. parkovo upravená líniová a plošná zeleň,
8. izolačná, ochranná, prípadne špeciálna zeleň.

Podmienečne vhodné funkcie (na základe individuálneho posúdenia)

1. obchodné a administratívne budovy nesúvisiace s dominantným funkčným využitím,
2. výučbové a doškoľovacie zariadenia,
3. pohotovostné ubytovacie zariadenia,
4. podnikové, prípadne spoločné zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára),
5. menšie športovo-rekreačné zariadenia.

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem vyššie uvedených funkcií bývania),
2. zariadenia vybavenosti v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové – okrem prípustných zariadení spomenutých vyššie),
3. plochy a zariadenia priemyselnej výroby, výrobné činnosti, objekty a zariadenia charakteru
   - ťažobného priemyslu,
   - energetického priemyslu,
   - hutníckeho priemyslu,
   - chemického, farmaceutického a petrochemického priemyslu,
   - drevospracujúceho, celulózového a papierenského priemyslu,
   - priemyslu stavebných látok,
   - poľnohospodárskej a lesnej výroby,

- špecifického potravinárskeho priemyslu (najmä bitúnky, mäsokombináty, hydinárske závody, cukrovary, výroba rastlinných olejov, tukov a saponátových prostriedkov, konzervárne a pod.)
- zariadení na zneškodňovanie, úpravu alebo triedenie odpadu,
- zariadení na výrobu skla a sklených vláken,
- zariadení na tavenie minerálnych látok a výrobu minerálnych vláken,
- výroby keramických výrobkov pálením, zariadení na predúpravu alebo farbenie vláken alebo textílií,
- garbiarní,
- zariadení na povrchovú úpravu látok, predmetov alebo výrobkov s použitím organických rozpúšťadiel a pod.,

4. všetky druhy činností, ktoré priamo alebo nepriamo negatívne vplývajú na pracovnú pohodu zamestnancov alebo obmedzujú využívanie mestského bloku na určený účel.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- zariadenia vybavenosti priemyselného parku by mali byť primárne umiestňované v centrálne vyhradených plochách Špecifickej vybavenosti priemyselného alebo vedecko-technologického parku (regulatív UO 02 E), resp. v určených plochách Nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti (regulatív UO 02 B)
- plochy označené vo výškových regulatívoch symbolom „NP2“ predstavujú regulatív len pre výrobné a technologické prevádzky, administratívne budovy v rámci týchto plôch môžu dosahovať v závislosti na ostatných obmedzeniach do 6-8 nadzemných podlaží,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov zariadení výroby musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov (prípustné sú aj spoločné parkoviská alebo hromadné garáže),
- parkovanie vozidiel návštevníkov výrobných zariadení musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení (prípustné je aj parkovanie na spoločných parkoviskách alebo v hromadných garážach zamestnancov),
- v rámci podrobnejšej ÚPD priemyselného parku je pre jeho jednotlivé časti potrebné stanoviť koeficienty zastavanosti a koeficienty zelene zohľadňujúce požiadavky ochrany prírody a krajiny.

UV 04 VÝROBNÉ ÚZEMIE: VEDECKO-TECHNOLOGICKÝ PARK

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie mestského bloku slúži predovšetkým na umiestňovanie vedecko-výskumných a vývojových zariadení s prepojením na vývoj nových technológií a high-tech výrobu, ako aj s týmito funkciami spojených doplnkových zariadení (informatika, marketing, doškoľovanie, logistika a pod.).

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

- ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. výrobné zariadenia (primárne určené pre vývoj nových technológií),
2. vedecko-výskumné a vývojové zariadenia, laboratóriá,
3. zariadenia podnikateľského inkubátora,
4. zariadenia logistických služieb,
5. zariadenia informatiky,
6. zariadenia marketingu,
7. výučbové a doškoľovacie zariadenia,
8. pohotovostné ubytovacie zariadenia,
9. environmentálne vhodné výrobné prevádzky všetkého druhu (najmä high-tech prevádzky), sklady, skladovacie plochy a verejné prevádzky.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. obchodné, kancelárske a správne budovy súvisiace so základnou funkciou,
2. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
3. zariadenia výrobných služieb (najmä súvisiacich so základnými funkciami),
4. zariadenia veľkoobchodu,
5. menšie športovo-rekreačné zariadenia,
6. odstavné miesta a garáže slúžiace potrebám dominantných funkcií,
7. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
8. príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy trás a zastávok MHD,
9. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné funkcie (na základe individuálneho posúdenia)

1. obchodné a administratívne budovy, nesúvisiace s hlavným funkčným využitím,
2. podnikové, prípadne spoločné zdravotnícke zariadenia (ambulancia závodného lekára),
3. ČSPL - čerpacie stanice pohonných látok,

- ***NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem vyššie uvedených funkcií bývania),
2. ostatné zariadenia vybavenosti v akejkoľvek podobe (najmä však zariadenia školské, kultúrne, sociálne, zdravotné, cirkevné a športové – okrem prípustných zariadení spomenutých vyššie),
3. plochy a zariadenia priemyselnej výroby a výrobné činnosti, ktoré nie sú primárne určené pre vývoj nových technológií.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- zariadenia vybavenosti vedecko-technologických parkov by mali byť primárne umiestňované v centrálne vyhradených plochách Špecifickej vybavenosti priemyselného alebo vedecko-technologického parku (regulatív UO 02 E), resp. v určených plochách Nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti (regulatív UO 02 B).

- plochy označené vo výškových regulatívoch symbolom „NP2“ predstavujú regulatív len pre technologické prevádzky, budovy vedecko-výskumných zariadení a administratívne budovy môžu v rámci týchto plôch dosahovať v závislosti na ostatných obmedzeniach do 6-8 nadzemných podlaží,
- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov zariadení vo vedecko-technologickom parku musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení, pričom preferované musí byť parkovanie v rámci objektov alebo areálov (prípustné sú aj spoločné parkoviská alebo hromadné garáže),
- parkovanie vozidiel návštevníkov vedecko-technologického parku musí byť riešené na pozemkoch prevádzkovateľov týchto zariadení (prípustné je aj parkovanie na spoločných parkoviskách alebo v hromadných garážach zamestnancov),
- v rámci podrobnejšej ÚPD vedecko-technologického parku je pre jeho jednotlivé časti potrebné stanoviť koeficienty zastavanosti, prípadne koeficienty zelene zohľadňujúce požiadavky ochrany prírody a krajiny.

UV 05 VÝROBNÉ ÚZEMIE: PÔDOHOSPODÁRSKA VÝROBA A SLUŽBY

Územie je prevažne tvorené nasledovnými typmi mestských blokov, ktoré sú v grafickej časti územného plánu (výkres regulatívov využitia územia) osobitne vyznačené:

UV 05 A Plochy poľnohospodárskej výrobya služieb
UV 05 D Plochy rybného hospodárstva

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA:

Územie je tvorené tými zariadeniami pôdohospodárskej výroby a služieb, so zachovaním ktorých ÚPN počíta v návrhovom období. Na území mestského bloku sú umiestnené predovšetkým väčšie (veľkopodnikové) zariadenia pôdohospodárskej výroby a služieb.

FUNKČNÉ VYUŽITIE:

❑ ***PRÍPUSTNÉ FUNKCIE:***

Dominantné (primárne) funkcie

1. výrobné prevádzky pôdohospodárskej výroby všetkého druhu,
2. zariadenia veľkopodnikov,
3. zariadenia menších pôdohospodárskych výrobcov,
4. opravárenské a servisné služby,
5. sklady a skladovacie plochy.

Vhodné (konvenujúce) funkcie

1. služobné byty a byty majiteľov zariadení,
2. odstavné miesta a garáže,
3. nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
4. potrebné pešie, cyklistické a motorové komunikácie,
5. parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Podmienečne vhodné (prípustné) funkcie

1. nevyhnutné administratívne budovy alebo priestory späté so základnou funkciou.

NEPRÍPUSTNÉ FUNKCIE:

1. bývanie v akejkoľvek podobe (okrem služobných bytov),
2. zariadenia občianskeho vybavenia v akejkoľvek podobe,
3. všetky druhy činností, ktoré priamo alebo nepriamo negatívne vplývajú na pracovnú pohodu zamestnancov alebo obmedzujú využívanie mestského bloku na určený účel.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA:

- parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov, ako aj návštevníkov zariadení musí byť riešené v rámci areálov,
- zariadenia živočíšnej poľnohospodárskej výroby musia spĺňať všeobecne platné hygienické normy a požiadavky.

O.2. Regulatívy hmotovo-priestorovej štruktúry

ÚPN mesta Považská Bystrica, vzhľadom na charakter ÚPD a mierku spracovania jej grafickej časti, vyznačuje ako regulatív hmotovo-priestorovej štruktúry mesta len odporúčané výškové hladiny zástavby v jednotlivých urbanistických blokoch, a to v členení na

- úroveň terénu alebo podzemné podlažia – kód 00,
- max. 1 nadzemné podlažie – kód NP1,
- max. 1 nadzemné podlažie + strešné podlažie – kód NP1+S,
- max. 2 nadzemné podlažia – kód NP2,
- max. 2 nadzemné podlažia + strešné podlažie – kód NP2+S,
- max. 4 nadzemné podlažia – kód NP4,
- max. 4 nadzemné podlažia + strešné podlažie – kód NP4+S,
- max. 8 nadzemných podlaží – kód NP8,
- max. 8 nadzemných podlaží + strešné podlažie – kód NP8+S,
- max. 13 nadzemných podlaží – kód NP13.

Výškové hladiny zástavby sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica (Výkres č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia).

O.3. Regulatívy intervenčných zásahov do územia

V ÚPN mesta Považská Bystrica sú v grafickej časti (Výkres č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia) vyznačené predpokladané intervencie v území z hľadiska stavebných zásahov do jednotlivých blokov, a to tak, že bloky sú členené na

- jestvujúce bloky bez predpokladaných zásadných zásahov do ich územia (stabilizované bloky) – kód 1,
- jestvujúce bloky s navrhovanou zmenou súčasného funkčného využitia – kód 2,
- jestvujúce bloky s navrhovanou intenzifikáciou súčasného funkčného využitia – kód 3,
- novo navrhované bloky (na nových plochách) – kód 4,
- stavebná uzávera (navrhovaná asanácia) – kód 5,
- výhľad – kód 6.

O.4. Limity využitia územia

V ÚPN mesta Považská Bystrica sú premietnuté limity využitia územia vyplývajúce najmä zo záujmov

- pamiatkovej starostlivosti,
- ochrany prírody,
- ekológie,
- ochrany životného prostredia (OP objektov poľnohospodárskej živočíšnej výroby, OP ČOV a pod.,),
- dopravy (OP ciest a železničných tratí),
- vodného hospodárstva (PHO vodných zdrojov, hlavných prívodov vody),
- energetiky (OP VVN a VN elektrických vedení, OP VTL plynovodov),
- Armády SR.

Jednotlivé obmedzujúce limity a zásady ich dodržiavania sú popísané v príslušných kapitolách textovej časti ÚPN mesta Považská Bystrica a územne vyjadrené v grafickej časti (Výkres č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia).

O.4.1. Limity pamiatkovej starostlivosti

Ochrana pamiatok je v súčasnosti vykonávaná v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

V súčasnosti je z celého pamiatkového fondu v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu vyčlenený chránený pamiatkový fond, t.j. národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF).

Nakoľko mesto Považská Bystrica (ani žiadna z jeho častí) nebolo doposiaľ vyhlásené za chránený historický súbor (pamiatkovú rezerváciu, pamiatkovú zónu) a nepredpokladá sa ani jeho vyhlásenie, v riešení ÚPN sú limitami pamiatkovej starostlivosti len všetky NKP, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu.

Tieto NKP sú menovite uvedené v textovej časti ÚPN (príloha ku kapitole E. – Ochrana kultúrneho dedičstva) a v grafickej časti (Výkres č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia).

O.4.2. Limity ochrany prírody

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny definuje ochranu prírody ako obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. Pod ochranou prírody ďalej rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

V riešení ÚPN sú limitami ochrany prírody

- vyhlásené chránené územia prírody, a to:
  1. chránená krajinná oblasť (CHKO) Strážovské vrchy,
  2. národné prírodné rezervácie (NPR)
     - NPR Manínska úžina,
     - NPR Podskalský Roháč,
  3. chránené stromy (CHS)
     - Praznovská lipa v k.ú. Praznov,
     - Kvášovská lipa v k.ú. Považská Bystrica,
- navrhované chránené územia prírody, a to:
  2. prírodná rezervácia (PR) Hradište-Lopatiná – Hôrka v k.ú Považské Podhradie,
  3. chránený areál (CHA) Manínec v k.ú. Podmanín,
  4. prírodná pamiatka (PP) Brehové porasty Domanižanky v k.ú. Domaniža, Prečín (mimo územia mesta Považská Bystrica), a Kvašov.

Za limit ochrany prírody sú v ÚPN považované aj:

- navrhované územia európskeho významu, a to Strážovské vrchy – identifikačný kód SKUEV0256,
- navrhované chránené vtáčie územia, a to Strážovské vrchy – identifikačný kód SKCHVU028,
- mokraď regionálneho významu – Staré koryto Váhu.

Všetky limitné plochy ochrany prírody sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica, a to vo výkresoch:

- č.2 - Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia,
- č.6 – Ochrana prírody a tvorba krajiny,
- č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

O.4.3. Limity ekológie (ÚSES)

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je územným systémom ekologickej stability taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktoré zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

Za ekologické limity sú v ÚPN mesta Považská Bystrica považované základné prvky kostry MÚSES podľa krajinno-ekologického plánu, ktoré tvoria:

1. biocentrá nadregionálneho významu (NRBC), a to:
   - NRBC-1 – Maníny – Kostolec,
   - NRBC-2 – Podskalský Roháč,
2. biocentrá regionálneho významu (RBC), a to:
   - RBC-1 – Klapy-Lopatina,
   - RBC-2 – Hradisko-Bukovec-Žiar,
3. biocentrá miestneho významu (MBC), a to:
   - MBC-1 – Hôrka,
   - MBC-2 – Pod Chrasťou,
   - MBC-3 – Galanovec,
   - MBC-4 – Horná Kamenná,
   - MBC-5 – Skalica,
   - MBC-6 – Dedovec,
   - MBC-7 – Hoľazne,
   - MBC-8 – Bukovina-Úvoz,
4. biocentrá miestneho významu navrhované v KEP (NMBC), a to:
   - NMBC-1 – Nad Cingeľovým lazom,
   - NMBC-2 – Záhorčie,
   - NMBC-3 – Žadovec,
5. biokoridory nadregionálneho významu (NRBK), a to:
   - NRBK-1 – Váh,
6. biokoridory regionálneho významu (RBK), a to:
   - RBK-1 – Papradnianka,
   - RBK-2 – Manínsky potok,
   - RBK-3 – Domanižanka,
   - RBK-4 – Mošteník,
7. lokálne (miestne) biokoridory (LBK), a to:
   - v MČ 02
     - LBK pozdĺž potoka zo ZO Rozvoj po navrhovanú preložku cesty I/61 a pozdĺž nej do Domanižanky,
     - LBK pozdĺž severozápadného okraja lesného masívu Dúbravy,
     - LBK pozdĺž potoka v lokalite Pod úvozom,
   - v MČ 03
     - LBK Dedovský potok (časť),
     - LBK pozdĺž južného okraja lesného masívu Dúbravy,
   - v MČ 04
     - LBK Dedovský potok (časť),
     - LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka (časť),
     - LBK pozdĺž Praznovského potoka (časť),

- v MČ 06
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09,
  - LBK po obvode lesného masívu Klčiny,
  - LBK po južnom okraji zastavaného územia OS Hliny,
  - LBK po východnom okraji lesného masívu v UO Zemiansky Kvášov,
  - LBK pozdĺž Kvášovského potoka a jeho bezmenného ľavostranného prítoku,
- v MČ 07
  - LBK po obvode lesného masívu Vysokej a Hôrky,
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu v UO Orlové
- v MČ 08
  - LBK Galanovec,
  - LBK po obvode lesného masívu Žiaru,
  - LBK pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku potoka Galanovec do osady Kunovec,
  - LBK pozdĺž ľavostranného bezmenného prítoku Mošteníka na hranici s MČ 09,
- v MČ 09
  - LBK pozdĺž viacerých bezmenných ľavo aj pravostranných prítokov Mošteník,
  - LBK po obvode lesného masívu Úvozu,
  - LBK po východnom okraji lesného masívu Strání,
- v MČ 10
  - LBK pozdĺž Podmanínskeho potoka,
  - LBK pozdĺž Praznovského potoka a pozdĺž jeho viacerých bezmenných ľavo aj pravostranných prítokov,
  - LBK po západnom okraji lesného masívu Trávnej a Hoľazneho,
  - LBK pozdĺž východného okraja lesného masívu Dúbravy,
- v MČ 11
  - LBK pozdĺž 2 bezmenných pravostranných prítokov Manínskeho potoka,
  - LBK po obvode lesného masívu Chrašte a Dúbravky,
  - LBK pozdĺž bezmenného ľavostranného prítoku Váhu (čiastočne na hranici s MČ 02),
- v MČ 12
  - LBK po západnom okraji lesného masívu Stavnej a Žiaru,
  - LBK pozdĺž bezmenných ľavostranných prítokov Váhu,
- v MČ 13
  - po východnom okraji lesného masívu Hradišťa,
  - pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu,
- v MČ 14
  - pozdĺž bezmenného pravostranného prítoku Váhu na hranici s územím obce Beňov.

Všetky limitné plochy ekológie sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica, a to vo výkresoch:

- č.2 - Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia,
- č.6 – Ochrana prírody a tvorba krajiny,
- č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

O.4.4. Limity ochrany životného prostredia

O.4.4.1. Hlukové limity

Hlukové limity a z nich vyplývajúce opatrenia budú musieť byť predmetom vypracovania špecializovaných hlukových štúdií, hlukovej mapy mesta Považská Bystrica, resp. Generelu dopravy mesta.

O.4.4.2. Limity radónového rizika

Vzhľadom na doterajšie merania radónového prieskumu, ktoré preukázali v zastavanom území Považskej Bystrice len nízke radónové riziko, nepredstavujú limity radónového rizika limit pre územný rozvoj sídla.

Jedinou lokalitou s navrhovaným rozvojom bytovej výstavby, kde je podľa regionálnej mapy geologických faktorov životného prostredia regiónu Stredné Považie v M 1:50.000 izolované menšie územie s vysokým radónovým rizikom, je oblasť Zemianskeho Kvášova. Mieru rizika je preto potrebné pred prípadnou výstavbou zistiť podrobným prieskumom.

Ďalšou lokalitou so zisteným územím s vysokým radónovým rizikom je oblasť vrchu Veľký Manín, kde však ÚPN žiadny rozvoj nenavrhuje.

Limity radónového rizika sú zobrazené v textovej časti na schémach priložených ku kapitole F.2.4.1. Žiarenia - Radónové riziko.

O.4.4.3. Limity zaťaženia územia pachmi

Tieto limity vyplývajú predovšetkým zo zaťaženia územia pachmi z poľnohospodárskej živočíšnej výroby a skládok odpadov.

Vzhľadom na skutočnosť, že poľnohospodárska živočíšna výroba je na území mesta prakticky likvidovaná a v návrhovom (alebo výhľadovom) období počíta ÚPN s postupnou premenou zostávajúcich plôch poľnohospodárskej výroby (bývalé PD) na polyfunkčné územia s výrobno-obslužnou funkciou nezahŕňajúcou poľnohospodársku výrobu, nie sú na území mesta z tohto hľadiska stanovené žiadne limity rozvoja.

ÚPN taktiež počíta v návrhovom období do r. 2020 s likvidáciou všetkých zostávajúcich neriadených skládok komunálneho odpadu. Riadená aktívna skládka sa na území mesta nenachádza. Z tohto dôvodu nie sú na území mesta ani z tohto hľadiska stanovené žiadne limity rozvoja.

O.4.4.4. Geologické limity

Geologické limity predstavujú na území mesta Považská Bystrica najmä evidované zosuvy podľa údajov ŠGÚDŠ Bratislava, ktoré je potrebné pri investičnej činnosti v návrhovom období ÚPN zohľadňovať. Sú vyznačené v grafickej časti ÚPN mesta vo výkrese č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

O.4.4.5. Limity ťažby

Tieto limity vyplývajú z evidencie chránených ložiskových území (CHLÚ) a dobývacích priestorov (DP) Obvodného banského úradu v Prievidzi, podľa ktorej však v súčasnosti na území mesta Považská Bystrica nie je evidovaný žiadny dobývací priestor s chráneným ložiskovým územím.

Na území mesta Považská Bystrica sú evidované len nebilancované ložiská a prognózne zdroje nerastov, ktoré zatiaľ nepredstavujú limity z hľadiska rozvoja mesta.

Tieto nebilancované ložiská a prognózne zdroje nerastov sú v zmysle údajov prieskumov a rozborov pre ÚPN mesta Považská Bystrica z r. 2001 premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica, a to vo výkrese č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

O.4.4.6. Limity pohrebísk

Tieto limity vyplývajú zo zákona č. 270/20058 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý § 16 ods. 8 stanovuje ochranné pásmo cintorína, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy, na 50 m.

Toto ochranné pásmo platí pre všetky stavby (budovy) realizované v období platnosti ÚPN mesta Považská Bystrica.

Ochranné pásma pohrebísk (cintorínov) sú podľa vyššie uvedeného vymedzenia vyznačené v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica, a to vo výkrese č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

O.4.5. Regulatívy a limity zelene

Regulatívy zelene uvažované v rámci ÚPN sú nasledovné:

- verejná zeleň (parky, parčíky, zeleň námestí a línií) cca 10 m^2/obyv.
- zeleň v obytnom území (v tom aj zeleň ZŠ a MŠ) cca 15 m^2/obyv.
- zeleň občianskeho vybavenia (vrátane vyšších školských a areálových športových zariadení) cca 10 m^2/obyv.

s p o l u (bez ostatnej zelene) cca 35 m^2/obyv.

- ostatná zeleň (zeleň cintorínov, ochranná a sprievodná zeleň priemyselných areálov, dopravného a technického vybavenia záhradkárske osady) cca 10 m^2/obyv.
- celková výmera zelene v zastavanom území mesta 45 - 50 m^2/obyv.
- výmera lesoparkov mimo zastavaného územia mesta > 45 m^2/obyv.

Vyššie uvedené regulatívy sú len základným indikátorom zastúpenia zelene v meste. Pri koncipovaní detailnejšej ÚPD je potrebné zvážiť aj ďalšie faktory, ako napríklad: priestorové rozloženie zelene v zastavanom území, rozloha jednotlivých plôch zelene, objem biomasy, druhová skladba zelene, jej zdravotný stav, stav údržby, a pod, v dôsledku čoho je možné použiť (pri zachovaní celkových regulatívov mesta) nasledovné detailnejšie regulatívy:

- zeleň obytného územia 10 - 15 m^2/obyv.
- zeleň občianskej vybavenosti 12 - 14 m^2/obyv.
- zeleň verejných priestranstiev 8 - 14 m^2/obyv.
- zeleň pri špeciálnych plochách a objektoch 5 - 8 m^2/obyv.
- zeleň hospodársko-rekreačných plôch (ZO) 11 - 17 m^2/obyv.

O.4.6. Limity dopravy

Limity rozvoja územia z hľadiska dopravy predstavujú najmä

- Ochranné pásma cestných komunikácií, a to
  - diaľnica - 100 m od osi priľahlej vozovky diaľnice,
  - cesta I.triedy - 50 m od osi komunikácie,
  - cesta II.triedy - 25 m od osi komunikácie,
  - cesta III.triedy - 20 m od osi komunikácie,
  - mestská komunikácia kat. B1 v zastavanom území - 6 m od okraja vozovky[3].
- Ochranné pásma železničných tratí a vlečiek, a to
  - železničné trate - 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy
  - železničné vlečky - 30 m od osi koľaje.

Všetky limity dopravy (ochranné pásma) sú premietnuté do územia v grafickej časti ÚPN mesta Považská Bystrica, a to vo výkresoch:

- č.3 – Verejné dopravné vybavenie,
- č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

[3] *Všetky OP diaľnic a ciest sú vyznačené len mimo zastavaného územia mesta, OP mestských komunikácií vzhľadom na mierku spracovania ÚPN mesta vyznačované nie sú.*

Pri investičnej činnosti (situovaní stavieb) v ochrannom pásme dráhy na území mesta Považská Bystrica je potrebné v návrhovom zohľadňovať príslušné ustanovenia zákona NR SR č. 164/1996 Z.z. o dráhach v znení neskorších predpisov, najmä však § 8 Činnosti v ochrannom pásme dráhy.

Pri riadení rozvoja územia mesta Považská Bystrica považovať za limity rozvoja územia z hľadiska vodnej dopravy príslušné ustanovenia zákona č. 338/2000 Z.z. o vnútrozemskej plavbe v znení neskorších predpisov a vyhlášky MDPT SR č. 22/2001 Z.z., ktoré je potrebné dodržiavať pri objektoch situovaných na vodnej ceste alebo v jej ochrannom pásme, alebo križujúcich vodnú cestu.

Pri investičnej činnosti (situovaní stavieb) zohľadňovať príslušné ustanovenia zákona NR SR č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov, najmä však § 30 Stavby a zariadenia mimo ochranných pásem, podľa ktorého je pri realizácii nutné prerokovať s Leteckým úradom SR nasledujúce stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zaradenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

O.4.7. Limity vodného hospodárstva

Ako limity rozvoja územia z hľadiska vodného hospodárstva – zásobovania vodou vyznačuje ÚPN mesta Považská Bystrica v grafickej časti (výkres č. 4 – Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo, a výkres č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia)

- 2 chránené vodohospodárske oblasti, a to
  - Beskydy – Javorníky a
  - Strážovské vrchy,

  ktoré v zmysle nariadenia vlády SSR č. 13/87 zo 6. februára 1987 vyžadujú územnú ochranu s prioritou zachovania prirodzenej tvorby akumulácie podzemných vôd,
- pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov na území mesta (resp. VZ mimo územia mesta, ktorých OP do územia mesta zasahujú), a to:
  - prameň Manínska tiesňava v k.ú. Považská Teplá s kapacitou 46,0 $l.s^{-1}$,
  - prameň Kráľovka v k.ú. Zemiansky Kvášov s kapacitou 4,0 $l.s^{-1}$,
  - prameň Bystré v k.ú. Praznov s kapacitou 5,1 $l.s^{-1}$,
  - pramene Šebešťanová 1, 2 v k.ú. Šebešťanová s kapacitou 1,6 $l.s^{-1}$,
  - prameň Močidlá (na území obce Podskalie) s kapacitou 0,6 $l.s^{-1}$.

Za ďalšie limity nevyznačené v grafickej časti vzhľadom na mierku spracovania považuje ÚPN mesta Považská Bystrica

- ochranné pásma význačných radov vodovodných privádzačov v šírke 7,5 m od osi trasy,
- ochranné pásma kanalizačných zberačov v šírke 7,5 m od osi trasy,
- pobrežné pozemky v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch, t.j. pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze,
- manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze vodohospodársky významných tokov Domanižanka a Papradnianka a min. 4 m od brehovej čiary ostatných tokov.

Pri riadení rozvoja územia mesta Považská Bystrica je všeobecne potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, jeho vykonávacích vyhlášok, ako aj príslušných platných noriem STN 73 6822, STN 75 2102 a ďalších.

O.4.8. Limity energetiky

Za limity rozvoja územia z hľadiska zariadení energetiky nevyznačené v grafickej časti vzhľadom na mierku spracovania považuje ÚPN mesta Považská Bystrica ochranné pásma elektrizačnej sústavy stanovené v § 36 Zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov, a to:

- ochranné pásma vzdušných elektrických vedení
  - do 400 kV - 25 m od krajného vodiča na každú stranu,
  - do 220 kV - 20 m od krajného vodiča na každú stranu,
  - do 110 kV - 15 m od krajného vodiča na každú stranu,
  - 22 kV - 10 m od krajného vodiča na každú stranu,
- ochranné pásma závesných káblových vedení
  - od 1 kV do 35 kV vrátane - 1 m od krajných vodičov na každú stranu,
  - od 35 kV do 110 kV vrátane - 2 m od krajných vodičov na každú stranu,
- ochranné pásma podzemných káblových vedení
  - do 110 kV vrátane - 1 m na každú stranu,
- el. stanice vonkajšieho prevedenia
  - do 110 kV - 10 m kolmo na oplotenie,
  - nad 110 kV - 30 m kolmo na oplotenie,
- trafostanice stožiarové a stĺpové
  - 22/0,4 kV - 10 m v okruhu od konštrukcie TS,
- ochranné pásma plynovodov, a to pre plynovod
  - s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m na každú stranu od osi plynovodu,
  - s menovitou svetlosťou 201 - 500 mm - 8 m na každú stranu od osi plynovodu,
  - ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa - 1 m na každú stranu od osi plynovodu,
- ochranné pásma technologických objektov rozvodu plynu - 8 m na každú stranu od pôdorysu,
- bezpečnostné pásma plynovodov, a to pre plynovod
  - s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území - 10 m na každú stranu od osi plynovodu,
  - s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm - 20 m na každú stranu od osi plynovodu,
  - s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 500 mm - 150 m na každú stranu od osi plynovodu,
- bezpečnostné pásma regulačných staníc, filtračných staníc a armatúrnych uzlov - 50 m na každú stranu od pôdorysu.

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Ďalej sú to ochranné pásma sústavy tepelných zariadení, ktorými sú podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z., § 36 o tepelnej energetike:

- pre primárny rozvod po OS[4]
  a rozvod tepla za OS
  - v zastavanom území — 1 m na každú stranu od osi teplovodu,
  - mimo zastavaného územia — 3 m na jednu stranu,
    1 m a na druhú stranu podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla,
- OS tepla — 3 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice.

Všetky limity energetiky (ochranné pásma) vyjadriteľné v mierke spracovania ÚPN sú premietnuté do územia v grafickej časti, a to vo výkresoch:

- č.5a – Verejné technické vybavenie - zásobovanie plynom a teplom,
- č.5b – Verejné technické vybavenie - zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie,
- č.7 – Regulatívy a limity funkčného a priestorového využívania územia.

Pri investičnej činnosti (situovaní stavieb) na území mesta Považská Bystrica je potrebné realizovať zariadenia energetiky (vrátane zvyšovania výkonov RS plynu, umiestňovania nových TS, rekonštrukcie jestvujúcich sietí a pod.) podľa požiadaviek jednotlivých investorov (odberateľov energií), preto údaje z ÚPN mesta považovať len za orientačné.

O.4.9. Limity telekomunikácií

Za limity rozvoja územia z hľadiska telekomunikácií nevyznačené v grafickej časti vzhľadom na mierku spracovania považuje ÚPN mesta Považská Bystrica

- ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení — 1,5 m na každú stranu od trasy ich uloženia, 3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu,
- ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení — 1,5 m od osi trasy v celej dĺžke (hĺbka a výška OP 2 m od úrovne zeme pri podzemnom vedení, v okruhu 2 m pri nadzemnom vedení).

O.4.10. Limity ASR

Za limity rozvoja územia mesta z hľadiska areálov a zariadení Armády SR považuje ÚPN mesta Považská Bystrica všetky objekty stanovené Ubytovacou a prevádzkovou správou Generálneho štábu Armády SR v etape Prieskumov a rozborov pre spracovanie ÚPN mesta.

Ochranné pásma ASR na území mesta Považská Bystrica vymedzené nie sú.

[4] *OS = odovzdávacia stanica tepla*

P. PERSPEKTÍVNE POUŽITIE PP A LP NA NEPÔDOHOSPODÁRSKE ÚČELY

P.1. Perspektívne použitie PP na nepoľnohospodárske účely

Územný rozvoj mesta Považská Bystrica je podľa urbanistického návrhu riešený pre základné funkcie bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie a športu, nepoľnohospodárskej zelene, výroby a dopravy, a zohľadňuje prírodné podmienky, súčasnú štruktúru a disponibilitu územia.

K vyhodnoteniu záberov poľnohospodárskych pôd (PP) pre ÚPN mesta Považská Bystrica boli použité nasledovné vstupné podklady:

- hranica zastavaného územia k 1.1.1990,
- bonitované pôdno-ekologické jednotky so 7-miestnym číselným kódom (podklad: Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôd, Bratislava),
- zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z.,
- podkladové materiály o vybudovaných hydromelioračných zariadeniach podniku Hydromeliorácie, s.r.o.

Zábery PP sú vyhodnotené tabuľkovou formou podľa jednotlivých navrhovaných lokalít a katastrálnych území so záverečným sumárnym záberom. Vyhodnotenie záberov plôch PP je spracované tabuľkovou formou podľa lokalít, funkčného využitia, druhu pozemku a bonitných tried. V grafickej a tabuľkovej časti sú lokality charakterizované poradovým číslom.

U nepoľnohospodárskych pôd (NPP) je vyhodnotenie obmedzené iba na sumár všetkých kategórií NPP spolu. Z grafickej časti (Výkres č. 8 - Perspektívne použitie PP a LP na nepôdohospodárske účely) je zrejmé, či ide o záber zastavaných plôch, ostatných, či vodných plôch.

Podrobné členenie podľa lokality, katastrálneho územia, druhu pozemku a bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek dokumentuje priložená tabuľka č. P.1-1 Vyhodnotenie záberov plôch PP.

ÚPN predpokladá nasledovný rozsah záberov:

Trvalý záber celkom

- záber celkom 365,9130 ha
- z toho v zastavanom území 176,4092 ha
- mimo zastavaného územia 189,5038 ha

Z celkového rozsahu záberu je:

- záber nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu 127,3137 ha
- záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu 238,5993 ha

Zo záberu poľnohospodárskej pôdy je:

- v zastavanom území 114,5701 ha
- mimo zastavaného územia 124,0292 ha

P.1.1. Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Tab. P.1.1-1 Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ

BPEJ	Pôdne typy	Kategória pôd	Poznámka
0282672,			
0700892, 0702002, 0702005, 0702011, 0702012, 0702015, 0702032, 0702045, 0702011, 0702095	• fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké	6	-
0712033, 0714065	• fluvizeme glejové, stredne ťažké až ľahké, ťažké, plytké	5	-
0763012, 0763212, 0763412, 0763422, 0763512, 0764313, 0764413, 0769012, 0769212, 0769215, 0769412, 0769415, 0769432, 0769435, 0769445, 0769512, 0769515, 0770413, 0770513	• kambizeme typické na minerálnych bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké až ťažké • kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké	5	-
0778462, 0782672, 0782673, 0782682, 0782683, 0782685, 0782772, 0782773, 0782785, 0782872, 0782873, 0782882, 0782883, 0782885, 0782972, 0787023, 0882673, 0882682, 0882882	• kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké • kambizeme na flyši, na výrazných svahoch, stredne ťažké až ťažké	9	-
0790465, 0792683, 0792782, 0890462, 0890463, 0792783, 0892683, 0797065, 0797265	• rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké • rendziny typické na výrazných svahoch, stredne ťažké až ťažké • litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy, obsah skeletu v celom profile nad 80 %)	9	-
0862232, 0862432, 0863212, 0863412, 0864213, 0864413	• kambizeme typické a kambizeme typické kyslé na hlbokých zvetralinách flyša, stredne ťažké až ťažké	5	-
0787212, 0787245, 0787522, 0887213	• rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké	7	-

P.1.2. Zhodnotenie predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy

V zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je treba chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny, uvádzanej v prílohe č. 3 vyššie uvedeného zákona ako aj pôdu s vykonanými hydromeliorač nými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia.

Tab. P.1.2-1 Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany PP v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane PP

Typologicko-produkčná kategória pôd	Záber PP (ha)	Podiel celkovej výmery k zaberanej (v %)
1	-	-
2	-	-
3	-	-
4	-	-
5- 9	238,5993	100,0
Spolu	238,5993	100,0

Pri poľnohospodárskom pôdnom fonde ide o trvalý záber PP v rámci zastavaného územia obce o výmere 114,5701 ha, zvyšok 124,0292 ha predstavuje záber PP mimo zastavaného územia obce. Všetky odnímané pôdy patria medzi stredne a málo produkčné poľnohospodárske pôdy zaradené do 5.-9. kvalitatívnej skupiny BPEJ. Nepodliehajú ochrane PP v zmysle zákona NR SR č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Na zaberaných lokalitách nie sú vybudované hydromelioračné zariadenia.

Pri realizácii jednotlivých zámerov je napriek tomu nutné:

- nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
- vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu,

P.2. Perspektívne použitie LP na nelesohospodárske účely

Záber lesných pôd

Lesné pôdy sú zahrnuté v plochách NPP vo Vyhodnotení záberov plôch poľnohospodárskych pôd. Aj napriek tomu, z dôvodu sprehľadnenia, uvádzame zábery lesa ako samostatné plochy s uvedením lokality a výmery záberu. Číselné označenie lokality korešponduje s označením v grafickej časti ÚPN (Výkres č. 8 - Perspektívne použitie PP a LP na nepôdohospodárske účely).

Uvádzané plochy záberov lesa nie sú vyhodnotením plôch pre predbežný návrh na vyňatie z lesných pôd v zmysle platnej legislatívy. Informujú len o výmere lesa dotknutého ÚPN.

Tab. P.2-1 Záber lesných pôd

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch z toho	
				v zast. úz.	mimo z. ú.
Považská Bystrica	L1	bývanie	0,4495	0	0,4495
Považská Bystrica	L2	bývanie	1,5463	0	1,5463
Považská Bystrica	L3	bývanie	0,3127	0	0,3127
Horný Moštenec	L4	bývanie	0,8737	0	0,8737
Považská Bystrica	L5	rekreácia	5,9146	0	5,9146
Horný Moštenec	L6	bývanie	0,0315	0	0,0315
Spolu			9,1283	0	9,1283

Tab. P.1-1 Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskych pôd
(ako príloha na nasledujúcej strane)

Tab. P.1-1 Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskych pôd

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
Podvažie	1	B	1,6622	1,6622	0	1,4478	orná p.	6	O702012	0,0021		
							orná p.	5	O763212	1,0788		
							záhrada	5	O763212	0,0656		
							TTP	5	O763212	0,3013		
												0,2144
Podvažie	2	B, D	2,1749	0,0898	2,0851	2,0159	orná p.	6	O702012	0,0358	1,7765	
							záhrada	6	O702012		0,1888	
							TTP	6	O702012		0,0148	
												0,159
Podvažie	3	B	0,9486	0,8074	0,1412	0,9135	orná p.	6	O702012	0,1909		
							záhrada	6	O702012	0,5814	0,1412	
												0,0351
Podvažie	4	Z	0,2206		0,2206	0,2206	orná p.	9	O782682		0,2206	
Šebešťanová	5	B	0,4522	0,4522		0,4515	orná p.	6	O702012	0,4515		
												0,0007
Šebešťanová	6	Z	0,0983	0,0983		0,0983	orná p.	6	O702012	0,0983		
Šebešťanová	7	B	4,9859	4,3685	0,6174	4,2629	orná p.	9	O782682	3,3229		
							záhrada	9	O769212	0,477	0,4628	
							TTP	9	O769212	0,0002		
												0,723
Považská Teplá	8	B	0,2754		0,2754	0,2754	orná p.	5	O769212		0,0001	
							orná p.	7	O769412		0,2753	
Považská Teplá	9	B	2,2496	2,2496	0	2,2496	orná p.	9	O769212	2,249		
							TTP	9	O769212	0,0006		
Považská Teplá	10	Z	0,2409		0,2409							0,2409
Považská Teplá	11	D	0,4386	0,4386		0,3233	orná p.	5	O769212	0,2245		
							záhrada	5	O769212	0,0541		
							TTP	5	O769212	0,0447		
												0,1153
Považská Teplá	12	OV	1,292	1,292	0	0,0309	orná p.	6	O702011	0,0309		
												1,2611
Považská Teplá	13	D	3,4377	0,28	3,1577	1,8109	TTP	6	O702011		0,0171	
							TTP	9	O797065		1,7938	
												1,6268
Považská Teplá	14	D	2,0505	0,9638	1,0867	1,3933	orná p.	6	O702011	0,6169		
							záhrada	6	O702011	0,0977		
							TTP	9	O782883		0,6787	
												0,6572
Považská Bystrica	14	D	3,1305	0	3,1305	1,3481	orná p.	6	O702011		1,1504	
							orná p.	9	O782883		0,0246	
							záhrada	6	O702011		0,1731	
												1,7824
Považská Teplá	15	V	18,3877	14,9068	3,4809	14,9035	orná p.	6	O702011	11,7573		
							záhrada	6	O702011	0,0424		
							ovocný sad	6	O702011	0,3409		
							TTP	6	O702011		0,1254	
								9	O782883		2,6375	
												3,4842
Považská Bystrica	15	V	2,778	0	2,778							
												2,778
Považská Teplá	16	OV	1,5916	1,5916	0	1,5899	orná p.	6	O702011	1,5899	0	
												0,0017
Považská Teplá	17	B	3,0493	2,939	0,1103	3,0247	orná p.	5	O769212	0,1103	2,413	
							záhrada	5	O769212	0,5014		
												0,0246
Považská Teplá	18	R	4,9228	0	4,9228	2,9782	TTP	9	O797065		2,9782	
												1,9446
Považská Bystrica	18	R	1,6217	0	1,6217							
												1,6217
Považská Teplá	19	Z	1,0623		1,0623	1,0621	TTP	9	O797065		1,0621	
												0,0002
Považská Bystrica	19	Z	0,4754		0,4754							
												0,4754
Považ. Podhradie	20	B	0,7671	0,7671		0,4968	orná p.	6	O702012	0,4968		
												0,2703
Považ. Podhradie	21	B	2,2581	2,2581		1,5044	orná p.	6	O702012	0,1529		
							orná p.	6	O702012	0,0443		
							TTP	6	O702012	1,3072		
												0,7537
Považ. Podhradie	22	B	3,9551	3,9551		3,7269	orná p.	6	O702012	1,4463		
							orná p.	6	O702012	0,1829		
							záhrada	6	O702012	0,0714		
							záhrada	6	O702012	0,0172		
							TTP	6	O702012	2,0091		
												0,2282
Považ. Podhradie	23	D	0,3119	0,3119		0,0104	orná p.	6	O702015	0,0104		
												0,3015
Považská Bystrica	24	R, Š	12,6598		12,6598	0,1267	orná p.	6	O702045		0,0607	
							záhrada	6	O702045		0,066	
												12,5331

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
Považská Bystrica	25	I	1,4726		1,4726							1,4726
Považská Bystrica	26	D	2,3845	0,0604	2,3241	0,6391	orná p.	6	O702045		0,1671	
							orná p.	7	O769412		0,0819	
							orná p.	9	O782773		0,16	
							orná p.	9	O782773		0,0552	
							orná p.	9	O782773		0,0837	
							záhrada	6	O702045		0,0001	
							záhrada	7	O769412		0,0011	
							záhrada	9	O782773		0,0423	
							záhrada	9	O782773		0,0006	
							TTP	9	O782773	0,0293	0,0035	
							TTP	9	O782773		0,0143	
												1,7454
Považská Bystrica	27	OV	0,9669		0,9669	0,9613	orná p.	9	O782773		0,756	
							záhrada	9	O782773		0,1683	
							záhrada	9	O782773		0,0001	
							TTP	9	O782773		0,0358	
							TTP	9	O782773		0,0011	
												0,0056
Považská Bystrica	28	B, D	8,9297		8,9297	7,9761	orná p.	7	O732772		0,8193	
							orná p.	9	O782773		0,6327	
							záhrada	7	O732772		0,7399	
							záhrada	9	O782773		0,0308	
							TTP	7	O732772		5,5456	
							TTP	9	O782773		0,2078	
												0,9536
Považská Bystrica	29	B, D	8,9299		8,9299	8,1326	orná p.	7	O732772		0,6507	
							orná p.	9	O782785		1,8554	
							záhrada	7	O732772		1,0372	
							záhrada	9	O782785		0,6294	
							ovocný sad	7	O732772		1,3388	
							ovocný sad	9	O782785		0,3597	
							TTP	7	O732772		1,7864	
							TTP	9	O782785		0,475	
												0,7973
Považská Bystrica	30	R	0,8412		0,8412	0,8412	orná p.	7	O769512		0,8412	
Považská Bystrica	31	R	2,2888		2,2888	2,2888	orná p.	7	O769512		2,2888	
Považská Bystrica	32	B	3,1386	0,5589	2,5797	2,8521	orná p.	9	O700892		0,0483	
							orná p.	9	O700892		0,9272	
							záhrada	9	O700892		0,0954	
							záhrada	9	O700892		0,6209	
							TTP	9	O700892		0,0071	
							TTP	9	O700892	0,5428	0,6104	
												0,2865
Považská Bystrica	33	B	0,7352	0,7352								0,7352
Považská Bystrica	34	OV	0,9991		0,9991	0,7476	orná p.	9	O700892		0,2577	0,2515
							orná p.	9	O700892		0,4899	
Považská Bystrica	35	Z	0,4241		0,4241	0,3948	orná p.	9	O782785		0,0577	
							orná p.	9	O782785		0,2139	
							TTP	9	O782785		0,1232	
												0,0293
Považská Bystrica	36	D	0,2072	0,2072								0,2072
Považská Bystrica	37	D	0,3504	0,3504								0,3504
Považská Bystrica	38	OV	0,4713	0,4713								0,4713
Považská Bystrica	39	R, Š	4,0524	1,0457	3,0067	0,7492	orná p.	6	O702045	0,2936	0,4556	
												3,3032
Orlové	40	D	2,0876		2,0876	1,9648	orná p.	6	O702045		0,9615	
								7	0714065		1,0033	
												0,1228
Považská Bystrica	40	D	1,2594	0,8535	0,4059	0,0675	orná p.	6	O702045	0,0675		
												1,1919
Považská Bystrica	41	D	2,7843		2,7843							2,7843
Orlové	42	D	2,3204	1,4303	0,8901							
												2,3204
Považská Bystrica	42	D	5,5065	1,8928	3,6137	0,0351	orná p.	6	O702045	0,0351		
												5,4714
Orlové	43	Z	0,2098	0,0085	0,2013	0,2098	orná p.	9	O782682		0,2013	
							záhrada	9	O782682	0,0085		
Orlové	44	B	0,51		0,51	0,51	TTP	7	O770413		0,51	
Orlové	45	B, D	10,997		10,997	10,7329	orná p.	7	O770413		0,8168	
							orná p.	9	O782882		0,0572	
							orná p.	9	O782882		0,0959	
							ovocný sad	7	O770413		0,356	
							ovocný sad	7	O770413		0,0017	
							TTP	7	O770413		6,3256	
							TTP	9	O782882		0,0296	
							TTP	9	O782882		1,8994	
							TTP	9	O782882		1,1507	
												0,2641
Orlové	46	R	5,2585	2,3091	2,9494	0,0021	TTP	9	O782882		0,0021	
												5,2564
Orlové	47	D	0,3182		0,3182							0,3182
Orlové	48	Z	2,3881		2,3881	0,0194	TTP	9	O782882		0,0194	

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
												2,3687
Milochov	49	D	12,8194	3,3705	9,4489	0,4636	orná p.	9	O282672	0,0099		
							orná p.	9	O282672		0,0051	
							orná p.	9	O282672	0,4352		
							záhrada	9	O282672	0,0011		
							záhrada	9	O282672	0,0123		
												12,3558
Milochov	50	B	2,1092		2,1092	2,1092	orná p.	9	O782672		1,6587	
							orná p.	9	O782672		0,1662	
							TTP	9	O782672		0,2674	
							TTP	9	O782672		0,0169	
Milochov	51	R	0,5171	0,5171								0,5171
Milochov	52	R	0,629	0,0531	0,5759	0,5759	orná p.	9	O782682		0,4577	
							orná p.	9	O782682		0,1182	
												0,0531
Milochov	53	B	6,615	4,841	1,774	6,1457	orná p.	5	O763412	2,0486	0,8455	
							orná p.	8	O778462	1,1256	0,7303	
							orná p.	9	O782682	0,0389		
							záhrada	8	O778462	0,9594		
							TTP	5	O763412	0,3974		
												0,4693
Milochov	54	B	1,1075	1,1075	0	1,1075	orná p.	9	O282672	0,0649		
							orná p.	8	O778462	1,0426		
Milochov	55	OV	0,9196	0,9196		0,8933	orná p.	9	O282672	0,8933		
												0,0263
Milochov	56	TI	0,3409		0,3409	0,3293	orná p.	9	O282672		0,3293	
												0,0116
Považská Bystrica	57	B	13,0724	1,4004	11,672	10,5687	orná p.	6	O702032		0,3946	
							orná p.	5	O763412		0,0055	
							orná p.	7	O769415		1,0008	
							orná p.	7	O769415		0,002	
							orná p.	9	O782682		0,6773	
							orná p.	9	O782682		0,1862	
							orná p.	9	O782682	1,3117	1,1142	
							ovocný sad	7	O769415		0,1864	
							TTP	6	O702032		3,5081	
							TTP	7	O769415		0,1057	
							TTP	9	O782682		1,0728	
							TTP	9	O782682		1,0034	
												2,5037
Považská Bystrica	58	D	3,2252	0,0307	3,1945	2,382	orná p.	6	O702032		0,1045	
							orná p.	5	O769212		0,5045	
							orná p.	5	O769212		0,3634	
							orná p.	7	O769415		0,0178	
							orná p.	7	O769415		0,6816	
							orná p.	9	O782685		0,3393	
							ovocný sad	7	O769415		0,031	
							TTP	6	O702032		0,1075	
							TTP	7	O769415		0,0825	
							TTP	9	O782685		0,1499	
												0,8432
Považská Bystrica	59	B	0,8378		0,8378	0,8378	TTP	6	O702032		0,048	
							TTP	7	O769415		0,1865	
							TTP	9	O782685		0,6033	
Považská Bystrica	60	Š	0,5182	0,0006	0,5176	0,5176	TTP	6	O702032		0,5176	
												0,0006
Považská Bystrica	61	OV	3,1546	0,4397	2,7149	2,7274	orná p.	6	O702095		0,4243	
							orná p.	9	O782885		0,0113	
							orná p.	9	O782885	0,2653	2,018	
							záhrada	6	O702095		0,0001	
							záhrada	9	O782885		0,0007	
							TTP	9	O782885		0,0077	
												0,4272
Považská Bystrica	62	D	0,676	0,676	0	0,3532	orná p.	6	O702095	0,1024		
							orná p.	9	O782885	0,1671		
							orná p.	9	O782885	0,0324		
							záhrada	9	O782885	0,0309		
							záhrada	9	O782885	0,0113		
							TTP	9	O782885	0,0091		
												0,3228
Považská Bystrica	63	Š	1,4538	1,4538								1,4538
Považská Bystrica	64	Z	0,9158	0,9158		0,1709	orná p.	9	O782785	0,1709		
												0,7449
Považská Bystrica	65	D	0,6568	0,6568		0,5346	orná p.	9	O782785	0,2148		
							orná p.	9	O782785	0,109		
							záhrada	9	O782785	0,0207		
							TTP	9	O782785	0,1901		
												0,1222
Považská Bystrica	66	B	1,4745	1,4745		1,3674	orná p.	9	O782885	0,0313		
							orná p.	9	O782885	0,3959		
							záhrada	9	O782885	0,1689		
							ovocný sad	9	O782885	0,0026		
							TTP	9	O782885	0,0204		

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
							TTP	9	O782885	0,7483		
												0,1071
Považská Bystrica	67	B, D	3,5647	3,5647		1,6732	orná p.	9	O782885	0,0025		
							orná p.	9	O782885	1,1985		
							záhrada	9	O782885	0,0474		
							ovocný sad	9	O782885	0,4248		
												1,8915
Považská Bystrica	68	B	4,7616	4,7616		1,5712	orná p.	5	O769012	0,604		
							orná p.	9	O782885	0,0991		
							TTP	5	O769012	0,8424		
							TTP	9	O782885	0,0257		
												3,1904
Považská Bystrica	69	B	1,114	1,114	0	1,0931	orná p.	5	O769012	0,7546		
							orná p.	9	O782885	0,3385		
												0,0209
Považská Bystrica	70	Z	1,8988	1,8988		0,9399	orná p.	9	O782885	0,9399		
												0,9589
Považská Bystrica	71	B, D	6,1012	6,1012		1,9108	orná p.	5	O769215	0,0365		
							orná p.	9	O782885	0,1667		
							TTP	5	O769215	0,8326		
							TTP	9	O782885	0,2394		
							TTP	9	O782885	0,6356		
												4,1904
Považská Bystrica	72	Z	2,9347	0,157	2,7777	2,6162	orná p.	6	O702095		0,2737	
							orná p.	5	O763412		2,2687	
							záhrada	5	O763412		0,0738	
												0,3185
Považská Bystrica	73	Z	0,2922	0,2922		0,1931	orná p.	5	O769012	0,1931		
												0,0991
Dolný Moštenec	74	Z	2,4377		2,4377	1,3677	orná p.	5	O763212		0,4163	
								6	O702005		0,9514	
												1,07
Považská Bystrica	74	Z	0,5675	0,1668	0,4007	0,441	orná p.	5	O763212		0,1503	
								6	O702005	0,0291	0,196	
							TTP	6	O702005	0,0656		
												0,1265
Považská Bystrica	75	V	2,8254	2,8254	0	0,4771	TTP	5	O769012	0,3451		
								6	O702005	0,0482		
								9	O782685	0,0838		
												2,3483
Dolný Moštenec	75	V	0,0122	0	0,0122							
												0,0122
Považská Bystrica	76	B	5,0217	5,0217		4,7617	orná p.	5	O769215	0,076		
							orná p.	9	O782685	0,0051		
							TTP	5	O769215	0,9547		
							TTP	9	O782685	3,6995		
							TTP	9	O782685	0,0264		
												0,26
Považská Bystrica	77	Z, OV	7,0171	7,0171		5,4174	orná p.	5	O769215	4,0651		
							orná p.	6	O769245	1,0914		
							orná p.	9	O782685	0,1792		
							TTP	5	O769215	0,0073		
							TTP	9	O782685	0,0744		
												1,5997
Považská Bystrica	78	OV, TI	7,1172	7,1172		5,7618	TTP	5	O769215	5,277		
							TTP	9	O782685	0,4848		
												1,3554
Považská Bystrica	79	B, TI	14,5873	14,5873		14,252	ovocný sad	5	O769012	0,141		
							ovocný sad	9	O782685	0,1397		
							TTP	5	O769012	0,4544		
							TTP	5	O769012	0,8711		
							TTP	9	O782685	12,6458		
												0,3353
Považská Bystrica	80	B	1,4445	1,3883	0,0562	1,3525	TTP	5	O769012	0,1313		
							TTP	9	O782685	1,2212		
												0,092
Považská Bystrica	81	B	0,7898	0,7898		0,7898	TTP	9	O782685	0,7898		
Považská Bystrica	82	OV	0,4677	0,4677		0,3923	TTP	5	O769215	0,1514		
							TTP	9	O782685	0,2409		
												0,0754
Považská Bystrica	83	Z, D	2,5698	2,5698		2,244	orná p.	5	O769215	0,0879		
							orná p.	9	O782685	0,2241		
							TTP	5	O769215	0,1448		
							TTP	9	O782685	1,7872		
												0,3258
Považská Bystrica	84	B	3,7365	3,7365		3,6854	orná p.	9	O782685	0,3852		
							záhrada	9	O782685	0,2017		
							TTP	9	O782685	3,0985		
												0,0511
Považská Bystrica	85	D	0,7757	0,7757	0	0,212	orná p.	5	O712033	0,1599		
							orná p.	9	O782682	0,015		
							orná p.	9	O782682	0,0371		
												0,5637

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
Považská Bystrica	86	B	1,771		1,771	1,6896	orná p.	9	O782685		1,6896	
												0,0814
Považská Bystrica	87	OV	0,206	0,206		0,206	TTP	9	O782685	0,206		
Považská Bystrica	88	Š	2,4365	2,4365		0,3535	orná p.	5	O769215	0,3225		
							TTP	5	O769215	0,031		
												2,083
Považská Bystrica	89	D	0,804	0,804		0,4269	orná p.	9	O782685	0,3986		
							TTP	9	O782685	0,0283		
												0,3771
Považská Bystrica	90	B	4,4849	4,4849		2,4927	orná p.	9	O782685	1,4856		
							TTP	9	O782685	1,0071		
												1,9922
Považská Bystrica	91	OV	1,4702	1,4702		0,5021	orná p.	9	O782685	0,3162		
							záhrada	9	O782685	0,1859		
												0,9681
Považská Bystrica	92	OV	2,3156	2,3156								2,3156
Považská Bystrica	93	B	1,5777	1,5777								1,5777
Považská Bystrica	94	Z	0,6751	0,6751		0,6258	orná p.	9	O782685	0,6258		
												0,0493
Považská Bystrica	95	B	0,4445	0,0137	0,4308	0,4445	orná p.	7	O769432	0,3314		
							orná p.	9	O782682	0,1131		
Považská Bystrica	96	B	0,3149	0,3149		0,0044	TTP	9	O782872	0,0044		
												0,3105
Považská Bystrica	97	OV	2,3563	2,3563		2,1566	orná p.	5	O712033	0,0648		
							orná p.	9	O782682	0,4324		
							orná p.	9	O782682	1,6594		
												0,1997
Považská Bystrica	98	Z	0,3301	0,3301		0,1985	TTP	9	O782685	0,1077		
							TTP	9	O782685	0,0908		
												0,1316
Považská Bystrica	99	OV	0,7325	0,7325		0,569	orná p.	5	O712033	0,5492		
							orná p.	9	O782685	0,0198		
												0,1635
Považská Bystrica	100	Z	0,1678	0,1678		0,1424	orná p.	5	O712033	0,081		
							orná p.	9	O782682	0,032		
							orná p.	9	O782682	0,0294		
												0,0254
Podmanín	101	B	1,6619	1,6619		1,5901	orná p.	5	O763212	0,0112		
							orná p.	9	O782882	1,5775		
							TTP	5	O763212	0,0013		
							TTP	9	O782882	0,0001		
												0,0718
Podmanín	102	Z	0,1042	0,1042	0	0,1042	orná p.	9	O782882	0,1042		
Podmanín	103	B	0,5483	0,5483	0	0,5422	orná p.	9	O782685	0,2081		
							TTP	9	O782685	0,3341		
												0,0061
Podmanín	104	B	0,2715	0,2715	0	0,2715	orná p.	8	O890463	0,1249		
							orná p.	9	O782685	0,1466		
Podmanín	105	B	1,8014	1,7034	0,098	1,3414	orná p.	6	O763422	0,0863		
							orná p.	9	0882673	0,3138		
							záhrada	6	O763422	0,2783		
							záhrada	9	0882673	0,663		
												0,46
Podmanín	106	B	0,8828	0,874	0,0088	0,761	orná p.	5	O763012	0,0083		
							orná p.	6	O763422	0,4543		
							záhrada	6	O763422	0,2896		
							TTP	6	O763422		0,0088	
												0,1218
Podmanín	107	B	0,6151	0,6151	0	0,5606	orná p.	5	O763012	0,0258		
							orná p.	6	O763422	0,0203		
							orná p.	9	O782685	0,4509		
							záhrada	9	O782685	0,0634		
							TTP	9	O782685	0,0002		
												0,0545
Podmanín	108	B	2,1899	2,1899	0	1,7764	orná p.	5	O763212	0,0012		
							orná p.	6	O763422	1,4856		
							záhrada	5	O763212	0,0959		
							záhrada	6	O763422	0,1916		
							TTP	6	O763422	0,0021		
												0,4135
Podmanín	109	B	0,1775	0,1775		0,1573	záhrada	5	O763212	0,1558		
							TTP	5	O763212	0,0015		
												0,0202
Podmanín	110	Š	0,8571	0,007	0,8501	0,8571	orná p.	6	O763422	0,007		
							TTP	6	O763422		0,8501	
Považská Bystrica	111	D	0,4667	0,0748	0,3919	0,2803	orná p.	5	O763212	0,0134	0,0685	
								6	O763422	0,0173	0,1808	
							záhrada	6	O763422	0,0001	0,0001	
							TTP	6	O763422		0,0001	
												0,1864
Podmanín	111	D	2,0209	0,8087	1,2122	1,1122	orná p.	5	O763212	0,0119	0,1196	
								6	O763422	0,1317	0,059	
								9	O782685	0,0529	0,0466	

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
							záhrada	5	O763212	0,0019		
								6	O763422	0,1061		
								9	O782685	0,0247		
							TTP	5	O763212		0,0593	
								6	O763422		0,328	
								9	O782685		0,1705	
												0,9087
Praznov	112	Z	0,1456	0,1456		0,1455	orná p.	9	0892683	0,1455		
												0,0001
Praznov	113	B	0,594	0,594		0,5825	orná p.	9	0782873	0,3464		
							orná p.	6	O864213	0,2361		
												0,0115
Praznov	114	B	0,334		0,334	0,334	TTP	6	O864213		0,334	
Praznov	115	B	0,2838		0,2838	0,2838	TTP	6	O864213		0,2838	
Praznov	116	R	1,5721		1,5721	1,3615	orná p.	6	O864213		0,4439	
							TTP	6	O864213		0,9176	
												0,2106
Praznov	117	B	5,024	1,4424	3,5816	4,3651	orná p.	7	0863412		0,7349	
							orná p.	9	0882682		1,1657	
							záhrada	7	0863412		0,1023	
							záhrada	9	0882682		0,2058	
							TTP	7	0863412	1,0226	0,8387	
							TTP	9	0882682		0,2951	
												0,6589
Praznov	118	B	1,6798	1,6798	0	1,6508	orná p.	9	0882682	1,1193		
							záhrada	9	0882682	0,5315		
												0,029
Praznov	119	B	3,5578	0,8145	2,7433	3,2499	orná p.	7	0863412		0,1612	
							orná p.	9	0882882	0,5066	2,2338	
							záhrada	5	0863212		0,0266	
							záhrada	7	0863412		0,193	
							TTP	5	0863212		0,0672	
							TTP	7	0863412		0,0615	
												0,3079
Praznov	120	B	0,9436		0,9436	0,7975	orná p.	9	0790465		0,7975	
												0,1461
Považská Bystrica	120	B	3,048		3,048	2,7231	orná p.	6	0702002		2,4967	
											0,2264	
												0,3249
Považská Bystrica	121	B	0,2431	0,0265	0,2166	0,1943	orná p.	6	0702002		0,1943	
												0,0488
Považská Bystrica	122	B	0,1661		0,1661	0,1656	orná p.	6	0702002		0,1656	
												0,0005
Považská Bystrica	123	B	0,1952	0,1655	0,0297	0,0184	TTP	6	0702002	0,0014		
								9	0882882		0,017	
												0,1768
Praznov	123	B	0,6095	0	0,6095	0,3973	záhrada	5	0863212		0,073	
								9	0882882		0,3243	
												0,2122
Považská Bystrica	124	B	0,1172		0,1172	0,1172	orná p.	6	0702002		0,1172	
Považská Bystrica	125	B	0,2166		0,2166	0,1444	orná p.	6	0702002		0,1444	
												0,0722
Považská Bystrica	126	D	2,0418	0,4026	1,6392	0,6371	orná p.	6	0702002		0,1443	
							záhrada	6	0702002		0,0292	
							TTP	6	0702002	0,0942	0,3694	
												1,4047
Praznov	126	D	0,1777	0,1291	0,0486	0,0878	TTP	9	0790465	0,0842	0,0036	
												0,0899
Považská Bystrica	127	D	0,7142		0,7142	0,7142	orná p.	6	0702002		0,7142	
Považská Bystrica	128	B	0,5221		0,5221	0,5221	orná p.	5	O769012		0,1119	
							orná p.	9	0782772		0,4102	
Považská Bystrica	129	B	0,5066	0,5066								0,5066
Zemiansky Kvašov	130	B	3,2338	1,0978	2,136	1,3886	orná p.	7	0787212		1,3886	
												1,8452
Zemiansky Kvašov	131	B	1,6596	0,8426	0,817	0,8743	orná p.	7	0787212	0,0573	0,817	
												0,7853
Zemiansky Kvašov	132	B	2,2007	2,2007								2,2007
Považská Bystrica	133	B	0,0426		0,0426	0,0426	TTP	7	0787245		0,0426	
Dolný Moštenec	134	B	0,2606	0,2555	0,0051	0,0756	orná p.	9	O782682		0,0051	
							záhrada	9	O782682	0,0705		
												0,185
Dolný Moštenec	135	B	1,1863	0,9441	0,2422	1,1206	orná p.	6	O702005	0,8978		0,0657
							záhrada	6	O702005		0,2228	
Dolný Moštenec	136	B	1,5369	1,5365	0,0004	1,492	orná p.	7	O769412	1,0127		
							orná p.	9	0782972	0,4537		
							záhrada	7	O769412	0,0256		
												0,0449
Dolný Moštenec	137	V	4,8773		4,8773	4,6729	TTP	9	0782772		2,1904	
							TTP	9	0782772		2,3808	
							TTP	9	0782772		0,1017	
												0,2044
Horný Moštenec	138	B	2,5987	0,6426	1,9561	1,5959	orná p.	9	0792782		1,5959	
												1,0028

Katastrálne územie	Lokalita	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch - z toho		Záber PP						Zaber NPP
				v zast.úz.	mimo z.ú.	celkom v ha	druh pozemku	bonita	BPEJ	v zast.úz.	mimo z.ú.	
Horný Moštenec	139	B	0,4687	0,4687								0,4687
Horný Moštenec	140	B	1,6818	0,0473	1,6345	1,6818	orná p.	7	0764413		0,0511	
							orná p.	9	0782673	0,0473		
							orná p.	7	0764413		1,5834	
Horný Moštenec	141	B	0,6367	0,1443	0,4924							0,6367
Horný Moštenec	142	B	2,9365	2,9365		2,393	orná p.	9	0782772	2,0211		
							orná p.	7	0787023	0,154		
							orná p.	7	0787023	0,0658		
							orná p.	9	0782772	0,1521		
												0,5435
Horný Moštenec	143	B	0,8938		0,8938	0,6801	orná p.	7	0764413		0,0254	
							orná p.	9	0782772		0,4657	
							orná p.	7	0787522		0,189	
												0,2137
Celkom			***347,0017***	***175,5100***	***171,4917***	***221,3021***				***113,4670***	***107,8351***	***125,6996***
Milochov	D1	Z	1,5164	0,0019	1,5145	1,4943	orná p.	9	0782982	0	1,4943	0,0221
Považská Bystrica	D2	B	0,3685	0	0,3685	0,3685	TTP	5	O763412	0	0,3685	
Považská Bystrica	D3	B	0,1505	0	0,1505	0,0002	záhrada	5	O763412	0	0,0002	0,1503
Považská Bystrica	D4	D	0,1114	0	0,1114	0				0	0	0,1114
Považská Bystrica	D5	B	0,1581	0	0,1581	0				0	0	0,1581
Dolný Moštenec	D6	B	0,18	0	0,18	0,18	orná p.	6	O702005	0	0,18	
Dolný Moštenec	D7	Z	0,4146	0	0,4146	0,2638	TTP	5	O769012	0	0,2638	0,1508
Dolný Moštenec	D8	B	1,901	0	1,901	1,3534	orná p.	7	O769412	0	0,5868	0,5476
								9	0782972	0	0,7666	
Dolný Moštenec	D9	B	0,5611	0,0004	0,5607	0,3343	orná p.	7	0764313	0	0,2055	0,2268
								9	0782972	0	0,0842	
							TTP	7	0764313	0	0,0391	
								9	0782972	0	0,0055	
Horný Moštenec	D10	B	0,8198	0,0619	0,7579	0,7844	orná p.	7	O769512	0	0,7328	0,0354
							záhrada	7	O769512	0,0516	0	
Zemiansky Kvašov	D11	B	2,0618	0,013	2,0488	1,9834	orná p.	6	O763422	0,0069	1,0585	0,0784
								5	O769012	0,0009	0,7673	
								9	O782672	0	0,116	
							záhrada	6	O763422	0,0014	0	
								5	O769012	0,0038	0	
							TTP	6	O763422	0	0,0058	
								5	O769012	0	0,022	
								9	O782672	0	0,0008	
Považská Bystrica	D12	B	1,9292	0	1,9292	1,929	orná p.	6	0702002	0	1,929	0,0002
Považská Bystrica	D13	B	2,194	0	2,194	2,1269	orná p.	6	O763422	0	0,9034	0,0671
Podmanín								5	O763012	0	1,1368	
							ovocný sad	6	O763422	0	0,0843	
								5	O763012	0	0,0024	
Podmanín	D14	B	0,7289	0	0,7289	0,7278	orná p.	6	O763422	0	0,0639	0,0011
							TTP	6	O763422	0	0,3121	
								9	O782685	0	0,3518	
Podmanín	D15	B	0,1568	0	0,1568	0,1568	orná p.	6	O763422	0	0,0004	
							TTP	6	O763422	0	0,1564	
Praznov	D16	B	2,6334	0,0003	2,6331	2,6334	orná p.	6	O864213	0,0002	0	
								7	0864413	0,0001	0	
							TTP	6	O864213	0	2,0612	
								7	0864413	0	0,5719	
Praznov	D17	B	0,2511	0,2511	0	0,2486	orná p.	6	O864213	0,2482	0	0,0025
							TTP	6	O864213	0,0004	0	
Považská Teplá	D18	B	0,4683	0,4683	0	0,4683	orná p.			0,1957	0	
							TTP			0,2726	0	
Považská Teplá	D19	B	0,219	0	0,219	0,219	orná p.	7	O769412	0,219		
Považská Teplá	D20	B	0,6106	0,1023	0,5083	0,5943	orná p.	5	O769212	0,0173	0,0348	0,0163
								7	O769412		0,2341	
							záhrada	5	O769212	0,085		
							TTP	7	O769412		0,2231	
Horný Moštenec	D21	B	1,4768	0	1,4768	1,4308	orná p.	7	0764413		0,239	0,046
								9	0782673		0,1261	
							TTP	7	0764413		1,0657	
Celkom			***18,9113***	***0,8992***	***18,0121***	***17,2972***				***1,1031***	***16,1941***	***1,6141***
Návrh celkom			***365,9130***	***176,4092***	***189,5038***	***238,5993***				***114,5701***	***124,0292***	***127,3137***

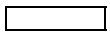

R. ORIENTAČNÁ ETAPIZÁCIA NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Etapizácia rozvoja mesta navrhovaného v ÚPN mesta Považská Bystrica vyjadruje len etapizáciu z hľadiska stavu, návrhu a výhľadu, tak ako sú premietnuté v grafickej časti ÚPN - výkrese č.3 -

Etapizácia v zmysle vyššie uvedeného je do územia premietnutá v grafickej časti ÚPN (výkres č. 9 – Orientačná etapizácia navrhovaného riešenia), a to v nasledovnom členení:

- stav r. 2005
- návrh do r. 2020
- výhľad po r. 2020

V návrhu etapizácie sú znázornené len novo navrhované plochy, plochy s navrhovanou zásadnou zmenou súčasnej funkcie a plochy, v rámci ktorých sa predpokladá rozsiahlejšia nová investičná výstavba bez zásadnej zmeny funkcie. Ide predovšetkým o plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby, rekreácie a športu[1].

Znázornené nie sú súčasné výrobno-obslužné plochy s navrhovanou postupnou prestavbou a zmenou funkcií v prospech obslužnej zložky.

Znázornené nie sú ani plochy zelene (okrem navrhovaných nových väčších plôch verejnej zelene), u ktorých sa predpokladá ich realizácia súbežne s realizáciou súvisiacich funkčných plôch bývania, občianskeho vybavenia, prípadne výroby. Rekonštrukciu a realizáciu nových plôch mestského rekreačného lesa / lesoparku predpokladá ÚPN priebežne počas návrhového obdobia ÚPN podľa potrieb a možností mesta.

Z hľadiska verejného dopravného vybavenia sú vo výkrese etapizácie zobrazené len plošné prvky predstavujúce samostatné mestské bloky. Verejné dopravné vybavenie tvoriace len súčasť mestských blokov s inými primárnymi funkciami nie je vo výkrese znázornené (navrhovaná etapizácia výstavby hromadných garáží je znázornená vo výkrese č. 4 – Verejné dopravné vybavenie).

V prípade cestných komunikácií sú zobrazené len novo navrhované komunikácie (alebo ich časti), resp. tie, pri ktorých sa v rámci rekategorizácie súčasného stavu predpokladá ich podstatná úprava (rozšírenie, úprava polomerov a pod.).

Sieť cyklistických komunikácií je celá novo navrhovaná a ako taká nie je vo výkrese etapizácie zobrazovaná. Jej budovanie predpokladá koncept ÚPN priebežne podľa potrieb a možností mesta, resp. v prípade segregovaných komunikácií zároveň s budovaním príslušných cestných komunikácií. V prípade peších komunikácií predpokladá koncept ÚPN takisto ich priebežné budovanie podľa potrieb a možností mesta.

V prípade železničnej dopravy je vo výkrese etapizácie znázornená okrem navrhovanej úpravy trasy železničnej trate č. 120 len plocha železničnej stanice Považská Bystrica navrhovanej na zásadnú modernizáciu, resp. plocha novej železničnej zastávky Milochov a železničnej stanice Považská Teplá navrhovanej na prestavbu na železničnú zastávku.

Prípadné navrhované línie verejného technického vybavenia nie sú súčasťou výkresu etapizácie – tieto sú zobrazené v jednotlivých výkresoch verejného technického vybavenia (výkresy č. 4, 5a a 5b).

*

[1] *Z plôch rekreácie a športu nie sú zobrazené extenzívne využívané plochy charakteru voľných nezastavaných plôch (lyžiarske lúky a pod.).*

Etapizácia bytovej výstavby je pre návrh a výhľad ÚPN uvažovaná nasledovne:

Tab. R-1 Orientačná etapizácia bytovej výstavby (okrem nadstavieb HBV a dostavieb v prielukách IBV)

Lokalita	Charakter	MČ	UO	Počet b.j. návrh do r. 2020	Počet b.j. výhľad po r. 2020
Lúčky	IBV	02	02,13	290	-
Dedovec	IBV - nová výstavba	03	06	20	40
Šurabová	IBV	04	07	110	-
OS Rozkvet - Juh	HBV	05	38	365	-
OS Rozkvet - ul.Slov.partizánov	IBV	05	37	60	-
OS Rozkvet - ul. M. Benku	IBV, I-IBV	05	38	240	-
OS Rozkvet - Dušianica	IBV	05	38	60	-
OS Rozkvet - Dušianica	HBV	06	38	879	-
OS Rozkvet - Dušianica	IBV, I-IBV	06	09	200	-
Dušnica	IBV	06	09	40	25
Zemiansky Kvášov	IBV	06	27	110	-
Hliny	IBV	06	08	-	50
Orlové – Potoky-Viešky	IBV	07	21	115	60
Orlové – Nad cintorínom	IBV	07	21	-	40
Považské Podhradie	IBV	07	22	80	-
Jelšové - Západ	IBV	08	04,10	155	
Jelšové – pri Mošteníku	IBV, I-IBV	08	04,10	5	80
Dolný Moštenec	IBV	09	29	70	60
Horný Moštenec	IBV	09	28	120	250
Cingeľov laz	IBV	09	30	-	20
Podmanín	IBV	10	32	90	80
Praznov	IBV	10	35	165	70
Považská Teplá - Vrtižer	IBV	11	26,25	40	160
Považská Teplá - Juh	IBV	11	26	35	90
Dolný Milochov	IBV, I-IBV, N-IBV	12	18	120	45
Šebešťanová	IBV	13	23	60	15
Podvažie	IBV	14	24	50	50

S. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán mesta Považská Bystrica je riešený ako komplexná územnoplánovacia dokumentácia s cieľom vytvorenia predpokladov pre optimálne rozloženie funkčných plôch a priestorové usporiadanie územia, ako aj so zámerom cieleného využívania prírodného prostredia a krajiny na území mesta, a tým vytvorenia podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj územného priestoru mesta Považská Bystrica a jeho jednotlivých častí. Práve vytvorenie optimálnych životných podmienok a zabezpečenie kvality životného prostredia pre navrhovaný počet obyvateľov, ako aj ochrana prírodného prostredia, sú základné úlohy územného plánu.

Územný plán mesta Považská Bystrica navrhuje jeho ďalší územný rozvoj v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v zadaní, ktorými predovšetkým sú:

- návrh funkčno-priestorových zásad formovania Považskej Bystrice ako významného terciárneho centra a jedného z pólov Považsko-bystricko – púchovského ťažisko osídlenia,
- stanovenie takých územnotechnických a priestorových zásad usporiadania územia mesta, ktoré vytvoria základ pre aglomeračné väzby Považskej Bystrice a jej záujmového územia za účelom vytvorenia spoločného multifunkčného prostredia využívajúceho jeho celý sídelný a rekreačný potenciál,
- návrh optimálneho riešenia napojenia na nadradený dopravný systém SR vyplývajúceho z postavenia Považskej Bystrice v sídelnom systéme Slovenska, ako aj z objektívnych potrieb vytvárania podmienok stimulujúcich rozvoj mesta a regiónu,
- dosiahnutie čo najoriginálnejšieho urbánneho usporiadania územia, jeho dopravného a technického vybavenia, vyplývajúceho zo špecifickej morfológie mesta a jedinečnej priestorovej charakteristiky jeho územia, ako aj vytvorenie podmienok pre zachovanie a rozvíjanie identity mesta s rešpektovaním založeného priestorového a kompozičného systému s využitím fenoménu topografických daností územia, prírodných a krajinných charakteristík a zvláštností pôdorysného usporiadania mesta,
- kontinuita s dlhodobo formovaným priestorovým a kompozičným urbánnym systémom mesta a jeho pozitívnymi prvkami,
- riešenie rozvoja mesta aj s výhľadovými plochami zohľadňujúcimi širší územný potenciál mesta zameraný na riešenie ideálneho fungovania mestského organizmu v rámci tohto potenciálu, prípadne zohľadňujúci aj z dnešného pohľadu zdanlivo „nereálne“ zámery v území, vyžadujúce vyššie investície vo väčšom časovom rozpätí,
- návrh zabezpečenia územia mesta dopravným a technickým vybavením s prepojením na záujmové územie, ako aj primeraným zastúpením plôch zelene a plôch oddychu,
- vytvorenie územných predpokladov pre rozvoj (rozšírenie a skvalitnenie) základných a nadstavbových funkcií (aktivít) mesta v súvislosti s predpokladaným nárastom obyvateľstva v návrhovom (výhľadovom) období v oblasti bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie a výroby,
- návrh účinnej ochrany a primeraného začlenenia historicko-kultúrnych, stavebných a technických hodnôt do mestského organizmu,
- návrh zásad tvorby kvalitného životného prostredia a racionálneho využívania prírodných zdrojov v meste a jeho častiach, tak aby sa neprekročilo únosné zaťaženie územia, zabezpečil trvale udržateľný rozvoj mesta a aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny na jeho území,
- návrh zásad ochrany a tvorby prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémov, vrátane vymedzenia chránených území a ochranných pásiem,
- návrh podmienok a opatrení na sanáciu nevhodne a neprimerane využívaných urbánnych štruktúr a častí krajiny,
- určenie záväzných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta,

- vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby, a tým vytvorenie legislatívnych podmienok pre ich následnú realizáciu,
- návrh koordinácie aktivít a riešenia územných konfliktov a stretov záujmov stanovením hierarchie hodnôt funkčno-priestorového systému mesta (návrh poradia výstavby a ostatných podmienok využívania územia),
- stanovenie navrhovaných zmien ako podnetov na zapracovanie do vyšších stupňov územnoplánovacích dokumentácií.

S.1. Hodnotenie z hľadiska environmentálnych dôsledkov

ÚPN navrhuje v záujme zlepšenia životného prostredia na území mesta Považská Bystrica nasledovné zmeny a opatrenia:

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Ochrana ovzdušia	Zohľadnenie (s ohľadom na ciele, možnosti a obsah ÚPD) všetkých hlavných priorít, zásad a cieľov štátnej environmentálnej politiky sformulovaných v Stratégii, zásadách a prioritách štátnej environmentálnej politiky a v Národnom environmentálnom akčnom programe SR
	Zohľadnenie priorít, cieľov a zásad určených Koncepciou štátnej environmentálnej politiky okresu Považská Bystrica, resp. Návrhom krajskej koncepcie starostlivosti o životné prostredie Trenčianskeho kraja
	Zohľadnenie limitov vyplývajúcich zo zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich právnych predpisov
	Vytvorenie predpokladov pre zlepšenie situácie v znečisťovaní ovzdušia v dôsledku navrhovaných riešení v oblasti dopravy*
	Vytvorenie predpokladov pre zlepšenie situácie v znečisťovaní ovzdušia v dôsledku navrhovanej lokalizácie a štruktúry výrobných zariadení (návrh regulatívov a limitov umiestňovania výrobných prevádzok v priemyselnom parku Považská Teplá)
	Redukcia súčasných výrobných prevádzok na území mesta a ich nahradenie výrobno-obslužnými, resp. čistými vybavenostnými funkciami
	Predpoklad ďalšieho poklesu spotreby energie v dôsledku úsporných opatrení
	Návrh pokračovania v prechode na ušľachtilé palivá (plynofikácia) a prijímania technologických opatrení pre obmedzenie vzniku emisií
Ochrana vody	Rešpektovanie CHVO Beskydy – Javorníky a Strážovské vrchy na území mesta pri návrhu nových funkčných plôch IBV, občianskeho vybavenia, rekreácie a športu - investičná výstavba na týchto plochách musí spĺňať požiadavky kladené na výstavbu v CHVO podľa § 31, ods. 4, zákona č.364/2004 Z.z. o vodách
	Rešpektovanie ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Nimnici zasahujúceho na územie mesta Považská Bystrica (v OP ÚPN nenavrhuje nové funkčné plochy a aktivity)
	Rešpektovanie pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov na území mesta (resp. VZ mimo územia mesta, ktorých OP do územia mesta zasahujú) v zmysle príslušných ustanovení zákona č.364/2004 Z.z. o vodách (v OP ÚPN nenavrhuje nové funkčné plochy a aktivity)
	Predpoklad znižovania množstva vypúšťaných odpadových vôd na území mesta v dôsledku navrhovanej lokalizácie a štruktúry výrobných zariadení
	Predpoklad zamedzenia vypúšťania znečistených vôd na území mesta (ochrana povrchových a podzemných vôd) v dôsledku navrhovaných opatrení v oblasti vodného hospodárstva (dobudovanie verejnej kanalizácie a odstránenie jej netesností, rekonštrukcia jestvujúcich a budovanie nových čistiarní odpadových vôd v riešenom i záujmovom území)
	Rešpektovanie evidovaných minerálnych prameňov ana území mesta (Hydrocentrála)
Ochrana pôdy	Návrh preverenia stupňa znečistenia pôdy v okolí starých ekologických záťaží (areál bývalých Považských strojární, oblasť ľahkého priemyslu Považské Podhradie, areál transformovne 220/110 kVA, areál bývalého PD Považská Teplá) a vykonania sanácií podľa výsledkov analýz
Rizikové faktory	Návrh podrobného radónového prieskumu v oblastiach navrhovanej bytovej výstavby, najmä v oblastiach s možným vysokým radónovým rizikom – oblasť Zemianskeho Kvášova, v prípade nepriaznivých výsledkov podrobného prieskumu návrh korekcie rozvojových plôch ÚPN, resp. prijatia zodpovedajúcich opatrení z hľadiska voľby stavebných materiálov a spôsobu prevedenia stavieb
	Predpoklad ďalšieho zníženia hluku z cestnej dopravy, a to najmä odklonom časti dopravy z najzaťaženejších úsekov

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Rizikové faktory	Predpoklad zníženia hluku zo železničnej dopravy v dôsledku navrhovanej modernizácie železničných tratí a rekonštrukcie železničných staníc
	Návrh výhľadovej likvidácie poľnohospodárskej živočíšnej výroby na celom území mesta s výnimkou špecializovaných a účelových chovov v záujme odstránenia zdrojov zápachu
Klimatické pomery	Návrh rozvoja sídelných a rekreačných aktivít najmä v oblastiach s priaznivejšou miestnou klímou pre tieto činnosti
	Návrh utlmovania aktivít (najmä výrobných), ktoré sú potenciálnymi zdrojmi znečistenia ovzdušia (napr. v dôsledku prevládajúcich vetrov)
	V oblastiach s navrhnutým rozvojom funkčných plôch (najmä však bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie a športu) návrh zvýšeného zastúpenia plôch zelene, ktorá svojou bioklímou priaznivo vplýva na ľudský organizmus i na pocitovú a zdravotnú pohodu ľudí
	Návrh len environmentálne nezávadných alebo len minimálne škodlivých druhov výroby s výkonnými odlučovacími zariadeniami a bezodpadovými technológiami výroby na rozvojových plochách (napr. priemyselný park Považská Teplá)
	Zníženie negatívneho vplyvu škodlivín aj z malých zdrojov znečistenia ovzdušia ich zvýšenou (ideálne úplnou) plynofikáciou, resp. zvýšením podielu centrálneho zásobovania teplom
Geologické pomery	Zohľadnenie evidovaných svahových deformácií (zosunov) v návrhu rozvoja funkčných plôch mesta
Ochrana prírody a krajiny	Rešpektovanie vyhlásených chránených území prírody (ÚPN na nich nenavrhuje nové funkčné plochy a aktivity) • CHKO Strážovské vrchy, • NPR Manínska úžina, • NPR Podskalský Roháč.
	Rešpektovanie chránených území prírody na území mesta, navrhovaných v ÚPN VÚC Trenčiansky kraj (ÚPN na nich nenavrhuje nové funkčné plochy a aktivity): • PR Hradište-Lopatiná – Hôrka v k.ú Považské Podhradie, • CHA Manínec v k.ú. Podmanín, • PP Brehové porasty Domanižanky v k.ú. Domaniža, Prečín (mimo územia mesta Považská Bystrica) a Kvašov
	Rešpektovanie ostatných dôležitých chránených území prírody zasahujúcich na územie mesta, ktorými sú najmä • navrhované územie európskeho významu Strážovské vrchy (SKUEV0256), • navrhované chránené vtáčie územie Strážovské vrchy (SKCHVU028).
ÚSES	Zakomponovanie prvkov ÚSES do návrhu rozvoja funkčných plôch a stanovenie opatrení na odstránenie alebo minimalizáciu negatívnych vplyvov realizácie navrhovaných funkčných plôch a nevyhnutných línií infraštruktúry na niektoré prvky ÚSES, a to: • biocentrum regionálneho významu Hradisko-Bukovec-Žiar, • biocentrum miestneho významu Hôrka (vo výhľade), • biocentrum miestneho významu Galanovec, • biocentrum miestneho významu Dedovec, • navrhované biocentrum miestneho významu Nad Cingeľovým lazom, • biokoridor nadregionálneho významu Váh, • biokoridor regionálneho významu Manínsky potok, • biokoridor regionálneho významu Domanižanka, • biokoridor regionálneho významu Mošteník, • biokoridory miestneho (lokálneho) významu v MČ Sever, Lány, SNP Hliny, Za Váhom, Západ, Juh, Východ, Považská Teplá, Milochov, Šebešťanová a Podvažie.
Ochrana zelene	Návrh celkovej výmery zelene v zastavanom území mesta v rozsahu cca 45 -50 m^2 na obyvateľa, mimo zastavaného územia odporúčanie výmery lesoparkov od 45 m^2/obyv. vyššie
	Návrh zabezpečenia zelene u väčších obytných súborov v potrebnej druhovej štruktúre a rozsahu 10 - 15 m^2/obyv
	Návrh rekonštrukcie a revitalizácie mestského parku v CMZ
	Návrh doplnenia líniovej zelene (charakteru promenády) pozdĺž toku Doomanižanky
	Návrh sústavného doplňovania jestvujúcich a budovania nových pásov ochrannej zelene po obvodoch výrobných zón a areálov, ako aj zvýšenia podielu zelene vo vnútri týchto areálov
	Návrh založenia nových záhradkárskych osád v MČ Západ (priestore bývalej skládky škvary CTZ), Považská Teplá, Hliny (Zemiansky Kvášov), vo výhľade aj v MČ Západ (Jelšové – pri cintoríne) a Šebešťanová.

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Ochrana zelene	Návrh vybudovania mestského rekreačného lesa / lesoparku v lokalitách: • v priestore od Kalvárie až po Považskú Teplú s výhľadovým pokračovaním do Manínskej tiesňavy • v priestore východne od Dolného Milochova, • na svahoch kopca Považského hradu.

* Zníženie negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie v riešení je založené najmä na nasledovných faktoroch:
- vychýlenie tranzitnej dopravy zo zastavaného územia mesta, resp. z časti CMZ,
- skrátenie dĺžky jázd, a tým prepravnej práce, organizáciou dopravnej práce na komunikačnej kostre mesta,
- zvýšenie plynulosti dopravného pohybu so znížením dopravných kongescií,
- vytvorenie systému cyklistických a peších trás s následnou možnosťou zvýšenia podielu tejto dopravy (zníženie negatívneho vplyvu IAD),
- zlepšenie dopravnej obsluhy mesta prostredníctvom rozšírenia siete MHD s následným predpokladom zvýšenia podielu hromadnej dopravy v deľbe dopravnej práce, a tým zníženia negatívneho vplyvu IAD,
- vytvorenie integrovaného systému prímestskej dopravy ako faktoru zníženia podielu IAD v deľbe dopravnej práce, a tým výrazné zníženie negatívneho vplyvu dopravy na životné prostredie.

Celkove je možné konštatovať, že z environmentálneho hľadiska dôjde v prípade realizácie rozvoja a prijatia opatrení navrhovaných v koncepte ÚPN k zlepšeniu kvality ovzdušia, povrchovej a podzemnej vody a kvality pôdy. Zníži sa riziko povodní. Zároveň dôjde napriek predpokladanému zvýšeniu intenzity dopravy k celkovému zníženiu hluku z cestnej i železničnej dopravy. Podrobným radónovým prieskumom a prijatím následných opatrení sa zníži radónové riziko a prakticky úplne bude eliminovaný zápach zo živočíšnej výroby. Na území mesta budú zlikvidované všetky staré environmentálne záťaže (bývalé skládky komunálneho odpadu). Chránené územia prírody budú rešpektované, prvky ÚSES a ostatné ekologicky významné plochy budú dotknuté len v minimálnej miere nevyhnutnej pre realizáciu celomestsky, resp. regionálne až celoštátne dôležitých investícií. Vzrastie celková výmera vnútromestskej zelene i rekreačno-oddychových plôch v bezprostrednom okolí zastavaného územia.

S.2. Hodnotenie z hľadiska socio-ekonomických dôsledkov

ÚPN navrhuje v záujme zlepšenia socio-ekonomických pomerov na území mesta Považská Bystrica nasledovné zmeny a opatrenia:

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Demografické predpoklady	Návrh nárastu mesta na 50.000 obyvateľov v r. 2020
	Predpoklad • znižovanie podielu predproduktívnej zložky obyvateľstva z 20,99 % v roku 2001 na 18,0 % v r.2020 • mierne zvyšovanie podielu produktívnej zložky obyvateľstva (70,59 % v roku 2001 – cca 74,0 % v roku 2025) • praktická stagnácia podielu poproduktívnej zložky obyvateľstva (8,32 % v roku 2001 – cca 8,0 % v r. 2020 • výraznejšia migrácia obyvateľstva (najmä jeho produktívnej a predproduktívnej zložky) do mesta Považská Bystrica
	Predpoklad nárastu ekonomicky aktívnych obyvateľov (22.550 v r. 2001 – 32.560 v r. 2020)
	Predpoklad zníženia počtu žien na materskej dovolenke na cca 4 % z EAO r. 2020
	Predpoklad zníženia počtu nezamestnaných na cca 4 % z EAO r. 2020

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Sociálna infraštruktúra	Predpoklad nárastu bytov v Považskej Bystrici do roku 2020 na 17.000 b.j.
	Predpoklad zastúpenia HBV a IBV v novej výstavbe bytov v pomere cca 1 : 2
	Predpoklad obložnosti bytov k r. 2020 - 2,94 obyv./byt
	Návrh novej bytovej výstavby v rozsahu 3.483 b. j., z toho • v HBV 1.075 b. j. v sústredenej výstavbe a 104 b.j. v rozptyle, • v IBV 2.060 b. J. v sústredenej výstavbe a 244 b.j. v rozptyle.
	Predpoklad stagnácie alebo úbytku miest v MŠ a ZŠ (návrh len nových objektov MŠ v oblastiach sústredenej výstavby bytov)
	Návrh vybudovania špeciálnej MŠ s cca 40 miestami v rámci areálu Špeciálnej ZŠ nad OS SNP
	Predpoklad kapacitnej stagnácie stredného školstva za súčasných racionalizačných opatrení (zlučovanie škôl, zmena druhu)
	Predpoklad vybudovania osobitného odborného učilišťa pre cca 80-120 žiakov v rámci areálu bývalých Považských strojární
	Predpoklad komplexného zabezpečenia študijných a učebných odborov stredného školstva v súčinnosti s mestom Púchov
	Predpoklad dobudovania stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe podľa konkrétnych potrieb firiem v rámci ich areálov
	Predpoklad rozvoja detašovaného pracoviska Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity, najmä v nadväznosti na rozvoj VVZ priemyslu
	Návrh rozvoja predovšetkým súčasných väčších areálov zdravotníctva a zabezpečenia základnej zdravotnej starostlivosti v podobe zdravotných stredísk rozložených rovnomerne na celom území mesta pri zohľadnení navrhovanej bytovej výstavby
	Návrh podstatného rozvoja sociálneho vybavenia súvisiaceho s nárastom poproduktívnej zložky obyvateľstva (domov dôchodcov s cca 50-80 miestami, stanice opatrovateľskej služby), ako aj vybavenia pre sociálne odkázaných a neprispôsobilých obyvateľov v produktívnom (zariadenie chráneného bývania, domov osamelých rodičov s cca 50 miestami, útulky, krízové strediská, resocializačné a rehabilitačné strediská podľa potreby) i predproduktívnom veku (detské domovy, zariadenia pestúnskej starostlivosti)
	Návrh nových zariadení kultúry na základnom až obvodovom stupni v obytnom území so sústredenou súčasnou alebo navrhovanou obytnou zástavbou
	Návrh nových zariadení kultúry na celomestskom stupni v priestore CMZ
	Návrat múzea do kaštieľa v Orlovom, v rámci kaštieľa zriadenie galérie a v rámci areálu vybudovanie malej botanickej záhrady
	Návrh nových cirkevných zariadení (kostoly, hospic)
	Návrh sústreďovania komerčného vybavenia najmä do polyfunkčných mestských blokov v priestore mestského centra, resp. do priestorov vymedzených sekundárnych mestských centier (v súvislosti s novou výstavbou alebo v prirodzených historických centrách jednotlivých mestských častí)
	Návrh rozšírenia centrálneho mestského cintorína s prípadným malým krematóriom
	Návrh postupnej premeny všetkých historických cintorínov na areály špeciálnej verejnej zelene pietneho charakteru
Rekreácia a šport	Návrh vybudovania rekreačného priestoru Vŕbie medzi starým korytom Váhu a zastavaným územím mesta a priestoru Rybníky s úpravou nových vodných plôch po ukončení uvažovanej ťažby štrkopieskov na stavbu diaľnice - s výhľadovým rozšírením oboch priestorov o areál na Sihoti medzi Vážskym kanálom a starým korytom Váhu, ktorý by oba priestory spojil funkčne i dopravne
	Návrh využitia na rozvoj rekreácie a športu pobrežného pásu v Dolnom Milochove smerom k chatovej osade Cerov, vo výhľade aj ucelenejším rekreačno-športovým areálom a autokempingom
	Návrh rekonštrukcie a intenzifikácie rekreačno-športového areálu v Orlovom s rozšírením o ďalšie športové ihriská, prípadne o menšie otvorené kúpaliskoa
	Návrh intenzifikácie a efektívnejšieho využitia daných plôch centrálneho športového areálu MŠK v rámci územných možností
	Návrh vybudovania areálov charakteru centier pre voľný čas v dvoch lokalitách v OS Rozkvet s letným kúpaliskom, príp. aj s krytou plavárňou
	Návrh rekonštrukcie a dobudovanie jestvujúcich športových areáloch základného a stredného školstva s cieľom ich využívania širokou verejnosťou v mimovyučovacom čase
	Návrh vybudovania mestského rekreačného lesa / lesoparku od Kalvárie až po Považskú Teplú s výhľadovým pokračovaním do Manínskej tiesňavy, so sieťou peších chodníkov, kyslíkovej kondičnej dráhy, oddychových miest, detských prírodných ihrísk a pod.; postupné vybudovanie ďalšieho mestského rekreačného lesa / lesoparku v priestore východne od Dolného Milochova a menšieho lesoparku na svahoch kopca Považského hradu
	Návrh vybudovania a dobudovania cykloturistických trás vrátane základného vybavenia na celom území mesta
	Návrh zabezpečenia agroturistických služieb vo vhodných lokalitách
	Návrh intenzifikácie vybraných jestvujúcich a výstavby nových záh
	Návrh vybudovania nových ubytovacích kapacít do celkového počtu cca 800 lôžok

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Výroba	Návrh zabezpečenia plôch pre celkove 12.300 pracovných príležitostí do r. 2020 súvisiacich s predpokladaným nárastom ekonomicky aktívnych osôb
	Návrh prednostného rozvoja plôch výroby intenzifikáciou využitia areálu bývalých Považských strojární (+1.500 prac.príležitostí)
	Návrh výstavby Priemyselného parku Považská Teplá s orientáciou na sofistikovanú výrobu a high-tech bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie (cca 650 prac.príležitostí)
	Návrh dostavby Priemyselného parku Dolný Moštenec (+ 250 prac.príležitostí)
	Návrh výhľadovej výstavby Priemyselného parku Považské Podhradie – Šebešťanová (700 prac.príležitostí)
	Návrh využitia areálov bývalých poľnohospodárskych družstiev na území mesta pre výrobu miestneho významu a výrobné služby (Považská Teplá, Horný Moštenec, Dolný Moštenec)
	Návrh postupného obmedzovania výrobných funkcií v mestských častiach Stred, Sever, Lány, SNP, Východ a Milochov

Zo socio-ekonomického hľadiska dôjde v prípade realizácie rozvoja a prijatia opatrení navrhovaných v ÚPN

- celkovému nárastu obyvateľstva mesta zo 42.773 obyv. v r. 2001 na cca 50.000 obyv. k r. 2020,
- orientácii rozvoja na ďalšiu priestorovú expanziu v rámci územia mesta pri dodržaní najmä ekologických limitov rozvoja, ale zároveň aj na rozvoj kvalitatívny zabezpečujúci zásadný nárast kvality všetkých oblastí života mesta pre jeho obyvateľov,

Celkove je možné konštatovať, že ÚPN na základe predpokladaného vývoja obyvateľstva primerane rieši rozvoj bytovej výstavby, potrebných kapacít školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, kultúry a osvety, obchodu a služieb, rekreácie a športu, ako aj zodpovedajúceho technického vybavenia, pre lokalizáciu ktorých v rámci urbanistickej koncepcie vytvára dostatočný priestor a prispieva tým k uvažovanému rastu obyvateľstva mesta.

ÚPN takisto vytvára návrhom lokalizácie nových výrobných alebo výrobno-obslužných plôch predpoklad pre vznik nových pracovných príležitostí na území mesta, čo je jeden z hlavných predpokladov rastu obyvateľstva mesta prirodzeným spôsobom aj migráciou. K vzniku nových pracovných príležitostí prispeje aj v súčasnosti prebiehajúca realizácia napojenia územia mesta na nadradenú cestnú sieť SR (diaľnica D1) v zmysle ÚPN.

Spolu s rozvojom nových výrobných alebo výrobno-obslužných plôch uvažuje ÚPN s postupným nahrádzaním pôvodných čisto výrobných plôch v priestore mesta plochami výrobno-obslužnými alebo len plochami občianskeho vybavenia, čo znovu prispeje k vyššej atraktivite Považskej Bystrice ako dobrého miesta pre bývanie a prácu.

S.3. Hodnotenie z hľadiska územno-technických dôsledkov

ÚPN navrhuje na zlepšenie fungovania organizmu mesta z územno-technického hľadiska najmä nasledovné:

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Všeobecne	Návrh prednostného využitia príp. intenzifikácie existujúcich voľných plôch v rámci zastavaného územia
	Absorbovanie všetkých doterajších rozvojových zámerov vyjadrených v doterajšom ÚPN SÚ Považská Bystrica, ktoré nie sú v rozpore s novou koncepciou rozvoja
	Zapracovanie schválenej ÚPD na území mesta, ako aj ďalších vypracovaných ÚPD a ÚPP, do ÚPN
	Vytipovanie možností intenzifikácie plôch jestvujúcej HBV (dostavba, nadstavby a pod.) a IBV (dostavba, prístavby, nadstavby a pod.)
	Založenie návrhu celkovej urbanistickej koncepcie rozvoja mesta podľa variantu 1 konceptu ÚPN na optimistickej prognóze vývoja obyvateľstva, hospodárstva, dopravy a technickej infraštruktúry, sociálnej i kultúrnej sféry, ale zároveň na reálnych predpokladoch ochrany a tvorby životného prostredia s ohľadom na predpokladanú náročnosť investícií v návrhovom období

Oblasť	Zmeny a opatrenia
Širšie vzťahy	Zohľadnenie požiadaviek na územný rozvoj mesta a regulatívov jeho rozvoja vyplývajúcich zo záväznej časti KURS 2001 v mierke zodpovedajúcej ÚPN mesta
	Zohľadnenie požiadaviek na územný rozvoj mesta a regulatívov jeho rozvoja vyplývajúcich zo záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku trenčiansky kraj v znení zmien a doplnkov v mierke zodpovedajúcej ÚPN mesta
Záujmové územie	Zohľadnenie schváleného ÚPN-O Plevník-Drienové v záujmovom území mesta, a to začlenením výhľadovej priemyselnej zóny pri diaľničnej križovatke Vrtižer, nadväzujúcej na plochy riešené v ÚPN-O Plevník-Drienové do ÚPN
	Vytipovanie obcí v záujmovom území a lokalít na ich územiach nárokovaných z hľadiska saturácie nárokov obyvateľov mesta Považská Bystrica na rekreáciu a oddych
	Návrh dopravného napojenia obcí a dôležitých lokalít v záujmovom území (napr. návrh nového dopravného prepojenia územia Považskej Bystrice s Púchovom, ako aj výhľadového prepojenia MČ Praznov s obcou Kostolec)
Územie mesta	Návrh formovania Považskej Bystrice ako terciárneho centra, ktoré bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov a bude pôsobiť ako nástupné centrum cestovného ruchu, centrum školstva, administratívy, podnikania, investovania a hospodárskeho rozvoja
	Zohľadnenie postavenia mesta ako centra považsko-bystricko – púchovského ťažiska osídlenia druhej úrovne (KÚRS 2001)
	Zohľadnenie postavenia Považskej Bystrice ako mesta ležiaceho na významnej rozvojovej osí, a to považskej rozvojovej osi Bratislava –Trnava – Trenčín – Žilina,
	Zohľadnenie lokalizácie mesta na európskych dopravných koridoroch č.5 a č.4, ako aj dopravných koridoroch SR najvyššieho významu
	Návrh rozvoja mesta ako súčasti efektívne fungujúcej a funkčne komplexnej aglomerácie miest a obcí, ktorá bude plniť funkciu akcelerátorov všeobecného rozvoja a rozvíjať sa na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými mestami, ako aj medzi mestami a ich zázemím – vidieckym priestorom
	Návrh výhľadového rozvoja mesta (a jeho záujmového územia) v kontinuite s rozvojom mesta Púchov (a jeho záujmového územia) v rámci daného ťažiska osídlenia
	Zohľadnenie postavenia mesta ako významného centra turizmu v regióne stredného Považia
	Návrh zvyšovania kvality dopravných spojení najmä v severo-južnom smere, t..j. v smere medzinárodnej a celoštátnej urbanizačnej osi s podporou hromadnej dopravy osôb a ekologicky vhodnej prepravy nákladov (vrátane vodnej dopravy)
	Zohľadnenie navrhovaného dobudovania trás a zariadení systémov technickej infraštruktúry medzinárodného a celoštátneho významu
Bývanie Bývanie	Vytipovanie možností intenzifikácie plôch jestvujúcej HBV (dostavba, nadstavby a pod.) a IBV (dostavba, prístavby, nadstavby a pod.)
	Pri návrhu nových plôch bývania prednostné využitie plôch schválených na výstavbu zmenami a doplnkami k doterajšiemu ÚPN SÚ, resp. k iným schváleným ÚPD, snaha o kompaktnú zástavbu (aj u územne izolovaných častí mesta), prednostné využívanie plôch, na ktorých alebo v tesnej blízkosti ktorých je vybudovaná technická infraštruktúra, využitie drobných prieluk v jestvujúcej zástavbe ako prirodzenej územnej rezervy pre výstavbu, prednostné využívanie pozemkov v súčasne vymedzenom zastavanom území a posúdenie vhodnosti návrhových plôch podľa Krajinno-ekologického plánu)
	Návrh primárneho rozvoja nových plôch bývania kompletizáciou plôch uvažovaných na výstavbu v rámci OS Rozkvet, sekundárny rozvoj nových plôch bývania rozširovaním a kompletizáciou súčasných plôch v jednotlivých mestských častiach (najmä MČ Za Váhom, Sever, Západ, Považská Teplá, Východ), ako aj pokračujúcou intenzifikáciou vhodných súčasných plôch HBV a IBV (nadstavby, dostavby v prielukách)
Občianske vybavenie	Stanovenie základných uzlov a línií rozvoja občianskeho vybavenia pozdĺž vybraných mestských dopravných osí, s rešpektovaním primárneho postavenia mestského centra (CMZ)
	Návrh primárneho rozvoja občianskeho vybavenia jeho kompletizáciou v centrálnej mestskej zóne, v rámci jestvujúcich veľkých obytných súborov (Rozkvet, SNP, Lány, Stred), pozdĺž hlavných rozvojových osí mesta a pozdĺž uvažovanej hlavnej mestskej triedy (Štúrova ul.), návrh sekundárneho rozvoja občianskeho vybavenia vo vedľajších mestských centrách a na vedľajších rozvojových osiach mesta
Rekreácia a šport	Návrh primárneho rozvoja rekreácie a športu pozdĺž takmer súvislého rekreačného pásu, ktorého osou by bola rieka Váh (od VN Nosice okolo ohybu Váhu až k navrhovanej rekreačnej zóne Vŕbie/Sihoť/Rybníky a odtiaľ smerom na západ k hradnému kopcu a na východ k Manínskej tiesňave), návrh sekundárneho rozvoja dostavbou plôch a zariadení v jednotlivých mestských častiach v súvislosti s potrebami jestvujúcej i navrhovanej bytovej výstavby
Zeleň	Návrh primárneho rozvoja zelene vytváraním ucelených upravených častí mestského lesného parku / lesoparku – od Kalvárie až po Považskú Teplú s výhľadovým pokračovaním do Manínskej tiesňavy, v priestore východne od Dolného Milochova a na svahoch kopca Považského hradu, zachovaním a rozvojom veľkých mestských plôch verejnej zelene (Mestský park, staré mestské cintoríny a ďalšie), ako aj rozvojom a úpravou sprievodnej zelene vodných tokov (Váh, Domanižanka...), návrh sekundárneho rozvoja zelene kompletizáciou a rekonštrukciou menších plôch verejnej mestskej zelene (najmä v rámci jestvujúcich obytných súborov).

Oblasť	Zmeny a opatrenia	
Výroba	Návrh primárneho rozvoja plôch výroby intenzifikáciou areálu bývalých Považských strojární, výstavbou nových priemyselných parkov (v návrhovom období PP Považská Teplá, výhľadovo aj PP Považské Podhradie – Šebešťanová), resp. dostavbou jestvujúcich (PP Dolný Moštenec), návrh sekundárneho rozvoja výroby formou polyfunkčných výrobno-obslužných plôch v MČ Sever a Považské Podhradie	
	Návrh postupného obmedzovania výrobných funkcií v niektorých súčasných areáloch s priamou nadväznosťou na obytné a vybavenostné funkcie	
	Návrh postupného odstránenia funkcií poľnohospodárskej výroby z areálov bývalých poľnohospodárskych družstiev na území mesta a ich nahradenie funkciami miestnej výroby a obslužnými funkciami	
Doprava	Rešpektovanie schválenej trasy diaľnice D1 na území mesta, ako aj s tým súvisiacimi preložkami ciest I/61 a II/517 vrátane križovaní so súčasnou mestskou cestnou sieťou	
	Rešpektovanie ostatnej založenej a odsúhlasenej nadradenej dopravnej infraštruktúry mesta, ktorá nie je v rozpore s novou koncepciou rozvoja (vrátane infraštruktúry železničnej dopravy s navrhovanými úpravami v rámci modernizácie železničnej trate č.120)	
	Návrh základného dopravného skeletu mesta tvoreného vnútorným a stredným mestským okruhom, základnými dopravnými osami prieťahov ciest I/61, II/507 a II/517	
	Návrh kompletizácie základných peších a cyklistických ťahov na území mesta	
	Návrh usporiadania statickej dopravy a dopravnej obsluhy MHD	
	Návrh dopravného napojenia novo navrhovaných funkčných plôch	
	Návrh zachovania terajšej trasy cesty I/61 v priestore CMZ v severojužnom prieťahu mestom len ako mestskej komunikácie (mestskej triedy) s preložením trasy cesty I/61 do polohy menej negatívne ovplyvňujúcom mestské centrum	
	Návrh vytvorenia integrovaného systému rýchlej regionálnej dopravy, ktorý by združoval cestnú a železničnú hromadnú dopravu	
Technické vybavenie	Návrh potrebných línií a zariadení prívodu pitnej vody, saturovania potreby odvádzania odpadových vôd, ako aj stanovenie nárokov na zásobovanie jednotlivých častí mesta energiami (elektrická energia, plyn a teplo), stanovenie cieľov odstraňovania komunálneho odpadu, v závislosti na navrhovanom rozvoji základných mestotvorných funkčných plôch	
	Zohľadnenie výhľadovej výstavby novej 400/110 kVA transformovne na území alebo tenej blízkosti územia mesta a s tým súvisiaceho zaslučkovania a preložiek vzdušných 110 kV vedení	
Záber PPF a LPF	Trvalý záber pôdy celkom	365,9130 ha
	• z toho v zastavanom území	176,4092 ha
	• mimo zastavaného územia	189,5038 ha
	Záber nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu	127,3137 ha
	Záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu	238,5993 ha
	Záber poľnohospodárskej pôdy v zastavanom území	114,5701 ha
	Záber poľnohospodárskej pôdymimo zastavaného územia	124,0292 ha

Navrhované urbanistické riešenie je možné hodnotiť z hľadiska územno-technických súvislostí nasledovne:

- z hľadiska širších vzťahov dostatočne jasne zohľadňuje postavenie mesta Považská Bystrica v rámci SR, Trenčianskeho samosprávneho kraja v duchu nadradených ÚPD i doterajších riešení,
- z hľadiska záujmového územia zohľadňuje spoluprácu mesta Považská Bystrica s okolitými obcami, ako aj s mestom Púchov a jeho zázemím,
- z hľadiska rozvoja bývania
  - návrhom plôch novej bytovej výstavby (vrátane intenzifikácie jestvujúcich plôch) vytvára predpoklady pre realizáciu bytov potrebných pre nárast obyvateľov mesta v návrhovom období, resp. pre zlepšenie ich štandardu bývania,
- z hľadiska rozvoja občianskeho vybavenia mesta vytvára dostatočnú ponuku plôch pre
  - základné zariadenia komunálneho vybavenia areálového charakteru nadregionálneho, regionálneho, resp. celomestského významu (plochy pre orgány štátnej a miestnej správy, plochy pre kultúrne a školské zariadenia, väčšie športovo-rekreačné areály, shopping-centrá, a pod.),
  - niektoré zariadenia komunálneho vybavenia lokálneho charakteru, ktorých potreba vyplýva zo zabezpečenia základných nárokov obyvateľov v súvislosti s navrhovaným rozvojom bytovej výstavby, resp. nutnosťou saturácie doposiaľ neuspokojených nárokov bývajúceho obyvateľstva (najmä školské, zdravotnícke, sociálne a kultúrno-spoločenské zariadenia),
  - rekreačno-športové činnosti a oddych obyvateľov mesta i jeho zázemia, ako aj účastníkov širšieho CR,

  - nešpecifikované komerčné vybavenie (najmä obchody, služby, ubytovacie a stravovacie zariadenia)
- z hľadiska rozvoja rekreácie a športu navrhuje dostatočnú ponuku plôch pre uvažované plochy a zariadenia v zastavanom území mesta i mimo neho a stanovuje nároky na saturovanie potrieb obyvateľov Považskej Bystrice na rekreáciu v záujmovom území,
- z hľadiska rozvoja zelene rešpektuje jestvujúce a navrhuje nové plochy verejnej aj ostatnej zelene v zastavanom území mesta i mimo neho v záujme zabezpečenia dostatočného množstva zelených plôch pre obyvateľov mesta podľa stanovených ukazovateľov,
- z hľadiska rozvoja výroby jednak vytvára dostatočnú ponuku plôch pre saturovanie potreby nárastu počtu pracovných príležitostí vo výrobe vzhľadom na uvažovaný nárast obyvateľstva, jednak navrhuje čiastočnú reštrukturalizáciu doterajších výrobných plôch v centrálnej časti mesta v záujme vytvorenia rozsiahlejších plôch pre nároky občianskeho vybavenia,
- z hľadiska rozvoja dopravy pre navrhovaný rozvoj mesta a jeho častí
  - zabezpečuje dostatočné dopravné napojenie územia mesta na okolité (záujmové) územie, v rámci ktorého počíta s vytvorením integrovaného systému prímestskej dopravy, ktorý by združoval cestnú a železničnú hromadnú dopravu
  - rešpektuje založenú a schválenú navrhovanú dopravnú infraštruktúru mesta, ktorú rozvíja v záujme prepojenia novo navrhovaných funkčných plôch prostredníctvom vnútorného a stredného mestského okruhu, základných dopravných osí a mestských radiál, ako aj hierarchie mestských komunikácií (rýchlostných, zberných a obslužných), čím vytvára predpoklady pre racionálne prevádzkové vzťahy v meste, zlepšovanie dostupnosti zdrojov a cieľov dopravy v meste, ale aj odľahčenie dopravy vo vnútri okruhov,
  - zabezpečuje základné požiadavky na optimálnu prevádzku mesta minimalizovaním intenzity dopravy v centre mesta vytvorením radiálno-okružného komunikačného systému,
  - navrhuje potrebné mimoúrovňové a úrovňové riešenia križovatiek mestských komunikácií v záujme zlepšenia obsluhy územia, zvýšenia plynulosti dopravy, zníženia nehodovosti a lepšej dostupnosti v prípade havarijných situácií,
  - navrhuje základné plochy (prípadne aj zariadenia) statickej dopravy a rieši dopravnú obsluhu MHD rozšírením autobusových ale aj trolejbusových liniek (pozitívny vplyv, okrem zvýšenia podielu MHD na deľbe dopravnej práce, aj na životné prostredie mesta),
  - kompletizuje základné pešie a cyklistické ťahy, čím umožňuje zvýšenie podielu cyklistickej a pešej dopravy na deľbe dopravnej práce s dopadom na zníženie negatívnych vplyvov dopravy v meste,
- z hľadiska rozvoja technického vybavenia
  - navrhuje potrebné línie a zariadenia prívodu pitnej vody k novo navrhovaným funkčným plochám,
  - navrhuje spôsob odvádzania odpadových vôd,
  - stanovuje nároky na zásobovanie jednotlivých častí mesta energiami (elektrická energia, plyn a teplo) vzhľadom na novo navrhované funkčné plochy,
  - navrhuje ciele a opatrenia odpadového hospodárstva,
- z hľadiska záberov PPF a LPF stanovuje trvalý záber pôdy v zastavanom i mimo zastavaného územia, ako aj záber poľnohospodárskej pôdy v zastavanom i mimo zastavaného územia, ktorý je nevyhnutný v záujme realizácie navrhovaného rozvoja mesta,
- z hľadiska riadenia rozvoja mesta delí súčasne aj perspektívne zastavané územie do tzv. mestských blokov, z ktorých každý je v záujme identifikovateľnosti jednoznačne určený súborom regulatívov.